

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อภิศมมปิฎก

ปฏิจจกัมม

(จตุตถภาค)

ไทย - ธรรม

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี

อนุสรณ์

พุทธศักราช ๒๕๐๐

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อภินิหารปาฐก

ปฐกปาฐก

(จตุตถภาค)

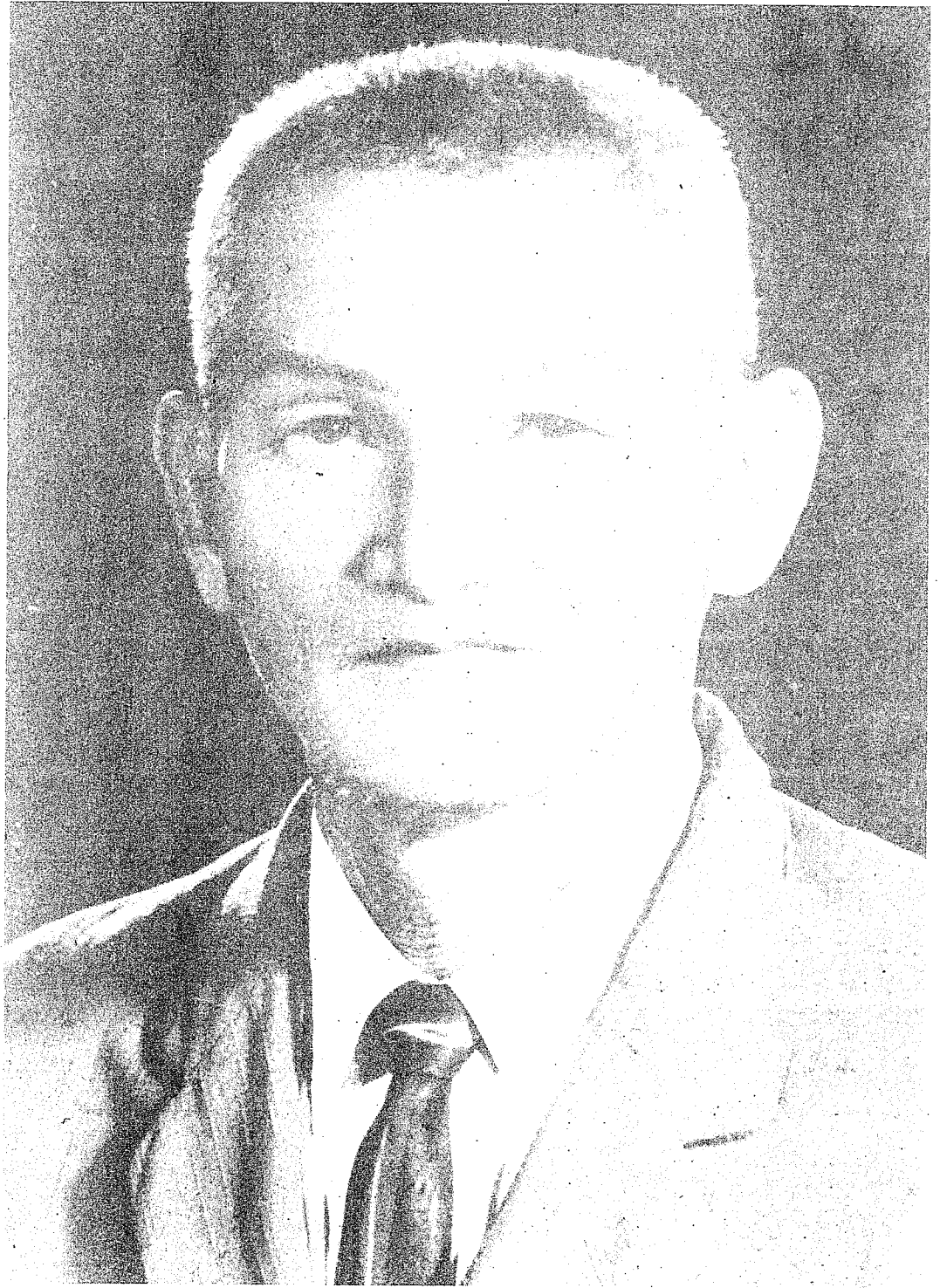
ไทย - ธรรม

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปกาสิตา

อนุสรณ์

พุทธศักราช ๒๕๐๐

นายอำนาจ (อู๊ด) กิตติหัช

นางพริ้ม กิตติทัช

นิทานพจน์

คำว่า เตปิฎก หรือเรียกในภาษาไทยว่า พระไตรปิฎก นั้น หมายถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เรียกว่า พระพุทธพจน์

พระพุทธพจน์นั้น ท่านนับเป็น ๓ ตอน คือ ปฐมพุทธพจน์ ๑ มัชฌิมพุทธพจน์ ๑ ปัจฉิมพุทธพจน์ ๑

พระอรุณที่พระพุทธเจ้าตรัสเปล่งออกครั้งแรก ขณะที่พระองค์ตรัสรู้ใหม่ ๆ ณ มหาโพธิบัลลังก์ว่า “ยथा หเว ปาตุภวนฺติ ธมฺมา ฯ เป ฯ สุริโยวโสภาสยมนฺตลิกฺขิ” ดังนี้ จัดเป็น ปฐมพุทธพจน์

คำสอนที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนครั้งสุดท้าย เมื่อทรงบรรทมอยู่ระหว่างต้นรังทังกุสมัยจะเสด็จปรินิพพานว่า “หนุตทานิ ภิกฺขเว อามนฺตยา มิ โว, วยธฺมา สงฺขารา, อปฺปมาเทน สมฺปาเทถ” ดังนี้ จัดเป็น ปัจฉิมพุทธพจน์

พระสัทธรรมอันประกาศอมตธรรม ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ตลอดเวลา ๔๕ พระวัสสา ซึ่งอยู่ในระหว่างกลางปฐมพุทธพจน์และปัจฉิมพุทธพจน์ทั้ง ๒ นั้น จัดเป็น มัชฌิมพุทธพจน์

พระพุทธพจน์ทั้งหมดนี้นั้น เมื่อว่าโดย ปิฎก ท่านจัดเป็น ๓ ปิฎก คือ วินัยปิฎก ๑ สุตตันตปิฎก ๑ อภิธรรมปิฎก ๑ เมื่อว่าโดย นิกาย ท่านจัดเป็น ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย ๑ มัชฌมิกาย ๑ สังยุตตนิกาย ๑ อังคุตตรนิกาย ๑ ขุททกนิกาย ๑ เมื่อว่าโดย องค์ ท่านจัดเป็น ๙ องค์ คือ สุตตะ ๑ เกยยะ ๑ เวยยาकरणะ ๑ คาถา ๑ อุทานะ ๑ อิติวุตตะกะ ๑ ชาตกะ ๑ อัปภุตธัมมะ ๑ เวทลละ ๑ เมื่อว่าโดย ธรรมขันธ์ ท่านจัดเป็น ๘๔,๐๐๐ ธรรมขันธ์

พระพุทธพจน์นั้น แม้จะได้บัญญัติให้มีชื่อต่าง ๆ เช่นนั้น ก็เป็นเพียงสมมติไปตามโลกโวหาร เพื่อประโยชน์และสะดวกในการเรียกขานตามความประสงค์ของชาวโลกเท่านั้น ส่วนอรรถสภาวะแห่งพระพุทธพจน์นั้น ยังคงความยืนประกาศอมตธรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มิได้เปลี่ยนแปลงไปตามสมมติโวหารนั้น ๆ ในนามเหล่านั้น ที่

(ข)

นิยมใช้เรียกกันเป็นส่วนมาก จนรู้จักกันอย่างแพร่หลายในวงพุทธศาสนิกทั่วไปนั้น
ในนามว่า เตปปีฏก หรือ พระไตรปิฏก ที่หมายความว่า ปิฏก ๓ คือ วินัยปิฏก
สุตตันตปิฏก อภิธรรมปิฏก

วินัยปิฏก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงบัญญัติแต่งตั้งขึ้นไว้ด้วยให้
เป็นพุทธอาณา คือ กฎข้อบังคับสำหรับเป็นเครื่องรักษาพุทธบริษัทให้ประพฤติเป็น
ระเบียบเรียบร้อย ไม่ทำตนและหมู่คณะให้เกิดความวิปริสารเดือดร้อน สุตตันตปิฏก
เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงแสดงไว้โดยโวหารเทศนาเป็นส่วนมาก คือ
ทรงแสดงธรรมอนุโลมตามสมมติบัญญัติของโลก อภิธรรมปิฏก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่ง
พระพุทธรพจน์ที่ทรงแสดงไว้โดยปรมัตถเทศนาเป็นส่วนมาก โดยทรงแสดงธรรมมุ่งชี้
สภาวะ คือ ความจริงเป็นใหญ่ ใจความก็คือ วินัยปิฏก ได้แก่พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้
มีศีลสมบัติ สุตตันตปิฏก ได้แก่พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีสมาธิสมบัติ อภิธรรมปิฏก
ได้แก่พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีปัญญาสมบัติ บุคคลผู้มีศีลสมบัตีย่อมละความชั่ว
อย่างหยาบทางกาย วาจา ใจ เป็นตักขณปหาน บุคคลผู้มีสมาธิสมบัตีย่อมละความชั่ว
อย่างกลางที่กลุ้มรุมทำใจให้เศร้าหมองได้ เป็นวิกขัมภนปหาน บุคคลผู้มีปัญญาสมบัติ
ย่อมละความชั่วอย่างละเอียด คือ อนุสัยกิเลสที่นอนนิ่งอยู่ในสันดานได้ เป็นสมุจเฉท-
ปหาน

การเรียนรู้พระพุทธรพจน์ คือ พระไตรปิฏกนั้น เรียกว่า ปรียัติธรรม การ
ปฏิบัติตามที่รู้ คือ เจริญสมถภาวนา และวิปัสสนาภาวนา เรียกว่า ปฏิบัติธรรม
การได้บรรลุถึงผลแห่งการปฏิบัติ คือ มรรค ผล นิพพาน อันเป็นที่พ้นจากทุกข์
ทั้งปวง เรียกว่า ปฏิเวธธรรม

พระพุทธรพจน์ คือ พระไตรปิฏก มีคุณค่ายิ่งกว่าสิ่งอื่นใด ด้วยเป็นเหตุปัจจัย
ให้ได้บรรลุถึงผลอันสุดยอด คือ พระนิพพานดังกล่าวมา ชาวพุทธจึงได้ช่วยกันเทิดทูน
และรักษาไว้เป็นอย่างดี ด้วยการศึกษาให้รู้ที่เรียกว่า คัมภีรฐานะ และการปฏิบัติตาม
ให้ได้ผล ที่เรียกว่า วิปัสสนาฐานะ เป็นมรดกตกทอดสืบ ๆ กันมาจนถึงปัจจุบัน อัน
เป็นเวลานานถึง ๒๕๐๐ ปีแล้ว

(ค)

มรรค ผล นิพพาน จะปรากฏมีขึ้นได้ ก็ด้วยการปฏิบัติถูกต้องปฏิบัติชอบ การปฏิบัติถูกต้องปฏิบัติชอบจะเป็นไปได้ ก็ด้วยอาศัยการเรียนรู้พระพุทธพจน์คือพระไตรปิฎก ด้วยเหตุนี้ พระไตรปิฎกจึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยแท้ ที่นักศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นสูงจะพึงศึกษาเล่าเรียนให้รู้แจ้งจัดเจน เพื่อเป็นมูลฐานแห่งสัมมาปฏิบัติและมรรค ผล นิพพาน

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ปรากฏถึงเหตุ ๓ ประการ คือ

๑. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อันเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงสถาปนาขึ้นไว้ให้เป็นสถานที่ศึกษาวิชาพุทธศาสนาชั้นสูงของคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ ถึงมีรายละเอียดปรากฏอยู่ในพระราชปรารภ เรื่องประกาศสร้างสังฆิกเสนาสน์ราชวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๙ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ถาวรและพัฒนามาโดยลำดับ สมพระราชประสงค์ ดังปรากฏเห็นเป็นประจักษ์ในปัจจุบัน ก็การศึกษาวิชาพุทธศาสนาชั้นสูงนั้น โดยตรงก็คือศึกษาพระไตรปิฎกภาษาบาลี อันเป็นพุทธวจนะจากพระโอษฐ์เป็นส่วนใหญ่ แต่ขณะนี้ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไม่มีพระไตรปิฎกภาษาบาลีสำหรับเป็นหลักสูตรของนักศึกษาเป็นส่วนของตนโดยเฉพาะ และถึงเวลาจำเป็นที่จะต้องใช้นหนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี เป็นหลักสูตรของนักศึกษาชั้นสูงของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว

๒. หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลีของไทยเรานั้น ครังโบราณใช้จารึกลงในใบลานด้วยอักษรขอมบ้าง ด้วยอักษรไทยพม่าและไทยอีสานบ้าง ต่อมาได้ตีพิมพ์เป็นเล่มสมุดด้วยตัวอักษรไทย ๒ ครั้ง ครั้งแรก พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์ในมณฑลสมัยทรงดำรงสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี เมื่อพุทธศักราช ๒๔๓๑ ครั้งที่ ๒ พุทธศักราช ๒๔๖๑ มีพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระประมุข ให้พิมพ์อุทิศถวายพระราชกุศลแก่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ซึ่งได้เริ่มทำตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๖๙ ปัจจุบัน

(๗)

พระไตรปิฎกเล่มสมุดอักษรไทยทั้ง ๒ สมัยนั้น สมัยแรกได้หมดสิ้นไปไม่มีจำหน่าย ที่เหลืออยู่กระตาศก็เสื่อมคุณภาพ ไม่สามารถที่จะนำมาศึกษาเล่าเรียน สมัยที่ ๒ ยังเหลืออยู่ แต่มีจำนวนน้อย ไม่พอที่จะจำหน่ายจ่ายแจก และนำมาศึกษาเล่าเรียนในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้เพียงพอแก่ความประสงค์

๓. ประจวบมหามงคลสมัย ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ ซึ่งจะมาบรรจบครบปี โดยศาสนจักรนิยมในเดือนพฤษภาคม (วันเพ็ญเดือน ๖) พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ พุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งมวล อันมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและคณะรัฐบาลเป็นประมุข ได้ร่วมกุศลจิตที่พร้อมใจกันประกอบพิธีการเฉลิมฉลองเป็นการเอิกเกริกมหิพาพาร ซึ่งยังไม่เคยมีมาในส่วนอดีตกาลภาคไหนหลัง ดังที่ทางราชการประกาศให้ทราบและเชิญชวนให้ร่วมบำเพ็ญมหากุศลอยู่แล้วนั้น เนื่องในงานมหามงคลสมัยอันหาได้ยากยิ่งครั้งนี้ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยฝ่ายพระพุทธศาสนา มีกุศลเจตนาอันแรงกล้า ในอันที่จะสร้างสิ่งอันเป็นมงคลไว้เป็นอนุสรณ์สำหรับอนุชนสักอย่างหนึ่ง และให้เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับเหตุการณ์อันสำคัญครั้งนี้ด้วย จึงเห็นว่าสิ่งอันเป็นมิ่งมงคลและเหมาะสมที่สุดนั้นคือ หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงตกลงให้ชำระและตีพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีขึ้นเป็นอนุสรณ์ในปีที่ ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ โดยให้ชื่อว่า มหาจุฬาเตปิฎก หรือเรียกในภาษาไทยว่า พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๒๕๐๐ จบ เท่ากับจำนวนปีแห่งพุทธศักราช จบหนึ่งจัดเป็นเล่มสมุดจำนวน ๔๕ เล่ม เท่ากับระยะเวลาประกาศพระศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือพระวินัยปิฎก ๘ เล่ม พระสุตตันตปิฎก ๒๕ เล่ม พระอภิธรรมปิฎก ๑๒ เล่ม เมื่อพิมพ์ ๒๕๐๐ จบ จึงเป็นหนังสือทั้งสิ้น ๑๑๒,๕๐๐ เล่ม

การชำระและตีพิมพ์พระไตรปิฎกนั้น ได้ตั้งศาสนบัณฑิตทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ เป็นกรรมการตรวจทานชำระอรรถพยานุเคราะห์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ถูกต้องที่สุด โดยตรวจสอบเทียบเคียงกับฉบับต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประชุมแต่งวางรูปลักษณะอักษรงดงามและดูง่าย โดยพิจารณาย่อหน้าให้มาก และยกชื่อวรรค, ชื่อสูตร เป็นต้น

(ง)

ขึ้นตั้งให้ปรากฏชัด ตีพิมพ์และเย็บเล่มอย่างประณีตสวยงามตามแบบสากลนิยม โดยเลือกใช้กระดาษตีพิมพ์และกระดาษปกอย่างประณีตและถาวรที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับหนังสือที่มีคุณค่าและเป็นที่สักการะบูชาของมวลพุทธบริษัท

ทุนในการชำระและการพิมพ์ ได้ตั้งคณะกรรมการจัดหาทุนสร้างพระไตรปิฎกขึ้น ประกอบด้วยบรรพชิตและคฤหัสถ์ตามสมควร ประกาศแจ้งวัตถุประสงค์และเจริญศรัทธาไปยังพุทธศาสนิกชน นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก พระบรมวงศานุวงศ์ และคณะรัฐบาล ข้าราชการ พ่อค้า คหบดี ตลอดจนประชาชนเป็นที่สุด ตามแต่จะเจริญศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุนเป็นจำนวนเท่าไร

ส่วนการตีพิมพ์จะสำเร็จบริบูรณ์ครบทั้ง ๔๕ เล่มเมื่อไรนั้น ขึ้นอยู่ที่กำลังทุนทรัพย์ค่าตีพิมพ์เป็นประการสำคัญ ถ้อยหลักค่อยทำค่อยไปตามควรแก่วิสัยสามารถ โดยมีความหวังอยู่ว่าจักสำเร็จลงในเวลาอันสมควร

นับว่าเป็นมหากุศลอันประเสริฐยิ่งของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อโครงการสร้างพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยนี้ ได้ทราบถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ ทั้ง ๓ พระองค์ได้ทรงเจริญพระราชศรัทธา มีพระราชประสงค์จะทรงอุปถัมภ์การสร้างพระไตรปิฎกให้สำเร็จตามความมุ่งหมายของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานการอุปถัมภ์เป็นมูลฐาน โดยทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานทุนสำหรับพิมพ์พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระองค์ละ ๗๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐ บาท มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอันประเสริฐทั้งนี้อย่างหาสิ่งเปรียบมิได้ พร้อมทั้งเป็นที่หวังได้ว่า พระบรมราชูปถัมภ์ธรรมวิทยาทานทั้งนี้ จักสำเร็จเป็นมหาสิริมงคลตลบันดาลให้ประชาชนชาวพุทธเจริญศรัทธา โดยเสด็จตามพระราชจริยาวัตรส่วนธรรมวิทยาทาน เป็นมูลฐานให้การสร้างพระไตรปิฎกฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ในเวลาอันสมควรโดยแท้

(จ)

บัดนี้ พุทธศาสนิกชนจำนวนมากด้วยกัน โดยคำชักชวนของพระครูประกาศ-
สมาธิคุณ (สังเวียน ญาณเสวี) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ และโดยความร่วมมือของ
สถานวิทยุกระจายเสียงกรมการรักษาดินแดน มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์เพื่อสมทบทุน
สร้างพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จำนวน ๖๒๕,๑๕๒ บาท
นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศล ในการนี้ ทรงพระมหากรุณาพระราชทาน
แก่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้บริจาค
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจึงได้จัดเป็นทุนสร้างพระไตรปิฎก ๑๐ เล่ม คือ วินัยปิฎก
๗ เล่ม สุตตันตปิฎก ๒ เล่ม และอภิธรรมปิฎก ๑ เล่ม สำเร็จแล้ว สำหรับพระอภิธรรม
ปิฎก ปฏจานปาติ จตุตถภาค นี้ นายอำนาจ (อุ๊ด) กิตติหัช และนางพริ้ม กิตติหัช
ได้บริจาคทรัพย์สร้างถวายไว้ในพระพุทธศาสนา

ขออานุภาพพระศรีรัตนตรัยและมหากุศลส่วนธรรมวิทยาทานนี้ จงสำเร็จเป็น
พลบปัจจัยอำนวยการผลดีบันดาลให้ นายอำนาจ (อุ๊ด) กิตติหัช และ นางพริ้ม กิตติหัช
ปราศจากสรรพภัยพิบัติอุปัทวันตราย มีความประสงค์จำนงหมายสิ่งใดในทางที่ชอบ
ขอให้สำเร็จสมโนารถทุกประการ และมีความเกษมสำราญขึ้นบานอยู่ภายใต้ร่มพระ
สัทธรรมในกาลทุกเมื่อ เทอญ.

“จิรํ ตัญญุจตุ สทุทฺธมโม”

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดมหาธาตุ พระนคร

MAHĀCUḶĀ TEPITAKA

อ a อา ā อี i อี้ ī อุ u อู ū เอ e โอ o

ก ka	ข kha	ค ga	ฅ gha	ง ṅa
จ ca	ฉ cha	ช ja	ฌ jha	ญ ṇa
ฎ ṭa	ฏ ṭha	ฑ ḍa	ฒ ḍha	ณ ṇa
ด ta	ถ tha	ท da	ธ dha	น na
ป pa	ผ pha	พ ba	ภ bha	ม ma

ย ya	ร ra	ล la	ว va	ส sa	ห ha	ฬ ḥa	◌ ṃ

ก ka กา kā กิ ki กี kī กุ ku กู kū เก ke โก ko
ข kha ขา khā ขิ khi ขี khī ขุ khu ขู khū เข khe โข kho

The Pali conjunct-consonants are printed in their full forms but marked by either sign [.] or [v] under them. The sign [.] is used to denote unsounded consonant: [v] is used to join two sounded consonants.

กตมํ ตสฺมึ สมเย โสมนสฺสสินทริยํ ไหติ?

katamam tasmim samaye somanassindriyam hoti?

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ทุกฐานปาฬิ
สฤทฏฐิณ

- ก. = เกสุจิ สยามไปทุตเกสุ ทิสฺสมานปาโจ
กม. = กมุโพชไปทุตเก ทิสฺสมานปาโจ
จ. = จญฺจสํคิตฺติปิฏเก ทิสฺสมานปาโจ
ม. = มรุมไปทุตเก ทิสฺสมานปาโจ
ส. = สหไปทุตเก ทิสฺสมานปาโจ
อ. = อิงคิสไปทุตเก ทิสฺสมานปาโจ

กิตฺตฺนปตฺตํ

ဝံ့ဂေ

๕๕. สารมณทุก

[illegible]

มาตรา

ອຸເກ

๕๖. จิตตทุก

๑.	ปฏิจจวาร							๑๖
๑.	ปัจจัยานุโลม							๑๖
๒.	ปัจจัยปัจจนีย							๑๘
๓.	ปัจจัยานุโลมปัจจนีย							๒๐
๔.	ปัจจัยปัจจนีนียานุโลม							๒๑
๓.	ปัจจัยวาร							๒๑
๑.	ปัจจัยานุโลม							๒๑
๒.	ปัจจัยปัจจนีย							๒๓
๓.	ปัจจัยานุโลมปัจจนีย							๒๔
๔.	ปัจจัยปัจจนีนียานุโลม							๒๔
๕.	ตัสสวาร							๒๔
๑.	ปัจจัยานุโลมาทิ							๒๔
๗.	ปัญหาวาร							๒๕
๑.	ปัจจัยานุโลม							๒๕
๒.	ปัจจัยปัจจนีย							๓๔
๓.	ปัจจัยานุโลมปัจจนีย							๓๔
๔.	ปัจจัยปัจจนีนียานุโลม							๓๔

๕๗. เจตสิกทุก

[illegible]

มาตกา

ອົງເກ

[illegible]

มาตรา

ອົງເກ

[illegible]

៥៧. ចិត្តតស៊ីស្សត្ថក

[illegible]

๖๐. จิตตสมุฏฐานทุก

[illegible]

มาตรา

ဝံ့ဂေ

๖๑. จิตตสํหยาทุก

[illegible]

๖๒. จิตฺตานุปริวตฺตํ

๑. ปฏิบัติการ ๑๐๔

๖๓. จิตตสํสฤๅจิตสมฤๅจิตานทุก

[illegible]

มาตรา	องเก
๓. ปจฺยวาร	๑๐๙
๑. ปจฺยยานุโลม	๑๐๙
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๑๑๒
๕. สัฏฺฐวาร	๑๑๒
๑. ปจฺยยานุโลม	๑๑๒
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๑๑๓
๗. ปญฺหวาร	๑๑๓
๑. ปจฺยยานุโลม	๑๑๓
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๑๑๙
๓. ปจฺยยานุโลมปจฺจนีย	๑๒๐
๔. ปจฺยปจฺจนียานุโลม	๑๒๐
๖๔. จิตฺตสัณฺฐานสมุทฺธานสหทุก	
๑. ปฏิจฺจวาร	๑๒๐
๖๕. จิตฺตสัณฺฐานสมุทฺธานานุปริวตฺติทุก	
๑. ปฏิจฺจวาร	๑๒๐
๖๖. อชฺฌตฺติทุก	
๑. ปฏิจฺจวาร	๑๒๑
๑. ปจฺยยานุโลม	๑๒๑
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๑๒๓
๓. ปจฺยยานุโลมปจฺจนีย	๑๒๖
๔. ปจฺยปจฺจนียานุโลม	๑๒๖
๓. ปจฺยวาร	๑๒๖
๑. ปจฺยยานุโลม	๑๒๖
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๑๒๘

มาตรา

ອົງເກ

๕. สัตถุจวาร		๑ ๒๙
๑. ปัจจยานุโลมาทิ		๑ ๒๙
๗. ปณฺหาวาร		๑ ๓๐
๑. ปัจจยานุโลม		๑ ๓๐
๒. ปัจจยปจฺจนีย		๑ ๔๔
๓. ปัจจยานุโลมปจฺจนีย		๑ ๔๔
๔. ปัจจยปจฺจนียานุโลม		๑ ๔๔

๖๗. อปาทาทุก

[illegible]

มาตีกา

စံဒီဂရီ

๖๘. อุปาทินนทุก

๑.	ปฏิจจวาร							๑๖๕
๑.	ปัจจัยานุโลม							๑๖๕
๒.	ปัจจัยปัจจนีย							๑๖๖
๓.	ปัจจัยานุโลมปัจจัยนีย							๑๗๐
๔.	ปัจจัยปัจจนียานุโลม							๑๗๐
๓.	ปัจจัยวาร							๑๗๐
๑.	ปัจจัยานุโลม							๑๗๐
๒.	ปัจจัยปัจจนีย							๑๗๒
๓.	ปัจจัยานุโลมปัจจัยนีย							๑๗๔
๔.	ปัจจัยปัจจนียานุโลม							๑๗๔
๕.	ถีสฎฐวาร					..		๑๗๔
๑.	ปัจจัยานุโลมาทิ							๑๗๔
๗.	ปยุทวาร							๑๗๕
๑.	ปัจจัยานุโลม							๑๗๕
๒.	ปัจจัยปัจจนีย							๑๘๘
๓.	ปัจจัยานุโลมปัจจัยนีย							๑๘๘
๔.	ปัจจัยปัจจนียานุโลม							๑๘๘

๑๑. อุปาทานโคจร

๖๙. อุปาทานทุก

[illegible]

มาติกา	องก์
๓. ปัจฉยวาร	๑๙๑
๑. ปัจฉยานุโลมาทิ	๑๙๑
๕. สัมมุตถวาร	๑๙๓
๑. ปัจฉยานุโลมาทิ	๑๙๓
๗. ปญฺหาวาร	๑๙๔
๑. ปัจฉยานุโลม	๑๙๔
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๒๐๔
๓. ปัจฉยานุโลมปัจฉนีย	๒๐๔
๔. ปัจฉยปัจฉนียานุโลม	๒๐๔
๗๐. อุปาทานียทุก	
๑. ปฏิฉยวาร	๒๐๕
๗๑. อุปาทานสมปยุตฺตทุก	
๑. ปฏิฉยวาร	๒๐๕
๑. ปัจฉยานุโลม	๒๐๕
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๒๐๗
๓. ปัจฉยวาร	๒๑๐
๑. ปัจฉยานุโลม	๒๑๐
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๒๑๑
๕. สัมมุตถวาร	๒๑๒
๑. ปัจฉยานุโลมาทิ	๒๑๒
๗. ปญฺหาวาร	๒๑๓
๑. ปัจฉยานุโลม	๒๑๓
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๒๒๔
๓. ปัจฉยานุโลมปัจฉนีย	๒๒๔
๔. ปัจฉยปัจฉนียานุโลม	๒๒๔

๗๒. อุปาทานอุปาทานียทุก

[illegible][illegible][illegible]

๗๕. กเลสทุก

[illegible]

มาตรา	องก์
๕. สัมภูจวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาญาณุโลมาทิ	๒๓๓
๗. ปุจฉาวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๒. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๓. ปุจฉาญาณุโลมปุจฉา	๒๓๓
๔. ปุจฉาญาณุโลมปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๗๖. สัมภูจวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาวาร	๒๓๓
๗๗. สัมภูจวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๒. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๗. ปุจฉาวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๒. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๕. สัมภูจวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาญาณุโลมาทิ	๒๓๓
๗. ปุจฉาวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๒. ปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๓. ปุจฉาญาณุโลมปุจฉา	๒๓๓
๔. ปุจฉาญาณุโลมปุจฉาญาณุโลม	๒๓๓
๗๘. สัมภูจวาร	๒๓๓
๑. ปุจฉาวาร	๒๓๓

ဝံ့ဂေ

๗๙. กิเลสส่งกิเลสกันทุก

[illegible]

๘๐. กิเลสส่งกสิณทุก

[illegible]

๘๑. กิเลสกิเลสสมปยุตตทุก

໑. ປຶ້ງຄວາມ ໒໒໖

๘๒. กิเลสวิปัสยตฺตสงฺกิลิสิกฺกหุ

๑. ปรากฏว่า

๑๓. ปฏิจจุทุก

๘๓. ทสฺสเนนปหาตพฺพทุก

[illegible]

มาตรา	องค์
๕. ถัสฏฐวาร์	๒๗/๑
๑. ปจฺยยานุโลมาทึ	๒๗/๑
๑. ปณฺหวาร์	๒๗/๒
๑. ปจฺยยานุโลม	๒๗/๒
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๒๘๐
๓. ปจฺยยานุโลมปจฺจนีย	๒๘๑
๔. ปจฺยปจฺจนียยานุโลม	๒๘๑

๘๔. ภาวนายปทาตพพทุก

[illegible]

๘๕. ท่อสแนปหลุดพุดเหตูกุ๊ก

[illegible]

มาตรา

องเก

๘๘. **สัปดาห์ที่**

๑. ปฏิบัติการ ๓๒๖

๘๙. สบปีตทุก

១. ប្រតិបត្តិការ ០០០០ ០០០០ ០០០០ ០០០០ ០០០០ ០០០០ ០២២២

๑. ปัจจัยภายนอก ๓๒๗

๒. ปัจจัยปัจจัยอื่น ๆ ๓๒๗

๓. ปัจจัยवार

๑. ปัจจัยเทคโนโลยี ๓๒๙

๕. สัณฺหิการ ๓๓๐

๑. ปัจจัยทางเทคโนโลยี ๓๓๐

๓. ปอหวาร

๑. ปัจจัยภายนอก ๓๓๐

๙๐. ^{๕๑} บตสหคตทก

១. ប្រឡងរៀន ៣៤០

๙๑. สบส่หคตทก

១. ប្រធាន ៣៤០

๑. ปัจจัยเทคโนโลยี ๓๔๐

๓. ปลวกขาว ๓๔๑

๑. ปัจจัยภายนอก ๓๔๑

๔๒. อเพกฺขาสหคตทุก

๑. ปฏิบัติการ ๓๔๕

๑. ปัจจัยภายนอก ๓๔๕

๒. ปัจจัยภายนอก ๓๔๖

มาตรา	องก์
๓. ปจฺยวาร	๓๔๙
๑. ปจฺยยานุโลมาทิ	๓๔๙
๕. สํสฺสจฺวาร	๓๕๐
๑. ปจฺยยานุโลมาทิ	๓๕๐
๗. ปณฺหวาร	๓๕๐
๑. ปจฺยยานุโลม	๓๕๐
๙๓. กามาวจรทุก	
๑. ปฏิจฺจวาร	๓๕๕
๑. ปจฺยยานุโลม	๓๕๕
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๓๕๖
๓. ปจฺยวาร	๓๕๗
๑. ปจฺยยานุโลมาทิ	๓๕๗
๕. สํสฺสจฺวาร	๓๖๐
๑. ปจฺยยานุโลมาทิ	๓๖๐
๗. ปณฺหวาร	๓๖๐
๑. ปจฺยยานุโลม	๓๖๐
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๓๖๙
๓. ปจฺยยานุโลมปจฺจนีย	๓๖๙
๔. ปจฺยปจฺจนียานุโลม	๓๖๙
๙๔. รูปาวจรทุก	
๑. ปฏิจฺจวาร	๓๖๙
๑. ปจฺยยานุโลม	๓๖๙
๒. ปจฺยปจฺจนีย	๓๗๐

มาติกา	องก์
๓. ปัจฉยวาร	๓๗/๓
๑. ปัจฉยานุโลม	๓๗/๓
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๓๗/๔
๕. สัมมุตถวาร	๓๗/๖
๑. ปัจฉยานุโลมาทิ	๓๗/๖
๗. ปญฺหาวาร	๓๗/๖
๑. ปัจฉยานุโลม	๓๗/๖
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๓๘/๔
๓. ปัจฉยานุโลมปัจฉนีย	๓๘/๕
๔. ปัจฉยปัจฉนียานุโลม	๓๘/๕
๙๕. อรูปาวจรทุก	
๑. ปฏิจจวาร	๓๘/๕
๑. ปัจฉยานุโลม	๓๘/๕
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๓๘/๖
๓. ปัจฉยวาร	๓๘/๘
๑. ปัจฉยานุโลม	๓๘/๘
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๓๘/๙
๕. สัมมุตถวาร	๓๙/๐
๑. ปัจฉยานุโลมาทิ	๓๙/๐
๗. ปญฺหาวาร	๓๙/๐
๑. ปัจฉยานุโลม	๓๙/๐
๒. ปัจฉยปัจฉนีย	๓๙/๗
๓. ปัจฉยานุโลมปัจฉนีย	๓๙/๗
๔. ปัจฉยปัจฉนียานุโลม	๓๙/๗

มาติกา

องเก

๙๖. ปริยาปนทุก

๑. ปฏิจวาร ๓๙๘

๙๗. นิยุยานิกทุก

๑. ปฏิจวาร ๓๙๘

๑. ปจฺยานุโลม ๓๙๘

๒. ปจฺยปจฺนีย ๓๙๙

๓. ปจฺยวาร ๔๐๐

๑. ปจฺยานุโลม ๔๐๐

๒. ปจฺยปจฺนีย ๔๐๑

๕. ติสฺสจฺวาร ๔๐๒

๑. ปจฺยานุโลมาทิ ๔๐๒

๖. ปญฺหาวาร ๔๐๒

๑. ปจฺยานุโลม ๔๐๒

๒. ปจฺยปจฺนีย ๔๐๗

๓. ปจฺยานุโลมปจฺนีย ๔๐๗

๔. ปจฺยปจฺนียานุโลม ๔๐๘

๙๘. นียตทุก

๑-๖. ปฏิจาทิวาร ๔๐๘

๗. ปญฺหาวาร ๔๐๘

๑. ปจฺยานุโลม ๔๐๘

๒. ปจฺยปจฺนีย ๔๑๓

๓. ปจฺยานุโลมปจฺนีย ๔๑๓

๔. ปจฺยปจฺนียานุโลม ๔๑๔

มาตรา

องเก

๙๙. สอตุตรทุก

๑. ปฏิจวาร

.... ๔๑๔

๑๐๐. สรณทุก

๑. ปฏิจวาร

.... ๔๑๔

๑. ปจยยานุโลมาทิ

.... ๔๑๔

๓. ปจยวาร

.... ๔๑๕

๗. ปญหาวาร

.... ๔๑๖

๑. ปจยยานุโลม

.... ๔๑๖

๒. ปจยปจนีย

.... ๔๒๒

๓. ปจยยานุโลมปจนีย

.... ๔๒๒

๔. ปจยปจนียยานุโลม

.... ๔๒๒

ปทานุกโม

.... ๔๒๓

โสทรนปตติ

.... ๔๖๘

อภิธรรมปิฎก ธรรมานุโลม ทุกปัญจานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑๐. มหนฺตรทุก

๕๕. สารมมณทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑] สารมมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมฺมโน ธมฺโม อุมฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
สารมมณํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ
๖ เป ๖ (๑)

สารมมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโน ธมฺโม อุมฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
สารมมณ ขนฺธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

สารมมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมฺมโน จ อนารมฺมโน จ ธมฺมา อุมฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สารมมณํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ ๖ เป ๖
เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๒] อนารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโน ธมฺโม อุมฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ, กฺขตฺตารูปํ, อุมฺปชฺชติ. (๑)

อนารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมฺมโน ธมฺโม อุมฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุ ปฏิจฺจ สารมมณา ขนฺธา. (๒)

อนารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ สारम्मโน จ อนารมมโน จ ฐมา อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถํ ปฏิจฺจ สारम्मณา ขนฺธา, มหาภูเต ปฏิจฺจ
 กฏฺฐการูป. (๓)

[๓] สारम्मณญจ อนารมมณญจ ฐมํ ปฏิจฺจ สारम्मโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณ สारम्मณํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถญจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

सारम्मณญจ อนารมมณญจ ฐมํ ปฏิจฺจ อนารมมโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สारम्मณ ขนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป.
 ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

सारम्मณญจ อนารมมณญจ ฐมํ ปฏิจฺจ สारम्मโน จ อนารมมโน จ
 ฐมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณ สारम्मณํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถญจ
 ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ สारम्मณ ขนฺธ จ มหาภูเต
 จ ปฏิจฺจ กฏฺฐการูป. (๓)

อารมมณ

[๔] สारम्मณํ ฐมํ ปฏิจฺจ สारम्मโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ อารมมณปจฺจยา.
 สारम्मณํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ^๑
 ๖ เป ๖

อนารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ สारम्मโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ อารมมณปจฺจยา.
 ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถํ ปฏิจฺจ สारम्मณา ขนฺธา.

सारम्मณญจ อนารมมณญจ ฐมํ ปฏิจฺจ สारम्मโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 อารมมณปจฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณ สारम्मณํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถญจ ปฏิจฺจ ตโย
 ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยานุกรม ๒. สงฺขยาวาร

สํหะ

[๕] เหตุยา นว, อารมมณ ตีณิ, อธิปติยา ปญจ, อนนฺตเร ตีณิ,
 สมฺนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺณมญฺเญ จ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ,

ปุระชาเต เอกัง, อาเสวเน เอกัง, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย
นว, ฉาเน นว, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว,
นตฺถิยา ตีณิ, วิกเต ตีณิ, อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๑. วิภังฺกวาร

นเหตุ

[๖] สารมณฺธํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมฺมโณ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ สารมณฺธํ เอกัง ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
อเหตุกปฏิสนธิขณฺ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสหคเต อฺทฺธจฺจสหคเต ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ
วิจิกิจฺจาสหคโต อฺทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

สารมณฺธํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโณ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุเก สารมณฺธ ๖ ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฏจํ รุปํ. อเหตุกปฏิสนธิขณฺ^๑
๖ เป ๖ (๒)

สารมณฺธํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมฺมโณ จ อนารมฺมโณ จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ สารมณฺธํ เอกัง ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฏจํ
รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิขณฺ^๑ ๖ เป ๖ (๓)

[๗] อนารมณฺธํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโณ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
เอกัง มหาภูตํ ๖ เป ๖ อสณฺณสตฺถานํ เอกัง มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

อนารมณฺธํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมณฺโณ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกปฏิสนธิขณฺ วตฺถุ ปฏิจฺจ สารมณฺธา ขนฺธา. (๒)

อนารมณฺธํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมณฺโณ จ อนารมณฺโณ จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนธิขณฺ วตฺถุ ปฏิจฺจ สารมณฺธา ขนฺธา. มหาภูเต
ปฏิจฺจ กุฏฺฐตารูปํ. (๓)

[๘] สารมณฺธญฺจ อนารมณฺธญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สารมณฺโณ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนธิขณฺ สารมณฺธํ เอกัง ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย
ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

๑ ก. อเหตุกปฏิสนธิ

สํารมฺมณญจ อนารมฺมณญจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. อเหตุเก สํารมฺมณํ ขนฺธํ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ
รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๒)

สํารมฺมณญจ อนารมฺมณญจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สํารมฺมโณ จ อนารมฺมโณ จ
ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณํ สํารมฺมณํ เอกํ ขนฺธญจ
วตฺถญจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธํ จ ๖ เป ๖ สํารมฺมณํ ขนฺธํ
จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กตฺตตารูปํ. (๓)

นารมฺมณ

[๔] สํารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นารมฺมณ-
ปจฺจยา. สํารมฺมณํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๑)

อนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ. นารมฺมณปจฺจยา.
(ยาว อสณฺณสสฺสตา.) (๑)

สํารมฺมณญจ อนารมฺมณญจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นารมฺมณปจฺจยา. สํารมฺมณํ ขนฺธํ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ.
ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๑๐] นเหตุยา นว, นารมฺมณํ ตีณิ, นอริปติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเฑ ตีณิ, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญจ, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เทว, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต
เทว, โนนฺตติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยฺยานุโลมปจฺจนีย

[๑๑] เหตุปจฺจยา นารมฺมณํ ตีณิ, นอริปติยา นว ๖ เป ๖ นกมฺเม
เอกํ นวิปฺยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. ปัจจัยปัจจัยนัยานุโลม

[๑๒] นเหตุปัจจัยา สารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ สหชาเต นว ๖ เป ๖ มคเค
เอก ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

(สหชาตวโรปี ปฏิจจวารสทิส.)

๕๕. สารมมณทุก ๓. ปัจจัยวาร

๑. ปัจจัยานุโลม ๑. วิงกวาร

เหตุ

[๑๓] สารมมณ ฐม ๖ ปัจจัยา สารมมณ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
ตีณิ. (ปฏิจจสทิส.)

[๑๔] อนารมมณ ฐม ๖ ปัจจัยา อนารมมณ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
เอก มหาภูต ๖ เป ๖ มหาภูเต ปัจจัยา จิตตสมุฏฐาน รุป, กกุตตารูป,
อุปาทารูป. (๑)

อนารมมณ ฐม ๖ ปัจจัยา สารมมณ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. วตถุ
ปัจจัยา สารมมณ ๖ นธา. ปฏิสนธิกขณ วตถุ ปัจจัยา สารมมณ ๖ นธา. (๒)

อนารมมณ ฐม ๖ ปัจจัยา สารมมณ จ อนารมมณ จ ฐมา อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. วตถุ ปัจจัยา สารมมณ ๖ นธา. มหาภูเต ปัจจัยา จิตตสมุฏฐาน
รูป. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๑๕] สารมมณจ อนารมมณจ ฐม ๖ ปัจจัยา สารมมณ ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. สารมมณ เอก ๖ นธาจ วตถุจ ปัจจัยา ตโย ๖ นธา ๖ เป ๖ เทว ๖ นธา
จ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๑)

สารมมณจ อนารมมณจ ฐม ๖ ปัจจัยา อนารมมณ ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. สารมมณ ๖ นธา จ มหาภูเต จ ปัจจัยา จิตตสมุฏฐาน รุป.
ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๒)

สารมมณจ อนารมมณจ ฐม ๖ ปัจจัยา สารมมณ จ อนารมมณ จ
ฐมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. สารมมณ เอก ๖ นธาจ วตถุจ ปัจจัยา ตโย
๖ นธา ๖ เป ๖ เทว ๖ นธา จ ๖ เป ๖ สารมมณ ๖ นธา จ มหาภูเต จ ปัจจัยา
จิตตสมุฏฐาน รุป. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๓)

อารมมณ

[๑๖] สารมมณํ ฐมมํ ปจฺจยา สารมมโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ อารมมณ-
ปจฺจยา. สารมมณํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

อนารมมณํ ฐมมํ ปจฺจยา สารมมโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ อารมมณปจฺจยา.
จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ
ปจฺจยา สารมมณา ชนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

สารมมณญจ อนารมมณญจ ฐมมํ ปจฺจยา สารมมโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
อารมมณปจฺจยา. จกฺขวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ชนฺธญจ จกฺขายตนญจ ปจฺจยา ตโย
ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสหคตํ ๖ เป ๖ สารมมณํ เอกํ
ชนฺธญจ วตฺถุญจ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ
๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺต.) (๑)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร**สํสฺส**

[๑๗] เหตุยา นว, อารมมณ ๓๓, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร ๓๓,
สมนฺนตฺเร ๓๓, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเว จ, นิสฺสเย นว, อูปฺนิสฺสเย ๓๓,
ปุเรชาเต ๓๓, อาเสวเน ๓๓, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย
นว, ฌาเน นว, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ๓๓, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว,
นตฺถิยา ๓๓, วิกเต ๓๓, อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิงฺกวาร**นเหตุ**

[๑๘] สารมมณํ ฐมมํ ปจฺจยา สารมมโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
๓๓. (ปฏิจฺจวารสทิส.)

อนารมมณํ ฐมมํ ปจฺจยา อนารมมโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ อสณฺณสทฺตทานํ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

อนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปจฺยา สารมฺมโน ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ นฺເຕປຈຍາ. ຈກຊວີຍວາດນີ ັ ເປ ັ ກາຍາຕນີ ປຈຍາ ກາຍວີຍວາດນີ. ວຕຸຕຸ ປຈຍາ ອເຕກາ ສາຣມມເນ ພຸຸຸ. ປຸສຸຸຸຸຸຸ ັ ເປ ັ ວຕຸຕຸ ປຈຍາ ວິຈິຈຸຸຸຸ ອຸຸຸຸຸ ໂມໂ. (๒)

อนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปจฺยา สารมฺมโน จ อนารมฺมโน จ ฐມາ อูปฺปชฺชຕິ นເຕປຈຍາ. ວຕຸຕຸ ປຈຍາ ອເຕກາ ສາຣມມເນ ພຸຸຸ. ມາກຸເຕ ປຈຍາ ຈິຕຸສມຸຸຸຸ ຮຸປ. ປຸສຸຸຸຸຸຸ ັ ເປ ັ (๓)

[๑๙] สารมฺมณจ อนารมฺมณจ ฐมฺมํ ปจฺยา สารมฺมโน ฐมฺโม อูปฺปชฺชຕິ นເຕປຈຍາ. ຈກຊວີຍວາດສາຕຸ ເອກິ ພຸຸຸ ຈກຊາຍຕນຸ ປຈຍາ ຕໂຍ ພຸຸຸ ັ ເປ ັ ກາຍວີຍວາດສາຕຸ ັ ເປ ັ ອເຕກິ ສາຣມມເນ ເອກິ ພຸຸຸ ວຕຸຕຸ ປຈຍາ ຕໂຍ ພຸຸຸ ັ ເປ ັ ກາຍວີຍວາດສາຕຸ ັ ເປ ັ ອເຕກິ ປຸສຸຸຸຸຸ ັ ເປ ັ ວິຈິຈຸຸຸຸ ອຸຸຸຸຸ ພຸຸຸ ປຈຍາ ວິຈິຈຸຸຸຸ ອຸຸຸຸຸ ໂມໂ. (๑)

สารมฺมณจ อนารมฺมณจ ฐมฺมํ ปจฺยา อนารมฺมโน ฐมฺโม อูปฺปชฺชຕິ นເຕປຈຍາ. ອເຕກເ ສາຣມມເນ ພຸຸຸ ຈ ມາກຸເຕ ຈ ປຈຍາ ຈິຕຸສມຸຸຸຸ ຮຸປ. ປຸສຸຸຸຸຸຸ ັ ເປ ັ (๒)

สารมฺมณจ อนารมฺมณจ ฐมฺມํ ปจฺยา สารมฺมโน จ อนารมฺมโน จ ฐມາ อูปฺปชฺชຕິ นເຕປຈຍາ. ອເຕກິ ສາຣມມເນ ເອກິ ພຸຸຸ ວຕຸຕຸ ປຈຍາ ຕໂຍ ພຸຸຸ ັ ເປ ັ ກາຍວີຍວາດສາຕຸ ພຸຸຸ ຈ ມາກຸເຕ ຈ ປຈຍາ ຈິຕຸສມຸຸຸຸ ຮຸປ. ອເຕກິ ປຸສຸຸຸຸຸ ອເຕກິ ສາຣມມເນ ເອກິ ພຸຸຸ ວຕຸຕຸ ປຈຍາ ຕໂຍ ພຸຸຸ ັ ເປ ັ ກາຍວີຍວາດສາຕຸ ພຸຸຸ ຈ ມາກຸເຕ ຈ ປຈຍາ ກຸຸຸຸ ັ ເປ ັ (ສງຸຸຸຸ) (๓)

๒. ปจฺยປຈນຶຍ ๒. ສງຸຸຸຸ

ສຸຸຸ

[๒๐] นหฺຕยา นว, นารมฺมເ ຕຸຸ, ນອປຕິຍາ ນວ, ນອນຸຕເ ຕຸຸ, ນສມນຸຕເ ຕຸຸ, ນອວຸມມເ ຕຸຸ, ນອປນິສຸເ ຕຸຸ, ນປເຣາເ ນວ,

นปจฺจยชาเต นว, นอเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน จตฺตาริ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ,
นวิปยุตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกิตเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนีย

[๒๑] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ, นอริปตฺติยา นว ๖ เป ๖ นกมฺเม
เอกํ ๖ เป ๖ นวิปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๒๒] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมฺนนฺตเร ตีณิ,
สหชาเต นว ๖ เป ๖ มกฺเค ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกิตเต นว.

(นิสฺสยวาโร ปจฺจยวารสทิสฺส.)

๕๕. สารมมณทุก ๕. สํสฺสจฺวาร

๑. ปจฺจยานุโลมาที

[๒๓] สารมมณํ ธรรมํ สํสฺสจฺโจ สารมมณํ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
สารมมณํ เอกํ ขนฺธํ สํสฺสจฺจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ สํสฺสจฺจา เทว
ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖

[๒๔] เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ เอกํ, อริปตฺติยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.)
อวิกิตเต เอกํ.

อนฺโลมํ.

[๒๕] สารมมณํ ธรรมํ สํสฺสจฺโจ สารมมณํ ธรรมโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ สารมมณํ เอกํ ขนฺธํ สํสฺสจฺจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
วิจิกิจฺจาสหคเต อทุทฺทจฺจาสหคเต ขนฺธเ สํสฺสจฺโจ วิจิกิจฺจาสหคโต อทุทฺทจฺจาสหคโต
โมโห. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๖] นหตุยา เอกํ, นอธิปัตติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปัจจุชาชาเต
เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นฉานเน เอกํ, นมกฺเค
เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ.

ปัจจนีโย.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๕. สารมมณฑทุก ๗. ปญหาวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๒๗] สารมมโน ฐมโม สารมมณฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจายเนน ปจฺจโย.
สารมมณา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปัจจายเนน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ
๖ เป ๖ (๑)

สารมมโน ฐมโม อนารมมณฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจายเนน ปจฺจโย. สารมมณา
เหตุ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปัจจายเนน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

สารมมโน ฐมโม สารมมณฺสฺส จ อนารมมณฺสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจายเนน
ปจฺจโย. สารมมณา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
เหตุปัจจายเนน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

อารมมณ

[๒๘] สารมมโน ฐมโม สารมมณฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมมณฺสฺส เหตุปัจจายเนน ปจฺจโย.
ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสทาเทติ อภินนฺทติ, ตํ
อารพฺก ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจิตฺตณานิ ๖ เป ๖ ฉานา ๖ เป ๖
อริยา โคตฺตวํ วัทานํ ปจฺจเวกฺขณฺติ, อริยา มกฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มกฺคํ ปจฺจเวกฺขณฺติ, ผลํ
ปจฺจเวกฺขณฺติ. ปหิเน กิเลเส ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตเ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺทาจิณฺณ
กิเลเส ชานนฺติ. สารมมณเ ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ.
เจโตปริยาณาเนน สารมมณจิตฺตสมฺภุจิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาसानญายตนํ

วิญญานฉายตนสูตร ฯ เป ฯ อากิญจณายตนํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสูตร ฯ เป ฯ
 สารมมณา ขนฺธา อิทธิวิธยานสูตร, เจโตปริยยานสูตร, ปุพฺเพนิวาสานุสสติยานสูตร,
 ยถากมฺมุปกยานสูตร, อนาคตํสยานสูตร, อวชฺชนาย อารมฺมณปัจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๒๙] อนารมฺมโณ รมฺโม สารมฺมณสูตร รมฺมสูตร อารมฺมณปัจฺจเยน ปจฺจโย.
 อริยา นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภูตฺส, โวทานสูตร, มกฺกสูตร, ผลสูตร,
 อวชฺชนาย อารมฺมณปัจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ ฯ เป ฯ วตฺถุ อนิจฺจโต ฯ เป ฯ โทมนสฺสํ
 อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาทฺตฺยา สทฺทํ สฺสนาติ.
 รูปายตนํ จกฺขุวิญญานสูตร ฯ เป ฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญญานสูตร ฯ เป ฯ
 อนารมฺมณา ขนฺธา อิทธิวิธยานสูตร, เจโตปริยยานสูตร, ๑) ปุพฺเพนิวาสานุสสติยานสูตร,
 ยถากมฺมุปกยานสูตร, ๒) อนาคตํสยานสูตร, อวชฺชนาย อารมฺมณปัจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อธิปัตติ

[๓๐] สารมฺมโณ รมฺโม สารมฺมณสูตร รมฺมสูตร อธิปัตติปัจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณอธิปัตติ, สหชาตาทิปติ. อารมฺมณอธิปัตติ: ทานํ ฯ เป ฯ สํกํ ฯ เป ฯ อุโปสถกมฺมํ
 กตฺวา ตํ กรุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํทติ, ตํ กรุํ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ
 ฯ เป ฯ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ฯ เป ฯ ปุพฺเพ สจฺฉิณฺณานิ ฯ เป ฯ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ
 ฯ เป ฯ อริยา มกฺกา วุฏฺฐหิตฺวา มกฺกํ กรุํ ฯ เป ฯ ผลํ กรุํ ฯ เป ฯ สารมฺมณฺเ ขนฺธํ กรุํ
 กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนํทติ, ตํ กรุํ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ ฯ เป ฯ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ฯ เป ฯ
 สหชาตาทิปติ: สารมฺมณา อธิปัตติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปัตติปัจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สารมฺมโณ รมฺโม อนารมฺมณสูตร รมฺมสูตร อธิปัตติปัจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตาทิปติ: สารมฺมณา อธิปัตติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปัตติปัจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๒)

สารมฺมโณ รมฺโม สารมฺมณสูตร จ อนารมฺมณสูตร จ รมฺมสูตร อธิปัตติปัจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตาทิปติ: สารมฺมณา อธิปัตติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ
 รูปานํ อธิปัตติปัจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๓๑] อนารมฺมโณ รมฺโม สารมฺมณสูตร รมฺมสูตร อธิปัตติปัจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณอธิปัตติ: อริยา นิพฺพานํ กรุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภูตฺส,

ไวทานสฺส, มกฺกสฺส, ผลสฺส อธิปติปจฺเจน ปจฺจโย. จกฺขํ ะ เป ะ วตฺถุํ คุรํ
กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ คุรํ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ ะ เป ะ ทิฏฺฐิ
อุปฺปชฺชติ ะ เป ะ (๑)

อนนตราทิ

[๓๒] สารมมฺโณ ฐมฺโม สารมมณฺสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย.
ปุริมา ปุริมา สารมมณา ะ เป ะ ผลสมาปฺตฺติยา อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย.
สมนฺนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. เอกํ. สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. สत्ต. (ปฏิจฺจาวเร
สหชาตสทฺธิสา.) อณฺณมณฺณปจฺเจน ปจฺจโย. จ. (ปฏิจฺจาวเร อณฺณมณฺณสทฺธิสา.)
นิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. สत्ต. (ปจฺจยวเร นิสฺสยสทฺธิโส.)

อุปนิสฺสย

[๓๓] สารมมฺโณ ฐมฺโม สารมมณฺสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย.
อามมฺณฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ะ เป ะ ปกฺคูปนิสฺสโย:
สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ะ เป ะ มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สึลํ ะ เป ะ
ปณฺณํ ะ เป ะ รากํ ะ เป ะ ปตฺถนํ ะ เป ะ กายิกํ สุขํ ะ เป ะ กายิกํ ทุกฺขํ
อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ะ เป ะ สમાปฺตฺติ อุปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ะ เป ะ สํฆํ
ภินฺทติ. สทฺธา ะ เป ะ ปณฺณวา ะ เป ะ ราโค ะ เป ะ ปตฺถนา ะ เป ะ กายิกํ สุขํ
ะ เป ะ กายิกํ ทุกฺขํ สทฺธาย ะ เป ะ ปณฺณาย ะ เป ะ รากสฺส ะ เป ะ ปตฺถนาย
ะ เป ะ กายิกสฺส สุขสฺส ะ เป ะ กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ะ เป ะ มกฺกสฺส, ผลสมาปฺตฺติยา
อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อนารมมฺโณ ฐมฺโม สารมมณฺสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย.
อามมฺณฺอุปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ะ เป ะ ปกฺคูปนิสฺสโย: อุตฺตํ ะ เป ะ โภชนํ ะ เป ะ
เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ะ เป ะ สમાปฺตฺติ อุปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ะ เป ะ สํฆํ
ภินฺทติ. อุตฺตํ ะ เป ะ โภชนํ ะ เป ะ สেনาสนํ สทฺธาย ะ เป ะ ปตฺถนาย ะ เป ะ กายิกสฺส
สุขสฺส ะ เป ะ กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ะ เป ะ มกฺกสฺส, ผลสมาปฺตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. (๑)

ปุเรชาต

[๓๔] อนารมมฺโณ ฐมฺโม สารมมณฺสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจน ปจฺจโย.
อามมฺณฺปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อามมฺณฺปุเรชาตํ: จกฺขํ ะ เป ะ วตฺถุํ อนิจฺจโต

๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตราตฺยา
 สทฺทํ สฺสณฺทติ. รุปรายตน์ จกฺขฺวิญญานสฺส ๖ ป ๖ โสจฺจพฺพายตน์ กายวิญญานสฺส
 ๖ เป ๖ วตฺถุปรุเรชาตํ : จกฺขฺายตน์ จกฺขฺวิญญานสฺส ๖ เป ๖ กายายตน์ กายวิญญานสฺส
 ๖ เป ๖ วตฺถุ สारมฺมณนํ ขนฺธานํ ปเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ปจฺจชาตาเสวน

[๓๕] สारมฺมโณ ธมฺโม อนารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 เอกํ.

सारมฺมโณ ธมฺโม สारมฺมณสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ.

กมฺม

[๓๖] สारมฺมโณ ธมฺโม สारมฺมณสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : สारมฺมณา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
 กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : สारมฺมณา เจตนา
 วิปากานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

सारมฺมโณ ธมฺโม อนารมฺมณสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา : สारมฺมณา เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : สारมฺมณา เจตนา กญฺจตฺตารูปานํ
 กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

सारมฺมโณ ธมฺโม สारมฺมณสฺส จ อนารมฺมณสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : สारมฺมณา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖
 นานาขณิกา : สारมฺมณา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กญฺจตฺตา จ รูปานํ กมฺม-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปาก อาหาร

[๓๗] สारมฺมโณ ธมฺโม สारมฺมณสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ตีณิ.

सारมฺมโณ ธมฺโม สारมฺมณสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อนารมมโณ ฐมโม อนารมมณสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อินทฺริย

[๓๘] สารมมโณ ฐมโม สารมมณสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
อนารมมโณ ฐมโม อนารมมณสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.
รูปชีวิตินทฺริยํ กญฺจตฺตารูปานํ อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนารมมโณ ฐมโม สารมมณสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุณฺทฺริยํ
จกฺขุวิญญาณสฺส ๖ เป ๖ กายินทฺริยํ กายวิญญาณสฺส อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สารมมโณ จ อนารมมโณ จ ฐมมา สารมมณสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺจเยน
ปจฺจโย. จกฺขุณฺทฺริยญฺจ จกฺขุวิญญาณญฺจ จกฺขุวิญญาณสทฺทกตฺตานํ ขนฺธานํ อินทฺริยปจฺจเยน
ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายินทฺริยญฺจ กายวิญญาณญฺจ กายวิญญาณสทฺทกตฺตานํ ขนฺธานํ
อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ฌานาภิ

[๓๙] สารมมโณ ฐมโม สารมมณสฺส ฐมมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย.
ตีณิ. มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ.

วิปฺปยุตฺต

[๔๐] สารมมโณ ฐมโม อนารมมณสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
สทฺธาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อนารมมโณ ฐมโม สารมมณสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺธาตํ,
ปุเรชาตํ. สทฺธาตํ : ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ วตฺถุ สารมมณานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขุขายตฺนํ จกฺขุวิญญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตฺนํ กายวิญญาณสฺส
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ สารมมณานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อตุถิ

[๔๑] สารมมโณ ฐมโม สารมมณสฺส ฐมมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
สารมมโณ เอโก ขนฺโธ ตินฺนุณฺนํ ขนฺธานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา
๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ (๑)

สารมมโน ฐโม อนารมมณสฺส ฐมมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

สารมมโน ฐโม สารมมณสฺส จ อนารมมณสฺส จ ฐมมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสํ.) (๓)

[๔๒] อนารมมโน ฐโม อนารมมณสฺส ฐมมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตํ : เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสทฺตา.) (๑)

อนารมมโน ฐโม สารมมณสฺส ฐมมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ : ปฏิสนฺธิกฺขณํ วตฺถุ สารมมณํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺส อปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาคฺยา สทฺทํ สฺสนาติ. รูปรายตนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ จกฺขายตนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ สารมมณํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๔๓] สารมมโน จ อนารมมโน จ ฐมา สารมมณสฺส ฐมมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต : จกฺขวิญฺญาณสทฺทโต เอโก ชนฺโธ จ จกฺขายตนมฺจ ติณฺณนฺนํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสทฺทโต เอโก ชนฺโธ จ กายายตนมฺจ ติณฺณนฺนํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ สารมมโน เอโก ชนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๑)

สารมมโน จ อนารมมโน จ ฐมา อนารมมณสฺส ฐมมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา : สารมมณา ชนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ ปจฺจชาตา : สารมมณา ชนฺธา จ กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : สารมมณา ชนฺธา จ รูปชีวิตฺติณฺทฺริยมฺจ กญฺจตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงขยาอาร

สทุธ

[๔๔] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ เทว, อธิปติยา จตตาริ, อนนฺตเร เอกิ, สมฺนนฺตเร เอกิ, สหชาเต สตฺต, อณฺณมณฺณเว จ, นิสฺสเย สตฺต, อฺปนฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต เอกิ, ปจฺจชาเต เอกิ, อาเสวเน เอกิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร จตตาริ, อินฺทฺริเย จ, ฉาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เอกิ, วิปฺปยุตฺเต เทว, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา เอกิ, วิคเต เอกิ, อวิกเต สตฺต.

๒. ปัจจนียุทธ

[๔๕] สารมฺมณ ฐมฺโม สารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเน ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเน ปจฺจโย. อฺปนฺนิสฺสยปฺจายเน ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเน ปจฺจโย. (๑)

สารมฺมณ ฐมฺโม อนารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจายเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปฺจายเน ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเน ปจฺจโย. (๒)

สารมฺมณ ฐมฺโม สารมฺมณสฺส จ อนารมฺมณสฺส จ ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจายเน ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเน ปจฺจโย. (๓)

[๔๖] อนารมฺมณ ฐมฺโม อนารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจายเน ปจฺจโย. อาหารปฺจายเน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปฺจายเน ปจฺจโย. (๑)

อนารมฺมณ ฐมฺโม สารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเน ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเน ปจฺจโย. อฺปนฺนิสฺสยปฺจายเน ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเน ปจฺจโย. (๒)

สารมฺมณ จ อนารมฺมณ จ ฐมฺมา สารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจายเน ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเน ปจฺจโย. (๑)

สารมฺมณ จ อนารมฺมณ จ ฐมฺมา อนารมฺมณสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจายเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปฺจายเน ปจฺจโย. อาหารปฺจายเน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปฺจายเน ปจฺจโย. (๒)

๒. ปัจจยปจฺจนีย ๒. สงขยาอาร

สทุธ

[๔๗] นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมณ สตฺต ๖ เป ๖ นสมฺนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต จ, นอณฺณมณฺณเว จ, นนิสฺสเย จ, นอฺปนฺนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต

สฺสฺส, นปฺจฺจนาชาเต สฺสฺส ๖ เป ๖ นมฺกฺเค สฺสฺส, นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปฺปยุตฺเต
ปญฺจ, โนหฺตฺติยา จตฺตาริ, โนนฺตฺติยา สฺสฺส, โนวิกฺเต สฺสฺส, โนอวิกฺเต จตฺตาริ.

๓. ปจฺจยฺยานุโลมปจฺจนีย

[๔๘] เหตุปจฺจยฺยา นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธฺปติยา ๖ เป ๖ นสมฺนฺนฺตเร
ตีณิ, นอญฺมณฺณเว เอกํ, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ ๖ เป ๖ นมฺกฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต
เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกฺเต ตีณิ.

๔. ปจฺจยฺปจฺจนียฺยานุโลม

[๔๙] นเหตุปจฺจยฺยา อารมฺมณํ เทว, อธฺปติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร เอกํ.
(อนฺโลมมาตिका กาทพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกฺเต สฺสฺส.

สารมฺมณทกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๖. จิตฺตทฺก ๑. ปฏฺิจฺจวาร์

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๑. วิภังฺกวาร์

เหตุ

[๕๐] จิตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนจิตฺโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยฺยา. จิตฺตํ
ปฏฺิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูป. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตํ ปฏฺิจฺจ
สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา กญฺจฺตฺตา จ รูป. (๑)

โนจิตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนจิตฺโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยฺยา. โนจิตฺตํ
เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูป. เทว ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ เอกํ
ขนฺธํ จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูป. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏฺิจฺจ
ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยฺยา. โนจิตฺเต ขนฺธํ
ปฏฺิจฺจ จิตฺตํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ โนจิตฺเต ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ วตฺถุ
ปฏฺิจฺจ จิตฺตํ. (๒)

โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจจยา.
โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานมฺจ รุปํ.
เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ
กมฺมุตฺตา จ รุปํ. เทว ขนฺธเ ปฏิจจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตมฺจ กมฺมุตฺตา จ รุปํ.
ปฏิสนฺธิกฺขณเ วตฺถุํ ปฏิจจ จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

จิตฺตมฺจ โนจิตฺตมฺจ ฐมมํ ปฏิจจ โนจิตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจจยา.
โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานมฺจ รุปํ. เทว
ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ จิตฺตมฺจ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณเ โนจิตฺตํ
เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา กมฺมุตฺตา จ รุปํ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณเ จิตฺตมฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจจ โนจิตฺตา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณเ จิตฺตมฺจ
มหาภูเต จ ปฏิจจ กมฺมุตฺตารุปํ. (๑)

อารมฺมณ

[๕๑] จิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจจ โนจิตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปฺจจยา.
จิตฺตํ ปฏิจจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจจ โนจิตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปฺจจยา. โนจิตฺตํ
เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ วตฺถุํ
ปฏิจจ ขนฺธา. (๑)

โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปฺจจยา. โนจิตฺเต
ขนฺธเ ปฏิจจ จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณเ โนจิตฺเต ขนฺธเ ปฏิจจ จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณเ
วตฺถุํ ปฏิจจ จิตฺตํ. (๒)

โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจจ จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ
อารมฺมณปฺจจยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ. เทว ขนฺธเ
ปฏิจจ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ.
เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ วตฺถุํ ปฏิจจ จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

จิตฺตมฺจ โนจิตฺตมฺจ ฐมมํ ปฏิจจ โนจิตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปฺจจยา.
โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ
๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ จิตฺตมฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจจ โนจิตฺตา ขนฺธา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปัจจัยยานุกรม ๒. สงขยาาร

สูตร

[๕๒] เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ ปณฺจ, อธิปตียา ปณฺจ, อนนฺตเร ปณฺจ, สมนฺตเร ปณฺจ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณเ ปณฺจ, นิสฺสเย ปณฺจ, อุปนิสฺสเย ปณฺจ, ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก ปณฺจ, อาหารเ ปณฺจ, อินฺทฺริเย ปณฺจ, ฌาเน ปณฺจ, มกฺเค ปณฺจ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา ปณฺจ, นตฺถิยา ปณฺจ, วิคเต ปณฺจ, อวิคเต ปณฺจ.

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๕๓] จิตฺตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ. อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณเ จิตฺตํ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสหคํ อุตฺตจฺจาสหคํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺจาสหคโต อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

โนจิตฺตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกํ โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสฺตฺตา.) วิจิกิจฺจาสหคเต อุตฺตจฺจาสหคเต ขนฺธเ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺจาสหคโต อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

โนจิตฺตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุเก โนจิตฺเต ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณเ โนจิตฺเต ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณเ วตฺถุํ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. (๒)

โนจิตฺตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ธรรมมา อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกํ โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณเ วตฺถุํ ปฏิจฺจ จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

จิตฺตมฺจ โนจิตฺตมฺจ ธรรมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกํ โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ

รูป. เทว ขนธะ จ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกุขณ โนจิตํ เอกํ ขนธมฺ จิตฺตมฺ ปฏิจ
เทว ขนธ กฏฺทกา จ รูป. เทว ขนธ ๖ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกุขณ จิตฺตมฺ
วตฺตมฺ ปฏิจ โนจิตฺตา ขนธ. วิจิกิจฺจาสหคํ อทุจฺจาสหคํ จิตฺตมฺ สมฺปยุตฺตเก
จ ขนธ ปฏิจ วิจิกิจฺจาสหคโต อทุจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

นารมณ

[๕๔] จิตํ รมํ ปฏิจ โนจิตโต รมโม อปฺปชฺชติ นารมณปจฺยา.
จิตํ ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจํ รูป. ปฏิสนธิกุขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตํ รมํ ปฏิจ โนจิตโต รมโม อปฺปชฺชติ นารมณปจฺยา. โนจิตเต
ขนธ ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจํ รูป. ปฏิสนธิกุขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสฺสฺส.) (๒)

จิตฺตมฺ โนจิตฺตมฺ รมํ ปฏิจ โนจิตโต รมโม อปฺปชฺชติ นารมณปจฺยา.
จิตฺตมฺ สมฺปยุตฺตเก จ ขนธ ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจํ รูป. จิตฺตมฺ มหาภูเต จ
ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจํ รูป. ปฏิสนธิกุขณ จิตฺตมฺ สมฺปยุตฺตเก จ ขนธ ปฏิจ
กฏฺทการูป. จิตฺตมฺ มหาภูเต จ ปฏิจ กฏฺทการูป. (๑)

นอธิปัตยา

[๕๕] จิตํ รมํ ปฏิจ โนจิตโต รมโม อปฺปชฺชติ นอธิปัตยา. ปญ.
นอสนฺตรปจฺยา ๖ เป ๖ นอสนฺตฺสยปจฺยา. ตีณิ.

นปฺเรชาตาทิ

[๕๖] จิตํ รมํ ปฏิจ โนจิตโต รมโม อปฺปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺยา.
อรุเป จิตํ ปฏิจ สมฺปยุตฺตกา ขนธ. จิตํ ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจํ รูป.
ปฏิสนธิกุขณ จิตํ ปฏิจ สมฺปยุตฺตกา ขนธ กฏฺทกา จ รูป. (๑)

โนจิตํ รมํ ปฏิจ โนจิตโต รมโม อปฺปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺยา. อรุเป
โนจิตํ เอกํ ขนธ ปฏิจ เทว ขนธ. เทว ขนธ ๖ เป ๖ โนจิตเต ขนธ
ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจํ รูป. ปฏิสนธิกุขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสฺส.) (๑)

โนจิตํ รมํ ปฏิจ จิตโต รมโม อปฺปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺยา. อรุเป
โนจิตเต ขนธ ปฏิจ จิตํ. ปฏิสนธิกุขณ. วตฺถุ ปฏิจ จิตํ. (๒)

โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมมา อูปฺปชฺชติ นฺปรชาต-
ปจฺจยา. อรูปํ โนจิตฺตํ เอกํ ฆนํ ปฏิจฺจ เทว ฆนธา จิตฺตมฺหา. เทว ฆนธํ ๖ เป ๖
ปฏิสนธิกฺขณํ วตฺถํ ปฏิจฺจ จิตฺตมฺหา สมฺปยุตฺตกา จ ฆนธา. (๓)

จิตฺตมฺหา โนจิตฺตมฺหา ฐมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ นฺปรชาต-
ปจฺจยา. อรูปํ โนจิตฺตํ เอกํ ฆนธมฺหา จิตฺตมฺหา ปฏิจฺจ เทว ฆนธา. เทว ฆนธํ จ ๖ เป ๖
โนจิตฺเต ฆนธํ จ จิตฺตมฺหา ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. จิตฺตมฺหา มหาภูเต จ
ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตมฺหา วตฺถมฺหา ปฏิจฺจ โนจิตฺตา
ฆนธา. ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตมฺหา สมฺปยุตฺตเก จ ฆนธํ ปฏิจฺจ กฏฺฐตารูปํ. จิตฺตมฺหา
มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏฺฐตารูปํ. (๑)

นปฺจฺจชาตปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา.

นกกม

[๕๗] จิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ นกกมปจฺจยา.
จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา. (๑)

โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ นกกมปจฺจยา. โนจิตฺเต ฆนธํ
ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา. พาหิรํ ๖ เป ๖ อาหารสมุฏฺฐานํ ๖ เป ๖ อุตฺตสมุฏฺฐานํ
๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตมฺหา โนจิตฺตมฺหา ฐมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ นกกมปจฺจยา.
โนจิตฺเต ฆนธํ จ จิตฺตมฺหา ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๕๘] นนฺทฺยา ปญฺจ, นนฺทฺมณฺเณ ตีณิ, นนฺทฺปติยา ปญฺจ, นนฺทฺนเร
ตีณิ, นนฺทฺนเร ตีณิ, นนฺทฺมณฺเณ ตีณิ, นนฺทฺนิสฺสเย ตีณิ, นนฺทฺชาเต ปญฺจ,
นปฺจฺจชาเต ปญฺจ, นอาเสวน ปญฺจ, นกกม ตีณิ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ,
นอินฺทฺริเย เอกํ, นนฺทาเน ปญฺจ, นนฺทฺเค ปญฺจ, นนฺทฺยุตฺเต ตีณิ, นนฺทฺยุตฺเต
ปญฺจ, นนฺทฺติยา ตีณิ, นนฺทฺเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยานโลมปจฺจนีย

[๕๙] เหตุปจฺจยา นนฺทฺมณฺเณ ตีณิ, นนฺทฺปติยา ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. ปจยปจณีนยานุโลม

[๖๐] นเหตุปจยยา อารมมณ ปญจ, อนนตเร ปญจ, (สพพตฺต ปญจ,) มกฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญจ.

(สหชาตวโร ปฏิจจวาร์สทิส.)

๕๖. จิตตทก ๓. ปจยวาร์

๑. ปจยยานุโลม ๑. วิงกวาร์

เหตุ

[๖๑] จิตฺตํ ฐมฺมํ ปจยยา โนจิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจยยา. จิตฺตํ ปจยยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจยยา โนจิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจยยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปจยยา เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รุปํ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว มหาภูตา.) วตฺถุํ ปจยยา โนจิตฺตา ขนฺธา. (๑)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจยยา จิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจยยา. โนจิตฺเต ขนฺธ ปจยยา จิตฺตํ. วตฺถุํ ปจยยา จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ โนจิตฺเต ขนฺธ ปจยยา จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถุํ ปจยยา จิตฺตํ. (๒)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจยยา จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจยยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปจยยา เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รุปํ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปจยยา จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปจยยา เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ กฏฺฐตา จ รุปํ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถุํ ปจยยา จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

จิตฺตมฺจ โนจิตฺตมฺจ ฐมฺมํ ปจยยา โนจิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจยยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปจยยา เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รุปํ. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ จิตฺตมฺจ มหาภูเต จ ปจยยา จิตฺตสมฺภูจฺจาน รุปํ. จิตฺตมฺจ วตฺถุํ ปจยยา โนจิตฺตา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปจยยา เทว ขนฺธา กฏฺฐตา จ รุปํ. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ จิตฺตมฺจ มหาภูเต จ ปจยยา กฏฺฐตารุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ จิตฺตมฺจ วตฺถุํ ปจยยา โนจิตฺตา ขนฺธา. (๑)

อามมณ

[๖๒] จิตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมณปจฺจยา. เอกํ. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมณปจฺจยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุํ ปจฺจยา โนจิตฺตา^๑ ขนฺธา. จกฺขายตณํ ปจฺจยา จกฺขวิมฺวณสทกฺคา ขนฺธา ๖ เป ๖ กายายตณํ ปจฺจยา กายวิมฺวณสทกฺคา ขนฺธา. วตฺถุํ ปจฺจยา โนจิตฺตา ขนฺธา. (๑)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมณปจฺจยา. โนจิตฺเต ขนฺธ ๖ ปจฺจยา จิตฺตํ. วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตํ. ปฏิสนธิกฺขณ โนจิตฺเต ขนฺธ ๖ ปจฺจยา จิตฺตํ ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตํ. จกฺขายตณํ ปจฺจยา จกฺขวิมฺวณ ๖ เป ๖ กายายตณํ ปจฺจยา กายวิมฺวณ. (๒)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ อามมณปจฺจยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. จกฺขายตณํ ปจฺจยา จกฺขวิมฺวณํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ๖ เป ๖ กายายตณํ ปจฺจยา กายวิมฺวณํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

จิตฺตมฺจ โนจิตฺตมฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมณ- ปจฺจยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปจฺจยา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ จิตฺตมฺจ วตฺถุํ ปจฺจยา โนจิตฺตา ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ จิตฺตมฺจ วตฺถุํ ปจฺจยา โนจิตฺตา ขนฺธา. จกฺขายตณมฺจ จกฺขวิมฺวณมฺจ ปจฺจยา จกฺขวิมฺวณสทกฺคา ขนฺธา ๖ เป ๖ กายายตณมฺจ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๖๓] เหตุยา ปณฺจ, อามมณ ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ, (สพฺพทฺถ ปณฺจ,) อวิกฺเต ปณฺจ.

๑ ฉ.ม. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

๒. ปลายปลายนี้ ๑. วิภังค์

บทที่ ๑

[๖๔] จิตฺตํ ธมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ จิตฺตํ ปจฺจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. อเหตุก-
 ปฏิสนธิกุขณ ๖ เปฯ วิจิกิจฺจาสหคตํ อุทฺทจฺจสหคตํ จิตฺตํ ปจฺจยา วิจิกิจฺจาสหคโต
 อุทฺทจฺจสหคโต โมโห. (๑)

[๖๕] ไนจิตฺตํ ฐมมํ ปจฺจยา ไนจิตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ นฺนเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ ไนจิตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา เทว ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณจ รุปํ เทว
 ชนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสสุตา.) จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา
 จกฺขวิมฺภวณฺสสคฺคา ชนฺธา ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปจฺจยา กายวิมฺภวณฺสสคฺคา ชนฺธา.
 วตฺถุํ ปจฺจยา อเหตุกา ไนจิตฺตา ชนฺธา. วิจิกิฉฺฉาสหคเต อทุฏฺฐจฺสสคเต ชนฺธเ
 จ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา วิจิกิฉฺฉาสหคโต อทุฏฺฐจฺสสคโต โมโห. (๑)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นฺເຕຸປຈຽຍາ. ອເຕຸເກ
 ໂນຈິຕເຕ ພນຸເຣ ປຈຽຍາ ຈິຕຸຕັ. ວຕຸຕຸ້ ປຈຽຍາ ຈິຕຸຕັ. ອເຕຸກປຣິສນຸກິພເນ ັ ເປ ັ
 ອເຕຸກປຣິສນຸກິພເນ ວຕຸຕຸ້ ປຈຽຍາ ຈິຕຸຕັ. ຈກຸພາຍຕນ໌ ປຈຽຍາ ຈກຸພຸວິມມາດ໌ ັ ເປ ັ
 ກາຍາຍຕນ໌ ປຈຽຍາ ກາຍວິມມາດ໌. (໒)

โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นนฺเต-
 ปจฺจยา. อเหตุกํ โนจิตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา เทว ชนฺธา จิตฺตมฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
 รุปํ. เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา.
 อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณเ วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตมฺจ
 สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา. จกฺขายตฺนํ ปจฺจยา จกฺขวิมฺวณฺณํ ๖ เป ๖ กายายตฺนํ
 ปจฺจยา กายวิมฺวณฺณํ. (๓)

จิตฺตมฺย โนจิตฺตมฺย ฌมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺโต ฌมฺโม อปฺปชฺชติ นหฺเตปฺจฺจยา.
 อหฺเตกํ โนจิตํ เอกํ ขนฺธมฺย จิตฺตมฺย ปจฺจยา เทวํ ขนฺธํ จิตฺตสมฺภูจฺจานมฺย รູປ. เทว
 ขนฺธေ จ ๖เป๖ จิตฺตมฺย วตฺถมฺย ปจฺจยา โนจิตฺตา ขนฺธา. อหฺเตกปฏฺฐิสฺสณฺทิกฺขณ
 ๖เป๖ อหฺเตกปฏฺฐิสฺสณฺทิกฺขณ จิตฺตมฺย วตฺถมฺย ปจฺจยา โนจิตฺตา ขนฺธา. จกฺขายตฺนมฺย

จกฺขุวิญญานญจ ปจฺจยา จกฺขุวิญญานสทฺทตา ขนฺธฯ ๖ เป ๖ กายายตฺตญจ ๖ เป ๖
 วิจิกิจฺจาสทฺทเต อุตฺตรจฺจาสทฺทเต ขนฺธฯ จ จิตฺตญจ ปจฺจยา วิจิกิจฺจาสทฺทโต
 อุตฺตรจฺจาสทฺทโต โมโน. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สํย

[๖๖] นเหตุยา ปญจ, นอารมฺมณฺ เตณิ, นอธิปตฺติยา ปญจ, นอนนฺตร
 เตณิ, นสมนฺนฺตร เตณิ, นอญฺฉมญฺฉ เตณิ, นอุปนิสฺสเย เตณิ, นปุเรชาเต ปญจ,
 นปจฺจชาเต ปญจ, นอาเสวเน ปญจ, นกมฺเม เตณิ, นวิปาเก ปญจ, นอาหาร
 เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน ปญจ, นมคฺเค ปญจ, นสมฺปยุตฺเต เตณิ,
 นวิปฺปยุตฺเต ปญจ, โนนฺตฺติยา เตณิ, โนวิกเต เตณิ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีย

[๖๗] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺ เตณิ, นอธิปตฺติยา ปญจ. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๖๘] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺ ปญจ, อนนฺตร ปญจ, (สพฺพตฺต ปญจ.)
 มคฺเค เตณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญจ.

(นิสฺสยวโร ปจฺจยวารสทฺธิโส.)

๕๖. จิตฺตทุก ๕. สํสฺสจวาร

๑. ปจฺจยानุโลมาทิ

เหตุ

[๖๙] จิตฺตํ รมฺมํ สํสฺสจฺจ โนจิตฺโต รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ
 สํสฺสจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธฯ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตฺตํ รมฺมํ สํสฺสจฺจ โนจิตฺโต รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โนจิตฺตํ
 เอกํ ขนฺธํ สํสฺสจฺจ เทว ขนฺธฯ. เทว ขนฺธํ สํสฺสจฺจ เอโก ขนฺธो. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ
 ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตฺตํ รมฺมํ สํสฺสจฺจ จิตฺโต รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โนจิตฺเต
 ขนฺธํ สํสฺสจฺจ จิตฺตํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

โนจิตฺตํ ฐมมํ สํสฺสฺสํ จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุ-
ปจฺจยา. โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธํ สํสฺสฺสา เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ. เทว ขนฺธเ ว เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณเ ว เป ๖ (๓)

จิตฺตมฺจ โนจิตฺตมฺจ ฐมมํ สํสฺสฺสํ โนจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
โนจิตฺตํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ สํสฺสฺสา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณเ ว เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณเ ปญฺจ, อธิปฺติยา ปญฺจ, (สพฺพตฺถ ปญฺจ,
อวิกฺเต ปญฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ปญฺจ, นอธิปฺติยา ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺจชาเต ปญฺจ,
นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปญฺจ, นฉาเน ปญฺจ, นมกฺเก ปญฺจ,
นวิปฺปยฺตุเต ปญฺจ.

(เอวํ อิตเร เทว คณฺหาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี สพฺเพ กาทพฺพา.)

๕๖. จิตตทุก ๗. ปญหาวาร

๑. ปจฺจยานโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๗๐] โนจิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. โนจิตฺตา
เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปฏิสนฺธิกฺขณเ ว เป ๖ (๑)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. โนจิตฺตา เหตุ
จิตฺตสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณเ ว เป ๖ (๒)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
โนจิตฺตา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณเ ว เป ๖ (๓)

อารมมณ

[๗๑] จิตฺโต ฐมโม จิตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. จิตฺตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) จิตฺตํ อารพฺภ โนจิตฺตา ขนฺธํ อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) จิตฺตํ อารพฺภ จิตฺตณฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธํ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๗๒] โนจิตฺโต ฐมโม โนจิตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา, สํลํ สมายิตฺวา, อฺโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสเทติ อภินนฺหติ, ตํ อารพฺภ ราโก อุปฺปชฺชติ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจฺฉณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โสทฺตมฺมสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส อวชฺชนาย อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. อริยา โนจิตฺเต ปหิเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิภวณฺติ กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ. ปุพฺเพ สมฺมาจฺฉิเน กิเลเส ชานนฺติ. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ โนจิตฺเต ขนฺธํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูโป ปสฺสติ. ทิพฺพาย สฺสทฺธาตฺยา สทฺทํ สฺสนาติ. เจโตปฺริยวาทเณ โนจิตฺตสมฺภวสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อาภาสณฺณายตนํ ๖ เป ๖ อากิณฺณณายตนํ ๖ เป ๖ รุปรายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสทฺทณํ ขนฺธณํ ๖ เป ๖ โสทฺตมฺมสฺส กายวิญฺญาณสทฺทณํ ขนฺธณํ ๖ เป ๖ โนจิตฺตา ขนฺธํ อิทฺธิวิธวาทสฺส, เจโตปฺริยวาทสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติวาทสฺส, ยถากมฺมูปควาทสฺส, อนาคตํสวาทสฺส, อวชฺชนาย อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

โนจิตฺโต ฐมโม จิตฺตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา ๖ เป ๖ (ปจฺมกมฺนสทิสํ. นินฺนํ นานํ. อิมํ นานํ.) รุปรายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โสทฺตมฺมสฺส กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โนจิตฺตา ขนฺธํ อิทฺธิวิธวาทสฺส ๖ เป ๖ อวชฺชนาย อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

โนจิตฺโต ฐมโม จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา ๖ เป ๖ (ปจฺมกมฺนสทิสํ. นินฺนํ นานํ. อิมํ นานํ.) รุปรายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธณํ ๖ เป ๖ โสทฺตมฺมสฺส กายวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธณํ ๖ เป ๖ โนจิตฺตา ขนฺธํ อิทฺธิวิธวาทสฺส ๖ เป ๖ อวชฺชนาย อารมมณปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

จิตโต จ โนจิตโต จ ฐมา จิตตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจฺจเยน ปจฺจโย.
จิตฺตณฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. ตีณิ.

อธิปติ

[๗๓] จิตโต ฐโม จิตตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย.
อารมฺมณธิปติ : จิตฺตํ คุรุ กตฺวา จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. (๑)

จิตโต ฐโม โนจิตตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณธิปติ,
สหชาตธิปติ. อารมฺมณธิปติ : จิตฺตํ คุรุ กตฺวา โนจิตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ.
สหชาตธิปติ : จิตฺตธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญฺจ รูปานํ
อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตโต ฐโม จิตตสฺส จ โนจิตตสฺส จ ฐมมสฺส อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย.
อารมฺมณธิปติ : จิตฺตํ คุรุ กตฺวา จิตฺตณฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๗๔] โนจิตโต ฐโม โนจิตตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย.
อารมฺมณธิปติ, สหชาตธิปติ. อารมฺมณธิปติ : ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖
อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนฺหติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโก
อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ
คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ, ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ คุรุ กตฺวา ๖ เป ๖ นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส,
โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ โนจิตฺเต ขนฺธ
คุรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนฺหติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโก อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.
สหชาตธิปติ : โนจิตฺตา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญฺจ
รูปานํ อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตโต ฐโม จิตตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย. (เทวปี กมนา
ปจฺมกมฺนสฺหิ. นินฺนนากรณํ. อารมฺมณธิปติ สหชาตธิปติ กาทพฺพา.) (๒)

จิตโต จ โนจิตโต จ ฐมา จิตตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจฺจเยน ปจฺจโย.
อารมฺมณธิปติ. (ตีณิปี คุรุการมฺมณา กาทพฺพา. อารมฺมณธิปติเยว.)

อนนตร

[๗๕] จิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมํ ปุริมํ จิตฺตํ ปจฺจิมสฺส ปจฺจิมสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมํ ปุริมํ จิตฺตํ ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ โนจิตฺตานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตํ วุฏฺฐจฺฉนฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมํ ปุริมํ จิตฺตํ ปจฺจิมสฺส ปจฺจิมสฺส จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกาณญฺจ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๖] โนจิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา โนจิตฺตา ขนฺธา ๖ เป ๖ ผลสฺมาปฺตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (อิเม เทวปี ปุเรตฺถกาเมเน กาทพฺพา. ปุริมกมฺมณสฺสทิสฺสา.)

จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมํ ปุริมํ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปจฺจิมสฺส ปจฺจิมสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺหํ ปุจฺฉิตพฺพ.) ปุริมํ ปุริมํ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา
ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ โนจิตฺตานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตญฺจ
สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา วุฏฺฐจฺฉนฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺหํ ปุจฺฉิตพฺพ.)
ปุริมํ ปุริมํ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปจฺจิมสฺส ปจฺจิมสฺส จิตฺตสฺส
สมฺปยุตฺตกาณญฺจ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมนฺนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺจ.^๑ (ปฏิจฺจวารสฺสทิสฺสา.)
อณฺณมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺจ.^๑ (ปฏิจฺจวารสฺสทิสฺสา.) นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปณฺจ. (ปจฺจยวารสฺสทิสฺสา.)

อุปนิสฺสย

[๗๗] จิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
อามมฺมณฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย :
จิตฺตํ จิตฺตสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

๑ จ.ม. อัย สหุโท น ทิสฺสติ.

โนจิตโต ฐมโม โนจิตตสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย : สทฺธํ
 อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สิลํ ๖ เป ๖
 เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สัมมํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ
 สทฺธาย ๖ เป ๖ มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

โนจิตโต ฐมโม จิตฺตสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (อิมเ ทเวปิ
 ปุเรตฺถกาเมเน สพฺพตฺถ กาทพฺพา. ปจฺมกมฺมสทิสํ. นินฺนนานาการณํ.)

จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา จิตฺตสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย :
 จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา จิตฺตสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ.

ปุเรชาต

[๗๘] โนจิตโต ฐมโม โนจิตตสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต
 ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพเน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาคฺคยา
 สทฺทํ สฺสณฺาติ. รูปายตฺนํ จกฺขุวิญฺญาณสทฺทกตฺตานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ โสภณฺจพฺพายตฺนํ
 กายวิญฺญาณสทฺทกตฺตานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺนํ
 จกฺขุวิญฺญาณสทฺทกตฺตานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายายตฺนํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ โนจิตฺตานํ ขนฺธานํ
 ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

โนจิตโต ฐมโม จิตฺตสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณ-
 ปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖
 โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพเน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาคฺคยา สทฺทํ
 สฺสณฺาติ. รูปายตฺนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โสภณฺจพฺพายตฺนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖
 วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตฺนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖
 วตฺถุํ จิตฺตสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

โนจิตโต ฐมโม จิตตสฺส จ โนจิตตสฺส จ ฐมมสฺส ปุเรชาตปัจจุเณน
 ปัจจโย. อารมมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมมณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย
 สฺเตชชาตฺยา สทฺทํ สฺสนาติ. รุปรายทนต์ จกฺขวิญฺญาณสฺส จ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ ๖ เป ๖
 ใญฺจพฺพายทนต์ ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายทนต์ จกฺขวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ
 ขนฺธานํ ปุเรชาตปัจจุเณน ปัจจโย ๖ เป ๖ กายายทนต์ กายวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ
 ขนฺธานํ ๖ เป ๖ วตฺถุ จิตฺตสฺส จ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ ปุเรชาตปัจจุเณน
 ปัจจโย. (๓)

ปัจจุชาตาสวณ

[๘๙] จิตฺโต ฐมโม โนจิตตสฺส ฐมมสฺส ปัจจุชาตปัจจุเณน ปัจจโย.
 (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนจิตฺโต ฐมโม โนจิตตสฺส ฐมมสฺส ปัจจุชาตปัจจุเณน ปัจจโย.
 (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมมา โนจิตตสฺส ฐมมสฺส ปัจจุชาตปัจจุเณน
 ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

จิตฺโต ฐมโม จิตฺตสฺส ฐมมสฺส อาสวณปัจจุเณน ปัจจโย. นว.

กมฺม

[๘๐] โนจิตฺโต ฐมโม โนจิตตสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา : โนจิตฺตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺจจานานณฺจ
 รูปานํ กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : โนจิตฺตา
 เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กวฺวตฺตา จ รูปานํ กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย. (๑)

โนจิตฺโต ฐมโม จิตฺตสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา : โนจิตฺตา เจตนา จิตฺตสฺส กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย.
 ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : โนจิตฺตา เจตนา วิปากสฺส จิตฺตสฺส
 กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย. (๒)

โนจิตฺโต ฐมโม จิตฺตสฺส จ โนจิตตสฺส จ ฐมมสฺส กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : โนจิตฺตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ

จิตตสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสณฺฑิกฺขณ ๖ เป ๖
 นานาขณิกา: โนจิตฺตา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ กฺขัตตา จ รูปานํ
 กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากาทิ

[๔๑] จิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจ.
 อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจ. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจ. โนจิตฺโต ฐมฺโม
 โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
 สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจ.

วิปฺปยุตฺต

[๔๒] จิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

โนจิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
 ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา: โนจิตฺตา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ รูปานํ
 วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสณฺฑิกฺขณ โนจิตฺตา ขนฺธา กฺขัตตา รูปานํ ๖ เป ๖
 โนจิตฺตา ขนฺธา วตฺถสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขายตฺถํ จกฺขวิมฺภวณฺสทฺทณํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ
 กายวิมฺภวณฺสทฺทณํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ วตฺถ โนจิตฺตานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจชาตา: โนจิตฺตา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมฺสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
 ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสฺสณฺฑิกฺขณ วตฺถ จิตฺตสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุเรชาตํ: จกฺขายตฺถํ จกฺขวิมฺภวณฺสทฺท ๖ เป ๖ กายายตฺถํ กายวิมฺภวณฺสทฺท ๖ เป ๖
 วตฺถ จิตฺตสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสฺสณฺฑิกฺขณ วตฺถ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ
 วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขายตฺถํ จกฺขวิมฺภวณฺสทฺท สมฺปยุตฺตกานญจ
 ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตฺถํ กายวิมฺภวณฺสทฺท สมฺปยุตฺตกานญจ
 ขนฺธานํ ๖ เป ๖ วตฺถ จิตฺตสฺส จ สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปฺจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อตฺถิ

[๘๓] จิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ,
ปฺจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนจิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ,
ปฺจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ.
สหชาตา: โนจิตฺตา ขนฺธํ จิตฺตสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสํทิกฺขณํ ๖ เป ๖
ปฏฺฐิสฺสํทิกฺขณํ วตฺถุ จิตฺตสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖
วตฺถุ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ (ปุเรชาตสทิสํ, สงฺขิตฺตํ.) (๒)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: โนจิตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธํ จิตฺตสฺส จ
จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสํทิกฺขณํ โนจิตฺโต เอโก
ขนฺโธ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสฺสํทิกฺขณํ วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธํ อตฺถิปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ ๖ เป ๖ (ปุเรชาตสทิสํ, สงฺขิตฺตํ.) (๓)

[๘๔] จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ฐมฺมา โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปฺจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาโต: โนจิตฺโต
เอโก ขนฺโธ จ จิตฺตญฺจ ทฺวินฺนํ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย.
เทว ขนฺธํ ๖ เป ๖ สหชาตํ: จิตฺตญฺจ วตฺถุ จ โนจิตฺตานํ ขนฺธํ อตฺถิปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. (ปฏฺฐิสฺสํทิกฺขณํปี เทว.) สหชาตํ: จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธํ
จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ: จิตฺตญฺจ มหาภูตา จ
จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. (ปฏฺฐิสฺสํทิกฺขณํปี เทว.) ปฺจฺจชาตํ:
จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย.
ปฺจฺจชาตํ: จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธํ กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส
กายสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. ปฺจฺจชาตํ: จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธํ
รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กตฺตทารูปํ อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. (๑)

๑. ปัจยานุโลม ๒. สงขยวาร

สูตร

[๘๕] เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ปญฺจ, อาหาเร ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต ปญฺจ.

๒. ปัจจนียุทธสาร

[๘๖] จิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสย-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

จิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ
ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

จิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย.
อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๘๗] โนจิตฺโต ฐมฺโม โนจิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย.
สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจชาต-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ
ปจฺจโย. (๑)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาต-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. กมฺม-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

โนจิตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๘๘] จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ธมฺมา จิตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ธมฺมา โนจิตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย.
สทฺธาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

จิตฺโต จ โนจิตฺโต จ ธมฺมา จิตฺตสฺส จ โนจิตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

๒. ปจฺยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

[๘๙] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพทฺธ นว.) โนอวิกเต นว.

๓. ปจฺยยานุโลมปจฺจนีเย

[๙๐] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖ นสมนฺนุตเร ตีณิ, นอญฺฉมญฺฉ
เอกํ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, (สพฺพทฺธ ตีณิ.) นมกฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺยุตฺเต
ตีณิ, โนนทฺถียา ตีณิ, โนอวิกเต ตีณิ.

๔. ปจฺยปจฺจนียานุโลม

[๙๑] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว.
(อนุโลมปฏฺิโลมมาติกา กาทพฺพา.)^๑
จิตฺตทกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๖. เจตสิกทุก ๑. ปฏฺิจวาร

๑. ปจฺยยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๙๒] เจตสิกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ เจตสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เจตสิกํ เอกํ
ขนฺธํ ปฏฺิจจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธํ ปฏฺิจจ เอโก ขนฺธो. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

เจตสิกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อเจตสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เจตสิโก
ขนฺธํ ปฏฺิจจ จิตฺตญฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รุปํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ เจตสิโก ขนฺธํ ปฏฺิจจ
จิตฺตญฺจ กฏฺฏตา จ รุปํ. (๒)

๑ จ.ม. อนุโลมมาติกา.

เจตสิกัม ฐมัม ปฏิज्ञา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมมา อุปุปชชติ
 เหตุปัจจยา. เจตสิกัม เอกัม ฐนัม ปฏิज्ञา เทว ฐนธา จิตฺตมฺหา จิตฺตสมุฏฺฐานมฺหา รูป.
 เทว ฐนธะ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๕๓] อเจตสิกัม ฐมัม ปฏิज्ञา อเจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
 จิตฺตัม ปฏิज्ञา จิตฺตสมุฏฺฐานัม รูป. ปฏิสนธิกฺขณ จิตฺตัม ปฏิज्ञา กมฺมตฺตารูป. จิตฺตัม
 ปฏิज्ञา วตฺตํ, วตฺตํ ปฏิज्ञา จิตฺตัม. เอกัม มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูตปฏิज्ञา จิตฺตสมุฏฺฐานัม
 รูป, กมฺมตฺตารูป, อุปาทารูป. (๑)

อเจตสิกัม ฐมัม ปฏิज्ञา เจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตัม ปฏิज्ञา
 สมฺปยุตฺตกา ฐนธา. ปฏิสนธิกฺขณ จิตฺตัม ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ วตฺตํ ปฏิज्ञา
 เจตสิกกา ฐนธา. (๒)

อเจตสิกัม ฐมัม ปฏิज्ञา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมมา อุปุปชชติ
 เหตุปัจจยา. จิตฺตัม ปฏิज्ञา สมฺปยุตฺตกา ฐนธา จิตฺตสมุฏฺฐานมฺหา รูป. ปฏิสนธิกฺขณ
 จิตฺตัม ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ วตฺตํ ปฏิज्ञา จิตฺตมฺหา สมฺปยุตฺตกา จ ฐนธา. (๓)

[๕๔] เจตสิกมฺหา อเจตสิกมฺหา ฐมัม ปฏิज्ञา เจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ
 เหตุปัจจยา. เจตสิกัม เอกัม ฐนธมฺหา จิตฺตมฺหา ปฏิज्ञา เทว ฐนธา. เทว ฐนธะ จ ๖ เป ๖
 ปฏิสนธิกฺขณ เจตสิกัม เอกัม ฐนธมฺหา จิตฺตมฺหา ปฏิज्ञา เทว ฐนธา. เทว ฐนธะ จ ๖ เป ๖
 ปฏิสนธิกฺขณ เจตสิกัม เอกัม ฐนธมฺหา จิตฺตมฺหา^๑ วตฺตมฺหา ปฏิज्ञา เทว ฐนธา. เทว
 ฐนธะ จ ๖ เป ๖ (๑)

เจตสิกมฺหา อเจตสิกมฺหา ฐมัม ปฏิज्ञา อเจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุ-
 ปัจจยา. เจตสิกโก ฐนธะ จ จิตฺตมฺหา ปฏิज्ञา จิตฺตสมุฏฺฐานัม รูป. เจตสิกโก ฐนธะ
 จ มหาภูต จ ปฏิज्ञา จิตฺตสมุฏฺฐานัม รูป. ปฏิสนธิกฺขณ เจตสิกโก ฐนธะ จ จิตฺตมฺหา
 ปฏิज्ञา กมฺมตฺตารูป. ปฏิสนธิกฺขณ เจตสิกโก ฐนธะ จ มหาภูต จ ปฏิज्ञา กมฺมตฺตารูป.
 ปฏิสนธิกฺขณ เจตสิกโก ฐนธะ จ วตฺตมฺหา ปฏิज्ञา จิตฺตัม. (๒)

เจตสิกมฺหา อเจตสิกมฺหา ฐมัม ปฏิज्ञา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมมา อุปุปชชติ
 เหตุปัจจยา. เจตสิกัม เอกัม ฐนธมฺหา จิตฺตมฺหา ปฏิज्ञา เทว ฐนธา จิตฺตสมุฏฺฐานมฺหา
 รูป. เทว ฐนธะ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ เจตสิกัม เอกัม ฐนธมฺหา จิตฺตมฺหา ปฏิज्ञา

๑ ฉ.ม. อัย สทโท น ทิสฺสติ.

อธิปัตติ

[๕๗] เจตสิก ฌมมัม ปฏิภาณ เจตสิกโก ฌมโม อุปุปชชติ อธิปัตติภาณยา.
(สงขิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สุทฺธ

[๕๘] เหตุยา นว, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว,
สมนฺนตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม นว, (สพฺพทฺธ นว.) อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิภังฺกวาร

นเหตุ

[๕๙] เจตสิก ฌมมัม ปฏิภาณ เจตสิกโก ฌมโม อุปุปชชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ เจตสิกํ เอกํ ฌนํ ปฏิภาณ เทว ฌนธา. เทว ฌนธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ
๖ เป ๖ วิจิกิณฺณาสหคเต อุกฺกจฺจสหคเต ฌนธ ปฏิภาณ วิจิกิณฺณาสหคโต อุกฺกจฺจสหคโต
โมโห. (๑)

เจตสิก ฌมมัม ปฏิภาณ อเจตสิกโก ฌมโม อุปุปชชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุเก เจตสิกเ
ฌนธ ปฏิภาณ จิตฺตณฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจณณฺจ รูป. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๒)

เจตสิก ฌมมัม ปฏิภาณ เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฌมมา อุปุปชชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ เจตสิกํ เอกํ ฌนํ ปฏิภาณ เทว ฌนธา จิตฺตณฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจณณฺจ รูป.
เทว ฌนธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓)

[๑๐๐] อเจตสิก ฌมมัม ปฏิภาณ อเจตสิกโก ฌมโม อุปุปชชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ จิตฺตํ ปฏิภาณ จิตฺตสมฺภูจฺจณณฺจ รูป. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ ปฏิภาณ
กฺกฏทารูป. จิตฺตํ ปฏิภาณ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิภาณ จิตฺตํ. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ อสณฺณสฺสทฺธานํ
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

อเจตสิก ฌมมัม ปฏิภาณ เจตสิกโก ฌมโม อุปุปชชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ
จิตฺตํ ปฏิภาณ สมฺปยุตฺตกา ฌนธา. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ ปฏิภาณ สมฺปยุตฺตกา
ฌนธา. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ วตฺถุ ปฏิภาณ เจตสิกโก ฌนธา. วิจิกิณฺณาสหคํ อุกฺกจฺจสหคํ
จิตฺตํ ปฏิภาณ วิจิกิณฺณาสหคโต อุกฺกจฺจสหคโต โมโห. (๒)

อเจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสีโก จ อเจตสีโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ
 นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปฺ.
 อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา กฺขตฺตา จ ฐปฺ. อเหตุก-
 ปฏิสนฺธิกุชฺเณ วตฺถุํ ปฏิจฺจ จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

[๑๐๑] เจตสิกมฺจ อเจตสิกมฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสีโก ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ
 นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว
 ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ เทว
 ขนฺธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธมฺจ วตฺถมฺจ
 ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ วิจิกิฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺธเ
 จ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ วิจิกิฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

เจตสิกมฺจ อเจตสิกมฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ อเจตสีโก ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุเก เจตสีโก ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปฺ. อเหตุเก เจตสีโก
 ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปฺ. อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ เจตสีโก
 ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ กฺขตฺตารูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ เจตสีโก ขนฺธเ จ
 มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฺขตฺตารูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ เจตสีโก ขนฺธเ จ วตฺถมฺจ
 ปฏิจฺจ จิตฺตํ. (๒)

เจตสิกมฺจ อเจตสิกมฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ เจตสีโก จ อเจตสีโก จ ฐมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ เทว
 ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปฺ. อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ
 ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา กฺขตฺตา จ ฐปฺ. อเหตุกปฏิสนฺธิกุชฺเณ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธมฺจ
 วตฺถมฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ (๓)

นารมณ

[๑๐๒] เจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อเจตสีโก ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ นารมณปจฺจยา.
 เจตสีโก ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปฺ. ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ (๑)

อเจตสิกัม ฐมัม ปฏิจจ อเจตสิโก ฐมโม อุปุปชชติ นอารมฺมณปจฺจยา.
จิตฺตํ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสตฺตา.) (๑)

เจตสิกญจ อเจตสิกญจ ฐมัม ปฏิจจ อเจตสิโก ฐมโม อุปุปชชติ
นอารมฺมณปจฺจยา. เจตสิเก ขนฺธ ๖ จิตฺตญจ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. เจตสิเก
ขนฺธ ๖ มหาภูเต ๖ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. (ปฏิสนธิกฺขณ เทวปี กาทพฺพา,
สงฺขิตฺต.)

๒. ปัจจปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

สฺสท

[๑๐๓] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ ตีณิ, นอริปัตติยา นว, นอนนฺตเร
ตีณิ, นสมนฺนตเร ตีณิ, นอณฺณมณเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
เอกํ, นอิหฺหุริเย เอกํ, นฉาเน ๖, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต
๖, โนนฺตติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนี

[๑๐๔] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ, นอริปัตติยา นว. (สงฺขิตฺต.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๑๐๕] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. อนนฺตเร นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
ปญฺจ, อาเสวเน ปญฺจ, กมฺเม นว, (สพฺพทฺธ นว.) มกฺเค ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สหชาตวาโรปี ปฏิจจวารสฺสทิส.)

๕๗. เจตสิกทุก ๓. ปัจจวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑๐๖] เจตสิกัม ฐมัม ปจฺจยา เจตสิโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.
(ปฏิจจสฺสทิส.)

อเจตสิกัม ฐมัม ปัจจยา อเจตสิกโก ฐมโม ออุปชชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตัม
 ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานัม รูป. วตฺถุ ปัจจยา จิตฺตัม. ปฏิสนธิกฺขณเณ จิตฺตัม ปัจจยา
 กฏฺฏตารูป. จิตฺตัม ปัจจยา วตฺถุ, วตฺถุ ปัจจยา จิตฺตัม. เอกัม มหาภูตัม ฯ เป ฯ (๑)

อเจตสิกัม ฐมัม ปัจจยา เจตสิกโก ฐมโม ออุปชชติ เหตุปัจจยา. จิตฺตัม
 ปัจจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธธา, วตฺถุ ปัจจยา เจตสิกกา ขนฺธธา, (ปฏิสนธิกฺขณเณ เทวปี
 กาทพฺพา.) (๒)

อเจตสิกัม ฐมัม ปัจจยา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมมา ออุปชชติ
 เหตุปัจจยา. จิตฺตัม ปัจจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธธา จิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ รูป. วตฺถุ ปัจจยา
 จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธธา. (ปฏิสนธิกฺขณเณ เทวปี กาทพฺพา.) (๓)

[๑๐๗] เจตสิกมฺจ อเจตสิกมฺจ ฐมัม ปัจจยา เจตสิกโก ฐมโม ออุปชชติ
 เหตุปัจจยา. เจตสิกัม เอกัม ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปัจจยา เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธเ จ ฯ เป ฯ
 เจตสิกัม เอกัม ขนฺธมฺจ วตฺถมฺจ ปัจจยา เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธเ จ ฯ เป ฯ
 (ปฏิสนธิกฺขณเณ เทวปี กาทพฺพา.) (๑)

เจตสิกมฺจ อเจตสิกมฺจ ฐมัม ปัจจยา อเจตสิกโก ฐมโม ออุปชชติ เหตุปัจจยา.
 เจตสิกโก ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานัม รูป. เจตสิกโก ขนฺธเ จ
 มหาภูเต จ ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานัม รูป. เจตสิกโก ขนฺธเ จ วตฺถมฺจ ปัจจยา
 จิตฺตัม. (ปฏิสนธิกฺขณเณ ตีณปี กาทพฺพา.) (๒)

เจตสิกมฺจ อเจตสิกมฺจ ฐมัม ปัจจยา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมมา
 ออุปชชติ เหตุปัจจยา. เจตสิกัม เอกัม ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปัจจยา เทว ขนฺธธา
 จิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ รูป. เทว ขนฺธเ จ ฯ เป ฯ เจตสิกัม เอกัม ขนฺธมฺจ วตฺถมฺจ ปัจจยา
 เทว ขนฺธธา จิตฺตมฺจ. เทว ขนฺธเ จ ฯ เป ฯ (ปฏิสนธิกฺขณเณ เทวปี กาทพฺพา.) (๓)

อารมฺมณ

[๑๐๘] เจตสิกัม ฐมัม ปัจจยา เจตสิกโก ฐมโม ออุปชชติ อารมฺมณปัจจยา.
 ตีณ. (ปฏิจาสทิส.)

อเจตสิกัม ฐมัม ปรุจยยา อเจตสิกโก ฐมโม อุပ္ปชฺชติ อารมฺมณปรุจยยา.
จกฺขายตฺถํ ปรุจยยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปรุจยยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ
ปรุจยยา จิตฺตํ. ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเณ ๖ เป ๖ (๑)

อเจตสิกัม ฐมัม ปรุจยยา เจตสิกโก ฐมโม อุပ္ปชฺชติ อารมฺมณปรุจยยา.
จกฺขายตฺถํ ปรุจยยา จกฺขวิญฺญาณสฺสทกฺคา ขนฺธธา ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปรุจยยา ๖ เป ๖ จิตฺตํ
ปรุจยยา สมฺปยุตฺตทกฺกา ขนฺธธา. วตฺถุ ปรุจยยา เจตสิกกา ขนฺธธา. (ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเณ
เทวปี กาทพฺพทา.) (๒)

อเจตสิกัม ฐมัม ปรุจยยา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมฺมา อุပ္ปชฺชติ
อารมฺมณปรุจยยา. จกฺขายตฺถํ ปรุจยยา จกฺขวิญฺญาณํ สมฺปยุตฺตทกฺกา จ ขนฺธธา ๖ เป ๖
กายายตฺถํ ปรุจยยา ๖ เป ๖ วตฺถุ ปรุจยยา จิตฺตํ สมฺปยุตฺตทกฺกา จ ขนฺธธา. (ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเณ
เอกํ.) (๓)

[๑๐๙] เจตสิกญจ อเจตสิกญจ ฐมัม ปรุจยยา เจตสิกโก ฐมโม อุပ္ปชฺชติ
อารมฺมณปรุจยยา. จกฺขวิญฺญาณสฺสทกฺกํ เอกํ ขนฺธญจ จกฺขวิญฺญาณญจ ปรุจยยา เทว
ขนฺธธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ จกฺขวิญฺญาณสฺสทกฺกํ เอกํ ขนฺธญจ จกฺขายตฺถญจ ปรุจยยา
เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสฺสทกฺกํ ๖ เป ๖ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธญจ
จิตฺตญจ ปรุจยยา เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธญจ
วตฺถุญจ ปรุจยยา เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเณ เทว.) (๑)

เจตสิกญจ อเจตสิกญจ ฐมัม ปรุจยยา อเจตสิกโก ฐมโม อุပ္ปชฺชติ
อารมฺมณปรุจยยา. จกฺขวิญฺญาณสฺสทกฺเต ขนฺธเ จ จกฺขายตฺถญจ ปรุจยยา จกฺขวิญฺญาณํ
๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสฺสทกฺเต ๖ เป ๖ เจตสิกเณ ขนฺธเ จ วตฺถุญจ ปรุจยยา จิตฺตํ.
(ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเณ เอกํ.) (๒)

เจตสิกญจ อเจตสิกญจ ฐมัม ปรุจยยา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมฺมา
อุပ္ปชฺชติ อารมฺมณปรุจยยา. จกฺขวิญฺญาณสฺสทกฺกํ เอกํ ขนฺธญจ จกฺขายตฺถญจ ปรุจยยา
เทว ขนฺธธา จกฺขวิญฺญาณญจ. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ เจตสิกํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถุญจ
ปรุจยยา เทว ขนฺธธา จิตฺตญจ. เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเณ เอกํ. สจฺจจิตฺตํ.) (๓)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๑๑๐] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา นว, (สพฺพตฺถ นว.)
ปฺเรชาเต นว, อาเสวเน นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๑. วิภงฺกวาร

นเหตุ

[๑๑๑] เจตสิกํ ธมฺมํ ปจฺจยา เจตสิโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ เจตสิกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(นว ปญฺหา ปญฺจวิมฺวณมฺมี ยถา อารมฺมณปจฺจยา เอวํ กาทพฺพ. ตีสุเยว
โมโห. สพฺเพ ปญฺหา ปวตฺติปฏฺฐนฺธียา กาทพฺพา อสมฺโมหนฺเตน.)

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๑๑๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตเร
ตีณิ, นสมนฺนตฺเร ตีณิ, นอญฺณมญฺเเว ตีณิ, นอปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต นว,
นปฺจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน นว, นมกฺเก นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต
จ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนี

[๑๑๓] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๑๑๔] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว, อนนฺตเร นว, (สพฺพตฺถ นว.)
มกฺเก ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

(นิสฺสยวโร ปจฺจยวารสทิสฺ.)

๕๗. เจตสิกทุก ๕. สัมมัจฉา

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงกวาร

เหตุ

[๑๑๕] เจตสิกัม ฐมัม สัมมัจฉา เจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจายา. เจตสิกัม เอกัม ขนฺธํ สัมมัจฉา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

เจตสิกัม ฐมัม สัมมัจฉา อเจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจายา. เจตสิกโก ขนฺธะ สัมมัจจํ จิตฺตํ. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

เจตสิกัม ฐมัม สัมมัจฉา เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมมา อุปุปชชติ เหตุปัจจายา. เจตสิกัม เอกัม ขนฺธํ สัมมัจฉา เทว ขนฺธา จิตฺตมฺหา. เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

อเจตสิกัม ฐมัม สัมมัจฉา เจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจายา. จิตฺตํ สัมมัจฉา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

เจตสิกมฺหา อเจตสิกมฺหา ฐมัม สัมมัจฉา เจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจายา. เจตสิกัม เอกัม ขนฺธมฺหา จิตฺตมฺหา สัมมัจฉา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธะ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๑๑๖] เหตุยา ปณฺหา, อารมฺมณ ปณฺหา, อธิปฺติยา ปณฺหา, (สพฺพตฺถ ปณฺหา.) อวิกเต ปณฺหา.

๒. ปัจจยปจฺจนี ๑. วิงกวาร

[๑๑๗] เจตสิกัม ฐมัม สัมมัจฉา เจตสิกโก ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจายา. (เอวํ ปณฺหาปี ปณฺหา กาทพฺพา, ตีณียะ^๑ โมโห. สงฺขิตฺตํ.)

๒. ปัจจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

[๑๑๘] นเหตุยา ปณฺหา, นอธิปฺติยา ปณฺหา, นปุเรชาเต ปณฺหา, นปฺจณาชาเต ปณฺหา, นอาเสวเน ปณฺหา, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปณฺหา, นฉาเน ปณฺหา, นมคฺเค ปณฺหา, นวิปฺยุตฺเต ปณฺหา.

(เอวํ อิตฺเร เทว กณฺหาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๗. เจตสิกทุก ๑. ปญหาวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑๑๙] เจตสีโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เจตสิกกา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๑)

เจตสีโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เจตสิกกา เหตุ จิตฺตสฺส จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๒)

เจตสีโก ฐมโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. เจตสิกกา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๑๒๐] เจตสีโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. เจตสีเก ขนฺธเ อารพฺภ เจตสิกกา ขนฺธา อุมฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) เจตสีเก ขนฺธเ อารพฺภ จิตฺตํ อุมฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) เจตสีเก ขนฺธเ อารพฺภ เจตสิกกา ขนฺธา จ จิตฺตญจ อุมฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๑๒๑] อเจตสีโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, ไวทานฺตฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ อเจตสีเก ขนฺธเ อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสตี, อสฺสาเทตี อภินฺนฺทตี, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุมฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขนา รูปํ ปสฺสตี. ทิพฺพาย โสตฺธาตฺยา สทฺทํ สฺสนาตี. เจโตปริยฺวาณเณน อเจตสิกจิตฺตสมฺภวสฺส จิตฺตํ ชานาตี. อากาसानญายตนํ ๖ เป ๖ อากิญจญฺายตนํ ๖ เป ๖ รูปายตนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ อเจตสิกกา ขนฺธา อิทธิวิธฺวานสฺส, เจโตปริยฺวานสฺส, ปุพฺเพนิวาसानฺตฺสตีวานสฺส, อนาคตฺสวานสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อเจตสิกโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ะเป ะ นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. (ปจฺมกมฺมสทฺทิสฺ.) จกฺขุ ะเป ะ วตฺถุ อเจตสิกเก ขนฺธเ อนิจฺจโต ะเป ะ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณฺทติ. เจโตปฺริยมาณเณน อเจตสิกจิตฺตสมฺภวิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาสาณญายตน์ ะเป ะ อากิณฺญณฺมยตน์ เนวสณฺณมานาสณฺณมยตนสฺส ะเป ะ รูปายตน์ จกฺขุวิณฺณสทฺทกฺกานํ ขนฺธานํ ะเป ะ โผฏฺฐพฺพายตน์ กายวิณฺณสทฺทกฺกานํ ขนฺธานํ ะเป ะ อเจตสิกเก ขนฺธเ อิทธิวิธมฺยาสฺส, เจโตปฺริยมาณสฺส, ปุพฺเพ-
 นีวาสานุสฺสติมานสฺส, อนาคกํสฺมณฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

อเจตสิกโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ะเป ะ นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. (ปจฺมกมฺมสทฺทิสฺ.) จกฺขุ ะเป ะ วตฺถุ อเจตสิกเก ขนฺธเ อนิจฺจโต ะเป ะ วิปสฺสติ, อสฺสาทฺติ อภินฺนทฺติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธเ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสติ ะเป ะ รูปายตน์ จกฺขุวิณฺณสฺส สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย ะเป ะ โผฏฺฐพฺพายตน์ กายวิณฺณสฺส สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ ะเป ะ อเจตสิกเก ขนฺธเ อิทธิวิธมฺยาสฺส, เจโตปฺริยมาณสฺส, ปุพฺเพนีวาสานุสฺสติมานสฺส, อนาคกํสฺมณฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๒๒] เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมฺมา เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย. เจตสิกเก ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ อารพฺภ เจตสิกเก ขนฺธเ อุปฺปชฺชติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) เจตสิกเก ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) เจตสิกเก ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ อารพฺภ เจตสิกเก ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ อุปฺปชฺชติ. (๓)

อธิปติ

[๑๒๓] เจตสิกโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธาธิปติ : เจตสิกเก ขนฺธเ กรุํ กถฺวา เจตสิกเก ขนฺธเ อุปฺปชฺชติ. สหชาตาธิปติ : เจตสิกเก อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อารมฺมณฺธาธิปติ : เจตสิกเก

ชนฺธะ คุรุ กตฺวา จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ: เจตสิกกา อธิปฺติ จิตฺตสฺส
 จิตฺตสมุฏฺฏจานานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (มุถฺ ปุจฺฉิตพฺพ.) อารมฺมณาริปีติ:
 เจตสิกเก ชนฺธะ คุรุ กตฺวา เจตสิกกา ชนฺธา จ จิตฺตณฺจ อุปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ:
 เจตสิกกา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมุฏฺฏจานานนฺจ รูปานํ
 อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๒๔] อเจตสิโก ฐมฺโม อเจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ: อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖
 นิพฺพานํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภฺสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส,
 ผลสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อเจตสิเก ชนฺธะ คุรุ กตฺวา
 อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ: อเจตสิกกา
 อธิปฺติ จิตฺตสฺส จิตฺตสมุฏฺฏจานานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อเจตสิโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ,
 สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ: อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ นิพฺพานํ คุรุ
 กตฺวา ๖ เป ๖ (ปจฺจมคฺคณสทิสฺ.) จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อเจตสิเก ชนฺธะ คุรุ กตฺวา อสฺสาทะติ
 อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ:
 อเจตสิกกา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อเจตสิโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ: อริยา มคฺคา
 วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ๖ เป ๖ (ปจฺจมคฺคณ.) อเจตสิเก ชนฺธะ คุรุ กตฺวา
 อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา เจตสิกกา ชนฺธา จ จิตฺตณฺจ อุปฺปชฺชติ.
 สหชาตาริปีติ: อเจตสิกกา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจานานนฺจ
 รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

เจตสิโก จ อเจตสิโก จ ฐมฺมา เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณาริปีติ. ติณฺ. (อารมฺมณาริปีติเยว.)

อนนตราทิ

[๑๒๕] เจตสิกโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา-เจตสิกกา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ เจตสิกานํ ขนฺธานํ อนนฺตร-
 ปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺจิตฺตพฺพํ.) ปุริมา ปุริมา เจตสิกกา ขนฺธา ปจฺจิมสฺส
 ปจฺจิมสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺจิตฺตพฺพํ.) ปุริมา ปุริมา
 เจตสิกกา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ เจตสิกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ อนนฺตรปฺจายเณ
 ปจฺจโย. (๓)

[๑๒๖] อเจตสิกโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย.
 ปุริมํ ปุริมํ จิตฺตํ ปจฺจิมสฺส ปจฺจิมสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. อนฺโลมํ
 โคตรภูสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

อเจตสิกโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. (เอวํ ตีณิ
 กาทพฺพานิ, ปจฺมกมฺนสฺทิสฺ. ปุเรตฺวา กาทพฺพํ, นิมนฺนนากรณํ.)

เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมฺมา เจตสิกสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปฺจายเณ
 ปจฺจโย. ตีณิ. (อวชฺชนาปี วุฏฺฏจฺานมฺปี นตฺถิ.)

สมนฺนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. นว. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. นว. (ปฏฺิจฺจวารสฺทิสฺ.)
 อณฺณมณฺณปฺจายเณ ปจฺจโย. นว. (ปฏฺิจฺจวารสฺทิสฺ.) นิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. นว.
 (ปจฺจยวารสฺทิสฺ.)

อุปนิสฺสย

[๑๒๗] เจตสิกโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย :
 เจตสิกกา ขนฺธา เจตสิกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺจิตฺตพฺพํ.
 ตีณิ อุปนิสฺสยา.) เจตสิกกา ขนฺธา จิตฺตสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ
 ปุจฺจิตฺตพฺพํ. ตีณิ อุปนิสฺสยา.) เจตสิกกา ขนฺธา เจตสิกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ
 อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๑๒๘] อเจตสีโก ฐมโม อเจตสีกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : อุตุํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ จิตฺตํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สัมมํ ภินฺทติ. อุตุํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ จิตฺตํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา. วาकสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

อเจตสีโก ฐมโม เจตสีกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : อุตุํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ จิตฺตํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ (ตีณิ. ปจฺมกมฺนสฺทิสฺ. นินฺนนานาการณํ.)

เจตสีโก จ อเจตสีโก จ ฐมฺมา เจตสีกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

ปุเรชาต

[๑๒๙] อเจตสีโก ฐมโม อเจตสีกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขุํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺพเพน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสทฺธาตฺถยา สทฺทํ สฺสนาติ, รูปายตฺถํ จกฺขุวิมฺบวณฺณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตฺถํ กายวิมฺบวณฺณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขุวิมฺบวณฺณสฺส ๖ เป ๖ กายายตฺถํ กายวิมฺบวณฺณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ จิตฺตสฺส ปุเรชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

อเจตสีโก ฐมโม เจตสีกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขุํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺส อุปฺปชฺชติ. ทิพฺพเพน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสทฺธาตฺถยา สทฺทํ สฺสนาติ. รูปายตฺถํ จกฺขุวิมฺบวณฺณสทฺททานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตฺถํ กายวิมฺบวณฺณสทฺททานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขุวิมฺบวณฺณสทฺททานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ วตฺถุ เจตสีกานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

อเจตสิกโก ฐมโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขุํ ๗ เป ๗ วตฺถุ
 อนิจฺจโต ๗ เป ๗ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตณฺจ สมฺปยุตฺตกา จ
 ขนฺธรา อปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา รุปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาทฺตยา สทฺทํ สฺสนาติ.
 รุปายตํ จกฺขุวิณฺณาสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ ๗ เป ๗ โผฏฺฐพฺพายตํ ๗ เป ๗
 วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตํ จกฺขุวิณฺณาสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ ๗ เป ๗
 กายายตํ ๗ เป ๗ วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

ปจฺจชาตาเสวน

[๑๓๐] เจตสิกโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

อเจตสิกโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ฐมฺมา อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เจตสิกโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส อาเสวนปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

กมฺม

[๑๓๑] เจตสิกโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา : เจตสิกกา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺเจยน
 ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๗ เป ๗ นานาขณิกา : เจตสิกกา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ
 กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

เจตสิกโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา : เจตสิกกา เจตนา จิตฺตสฺส จิตฺตสมฺภูจฺจานานณฺจ รูปานํ
 กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๗ เป ๗ นานาขณิกา : เจตสิกกา เจตนา
 วิปากสฺส จิตฺตสฺส กฺกุตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

เจตสีโก ฐโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาชนิดิกา. สหชาตา: เจตสิกกา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ นานาชนิดิกา: เจตสิกกา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ กฺกตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากาภิ

[๑๓๒] เจตสีโก ฐโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. อินทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. มกฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญจ.

วิปยุตฺต

[๑๓๓] เจตสีโก ฐโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

อเจตสีโก ฐโม อเจตสิกสฺส ฐมมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตํ: จิตฺตํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ กฺกตฺตารูปานํ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตํ วตฺถสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถ จิตฺตสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขายตนํ จกฺขวิมฺภวณสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิมฺภวณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถ จิตฺตสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตํ: จิตฺตํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อเจตสีโก ฐโม เจตสิกสฺส ฐมมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ปฏิสนธิกฺขณเ วตฺถ เจตสิกานํ ขนฺธานํ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขายตนํ จกฺขวิมฺภวณสฺส หกฺกานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิมฺภวณสฺส หกฺกานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ วตฺถ เจตสิกานํ ขนฺธานํ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อเจตสีโก ฐโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ปฏิสนธิกฺขณเ วตฺถ เจตสิกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส

จ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขายตฺถํ จกฺขวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานฺณจ
 ขนฺธํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ กายวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานฺณจ ขนฺธํ ๖ เป ๖
 วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานฺณจ ขนฺธํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

เจตสิโก จ อเจตสิโก จ ฐมา อเจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.)

อตุถิ

[๑๓๔] เจตสิโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ.
 (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) (๑)

เจตสิโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
 ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

เจตสิโก ฐมโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 เอกํ. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) (๓)

[๑๓๕] อเจตสิโก ฐมโม อเจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อเจตสิโก ฐมโม เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
 ปุเรชาตํ. สหชาตํ: จิตฺตํ เจตสิกานํ ขนฺธํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ
 จิตฺตํ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถุ เจตสิกานํ ขนฺธํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ (ปุเรชาตสทิสํ, นินฺนํ นานกรณํ.) (๒)

อเจตสิโก ฐมโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธํ จิตฺตสมุฏฺฐานนฺณจ
 รูปานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ จิตฺตํ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถุ
 เจตสิกานํ ขนฺธํ จิตฺตสฺส จ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ (ปุเรชาตสทิสํ นินฺนํ.) (๓)

[๑๓๖] เจตสิโก จ อเจตสิโก จ ฐมา เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: จกฺขวิญฺญาณสทฺทโต เอโก ขนฺโธ จ

จกฺขายตนณฺจ ทฺวินฺนํ ชนฺธํ ๖ เป ๖ กายวิมฺภวณฺสทฺท ๖ เป ๖ เจตฺสโก เอโก ชนฺธ ๖
จ วตฺถุ จ จิตฺตณฺจ^๑ ทฺวินฺนํ ชนฺธํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖
สหชาโต: เจตฺสโก เอโก ชนฺธ ๖ วตฺถุ^๑ จ จิตฺตณฺจ ทฺวินฺนํ ชนฺธํ
อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐนฺธกฺขณ เทวปี กาทพฺพา.) (๑)

เจตฺสโก จ อเจตฺสโก จ ธมฺมา อเจตฺสโกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหาโร, อินฺทฺริยํ. สหชาตา: จกฺขวิมฺภวณฺสทฺท
ชนฺธ จ จกฺขายตนณฺจ จกฺขวิมฺภวณฺส ๖ เป ๖ กายวิมฺภวณฺส ๖ เป ๖ เจตฺสกา
ชนฺธ จ จิตฺตณฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เจตฺสกา ชนฺธ จ
จิตฺตณฺจ มหาภูตา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา:
เจตฺสกา ชนฺธ จ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏฺฐนฺธกฺขณ ตีณปี
กาทพฺพา.) ปจฺจชาตา: เจตฺสกา ชนฺธ จ จิตฺตณฺจ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส
อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: เจตฺสกา ชนฺธ จ จิตฺตณฺจ กพฺพีการโ
อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: เจตฺสกา ชนฺธ
จ จิตฺตณฺจ รูปชีวิตินฺทฺริยณฺจ กมฺมตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เจตฺสโก จ อเจตฺสโก จ ธมฺมา เจตฺสโกสฺส จ อเจตฺสโกสฺส จ ธมฺมสฺส
อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: จกฺขวิมฺภวณฺสทฺท เอโก
ชนฺธ จ จกฺขายตนณฺจ ทฺวินฺนํ ชนฺธํ จกฺขวิมฺภวณฺส จ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย
๖ เป ๖ กายวิมฺภวณฺสทฺท เอโก ชนฺธ จ กายายตนณฺจ ทฺวินฺนํ ชนฺธํ
กายวิมฺภวณฺส จ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ สหชาโต: เจตฺสโก
เอโก ชนฺธ จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนํ ชนฺธํ จิตฺตสฺส จ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐนฺธกฺขณ เทว กาทพฺพา.) (๓)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๑๓๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
สมนฺนตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนฺนิสฺสเย นว,

๑ จ.ม. ยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

ปุเรชาต ตีณิ, ปุจฉาชาต ตีณิ, อาเสวน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร
 นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกุเเต ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ,
 อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

อนฺโถมํ.

๒. ปัจจนียุทธาร

[๑๓๘] เจตสิโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย.
 สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

เจตสิโก ฐมฺโม อเจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาต-
 ปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุจฉาชาตปัจจเยน ปัจจโย. กมฺมปัจจเยน
 ปัจจโย. (๒)

เจตสิโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน
 ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

[๑๓๙] อเจตสิโก ฐมฺโม อเจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย.
 สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย.
 ปุจฉาชาตปัจจเยน ปัจจโย. อาหารปัจจเยน ปัจจโย. อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อเจตสิโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาต-
 ปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

อเจตสิโก ฐมฺโม เจตสิกสฺส จ อเจตสิกสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน
 ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน
 ปัจจโย. (๓)

[๑๔๐] เจตสิโก จ อเจตสิโก จ ฐมฺมา เจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
 ฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

เจตสิโก จ อเจตสิโก จ ฐมฺมา อเจตสิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน
 ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน^๑
 ปัจจโย. ปุจฉาชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

๑ ฉ.ม. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

เจตสิกโก จ อเจตสิกโก จ ธรรมา เจตสิกสสุ จ อเจตสิกสสุ จ ธรรมสสุ
 อารมมณปัจจุยเนน ปัจจโย. สหชาติปัจจุยเนน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุยเนน ปัจจโย. (๓)

๒. ปัจจุยปัจจนีย ๒. สงฺขยวาร

[๑๔๑] นเหตุยา นว, นอารมมณ นว, (สพฺพตฺต นว,) โนววิกเต
 นว.

๓. ปัจจุยยานุโลมปัจจนีย

[๑๔๒] เหตุปัจจุยา นอารมมณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ,
 นสมนฺตเร ตีณิ, นอญมมญฺเ เอกํ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, (สพฺพตฺต ตีณิ,) นมกฺเต
 ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺติยา ตีณิ, โนววิกเต ตีณิ.

๔. ปัจจุยปัจจนียานุโลม

[๑๔๓] นเหตุปัจจุยา อารมมณ นว, อธิปติยา นว, (อนฺุโลมมาติกา
 กาทพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

เจตสิกทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๕. จิตฺตสมฺปยุตฺตทุก ๑. ปฏิจุวาร

๑. ปัจจุยยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑๔๔] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏิจุจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจุยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจุจ เทว ขนฺธา, เทว ขนฺธํ ปฏิจุจ
 เอโก ขนฺธํ ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏิจุจ จิตฺตวิปฺยุตฺโต ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา.
 จิตฺตสมฺปยุตฺเต ขนฺธํ ปฏิจุจ จิตฺตสมฺภูจํ รุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๒)

จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏิจุจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต จ จิตฺตวิปฺยุตฺโต จ ธรรมา
 อปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจุจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจํ
 รุปํ. เทว ขนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๓)

[๑๔๕] จิตตวิปยุตตํ ฐมมํ ปฏิจ จิตตวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ
 เหตุปัจจยา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจ จิตตสมมุจจัน รุป ๖ เป ๖
 ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจ กฏตถารูป,
 อุปาทารูป. (๑)

จิตตวิปยุตตํ ฐมมํ ปฏิจ จิตตสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุ ปฏิจ จิตตสมปยุตตกา ขนธา. (๒)

จิตตวิปยุตตํ ฐมมํ ปฏิจ จิตตสมปยุตโต จ จิตตวิปยุตโต จ ฐมมา
 อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุ ปฏิจ จิตตสมปยุตตกา ขนธา.
 มหาภูเต ปฏิจ กฏตถารูป. (๓)

[๑๔๖] จิตตสมปยุตตญ จิตตวิปยุตตญ ฐมมํ ปฏิจ จิตตสมปยุตโต
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ จิตตสมปยุตตํ เอกํ ขนธญ วตฺถญ
 ปฏิจ เทว ขนธา. เทว ขนธ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสมปยุตตญ จิตตวิปยุตตญ ฐมมํ ปฏิจ จิตตวิปยุตโต ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปัจจยา. จิตตสมปยุตเต ขนธ จ มหาภูเต จ ปฏิจ จิตตสมมุจจัน
 รุป. ปฏิสนธิกฺขณ จิตตสมปยุตเต ขนธ จ มหาภูเต จ ปฏิจ กฏตถารูป. (๒)

จิตตสมปยุตตญ จิตตวิปยุตตญ ฐมมํ ปฏิจ จิตตสมปยุตโต จ
 จิตตวิปยุตโต จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ จิตตสมปยุตตํ
 เอกํ ขนธญ วตฺถญ ปฏิจ เทว ขนธา. เทว ขนธ จ ๖ เป ๖ จิตตสมปยุตเต
 ขนธ จ มหาภูเต จ ปฏิจ กฏตถารูป. (๓)

อารมมณ

[๑๔๗] จิตตสมปยุตตํ ฐมมํ ปฏิจ จิตตสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ
 อารมมณปัจจยา. จิตตสมปยุตตํ เอกํ ขนธํ ปฏิจ เทว ขนธา. เทว ขนธ ๖ เป ๖
 ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตวิปยุตตํ ฐมมํ ปฏิจ จิตตสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปัจจยา.
 ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุ ปฏิจ จิตตสมปยุตตกา ขนธา. (๑)

จิตตสมุปปัตตตมฺ จิตตวิปปัตตตมฺ ฐมฺ ปฏิจฺจ จิตตสมุปปัตตโต ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ปฏิสันธิกฺขณฺเ จิตตสมุปปัตตํ เอกํ ชนฺธจ วตฺตณฺจ
 ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธเ จ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํว

[๑๔๘] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ตีณิ, อธิปตฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร ตีณิ,
 สมฺนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย ตีณิ,
 ปุรฺรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย
 นว, ฉาเน นว, มคฺเค นว, สมุปปัตตเต ตีณิ, วิปปัตตเต นว, อตฺถิยา นว,
 นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๑. วิภิงฺกวาร

นเหตุ

[๑๔๙] จิตตสมุปปัตตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตตสมุปปัตตโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ จิตตสมุปปัตตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว
 ชนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสันธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ วิภิงฺกฺจาสหคเต อทุรจฺจสหคเต ชนฺธเ
 ปฏิจฺจ วิภิงฺกฺจาสหคโต อทุรจฺจสหคโต โมโห. (๑)

(เอวํ นวปี ปณฺหา กาสพฺพา. อเหตุกนฺติ สพฺพตฺถ นียาเมตพฺพํ, เอกํเยว
 โมหมลฺลํ ปุเรตพฺพํ.)^๑

นอารมฺมณ

[๑๕๐] จิตตสมุปปัตตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตตวิปปัตตโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นอารมฺมณปจฺจยา. จิตตสมุปปัตตเต ชนฺธเ ปฏิจฺจ จิตตสมุปจฺจจํ รุปํ. ปฏิสันธิกฺขณฺเ
 ๖ เป ๖ (๑)

จิตตวิปปัตตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตตวิปปัตตโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณ-
 ปจฺจยา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยว อสณฺณสสฺสตา.) (๑)

๑ จ.ม. โมหํ มุลปเท.

จิตตสมปยุตตทุก จิตตวิปยุตตทุก ฐมมํ ปฏิจฺจ จิตตวิปยุตฺโต ฐมโม
อุปปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. จิตตสมปยุตฺเต ชนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ
จิตตสมภูจฺจํ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณเ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๒. ปัจจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

สฺสท

[๑๕๑] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ ตีณิ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร
ตีณิ, นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญมฺมณเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ,
นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เทว, นมกฺเค นว, นสมปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว,
โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนี

[๑๕๒] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณเ ตีณิ, นอธิปติยา นว ๆ เป ๆ นกมฺเม เอกํ,
นวิปาเก ปญฺจ, นสมปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เอกํ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปัจจยปจฺจนียานุโลม

[๑๕๓] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณเ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนฺนตเร ตีณิ ๆ เป ๆ
อญมฺมณเ จ ๆ เป ๆ ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม นว ๆ เป ๆ มกฺเค
เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

(สหชาตวโร ปฏิจฺจวารสทิส.)

๕๘. จิตตสมปยุตตทุก ๓. ปัจจยวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๕๔] จิตตสมปยุตฺตํ ฐมมํ ปจฺจยา จิตตสมปยุตฺโต ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (ปฏิจฺจสทิส.)

จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตวิปฺปยุตฺโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เอกํ. (ปฏิจฺจาสทิสฺ.) (๑)

จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺโต จ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา
 อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา
 จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๑๕๕] จิตฺตสมฺปยุตฺตญ จิตฺตวิปฺปยุตฺตญ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺโต
 ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถุญจ ปจฺจยา เทว
 ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสมฺปยุตฺตญ จิตฺตวิปฺปยุตฺตญ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตวิปฺปยุตฺโต ฐมฺโม
 อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตสมฺปยุตฺเต ขนฺธ ๖ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ
 รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

จิตฺตสมฺปยุตฺตญ จิตฺตวิปฺปยุตฺตญ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺโต จ
 จิตฺตวิปฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธญจ
 วตฺถุญจ ปจฺจยา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ ๖ เป ๖ จิตฺตสมฺปยุตฺเต ขนฺธ ๖ มหาภูเต
 จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๑๕๖] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. เอกํ. (ปฏิจฺจาสทิสฺ.) (๑)

จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
 ปจฺจยา. จกฺขยตฺถํ ปจฺจยา จกฺขวิญฺญาณสทฺทกา ขนฺธา ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปจฺจยา
 กายวิญฺญาณสทฺทกา ขนฺธา ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา.
 ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสมฺปยุตฺตญ จิตฺตวิปฺปยุตฺตญ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
 อูปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขวิญฺญาณสทฺทกํ เอกํ ขนฺธญจ จกฺขายตฺถญจ

ปจฺจยา เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธเ จ ะ เป ะ กายวิญฺญาณสหคํ เอกํ ชนฺธจ
 กายายตนญจ ปจฺจยา เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธเ จ ะ เป ะ จิตตสมุปปัตตํ เอกํ
 ชนฺธจ วตฺถญจ ปจฺจยา เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธเ จ ะ เป ะ ปฏิสนฺธิกุชเณ
 ะ เป ะ (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๑. ปัจจานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๑๕๗] เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ,
 สมฺนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย ตีณิ,
 ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว ะ เป ะ อวิคเต นว.

๒. ปัจจยปจฺจนี ๑. วิภังการ

นหะ

[๑๕๘] จิตตสมุปปัตตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตตสมุปปัตตโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นหะปจฺจยา. ตีณิ. (ปฏิจฺจสทฺธิสา.)

จิตฺตวิปฺปยฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตวิปฺปยฺตโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นหะปจฺจยา.
 เอกํ มหาภูตํ ะ เป ะ (ยาว อสณฺณสทฺธา.) (๑)

จิตฺตวิปฺปยฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตตสมุปปัตตโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นหะปจฺจยา.
 จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขวิญฺญาณสหคตา ชนฺธา ะ เป ะ กายายตนํ ะ เป ะ วตฺถํ
 ปจฺจยา อเหตุกา จิตตสมุปปัตตกา ชนฺธา. ปฏิสนฺธิกุชเณ ะ เป ะ วตฺถํ
 ปจฺจยา วิจิจฺจนาสหคโต อฏฺฐจฺจนาสหคโต โมโห. (๒)

จิตฺตวิปฺปยฺตํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตตสมุปปัตตโต จ จิตฺตวิปฺปยฺตโต จ ฐมฺมา
 อุปฺปชฺชติ นหะปจฺจยา. วตฺถํ ปจฺจยา อเหตุกา จิตตสมุปปัตตกา ชนฺธา.
 มหาภูเต ปจฺจยา จิตตสมุฏฺฐานํ ฐมฺมํ. ปฏิสนฺธิกุชเณ ะ เป ะ (๓)

จิตตสมุปปัตตญจ จิตฺตวิปฺปยฺตญจ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตตสมุปปัตตโต ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ นหะปจฺจยา. จกฺขวิญฺญาณสหคํ เอกํ ชนฺธจ จกฺขายตนญจ ปจฺจยา
 เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธเ จ ะ เป ะ กายวิญฺญาณสหคํ เอกํ ชนฺธจ กายายตนญจ
 ปจฺจยา เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธเ จ ะ เป ะ อเหตุกํ จิตตสมุปปัตตํ เอกํ

ขณฺธญฺจ วตฺตญฺจ ปจฺจยา เทวฺ ขนฺธา. เทวฺ ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณเ
๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสหคเต อุกฺกจฺจาสหคเต ขนฺธเ จ วตฺตญฺจ ปจฺจยา วิจิกิจฺจาสหคโต
อุกฺกจฺจาสหคโต โมโห. (เอวํ เทวํ ปณฺหา ปวตฺตติปฏิสนฺธิ กาทพฺพา. สงฺขิตฺตํ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

สํหต

[๑๕๙] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนฺนตเร
ตีณิ, นสมนฺนตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต
นว, นปจฺจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหารเ
เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน จตฺตาริ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ,
นวิปยุตฺเต เทวํ, โนหนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนี

[๑๖๐] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณเ ตีณิ ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ ๖ เป ๖
นวิปยุตฺเต เอกํ, โนหนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๑๖๑] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณเ ตีณิ ๖ เป ๖ มกฺเค ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต นว.

(นิสฺสยวโร ปจฺจยวารสฺสโส.)

๕๘. จิตฺตสมฺปยุตฺตทุก ๕. สํสฺสจวาร

๑. ปจฺจยानุโลมาทิ

[๑๖๒] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ สํสฺสจํ จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ สํสฺสจํ เทวํ ขนฺธา. เทวํ ขนฺธเ
๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖

เหตุยา เอก์, อารมมณ เอก์, อธิปัตยา เอก์, (สพฺพุตต เอก์,) อวิคเต
เอก์.

นเหตุยา เอก์, นอธิปัตยา เอก์, นปุเรชาเต เอก์, นปัจจุชาเต เอก์,
นอาเสวเน เอก์, นกมุเม เอก์, นวิปาเก เอก์, นฉาเน เอก์, นมกุเค เอก์,
นวิปยุตเต เอก์.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี สมปยุตฺตวาโรปี กาทพฺโพ.)

๕๘. จิตตสมปยุตตทุก ๗. ปัญหาวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑๖๓] จิตตสมปยุตโต ฐมโม จิตตสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. จิตตสมปยุตฺตา เหตุ สมปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
ปฏิสนฺธิกฺขณํ ฯ เป ฯ (๑)

จิตตสมปยุตโต ฐมโม จิตฺตวิปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
จิตตสมปยุตฺตา เหตุ จิตตสมภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ
ฯ เป ฯ (๒)

จิตตสมปยุตโต ฐมโม จิตตสมปยุตตสฺส จ จิตฺตวิปยุตฺตสฺส จ ฐมมสฺส
เหตุปัจจเยน ปัจจโย. จิตตสมปยุตฺตา เหตุ สมปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตตสมภูจฺจานานญจ
รูปานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ฯ เป ฯ (๓)

อารมมณ

[๑๖๔] จิตตสมปยุตโต ฐมโม จิตตสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน
ปัจจโย. ทานํ ฯ เป ฯ สัลลํ ฯ เป ฯ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปัจจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ
อภินฺนํเทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯ เป ฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ
สุจฺฉินฺณานิ ฯ เป ฯ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ฯ เป ฯ อริยา มกฺกา วุฏฺฐหิตฺวา มกฺกํ
ปัจจเวกฺขนฺติ, ผลํ ปัจจเวกฺขนฺติ. ปธีเน กิเลเส ฯ เป ฯ วิกฺขมฺภิตะ กิเลเส ปัจจเวกฺขนฺติ.
ปุพฺเพ สมฺมาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. จิตตสมปยุตเต ขนฺธ อธิจฺจโต ฯ เป ฯ โทมนสฺสํ

อุปฺปชฺชติ. เจโตปริยญาณเนน จิตฺตสมฺปยุตฺตสมฺภวํคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาสาณญฺจายตนํ
 วิญฺญาณญฺจายตนํสฺส ๖ เป ๖ อากิณฺณญฺจายตนํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนํสฺส ๖ เป ๖
 จิตฺตสมฺปยุตฺตา ขนฺธธา อิทฺธิวิธมฺภวณฺสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติมฺภวณฺสฺส,
 ยถากมฺมุปกมฺภวณฺสฺส, อนาคตํสวณฺสฺส, อวชฺชชฌาย อารมฺมณปฺจายเนน ปฺจายโย. (๑)

[๑๖๕] จิตฺตวิปฺยยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเนน
 ปฺจายโย. อริยา นิพฺพานํ ปฺจายเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มกฺกสฺส,
 ผลสฺส, อวชฺชชฌาย อารมฺมณปฺจายเนน ปฺจายโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ จิตฺตวิปฺยยุตฺเต ขนฺธ
 อนิฺจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา รุปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย
 โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสนาติ. รุปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสทฺทกฺกานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ โสจฺจพฺพายตนํ
 ๖ เป ๖ จิตฺตวิปฺยยุตฺตา ขนฺธธา อิทฺธิวิธมฺภวณฺสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติมฺภวณฺสฺส,
 ยถากมฺมุปกมฺภวณฺสฺส,^๑ อนาคตํสวณฺสฺส, อวชฺชชฌาย อารมฺมณปฺจายเนน ปฺจายโย. (๑)

อธิปฺติ

[๑๖๖] จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเนน
 ปฺจายโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. อารมฺมณฺธาธิปฺติ : ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖
 อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ๑รํ กตฺวา ปฺจายเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนทฺติ, ตํ ๑รํ กตฺวา ราโค
 อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มกฺกา วุฏฺฐหิตฺวา
 มกฺกํ ๑รํ กตฺวา ปฺจายเวกฺขนฺติ. ผลํ ๑รํ กตฺวา ปฺจายเวกฺขนฺติ. จิตฺตสมฺปยุตฺเต ขนฺธ
 ๑รํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนทฺติ, ตํ ๑รํ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.
 สหชาตาธิปฺติ : จิตฺตสมฺปยุตฺตา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปฺติปฺจายเนน
 ปฺจายโย. (๑)

จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตวิปฺยยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเนน ปฺจายโย.
 สหชาตาธิปฺติ : จิตฺตสมฺปยุตฺตา อธิปฺติ จิตฺตสมฺมุจฺจานานํ รุปานํ อธิปฺติปฺจายเนน
 ปฺจายโย. (๒)

จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมฺปยุตฺตสฺส จ จิตฺตวิปฺยยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส
 อธิปฺติปฺจายเนน ปฺจายโย. สหชาตาธิปฺติ : จิตฺตสมฺปยุตฺตา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสมฺมุจฺจานานญฺจ รุปานํ อธิปฺติปฺจายเนน ปฺจายโย. (๓)

[๑๖๗] จิตฺตวิปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณธิปฺติ : อริยา นิพฺพานํ กรฺรฺ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มกฺกสฺส, ผลสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขฺ ๖ เป ๖ วตฺถุํ จิตฺตวิปยุตฺเต ชนฺเต กรฺรฺ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนํทติ, ตํ กรฺรฺ กตฺวา ราโค อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อปฺปชฺชติ. (๑)

อนนฺตราทิ

[๑๖๘] จิตฺตสมปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา จิตฺตสมปยุตฺตา ชนฺธา ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สมนฺนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. สตฺต. (ปฏิจฺจสทฺธิสา, ปญฺหาฆณฺนา นตฺติ.) อณฺณมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. จ. (ปฏิจฺจสทฺธิสา.) นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. สตฺต. (ปจฺจยวารสทฺธิสา, ปญฺหาฆณฺนา นตฺติ.)

อุปนิสฺสย

[๑๖๙] จิตฺตสมปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิ คณฺหาติ, สิลฺลํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทฺกฺขํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ กายิกํ ทฺกฺขํ สทฺธาย ๖ เป ๖ มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตวิปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺอุปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย : อุตฺตํ ๖ เป ๖ โกชนํ. เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. อุตฺตํ ๖ เป ๖ โกชนํ. เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ปุเรชาต

[๑๗๐] จิตฺตวิปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺปุเรชาตํ : จกฺขฺ ๖ เป ๖ วตฺถุํ

อนิจฺจโต ะ เป ะ โทมนสฺสํ อูปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย
 โสตรธาตุยา สทฺทํ สฺสนาติ. รุปรายตน์ จกฺขฺวิณฺณสทฺทกฺกานํ ขนฺธานํ ะ เป ะ
 โผฏฺฐพฺพายตน์ ะ เป ะ วตฺถุปฺเรชาตํ : จกฺขฺายตน์ จกฺขฺวิณฺณสทฺทกฺกานํ ขนฺธานํ
 ะ เป ะ กายายตน์ ะ เป ะ วตฺถ จิตฺตสมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ ปฺเรชาตปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. (๑)

ปจฺจนาชาตาเสวน

[๑๘๑] จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตวิปฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจนาชาตปฺจฺเจน
 ปฺจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) เอกํ. อาเสวนปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. เอกํ.

กมฺม

[๑๘๒] จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจฺเจน
 ปฺจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : จิตฺตสมฺปยุตฺตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ
 ขนฺธานํ กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ ะ เป ะ นานาขณิกา : จิตฺตสมฺปยุตฺตา
 เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. (๑)

จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตวิปฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : จิตฺตสมฺปยุตฺตา เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ
 รูปานํ กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ ะ เป ะ นานาขณิกา : จิตฺตสมฺปยุตฺตา
 เจตนา กฺกตฺตารูปานํ กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. (๒)

จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมฺปยุตฺตสฺส จ จิตฺตวิปฺปยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส
 กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : จิตฺตสมฺปยุตฺตา เจตนา
 สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย.
 ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ ะ เป ะ นานาขณิกา : จิตฺตสมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ
 กฺกตฺตารูปานํ จ รูปานํ กมฺมปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. (๓)

วิปากาหาร

[๑๘๓] จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปฺจฺเจน
 ปฺจฺจโย. ตีณิ.

จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมฺปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อาหารปฺจฺเจน ปฺจฺจโย.
 ตีณิ.

จิตตวิปยุตโต ฐมโม จิตตวิปยุตตสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺเจน ปจฺจโย.
กพฺพีการโ อาหาโร อิมสฺส กายสฺส อาหารปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อินทฺริยาทิ

[๑๗๔] จิตตสมปยุตโต ฐมโม จิตตสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺเจน
ปจฺจโย. ตีณิ.

จิตตวิปยุตโต ฐมโม จิตตวิปยุตตสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย.
รูปชฺวีตินทฺริยํ กฺขตฺตารูปานํ อินทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

จิตตวิปยุตโต ฐมโม จิตตสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย.
จกฺขณทฺริยํ จกฺขวิญฺญาณสทฺททานํ ชนฺธานํ อินทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย ๖ เป ๖
กายินทฺริยํ ๖ เป ๖ (๒)

จิตตสมปยุตโต จ จิตตวิปยุตโต จ ฐมมา จิตตสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส
อินทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย. จกฺขณทฺริยญจ อูปะกัชฺชินทฺริยญจ จกฺขวิญฺญาณสทฺททานํ ชนฺธานํ
อินทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายินทฺริยญจ สฺสชินทฺริยญจ ๖ เป ๖ กายินทฺริยญจ
ทุกฺชินทฺริยญจ กายวิญฺญาณสทฺททานํ ชนฺธานํ อินทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

ฉานปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ. มกฺคปจฺเจน ปจฺจโย. ตีณิ. สมปยุตฺตปจฺเจน
ปจฺจโย. เอกํ.

วิปยุตฺต

[๑๗๕] จิตตสมปยุตโต ฐมโม จิตตวิปยุตตสฺส ฐมมสฺส วิปยุตฺตปจฺเจน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺต.) (๑)

จิตตวิปยุตโต ฐมโม จิตตสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส วิปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสนธิกฺขณ เวทฺถ จิตตสมปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ
วิปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขายตํ จกฺขวิญฺญาณสทฺททานํ ชนฺธานํ
วิปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตํ ๖ เป ๖ เวทฺถ จิตตสมปยุตฺตกานํ
ชนฺธานํ วิปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อตุล

[๑๘๖] จิตตสมุပ္ปัตโต รมโม จิตตสมุပ္ปัตตสส รมมสส อตุลปิจายเนน
ปจายโย. เอกัง. (ปฏิจจสทิส.) (๑)

จิตตสมุပ္ปัตโต รมโม จิตตวิปยุตตสส รมมสส อตุลปิจายเนน ปจายโย.
สหชาตัง, ปจญาชาตัง. (สงฺขิตตัง.) (๒)

จิตตสมุပ္ปัตโต รมโม จิตตสมุပ္ปัตตสส จ จิตตวิปยุตตสส จ รมมสส
อตุลปิจายเนน ปจายโย. (ปฏิจจสทิส.) (๓)

[๑๘๗] จิตตวิปยุตโต รมโม จิตตวิปยุตตสส รมมสส อตุลปิจายเนน
ปจายโย. สหชาตัง, อาหารัง, อินฺทฺริยੰ. (สงฺขิตตัง.) (๑)

จิตตวิปยุตโต รมโม จิตตสมุပ္ปัตตสส รมมสส อตุลปิจายเนน ปจายโย. สหชาตัง,
ปุเรชาตัง. สหชาตัง : ปฏิสนฺธิกฺขณเ วตฺถ จิตตสมุပ္ปัตตกาณํ ขนฺธานํ อตุลปิจายเนน
ปจายโย. ปุเรชาตัง : จกฺขั ๖ เป ๖ วตฺถํ อินฺทฺริยํ ๖ เป ๖ (ปุเรชาตสทิส.) (๒)

[๑๘๘] จิตตสมุပ္ปัตโต จ จิตตวิปยุตโต จ รมมา จิตตสมุပ္ปัตตสส
รมมสส อตุลปิจายเนน ปจายโย. สหชาตัง, ปุเรชาตัง. สหชาโต : จกฺขุวิมฺภานสทฺทโต
เอโก ขนฺธโร จ จกฺขายตนณฺจ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายวิมฺภานสทฺทโต เอโก ขนฺธโร
จ กายายตนณฺจ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ จิตตสมุပ္ปัตโต เอโก ขนฺธโร จ วตฺถ จ
ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสมุပ္ปัตโต จ จิตตวิปยุตโต จ รมมา จิตตวิปยุตตสส รมมสส
อตุลปิจายเนน ปจายโย. สหชาตัง, ปจญาชาตัง, อาหารัง, อินฺทฺริยੰ. สหชาตา :
จิตตสมุပ္ปัตตา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตุลปิจายเนน
ปจายโย. ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ ปจญาชาตา : จิตตสมุပ္ปัตตกา ขนฺธา จ กพฺพิกาโร
อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตุลปิจายเนน ปจายโย. ปจญาชาตา : จิตตสมุပ္ปัตตกา
ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยณฺจ กฏฺฐตารูปานํ อตุลปิจายเนน ปจายโย. (๒)

๑. ปจายยานุกรม ๒. สงฺขยวาร**สฺสท**

[๑๘๙] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ เทว, อธิปตฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร เอกัง,
สมนฺนตเร เอกัง, สหชาเต สตฺต, อณฺณมณฺณเว จ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนินฺสเย เทว,

ปุเรชาเต เอกํ, ปจฺจชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ,
อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย ๖, ฌาเน ตีณิ, มกุเเต ตีณิ, สมุပ္ปัตเต เอกํ, วิปฺปุตฺเต
เทว, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิกเต สตฺต.

อนฺุโลมํ.

๒. ปจฺจนียุทธาร

[๑๘๐] จิตฺตสมุပ္ปัตโต ฐมฺโม จิตฺตสมุပ္ปัตตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสมุပ္ปัตโต ฐมฺโม จิตฺตวิปฺปุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสมุပ္ปัตโต ฐมฺโม จิตฺตสมุပ္ปัตตสฺส จ จิตฺตวิปฺปุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๘๑] จิตฺตวิปฺปุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตวิปฺปุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน
ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตวิปฺปุตฺโต ฐมฺโม จิตฺตสมุပ္ปัตตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสมุပ္ปัตโต จ จิตฺตวิปฺปุตฺโต จ ฐมฺมา จิตฺตสมุပ္ปัตตสฺส ฐมฺมสฺส
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.^๑ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.^๑ (๑)

จิตฺตสมุပ္ปัตโต จ จิตฺตวิปฺปุตฺโต จ ฐมฺมา จิตฺตวิปฺปุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.^๒ ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.^๒ (๒)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สฺตฺต

[๑๘๒] นหฺเตยา สตฺต, นอารมฺมณํ สตฺต, นอริปฺติยา สตฺต, นอนนฺตเร
สตฺต, นสมนฺนฺตเร สตฺต, นสหชาเต ๖, นอญฺฉมญฺฉเ ๖, นนฺิสฺสเย ๖, นอฺปนฺนิสฺสเย

๑-๑ ฉ.ม. สหชาตํ, ปุเรชาตํ.

๒-๒ ฉ.ม. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ.

สตุต, นปฺเรชาเต สตุต, (สพฺพตฺถ สตุต.) นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปฺยุตฺเต ปญฺจ,
โนหตุติยา จตุตฺตาริ, โนนตุติยา สตุต, โนวิกเต สตุต, โนวิกเต จตุตฺตาริ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีเย

[๑๘๓] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปฺติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺฉมฺมญฺเอย เอกํ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, (สพฺพตฺถ ตีณิ.) นสมฺปยุตฺเต
เอกํ, นวิปฺยุตฺเต เอกํ, โนนตุติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๑๘๔] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เทว, อธิปฺติยา จตุตฺตาริ, (อนุโลมมาติกกา
กาตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต สตุต.

จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ภูจิจฺติ.

๕๕. จิตฺตสํสฺสฺสจฺทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิกงฺควาร

[๑๘๕] จิตฺตสํสฺสฺสจฺ ธรรมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฺสฺสจฺ ธรรมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
จิตฺตสํสฺสฺสจฺ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ
๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสํสฺสฺสจฺ ธรรมํ ปฏิจฺจ จิตฺตวิสํสฺสฺสจฺ ธรรมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
จิตฺตสํสฺสฺสจฺ ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺมฺมฺมจฺจํ รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๒)

(จิตฺตสํสฺสฺสจฺทุกํ ยถา จิตฺตสมฺปยุตฺตํ, เอวํ กาตพฺพํ, นินฺนํ นานากรรม.)

จิตฺตสํสฺสฺสจฺทุกํ ภูจิจฺติ.

๖๐. จิตฺตสมฺมฺมฺมจฺทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิกงฺควาร

เหตุ

[๑๘๖] จิตฺตสมฺมฺมฺมจฺ ธรรมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺมฺมฺมจฺ ธรรมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จิตฺตสมฺมฺมฺมจฺ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺมฺมฺมจฺจํ รูป. เทว

ໜູ່ ັ ເປ ັ ປຸກສຸນຸກຸຸຸຸ ຈິຕຸຕສມຸກຸກຸ ເອກຸ ໜຸ່ ປຸກຸຈ ກຸ ໜຸຸຸ. ກຸ ໜຸ່
 ັ ເປ ັ ເອກຸ ມກກຸຕຸ ັ ເປ ັ ມກກຸຕ ປຸກຸຈ ຈິຕຸຕສມຸກຸກຸ ກຸ, ອຸປາກກຸ. (໑)

จิตตสมุฏฐานัม ฐมมัม ปฏิจุจ โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
จิตตสมุฏฐานเณ ขนฺธเ ปฏิจุจ จิตฺตํ. ปฏิสนธิกฺขณเณ จิตตสมุฏฐานเณ ขนฺธเ ปฏิจุจ
จิตฺตํ กฏฺฏตทา จ รปํ. (๒)

จิตตสมุฏฐานํ ฐมံ ปฏิจ จิตตสมุฏจาโน จ โนจิตตสมุฏจาโน จ ฐมา
 อุปปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. จิตตสมุฏฐานํ เอกံ ชนฺธํ ปฏิจ เทว ชนฺธา จิตฺตมฺจ
 จิตตสมุฏฐานมฺจ รૂပံ. เทว ชนฺธေ ว เป ว ปฏิสนฺธิกฺขณេ จิตตสมุฏฐานํ เอกံ
 ชนฺธํ ปฏิจ เทว ชนฺธา จิตฺตมฺจ กฺกตฺตา จ รૂပံ. เทว ชนฺธေ ว เป ว (๓)

[๑๘๗] ไนจิตตสมุฏฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ ไนจิตตสมุฏจาโน ธมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ กมฺมตฺตารูปํ. จิตฺตํ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ
 ปฏิจฺจ จิตฺตํ. เอกํ มหากุทํ ๖ เป ๖ มหากุเต ปฏิจฺจ กมฺมตฺตารูปํ, อปาทารูปํ. (๑)

โนจิตตสมุฏฐานิ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฐานโน ฌมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฐานญจ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตํ
ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณํ วตฺถํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฐานา ขนฺธา. (๒)

โนจิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ โจ โนจิตฺตสมฺภูจฺจํ โจ ฐมฺมา
อฺปฺปพฺพชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณเณ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา กณฺฐตา
จ รปฺปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณเณ วตถํ ปฏิจฺจ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา. (๓)

[๑๔๘] จิตตสมุฏฐานนฺจ โนจิตตสมุฏฐานนฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺจาโน
 ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุํปจฺจยา. จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ชนฺธนฺจ จิตฺตนฺจ ปฏิจฺจ เทว
 ชนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รุปํ. เทว ชนฺธํ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ
 ชนฺธนฺจ จิตฺตนฺจ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธํ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ
 จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ชนฺธนฺจ วตฺถนฺจ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธํ จ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสมุฏฐานนฺจ โนจิตตสมุฏฐานนฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสมุฏฺจาโน ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสมุฏฺจาเน ชนเช จ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ

กฏฺถการูปํ. ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ชนฺธํ จ มหาภูเต จ ปฏฺฐิจฺจ อฺปาทารูปํ.^๑
 ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ชนฺธํ จ วตฺถุญฺจ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตํ. (๒)

จิตฺตสํมฺมฺจฺจานญฺจ โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานญฺจ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน จ
 โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ เอกํ
 ชนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปฏฺฐิจฺจ เทว ชนฺธา กฏฺถกา จ รูปํ. เทว ชนฺธํ จ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ
 จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ เอกํ ชนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏฺฐิจฺจ เทว ชนฺธา จิตฺตญฺจ. เทว ชนฺธํ จ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๑๘๙] จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺฐิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธํ
 ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา.
 จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ชนฺธํ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตํ. ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ ๖ เป ๖ (๒)

จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน จ โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน จ ธมฺมา
 อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺฐิจฺจ เทว ชนฺธา
 จิตฺตญฺจ. เทว ชนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ ๖ เป ๖ (๓)

[๑๙๐] โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ วตฺถุญฺจ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตํ. (๑)

โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏฺฐิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ จิตฺตํ ปฏฺฐิจฺจ
 สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ วตฺถุญฺจ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานา ชนฺธา. (๒)

โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน จ โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน จ
 ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ วตฺถุญฺจ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา
 จ ชนฺธา. (๓)

[๑๙๑] จิตฺตสํมฺมฺจฺจานญฺจ โนจิตฺตสํมฺมฺจฺจานญฺจ ธมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานโน
 ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ เอกํ ชนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปฏฺฐิจฺจ
 เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสฺสํริกฺขณํ จิตฺตสํมฺมฺจฺจานํ เอกํ ชนฺธญฺจ

จิตตมฺหา ปฏิภา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตตสมุฏฐานํ
เอกํ ขนฺธมฺหา วตฺตมฺหา ปฏิภา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสมุฏฐานมฺหา โนจิตตสมุฏฐานมฺหา ฐมฺมํ ปฏิภา โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมฺโม
อุปปชฺชติ อารมฺมณปฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตตสมุฏฐานเ ขนฺธ จ วตฺตมฺหา
ปฏิภา จิตฺ. (๒)

จิตตสมุฏฐานมฺหา โนจิตตสมุฏฐานมฺหา ฐมฺมํ ปฏิภา จิตตสมุฏฐานโน จ
โนจิตตสมุฏฐานโน จ ฐมฺมา อุปปชฺชติ อารมฺมณปฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตตสมุฏฐานํ
เอกํ ขนฺธมฺหา วตฺตมฺหา ปฏิภา เทว ขนฺธา จิตฺมฺหา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

๑. ปจฺจยานโลม ๒. สงฺขยวาร

สฺกฺ

[๑๕๒] เหตุยา นว, อารมฺมณเ นว, อธิปฺติยา ปญฺ, อนนฺตรเ นว,
สมนฺนตรเ นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว,
ปุเรชาเต ปญฺ, อาเสวเน ปญฺ, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย
นว, ฉาเน นว, มกฺเก นว, สมฺปยุตฺเต นว, (สพฺพตฺถ นว.) อวิกเต นว.

อนฺโลม.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิภิงฺกวาร

นเหตุ

[๑๕๓] จิตตสมุฏฐานํ ฐมฺมํ ปฏิภา จิตตสมุฏฐานโน ฐมฺโม อุปปชฺชติ
นเหตุปฺจยา. นเหตุกํ จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิภา เทว ขนฺธา จิตตสมุฏฐานมฺหา
รูป. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ นเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิภา เทว
ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ จิตตสมุฏฐานํ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิภา
จิตตสมุฏฐานํ รูป, อุปาหารูป. วิจิกฺกฉาสทฺทเ อฏฺฐจฺจสทฺทเ ขนฺธ ปฏิภา
วิจิกฺกฉาสทฺทเ อฏฺฐจฺจสทฺทเ โมโห. (๑)

จิตตสมุฏฐานํ ฐมฺมํ ปฏิภา โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมฺโม อุปปชฺชติ นเหตุปฺจยา.
นเหตุเก จิตตสมุฏฐานเ ขนฺธ ปฏิภา จิตฺ. นเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตตสมุฏฐานเ
ขนฺธ ปฏิภา จิตฺ กฏฺฏตา จ รูป. (๒)

จิตตสมุฏฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานโน จ โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน จ ธมฺมา
 อุปฺปชฺชนฺติ นหฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา
 จิตฺตมฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ รุปํ. เทว ขนฺธเ ํ เป ํ อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ ํ เป ํ (๓)

[๑๔๔] โนจิตฺตสมุฏฺฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
 นหฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ จิตฺตํ ปฏิจฺจ กฺกตฺตารูปํ. จิตฺตํ ปฏิจฺจ วตฺถุ,
 วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. เอกํ มหาภูตํ ํ เป ํ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา กาทพฺพา.) (๑)

โนจิตฺตสมุฏฺฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานโน ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นหฺตฺตปจฺจยา.
 อเหตุกํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ รุปํ. อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ
 จิตฺตํ ํ เป ํ อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานา ขนฺธา. วิจิกิณฺณาสหคเต
 อุทฺทจฺจสหคเต ขนฺธเ ปฏิจฺจ วิจิกิณฺณาสหคโต อุทฺทจฺจสหคโต โมโห. (๒)

โนจิตฺตสมุฏฺฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานโน จ โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน จ
 ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นหฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา
 ขนฺธา กฺกตฺตา จ รุปํ. อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ
 ขนฺธา. (๓)

[๑๔๕] จิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ โนจิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานโน
 ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นหฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ
 ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ รุปํ. เทว ขนฺธเ ํ เป ํ อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ
 จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ํ เป ํ
 อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธมฺจ วตฺถุมฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว
 ขนฺธเ ํ เป ํ วิจิกิณฺณาสหคเต อุทฺทจฺจสหคเต ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ ปฏิจฺจ
 วิจิกิณฺณาสหคโต อุทฺทจฺจสหคโต โมโห. (๑)

จิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ โนจิตฺตสมุฏฺฐานมฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน ธมฺโม
 อุปฺปชฺชนฺติ นหฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ จิตฺตสมุฏฺฐานเ ขนฺธเ จ จิตฺตมฺจ
 ปฏิจฺจ กฺกตฺตารูปํ. อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ จิตฺตสมุฏฺฐานเ ขนฺธเ จ มหาภูตเ จ
 ปฏิจฺจ กฺกตฺตารูปํ. อเหตุกปฏิสนธิกุขณเ จิตฺตสมุฏฺฐานเ ขนฺธเ จ วตฺถุมฺจ ปฏิจฺจ
 จิตฺตํ. (๒)

จิตตสมุฏฐานนัจ โนจิตตสมุฏฐานนัจ ฐมมํ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานโน จ
โนจิตตสมุฏฐานโน จ ฐมมา อุปุปชชติ นเหตุปจายา. อเหตุกปฏิสนธิกขณ
จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนธนัจ จิตตมัจ ปฏิภาจ เทว ขนธา กฏตฺตา จ รูป. เทว
ขนธะ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกขณ จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนธนัจ วตฺถนัจ ปฏิภาจ
เทว ขนธา จิตตมัจ. เทว ขนธะ ๖ เป ๖ (๓)

นอรรมมณ

[๑๔๖] จิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อุปุปชชติ
นอรรมมณปจายา. จิตตสมุฏฐานน ขนธะ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานํ รูป. จิตตสมุฏฐานํ
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานํ รูป, อุปาทารูป. (๑)

จิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปฏิภาจ โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อุปุปชชติ
นอรรมมณปจายา. ปฏิสนธิกขณ จิตตสมุฏฐานน ขนธะ ปฏิภาจ กฏตฺตารูป. (๒)

[๑๔๗] โนจิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปฏิภาจ โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อุปุปชชติ
นอรรมมณปจายา. ปฏิสนธิกขณ จิตฺตํ ปฏิภาจ กฏตฺตารูป. จิตฺตํ ปฏิภาจ วตฺถ.
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณตฺตา.) (๑)

โนจิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อุปุปชชติ
นอรรมมณปจายา. จิตฺตํ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานํ รูป. (๒)

จิตตสมุฏฐานนัจ โนจิตตสมุฏฐานนัจ ฐมมํ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม
อุปุปชชติ นอรรมมณปจายา. จิตตสมุฏฐานน ขนธะ จ จิตตมัจ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานํ
รูป. จิตตมัจ มหาภูเต จ ปฏิภาจ จิตตสมุฏฐานํ รูป. (๑)

จิตตสมุฏฐานนัจ โนจิตตสมุฏฐานนัจ ฐมมํ ปฏิภาจ โนจิตตสมุฏฐานโน
ฐมโม อุปุปชชติ นอรรมมณปจายา. ปฏิสนธิกขณ จิตตสมุฏฐานน ขนธะ จ
จิตตมัจ ปฏิภาจ กฏตฺตารูป. ปฏิสนธิกขณ จิตตสมุฏฐานน ขนธะ จ มหาภูเต จ
ปฏิภาจ กฏตฺตารูป. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๑๙๘] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺเ จ, นอธิปฺตียา นว, นอนฺนฺตเร จ, นสมฺนฺนฺตเร จ, นอญฺญมฺมญฺเ จ, นอฺปนฺนฺสฺสเย จ, นปุเรชาเต นว, นปุจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอนฺนฺตริเย เอกํ, นฉาเน จ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปฺปยุตฺเต จ, นอนฺนฺตริยา จ, นอนฺนฺตริยา จ.

๓. ปัจจัยยานุโลมปัจจัยนัย

[๑๙๙] เหตุปัจจัยยา นอารมฺมณฺเ จ, นอธิปฺตียา นว ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, นอนฺนฺตริยา จ, นอนฺนฺตริยา จ.

๔. ปัจจัยปัจจัยนัยยานุโลม

[๒๐๐] นเหตุปัจจัยยา นอารมฺมณฺเ นว, นอนฺนฺตเร นว, นสมฺนฺนฺตเร นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต ปญฺจ, อาเสวเน ปญฺจ ๖ เป ๖ ฉาเน ตีณิ, ๑ มกฺเค ตีณิ ๖ เป ๖ อนฺนฺตริยา นว.
(สหชาตวาโร ปฏิจฺจวารสฺสทิส.)

๖๐. จิตฺตสมุฏฺฐานทุก ๓. ปัจจัยวาร

๑. ปัจจัยยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๒๐๑] จิตฺตสมุฏฺฐานํ ธรรมํ ปัจจัยยา จิตฺตสมุฏฺฐานโน ธรรมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยยา. ตีณิ. (ปฏิจฺจวารสฺสทิส.)

โนจิตฺตสมุฏฺฐานํ ธรรมํ ปัจจัยยา โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน ธรรมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยยา. วตฺถุ ปัจจัยยา จิตฺตํ. ปฏิสนฺนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ปฏิจฺจวารสฺสทิส.) (๑)

โนจิตฺตสมุฏฺฐานํ ธรรมํ ปัจจัยยา จิตฺตสมุฏฺฐานโน ธรรมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยยา. จิตฺตํ ปัจจัยยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รูป. วตฺถุ ปัจจัยยา จิตฺตสมุฏฺฐานา ขนฺธา. (ปฏิสนฺนฺธิกฺขณ เทวปี กาทพฺพ.) (๒)

โนจิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปรจยา จิตตสมุฏจาโน จ โนจิตตสมุฏจาโน จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปรจยา. วตถุํ ปรจยา จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณํ เทว. (ปฏิจจวารสทิส.) (๓)

[๒๐๒] จิตตสมุฏฐานญจ โนจิตตสมุฏฐานญจ ฐมมํ ปรจยา จิตตสมุฏจาโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรจยา. จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธญจ จิตฺตญจ ปรจยา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺตญจ ปรจยา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏิสนธิกฺขณํ เทวปปี ปฏิจจวารสทิส.) (๑)

จิตตสมุฏฐานญจ โนจิตตสมุฏฐานญจ ฐมมํ ปรจยา โนจิตตสมุฏจาโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรจยา. จิตตสมุฏจาเน ขนฺธ จ วตฺตญจ ปรจยา จิตฺต. (ปฏิสนธิกฺขณํ ตีณิปี กาทพฺพา. ปฏิจจวารสทิส.) (๒)

จิตตสมุฏฐานญจ โนจิตตสมุฏฐานญจ ฐมมํ ปรจยา จิตตสมุฏจาโน จ โนจิตตสมุฏจาโน จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปรจยา. จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺตญจ ปรจยา เทว ขนฺธา จิตฺตญจ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏิสนธิกฺขณํ เทวปปี กาทพฺพา. ปฏิจจวารสทิส.) (๓)

อารมฺมณ

[๒๐๓] จิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปรจยา จิตตสมุฏจาโน ฐมโม อุปปชชติ อารมฺมณปรจยา. ตีณิ. (ปฏิจจวารสทิส.)

โนจิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปรจยา โนจิตตสมุฏจาโน ฐมโม อุปปชชติ อารมฺมณปรจยา. จกฺขายตํ ปรจยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตํ ปรจยา กายวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ วตฺตํ ปรจยา จิตฺต. (๑)

โนจิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปรจยา จิตตสมุฏจาโน ฐมโม อุปปชชติ อารมฺมณปรจยา. จกฺขายตํ ปรจยา จกฺขวิญฺญาณสทฺทตา ขนฺธา ๖ เป ๖ กายายตํ ปรจยา กายวิญฺญาณสทฺทตา ขนฺธา. จิตฺตํ ปรจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. วตฺตํ ปรจยา จิตตสมุฏจानา ขนฺธา. (ปฏิสนธิกฺขณํ เทวปปี.) (๒)

โนจิตตสมุฏฐานํ ธมมํ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานโน จ โนจิตตสมุฏฺฐานโน จ
 ธมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา จกฺขวิญฺญาณํ สมฺปยุตฺตกา
 จ ขนฺธธา ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ วตฺถํ ปจฺจยา จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธธา.
 ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๐๔] จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ โนจิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ ธมมํ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานโน
 ธมฺโม อูปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธนฺจ จิตฺตนฺจ ปจฺจยา
 เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธนฺจ วตฺถนฺจ ปจฺจยา เทว
 ขนฺธธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏิสนฺธิกุชฺเณ เทวปี กาทพฺพา.) (๑)

จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ โนจิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ ธมมํ ปจฺจยา โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน
 ธมฺโม อูปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขวิญฺญาณสทฺทเต ขนฺธ ๖ จ จกฺขายตฺถนฺจ
 ปจฺจยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสทฺทเต ๖ เป ๖ จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ ขนฺธ ๖
 วตฺถนฺจ ปจฺจยา จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ (๒)

จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ โนจิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ ธมมํ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานโน จ
 โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน จ ธมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขวิญฺญาณสทฺทํ เอกํ
 ขนฺธนฺจ จกฺขายตฺถนฺจ ปจฺจยา เทว ขนฺธธา จกฺขวิญฺญาณนฺจ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
 กายวิญฺญาณสทฺทํ ๖ เป ๖ จิตฺตสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธนฺจ วตฺถนฺจ ปจฺจยา เทว ขนฺธธา
 จิตฺตนฺจ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๐๕] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, (สพฺพทฺต นว.)
 อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๒๐๖] จิตฺตสมุฏฺฐานํ ธมมํ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานโน ธมฺโม อูปฺปชฺชนฺติ
 นเหตุปจฺจยา. (สพฺเพ นวปี ปณฺหา กาทพฺพา, ปฏิจฺจวารสทฺธา. ปณฺจวิญฺญาณมฺปี
 กาทพฺพํ. ตีณฺเียว โมโห.)

๒. ปัจจัยปัจจัยนี้ ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๒๐๗] นหตุยา นว, นอรรम्मณณ จ, นอริปติยา นว, นอนนุเทร จ, นสมนนุเทร จ, นอณณมณณเว จ, นอปปนิสฺสเย จ, นปุเรชาเต นว, นปัจจชาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตุตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน นว, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปฺปยุตฺเต จ, โนนฺทณฺธิยา จ, โนวิกเต จ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณนาปี นิสฺสยวาโรปี กาทพฺพา.)

๖๐. จิตตสมุฏฐานทุก ๕. สัมมจวาร

๑. ปัจจัยานํโลมาทิ

[๒๐๘] จิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ สัมมจํ จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธํ สัมมจํ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ สัมมจํ โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตตสมุฏฐานเ ขนฺธเ สัมมจํ จิตฺตํ. ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๒)

จิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ สัมมจํ จิตตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสมุฏฐานโน จ ฐมมา อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธํ สัมมจํ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๐๙] โนจิตตสมุฏฐานํ ฐมมํ สัมมจํ จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตฺตํ สัมมจํ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสมุฏฐานมฺจ โนจิตตสมุฏฐานมฺจ ฐมมํ สัมมจํ จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ สัมมจํ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ ปณฺจ, (สพฺพตฺต ปณฺจ.) อวิกฺเต ปณฺจ.

จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐมฺมํ สํสฺสฺสํ จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นหฺเต-
ปจฺจยา. (ปณฺจ ปณฺหา กาทพฺพา. ตีณิ. โมโห.)

นหฺเตยา ปณฺจ, นอริปฺติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ, นปจฺจชาเต ปณฺจ,
นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปณฺจ, นฉาเน ปณฺจ, นมคฺเค ปณฺจ,
นวิปฺปยฺยเต ปณฺจ.

(เอวํ อิตเร เทว คณฺหาปี สมฺปยฺยตฺวาโรปี กาทพฺพา.)

๖๐. จิตฺตสมฺภูจฺจันทุก ๑. ปณฺหาวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังควาร

เหตุ

[๒๑๐] จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐมฺโม จิตฺตสมฺภูจฺจันตฺส ฐมฺมตฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. จิตฺตสมฺภูจฺจํ เหตุ สมฺปยฺยตฺกานํ ขนฺธํ จิตฺตสมฺภูจฺจํ นนฺจ รุปํ
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐมฺโม โนจิตฺตสมฺภูจฺจันตฺส ฐมฺมตฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
จิตฺตสมฺภูจฺจํ เหตุ จิตฺตตฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตสมฺภูจฺจํ
เหตุ จิตฺตตฺส กฏฺตฺตา จ รุปํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐมฺโม จิตฺตสมฺภูจฺจันตฺส จ โนจิตฺตสมฺภูจฺจันตฺส จ ฐมฺมตฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตสมฺภูจฺจํ เหตุ สมฺปยฺยตฺกานํ ขนฺธํ จิตฺตตฺส จ
จิตฺตสมฺภูจฺจํ นนฺจ รุปํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๓)

อารมมณ

[๒๑๑] จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐมฺโม จิตฺตสมฺภูจฺจันตฺส ฐมฺมตฺส อารมมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. จิตฺตสมฺภูจฺจํ ขนฺธํ อารพฺก จิตฺตสมฺภูจฺจํ ขนฺธํ อปฺปชฺชติ.
(มฺลํ กาทพฺพ.) จิตฺตสมฺภูจฺจํ ขนฺธํ อารพฺก จิตฺตํ อปฺปชฺชติ. (มฺลํ กาทพฺพ.)
จิตฺตสมฺภูจฺจํ ขนฺธํ อารพฺก จิตฺตสมฺภูจฺจํ ขนฺธํ จ จิตฺตญฺจ อปฺปชฺชติ. (๓)

[๒๑๒] โนจิตตสมุฏฐานโน ธมฺโม โนจิตตสมุฏฐานสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ
 ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อาวชฺชนาย
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุํ โนจิตตสมุฏฐานเ ชนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖
 วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนฺหติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รূปํ
 ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณฺาติ. เจโตปฺริยฉาณเณ โนจิตตสมุฏฐานจิตตสมฺภิสฺส
 จิตฺตํ ชานาติ. อากาสนาณฺจายตํ ๖ เป ๖ อากิณฺณฉาณฺายตํ ๖ เป ๖ รূปายตํ
 จกฺขุวิณฺณฺณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตํ ๖ เป ๖ โนจิตตสมุฏฐานา ชนฺธา
 อิทฺธิวิธฉาณฺสฺส, เจโตปฺริยฉาณฺสฺส, ปุพฺเพนิวาสนฺสฺสตีฉาณฺสฺส, ยถากมฺมุปกฉาณฺสฺส^๑
 อนาคตฺสฉาณฺสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตตสมุฏฐานโน ธมฺโม จิตตสมุฏฐานสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อริยา มคฺคา ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. (ปจฺมกมฺนสฺทิสฺ.) จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุํ
 โนจิตตสมุฏฐานเ ชนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รূปํ
 ปสฺสติ ๖ เป ๖ รূปายตํ จกฺขุวิณฺณฺณสฺสทกฺกานํ ชนฺธานํ ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตํ ๖ เป ๖
 โนจิตตสมุฏฐานา ชนฺธา อิทฺธิวิธฉาณฺสฺส, เจโตปฺริยฉาณฺสฺส, ปุพฺเพนิวาสนฺสฺสตี-
 ฉาณฺสฺส, อนาคตฺสฉาณฺสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนจิตตสมุฏฐานโน ธมฺโม จิตตสมุฏฐานสฺส จ โนจิตตสมุฏฐานสฺส จ ธมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา มคฺคา ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. (ปจฺมกมฺนสฺทิสฺ.)
 โนจิตตสมุฏฐานเ ชนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนฺหติ, ตํ อารพฺภ
 จิตฺตฉาณฺ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รূปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย
 โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณฺาติ. รূปายตํ จกฺขุวิณฺณฺณสฺส สมฺปยุตฺตกาณฺฉาณฺ ชนฺธานํ ๖ เป ๖
 โผฏฺฐพฺพายตํ ๖ เป ๖ โนจิตตสมุฏฐานา ชนฺธา อิทฺธิวิธฉาณฺสฺส, เจโตปฺริยฉาณฺสฺส,
 ปุพฺเพนิวาสนฺสฺสตีฉาณฺสฺส, อนาคตฺสฉาณฺสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๓)

จิตตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสมุฏฐานโน จ ธมฺมา จิตตสมุฏฐานสฺส ธมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (อารพฺภ กาทพฺพา.)

อธิปติ

[๒๑๓] จิตฺตสมุฏฺฏาโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฺฏาณสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺณธิปติ : จิตฺตสมุฏฺฏาเน ชนฺธเ ครุํ กตฺวา จิตฺตสมุฏฺฏาณา ชนฺธา อปฺปชฺชนฺติ. สหชาตฺธิปติ : จิตฺตสมุฏฺฏาณา อธิปติ สมฺปยุตฺตกาณํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏาณานญจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (ตีณิปี. อารมฺมณฺณธิปติปี, สหชาตฺธิปติปี กาทพฺพา.) (๓)

โนจิตฺตสมุฏฺฏาโน ธมฺโม โนจิตฺตสมุฏฺฏาณสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปติ : อริยา มคฺคา ฯ เป ฯ นิพฺพานํ ครุํ กตฺวา ฯ เป ฯ โนจิตฺตสมุฏฺฏาเน ชนฺธเ ครุํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนฺหติ, ตํ ครุํ กตฺวา จิตฺตํ อปฺปชฺชนฺติ. (๑)

โนจิตฺตสมุฏฺฏาโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฺฏาณสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺณธิปติ : อริยา มคฺคา ฯ เป ฯ นิพฺพานํ ครุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺชนฺติ ฯ เป ฯ โนจิตฺตสมุฏฺฏาเน ชนฺธเ ครุํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนฺหติ, ตํ ครุํ กตฺวา ราโค อปฺปชฺชนฺติ. ทิฏฺฐิ อปฺปชฺชนฺติ. สหชาตฺธิปติ : โนจิตฺตสมุฏฺฏาณา อธิปติ สมฺปยุตฺตกาณํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏาณานญจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนจิตฺตสมุฏฺฏาโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฺฏาณสฺส จ โนจิตฺตสมุฏฺฏาณสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปติ : อริยา มคฺคา ฯ เป ฯ นิพฺพานํ ครุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺชนฺติ ฯ เป ฯ โนจิตฺตสมุฏฺฏาเน ชนฺธเ ครุํ กตฺวา ฯ เป ฯ จิตฺตญจ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา อปฺปชฺชนฺติ. (๓)

จิตฺตสมุฏฺฏาโน จ โนจิตฺตสมุฏฺฏาโน จ ธมฺมา จิตฺตสมุฏฺฏาณสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปติ. ตีณิ. (อารมฺมณฺณธิปติเยว.)

อนนฺตรสมนฺนตร

[๒๑๔] จิตฺตสมุฏฺฏาโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฺฏาณสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (วุฏฺฐานํ นตฺถิ.)

โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม โนจิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปฺจายเณ
ปฺจายโย. ปฺริมํ ปฺริมํ จิตฺตํ ปฺจนิมฺมสฺส ปฺจนิมฺมสฺส ะ เป ะ นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส
แนวสญฺญานาสญฺญายตฺถํ ผลตมาปฺตติยา อนนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. (อิตเร เทว คณฺหา,
อิมสฺส สทิสายเว กาทพฺพา.)

จิตตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสมุฏฐานโน จ ฐมมา จิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส
อนนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. (ตีณิ กาทพฺพา. วุฏฺฐานํ นตฺถิ.) สมนนฺตรปฺจายเณ
ปฺจายโย.

สหปาทาติ

[๒๑๕] จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส สหปาทปฺจายเณ
ปฺจายโย. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) อญฺญมญฺญปฺจายเณ ปฺจายโย. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) นิสฺสย-
ปฺจายเณ ปฺจายโย. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.)

อุปนิสฺสย

[๒๑๖] จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ
ปฺจายโย. อารมฺมญฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรุปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ะ เป ะ ปกตูปนิสฺสโย :
(ตีณิ ปญฺหา กาทพฺพา.) (๓)

โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม โนจิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ
ปฺจายโย. อารมฺมญฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรุปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ะ เป ะ ปกตูปนิสฺสโย :
อุตฺถํ ะ เป ะ โภชนํ ะ เป ะ เสนาสนํ จิตฺตํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ะ เป ะ สํฆํ
ภินฺทติ. อุตฺถํ ะ เป ะ โภชนํ ะ เป ะ เสนาสนํ จิตฺตํ จิตฺตสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
อารมฺมญฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรุปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ะ เป ะ ปกตูปนิสฺสโย :
อุตฺถํ ะ เป ะ โภชนํ ะ เป ะ เสนาสนํ จิตฺตํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ะ เป ะ สํฆํ ภินฺทติ.
อุตฺถํ ะ เป ะ โภชนํ ะ เป ะ เสนาสนํ จิตฺตํ สทฺธาย ะ เป ะ มกฺกสฺส ผลตมาปฺตติยา
อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

โนจิตฺตสมุฏฺฏจาโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฺฏจानสฺส จ โนจิตฺตสมุฏฺฏจานสฺส จ ธมฺมสฺส
 อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกฺคูปนิสฺสโย: อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ จิตฺตํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ
 ๖ เป ๖ สัมมํ ภินฺทติ. อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ จิตฺตํ จิตฺตสมุฏฺฏจานานํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

จิตฺตสมุฏฺฏจาโน จ โนจิตฺตสมุฏฺฏจาโน จ ธมฺมา จิตฺตสมุฏฺฏจานสฺส ธมฺมสฺส
 อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย
 ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: ตีณิ.

ปุเรชาต

[๒๑๗] จิตฺตสมุฏฺฏจาโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฺฏจานสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ: จิตฺตสมุฏฺฏจาเน รูปे ๖ เป ๖ ใญฺจพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖
 วิปสฺสติ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย
 โสตราตุยา สทฺทํ สฺสณฺทติ. รุปายตฺถํ จกฺขุวิญฺญาณสทฺททานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย ๖ เป ๖ ใญฺจพฺพายตฺถํ กายวิญฺญาณสทฺททานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสมุฏฺฏจาโน ธมฺโม โนจิตฺตสมุฏฺฏจานสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปุเรชาตํ: จิตฺตสมุฏฺฏจาเน รูปे ๖ เป ๖ ใญฺจพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖
 วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนฺทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปํ
 ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตราตุยา สทฺทํ สฺสณฺทติ. รุปายตฺถํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖
 ใญฺจพฺพายตฺถํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสมุฏฺฏจาโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฺฏจานสฺส จ โนจิตฺตสมุฏฺฏจานสฺส จ ธมฺมสฺส
 ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ: จิตฺตสมุฏฺฏจาเน รูปे ๖ เป ๖
 ใญฺจพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนฺทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตมฺจ
 สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย
 โสตราตุยา สทฺทํ สฺสณฺทติ. รุปายตฺถํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานํ
 ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ ใญฺจพฺพายตฺถํ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๑๘] โนจิตตสมุฏฐานโน ธมฺโม โนจิตตสมุฏฐานสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขํ ะเป ะ วตฺถํ ะเป ะ กายํ ะเป ะ รูปํ ะเป ะ โสภณฺพเพ วตฺถํ อนิจฺจโต ะเป ะ ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสธธาตฺยา สทฺทํ สฺสนาติ. รูปายตฺนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส ะเป ะ โสภณฺพพายตฺนํ ะเป ะ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส ะเป ะ กายายตฺนํ ะเป ะ วตฺถ จิตฺตสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตตสมุฏฐานโน ธมฺโม จิตตสมุฏฐานสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขํ ะเป ะ วตฺถํ อนิจฺจโต ะเป ะ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสธธาตฺยา สทฺทํ สฺสนาติ. รูปายตฺนํ จกฺขวิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ ะเป ะ โสภณฺพพายตฺนํ ะเป ะ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺนํ จกฺขวิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ ะเป ะ กายายตฺนํ ะเป ะ วตฺถ จิตตสมุฏฐานานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

โนจิตตสมุฏฐานโน ธมฺโม จิตตสมุฏฐานสฺส จ โนจิตตสมุฏฐานสฺส จ ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขํ ะเป ะ วตฺถํ อนิจฺจโต ะเป ะ ตํ อารพฺภ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขณา ะเป ะ ทิพฺพาย โสธธาตฺยา ะเป ะ รูปายตฺนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานํ ะเป ะ โสภณฺพพายตฺนํ ะเป ะ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานํ ะเป ะ กายายตฺนํ ะเป ะ วตฺถ จิตตสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๑๙] จิตตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสมุฏฐานโน จ ธมฺมา จิตตสมุฏฐานสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. จิตตสมุฏฐานํ รูปายตฺนญฺจ จกฺขายตฺนญฺจ จกฺขวิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ ะเป ะ จิตตสมุฏฐานํ โสภณฺพพายตฺนญฺจ กายายตฺนญฺจ กายวิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. จิตตสมุฏฐานํ รูปายตฺนญฺจ วตฺถ จ จิตตสมุฏฐานานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย ะเป ะ จิตตสมุฏฐานํ โสภณฺพพายตฺนญฺจ วตฺถ จ ะเป ะ (๑)

จิตตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสมุฏฐานโน จ ธมฺมา โนจิตตสมุฏฐานนสฺส ธมฺมสฺส
 ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. จิตฺตสมุฏฐานํ ฐปายตนนฺจ
 จกฺขายตนนฺจ จกฺขวิณฺณสฺส ๖ เป ๖ จิตฺตสมุฏฐานํ โสภฺจพฺพายตนนฺจ กายายตนนฺจ
 กายวิณฺณสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. จิตฺตสมุฏฐานํ ฐปายตนนฺจ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส
 ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ จิตฺตสมุฏฐานํ โสภฺจพฺพายตนนฺจ วตฺถุ จ ๖ เป ๖ (๒)

จิตฺตสมุฏฐานโน จ โนจิตฺตสมุฏฐานโน จ ธมฺมา จิตฺตสมุฏฐานนสฺส จ โนจิตฺต-
 สมุฏฐานนสฺส จ ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.
 จิตฺตสมุฏฐานํ ฐปายตนนฺจ จกฺขายตนนฺจ จกฺขวิณฺณสฺส สมฺปยุตฺตกานนฺจ ขนฺธานํ
 ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ จิตฺตสมุฏฐานํ โสภฺจพฺพายตนนฺจ ๖ เป ๖ จิตฺตสมุฏฐานํ
 ฐปายตนนฺจ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานนฺจ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย ๖ เป ๖
 จิตฺตสมุฏฐานํ โสภฺจพฺพายตนนฺจ วตฺถุ จ ๖ เป ๖ (๓)

ปจฺจชาตาเสวน

[๒๒๐] จิตฺตสมุฏฐานโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฐานนสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: จิตฺตสมุฏฐานา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส จิตฺตสมุฏฐานนสฺส
 กายสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (อิมินากาเรเนว ปจฺจชาตาโต วิตฺถาเรตฺพโพ.)
 อาเสวนปจฺเจยน ปจฺจโย. นว.

กมฺมวิปาก

[๒๒๑] จิตฺตสมุฏฐานโน ธมฺโม จิตฺตสมุฏฐานนสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺเจยน
 ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: จิตฺตสมุฏฐานา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฐานานนฺจ รูปานํ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖
 นานาขณิกา: จิตฺตสมุฏฐานา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฐานานนฺจ
 รูปานํ^๑ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสมุฏฐานโน ธมฺโม โนจิตฺตสมุฏฐานนสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: จิตฺตสมุฏฐานา เจตนา จิตฺตสฺส กมฺมปจฺเจยน
 ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา: จิตฺตสมุฏฐานา เจตนา วิปากสฺส
 จิตฺตสฺส กฏฺฐตา จ รูปานํ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส จ โนจิตตสมุฏฐานสฺส จ ฐมมสฺส
 กมฺมปฺจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : จิตตสมุฏฐานา เจตนา
 สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตตสมุฏฐานานนฺจ รูปานํ กมฺมปฺจฺเจเน
 ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ นานาขณิกา: จิตตสมุฏฐานา เจตนา วิปากานํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ กฺกตฺตา จ รูปานํ กมฺมปฺจฺเจเน ปจฺจโย. (๓)

จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส วิปากปฺจฺเจเน ปจฺจโย. นว.

อาหาร

[๒๒๒] จิตตสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อาหารปฺจฺเจเน
 ปจฺจโย. จิตตสมุฏฐานา อาหารา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตตสมุฏฐานานนฺจ
 รูปานํ อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (มูลํ กาทพฺพ.) จิตตสมุฏฐานา
 อาหารา จิตฺตสฺส อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ จิตตสมุฏฐานโน
 กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส โนจิตตสมุฏฐานสฺส กายสฺส อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย.
 (มูลํ กาทพฺพ.) จิตตสมุฏฐานา อาหารา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ
 จิตตสมุฏฐานานนฺจ รูปานํ อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๒๓] โนจิตตสมุฏฐานโน ฐมโม โนจิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อาหารปฺจฺเจเน
 ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ โนจิตตสมุฏฐานา อาหารา กฺกตฺตารูปานํ อาหารปฺจฺเจเน
 ปจฺจโย. โนจิตตสมุฏฐานโน กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส โนจิตตสมุฏฐานสฺส กายสฺส
 อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย. (มูลํ กาทพฺพ.) โนจิตตสมุฏฐานา อาหารา สมฺปยุตฺตกาณํ
 ขนฺธานํ จิตตสมุฏฐานานนฺจ รูปานํ อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖
 (มูลํ กาทพฺพ.) ปฏิสนฺธิกฺขณํ โนจิตตสมุฏฐานา อาหารา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ
 กฺกตฺตา จ รูปานํ อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย. (๓)

[๒๒๔] จิตตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสมุฏฐานโน จ ฐมฺมา จิตตสมุฏฐานสฺส
 ฐมมสฺส อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย. จิตตสมุฏฐานา จ โนจิตตสมุฏฐานา จ อาหารา
 สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตตสมุฏฐานานนฺจ รูปานํ อาหารปฺจฺเจเน ปจฺจโย.
 ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (มูลํ กาทพฺพ.) ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตตสมุฏฐานา จ โนจิตต-

สมุฏฐานา จ อาหารา กฏัตตารูปานํ อาหารปัจจุเณน ปัจจโย. จิตตสมุฏฐานาโน จ
โนจิตตสมุฏฐานาโน จ กพพีกาโร อาหาโร. อิมสฺส โนจิตตสมุฏฐานสฺส กายสฺส
อาหารปัจจุเณน ปัจจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปฏิสนธิกฺขณเณ จิตตสมุฏฐานา จ โนจิตต-
สมุฏฐานา จ อาหารา สมุပ္ပตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อาหารปัจจุเณน
ปัจจโย. (๓)

อินทริยาทิ

[๒๒๕] จิตตสมุฏฐานาโน ฐมโม จิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อินทริยปัจจุเณน
ปัจจโย. คีณิ.

โนจิตตสมุฏฐานาโน ฐมโม โนจิตตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อินทริยปัจจุเณน
ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณเณ โนจิตตสมุฏฐานาโน อินทริยา กฏัตตารูปานํ อินทริยปัจจุเณน
ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณเณ ๖ เป ๖ จกฺขณฺทริยํ จกฺขวิณฺณสฺส ๖ เป ๖ กายินฺทริยํ
กายวิณฺณสฺส ๖ เป ๖ รูปชีวิตินฺทริยํ กฏัตตารูปานํ อินทริยปัจจุเณน ปัจจโย. (มฺลํ
กาทพฺพ.) โนจิตตสมุฏฐานาโน อินทริยา สมุပ္เพตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตตสมุฏฐานานนฺจ
รูปานํ อินทริยปัจจุเณน ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณเณ ๖ เป ๖ จกฺขณฺทริยํ จกฺขวิณฺณ-
สทฺทกานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายินฺทริยํ ๖ เป ๖ (มฺลํ กาทพฺพ.) ปฏิสนธิกฺขณเณ โนจิตต-
สมุฏฐานาโน อินทริยา สมุပ္เพตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อินทริยปัจจุเณน
ปัจจโย. จกฺขณฺทริยํ จกฺขวิณฺณสฺส จกฺขวิณฺณสทฺทกานนฺจ ขนฺธานํ อินทริย-
ปัจจุเณน ปัจจโย. กายินฺทริยํ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๒๖] จิตตสมุฏฐานาโน จ โนจิตตสมุฏฐานาโน จ ฐมมา จิตตสมุฏฐานสฺส
ฐมมสฺส อินทริยปัจจุเณน ปัจจโย. จิตตสมุฏฐานาโน จ โนจิตตสมุฏฐานาโน จ อินทริยา
สมุပ္เพตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตตสมุฏฐานานนฺจ รูปานํ อินทริยปัจจุเณน ปัจจโย.
ปฏิสนธิกฺขณเณ ๖ เป ๖ จกฺขณฺทริยนฺจ อูเพกฺขินฺทริยนฺจ จกฺขวิณฺณสทฺทกานํ ขนฺธานํ
๖ เป ๖ กายินฺทริยนฺจ สฺสอินฺทริยนฺจ ๖ เป ๖ กายินฺทริยนฺจ ทกฺขินฺทริยนฺจ กายวิณฺณ-
สทฺทกานํ ขนฺธานํ อินทริยปัจจุเณน ปัจจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปฏิสนธิกฺขณเณ
จิตตสมุฏฐานาโน จ โนจิตตสมุฏฐานาโน จ อินทริยา กฏัตตารูปานํ อินทริยปัจจุเณน
ปัจจโย. จกฺขณฺทริยนฺจ อูเพกฺขินฺทริยนฺจ จกฺขวิณฺณสฺส ๖ เป ๖ กายินฺทริยนฺจ จ ๖ เป ๖ (มฺลํ
กาทพฺพ.) ปฏิสนธิกฺขณเณ จิตตสมุฏฐานาโน จ โนจิตตสมุฏฐานาโน จ อินทริยา สมุပ္เพตฺตกานํ

ชนฺธานํ กฏฺฐตา จ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขณฺทฺริยญฺจ อฺเปกฺขินฺทฺริยญฺจ
จกฺขวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ชนฺธานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายินฺทฺริยญฺจ
๖ เป ๖ (๓)

สมฺมาปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ, มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ, สมฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปญฺจ ๖ เป ๖

วิปฺปยุตฺต

[๒๒๗] จิตฺตสมุฏฺฐานโน ฐมฺโม จิตฺตสมุฏฺฐานสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

จิตฺตสมุฏฺฐานโน ฐมฺโม โนจิตฺตสมุฏฺฐานสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

จิตฺตสมุฏฺฐานโน ฐมฺโม จิตฺตสมุฏฺฐานสฺส จ โนจิตฺตสมุฏฺฐานสฺส จ ฐมฺมสฺส
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

[๒๒๘] โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน ฐมฺโม โนจิตฺตสมุฏฺฐานสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ
จิตฺตํ กฏฺฐตารูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตํ วตฺถสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย
วตฺถ จิตฺตสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขายทนต์ จกฺขวิญฺญาณสฺส
๖ เป ๖ กายายทนต์ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถ จิตฺตสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปจฺจนาชาตา: โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน ชนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนจิตฺตสมุฏฺฐานสฺส
กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน ฐมฺโม จิตฺตสมุฏฺฐานสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน ฐมฺโม จิตฺตสมุฏฺฐานสฺส จ โนจิตฺตสมุฏฺฐานสฺส จ ฐมฺมสฺส
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

[๒๒๙] จิตฺตสมุฏฺฐานโน จ โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน จ ฐมฺมา จิตฺตสมุฏฺฐานสฺส
ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

จิตฺตสมุฏฺฐานโน จ โนจิตฺตสมุฏฺฐานโน จ ฐมฺมา โนจิตฺตสมุฏฺฐานสฺส ฐมฺมสฺส
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

จิตฺตสมฺภูจฺจาโน จ โนจิตฺตสมฺภูจฺจาโน จ ฐมฺมา จิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส จ
โนจิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส จ ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปฺจฺจชาตํ.
(สงฺขิตฺตํ.) (๓)

อตุถิ

[๒๓๐] จิตฺตสมฺภูจฺจาโน ฐมฺโม จิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปฺจฺเจยน
ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปฺรเชาตํ, ปฺจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

จิตฺตสมฺภูจฺจาโน ฐมฺโม โนจิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย.
สหชาตํ, ปฺรเชาตํ, ปฺจฺจชาตํ, อาहारํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

จิตฺตสมฺภูจฺจาโน ฐมฺโม จิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส จ โนจิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส จ ฐมฺมสฺส
อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปฺจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

โนจิตฺตสมฺภูจฺจาโน ฐมฺโม โนจิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย.
สหชาตํ, ปฺรเชาตํ, ปฺจฺจชาตํ, อาहारํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนจิตฺตสมฺภูจฺจาโน ฐมฺโม จิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย.
สหชาตํ, ปฺรเชาตํ, ปฺจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

โนจิตฺตสมฺภูจฺจาโน ฐมฺโม จิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส จ โนจิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส จ ฐมฺมสฺส
อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปฺรเชาตํ, ปฺจฺจชาตํ, อาहारํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

[๒๓๑] จิตฺตสมฺภูจฺจาโน จ โนจิตฺตสมฺภูจฺจาโน จ ฐมฺมา จิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส
ฐมฺมสฺส อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปฺรเชาตํ, ปฺจฺจชาตํ. สหชาโต :
จกฺขุวิมฺบฺหาณ สหโกโต เอโก ขนฺโธ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

จิตฺตสมฺภูจฺจาโน จ โนจิตฺตสมฺภูจฺจาโน จ ฐมฺมา โนจิตฺตสมฺภูจฺจานสฺส ฐมฺมสฺส
อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปฺรเชาตํ, ปฺจฺจชาตํ, อาहारํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา :
จกฺขุวิมฺบฺหาณสหคตา ขนฺธา จ จกฺขายตนฉฺฉ จกฺขุวิมฺบฺหาณสฺส อตุถิปฺจฺเจยน ปฺจฺจโย
๖ เป ๖ กายวิมฺบฺหาณสหคตา ๖ เป ๖ สหชาตา : จิตฺตสมฺภูจฺจานา ๖ เป ๖ (ปฺจฺจวารสทิสา
ปฏฺธิสนฺธิปี ปวตฺติปี กาทพฺพา. สพฺเพสฺสมี ปณฺหํ.) ปฺจฺจชาตา : จิตฺตสมฺภูจฺจานา

ชนฺธา จ จิตฺตมฺจ ปุเรชาตฺส อิมฺสฺส โนจิตฺตสมุฏฐานสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจนาชาตา : จิตฺตสมุฏฐานา ชนฺธา จ จิตฺตมฺจ กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมฺสฺส
 โนจิตฺตสมุฏฐานสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา : จิตฺตสมุฏฐานา
 ชนฺธา จ จิตฺตมฺจ รูปฐีวิตฺติทฺวิยฺมฺจ กมฺมุตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสมุฏจฺฉานํ จ โนจิตฺตสมุฏจฺฉานํ จ ฐมฺมา จิตฺตสมุฏฐานสฺส จ
 โนจิตฺตสมุฏฐานสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ.
 สหชาโต : จกฺขุวิญญานสฺสทฺโต ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.) (๓) (๑) ปจฺจยวโร สหชาต-
 วารสทฺธิโส สหชาตปทา สพฺเพ กาทพฺพา. (๑)

นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหฤ

[๒๓๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
 สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อวฺยวมฺยวเ นว, นิสฺสเย นว, อฺปนฺนิสฺสเย นว,
 ปุเรชาเต นว, ปจฺจนาชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว,
 (สพฺพทฺธ นว,) อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ,
 วิปฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว.

อนฺุโลมํ.

๒. ปจฺจนียุทฺธาร

[๒๓๓] จิตฺตสมุฏจฺฉานํ ฐมฺโม จิตฺตสมุฏฐานสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสมุฏจฺฉานํ ฐมฺโม โนจิตฺตสมุฏฐานสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตตสมุฏฏจาโน ฐมโม จิตตสมุฏฏจानุตฺต จ โนจิตตสมุฏฏจानุตฺต จ ฐมมุตฺต
 อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
 ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

[๒๓๔] โนจิตตสมุฏฏจาโน ฐมโม โนจิตตสมุฏฏจานุตฺต ฐมมุตฺต อารมฺมณ-
 ปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
 ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ
 ปฺจายโย. (๑)

โนจิตตสมุฏฏจาโน ฐมโม จิตตสมุฏฏจานุตฺต ฐมมุตฺต อารมฺมณปฺจายเณ
 ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
 ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

โนจิตตสมุฏฏจาโน ฐมโม จิตตสมุฏฏจานุตฺต จ โนจิตตสมุฏฏจานุตฺต จ ฐมมุตฺต
 อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
 ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

[๒๓๕] จิตตสมุฏฏจาโน จ โนจิตตสมุฏฏจาโน จ ฐมมา จิตตสมุฏฏจานุตฺต
 ฐมมุตฺต อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ
 ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

จิตตสมุฏฏจาโน จ โนจิตตสมุฏฏจาโน จ ฐมมา โนจิตตสมุฏฏจานุตฺต ฐมมุตฺต
 อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
 ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย.
 ๑อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. ๑ (๒)

จิตตสมุฏฏจาโน จ โนจิตตสมุฏฏจาโน จ ฐมมา จิตตสมุฏฏจานุตฺต จ
 โนจิตตสมุฏฏจานุตฺต จ ฐมมุตฺต อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาท

[๒๓๖] นเหตฺยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพตฺถ นว,) โนอวิคเต นว.

๓. ปจฺยานโลมปจฺนีย

[๒๓๗] เหตุปจฺยา นารมฺมณํ ตีณิ, นธปฺติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺตเร ตีณิ, นอญมฺมณฺเฏ เทว, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ ฯ เป ฯ นมฺกฺเก ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เทว, นวิปฺยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปจฺยปจฺนียานโลม

[๒๓๘] นเหตุปจฺยา อารมฺมณํ นว, ธปฺติยา นว, (อนฺโลมคณฺหา กาทพฺพา.) ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

จิตฺตสมฺภูจฺานํ ภูจฺิตํ.

๖๑. จิตฺตสหนฺก ๑. ปฏิจฺวาร

๑. ปจฺยานโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๒๓๙] จิตฺตสหนฺก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺยา. จิตฺตสหนฺก เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา จิตฺตสหนฺก จิตฺตสมฺภูจฺานญจ ฐปฺ. เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตสหนฺก เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสหนฺก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสหนฺก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺยา. จิตฺตสหนฺก ชนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตํ โนจิตฺตสหนฺก จิตฺตสมฺภูจฺานญจ ฐปฺ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตสหนฺก ชนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตํ กฏฺฏตา จ ฐปฺ. (๒)

จิตฺตสหนฺก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนฺก จ โนจิตฺตสหนฺก จ ฐมฺมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺยา. จิตฺตสหนฺก เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา จิตฺตญจ จิตฺตสหนฺก จ โนจิตฺตสหนฺก จ จิตฺตสมฺภูจฺานํ ฐปฺ. เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตสหนฺก เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา จิตฺตญจ กฏฺฏตา จ ฐปฺ. เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๔๐] โนจิตฺตสหนฺก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสหนฺก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสหนฺก จิตฺตสมฺภูจฺานํ ฐปฺ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ กฏฺฏตารูปํ. จิตฺตํ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจฺจ โนจิตฺตสหนฺก จิตฺตสมฺภูจฺานํ ฐปฺ, กฏฺฏตารูปํ, อฺปาหารูปํ. (๑)

โนจิตตสหนุ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ ฌมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ
 ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสหนุ จ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตํ
 ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณํ วตฺถุํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ ขนฺธา. มหาวุเต
 ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ, อูปาทารูปํ. (๒)

โนจิตตสหนุ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ จ โนจิตตสหนุ จ ฌมมา อูปปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสหนุ จ โนจิตตสหนุ จ
 จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา กณฺฐตา
 จ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ วตฺถุํ ปฏิจฺจ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. มหาวุเต
 ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ จ โนจิตตสหนุ จ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ, อูปาทารูปํ. (๓)

[๒๔๑] จิตฺตสหนุญฺจ โนจิตตสหนุญฺจ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ ฌมโม
 อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตสหนุ ฌมมํ ขนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา
 จิตฺตสหนุ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ. เทว ขนฺธํ จ ๖ เปว ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตสหนุ ฌมมํ
 ขนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธํ จ ๖ เปว ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตสหนุ
 ฌมมํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธํ จ ๖ เปว จิตฺตสหนุ ขนฺธํ
 จ มหาวุเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ, อูปาทารูปํ. (๑)

จิตฺตสหนุญฺจ โนจิตตสหนุญฺจ ฌมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสหนุ ฌมโม อูปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. จิตฺตสหนุ ขนฺธํ จ จิตฺตญฺจ ปฏิจฺจ โนจิตตสหนุ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ.
 ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตสหนุ ขนฺธํ จ จิตฺตญฺจ ปฏิจฺจ กณฺฐตารูปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ
 จิตฺตสหนุ ขนฺธํ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. จิตฺตสหนุ ขนฺธํ จ มหาวุเต จ ปฏิจฺจ
 โนจิตตสหนุ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ, กณฺฐตารูปํ, อูปาทารูปํ. (๒)

จิตฺตสหนุญฺจ โนจิตตสหนุญฺจ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนุ จ โนจิตตสหนุ จ
 ฌมมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตสหนุ ฌมมํ ขนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปฏิจฺจ เทว
 ขนฺธา. จิตฺตสหนุ จ โนจิตตสหนุ จ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ. เทว ขนฺธํ จ ๖ เปว
 ปฏิสนธิกฺขณํ จิตฺตสหนุ ฌมมํ ขนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา กณฺฐตา จ

รูป. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกุชเณ จิตตสหนฺกฺ เอกํ ขนฺธจ วตฺตญจ ปฏิจ
เทว ขนฺธา จิตฺตญจ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ จิตฺตสหนฺ ขนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจ
กฏฺตารูป. อุปาทารูป. (สงฺขิตฺต.) (๓)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๔๒] เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว, (อรูป สฬฺพํ อุทฺธวตฺตพฺพ. จิตฺตสมฺภูจฺจ-
ทฺทสทิสฺ.) อธิปตฺติยา นว, (มหาภูตา จสฺสปี ปณฺเฑสฺส กาทพฺพา. อธิปตฺติยา ทิสฺ
นตฺถิ.) อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย
นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม นว, (สฬฺพตฺถ นว.)
อวิคเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๑. วิภังควาร

นเหตุ

[๒๔๓] จิตฺตสหนฺกฺ ฐมฺมํ ปฏิจ จิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ จิตฺตสหนฺกฺ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจ เทว ขนฺธา จิตฺตสหนฺ จิตฺตสมฺภูจฺจ
รูป. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ วิจิจฺจาสทฺทเท อุทฺธจฺจาสทฺทเท
ขนฺธ ปฏิจ วิจิจฺจาสทฺทโต อุทฺธจฺจาสทฺทโต โมโห. (เอวํ นวปี ปณฺหา กาทพฺพา.
อเหตุกนฺตฺติ นิยามตพฺพ. ยถา อนฺุโลเม สฬฺพติ, เอวํ กาทพฺพ. ตีณิ โมโห. ยถา
จิตฺตสมฺภูจฺจาทฺทเก, เอวเมว กาทพฺพา.)

นกมฺม

[๒๔๔] จิตฺตสหนฺกฺ ฐมฺมํ ปฏิจ จิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา.
จิตฺตสหนฺ ขนฺธ ปฏิจ จิตฺตสหนฺ เจตนา.

โนจิตฺตสหนฺกฺ ฐมฺมํ ปฏิจ โนจิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา.
พาหิรํ ๖ เป ๖^๑ อาหารํ ๖ เป ๖ อุตฺ ๖ เป ๖^๑

โนจิตฺตสหนฺกฺ ฐมฺมํ ปฏิจ จิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา.
จิตฺตํ ปฏิจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา.

จิตฺตสหนฺญจ โนจิตฺตสหนฺญจ ฐมฺมํ ปฏิจ จิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นกมฺมปจฺจยา. จิตฺตสหนฺ ขนฺธ จ จิตฺตญจ ปฏิจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา.

นณาน

[๒๔๕] จิตฺตสหนฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นณานปจฺจยา.
ปณฺจวิณฺณานสทฺทกํ ฯ เป ฯ

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สฺสท

[๒๔๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมณฺ นว, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตเร
นว, นสมนฺตเร นว, นอณฺณมณฺเณ นว, นอฺปนฺนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาร
เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน จ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺยุตฺเต
จ, โนนฺตฺติยา นว, โนวิกเต นว.

(เอวํ อิตฺเร, เทวปี คณฺหา กาทพฺพา.)

(สหชาตวโรปี ปฏิจฺจวารสฺทิส.)

๖๑. จิตฺตสหนฺทุก ๓. ปจฺจยวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๒๔๗] จิตฺตสหนฺ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ. (ปฏิจฺจสฺทิส.)

โนจิตฺตสหนฺ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตํ. จิตฺตํ ปจฺจยา โนจิตฺตสหนฺ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. ปฏิสนฺธิขณฺ
๖ เป ๖ (ปฏิจฺจวารสฺทิส. สพฺเพ มหาภูตา.) (๑)

โนจิตฺตสหนฺ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสหนฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ
ปจฺจยา สมฺปยุตฺตากา ขนฺธา จิตฺตสหนฺ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. วตฺถุํ ปจฺจยา
จิตฺตสหนฺ ขนฺธา. ปฏิสนฺธิขณฺ ๖ เป ๖ (สพฺเพ มหาภูตา. ปฏิจฺจวารสฺทิส.) (๒)

โนจิตฺตสหนฺ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสหนฺ จ โนจิตฺตสหนฺ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปจฺจยา สมฺปยุตฺตากา ขนฺธา จิตฺตสหนฺ จ โนจิตฺตสหนฺ จ
จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตากา จ ขนฺธา. ปฏิสนฺธิขณฺ
๖ เป ๖ (ปฏิจฺจวารสฺทิส. สพฺเพ มหาภูตา.) (๓)

[๒๔๘] จิตตสหนฺก โนจิตตสหนฺก ฐมฺมํ ปัจจยา จิตตสหนฺก ฐมฺโม
 อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. จิตตสหนฺกฺ เถกํ ขนฺธจ จิตฺตจ ปัจจยา เทว ขนฺธา
 จิตตสหนฺก จิตตสมฺภูจฺจํ รุปํ. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ จิตตสหนฺกฺ เถกํ ขนฺธจ วตฺตจ
 ปัจจยา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ปฏิจฺจวารสทิสฺ.
 สฬเพ มหาฏฺฐา.) (๑)

จิตตสหนฺก โนจิตตสหนฺก ฐมฺมํ ปัจจยา โนจิตตสหนฺก ฐมฺโม อุปปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. จิตตสหนฺก ขนฺธ จ จิตฺตจ ปัจจยา โนจิตตสหนฺก จิตตสมฺภูจฺจํ รุปํ.
 จิตตสหนฺก ขนฺธ จ วตฺตจ ปัจจยา จิตฺตํ. จิตตสหนฺก ขนฺธ จ มหาฏฺฐา จ
 ปัจจยา โนจิตตสหนฺก จิตตสมฺภูจฺจํ รุปํ. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ปฏิจฺจวารสทิสฺ.
 สฬเพ มหาฏฺฐา.) (๒)

จิตตสหนฺก โนจิตตสหนฺก ฐมฺมํ ปัจจยา จิตตสหนฺก จ โนจิตตสหนฺก จ
 ฐมฺมา อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. จิตตสหนฺกฺ เถกํ ขนฺธจ จิตฺตจ ปัจจยา เทว
 ขนฺธา จิตตสหนฺก จ โนจิตตสหนฺก จ จิตตสมฺภูจฺจํ รุปํ. จิตตสหนฺกฺ เถกํ ขนฺธจ
 วตฺตจ ปัจจยา เทว ขนฺธา จิตฺตจ. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖
 (ปฏิจฺจวารสทิสฺ. สฬเพ มหาฏฺฐา.) (๓)

อารมฺมณ

[๒๔๙] จิตตสหนฺก ฐมฺมํ ปัจจยา จิตตสหนฺก ฐมฺโม อุปปชฺชติ อารมฺมณ-
 ปัจจยา. ตินฺ. (ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

โนจิตตสหนฺก ฐมฺมํ ปัจจยา โนจิตตสหนฺก ฐมฺโม อุปปชฺชติ อารมฺมณปัจจยา.
 จกฺขายตฺถํ ปัจจยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ (อิมํ จิตตสมฺภูจฺจํ
 ปัจจวารอ อารมฺมณสทิสฺ จนนมฺปิ. อิมสฺส ปณฺณวิญฺญาณมฺลตา กาทพฺพา. สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๕๐] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา นว, (สฬพทฺถ นว.)
 อวิกเต นว.

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๒๕๑] จิตตสหุ ฐมัม ปัจจยา จิตตสหุ ฐมโม อุปุปชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกัม จิตตสหุ เอกัม ขนฺธํ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ. สฬหํ กาทพฺพํ. ปัจจยวารสฺส ปญฺจ-
วิญฺญาณํ จนฺนํ มุตา กาทพฺพา. สฬเพ มหาภูเต ตีณียะว. โมโห. สงฺขิตฺตํ.)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

สฺย

[๒๕๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, นอธิปัตติยา นว, นอนนฺตเร
นว, นสมนฺตเร นว, นอญฺฉมญฺฉะ นว, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน นว, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺยุตฺเต
ฉ, โนหนฺตฺติยา นว, โนวิกเต นว.

๓. ปัจจัยานุโลมปัจจัยนัย

[๒๕๓] เหตุปัจจัยา นอารมฺมณ นว, (สฬหํ นว.) นกมฺเม ตีณิ,
นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺยุตฺเต ปญฺจ, โนหนฺตฺติยา นว, โนวิกเต
นว.

๔. ปัจจัยปัจจัยนัยานุโลม

[๒๕๔] นเหตุปัจจัยา อารมฺมณ นว, อนนฺตเร นว, (สฬหํ นว.)
มกฺเค ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

(นิสฺสยวโร ปัจจยวารสฺสโส.)

๖๑. จิตตสหุทุก ๕. สํสฺสจวาร

๑. ปัจจัยานุโลมาทิ

[๒๕๕] จิตตสหุ ฐมัม สํสฺสจํ จิตตสหุ ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา.
จิตตสหุ เอกัม ขนฺธํ สํสฺสจํ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสทก ฐมัม สัมมโจ โนจิตตสทก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
จิตตสทก ขนธ สัมมจ จิตตัม. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๒)

จิตตสทก ฐมัม สัมมโจ จิตตสทก จ โนจิตตสทก จ ฐมา อุปปชชติ
เหตุปจายา. จิตตสทก เอก ขนธ สัมมจ เทว ขนธา จิตตมจ. เทว ขนธ ๖ เป ๖
ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๕๖] โนจิตตสทก ฐมัม สัมมโจ จิตตสทก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
จิตตัม สัมมจ สมปยุตตกา ขนธา. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสทกมจ โนจิตตสทกมจ ฐมัม สัมมโจ จิตตสทก ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปจายา. จิตตสทก เอก ขนธมจ จิตตมจ สัมมจ เทว ขนธา. เทว ขนธ จ
๖ เป ๖ ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (สงขิตต.) (๒)

เหตุยา ปญจ, อารมณ ปญจ, (สพพต ปญจ.) อวิกเต ปญจ.
อนุโลม.

นเหตุยา ปญจ, (ตณิ, โมโห.) นอธิปัตยา ปญจ, นปุเรชาเต ปญจ,
นปจจาชาเต ปญจ, นอาเสวเน ปญจ, นกมเม ตณิ, นวิปาเก ปญจ, นฉาเน
ปญจ, นมกเก ปญจ, นวิปยุตเต ปญจ. (อิตเร เทว คณนาปี สมปยุตตวาโรปี
สพพ กาทพพ.)

๖๑. จิตตสทก ๗. ปญหาวาร

๑. ปจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๕๗] จิตตสทก ฐมโม จิตตสทกสส ฐมมสส เหตุปจายเนน ปจายโย.
จิตตสทก เหตุ สมปยุตตกาน ขนธาน จิตตสทกน จิตตสมุจจानานนจ รูปาน
เหตุปจายเนน ปจายโย. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสหนฺ ฐมโม โนจิตตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. จิตตสหนฺ
 เหตุ จิตตสฺส โนจิตตสหนฺนํ จิตตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
 ปฏิสนธิกฺขณํ จิตตสหนฺ เหตุ จิตตสฺส กฏฺฏตา จ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตตสหนฺ ฐมโม จิตตสหนฺสฺส จ โนจิตตสหนฺสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
 ปจฺจโย. จิตตสหนฺ เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตตสฺส จ จิตตสหนฺนญจ
 โนจิตตสหนฺนญจ จิตตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

อารมฺมณ

[๒๕๘] จิตตสหนฺ ฐมโม จิตตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย.
 นว. (จิตตสมฺภูจฺจานทุกสทิสํ. นินฺนนานากรณี.)

อธิปฺติ

[๒๕๙] จิตตสหนฺ ฐมโม จิตตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย.
 ตีณิ. (อารมฺมณอธิปฺติปี สหชาตอธิปฺติปี กาทพฺพา.)

โนจิตตสหนฺ ฐมโม โนจิตตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
 (อารมฺมณอธิปฺติปี สหชาตอธิปฺติปี อิมํสุมฺปิ ตินฺนํ กาทพฺพา. นวปี ปญฺหา
 จิตตสมฺภูจฺจานทุกสทิสํ. อนฺเต ตีณิ อารมฺมณอธิปฺติเยว.)

อนนฺตราทิ

[๒๖๐] จิตตสหนฺ ฐมโม จิตตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปจฺจโย.
 นว. (จิตตสมฺภูจฺจานทุกสทิสํ. นินฺนนานากรณี.) สมนฺนตรปัจจเยน ปจฺจโย. นว.
 (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) สหชาตปัจจเยน ปจฺจโย. นว. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) อญฺจมมฺมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) นิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. นว. (ปจฺจวาร-
 สทิสํ.) อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. นว. (จิตตสมฺภูจฺจานทุกสทิสํ.)

ปุเรชาต

[๒๖๑] โนจิตตสหนฺ ฐมโม โนจิตตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปัจจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺตปุเรชาตํ. ตีณิ. (โนจิตตสหนฺมุลฺลเยว ลพฺภติ.
 จิตตสมฺภูจฺจานทุกสทิสํ. ตีณิปี นินฺนนานากรณี.)

ปจฺจาทาเสวน

[๒๖๒] จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม โนจิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจาทาปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจาทาตา : จิตฺตสหนฺก ขนฺธํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนจิตฺตสหนฺกสฺส กายสฺส ปจฺจาทาปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตฺตสหนฺก ฐมฺโม โนจิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจาทาปจฺจเยน ปจฺจโย
 ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสหนฺก จ โนจิตฺตสหนฺก จ ฐมฺมา โนจิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจาทา-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

กมฺม

[๒๖๓] จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม จิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : จิตฺตสหนฺก เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสหนฺกํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : จิตฺตสหนฺก เจตนา วิปากานํ จิตฺตสหนฺกํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม โนจิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : จิตฺตสหนฺก เจตนา จิตฺตสฺส โนจิตฺตสหนฺกํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : จิตฺตสหนฺก เจตนา วิปากสฺส จิตฺตสฺส กฏฺฏตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม จิตฺตสหนฺกสฺส จ โน จิตฺตสหนฺกสฺส จ ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : จิตฺตสหนฺก เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสหนฺกนญจ โนจิตฺตสหนฺกนญจ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : จิตฺตสหนฺก เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส กฏฺฏตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากาธิ

[๒๖๔] จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม จิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (จิตฺตสมฺภูจฺจานทุกสทิสํ.) อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. (จิตฺตสมฺภูจฺจานทุกสทิสฺสา อิมมฺปิ เอกํ กพฺพีการอาหารสทิสํ.)

จิตฺตสทฺท ฐมฺโม จิตฺตสทฺทสฺส ฐมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.
(จิตฺตสทฺทจฺจานทกฺสทิสฺ. นินฺนํนํกรณฺ.) ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. มกฺกปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺจ.

วิปฺปยุตฺต

[๒๖๕] จิตฺตสทฺท ฐมฺโม จิตฺตสทฺทสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
สทฺธาตา : จิตฺตสทฺท ฆนฺธา จิตฺตสทฺทญฺํ จิตฺตสทฺทจฺจานนํ รูปนํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสทฺท ฐมฺโม โนจิตฺตสทฺทสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
สทฺธาตํ, ปจฺจธาตํ. สทฺธาตา : จิตฺตสทฺท ฆนฺธา โนจิตฺตสทฺทญฺํ จิตฺตสทฺทจฺจานนํ
รูปนํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสทฺททฺท ๖ เป ๖ ปจฺจธาตา : จิตฺตสทฺท
ฆนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนจิตฺตสทฺทสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสทฺท ฐมฺโม จิตฺตสทฺทสฺส จ โนจิตฺตสทฺทสฺส จ ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. สทฺธาตา : จิตฺตสทฺท ฆนฺธา จิตฺตสทฺทญฺณญจ โนจิตฺตสทฺทญฺณญจ จิตฺตสทฺทจฺจานนํ
รูปนํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๖๖] โนจิตฺตสทฺท ฐมฺโม โนจิตฺตสทฺทสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. สทฺธาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจธาตํ. สทฺธาตํ : จิตฺตํ โนจิตฺตสทฺทญฺํ
จิตฺตสทฺทจฺจานนํ รูปนํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสทฺททฺท จิตฺตํ กมฺมตฺตารูปนํ
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตํ วตฺถสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถ จิตฺตสฺส
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขวิณฺณมณฺสสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ วตฺถ จิตฺตสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจธาตา :
จิตฺตํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนจิตฺตสทฺทสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตฺตสทฺท ฐมฺโม จิตฺตสทฺทสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
สทฺธาตํ, ปุเรชาตํ. สทฺธาตํ : จิตฺตํ จิตฺตสทฺทญฺํ จิตฺตสทฺทจฺจานนํ รูปนํ
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขวิณฺณมณฺสทกฺกานํ ฆนฺธานํ
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ วตฺถ จิตฺตสทฺทญฺํ ฆนฺธานํ
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนจิตตสทก ฐมโม จิตตสทกสฺส จ โนจิตตสทกสฺส จ ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺต-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ : จิตฺตํ จิตฺตสทกญฺจ โนจิตฺต-
 สทกญฺจ จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖
 วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขวิญญฺณสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺต-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานํ
 วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๖๗] จิตฺตสทก จ โนจิตฺตสทก จ ฐมฺมา จิตฺตสทกสฺส ฐมมสฺส
 วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา : จิตฺตสทก ขนฺธ จ จิตฺตญฺจ จิตฺตสทกญฺ
 จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสทก จ โนจิตฺตสทก จ ฐมฺมา โนจิตฺตสทกสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. สหชาตา : จิตฺตสทก จ โนจิตฺตสทก^๑ จ ขนฺธ จิตฺตญฺจ
 โนจิตฺตสทกญฺ จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ ปจฺฉาชาตา : จิตฺตสทก จ โนจิตฺตสทก^๑ จ ขนฺธ จิตฺตญฺจ
 ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนจิตฺตสทกสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสทก จ โนจิตฺตสทก จ ฐมฺมา จิตฺตสทกสฺส จ โนจิตฺตสทกสฺส จ
 ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตสทก จ โนจิตฺตสทก^๑ จ ขนฺธ จิตฺตญฺจ
 จิตฺตสทกญฺจ โนจิตฺตสทกญฺจ จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อติ

[๒๖๘] จิตฺตสทก ฐมโม จิตฺตสทกสฺส ฐมมสฺส อติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 จิตฺตสทก เอโก ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐิจสทิส.) (๑)

จิตฺตสทก ฐมโม โนจิตฺตสทกสฺส ฐมมสฺส อติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
 ปจฺฉาชาตํ. (สงฺฆิตฺต.) (๒)

จิตฺตสทก ฐมโม จิตฺตสทกสฺส จ โนจิตฺตสทกสฺส จ ฐมมสฺส อติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. จิตฺตสทก เอโก ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐิจสทิส.) (๓)

โนจิตฺตสหนฺ ฐมโม โนจิตฺตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนจิตฺตสหนฺ ฐมโม จิตฺตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

โนจิตฺตสหนฺ ฐมโม จิตฺตสหนฺสฺส จ โนจิตฺตสหนฺสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

[๒๖๔] จิตฺตสหนฺ จ โนจิตฺตสหนฺ จ ฐมฺมา จิตฺตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, สหชาโต: จกฺขุวิญฺญาณสทฺทโต เอโก ชนฺโธ จ จกฺขายตนญจ จกฺขุวิญฺญาณญจ ทฺวินฺนํ ชนฺธานํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ (สพฺพํ ปฏิสนฺธิยํ กาทพฺพํ. สหชาตํ, ปุเรชาตํ.) (๑)

จิตฺตสหนฺ จ โนจิตฺตสหนฺ จ ฐมฺมา โนจิตฺตสหนฺสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา: จกฺขุวิญฺญาณสทฺทตา ชนฺธา จ จกฺขายตนญจ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสทฺทตา ๖ เป ๖ จิตฺตสหนฺ ชนฺธา จ จิตฺตญจ โนจิตฺตสหนฺนํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา: จิตฺตสหนฺ ชนฺธา จ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา: จิตฺตสหนฺ ชนฺธา จ มหาภูตา จ โนจิตฺตสหนฺนํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏิสนฺธิกฺขณํ ตีณปิ กาทพฺพา.) ปจฺจนาชาตา: จิตฺตสหนฺ จ โนจิตฺตสหนฺ จ ชนฺธา จิตฺตญจ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนจิตฺตสหนฺสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา: จิตฺตสหนฺ ชนฺธา จ กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส โนจิตฺตสหนฺสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา: จิตฺตสหนฺ ชนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญจ กณฺฐตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสหนฺ จ โนจิตฺตสหนฺ จ ฐมฺมา จิตฺตสหนฺสฺส จ โนจิตฺตสหนฺสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: จกฺขุวิญฺญาณสทฺทโต เอโก ชนฺโธ จ จกฺขายตนญจ ๖ เป ๖ (ปจฺจยวารสทิสํ.) (๓)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๒๗๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปตียา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาร นว, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

อนฺโลมํ.

๒. ปจฺจนียฺกถาร

[๒๗๑] จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม จิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม โนจิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตฺตสหนฺก ฐมฺโม จิตฺตสหนฺกสฺส จ โนจิตฺตสหนฺกสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๗๒] โนจิตฺตสหนฺก ฐมฺโม โนจิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนจิตฺตสหนฺก ฐมฺโม จิตฺตสหนฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนจิตฺตสหนฺก ฐมฺโม จิตฺตสหนฺกสฺส จ โนจิตฺตสหนฺกสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๗๓] จิตตสทญฺ จ โนจิตตสทญฺ จ ฐมา จิตตสทญฺส ฐมฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

จิตตสทญฺ จ โนจิตตสทญฺ จ ฐมา โนจิตตสทญฺส ฐมฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตตสทญฺ จ โนจิตตสทญฺ จ ฐมา จิตตสทญฺส จ โนจิตตสทญฺส จ ฐมฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

[๒๗๔] นหตฺยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพตฺถ นว.) โนวิกเต นว.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีย

[๒๗๕] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปตฺติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสนนฺตเร ตีณิ, นอภยมฺมณเว ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, (สพฺพตฺถ ตีณิ.) นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต ตีณิ, โนนทฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๒๗๖] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว. (อนฺโลมมาตฺติกา กาทพฺพา.)

จิตตสทญฺทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๒. จิตฺตานุปริวตฺติทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๒๗๗] จิตฺตานุปริวตฺติ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตานุปริวตฺติ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตานุปริวตฺติ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา จิตฺตานุปริวตฺติ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยถา จิตฺตสทญฺทุกํ, เอวํ อิมํ ทุกํ กาทพฺพํ, นินฺนนานากรณี.)

จิตฺตานุปริวตฺติทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๓. จิตตสังกฐสมุฏฐานทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปจฺจยานโถม ๑. วิกงฺการ

เหตุ

[๒๗๘] จิตตสังกฐสมุฏฐานํ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานโน ฌมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตตสังกฐสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว
ขนฺธเ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสังกฐสมุฏฐานํ ฌมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสังกฐสมุฏฐานโน ฌมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จิตตสังกฐสมุฏฐานเ ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตํ จิตตสมุฏฐานญจ รูปํ.
ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังกฐสมุฏฐานเ ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตํ กฺกตฺตา จ รูปํ. (๒)

จิตตสังกฐสมุฏฐานํ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานโน จ โนจิตตสังกฐ-
สมุฏฐานโน จ ฌมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. จิตตสังกฐสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธํ
ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตญจ จิตตสมุฏฐานญจ รูปํ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖
ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๗๙] โนจิตตสังกฐสมุฏฐานํ ฌมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสังกฐสมุฏฐานโน ฌมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ จิตตสมุฏฐานํ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ
ปฏิจฺจ กฺกตฺตารูปํ. จิตฺตํ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. เอกํ มหาภฺตํ ๖ เป ๖
มหาภฺเต ปฏิจฺจ จิตตสมุฏฐานํ รูปํ, กฺกตฺตารูปํ, อุปาถารูปํ. (๑)

โนจิตตสังกฐสมุฏฐานํ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานโน ฌมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา
ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณเ วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานา ขนฺธา. (๒)

โนจิตตสังกฐสมุฏฐานํ ฌมมํ ปฏิจฺจ จิตตสังกฐสมุฏฐานโน จ โนจิตตสังกฐ-
สมุฏฐานโน จ ฌมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา
จิตตสมุฏฐานญจ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา กฺกตฺตา
จ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณเ วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

[๒๘๐] จิตตสังสัจจสมุฏฐานนญจ โนจิตตสังสัจจสมุฏฐานนญจ ธรรมัม ปฏิจจ จิตตสังสัจจสมุฏฐานโน ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ เอกํ ขนฺธนญจ จิตฺตนญจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ เอกํ ขนฺธนญจ จิตฺตนญจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ เอกํ ขนฺธนญจ วตฺถนญจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสังสัจจสมุฏฐานนญจ โนจิตตสังสัจจสมุฏฐานนญจ ธรรมัม ปฏิจจ โนจิตตสังสัจจสมุฏฐานโน ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ ขนฺธ ๖ จ จิตฺตนญจ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานนํ รูป. จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ ขนฺธ ๖ จ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานนํ รูป. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ ขนฺธ ๖ จ จิตฺตนญจ ปฏิจจ กฏตฺถารูป. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ ขนฺธ ๖ จ มหาภูเต จ ปฏิจจ กฏตฺถารูป. ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ ขนฺธ ๖ จ วตฺถนญจ ปฏิจจ จิตฺต. (๒)

จิตตสังสัจจสมุฏฐานนญจ โนจิตตสังสัจจสมุฏฐานนญจ ธรรมัม ปฏิจจ จิตตสังสัจจสมุฏฐานโน จ โนจิตตสังสัจจสมุฏฐานโน จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ เอกํ ขนฺธนญจ จิตฺตนญจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตตสมุฏฐานนญจ รูป. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ เอกํ ขนฺธนญจ จิตฺตนญจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา กฏตฺถา จ รูป. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ จิตตสังสัจจสมุฏฐานนํ เอกํ ขนฺธนญจ วตฺถนญจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตฺตนญจ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺ.) (๓)

๑. ปัจจัยานุกรม ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๒๘๑] เหตุยา นว, อารมมณเ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร นว, สมนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺณมญฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม นว, วิปาเก นว, (สพฺพทถ นว.) อวิกเต นว.

อนฺโถม.

๒. ปัจจัยปัจจัยนี้ ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๒๘๒] จิตตสังคจสมุฏฐานัม ฐมัม ปฏิจ จิตตสังคจสมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกัม จิตตสังคจสมุฏฐานัม เอกัม ขนฺธํ ปฏิจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺฉาสหคเต อฺกฺขจฺฉาสหคเต ขนฺธเ ปฏิจ วิจิกิจฺฉาสหคโต อฺกฺขจฺฉาสหคโต โมโห. (๑)

จิตตสังคจสมุฏฐานัม ฐมัม ปฏิจ โนจิตตสังคจสมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุเก จิตตสังคจสมุฏฐานเ ขนฺธเ ปฏิจ จิตฺตํ จิตตสมุฏฐานนฺจ รูป. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๒)

จิตตสังคจสมุฏฐานัม ฐมัม ปฏิจ จิตตสังคจสมุฏฐานโน จ โนจิตตสังคจสมุฏฐานโน จ ฐมมา อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกัม จิตตสังคจสมุฏฐานัม เอกัม ขนฺธํ ปฏิจ เทว ขนฺธา จิตฺตนฺจ จิตตสมุฏฐานนฺจ รูป. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๘๓] โนจิตตสังคจสมุฏฐานัม ฐมัม ปฏิจ โนจิตตสังคจสมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกัม จิตฺตํ ปฏิจ จิตตสมุฏฐานัม รูป. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ ปฏิจ กฺกฺขตฺตารูป. จิตฺตํ ปฏิจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจ จิตฺตํ. เอกัม มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) (๑)

โนจิตตสังคจสมุฏฐานัม ฐมัม ปฏิจ จิตตสังคจสมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกัม จิตฺตํ ปฏิจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ จิตฺตํ ปฏิจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ วตฺถุ ปฏิจ จิตตสังคจสมุฏฐานา ขนฺธา. วิจิกิจฺฉาสหคตํ อฺกฺขจฺฉาสหคตํ จิตฺตํ ปฏิจ วิจิกิจฺฉาสหคโต อฺกฺขจฺฉาสหคโต โมโห. (๒)

โนจิตตสังคจสมุฏฐานัม ฐมัม ปฏิจ จิตตสังคจสมุฏฐานโน จ โนจิตตสังคจสมุฏฐานโน จ ฐมมา อุปปชชติ นเหตุปัจจัยา. อเหตุกัม จิตฺตํ ปฏิจ

สมปยุตตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปํ. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตฺกํ ปฏิจฺจ
สมปยุตตกา ขนฺธา กฺกฺขตฺตา จ รุปํ. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ วตฺถํ ปฏิจฺจ จิตฺกํ
สมปยุตตกา จ ขนฺธา. (๓)

[๒๘๔] จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺ
เอกํ ขนฺธนฺจ จิตฺตนฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ
จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ เอกํ ขนฺธนฺจ จิตฺตนฺจ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตฺตสํสฺสจฺจ-
สมฺภูจฺจานนฺจ เอกํ ขนฺธนฺจ วตฺถนฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ วิจิกิฉฺฉาสหคเต
อฺพฺพรจฺจสหคเต ขนฺธ ๖ จ จิตฺตนฺจ ปฏิจฺจ วิจิกิฉฺฉาสหคโต อฺพฺพรจฺจสหคโต โมโห. (๑)

จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสํสฺสจฺจ-
สมฺภูจฺจานนฺจ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺ ขนฺธ ๖ จ
จิตฺตนฺจ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปํ. อเหตุกํ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺ ขนฺธ ๖ จ
มฺหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปํ. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานน
ขนฺธ ๖ จ จิตฺตนฺจ ปฏิจฺจ กฺกฺขตฺตารูปํ. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานน
ขนฺธ ๖ จ มฺหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฺกฺขตฺตารูปํ. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานน
ขนฺธ ๖ จ วตฺถนฺจ ปฏิจฺจ จิตฺกํ. (๒)

จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจ-
สมฺภูจฺจานนฺจ จ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ จ ธมฺมา อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ
จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ เอกํ ขนฺธนฺจ จิตฺตนฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
รูปํ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (อเหตุกปฏิสนธิกฺขณฺเ เทวปี กาทพฺพา.) (๓)

นอารมฺมณ

[๒๘๕] จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ ธมฺโม
อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจานนฺจ ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺ
รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน ฐมโม อูปปชฺชติ นอวามณปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ กฏฺทตารูปํ. จิตฺตํ ปฏิจฺจ วตฺถุ. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณตตฺตา.) (๑)

จิตตสํสจฺจนสมุฏฺฐานนฺจ โนจิตตสํสจฺจนสมุฏฺฐานนฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน ฐมโม อูปปชฺชติ นอวามณปจฺจยา. จิตตสํสจฺจนสมุฏฺฐานนฺจ ฐมมํ จิตฺตมฺหา ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. จิตตสํสจฺจนสมุฏฺฐานนฺจ ฐมมํ จ มหาภูตํ จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (ปฏิสนฺธิกฺขณํ เทว กตพฺพา. สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๒๙๖] นนฺทฺยา นว, นอวามณํ ตีณิ, นอริปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเณ ตีณิ, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นณฺาเน จ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต จ, นนฺตฺติยา ตีณิ, นนฺทฺเต ตีณิ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีย

[๒๙๗] เหตุปจฺจยา นอวามณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๒๙๘] นนฺทฺยปจฺจยา อวามณํ นว, อนนฺตเร นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สทฺชาตวโร ปฏิจฺจวารสทฺธิโส.)

๖๓. จิตตสํสจฺจนสมุฏฺฐานทุก ๓. ปจฺจยวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๙๙] จิตตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ ฐมมํ ปจฺจยา จิตตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) ตีณิ. (ปฏิจฺจวารสทฺธิโส.)

โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปจฺจยา จิตฺตสมฺมฺจฺจํ ฐปฺ. วตฺถํ ปจฺจยา จิตฺตํ. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ
 ๖ เป ๖ (ยาว มหาภฺตฺตา.) (๑)

โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปจฺจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธธา. วตฺถํ ปจฺจยา จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจนา
 ขนฺธธา. (ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ เทวปี กาทพฺพา.) ตีณิ. (๓)

[๒๕๐] จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา
 จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ เอกํ
 ขนฺธํ จิตฺตํ ปจฺจยา เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธ ๑ ๖ เป ๖ จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ
 เอกํ ขนฺธํ วตฺถํ ปจฺจยา เทว ขนฺธธา. เทว ขนฺธ ๑ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ
 เทวปี กาทพฺพา.) (๑)

จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนจิตฺตสํญฺจ-
 สมฺมฺจฺจโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ขนฺธ ๑ จิตฺตํ
 ปจฺจยา โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐปฺ. จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ขนฺธ ๑ มหาภฺตฺตา ๑
 ปจฺจยา โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐปฺ. จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ขนฺธ ๑ วตฺถํ
 ปจฺจยา จิตฺตํ. (ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ ตีณิปี กาทพฺพา.) (๒)

จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสํญฺจ-
 สมฺมฺจฺจโน ๑ โนจิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ๑ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ เอกํ ขนฺธํ จิตฺตํ ปจฺจยา เทว ขนฺธธา จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ
 ฐปฺ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ เอกํ ขนฺธํ วตฺถํ ปจฺจยา
 เทว ขนฺธธา จิตฺตํ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ เทวปี กาทพฺพา.) (๓)

อารมฺมณ

[๒๕๑] จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา จิตฺตสํญฺจสมฺมฺจฺจโน ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ. (ปฏฺฐิจวารสทิส.)

โนจิตตสังกตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปัจจยา โนจิตตสังกตสมุฏฐานโน ฐมโม
อุปปชชติ อารมมณปัจจยา. จกขายตนํ ปัจจยา จกขวิมฺวณํ ๖ เป ๖ กายายตนํ
๖ เป ๖ วตฺถํ ปัจจยา จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนจิตตสังกตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปัจจยา จิตตสังกตสมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ
อารมมณปัจจยา. จกขายตนํ ปัจจยา จกขวิมฺวณสทกฺคา ขนฺธา ๖ เป ๖ กายายตนํ
๖ เป ๖ จิตฺตํ ปัจจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. วตฺถํ ปัจจยา จิตตสังกตสมุฏฐานา
ขนฺธา. (ปฏิสนฺธิกฺขณ เทวปี กาทพฺพา.) (๒)

โนจิตตสังกตสมุฏฐานํ ฐมมํ ปัจจยา จิตตสังกตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสังกต-
สมุฏฐานโน จ ฐมมา อุปปชชติ อารมมณปัจจยา. จกขายตนํ ปัจจยา จกขวิมฺวณํ
สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ๖ เป ๖ กายายตนํ ๖ เป ๖ วตฺถํ ปัจจยา จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา
จ ขนฺธา. (ปฏิสนฺธิกฺขณ เอกํ กาทพฺพ.) (๓)

[๒๙๒] จิตตสังกตสมุฏฐานญจ โนจิตตสังกตสมุฏฐานญจ ฐมมํ ปัจจยา
จิตตสังกตสมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปัจจยา. จกขวิมฺวณสทกํ เอกํ
ขนฺธญจ จกขายตนญจ จกขวิมฺวณญจ ปัจจยา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
กายวิมฺวณสทกํ ๖ เป ๖ จิตตสังกตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธญจ จิตฺตญจ ปัจจยา เทว
ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ จิตตสังกตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถญจ ปัจจยา
เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏิสนฺธิกฺขณ เทว กาทพฺพา.) (๑)

จิตตสังกตสมุฏฐานญจ โนจิตตสังกตสมุฏฐานญจ ฐมมํ ปัจจยา โนจิตตสังกต-
สมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปัจจยา. จกขวิมฺวณสทกเต ขนฺธ จ
จกขายตนญจ ปัจจยา จกขวิมฺวณํ ๖ เป ๖ กายวิมฺวณสทกเต ๖ เป ๖
จิตตสังกตสมุฏฐานเน ขนฺธ จ วตฺถญจ ปัจจยา จิตฺตํ. (ปฏิสนฺธิกฺขณ เอกํ
กาทพฺพ.) (๒)

จิตตสังกตสมุฏฐานญจ โนจิตตสังกตสมุฏฐานญจ ฐมมํ ปัจจยา จิตตสังกต-
สมุฏฐานโน จ โนจิตตสังกตสมุฏฐานโน จ ฐมมา อุปปชชติ อารมมณปัจจยา.
จิตตสังกตสมุฏฐานํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถญจ ปัจจยา เทว ขนฺธา จิตฺตญจ. เทว
ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏิสนฺธิกฺขณ เอกํ กาทพฺพํ สงฺขิตฺต.) (๓)

๑. ปัจจัยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๔๓] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, (สพฺพตฺถ นว,) อวิกเต นว.

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๑. วิภังการ

[๒๔๔] จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ ธรรมํ ปัจจยา จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน ธรรมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. (เอวํ นว ปญฺหา กาทพฺพา. ปัจจยวาทเร ปญฺจวิมฺวณณมฺปิ กาทพฺพํ. ตีณียะว โมโห.)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๒๔๕] นเหตุยา นว, นอารมมณ ตีณิ, นอธิปัตติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺตเร ตีณิ, นอญฺมมณฺเณ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปัจจนาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาคเ นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน นว, นมคฺคเ นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต จ, โนนฺตริยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺโพ.)

๖๓. จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานทุก ๕. สํสจฺจวาร

๑. ปัจจัยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๔๖] จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ ธรรมํ สํสจฺจ จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธํ สํสจฺจา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ ธรรมํ สํสจฺจ โนจิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานเ ขนฺธเ สํสจฺจ จิตฺตํ. ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๒)

จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ ธรรมํ สํสจฺจ จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน จ โนจิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺจาโน จ ธรรมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. จิตฺตสํสจฺจนสมุฏฺฐานํ เอกํ ขนฺธํ สํสจฺจา เทว ขนฺธา จิตฺตมฺจ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓)

โนจิตตสังกฐสมุฏฐานัน ฐมมํ สํสฺสฺสจฺ จิตตสังกฐสมุฏฐานโน ฐมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ สํสฺสฺสจฺ สมนฺยตฺตกา ขนฺธา. ปฏฺฐิสฺสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

จิตตสังกฐสมุฏฐานนฺจ โนจิตตสังกฐสมุฏฐานนฺจ ฐมมํ สํสฺสฺสจฺ จิตตสังกฐ-
สมุฏฐานโน ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตตสังกฐสมุฏฐานัน เอกํ ขนฺธนฺจ จิตฺตนฺจ
สํสฺสฺสจฺ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสฺสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๔๗] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ, (สพฺพตฺต
ปณฺจ,) อวิกเต ปณฺจ.

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๑. วิงฺกวาร

[๒๔๘] จิตตสังกฐสมุฏฐานัน ฐมมํ สํสฺสฺสจฺ จิตตสังกฐสมุฏฐานโน ฐมโม
อุปปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ. ทีณฺธิเยว โมโห.)

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

สํสฺสฺส

[๒๔๙] นเหตุยา ปณฺจ, นอธิปฺติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ, นปจฺจชาเต
ปณฺจ, นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม ทีณฺธิ, นวิปาเก ปณฺจ, นฉาเน ปณฺจ, นมกฺเค
ปณฺจ, นวิปฺยตฺเต ปณฺจ.

(เอวํ อิตเร เทว คณฺหานปี สมนฺยตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๖๓. จิตตสังกฐสมุฏฐานทุก ๑. ปญหาวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๓๐๐] จิตตสังกฐสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสังกฐสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตตสังกฐสมุฏฐานา เหตุ สมนฺยตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (มุลํ กาทพฺพ.) จิตตสังกฐสมุฏฐานา เหตุ จิตตสฺส

จิตตสมุฏฐานานนจ รูปานํ เหตุปัจจนเณ ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ (มูล กาทพฺพ.) จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺฐานา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมุฏฐานานนจ รูปานํ เหตุปัจจนเณ ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ (๓)

อารมมณ

[๓๐๑] จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาโน ธมฺโม จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺฐานสฺส ธมฺมสฺส อารมมณปัจจนเณ ปจฺจโย. จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาเน ขนฺธเ อารพฺภ จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺฐานา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มูล กาทพฺพ.) จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาเน ขนฺธเ อารพฺภ จิตฺต อุปฺปชฺชนฺติ. (มูล กาทพฺพ.) จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาเน ขนฺธเ อารพฺภ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

โนจิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาโน ธมฺโม โนจิตฺตสํสจฺจสมุฏฺฐานสฺส ธมฺมสฺส อารมมณ-
ปัจจนเณ ปจฺจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ
ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺวรสฺส ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ. ยถา จิตฺตสทฺททุกฺเก
อารมมณํ, เอวํ กาทพฺพ. นินฺนนานาการณํ. นวปี ปญฺหา.)

อธิปติ

[๓๐๒] จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาโน ธมฺโม จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺฐานสฺส ธมฺมสฺส
อธิปติปัจจนเณ ปจฺจโย. อารมมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. ตีณิ. (เทวปี อธิปติ
กาทพฺพา.) (๓)

โนจิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาโน ธมฺโม โนจิตฺตสํสจฺจสมุฏฺฐานสฺส ธมฺมสฺส อธิปติ-
ปัจจนเณ ปจฺจโย. อารมมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. ตีณิ. (เทวปี อธิปติ กาทพฺพา.) (๓)

จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาโน จ โนจิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาโน จ ธมฺมา จิตฺตสํสจฺจ-
สมุฏฺฐานสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปัจจนเณ ปจฺจโย. อารมมณฺธาธิปติ. (เอกาเยว อธิปติ
กาทพฺพา, นวปี ปญฺหา. ยถา จิตฺตสทฺททุกฺกํ, เอวํ กาทพฺพา. นินฺนนานาการณํ.)

อนนตราทิ

[๓๐๓] จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺจาโน ธมฺโม จิตฺตสํสจฺจสมุฏฺฐานสฺส ธมฺมสฺส
อนนฺตรปัจจนเณ ปจฺจโย. (นวปี ปญฺหา. จิตฺตสทฺททุกฺกตทิสฺสา.) สมฺนนฺตรปัจจนเณ

ปัจจโย. นว. สหชาติปัจจเยน...ปัจจโย. นว. (ปฏิจิตตทิส.) อณุมณณปัจจเยน
 ปัจจโย. นว. (ปฏิจิตตทิส.) นิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. นว. (ปัจจยทิส.)
 อุปนินิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (นวปี ปญหา. จิตตสหทุกทิสทิส. นินฺนนานากรณี.)

ปุเรชาตาทิ

[๓๐๔] โนจิตตสังกาสสมุฏฐานโน ฐมโม โนจิตตสังกาสสมุฏฐานสฺส ฐมมฺสฺส
 ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. ตีณิ. (จิตตสหทุกทิสทิส.
 นินฺนนานากรณี.)

จิตตสังกาสสมุฏฐานโน ฐมโม โนจิตตสังกาสสมุฏฐานสฺส ฐมมฺสฺส ปจฺจชาติ-
 ปจฺจเยน ปัจจโย. (จิตตสหทุกทิสทิส. นินฺนนานากรณี. ตีณิปี ปจฺจชาติตา. เทว.
 เอกมฺลา^๑ เอกา ฆฏฺเณ.) อาเสวนปัจจเยน ปัจจโย. นว.

กมฺมาทิ

[๓๐๕] จิตตสังกาสสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสังกาสสมุฏฐานสฺส ฐมมฺสฺส
 กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ. (จิตตสหทุกทิสทิส. นินฺนนานากรณี. ตีณิปี สหชาติ,
 นานาชาตทิส.) วิปากปัจจเยน ปัจจโย. นว. อาหารปัจจเยน ปัจจโย. นว.
 (จิตตสหทุกทิสทิส. เอโกเยว กพฺพิกาโร อาหาโร.) อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. นว.
 ฌานปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ. มกฺคปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ. สมฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย. ปญฺจ.

วิปฺปยุตฺต

[๓๐๖] จิตตสังกาสสมุฏฐานโน ฐมโม โนจิตตสังกาสสมุฏฐานสฺส ฐมมฺสฺส
 วิปฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย. สหชาติ, ปจฺจชาติ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนจิตตสังกาสสมุฏฐานโน ฐมโม โนจิตตสังกาสสมุฏฐานสฺส ฐมมฺสฺส วิปฺปยุตฺต-
 ปจฺจเยน ปัจจโย. สหชาติ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาติ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนจิตตสังกาสสมุฏฐานโน ฐมโม จิตตสังกาสสมุฏฐานสฺส ฐมมฺสฺส วิปฺปยุตฺต-
 ปจฺจเยน ปัจจโย. สหชาติ, ปุเรชาตํ. สหชาติ : ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุ จิตตสังกาส-
 สมุฏฐานานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขายตนํ
 จกฺขวิญฺญาณสทฺททานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย ๖ เป ๖ กายายตนํ ๖ เป ๖
 วตฺถุ จิตตสังกาสสมุฏฐานานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

๑ ฉ.ม. เอกมฺลานํ

โนจิตตัสสัจจสมุฏฏาโน ฐมโม จิตตัสสัจจสมุฏฏานสฺส จ โนจิตตัสสัจจ-
สมุฏฏานสฺส จ ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ :
ปฏิสันธิกฺขณเณ วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขวิญญานสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

จิตตัสสัจจสมุฏฏาโน จ โนจิตตัสสัจจสมุฏฏาโน จ ฐมมา โนจิตตัสสัจจ-
สมุฏฏานสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.)

อตุถิ

[๓๐๗] จิตตัสสัจจสมุฏฏาโน ฐมโม จิตตัสสัจจสมุฏฏานสฺส ฐมมสฺส
อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสฺสา.) จิตตัสสัจจสมุฏฏาโน ฐมโม โนจิตตัสสัจจ-
สมุฏฏานสฺส ฐมมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.)
จิตตัสสัจจสมุฏฏาโน ฐมโม จิตตัสสัจจสมุฏฏานสฺส จ โนจิตตัสสัจจสมุฏฏานสฺส จ
ฐมมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสฺสา.) (๓)

โนจิตตัสสัจจสมุฏฏาโน ฐมโม โนจิตตัสสัจจสมุฏฏานสฺส ฐมมสฺส อตุถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (ปุเรชาตสทิสํ, ปุเรชาตํ
กาทพฺพํ. สพฺพํ สงฺขิตฺตํ. วิตฺถาเรตพฺพํ.) (๑)

โนจิตตัสสัจจสมุฏฏาโน ฐมโม จิตตัสสัจจสมุฏฏานสฺส ฐมมสฺส อตุถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ : จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อตุถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปฏิสันธิกฺขณเณ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปฏิสันธิกฺขณเณ วตฺถุ จิตตัสสัจจสมุฏฏานานํ ขนฺธานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปุเรชาตํ : (ปุเรชาตสทิสํ. นินฺนนานาการณํ.) (๒)

โนจิตตัสสัจจสมุฏฏาโน ฐมโม จิตตัสสัจจสมุฏฏานสฺส จ โนจิตตัสสัจจ-
สมุฏฏานสฺส จ ฐมมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ :
จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตตสมุฏฏานาณฺจ รูปานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปฏิสนธิกฺขณณ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กณฺฐกฺตา จ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณณ วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกาณณจ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : (ปุเรชาตสทิส.) (๓)

[๓๐๘] จิตฺตสังกตสมุฏฐานโน จ โนจิตฺตสังกตสมุฏฐานโน จ ฐมฺมา
 จิตฺตสังกตสมุฏฐานสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต :
 จกฺขุวิญฺญาณสทฺทโต เอโก ขนฺโธ จ จกฺขุวิญฺญาณณจ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ จกฺขุวิญฺญาณสทฺทโต เอโก ขนฺโธ จ จกฺขุชยตนณจ ทฺวินฺนํ
 ขนฺธานํ จ ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสทฺทโต ๖ เป ๖ จิตฺตสังกตสมุฏฐานโน เอโก ขนฺโธ
 จ จิตฺตณจ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖
 จิตฺตสังกตสมุฏฐานโน เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย
 ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ (ปฏิสนธิกฺขณณ เทวปี กาทพฺพา.) (๑)

จิตฺตสังกตสมุฏฐานโน จ โนจิตฺตสังกตสมุฏฐานโน จ ฐมฺมา โนจิตฺตสังกต-
 สมุฏฐานสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ,
 อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา : จกฺขุวิญฺญาณสทฺทกา ขนฺธา จ จกฺขุชยตนณจ
 จกฺขุวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสทฺทกา ๖ เป ๖ จิตฺต-
 สังกตสมุฏฐานา ขนฺธา จ จิตฺตณจ จิตฺตสังกตสมุฏฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 จิตฺตสังกตสมุฏฐานา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสังกตสมุฏฐานานํ รูปานํ
 อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตสังกตสมุฏฐานา ขนฺธา จ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส อตฺถิปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (ปฏิสนธิกฺขณณ ตีณิ กาทพฺพา.) ปจฺจชาตา : จิตฺตสังกตสมุฏฐานา
 ขนฺธา จ จิตฺตณจ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนจิตฺตสังกตสมุฏฐานสฺส กายสฺส
 อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : จิตฺตสังกตสมุฏฐานา ขนฺธา จ จิตฺตณจ
 กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส โนจิตฺตสังกตสมุฏฐานสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : จิตฺตสังกตสมุฏฐานา ขนฺธา จ จิตฺตณจ รูปชีวิตินฺทฺริยณจ
 กณฺฐกตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

จิตตสังกตสมุฏฐาโน จ โนจิตตสังกตสมุฏฐาโน จ ฐมมา จิตตสังกต-
สมุฏฐานสฺส จ โนจิตตสังกตสมุฏฐานสฺส จ ฐมมสฺส อตฺถิปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
สหชาทํ, ปุเรชาทํ. สหชาโต : จกฺขวิวัฒนสทฺทโต เอโก ชนฺโห จ จกฺขายตนณฺจ
ทฺวินฺนํ ชนฺธานํ จกฺขวิวัฒนสฺส จ อตฺถิปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖
กายวิวัฒนสทฺทโต ๖ เป ๖ สหชาโต : จิตตสังกตสมุฏฐาโน เอโก ชนฺโห จ จิตฺตณฺจ
ทฺวินฺนํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฐานานณฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖
จิตตสังกตสมุฏฐาโน เอโก ชนฺโห จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนํ ชนฺธานํ จิตฺตสฺส จ
อตฺถิปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ (ปฏิสันฺธิกฺขณฺเ เทวปี กาทพฺพา.) (๓)

๑. ปัจจานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํย

[๓๐๘] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺตียา นว, อนนฺตเร นว,
สมนฺนตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว,
อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺปยุตฺเต
ปณฺจ, อตฺถียา นว, นตฺถียา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

อนฺุโลมํ.

๒. ปัจฉนียุทฺธาร

[๓๑๐] จิตตสังกตสมุฏฐาโน ฐมโม จิตตสังกตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส
อารมฺมณฺปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สหชาตฺปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุปฺนิสฺสยฺปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

จิตตสังกตสมุฏฐาโน ฐมโม โนจิตตสังกตสมุฏฐานสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สหชาตฺปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุปฺนิสฺสยฺปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปจฺจชาต-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

จิตตสังกฐสมุฏจาทโน ฐมโม จิตตสังกฐสมุฏจาทนุสฺส จ โนจิตตสังกฐสมุฏจาทนุสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

[๓๑๑] โนจิตตสังกฐสมุฏจาทโน ฐมโม โนจิตตสังกฐสมุฏจาทนุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺจาทปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺรียปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

โนจิตตสังกฐสมุฏจาทโน ฐมโม จิตตสังกฐสมุฏจาทนุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๒)

โนจิตตสังกฐสมุฏจาทโน ฐมโม จิตตสังกฐสมุฏจาทนุสฺส จ โนจิตตสังกฐ-
สมุฏจาทนุสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

[๓๑๒] จิตตสังกฐสมุฏจาทโน จ โนจิตตสังกฐสมุฏจาทโน จ ฐมฺมา
จิตตสังกฐสมุฏจาทนุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

จิตตสังกฐสมุฏจาทโน จ โนจิตตสังกฐสมุฏจาทโน จ ฐมฺมา โนจิตตสังกฐ-
สมุฏจาทนุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสย-
ปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺจาทปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

จิตตสังกฐสมุฏจาทโน จ โนจิตตสังกฐสมุฏจาทโน จ ฐมฺมา จิตตสังกฐ-
สมุฏจาทนุสฺส จ โนจิตตสังกฐสมุฏจาทนุสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย.
สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

[๓๑๓] นนฺทฺยา นว, นนฺทฺมณฺเณ นว, (สพฺพทฺถ นว,) โนววิคเต นว.

๓. ปัจจัยอันโลมปัจจัย

[๓๑๔] เหตุปัจจัย นารมมณ ตีณิ, นอธิปัตยา นว, นอนนตเร ตีณิ, นสมนตเร ตีณิ, นอญมมณเ เอกิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, (สพฺพตฺถ ตีณิ,) นสมฺปยุตฺเต เอกิ, นวิปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปัจจัยปัจจัยอันโลม

[๓๑๕] นเหตุปัจจัย อารมมณ นว, อธิปัตยา นว, (สพฺพตฺถ นว, อนุโลมมาติกา กาทพฺพา.)

จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานทุกิ นิฏฺฐิตํ.

๖๔. จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานสหกฺทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

เหตุ

[๓๑๖] จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานสหกฺ ธรรมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานสหกฺ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานสหกฺ เอกิ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยถา จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานทุกิ, เอวํ อิมมปิ ทุกิ, นินฺนนานากรณี.)

จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานสหกฺทุกิ นิฏฺฐิตํ.

๖๕. จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานานุปริวตฺติทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

เหตุ

[๓๑๗] จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานานุปริวตฺติ ธรรมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานานุปริวตฺติ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานานุปริวตฺติ เอกิ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยถา จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานทุกิ, เอวํ อิมมปิ ทุกิ, นินฺนนานากรณี.)

จิตฺตสํสจฺจสมุจฺจานานุปริวตฺติทุกิ นิฏฺฐิตํ.

๖๖. อชฺฌตฺตํทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๓๑๘] อชฺฌตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตํโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณเณ จิตฺตํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตํ กฏฺฐตารูป. (๑)

อชฺฌตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ พาหิโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูป. ปฏิสนธิกฺขณเณ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา พาหิโร กฏฺฐตฺตา จ รูป. (๒)

อชฺฌตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตํโก จ พาหิโร จ ฐมมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนธิกฺขณเณ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา อชฺฌตฺตํโกจ พาหิรณฺจ กฏฺฐตารูป. (๓)

[๓๑๙] พาหิโร ฐมมํ ปฏิจฺจ พาหิโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูป. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเณ พาหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา พาหิโร กฏฺฐตฺตา จ รูป. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ขนฺธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูป, กฏฺฐตารูป, อปฺปาทารูป. (๑)

พาหิโร ฐมมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตํโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาหิเร ขนฺธ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. ปฏิสนธิกฺขณเณ พาหิเร ขนฺธ ปฏิจฺจ จิตฺตํ อชฺฌตฺตํโก กฏฺฐตฺตา จ รูป. ปฏิสนธิกฺขณเณ พาหิโร วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. (๒)

พาหิโร ฐมมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตํโก จ พาหิโร จ ฐมมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตณฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูป. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเณ พาหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตณฺจ อชฺฌตฺตํโกจ พาหิรณฺจ กฏฺฐตารูป. ปฏิสนธิกฺขณเณ ๖ เป ๖ วตฺถุ ปฏิจฺจ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

[๓๒๐] อชฺฌตฺติกถา พหิรณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตถา สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกํ กถฺวตฺตารูปํ. (๑)

อชฺฌตฺติกถา พหิรณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พหิโร เอกํ ขนฺธถา จิตฺตถา ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานถา รูปํ. เทว ขนฺธํ ๖ เป ๖ จิตฺตถา มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานถา รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ พหิโร เอกํ ขนฺธถา จิตฺตถา ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา พหิโร กถฺวตฺตา จ รูปํ. เทว ขนฺธํ จ ๖ เป ๖ จิตฺตถา มหาภูเต จ ปฏิจฺจ พหิโร กถฺวตฺตารูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตถา วตฺถถา ปฏิจฺจ พหิรา ขนฺธา. (๒)

อชฺฌตฺติกถา พหิรณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกโก จ พหิโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณํ พหิโร เอกํ ขนฺธถา จิตฺตถา ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา อชฺฌตฺติกถา พหิรณฺจ กถฺวตฺตารูปํ. เทว ขนฺธํ ๖ เป ๖ (๓)

อามมณ

[๓๒๑] อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมณปจฺจยา. จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. (๑)

พหิโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมณปจฺจยา. พหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ วตฺถํ ปฏิจฺจ ขนฺธา. (๑)

พหิโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อามมณปจฺจยา. พหิโร ขนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ พหิโร ขนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ วตฺถํ ปฏิจฺจ จิตฺตํ. (๒)

พหิโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกโก จ พหิโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ อามมณปจฺจยา. พหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตถา เทว ขนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ พหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตถา. เทว ขนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ วตฺถํ ปฏิจฺจ จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

อชฺฌตฺติกกญฺ พหิรณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
ปจฺจยา. พหิโร เอกํ ขนฺธณฺจ จิตฺตณฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณฺ พหิโร เอกํ ขนฺธณฺจ จิตฺตณฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ
๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณฺ พหิโร เอกํ ขนฺธณฺจ จิตฺตณฺจ วตฺตณฺจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา.
เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหต

[๓๒๒] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร ปณฺจ,
สมนฺนตเร ปณฺจ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเย ปณฺจ, นิสฺสเย นว, อฺปนฺนิสฺสเย
ปณฺจ, ปุเรชาเต ปณฺจ, อาเสวเน ปณฺจ, กมฺเม นว, วิปาเก นว, (สพฺพทฺธ นว.)
สมฺปยุตฺเต ปณฺจ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ปณฺจ, วิคเต ปณฺจ,
อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๑. วิภังฺกวาร

นเหตุ

[๓๒๓] อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณฺ จิตฺตํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกํ กณฺฐกฺตา รูปี. (๑)

อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ
จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปี. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณฺ จิตฺตํ
ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา พหิโร กณฺฐกฺตา จ รูปี. วิจิกฺกฉาสหคํ อุตฺตจฺจสหคํ
จิตฺตํ ปฏิจฺจ วิจิกฺกฉาสหคโต อุตฺตจฺจสหคโต โมโห. (๒)

อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกโก จ พหิโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณฺ จิตฺตํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา อชฺฌตฺติกกญฺ
พหิรณฺจ กณฺฐกฺตารูปี. (๓)

[๓๒๔] พหิโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ พหิโร เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปี. เทว
ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณฺ ๖ เป ๖ (ยว อสณฺณสทฺธา.) วิจิกฺกฉาสหคเต
อุตฺตจฺจสหคเต ขนฺธํ ปฏิจฺจ วิจิกฺกฉาสหคโต อุตฺตจฺจสหคโต โมโห. (๑)

พาหิรํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ อชฺฌตฺติโก ธมฺโม อุปปชฺชติ นเหตุปจฺจายา. อเหตุเก
พาหิเร ขนฺธเ ปฏิจฺจุ จิตฺตํ. อเหตุกปฏิสนธิกขณเ พาหิเร ขนฺธเ ปฏิจฺจุ จิตฺตํ
อชฺฌตฺติกํ กภฺบตุตา จ รูปํ. อเหตุกปฏิสนธิกขณเ วตฺถุํ ปฏิจฺจุ จิตฺตํ. (๓)

พาหิรํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺชตฺตโก จ พาหิโร จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตฺ-
 ปรจฺจยา. อเหตุกํ พาหิรํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จิตฺตมฺย จิตฺตสสมฺภูจฺฉานมฺย
 รุปํ. เทว ขนฺธेषว เปว อเหตุกปฏิสนธิภูมฺเณ พาหิรํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา
 จิตฺตมฺย อชฺชตฺตโกมฺย พาหิรมฺย กมฺมุตฺตารูปํ. อเหตุกปฏิสนธิภูมฺเณ วตฺถุํ ปฏิจฺจ
 จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (๓)

[๓๒๕] อชฺฌตฺติกมฺว พหิรณฺว ธมฺมံ ปฏิจฺຈ อชฺฌตฺติโก ธมฺโม อุปฺປชฺชตี
นເທတຸປຈາຍາ. ອເທຕຸກປັສັນຣິກຸຂເນ ຈິຕຸດວຍ ສມປຍຸຕຸຕເກ ຈ ພນເໜ ປັງຈັຈ ອະຊັມຕຸຕິກໍ
ກຼຽຕຸຕາຮູປ. (๑)

อหฺมตฺตํคิณฺจ พหิรณฺจ ฐมมํ ปฏฺิจจ พหิโร ฐมโม อปฺปชฺชติ นเหตฺตปฺจยา
 อเหตฺกํ พหิรํ เอกํ ขนฺธณฺจ จิตฺตณฺจ ปฏฺิจจ เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจณณฺจ รูปํ
 เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตฺกํ จิตฺตณฺจ มหาวฺภูเต จ ปฏฺิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจณํ รูปํ. อเหตฺก-
 ปฏฺิสนฺธิกฺขณเ พหิรํ เอกํ ขนฺธณฺจ จิตฺตณฺจ ปฏฺิจจ เทว ขนฺธา พหิรํ กณฺฐตฺตา
 จ รูปํ. อเหตฺกปฏฺิสนฺธิกฺขณเ จิตฺตณฺจ มหาวฺภูเต จ ปฏฺิจจ พหิรํ กณฺฐตฺตารูปํ.
 อเหตฺกปฏฺิสนฺธิกฺขณเ จิตฺตณฺจ วตฺถณฺจ ปฏฺิจจ พหิรา ขนฺธา. วิจิกิจฺจาสหคเต
 อุตฺทจฺจาสหคเต ขนฺธเ จ จิตฺตณฺจ ปฏฺิจจ วิจิกิจฺจาสหคโต อทฺทจฺจาสหคโต โมโห. (๒)

อชฌตฺตติกมฺจ พหิรณฺจ ฐมฺมံ ปฏฺิจฺຈ อชฌตฺตติโก จ พหิโร จ ฐมฺมา
 อပ္ປชฺชนฺති นนฺเหตุปจฺຈยา. อเหตุกပ္ပสิสฺสนํริกฺขณํ พหิริ อํกံ ชนฺธมฺจ จิตฺตมฺจ
 ปฏฺิจฺຈ เทว ชนฺธา อชฌตฺตติกมฺจ พหิรณฺจ ภาวฺวตฺตารປ. เทว ชนฺธေ ဘ ပေ ဘ (၈)

นอามมณ

[๓๒๖] ອະດຸຕິກິ ຮຸ່ມ ປຼືຈາ ອະດຸຕິກິ ຮຸ່ມ ອຸປະປາຊາ ນາຣາມະດາ-
ປາຊາ. ປຼືສະຣິກຸເດ ຈິຕຸ ປຼືຈາ ອະດຸຕິກິ ກຸດຊາ ຮຸ່ມ. (໑)

อชฌตฺตํ ฌมํ ปฏิจฺจ หาทิโร ฌมโ อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. จิตฺตํ
 ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจํ รุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ จิตฺตํ ปฏิจฺจ พาทิรํ กฺกตฺตารูปํ. (๒)

อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
นอารมฺมณปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ จิตฺตํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกณฺจ พาหิรณฺจ กณฺฐตฺตารูปํ. (๓)

พาหิรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พาหิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. พาหิเร
ชนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ พาหิเร ชนฺธํ ปฏิจฺจ พาหิรํ
กณฺฐตฺตารูปํ. พาหิเร ชนฺธํ ปฏิจฺจ วตฺถุ. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) (๑)

พาหิรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา.
ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ พาหิเร ชนฺธํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกํ กณฺฐตฺตารูปํ. (๒)

พาหิรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณ-
ปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ พาหิเร ชนฺธํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกณฺจ พาหิรณฺจ กณฺฐตฺตารูปํ. (๓)

[๓๒๗] อชฺฌตฺติกณฺจ พาหิรณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ จิตฺตณฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ชนฺธํ ปฏิจฺจ
อชฺฌตฺติกํ กณฺฐตฺตารูปํ. (๑)

อชฺฌตฺติกณฺจ พาหิรณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พาหิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอารมฺมณปจฺจยา. พาหิเร ชนฺธํ จ จิตฺตณฺจ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. จิตฺตณฺจ
มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. (ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ เทว.) อชฺฌตฺติกณฺจ
พาหิรณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณ-
ปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ จิตฺตณฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ชนฺธํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺติกณฺจ พาหิรณฺจ
กณฺฐตฺตารูปํ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺต.) (๓)

นณาน

[๓๒๘] อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พาหิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นณานปจฺจยา.
จกฺขวิณฺณณํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา ๖ เป ๖ กายวิณฺณณํ ๖ เป ๖

พาหิรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ พาหิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นณานปจฺจยา. จกฺขวิณฺณณ-
สทกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธํ ๖ เป ๖ กายวิณฺณณสทกํ ๖ เป ๖
พาหิรํ ๖ เป ๖ อาหารสมฺภูจฺจํ ๖ เป ๖ อุกฺกสมฺภูจฺจํ ๖ เป ๖ อสณฺณสฺสทกํ ๖ เป ๖
พาหิรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นณานปจฺจยา. จกฺขวิณฺณณสทกเต

ขันธ์ ปฏิจฺจ จกฺขุวิญญาณํ ๖ เป ๖ กายวิญญาณสหคเต ขันธ์ ปฏิจฺจ กายวิญญาณํ.
 พาหิรํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ธมฺมา อปฺปชฺชติ นณฺณปจฺจยา.
 จกฺขุวิญญาณสหคํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา จกฺขุวิญญาณจ. เทว ขนฺธ
 ๖ เป ๖ กายวิญญาณสหคํ เอกํ ขนฺธํ ๖ เป ๖ (๓)

อชฺฌตฺติกญจ พาหิรญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ พาหิโร ธมฺโม อปฺปชฺชติ นณฺณ-
 ปจฺจยา. จกฺขุวิญญาณสหคํ เอกํ ขนฺธญจ จกฺขุวิญญาณญจ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา.
 เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ กายวิญญาณสหคํ. (จกฺก.)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

[๓๒๙] นเหตุยา นว, นอรรम्मณ นว, นอธิปัตติยา นว, นอนนฺตเร
 นว, (สพฺพตฺถ นว,) นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปญจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย
 เอกํ, นฉาเน ปญจ, นมกฺเก นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺยุตฺเต ปญจ, โนนฺตฺติยา
 นว, โนวิกเต นว.

๓. ปจฺจยฺยานุโลมปจฺจนีย

[๓๓๐] เหตุปจฺจยา นอรรम्मณ นว, นอธิปัตติยา นว. (สงฺขิตํ.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียฺยานุโลม

[๓๓๑] นเหตุปจฺจยา อารम्मณ ปญจ, อนนฺตเร ปญจ, สมฺนนฺตเร ปญจ,
 สหชาเต นว ๖ เป ๖ (สงฺขิตํ.)

(สหชาตวโรปี ปฏิจฺจวารสทิส.)

๖๖. อชฺฌตฺติกทุก ๓. ปจฺจยวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๓๓๒] อชฺฌตฺติกํ ธมฺมํ ปจฺจยา อชฺฌตฺตโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (ปฏิจฺจสทิส.) พาหิรํ ธมฺมํ ปจฺจยา พาหิโร ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 พาหิรํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา เทว ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูปํ. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
 (ปฏิสนฺธิกฺขณ เทวปี กาทพฺพา, ยาว อชฺฌตฺติกา มหาภูตา.) วตฺถุํ ปจฺจยา

พาหิรา ชนฺธา. พาหิรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. พาหิเร ชนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตํ. วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตํ. (ปฏิสนฺธิกฺขณ
 เทวปี กาทพฺพา.) พาหิรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. พาหิรํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา เทว ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
 รูปํ. เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปจฺจยา จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา (ปฏิสนฺธิกฺขณ
 เทวปี กาทพฺพา.) (๓)

[๓๓๓] อชฺฌตฺติกกญฺจ พาหิรญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ชนฺเธ ปจฺจยา อชฺฌตฺติกํ
 กฏฺฐตารูปํ. อชฺฌตฺติกกญฺจ พาหิรญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา พาหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. พาหิรํ เอกํ ชนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปจฺจยา เทว ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
 รูปํ ๖ เป ๖ จิตฺตญฺจ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ รูปํ. จิตฺตญฺจ วตฺถญฺจ ปจฺจยา
 พาหิรา ชนฺธา. (ปฏิสนฺธิกฺขณ ตีณปี กาทพฺพา.) อชฺฌตฺติกกญฺจ พาหิรญฺจ ฐมฺมํ
 ปจฺจยา อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณ
 พาหิรํ เอกํ ชนฺธญฺจ จิตฺตญฺจ ปจฺจยา เทว ชนฺธา อชฺฌตฺติกกญฺจ พาหิรญฺจ
 กฏฺฐตารูปํ. เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๓๓๔] อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
 ปจฺจยา. จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา จกฺขวิญฺญานํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ
 ปจฺจยา พาหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขายตฺถนฺจ จกฺขวิญฺญานนฺจ
 ปจฺจยา จกฺขวิญฺญานสทฺทกา ชนฺธา ๖ เป ๖ กายายตฺถนฺจ ๖ เป ๖ จิตฺตํ ปจฺจยา
 สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา อชฺฌตฺติกโก
 จ พาหิโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา จกฺขวิญฺญานํ
 สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ (๓)

พาหิรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา พาหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. พาหิรํ
 เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปจฺจยา
 พาหิรา ชนฺธา. พาหิรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา.

พาหิเร ชนฺธะ ปัจจยา จิตฺตํ. วตฺถุํ ปัจจยา จิตฺตํ. (ปฏิสันธิกฺขณเ ทเวปี กาทพฺพา.)
 พาหิโร ฐมฺมํ ปัจจยา อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปฺจายา.
 วตฺถุํ ปัจจยา จิตฺตํ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา. (ปฏิสันธิกฺขณเ เอกํ ๖ เป ๖) (๓)

[๓๓๕] อชฺฌตฺติกณฺจ พาหิรณฺจ ฐมฺมํ ปัจจยา อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปฺจายา. จกฺขวิญฺญาณสทฺทเ ชนฺธะ จ จกฺขายตนณฺจ ปัจจยา จกฺขวิญฺญาณํ
 ๖ เป ๖ กายวิญฺญาณสทฺทเ ๖ เป ๖ อชฺฌตฺติกณฺจ พาหิรณฺจ ฐมฺมํ ปัจจยา พาหิโร
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺจายา. จกฺขวิญฺญาณสทฺทํ เอกํ ชนฺธณฺจ
 จกฺขายตนณฺจ จกฺขวิญฺญาณณฺจ ปัจจยา เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธะ ๖ เป ๖
 กายวิญฺญาณสทฺทํ ๖ เป ๖ พาหิโร เอกํ ชนฺธณฺจ จิตฺตณฺจ ปัจจยา เทว ชนฺธา. เทว
 ชนฺธะ ๖ เป ๖ จิตฺตณฺจ วตฺถุณฺจ ปัจจยา พาหิรา ชนฺธา. (ปฏิสันธิกฺขณเ เทวปี
 กาทพฺพา.) อชฺฌตฺติกณฺจ. พาหิรณฺจ ฐมฺมํ ปัจจยา อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ
 ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปฺจายา. จกฺขวิญฺญาณสทฺทํ เอกํ ชนฺธณฺจ จกฺขายตนณฺจ
 ปัจจยา เทว ชนฺธา จกฺขวิญฺญาณณฺจ. เทว ชนฺธะ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.) (๓)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๓๓๖] เหตฺุยา นว, อารมฺมณเ นว, อธิปฺติยา ปญฺจ, อนนฺตเร นว,
 สมนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
 ปฺเรชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม นว, (สพฺพตฺถ นว,) อวิกเต นว.

๒. ปัจจยปจฺจนีย ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๓๓๗] อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ ปัจจยา อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุ-
 ปัจจยา. นเหตุกปฏิสันธิกฺขณเ จิตฺตํ ปัจจยา อชฺฌตฺติกํ กณฺฐตฺตารูปํ. จกฺขายตนํ
 ปัจจยา จกฺขวิญฺญาณํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (เอวํ นวปี ปญฺหา กาทพฺพา, ปญฺจวิญฺญาณมฺปี
 ปเวเสตพฺพํ ติณฺเียว โมโห.)

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

สูตร

[๓๓๘] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, นอธิปัตติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนฺนฺตเร นว, นอญฺฉมญฺฉเว นว, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปณฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน นว, นมฺกเถ นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, โนนฺตฺติยา นว, โนวิกเต นว.

(เอวํ อิตฺเร เทว ถณนาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๖๖. อชฺฌตฺติกทุก ๕. สัมมัจจวาร

๑. ปจฺจยानุโลมาทิ

[๓๓๙] อชฺฌตฺติกํ ฐมฺมํ สัมมฺมจฺโ จ พาทิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ สัมมฺมจฺจา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ จิตฺตํ สัมมฺมจฺจา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. (๑)

พาทิโร ฐมฺมํ สัมมฺมจฺโ จ พาทิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาทิโร เอกํ ขนฺธํ สัมมฺมจฺจา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ พาทิโร ฐมฺมํ สัมมฺมจฺโ จ อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาทิโร ขนฺธเ สัมมฺมจฺ จิตฺตํ. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ พาทิโร ฐมฺมํ สัมมฺมจฺโ จ อชฺฌตฺติกโก จ พาทิโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาทิโร เอกํ ขนฺธํ สัมมฺมจฺจา เทว ขนฺธา จิตฺตณฺจ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ (๓)

อชฺฌตฺติกณฺจ พาทิรณฺจ ฐมฺมํ สัมมฺมจฺโ จ พาทิโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. พาทิโร เอกํ ขนฺธณฺจ จิตฺตณฺจ สัมมฺมจฺจา เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ ปณฺจ, อธิปัตติยา ปณฺจ, (สพฺพตฺถ ปณฺจ.) อวิกเต ปณฺจ. (อนฺโลมํ.)

อชฺฌตฺตํ ฐมฺมํ สํสฺสฺสํ พหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (เอวํ ปณฺจ กาทพฺพา, ตีณิเยว โมโห.)

นเหตุยา ปณฺจ, นอริปฺติยา ปณฺจ, นปุเรชาเต ปณฺจ, นปจฺจชาเต ปณฺจ, นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ปณฺจ, นฉาเน ปณฺจ, นมคฺเค ปณฺจ, ^๑นสมฺปยุตฺเต ปณฺจ, ^๑นวิปฺปยุตฺเต ปณฺจ. (ปจฺจนี้ย.)
(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี้ สมฺปยุตฺตวาโรปี้ กาทพฺพา.)

๖๖. อชฺฌตฺตํทุก ๗. ปณฺหาวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๓๔๐] พหิโร ฐมฺโม พหิรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. พหิรา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ พหิรา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ พหิรานนฺจ กฏฺฐตารูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

พหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺตํสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. พหิรา เหตุ จิตฺตสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ พหิรา เหตุ จิตฺตสฺส อชฺฌตฺตํกานนฺจ กฏฺฐตารูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

พหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺตํสฺส จ พหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. พหิรา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ พหิรา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ อชฺฌตฺตํกานนฺจ พหิรานนฺจ กฏฺฐตารูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อารมฺมณ

[๓๔๑] อชฺฌตฺตํโก ฐมฺโม อชฺฌตฺตํสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตํ อารพฺภ จิตฺตํ อปฺปชฺชติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) จิตฺตํ อารพฺภ พหิรา ขนฺธา อปฺปชฺชติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) จิตฺตํ อารพฺภ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อปฺปชฺชติ. (๓)

พาหิโร ฐมโม พาหิรสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมมํ กตฺวา ตํ ปฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมณสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสัจฉณานิ ปฺจเวกฺขติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ๖ เป ๖ ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ปฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. อริยา พาหิเร ปธีเน กิเลเส ปฺจเวกฺขณฺติ. วิกฺขมฺภิตฺวา กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺมาจิตฺตํ กิเลเส ชานนฺติ. รูเป ๖ เป ๖ วตฺถุํ พาหิเร ชนฺเต อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ โทมณสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาทฺตยา สทฺทํ สฺสณฺติ. เจโตปฺริยวาทเณ พาหิรจิตฺตสมฺภวสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาสานนฺจายตนํ วิญฺญานนฺจายตนสฺส ๖ เป ๖ อากิญจณฺณายตนํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส ๖ เป ๖ รูปายตนํ จกฺขวิญฺญานสทฺททานํ ชนฺธานํ อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ ๖ เป ๖ พาหิรา ชนฺธา อิทฺธิวิธวาทสฺส, เจโตปฺริยวาทสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติวาทสฺส, ยถากมฺมปควาทสฺส, อนาคตฺสวาทสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

พาหิโร ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมมํ กตฺวา ตํ ปฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสัจฉณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ. สทฺทํ กาทพฺพ.) ปุพฺเพ สมฺมาจิตฺตํ ๖ เป ๖ รูเป ๖ เป ๖ วตฺถุํ ๖ เป ๖ อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปี ปสฺสติ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.) รูปายตนํ จกฺขวิญฺญานสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ ๖ เป ๖ พาหิรา ชนฺธา อิทฺธิวิธวาทสฺส, เจโตปฺริยวาทสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติวาทสฺส, ยถากมฺมปควาทสฺส, อนาคตฺสวาทสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

พาหิโร ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมมํ กตฺวา ตํ ปฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา อุปฺปชฺชณฺติ. (สงฺฆิตฺตํ. สทฺทํ กาทพฺพ.) พาหิเร ชนฺเต อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตญฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา อุปฺปชฺชณฺติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปี ปสฺสติ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.)

รูปายตํ จกฺขุวิญญานสฺส จ สมฺปยุตฺตกานนฺจ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตํ ๖ เป ๖
พาหิรา ขนฺธา อิทฺธิวิธวณฺสสฺส, เจโตปริยวณฺสสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตวณฺสสฺส,
ยถากมฺมูปควณฺสสฺส, อนาคตฺสวณฺสสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปจฺจโย. ตีณิ.

อธิปติ

[๓๔๒] อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย.
อารมฺมณธิปติ: "อชฺฌตฺตโก ขนฺธ" จิตฺตํ กรฺอุ กตฺวา จิตฺตํ อฺปฺปชฺชนฺติ. (๑)

อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณธิปติ,
สหชาตธิปติ. อารมฺมณธิปติ: จิตฺตํ กรฺอุ กตฺวา พาหิรา ขนฺธา อฺปฺปชฺชนฺติ.
สหชาตธิปติ: จิตฺตธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปานํ
อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อารมฺมณธิปติ: อชฺฌตฺติกํ จิตฺตํ กรฺอุ
กตฺวา จิตฺตมฺจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อฺปฺปชฺชนฺติ. (๓)

พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณธิปติ,
สหชาตธิปติ. อารมฺมณธิปติ: ทานํ ทตฺวา ๖ เป ๖ ตีณิ. (เทว อธิปติ ตินฺณมฺปิ
กาทพฺพา.) (๓)

อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจายเณ
ปจฺจโย. ตีณิ. (ตินฺณมฺปิ เอกายเณ อธิปติ.)

อนนตราทิ

[๓๔๓] อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจายเณ ปจฺจโย.
ปริมํ ปริมํ จิตฺตํ ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตรปจฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ.

พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจายเณ ปจฺจโย. ปริมา ปริมา
พาหิรา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจายเณ ปจฺจโย. อนฺโลมํ
โกตฺตวฺสสฺส ๖ เป ๖ ตีณิ. (ตินฺณมฺปิ เอกสทิส.)

อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจายเณ
ปจฺจโย. ตีณิ. สมนฺนตรปจฺจายเณ ปจฺจโย. นว. สหชาตปจฺจายเณ ปจฺจโย. นว.

(ปฏิจฺจาสทิสฺสา.) อณฺณมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจ. (ปฏิจฺจาสทิสฺสา.) นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. (ปจฺจยวารสทิสฺสา.)

อุปนิสฺสย

[๓๔๔] อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณอุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : จิตฺตํ จิตฺตสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณอุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. สีลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สํมํ ภินฺนํ เทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ผลสมาปฺตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ตีณิปี ปุเรตฺวา กาทพฺพา. จิตฺตสฺสชาติ กาทพฺพา. สมฺปยุตฺตกานณฺจาติ กาทพฺพา.)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

ปุเรชาต

[๓๔๕] อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขุํ ๖ เป ๖ กายํ อนิฺจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ เทติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ. วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณ-ปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขุํ ๖ เป ๖ กายํ อนิฺจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อชฺฌตฺตโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขั ะเป ะ กายํ อนิจฺจโต ะ เป ะ วิปสฺสติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตมฺภ จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อฺปฺปชฺชนฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานมฺภ ขนฺธานํ ะเป ะ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานมฺภ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๓๔๖] พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : ฐเป ะเป ะ โผฏฺฐพฺเพ ะ เป ะ วตฺถุ อนิจฺจโต ะ เป ะ วิปสฺสติ ะ เป ะ โทมนสฺส อฺปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา รຸປํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตุยา สทฺทํ สฺสณฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ : วตฺถุ พาหิรํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

พาหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : ฐเป ะเป ะ โผฏฺฐพฺเพ ะ เป ะ วตฺถุ อนิจฺจโต ะ เป ะ วิปสฺสติ, ตํ อารพฺภ จิตฺตํ อฺปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา รຸປํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตุยา สทฺทํ สฺสณฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ : วตฺถุ จิตฺตสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

พาหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : ฐเป ะเป ะ โผฏฺฐพฺเพ ะ เป ะ วตฺถุ อนิจฺจโต ะ เป ะ ตํ อารพฺภ จิตฺตมฺภ จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อฺปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา รຸປํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตุยา สทฺทํ สฺสณฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ : วตฺถุ จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานมฺภ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๓๔๗] อชฺฌตฺตโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. จกฺขายตนมฺภ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส ะ เป ะ กายายตนมฺภ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. รຸປายตนมฺภ จกฺขายตนมฺภ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ะ เป ะ โผฏฺฐพฺพายตนมฺภ กายายตนมฺภ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. จกฺขายตนณฺจ วตฺถุ จ พาหิรํ ฆนฺธํ
 ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตนณฺจ วตฺถุ จ พาหิรํ ฆนฺธํ ปุเรชาต-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. รุปรายตนณฺจ จกฺขายตนณฺจ จกฺขวิญฺญาณสทฺทกานํ ฆนฺธํ
 ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนณฺจ กายายตนณฺจ กายวิญฺญาณสทฺทกานํ
 ฆนฺธํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส
 ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. จกฺขายตนณฺจ วตฺถุ จ
 จิตฺตสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ฆนฺธํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายายตนณฺจ วตฺถุ
 จ ๖ เป ๖ รุปรายตนณฺจ จกฺขายตนณฺจ จกฺขวิญฺญาณสฺส สมฺปยุตฺตกานณฺจ ฆนฺธํ
 ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนณฺจ ๖ เป ๖ (๓)

ปจฺจชาตาเสวน

[๓๔๘] อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจชาตา: อชฺฌตฺติกา ฆนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อชฺฌตฺติกสฺส กายสฺส
 ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปจฺจชาตา: อชฺฌตฺติกา ฆนฺธา
 ปุเรชาตสฺส อิมสฺส พาหิรสฺส กายสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
 ปจฺจชาตา: อชฺฌตฺติกา ฆนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส
 จ กายสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (เอวํ นวปี ปณฺหา กาทพฺพา.) อาเสวน-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (นว ปณฺหา กาทพฺพา.)

กมฺมวิปาก

[๓๔๙] พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา: พาหิรา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ฆนฺธํ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ
 รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา: พาหิรา
 เจตนา วิปากานํ พาหิรํ ฆนฺธํ กฏฺฐตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

พาหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา: พาหิรา เจตนา จิตฺตสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : พาหิรา เจตนา วิปากสฺส จิตฺตสฺส
 อชฺฌตฺติกานญจ กฏฺฐตารูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

พาหิโร ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : พาหิรา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส
 จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖
 นานาขณิกา : พาหิรา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ อชฺฌตฺติกานญจ
 พาหิรานญจ กฏฺฐตารูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓) วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

อาหาร

[๓๕๐] อชฺฌตฺติโก ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปฏิสนธิกุชเณ อชฺฌตฺติกา อาหารา อชฺฌตฺติกานํ กฏฺฐตารูปานํ อาหารปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติโก ฐมโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อชฺฌตฺติกา
 อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปฏิสนธิกุชเณ อชฺฌตฺติกา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ พาหิรานญจ กฏฺฐตา-
 รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (มูลํ กาทพฺพ.) ปฏิสนธิกุชเณ อชฺฌตฺติกา อาหารา
 สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อชฺฌตฺติกานญจ พาหิรานญจ กฏฺฐตารูปานํ อาหารปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๓)

[๓๕๑] พาหิโร ฐมโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรา
 อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ พาหิโร กพฺพีการโ อหาโร พาหิรสฺส กายสฺส อาหาร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

พาหิโร ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรา
 อาหารา จิตฺตสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชเณ พาหิรา อาหารา จิตฺตสฺส
 อชฺฌตฺติกานญจ กฏฺฐตารูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิโร กพฺพีการโ อหาโร
 อชฺฌตฺติกสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

พาหิโร ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมมสฺส อาหารปจฺเจยฺน
ปจฺจโย. พาหิรา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ
รูปานํ อาหารปจฺเจยฺน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชฺเณ พาหิรา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ
ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ อชฺฌตฺติกานนฺจ พาหิรานนฺจ กญฺจตฺตารูปานํ อาหารปจฺเจยฺน
ปจฺจโย. พาหิโร กพฺพีกาโร อาหาโร อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ กายสฺส อาหาร-
ปจฺเจยฺน ปจฺจโย. (๓)

[๓๕๒] อชฺฌตฺติโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมมสฺส อาหาร-
ปจฺเจยฺน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชฺเณ อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อาหารา อชฺฌตฺติกา
กญฺจตฺตารูปานํ อาหารปจฺเจยฺน ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา พาหิรสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺเจยฺน ปจฺจโย.
อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ
รูปานํ อาหารปจฺเจยฺน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชฺเณ อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อาหารา
สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ พาหิรานนฺจ กญฺจตฺตารูปานํ อาหารปจฺเจยฺน ปจฺจโย. (๒)

อชฺฌตฺติโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมมสฺส
อาหารปจฺเจยฺน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชฺเณ อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อาหารา
สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อชฺฌตฺติกานนฺจ พาหิรานนฺจ กญฺจตฺตารูปานํ อาหารปจฺเจยฺน
ปจฺจโย. (๓)

อินทฺริย

[๓๕๓] อชฺฌตฺติโก ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺเจยฺน ปจฺจโย.
ปฏิสนธิกุชฺเณ อชฺฌตฺติกา อินทฺริยา อชฺฌตฺติกา กญฺจตฺตารูปานํ อินทฺริยปจฺเจยฺน
ปจฺจโย. จกฺขณฺทฺริยํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายินทฺริยํ กายวิญฺญาณสฺส อินทฺริย-
ปจฺเจยฺน ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติโก ฐมโม พาหิรสฺส ฐมมสฺส อินทฺริยปจฺเจยฺน ปจฺจโย. อชฺฌตฺติกา
อินทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ อินทฺริยปจฺเจยฺน

ปัจจโย. ปฏิสนธิกุชเณ อชฺฌตฺติกา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ พาหิรานญจ
 กฏฺฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. จกฺขฺนฺทฺริยํ จกฺขฺวิณฺณสทฺทกาณํ ขนฺธานํ
 อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยํ กายวิณฺณสทฺทกาณํ ขนฺธานํ อินฺทฺริย-
 ปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

อชฺฌตฺติกโก ธมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปัจจเยน
 ปัจจโย. ปฏิสนธิกุชเณ อชฺฌตฺติกา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ อชฺฌตฺติกานญจ
 พาหิรานญจ กฏฺฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. จกฺขฺนฺทฺริยํ จกฺขฺวิณฺณสทฺส
 สมฺปยุตฺตกาณญจ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยํ กายวิณฺณสทฺส สมฺปยุตฺตกาณญจ
 ขนฺธานํ อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

[๓๕๔] พาหิโร ธมฺโม พาหิรสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. พาหิรา
 อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน
 ปัจจโย. ปฏิสนธิกุชเณ พาหิรา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ พาหิรานญจ
 กฏฺฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ พาหิรานํ กฏฺฏตฺตารูปานํ
 อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

พาหิโร ธมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. พาหิรา
 อินฺทฺริยา จิตฺตสฺส อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนธิกุชเณ พาหิรา อินฺทฺริยา
 จิตฺตสฺส อชฺฌตฺติกานญจ กฏฺฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ
 อชฺฌตฺติกานํ กฏฺฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

พาหิโร ธมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย.
 พาหิรา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
 อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. ปฏิสนธิกุชเณ พาหิรา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ
 จิตฺตสฺส จ อชฺฌตฺติกานญจ พาหิรานญจ กฏฺฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย.
 รูปชีวิตินฺทฺริยํ อชฺฌตฺติกานญจ พาหิรานญจ กฏฺฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปัจจเยน
 ปัจจโย. (๓)

[๓๕๕] อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ธมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปัจจเยน
 ปัจจโย. ปฏิสนธิกุชเณ อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อินฺทฺริยา อชฺฌตฺติกานํ กฏฺฏตฺตา-

รूपานํ อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. จกฺขฺนฺทฺริยญฺจ อุเปกฺขินฺทฺริยญฺจ จกฺขฺวิญญานสฺส
อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยญฺจ สฺสอินฺทฺริยญฺจ ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยญฺจ
ทกฺขินฺทฺริยญฺจ กายวิญญานสฺส อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย.
อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญฺจ
รूपานํ อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อินฺทฺริยา
สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ พาหิรานญฺจ กฏฺฐตารूपานํ อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย.
จกฺขฺนฺทฺริยญฺจ อุเปกฺขินฺทฺริยญฺจ จกฺขฺวิญญานสฺสทกฺขานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริยปฺจายเณ
ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยญฺจ สฺสอินฺทฺริยญฺจ ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยญฺจ ทกฺขินฺทฺริยญฺจ
กายวิญญานสฺสทกฺขานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส
อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ อินฺทฺริยา
สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อชฺฌตฺติกานญฺจ พาหิรานญฺจ กฏฺฐตารूपานํ อินฺทฺริยปฺจายเณ
ปจฺจโย. จกฺขฺนฺทฺริยญฺจ อุเปกฺขินฺทฺริยญฺจ จกฺขฺวิญญานสฺส สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานํ
อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. กายินฺทฺริยญฺจ ๖ เป ๖ (๓)

ฌานาภิ

[๓๕๖] พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส ฌานปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ.
มกฺกปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ. สมฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. ปญฺจ.

วิปฺปยุตฺต

[๓๕๗] อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย.
สทฺธาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สทฺธาตํ : ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ จิตฺตํ อชฺฌตฺติกานํ กฏฺฐตา-
รूपานํ วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขฺยาตํ จกฺขฺวิญญานสฺส ๖ เป ๖
กายาตํ กายวิญญานสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : อชฺฌตฺติกา
ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อชฺฌตฺติกสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺตโก ฐมโม พหิริสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา : อชฺฌตฺตโก ขนฺธรา จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานํ รูปานํ วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสทฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ ปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขุ-
วิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ กายวิญฺญาณสทฺทกานํ ขนฺธานํ
วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : อชฺฌตฺตโก ขนฺธรา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส
พหิริสฺส กายสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. (๒)

อชฺฌตฺตโก ฐมโม อชฺฌตฺตทิสฺส จ พหิริสฺส จ ฐมฺมสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา : ปฏฺฐิสฺสทฺธิกฺขณํ อชฺฌตฺตโก
ขนฺธรา อชฺฌตฺตทิกานญจ พหิริทิกานญจ กฏฺฏตฺตารูปานํ วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย.
ปุเรชาตํ : จกฺขายตฺถํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส สมฺปยฺตฺตทิกานญจ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ
กายวิญฺญาณสฺส สมฺปยฺตฺตทิกานญจ ขนฺธานํ วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา :
อชฺฌตฺตโก ขนฺธรา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อชฺฌตฺตทิสฺส จ พหิริสฺส จ กายสฺส
วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. (๓)

[๓๕๕] พหิริโร ฐมโม พหิริสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา : พหิริรา ขนฺธรา จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานํ
รูปานํ วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสทฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ ขนฺธรา วตฺถุสฺส วิปฺปยฺตฺต-
ปจฺเจเน ปจฺจโย. วตฺถุ ขนฺธานํ วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : วตฺถุ พหิริรา
ขนฺธานํ วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : พหิริรา ขนฺธรา ปุเรชาตสฺส
อิมสฺส พหิริสฺส กายสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. (๑)

พหิริโร ฐมโม อชฺฌตฺตทิสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ,
ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา : ปฏฺฐิสฺสทฺธิกฺขณํ พหิริรา ขนฺธรา อชฺฌตฺตทิกานํ
กฏฺฏตฺตารูปานํ วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสทฺธิกฺขณํ วตฺถุ จิตฺตสฺส วิปฺปยฺตฺต-
ปจฺเจเน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : วตฺถุ จิตฺตสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา :
พหิริรา ขนฺธรา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อชฺฌตฺตทิสฺส กายสฺส วิปฺปยฺตฺตปจฺเจเน
ปจฺจโย. (๒)

พาหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

[๓๕๙] อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส
วิปฺปยุตฺตปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณ
อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ ขนฺธา อชฺฌตฺติกานํ กฏฺฐตารูปานํ วิปฺปยุตฺตปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. ปจฺจชาตํ: ปจฺจชาตา. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส
วิปฺปยุตฺตปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณ อชฺฌตฺติกา
จ พาหิรา จ ขนฺธา ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

อตฺถิอาทิ

[๓๖๐] อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตํ: ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณ จิตฺตํ อชฺฌตฺติกานํ
กฏฺฐตารูปานํ อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขุ ๖ เป ๖ กายํ อนิฺจฺจโต
๖ เป ๖ (ปุเรชาตสทิสฺ. นินฺนนานกรณฺ.) ปจฺจชาตํ: (ปจฺจชาตสทิสฺ กาทพฺพ.) (๑)

อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ,
ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตํ: สหชาตา อชฺฌตฺติกา ขนฺธา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

(อิธ อตฺถิ สพฺพญฺจเณ สหชาตํ ปจฺจยวารสทิสฺ. ปุเรชาตํ ปุเรชาตสทิสฺ.
ปจฺจชาตํ ปจฺจชาตสทิสฺ กาทพฺพ. นินฺนนานกรณฺ.)

อชฺฌตฺติกโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน
ปฺจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

[๓๖๑] พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ,
ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สพฺพํ วิตุถาเรตพฺพ.) (๑)

พาหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. สหชาตํ,
ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

พาหิโร ฐมโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (๓)

[๓๖๒] อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา: จกฺขุ-
วิมฺบวณฺสหคฺคา ขนฺธรา จ จกฺขยตฺถนญจ จกฺขุวิมฺบวณฺสสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย
๖ เป ๖ กายวิมฺบวณฺสหคฺคา ขนฺธรา จ ๖ เป ๖ ปฏิสันธิกฺขณฺเ อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา
จ ขนฺธรา อชฺฌตฺติกานํ กฏฺฐตารุปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขยตฺถนญจ
วตฺถุ จ จิตฺตสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายยตฺถนญจ วตฺถุ จ จิตฺตสฺส
อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. รุปายตฺถนญจ จกฺขยตฺถนญจ จกฺขุวิมฺบวณฺสสฺส ๖ เป ๖
โผฏฺฐพฺพายตฺถนญจ กายยตฺถนญจ กายวิมฺบวณฺสสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา:
อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ ขนฺธรา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อชฺฌตฺติกสฺส กายสฺส
อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ ขนฺธรา กพฺพีกาโร
อาหาโร จ ปุเรชาตสฺส^๑ อิมสฺส อชฺฌตฺติกสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปจฺจชาตา: อชฺฌตฺติกา จ พาหิรา จ ขนฺธรา รุปชีวิตฺติทฺริยญจ อชฺฌตฺติกานํ
กฏฺฐตารุปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาโต: จกฺขุวิมฺบวณฺสหคฺโค
เอโก ขนฺธโร จ จกฺขยตฺถนญจ จกฺขุวิมฺบวณฺญจ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. ๖ เป ๖ (สหชาตํ ปจฺจยวารสทิสํ, นินฺนํ นานากรรมํ, ปจฺจมคฺคณสทิสํเยว. สพฺเพ
ปทา ปจฺจมมฺภวนานเยน วิภิจิตฺตพฺพา.) (๒)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมฺมา อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส
อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาโต:
จกฺขุวิมฺบวณฺสหคฺโค เอโก ขนฺธโร จ จกฺขยตฺถนญจ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จกฺขุวิมฺบวณฺสสฺส
จ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺเพ ปทา วิภิจิตฺตพฺพา, ปจฺจมมฺภวนานเยน.) (๓)

นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สูตร

[๓๖๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺณมญฺเฒ ปญฺจ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต นว, ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน ตีณิ, มกฺเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

อนฺโลมํ.

๒. ปจฺจนียุทฺธาร

[๓๖๔] อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อชฺฌตฺติโก ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๓๖๕] พาหิโร ฐมฺโม พาหิรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

พาหิโร ฐมฺโม อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๒)

พาหิโร ฐโม อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
ปฺจโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจโย. ^๑อาหารปฺจายเณ ปฺจโย.
อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจโย. ^๑ (๓)

[๓๖๖] อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมา อชฺฌตฺติกสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณ-
ปฺจายเณ ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจโย. ปุเรชาต-
ปฺจายเณ ปฺจโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจโย. ^๑อาหารปฺจายเณ ปฺจโย.
อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจโย. ^๑ (๑)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมา พาหิรสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
ปฺจโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ
ปฺจโย. (๒)

อชฺฌตฺติกโก จ พาหิโร จ ฐมา อชฺฌตฺติกสฺส จ พาหิรสฺส จ ฐมฺสฺส
อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจโย.
ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจโย.
อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

[๓๖๗] นหตฺถยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพทฺถ นว,) โนวิกเต นว.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีเย

[๓๖๘] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปตฺติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, (สพฺพทฺถ ตีณิ,)
นสมปฺยตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๓๖๙] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา นว, (อนฺุโลมมาตฺติกา
กาตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

อชฺฌตฺติกทกฺกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๗. อุปาทาทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจยานโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๓๗๐] อุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ เวทนี ปฏิจจ โนอุปาทา ขนฺธา. (๑)

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา โนอุปาทา จ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา โนอุปาทา จ กฺกตฺตารูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ปฏิจจ เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ อุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. โนอุปาทา ขนฺธ ปฏิจจ อุปาทา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ อุปาทา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ, กฺกตฺตารูปํ, อุปาทารูปํ. (๒)

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา อุปาทา จ โนอุปาทา จ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ โนอุปาทา เอกํ ขนฺธมฺจ เวทนีจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

อารมมณ

[๓๗๑] อุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ อารมมณปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ เวทนี ปฏิจจ โนอุปาทา ขนฺธา. (๑)

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ อารมมณปัจจยา. โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. ปฏฺิสนฺธิกฺขณฺเ โนอุปาทา เอกํ ขนฺธจ วตฺถจ ปฏฺิจฺจ ตโย
 ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ ๖ เป ๖ (๑)

อติปติ

[๓๗๒] โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อติปติปจฺจยา.
 โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อติปติปจฺจยา.
 โนอุปาทา ขนฺธ ปฏฺิจฺจ อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. มหาภูเต ปฏฺิจฺจ อุปาทา
 จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. (๒)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 อติปติปจฺจยา. โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา อุปาทา จ โนอุปาทา
 จ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

อนนฺตรปจฺจยา ตีณิ. สมนนฺตรปจฺจยา ตีณิ. สหชาตปจฺจยา ปญจ.

อณฺณมณฺณ

[๓๗๓] อุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อณฺณมณฺณปจฺจยา.
 ปฏฺิสนฺธิกฺขณฺเ วตฺถํ ปฏฺิจฺจ โนอุปาทา ขนฺธา. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อณฺณมณฺณปจฺจยา.
 โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
 ปฏฺิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ อสณฺณสทฺธานํ เอกํ มหาภูตํ
 ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ปฏฺิจฺจ เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อณฺณมณฺณปจฺจยา.
 ปฏฺิสนฺธิกฺขณฺเ โนอุปาทา ขนฺธ ปฏฺิจฺจ วตฺถ. (๒)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 อณฺณมณฺณปจฺจยา. ปฏฺิสนฺธิกฺขณฺเ โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา วตฺถ
 จ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมํ ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ
 อณณมณณปจจา. ปฏิสนธิกขณ โนอุปาทา เอกํ ชนธณจ วตถณจ ปฏิจจ ตโย
 ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ ๖ เป ๖ (สงขิตฺตํ.) (๑)

๑. ปจจยานโลม ๒. สงขยาาร

สัทธ

[๓๗๔] เหตุยา ปณจ, อารมณณ ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ, อนนตเร ตีณิ, สมณนตเร
 ตีณิ, สหชาเต ปณจ, อณณมณณเย ปณจ, นิสสเย ปณจ, อุปนิสสเย ตีณิ, ปุเรชาเต
 เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปณจ, วิปาเก ปณจ, (สพฺพตฺต ปณจ,) สมฺปยุตฺเต
 ตีณิ, วิปยุตฺเต ปณจ, อตฺถิยา ปณจ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิกเต ปณจ.

๒. ปจจยปจจนีย ๑. วิกจวาร

นเหตุ

[๓๗๕] อุปาทา ฐมมํ ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปจจา.
 อเหตุกปฏิสนธิกขณ วตถุ ปฏิจจ โนอุปาทา ชนธา. (๑)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปจจา.
 อเหตุกํ โนอุปาทา เอกํ ชนธํ ปฏิจจ ตโย ชนธา โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจํ
 รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ
 ๖ เป ๖ อสณณสสฺสทํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจจ ตโย มหาภูตา ๖ เป ๖ เทว
 มหาภูเต ปฏิจจ เทว มหาภูตา. วิจิจจาสทกเต อุกฺกจจาสทกเต ชนธ ๖ ปฏิจจ
 วิจิจจาสทกโต อุกฺกจจาสทกโต โมโน. (๑)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปจจา. อเหตุเก
 โนอุปาทา ชนธ ๖ ปฏิจจ อุปาทา จิตฺตสมฺภูจํ รูปํ. อเหตุกปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖
 มหาภูเต ปฏิจจ อุปาทา จิตฺตสมฺภูจํ รูปํ, กณฺฐตารูปํ, อุปาทารูปํ ๖ เป ๖
 (ยาว อสณณสสฺสท.) (๒)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา อุปุปชชติ
 นเหตุปจจา. อเหตุกํ โนอุปาทา เอกํ ชนธํ ปฏิจจ ตโย ชนธา อุปาทา จ
 โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจํ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกขณ
 ๖ เป ๖ (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณฺเ โนอุปาทา เอกํ ขนฺธมฺจ วตฺตมฺจ ปฏิจฺจ ตโย
 ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ จ ๖ เป ๖ (๑)

นอารมฺมณาทิ

[๓๗๖] โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นอารมฺมณปจฺจยา. โนอุปาทา ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ โนอุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ.
 ปฏิสฺสณฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) เทว มหาภูเต
 ปฏิจฺจ เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา.
 โนอุปาทา ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. ปฏิสฺสณฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖
 มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ, กฺกฺขตฺตารูปํ, อุปาถารูปํ. (ยาว
 อสณฺณสฺสตา.) (๒)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ
 นอารมฺมณปจฺจยา. โนอุปาทา ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจํ
 รุปํ. ปฏิสฺสณฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ (๓)

นอริปฺติปจฺจยา ปณฺจ. นอนนฺตรปจฺจยา ตีณิ ๖ เป ๖ นอุปนิสฺสยปจฺจยา
 ปณฺจ. นปุเรชาตปจฺจยา ปณฺจ. นปจฺจชาตปจฺจยา ปณฺจ. นอาเสวนปจฺจยา ปณฺจ.

นกมฺม

[๓๗๗] โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นกมฺมปจฺจยา. โนอุปาทา ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา. พาหิรํ อาหารสมฺภูจฺจํ
 อุตฺตสมฺภูจฺจํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. พาหิเร
 อาหารสมฺภูจฺจานเ อุตฺตสมฺภูจฺจานเ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาถารูปํ. (๒)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ
 นกมฺมปจฺจยา. พาหิรํ อาหารสมฺภูจฺจํ อุตฺตสมฺภูจฺจํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย
 มหาภูตา อุปาทา จ รุปํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ๖ เป ๖ (๓)

นวิปาก

[๓๗๘] โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นวิปาก-
ปจจา. โนอุปาทา เอกัง ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจํ
รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ เอกัง มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสตฺถา, เอวํ
ทีณิ, โนอุปาทามฺลเก.)

นอาหาร

[๓๗๙] โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นอาหาร-
ปจจา. พาหิรํ อุตฺตสมฺภูจฺจํ อสณฺณสตฺถานํ เอกัง มหาภูตํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต
ปฏิจจ เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ อุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นอาหารปจจา. พาหิรํ
อุตฺตสมฺภูจฺจํ อสณฺณสตฺถานํ มหาภูเต ปฏิจจ อุปาทารูปํ. (๒)

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา อุปุปชชติ
นอาหารปจจา. พาหิรํ อุตฺตสมฺภูจฺจํ อสณฺณสตฺถานํ เอกัง มหาภูตํ ปฏิจจ ตโย
มหาภูตา อุปาทา จ รูปํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ๖ เป ๖ (๓)

นอินทริย

[๓๘๐] โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นอินทริย-
ปจจา. พาหิรํ อาหารสมฺภูจฺจํ อุตฺตสมฺภูจฺจํ เอกัง มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ อุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นอินทริยปจจา. พาหิเร
อาหารสมฺภูจฺจเน อุตฺตสมฺภูจฺจเน อสณฺณสตฺถานํ มหาภูเต ปฏิจจ รูปชีวิตินทฺริยํ.

โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา อุปุปชชติ
นอินทริยปจจา. พาหิรํ อาหารสมฺภูจฺจํ อุตฺตสมฺภูจฺจํ เอกัง มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๓)

นณานา

[๓๘๑] โนอุปาทา ฐมัม ปฏิจจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นณาน-
ปจจา. ปณฺญาวิญญานสทฺทํ เอกัง ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ
๖ เป ๖ พาหิรํ อาหารสมฺภูจฺจํ อุตฺตสมฺภูจฺจํ อสณฺณสตฺถานํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต
ปฏิจจ เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทา ฐมโม อุปุปฺปชฺชติ นณฺณปจฺจยา. พาหิเร
อาหารสสมฺภูจฺจาเน อุตฺตสสมฺภูจฺจาเน อสณฺณสสฺสฺตฺตานํ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทา กฏฺฏตฺตารูปํ. (๒)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา อุปุปฺปชฺชนฺติ
นณฺณปจฺจยา. พาหิเร อาหารสสมฺภูจฺจํ อุตฺตสสมฺภูจฺจํ อสณฺณสสฺสฺตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ
ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทา
กฏฺฏตฺตารูปํ, อุปาทารูปํ. (๓)

อุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปฺปชฺชติ นมฺกคฺคปจฺจยา ปณฺจ.
นสฺมปยุตฺตปจฺจยา. ตีณิ.

นวิปยุตฺตาทิ

[๓๘๒] โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา ฐมโม อุปุปฺปชฺชติ นวิปยุตฺต-
ปจฺจยา. อรูปे โนอุปาทา เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ
๖ เป ๖ พาหิเร อาหารสสมฺภูจฺจํ อุตฺตสสมฺภูจฺจํ อสณฺณสสฺสฺตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทา ฐมโม อุปุปฺปชฺชติ นวิปยุตฺตปจฺจยา.
พาหิเร อาหารสสมฺภูจฺจาเน อุตฺตสสมฺภูจฺจาเน อสณฺณสสฺสฺตฺตานํ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทา
กฏฺฏตฺตารูปํ, อุปาทารูปํ. (๒)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา อุปุปฺปชฺชนฺติ นวิปยุตฺต-
ปจฺจยา. พาหิเร อาหารสสมฺภูจฺจํ อุตฺตสสมฺภูจฺจํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา
อุปาทา จ รูปํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทว มหาภูตา อุปาทา จ รูปํ.
อสณฺณสสฺสฺตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา กฏฺฏตฺตา จ รูปํ, อุปาทารูปํ
๖ เป ๖ เทว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทว มหาภูตา กฏฺฏตฺตา จ รูปํ อุปาทารูปํ.
โนนตฺถิปจฺจยา. โนวีกตปจฺจยา. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

สฺสท

[๓๘๓] นนฺตฺตยา ปณฺจ, นนฺตฺตมณฺเ ตีณิ, นนฺตฺตปติยา ปณฺจ, นนฺตฺตเร
ตีณิ, นนฺตฺตนนฺตเร ตีณิ, นนฺตฺตมณฺเ ตีณิ, นนฺตฺตนิสฺสเย ตีณิ, นนฺตฺตเรชาเต ปณฺจ,
นนฺตฺตจฺจาเต ปณฺจ, นนฺตฺตเสวเน ปณฺจ, นนฺตฺตเม ตีณิ, นนฺตฺตปาเก ตีณิ, นนฺตฺตหาเร
ตีณิ, นนฺตฺตทฺธิเย ตีณิ, นนฺตฺตเน ตีณิ, นนฺตฺตคฺเค ปณฺจ, นนฺตฺตปยุตฺเต ตีณิ, นนฺตฺตปยุตฺเต
ตีณิ, นนฺตฺตติยา ตีณิ, โนวีกเต ตีณิ.

๓. ปัจจยานุโลมปัจจนี

[๓๘๔] เหตุปัจจย นารมมณ ตีณิ, นอธิปัตติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ นกมฺเม
เอกํ, นวิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา
ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปัจจยปัจจนียานุโลม

[๓๘๕] นเหตุปัจจย นารมมณ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมฺนฺตเร ตีณิ,
สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเณ ปณฺจ, นิสฺสเย ปณฺจ, อุปฺนิสฺสเย ตีณิ, ปฺเรชาเต
เอกํ, อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ มกฺเค เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

(สหชาตวโร ปฏิจจวาร์สทิส.)

๖๗. อุปาทาทก ๓. ปัจจยวาร์

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๓๘๖] อุปาทา ฐมฺมํ ปัจจย โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจย.
วตฺถุ ปัจจย โนอุปาทา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปัจจย โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจย. ตีณิ.
(โนอุปาทามูลเก ตีณิปี ปฏิจจสทิส, นินฺนํนํกรณ.) (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมํ ปัจจย โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจย. โนอุปาทา เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปัจจย ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖
เทว ขนฺธ ๖ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

อารมฺมณ

[๓๘๗] อุปาทา ฐมฺมํ ปัจจย โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
ปัจจย. จกฺขายตฺถํ ปัจจย จกฺขวิณฺณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปัจจย กายวิณฺณํ.
วตฺถุ ปัจจย โนอุปาทา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปัจจย โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปัจจย.
เอกํ. (ปฏิจจสทิส.) (๑)

อุปาทา ฐมัม จ โนอุปาทา จ ฐมัม ปัจจยา โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ
 อารมมณปัจจยา. จกขุวิมฺวณสหคํ เอกํ ขนฺธจ จกขายตนญจ ปัจจยา ตโย
 ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ กายวิมฺวณสหคํ ๖ เป ๖ โนอุปาทา เอกํ
 ขนฺธจ วตฺถญจ ปัจจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ
 ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺ.) (๑)

๑. ปัจจยานุกรม ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๓๘๘] เหตุยา ปญฺจ, อารมมณ ตีณิ, อธิปตียา ปญฺจ, อนนฺตเร ตีณิ,
 สมนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ปญฺจ, อณฺณมณฺเณ ปญฺจ, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย
 ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (เอวํ
 คณตพฺพ.)

๒. ปัจจยปจฺจนีเย ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๓๘๙] อุปาทา ฐมัม ปัจจยา โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา.
 จกขายตนํ ปัจจยา จกขุวิมฺวณํ ๖ เป ๖ กายายตนํ ปัจจยา กายวิมฺวณํ. วตฺถํ
 ปัจจยา อเหตุกา โนอุปาทา ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ วตฺถํ ปัจจยา
 วิจิกิจฺจาสหคโต อทุรจฺจสหคโต โมโห. (๑)

โนอุปาทา ฐมัม ปัจจยา โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา.
 อเหตุกํ โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ ปัจจยา ตโย ขนฺธา โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺมูจฺจํ รูป
 ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖
 (ยาว อสณฺณสฺสตา.) วิจิกิจฺจาสหคเต อทุรจฺจสหคเต ขนฺธ ปัจจยา วิจิกิจฺจาสหคโต
 อทุรจฺจสหคโต โมโห. (ตีณิปี. ปฏิจฺจสทิสสา, นินฺนนานาकरण.) (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมัม ปัจจยา โนอุปาทา ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุ-
 ปัจจยา จกขุวิมฺวณสหคํ เอกํ ขนฺธจ จกขายตนญจ ปัจจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖

เทว ขนฺธ จ ะเป ะ กายวิญญานสหคํ ะเป ะ อเหตุกํ โนอุปาทา เอกํ ขนฺธญจ
 วตฺถุญจ ปัจจยา ตโย ขนฺธา ะเป ะ เทว ขนฺธ จ ะเป ะ ปฏิสนธิภูมึ ะเป ะ
 วิจิกิจฺจาสหคเต อุตฺตจฺจาสหคเต ขนฺธ จ วตฺถุญจ ปัจจยา วิจิกิจฺจาสหคโต
 อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

นอารมฺมณปัจจยา ตีณิ. นอาเสวนปัจจยา ปณฺจ.

นกมฺมาทิ

[๓๙๐] อุปาทา ฐมฺมํ ปัจจยา โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปัจจยา.
 วตฺถุํ ปัจจยา โนอุปาทา เจตนา. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปัจจยา โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปัจจยา.
 โนอุปาทา ขนฺธ ปัจจยา สมฺปยุตฺตกา เจตนา. พาหิรํ อาหารสมฺมูจฺจํ อุตฺตสมฺมูจฺจํ
 ะเป ะ เทว มหาภูเต ปัจจยา เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปัจจยา อุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปัจจยา.
 พาหิเร อาหารสมฺมูจฺจาเน อุตฺตสมฺมูจฺจาเน มหาภูเต ปัจจยา อุปาทารูป. (๒)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปัจจยา อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ
 นกมฺมปัจจยา. พาหิรํ อาหารสมฺมูจฺจํ อุตฺตสมฺมูจฺจํ เอกํ มหาภูตํ ปัจจยา ตโย
 มหาภูตา อุปาทา จ รูป ะเป ะ เทว มหาภูเต ะเป ะ (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมํ ปัจจยา โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นกมฺมปัจจยา. โนอุปาทา ขนฺธ จ วตฺถุญจ ปัจจยา โนอุปาทา เจตนา. (๑)

นวิปากปัจจยา ปณฺจ. นอาหารปัจจยา ตีณิ. นอินทฺริยปัจจยา ตีณิ.

นณานาทิ

[๓๙๑] อุปาทา ฐมฺมํ ปัจจยา โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นณานปัจจยา.
 จกฺขายตน์ ปัจจยา จกฺขวิญญานํ ะเป ะ กายายตน์ ปัจจยา กายวิญญานํ. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปัจจยา โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นณานปัจจยา.
 ปณฺจวิญญานสหคํ เอกํ ขนฺธ ปัจจยา ตโย ขนฺธา ะเป ะ เทว ขนฺธ ะเป ะ

พาหิรี ออาหารสมฺมฺจฺจํ อุตฺตสมฺมฺจฺจํ อสฺสณฺณสฺสฺสฺสฺสํ ๖ เป ๖ เทว มหาภูเต
ปจฺจยา เทว มหาภูตา. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปจฺจยา อุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นณฺณปจฺจยา.
พาหิเร ออาหารสมฺมฺจฺจํ อุตฺตสมฺมฺจฺจํ อสฺสณฺณสฺสฺสฺสํ มหาภูเต ปจฺจยา อุปาทา
กฏฺตฺตารูป. (๒)

โนอุปาทา ฐมฺมํ ปจฺจยา อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
นณฺณปจฺจยา. พาหิรี ออาหารสมฺมฺจฺจํ อุตฺตสมฺมฺจฺจํ อสฺสณฺณสฺสฺสฺสํ เอกํ มหาภูตํ
ปจฺจยา ตโย มหาภูตา อุปาทา จ กฏฺตฺตารูป ๖ เป ๖ เทว ๖ เป ๖ (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นณฺณปจฺจยา. จกฺขวิญญานสฺสทฺทํ เอกํ ขนฺธญฺจ จกฺขายทฺทญฺจ ปจฺจยา ตโย
ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

นมหฺคปจฺจยา ปณฺจ. นสมฺปยุตฺตปจฺจยา ตีณิ. นวิปยุตฺตปจฺจยา ตีณิ.
โนนฺตฺติปจฺจยา ตีณิ. โนวิกตปจฺจยา ตีณิ.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สํหต

[๓๕๒] นเหตุยา ปณฺจ, นอรรम्मณํ ตีณิ, นอริปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖
นกมฺเม ปณฺจ, นวิปาเก ปณฺจ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นณฺณเน ปณฺจ,
นมหฺคเ ปณฺจ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต ตีณิ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.
(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๖๗. อุปาทาทุก ๕. สํสฺสฺสจฺจวาร

๑. ปจฺจยานุโลมาทิ

[๓๕๓] โนอุปาทา ฐมฺมํ สํสฺสฺสจฺจํ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
โนอุปาทา เอกํ ขนฺธํ สํสฺสฺสจฺจํ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธํ สํสฺสฺสจฺจํ เทว
ขนฺธา. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอก์, อารมมณ เอก์, อธิปัตติยา เอก์, (สพพตฺต เอก์,) อวิกเต
เอก์.

อนฺโถม์.

โนอุปาทา ฐมฺมํ สํสฺสฺสฺ โนอุปาทา ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ
โนอุปาทา เอก์ ขนฺธํ สํสฺสฺสฺ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
อเหตุกปฏิสนฺธิขณ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสหคเต อฺทฺทจฺจสหคเต ขนฺธ สํสฺสฺสฺ
วิจิกิจฺจาสหคโต อฺทฺทจฺจสหคโต โมโห. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอก์, นอธิปัตติยา เอก์, นปุเรชาเต เอก์, นปจฺจชาเต เอก์,
นอาเสวเน เอก์, นกมฺเม เอก์, นวิปาเก เอก์, นฉาเน เอก์, นมคฺเค เอก์,
นวิปฺปยฺตฺเต เอก์.

ปจฺจนียํ.

(เอวํ อิติเร เทว คณนาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๖๗. อุปาทาทก ๗. ปญหาวาร

๑. ปจฺจยานฺโถม์ ๑. วิภังการ

เหตุ

[๓๕๔] โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. โนอุปาทา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนอุปาทา ฐมฺโม อุปาทา ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. โนอุปาทา เหตุ
อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิขณ ๖ เป ๖ (๒)

โนอุปาทา ฐมฺโม อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. โนอุปาทา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ
ขนฺธานํ อุปาทา จ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิขณ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๓๕๕] อุปาทา ธมฺโม โนอุปาทา ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. จกฺขุํ ๖ เป ๖ กายํ ๖ เป ๖ รุเป ๖ เป ๖ รเส วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺพเพณ จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณฺทติ. รูปายตน์ จกฺขุวิญญาณสฺส ๖ เป ๖ รสายตน์ ชีวฺหาวิญญาณสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปาทา ขนฺธา อิทฺธิวิธยาณสฺส, ปุพฺเพนิวาसानฺตฺสตีณาณสฺส, อนาคตฺสตีณาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

โนอุปาทา ธมฺโม โนอุปาทา ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. ทาณํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปฺจายเวกฺขติ, อสฺสทาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺก ราโค อุปฺปชฺชติ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปฺจายเวกฺขติ. ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ โคตฺตฺรสุตฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. อริยา ปทีเณ กิเลเส ปฺจายเวกฺขติ. วิกฺขมฺภิตเ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ โสภณพฺเพ โนอุปาทา ขนฺธ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. เจโตปฺริยยาณเณ โนอุปาทาจิตฺตสมฺภิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อาภาสานญฺายตน์ วิญญาณญฺายตน์สฺส ๖ เป ๖ อาภิญญายตน์ เนวสณฺณานาสณฺณายตน์สฺส ๖ เป ๖ โสภณพฺพายตน์ กายวิญญาณสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. โนอุปาทา ขนฺธา อิทฺธิวิธยาณสฺส, เจโตปฺริยยาณสฺส, ปุพฺเพนิวาसानฺตฺสตีณาณสฺส, ยถากมฺมุปกฺกยาณสฺส, อนาคตฺสตีณาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

อธิปฺติ

[๓๕๖] อุปาทา ธมฺโม โนอุปาทา ธมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ ปฺจายโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ : จกฺขุํ ๖ เป ๖ กายํ ๖ เป ๖ รุเป ๖ เป ๖ รเส วตฺถุํ ๓ รุํ กตฺวา อสฺสทาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ๓ รุํ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๑)

โนอุปาทา ธมฺโม โนอุปาทา ธมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ ปฺจายโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. อารมฺมณฺธาธิปฺติ : ทาณํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ๓ รุํ กตฺวา ปฺจายเวกฺขติ, อสฺสทาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ๓ รุํ กตฺวา ราโค

อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสัจฉณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ๖ เป ๖ อริยา มกุตา วุฏฺฐหิตฺวา มกฺคํ ๙ กฺทฺวา ๖ เป ๖ ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ๙ กฺทฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺวรสฺส, โวทานสฺส, มกฺคสฺส, ผลสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. โผฏฺฐพฺเพ โนอุปาทา ขนฺธ ๙ กฺทฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ ๙ กฺทฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ : โนอุปาทาริปีติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทา รมฺโม อุปาทา รมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาริปีติ : โนอุปาทาริปีติ อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทา รมฺโม อุปาทา จ โนอุปาทา จ รมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาริปีติ : โนอุปาทาจริปีติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปาทา จ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนนฺตราริ

[๓๕๗] โนอุปาทา รมฺโม โนอุปาทา รมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา โนอุปาทา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ โนอุปาทา ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺโถมํ โคตฺวรสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สมนฺนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏฺิจฺจสทิสฺ.)
อณฺณมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏฺิจฺจสทิสฺ.) นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปจฺจยวาเร นิสฺสยสทิสฺ.)

อุปฺนิสฺสย

[๓๕๘] อุปาทา รมฺโม โนอุปาทา รมฺมสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺอุปฺนิสฺสโย, ปกฺตฺอุปฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺตฺอุปฺนิสฺสโย : จกฺขฺสมฺปทํ ๖ เป ๖ กายสมฺปทํ. วณฺณสมฺปทํ. สทฺทสมฺปทํ. กนฺธสมฺปทํ. รสสมฺปทํ. โภชนํ อุปฺนิสฺสยทานํ เทติ ๖ เป ๖ สํมํ ภินฺนํ. จกฺขฺสมฺปทา ๖ เป ๖ กายสมฺปทา. วณฺณสมฺปทา. สทฺทสมฺปทา. กนฺธสมฺปทา. รสสมฺปทา. โภชนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณ-
 ปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสย
 ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺตี อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สีสํ ๖ เป ๖
 ปณฺณํ. รากํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทุกฺขํ. อุตฺตํ. เสนาสนํ อุปนิสฺสย
 ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สัมมํ ภินฺนํ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖
 ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

ปุเรชาต

[๓๙๙] อุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต
 ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สฺโตธาทฺยา
 สทฺทํ สฺสนาติ. รุปรายทณํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ รสายทณํ ชีวฺหาวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖
 วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายทณํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายทณํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 โนอุปาทา ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณ-
 ปุเรชาตํ : โสภจฺพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสภจฺพฺพายทณํ
 กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา โนอุปาทา ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. โสภจฺพฺพายทณญจ กายายทณญจ
 กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. โสภจฺพฺพายทณญจ วตฺถุ จ โนอุปาทา
 ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

ปจฺจชาตาเสวน

[๔๐๐] โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย.
 ปจฺจชาตา : โนอุปาทา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนอุปาทา กายสฺส ปจฺจชาต-
 ปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพํ.) ปจฺจชาตา : โนอุปาทา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส
 อิมสฺส อุปาทา กายสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพํ.) ปจฺจชาตา :

โนอุปาทา ขนฺธรา ปุเรชาติสฺส อิมสฺส อุปาทา กายสฺส จ โนอุปาทา กายสฺส จ
ปจฺจชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓) อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ.

กมฺม

[๔๐๑] โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาติตา,
นानาชนิดิกา. สหชาติตา: โนอุปาทา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ โนอุปาทา จ
จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ นานาชนิดิกา:
โนอุปาทา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ โนอุปาทา จ กฏฺฐตารูปานํ กมฺมปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺโม อุปาทา ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาติตา,
นานาชนิดิกา. สหชาติตา: โนอุปาทา เจตนา อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ
กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ นานาชนิดิกา: โนอุปาทา เจตนา
อุปาทา กฏฺฐตารูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทา ฐมฺโม อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาติตา, นานาชนิดิกา. สหชาติตา: โนอุปาทา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
อุปาทา จ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ นานาชนิดิกา: โนอุปาทา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ
อุปาทา จ โนอุปาทา จ กฏฺฐตารูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปาก

[๔๐๒] โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากโก
โนอุปาทา เอโก ขนฺธโร ตินฺนุณฺนํ ขนฺธานํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธรา ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ ตินฺนุ.

อาหาร

[๔๐๓] อุปาทา ฐมฺโม อุปาทา ฐมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. กพฺพิกาโร
อาหาโร อิมสฺส อุปาทา กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตฺตพฺพ.)
กพฺพิกาโร อาหาโร อิมสฺส โนอุปาทา กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ
ปุจฺฉิตฺตพฺพ.) กพฺพิกาโร อาหาโร อิมสฺส อุปาทา กายสฺส จ โนอุปาทา กายสฺส
จ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. โนอุปาทา
 อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อาหารปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (โนอุปาทามูลเก ตีณิ. ^๑ปฏิสนฺธิกฺขณเ ตีณิปี
 กาทพฺพา.^๑) (๓)

อินฺทฺริย

[๔๐๔] อุปาทา ฐมฺโม อุปาทา ฐมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.
 รูปชีวิตฺอินฺทฺริยํ อุปาทา กณฺฐตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
 จกฺขุอินฺทฺริยํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ รูปชีวิตฺอินฺทฺริยํ
 โนอุปาทา กณฺฐตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) รูปชีวิตฺอินฺทฺริยํ
 อุปาทา จ โนอุปาทา จ กณฺฐตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
 ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา โนอุปาทา ฐมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. จกฺขุอินฺทฺริยญฺจ จกฺขุวิญฺญาณญฺจ จกฺขุวิญฺญาณสฺสทกฺกานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ กายินฺทฺริยญฺจ ๖ เป ๖

ฌานาติ

[๔๐๕] โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
 มกฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกิ.

วิปฺปยุตฺต

[๔๐๖] อุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ปฏิสนฺธิกฺขณเ วตฺถุ โนอุปาทา ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺต-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขุขายตฺนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตฺนํ ๖ เป ๖
 วตฺถุ โนอุปาทา ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทา ฐมฺโม โนอุปาทา ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
 ปจฺจชาตํ. สหชาตา: โนอุปาทา ขนฺธา โนอุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ

วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ โนอุปาทา ขนฺธฺา โนอุปาทา กฏฺฏตฺตารูปานํ
 วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจณาชาตา: โนอุปาทา ขนฺธฺา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส
 โนอุปาทา กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทา รมฺโหม อุปาทา รมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
 ปจฺจณาชาตํ. สหชาตา: โนอุปาทา ขนฺธฺา อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ
 วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ ปจฺจณาชาตา: โนอุปาทา ขนฺธฺา
 ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทา กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทา รมฺโหม อุปาทา รมฺมสฺส จ โนอุปาทา รมฺมสฺส จ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจณาชาตํ. สหชาตา: โนอุปาทา ขนฺธฺา อุปาทา จ โนอุปาทา
 จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖
 ปจฺจณาชาตา: โนอุปาทา ขนฺธฺา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทา กายสฺส จ โนอุปาทา
 กายสฺส จ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อตุถิ

[๔๐๗] อุปาทา รมฺโหม อุปาทา รมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารํ,
 อินฺทฺริยํ. กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส อุปาทา กายสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 รูปชีวิตินฺทฺริยํ อุปาทา กฏฺฏตฺตารูปานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทา รมฺโหม โนอุปาทา รมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ,
 อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตํ: ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ วตฺถุ โนอุปาทา ขนฺธฺานํ อตุถิปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: จกฺขุ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ. ปุเรชาตสฺสทิสํ. นินฺนํนํนากรณํ.)
 กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส โนอุปาทา กายสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ
 โนอุปาทา กฏฺฏตฺตารูปานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทา รมฺโหม อุปาทา รมฺมสฺส จ โนอุปาทา รมฺมสฺส จ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อาหารํ, อินฺทฺริยํ. กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส อุปาทา กายสฺส จ โนอุปาทา
 กายสฺส จ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ อุปาทา จ โนอุปาทา จ
 กฏฺฏตฺตารูปานํ อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๐๘] โนอุปาทา ฐมโม โนอุปาทา ฐมมุตฺต อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาโต: โนอุปาทา เอโก ชนฺโห ติณฺณนฺนํ ชนฺธานํ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตानํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตानํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ยาว อสณฺณสฺสตา.) ปุเรชาตํ: โสภจฺจพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อปฺปชฺชติ. โสภจฺจพฺพยตฺนํ กายวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส โนอุปาทา กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทา ฐมโม อุปาทา ฐมมุตฺต อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา อุปาทา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ ปจฺจชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทา กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทา ฐมโม อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมุตฺต อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาโต: โนอุปาทา เอโก ชนฺโห ติณฺณนฺนํ ชนฺธานํ อุปาทา จ โนอุปาทา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว ชนฺธา ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ ปจฺจชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทา กายสฺส จ โนอุปาทา กายสฺส จ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๐๙] อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา อุปาทา ฐมมุตฺต อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. ปจฺจชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา จ กพฺพีกาโร อาหารโร จ อิมสฺส อุปาทา กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา จ รูปชฺวีตินฺทฺริยญฺจ อุปาทา กมฺมตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมา โนอุปาทา ฐมมุตฺต อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาโต: จกฺขวิญฺญาณสฺสทโต เอโก ชนฺโห จ จกฺขยตฺนญฺจ ติณฺณนฺนํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖

เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ โนอุปาทา เอโก ชนฺโธ จ วตฺถุ จ ตินฺณนฺนํ ชนฺธานํ
 อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกุชฺเณ โนอุปาทา
 เอโก ชนฺโธ จ วตฺถุ จ ตินฺณนฺนํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว
 ชนฺธา จ ๖ เป ๖ ปุเรชาตํ: โสฏฺฐพฺพายตนญฺจ กายายตนญฺจ กายวิญฺญาณสฺส
 อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย. โสฏฺฐพฺพายตนญฺจ วตฺถุ จ โนอุปาทา ชนฺธานํ
 อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา จ กพฺพีการโ อาหาโร
 จ อิมสฺส โนอุปาทา กายสฺส อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา
 จ รูปชีวิตินฺทริยญฺจ โนอุปาทา กมฺมตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปาทา ฐมฺมสฺส จ โนอุปาทา ฐมฺมสฺส จ
 อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทริยํ. ปจฺจนาชาตา: โนอุปาทา
 ชนฺธา จ กพฺพีการโ อาหาโร จ อิมสฺส อุปาทา กายสฺส จ โนอุปาทา กายสฺส
 จ อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา: โนอุปาทา ชนฺธา จ รูปชีวิตินฺทริยญฺจ
 อุปาทา จ โนอุปาทา จ กมฺมตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

๒. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหุต

[๔๑๐] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปตฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร เอกํ,
 สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมมญฺเ ปญฺจ, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย
 เทว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจนาชาเต ตีณิ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก
 ตีณิ, อาหาเร จ, อินฺทริเย สตฺต, ฌาเน ตีณิ, มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เอกํ,
 วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิกเต นว.

อนฺโลม.

๒. ปจฺจนียฺยถาร

[๔๑๑] อุปาทา ฐมฺโม อุปาทา ฐมฺมสฺส อาหารปจฺเจน ปจฺจโย.
 อินฺทริยปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทา ฐมโม โนอุปาทา ฐมมุตฺต อารมมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

อุปาทา ฐมโม อุปาทา ฐมมุตฺต จ โนอุปาทา ฐมมุตฺต จ อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

[๔๑๒] โนอุปาทา ฐมโม โนอุปาทา ฐมมุตฺต อารมมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจายโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

โนอุปาทา ฐมโม อุปาทา ฐมมุตฺต สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจายโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

โนอุปาทา ฐมโม อุปาทา ฐมมุตฺต จ โนอุปาทา ฐมมุตฺต จ สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจายโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปาทา ฐมมุตฺต^๑ ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย.^๑ (๑)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา โนอุปาทา ฐมมุตฺต สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมฺมา อุปาทา ฐมมุตฺต จ โนอุปาทา ฐมมุตฺต จ ปจฺจาสาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

สํวตฺ

[๔๑๓] นนฺตฺตยา นว, นนฺตฺตมณฺเ นว, (สพฺพตฺต นว.) นนฺตฺตปฺยตฺตเต นว, นนฺตฺตปฺยตฺตเต จ, นนฺตฺตติยา จตฺตาริ, นนฺตฺตติยา นว, นนฺตฺตติเต นว, นนฺตฺตติเต จตฺตาริ.

๑-๑ จ.ม. ปจฺจาสาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ.

๓. ปจฺจยฺยานุโลมปจฺจนีย

[๔๑๔] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺมณฺณเย ตีณิ, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ, (สพฺพทฺถ ตีณิ.) นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกิตฺเต ตีณิ.

๔. ปจฺจยฺปจฺจนียฺยานุโลม

[๔๑๕] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณํ เทว, อธิปตฺติยา จตฺตาริ ๖ เป ๖ (อนุโลมมาตฺติกา วิตุถาเรตฺตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกิตฺเต นว.
อุปาทาทกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๘. อุปาทินนทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๑. วิภังคฺวาร

เหตุ

[๔๑๖] อุปาทินฺนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณํ อุปาทินฺนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฺกตฺตา จ รุปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ขนฺธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฺกตฺตารูปํ, อุปาทารูปํ. (๑)

อุปาทินฺนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺเน ขนฺธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. (๒)

อุปาทินฺนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจนญฺจ รุปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

อนุปาทินฺนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจนญฺจ รุปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ, อุปาทารูปํ. (๑)

อุปาทินนญจ อนุปาตินนญจ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนุปาตินโน ธรรมโม อุปุปฺชชติ
 เหตุปจฺจยา. อุปาทินเน ขนฺธเ จ มหฺวญฺเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รุปํ. (๑)

อารมฺมณ

[๔๑๗] อุปาทินนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อุปาทินโน ธรรมโม อุปุปฺชชติ อารมฺมณ-
 ปจฺจยา. อุปาทินนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖
 ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปฏิจฺจ ขนฺธา. (๑)

อนุปาตินนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนุปาตินโน ธรรมโม อุปุปฺชชติ อารมฺมณปจฺจยา.
 อนุปาตินนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ (๑)

อติปติ

[๔๑๘] อนุปาตินนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนุปาตินโน ธรรมโม อุปุปฺชชติ
 อติปติปจฺจยา. อนุปาตินนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺมุจฺจํ
 รุปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ เอกํ มหฺวญฺตํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ มหฺวญฺเต
 ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รุปํ, อุปาทารูปํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยานโลม ๒. สงฺขยวาร

สุทฺธ

[๔๑๙] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณเ เทว, อติปติยา เอกํ, อนนฺตเร เทว,
 สมฺนนฺตเร เทว, สหชาเต ปญฺจ, ญญณณณเ เทว, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย
 เทว, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก ปญฺจ, อาหาเร
 ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ปญฺจ, มกฺเค ปญฺจ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต
 ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, นตฺถิยา เทว, วิคเต เทว, อวิกเต ปญฺจ.

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๑. วิภังกวาร

นเหตุ

[๔๒๐] อุปาทินนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ อุปาทินโน ธรรมโม อุปุปฺชชติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ อุปาทินนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖
 อเหตุกปฏิสนธิกฺขณเ อุปาทินนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏฺฏตา จ รุปํ
 ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ขนฺธเ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุํ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ

มหาภูตํ ปฏิจจ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ กฏตถารูป, อุปาทารูป. อสณณสตถานํ
เอกํ มหาภูตํ ปฏิจจ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ กฏตถารูป, อุปาทารูป. (๑)

อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปจจยา.
อเหตุเก อุปาทินเน ชนฺธเ ปฏิจจ จิตฺตสมฺมูจจัน รุป. (๒)

อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน จ อนุปาทินโน จ ฐมมา อุปุปชชติ
นเหตุปจจยา. อเหตุกํ อุปาทินนํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺมูจจณฺจ
รูป ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ (๓)

[๔๒๑] อนุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุ-
ปจจยา. อเหตุกํ อนุปาทินนํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺมูจจณฺจ
รูป ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ
จิตฺตสมฺมูจจัน รุป, อุปาทารูป. พาหิรํ. อาหารสมฺมูจจัน. อุตฺตสมฺมูจจัน เอกํ มหาภูตํ
๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ อุปาทารูป. วิจิจฺจณสทฺทเ อทฺทจจสทฺทเ ชนฺธเ ปฏิจจ
วิจิจฺจณสทฺทเ อทฺทจจสทฺทเ โมหเ. (๑)

อุปาทินนณฺจ อนุปาทินนณฺจ ฐมมํ ปฏิจจ อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ
นเหตุปจจยา. อเหตุเก อุปาทินเน ชนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตฺตสมฺมูจจัน รุป. (๑)

นอารมฺมณ

[๔๒๒] อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นอารมฺมณ-
ปจจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณเ อุปาทินเน ชนฺธเ ปฏิจจ กฏตถารูป. ชนฺธเ ปฏิจจ
วตฺถุ. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ กฏตถารูป, อุปาทารูป. อสณณสตถานํ
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ กฏตถารูป, อุปาทารูป. (๑)

อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นอารมฺมณปจจยา.
อุปาทินเน ชนฺธเ ปฏิจจ จิตฺตสมฺมูจจัน รุป. (๒)

อนุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นอารมฺมณปจจยา.
อนุปาทินเน ชนฺธเ ปฏิจจ จิตฺตสมฺมูจจัน รุป. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ พาหิรํ.
อาหารสมฺมูจจัน. อุตฺตสมฺมูจจัน เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจจ อุปาทารูป. (๑)

อนุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นวิปากปจจา.
 อนุปาทินนํ เอกํ ชนธํ ปฏิจจ ตโย ชนธา จิตตสมุฏฐานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
 ชนธเ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อุตฺตสมุฏฐาน.)

นอาหาร

[๔๒๗] อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นอาหาร-
 ปจจา. อสณฺณสทฺถานํ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

อนุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นอาหารปจจา.
 พาหิรํ. อุตฺตสมุฏฐานํ ๖ เป ๖ (๑)

นอินทริย

[๔๒๘] อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นอินทริย-
 ปจจา. อสณฺณสทฺถานํ มหาภูเต ปฏิจจ รูปชีวิตินทริย. (๑)

อนุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นอินทริยปจจา.
 พาหิรํ. อาหารสมุฏฐานํ. อุตฺตสมุฏฐานํ ๖ เป ๖ (๑)

นณานาที

[๔๒๙] อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นณานปจจา.
 ปณฺณวิณฺณสทฺทํ เอกํ ชนธํ ปฏิจจ ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนธเ ๖ เป ๖
 อสณฺณสทฺถานํ ๖ เป ๖

อนุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นณานปจจา.
 พาหิรํ. อาหารสมุฏฐานํ. อุตฺตสมุฏฐานํ ๖ เป ๖

อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นมคฺคปจจา.
 (นหตฺตสิทฺธ. โมโท นตฺถิ.) นสมฺปยุตฺตปจจา.

นวิปยุตฺตาทิ

[๔๓๐] อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นวิปยุตฺต-
 ปจจา. อรูป อุปาทินนํ เอกํ ชนธํ ปฏิจจ ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนธเ
 ๖ เป ๖ อสณฺณสทฺถานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจจ ๖ เป ๖

อนุปาทินฺนํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺโน ธมฺโม อุปปชฺชติ นวิปยุตฺตปจฺจยา.
 อรูปํ อนุปาทินฺนํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖
 พาทิรํ. อาหารสมฺภูจฺจานํ. อุตฺตสมฺภูจฺจานํ ๖ เป ๖ โนนตฺติปจฺจยา. โนวิกตปจฺจยา.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาท

สํย

[๔๓๑] นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมณฺเ จตฺตาริ, นอธิปตฺติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร
 จตฺตาริ, นสมนฺนฺตเร จตฺตาริ, นอญฺฉมฺมณฺเ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ,
 นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปจฺจชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก
 เทว, นอาหาเร เทว, นอินฺทฺริเย เทว, นฉาเน เทว, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต
 จตฺตาริ, นวิปยุตฺเต เทว, โนนตฺติยา จตฺตาริ, โนวิกเต จตฺตาริ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีย

[๔๓๒] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณฺเ จตฺตาริ, นอธิปตฺติยา ปญฺจ ๖ เป ๖
 นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปจฺจชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก
 เอกํ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปยุตฺเต เทว, โนนตฺติยา จตฺตาริ, โนวิกเต
 จตฺตาริ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๔๓๓] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ เทว, อนนฺตเร เทว, สมนฺนฺตเร เทว,
 สหชาเต ปญฺจ, อญฺฉมฺมณฺเ เทว, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต
 เทว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก ปญฺจ ๖ เป ๖ มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต
 เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ.

(สหชาตวโร ปฏิจฺจวาทสทิส.)

๖๘. อุปาทินฺนทุก ๓. ปจฺจยวาท

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๔๓๔] อุปาทินฺนํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺโน ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อุปาทินฺนํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา กฏฺฏตา จ รุปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ

ว เป ๖ ปฏิสันธิกขณ อุปาทินน เอกั ชนธ ปรจยา ตโย ชนธา กฏตทา จ
รูป ๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ เป ๖ ชนธ ปรจยา วตถุ, วตถุ ปรจยา ชนธา.
เอกั มหาภูต ๖ เป ๖ มหาภูเต ปรจยา กฏตทารูป, อุปาทารูป. วตถุ ปรจยา
อุปาทินนา ชนธา. (๑)

อุปาทินน ฐมม ปรจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรจยา.
อุปาทินเน ชนธ ปรจยา จิตตสมุฏฐาน รุป. วตถุ ปรจยา อนุปาทินนา ชนธา. (๒)

อุปาทินน ฐมม ปรจยา อุปาทินโน จ อนุปาทินโน จ ฐมมา อุปปชชติ
เหตุปรจยา. อุปาทินน เอกั ชนธ ปรจยา ตโย ชนธา จิตตสมุฏฐานจ รุป
๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ เป ๖ (๓)

อนุปาทินน ฐมม ปรจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรจยา.
อนุปาทินน เอกั ชนธ ปรจยา ตโย ชนธา จิตตสมุฏฐานจ รุป ๖ เป ๖ เทว
ชนธ ๖ เป ๖ เอกั มหาภูต ๖ เป ๖ มหาภูเต ปรจยา จิตตสมุฏฐาน รุป,
อุปาทารูป. (๑)

อุปาทินนจ อนุปาทินนจ ฐมม ปรจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปรจยา. อุปาทินเน ชนธ จ มหาภูเต จ ปรจยา จิตตสมุฏฐาน รุป.
อนุปาทินน เอกั ชนธจ วตถุจ ปรจยา ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนธ
๖ เป ๖ (๑)

อารมมณ

[๔๓๕] อุปาทินน ฐมม ปรจยา อุปาทินโน ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปรจยา.
อุปาทินน เอกั ชนธ ปรจยา ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ เป ๖ ปฏิสันธิกขณ
๖ เป ๖ วตถุ ปรจยา ชนธา. จกขายทน ปรจยา จกขวิณณาน ๖ เป ๖ กายายทน
ปรจยา กายวิณณาน. วตถุ ปรจยา อุปาทินนา ชนธา. (๑)

อุปาทินน ฐมม ปรจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปรจยา.
วตถุ ปรจยา อนุปาทินนา ชนธา. (๒)

อนุปาทินน ฐมม ปรจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปรจยา.
อนุปาทินน เอกั ชนธ ปรจยา ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทินนญจ อนุปาตินนญจ ธรรมํ ปจฺจยา อนุปาตินโน ธรรมโม อุปุปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. อนุปาตินฺ อํกํ ขนฺธจ วตฺถญจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

อธิปติ

[๔๓๖] อุปาทินฺ ธรรมํ ปจฺจยา อนุปาตินโน ธรรมโม อุปุปฺปชฺชติ อธิปติ-
 ปจฺจยา. วตฺถํ ปจฺจยา อนุปาตินนา ขนฺธา. (๑)

อนุปาตินฺ ธรรมํ ปจฺจยา อนุปาตินโน ธรรมโม อุปุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา.
 อนุปาตินฺ อํกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
 ขนฺธ ๖ เป ๖ อํกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจณํ รูปํ,
 อุปาทารูป. (๑)

อุปาทินนญจ อนุปาตินนญจ ธรรมํ ปจฺจยา อนุปาตินโน ธรรมโม อุปุปฺปชฺชติ
 อธิปติปจฺจยา. อนุปาตินฺ อํกํ ขนฺธจ วตฺถญจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑) (สงฺขิตฺ.)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหต

[๔๓๗] เหตุยา ปญจ, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร
 จตฺตาริ, สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปญจ, อณฺณมณฺเณ จตฺตาริ, นิสฺสเย ปญจ,
 อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปญจ, วิปาเก
 ปญจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญจ.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๔๓๘] อุปาทินฺ ธรรมํ ปจฺจยา อุปาทินโน ธรรมโม อุปุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ อุปาทินฺ อํกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
 อเหตุกปฏิสนฺธิขณฺเณ ๖ เป ๖ ขนฺธ ปจฺจยา วตฺถ, วตฺถํ ปจฺจยา ขนฺธา. อํกํ
 มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปจฺจยา กตฺตารูปํ, อุปาทารูป. อสณฺณสฺสทฺธานํ อํกํ
 มหาภูตํ ๖ เป ๖ จกฺขายตฺนํ ปจฺจยา จกฺขวิณฺณณํ ๖ เป ๖ กายายตฺนํ ปจฺจยา
 กายวิณฺณณํ. วตฺถํ ปจฺจยา อเหตุกา อุปาทินนา ขนฺธา. (๑)

อุปาทินน์ ฐมมํ ปัจจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา.
 อเหตุเก อุปาทินเน ชนฺธ ปัจจยา จิตฺตสมฺภูจํ รุปํ. วตฺถํ ปัจจยา อเหตุกา
 อนุปาทินนา ชนฺธา. วตฺถํ ปัจจยา วิจิจฺจาสหคโต อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๒)

อุปาทินน์ ฐมมํ ปัจจยา อุปาทินโน จ อนุปาทินโน จ ฐมมา อุปุปชชติ
 นเหตุปัจจยา. อเหตุกํ อุปาทินน์ เอกํ ชนฺธํ ปัจจยา ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจํ
 รุปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

[๔๓๙] อนุปาทินน์ ฐมมํ ปัจจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ
 นเหตุปัจจยา. อเหตุกํ อนุปาทินน์ เอกํ ชนฺธํ ปัจจยา ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจํ
 รุปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ พาหิรํ. อาหารสมฺภูจํ.
 อุตฺตสมฺภูจํ ๖ เป ๖ วิจิจฺจาสหคเต อุตฺตจฺจาสหคเต ชนฺธ ปัจจยา วิจิจฺจาสหคโต
 อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

อุปาทินนญจ อนุปาทินนญจ ฐมมํ ปัจจยา อนุปาทินโน ฐมโม อุปุปชชติ
 นเหตุปัจจยา. อเหตุเก อุปาทินเน ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปัจจยา จิตฺตสมฺภูจํ
 รุปํ. อเหตุกํ อนุปาทินน์ เอกํ ชนฺธญจ วตฺถญจ ปัจจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ วิจิจฺจาสหคเต อุตฺตจฺจาสหคเต ชนฺธ จ วตฺถญจ ปัจจยา
 วิจิจฺจาสหคโต อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๑) (สงฺขิตํ.)

๒. ปัจจยปจณีย ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๔๔๐] นเหตุยา ปญจ, นอารมฺมณฺเจ จตฺตาริ, นอธิปตฺติยา ปญจ, นอนนฺตเร
 จตฺตาริ, นสมนฺนตเร จตฺตาริ, นอญฺฉมญฺฉเว จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ,
 นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปจฺจชาเต ปญจ, นอาเสวเน ปญจ, นกมฺเม ตินฺนิ,
 นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหारे เทว, นอินฺทริเย เทว, นฉาเน เทว, นมกฺเค ปญจ,
 นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา จตฺตาริ, โนวิกเต จตฺตาริ.

๓. ปัจจัยานุโลมปัจจัย

[๔๔๑] เหตุปัจจัย นารมมณ จตุตถาริ, นอริปัตติยา ปญจ ะ เป ะ
นปุเรชาเต จตุตถาริ, นปุจจาชาเต ปญจ, นอเสวเน ปญจ, นกมเม ตีณิ, นวิปาเก
ตีณิ ะ เป ะ นสมุပ္ยตเต จตุตถาริ, นวิปยุตเต เทว, โนนตติยา จตุตถาริ,
โนวิกเต จตุตถาริ.

๔. ปัจจัยปัจจัยนิยานุกรม

[๔๔๒] นเหตุปัจจัย นารมมณ จตุตถาริ, อนนุตเร จตุตถาริ ะ เป ะ
มกเต ตีณิ ะ เป ะ อวิกเต ปญจ.

(นิสสยวโร ปัจจัยวารสทิส.)

๖๘. อุปาทินนทุก ๕. สัมมัจจวาร

๑. ปัจจัยานุโลมาทิ

[๔๔๓] อุปาทินน ธรรมัม สัมมัจจ อุปาทินโน ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย.
อุปาทินน เอกัม ขนธ สัมมัจจา ตโย ขนธา ะ เป ะ เทว ขนธ ะ เป ะ
ปฐิสนุทธิกขณ ะ เป ะ

อนุปาทินน ธรรมัม สัมมัจจ อนุปาทินโน ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย.
อนุปาทินน เอกัม ขนธ สัมมัจจา ตโย ขนธา ะ เป ะ เทว ขนธ ะ เป ะ (๑)

เหตุยา เทว, นารมมณ เทว, นอริปัตติยา เอกัม, อนนุตเร เทว, สมนนุตเร
เทว, สหชาเต เทว, อณณมณเณ เทว, นิสสเย เทว, อุปนิสสเย เทว, ปุเรชาเต
เทว, นอเสวเน เอกัม, กมเม เทว, วิปาเก เทว, ะ เป ะ อวิกเต เทว.

อนุกรม.

[๔๔๔] อุปาทินน ธรรมัม สัมมัจจ อุปาทินโน ธรรมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจัย.
อเหตุก อุปาทินน เอกัม ขนธ สัมมัจจา ตโย ขนธา ะ เป ะ เทว ขนธ ะ เป ะ
อเหตุกปฐิสนุทธิกขณ ะ เป ะ (๑)

อนุปาทินัน ฐมัม สัสฏโจ อนุปาทินโน ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปจจายา.
 อเหตุกัม อนุปาทินัน เอกัม ขนุธ สัสฏจา ตโย ขนุธา ๖ เป ๖ เทว ขนุธ ๖ เป ๖
 วิจิจจาสหคเต อุทฺทจจสหคเต ขนุธ สัสฏโจ วิจิจจาสหคโต อุทฺทจจสหคโต
 โมโห. (๑)

นหฺตุยา เทว, นหฺติปฺติยา เทว, นปฺรชาเต เทว, นปฺจฺจชาเต เทว,
 นหาเสวเน เทว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมฺกุเต เทว,
 นวิปฺยตฺเต เทว.

ปัจจุบันนี้.

(เอว๋ อิตเร เทว คณนาปี สมฺปยุตฺตวโรปี กาทพฺพา.)

๖๘. อุปาทินนทุก ๗. ปญหาวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิภังควาร

๒๕๓

[๔๔๕] อุปาทินฺโน ธมฺโม อุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย.
 อุปาทินฺนา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. ปฏฺิสนธิกฺขณเณ
 อุปาทินฺนา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กถฺกตฺตา จ รูปานํ เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินโน ฌโม อนุปาทินนสฺส ฌมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. อุปาทินนา
เหตุ จิตฺตสम्मูจจानานํ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

อุปาทินโน ฐโม อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจุเณน
 ปัจจุโย. อุปาทินฺนา เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ
 เหตุปัจจุเณน ปัจจุโย. (๓)

อนุภาทินโน ฌโม อนุภาทินนสฺส ฌมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย.
อนุภาทินฺนา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณิ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญฺจ รูปานํ เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

อามมณ

[๔๔๖] อุปาทินโน ธมฺโม อุปาทินนุสฺส ธมฺมสฺส อามมณปจฺเจน ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ กายํ อุปาทินเน รฺูป. กนฺธ. รเส. โผฏฺฐพฺเพ. วตฺถุ อุปาทินเน ขนฺธ. อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นินฺรุทฺธ. วิปาโก ททามมณตา อุปฺปชฺชติ. อุปาทินนํ รฺูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ อุปาทินนํ กนฺธายตนํ ฆานวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อามมณปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินโน ธมฺโม อุปาทินนุสฺส ธมฺมสฺส อามมณปจฺเจน ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ กายํ อุปาทินเน รฺูป. กนฺธ. รเส. โผฏฺฐพฺเพ. วตฺถุ อุปาทินเน ขนฺธ. อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา อุปาทินนํ รฺูปํ ปสฺสติ. เจโตปรียวณเณ อุปาทินนจิตฺตสมํกฺกิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อุปาทินนา ขนฺธา อิทฺธิวิธวณสฺส, เจโตปรียวณสฺส, ปุพฺเพนิวาसानุสฺสตีวณสฺส, อนาคตํสวณสฺส, อวชฺชนาย อามมณปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

[๔๔๗] อุปาทินโน ธมฺโม อุปาทินนุสฺส ธมฺมสฺส อามมณปจฺเจน ปจฺจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สิลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนทติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ โคตฺวรฺกฺกสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย อามมณปจฺเจน ปจฺจโย. อริยา ปทีเณ กิเลเส ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตเ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺมาจฺฉิณฺเ ๖ เป ๖ อุปาทินเน รฺูป ๖ เป ๖ สทฺเท ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺเพ อุปาทินเน ขนฺธ. อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา อุปาทินนํ รฺูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาทฺถยา สทฺทํ สฺสวาทิ. เจโตปรียวณเณ อุปาทินนจิตฺตสมํกฺกิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาसानญายตนํ วิญฺญาณญายตนสฺส, อากิณฺณญายตนํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส, อุปาทินนา ขนฺธา อิทฺธิวิธวณสฺส, เจโตปรียวณสฺส, ปุพฺเพนิวาसानุสฺสตีวณสฺส, ยถากมฺมุปก- ฌวณสฺส, อนาคตํสวณสฺส, อวชฺชนาย อามมณปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปจฺจโย.
 อนุปาทินฺเน รูปํ ๖ เป ๖ สทฺเท ๖ เป ๖ โสฬสฺสพฺเพ อนุปาทินฺเน ชนฺธํ อนิจฺจโต
 ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสฺลาคุสฺเล นีรुทฺเธ วิปาโก ตทฺทารมฺมณฺตา อุปฺปชฺชติ.
 อากาสานญฺจายตนํกุสฺลํ วิญฺญาณญฺจายตนํวิปากสฺส ๖ เป ๖ อากิณฺณญฺจายตนํกุสฺลํ
 เนวสณฺณานาสณฺณายตนํวิปากสฺส ๖ เป ๖ อนุปาทินฺนํ รุปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖
 สทฺททายตนํ ๖ เป ๖ โสฬสฺสพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

อธิปติ

[๔๔๘] อุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺอธิปติ: จกฺขุ ๖ เป ๖ กายํ. อุปาทินฺเน รูปํ. กณฺธํ. รสํ. โสฬสฺสพฺเพ.
 วตฺถุํ อุปาทินฺเน ชนฺธํ. อริํ. กตฺวา อสฺสาทฺเตติ อภินฺนทฺติ, ตํ อริํ. กตฺวา ราโค
 อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๑)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺอธิปติ, สหชาตฺธาธิปติ. อารมฺมณฺอธิปติ: ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖
 อูโปสถกมฺมํ. กตฺวา ตํ อริํ. กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาทฺเตติ อภินฺนทฺติ, ตํ อริํ
 กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา
 มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ อริํ. กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ๖ เป ๖
 นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, ไวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
 อนุปาทินฺเน รูปํ ๖ เป ๖ สทฺเท ๖ เป ๖ โสฬสฺสพฺเพ อนุปาทินฺเน ชนฺธํ. อริํ
 กตฺวา ๖ เป ๖ ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สหชาตฺธาธิปติ: อนุปาทินฺนา
 อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญฺจ รุปานํ อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนนฺตร

[๔๔๙] อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา อุปาทินฺนา ชนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อุปาทินฺนํ ชนฺธานํ
 อนนฺตรปัจจเยน ปจฺจโย. ปญฺจวิญฺญาณํ วิปากมโนธาคฺยา อนนฺตรปัจจเยน ปจฺจโย.
 วิปากมโนธาคฺยา วิปากมโนวิญฺญาณธาคฺยา อนนฺตรปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินโน ฐมโม อนฺปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. ภวํกํ
อวชฺชชนายน. วิปากมโนวิญฺญาณธาคู กิริยมโนวิญฺญาณธาคูยา อนนฺตรปจฺเจน
ปจฺจโย. (๒)

[๔๕๐] อนฺปาทินโน ฐมโม อนฺปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน
ปจฺจโย. ปรีมา ปรีมา อนฺปาทินฺนา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อนฺปาทินฺนํ
ขนฺธํ อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. ๑ อนฺปาทินฺนา ขนฺธา วุฏฺฏจฺฉนสฺส อนนฺตรปจฺเจน
ปจฺจโย ๑ อนฺโลม โคตฺตฺรภุสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อนฺปาทินโน ฐมโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย.
อวชฺชชนา ปณฺจณํ วิญฺญาณํ ๖ เป ๖ อนฺปาทินฺนา ขนฺธา วุฏฺฏจฺฉนสฺส
อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. สมนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. ปณฺจ.
(ปฏฺิจฺจสทฺธิสา.) อณฺณมณฺณปจฺเจน ปจฺจโย. เทว. (ปฏฺิจฺจสทฺธิสา.) นิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. (ปจฺจยวาระ นิสฺสยสทฺธิสา.) ปณฺจ.

อุปฺนิสฺสย

[๔๕๑] อุปาทินโน ฐมโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย.
อนนฺตรูปฺนิสฺสโย, ปกตูปฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปฺนิสฺสโย : กายิกํ สฺขํ กายิกสฺส
สฺขสฺส. กายิกสฺส ทฺภวสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. กายิกํ ทฺภวํ ๖ เป ๖
อุปาทินฺนํ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ กายิกสฺส สฺขสฺส. กายิกสฺส ทฺภวสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. กายิกํ สฺขํ ๖ เป ๖ กายิกํ ทฺภวํ ๖ เป ๖ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ กายิกสฺส
สฺขสฺส. กายิกสฺส ทฺภวสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินโน ฐมโม อนฺปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อุปฺนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย.
อวชฺชชนูปฺนิสฺสโย, อนนฺตรูปฺนิสฺสโย, ปกตูปฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปฺนิสฺสโย : กายิกํ สฺขํ
อุปฺนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺขํ ภินฺทติ. กายิกํ ทฺภวํ ๖ เป ๖ อุปาทินฺนํ อุตฺตํ
๖ เป ๖ โภชนํ อุปฺนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อุปาเทติ ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖
สฺขํ ภินฺทติ. กายิกํ สฺขํ ๖ เป ๖ กายิกํ ทฺภวํ ๖ เป ๖ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ
สทฺธาย ๖ เป ๖ ปตฺถนายน มคฺคสฺส ผลสฺมาปตฺติยา อุปฺนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

[๔๕๒] อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ. มานํ ชบฺเปติ, ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. สีลํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ ๖ เป ๖ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สัมมํ ภินฺนํ. สทฺธา ๖ เป ๖ ปตฺถนา ๖ เป ๖ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปตฺถนาย มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย อตฺตาทนํ อาทาเปติ ปรีทาเปติ, ปริยฺยิฏฺฐิมฺลํ ทฺกขํ ปจฺจนฺโกติ. สีลํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ ๖ เป ๖ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย อตฺตาทนํ อาทาเปติ ปรีทาเปติ, ปริยฺยิฏฺฐิมฺลํ ๖ เป ๖ สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทฺกขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลากุสลํ กมฺมํ วิปากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาต

[๔๕๓] อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ กายํ. อุปาทินฺเน รุเป. โผฏฺฐพฺเพ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิริทฺเธ วิปาโก ตถารมฺมณฺณา อปฺปชฺชติ. อุปาทินฺนํ รุปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กณฺธายตนํ ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ อุปาทินฺนํ ฆนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ กายํ. อุปาทินฺเน รุเป. กณฺธ. รส. โผฏฺฐพฺเพ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา อุปาทินฺนํ รุปํ ปสฺสติ. วตฺถุปุเรชาตํ : วตฺถุ อุปาทินฺนํ ฆนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๔๕๔] อนุปาทินฺโน ธมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ : อนุปาทินฺเน รุปे ๖ เป ๖ สทฺθε ๖ เป ๖ กนฺธะ ๖ เป ๖ โสณฺณพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา อนุปาทินฺนํ รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาคฺคยา สทฺทํ สฺสนาติ. (๑)

อนุปาทินฺโน ธมฺโม อุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ : อนุปาทินฺเน รุปे ๖ เป ๖ กนฺธะ ๖ เป ๖ โสณฺณพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลา กุสเล นีรุทฺเธ วิปาโก ตถารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อนุปาทินฺนํ รุปายตนํ จกฺขฺววิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ สทฺทายตนํ ๖ เป ๖ โสณฺณพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. ๑ วตฺถุ อุปาทินฺนํ ชนฺธํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. ๑ (๒)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ธมฺมา อุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อนุปาทินฺนํ รุปายตนญจ จกฺขฺยตนญจ จกฺขฺววิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ สทฺทายตนญจ สโตทายตนญจ ๖ เป ๖ โสณฺณพฺพายตนญจ กายายตนญจ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนํ รุปายตนญจ วตฺถุ จ ๖ เป ๖ โสณฺณพฺพายตนญจ วตฺถุ จ อุปาทินฺนํ ชนฺธํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ธมฺมา อนุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อนุปาทินฺนํ รุปายตนญจ วตฺถุ จ ๖ เป ๖ โสณฺณพฺพายตนญจ วตฺถุ จ อนุปาทินฺนํ ชนฺธํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

ปจฺจชาตาเสวน

[๔๕๕] อุปาทินฺโน ธมฺโม อุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : อุปาทินฺนา ชนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส กายสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน ธมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : อุปาทินฺนา ชนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนสฺส กายสฺส ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนฺอุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส ปจฺจชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) (๓)

อนฺอุปาทินฺโน ฐมฺโม อนฺอุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
(สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

อนฺอุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
(สงฺฆิตฺตํ.) (๒)

อนฺอุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนฺอุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส ปจฺจชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) (๓)

[๔๕๖] อนฺอุปาทินฺโน ฐมฺโม อนฺอุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน
ปจฺจโย. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

กมฺม

[๔๕๗] อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
อุปาทินฺนา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสทฺธิกฺขณ
อุปาทินฺนา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กฏฺฐตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อนฺอุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนา
เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนฺอุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน
ปจฺจโย. อุปาทินฺนา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนฺอุปาทินฺโน ฐมฺโม อนฺอุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺอุปาทินฺนา
เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนฺอุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นานาขณิกา :
อนฺอุปาทินฺนา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏฺฐตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาก

[๔๕๘] อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย.
อุปาทินฺโน เอโก ขนฺธ. (สงฺฆิตฺตํ. อุปาทินฺนมฺลเก ตีณิ.)

อนุปาทินโน ฐมโม อนุปาทินนสฺส ฐมมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาก-
อนุปาทินโน เอโก ชนฺโธ ทิณฺณนํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจานานญจ รูปานํ วิปาก-
ปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา ๖ เป ๖ (๑)

อาหาร

[๔๕๙] อุปาทินโน ฐมโม อุปาทินนสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
อุปาทินฺนา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐินฺนํ ๖
๖ เป ๖ อุปาทินโน กพฺพีการโ อหาโร อิมสฺส อุปาทินนสฺส กายสฺส อาหาร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินโน ฐมโม อนุปาทินนสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนา
อาหารา จิตฺตสมุฏฺฏจานานํ รูปานํ ๖ เป ๖ อุปาทินโน กพฺพีการโ อหาโร อิมสฺส
อนุปาทินนสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินโน ฐมโม อุปาทินนสฺส จ อนุปาทินนสฺส จ ฐมมสฺส อาหาร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจานานญจ
รูปานํ ๖ เป ๖ กพฺพีการโ อหาโร อิมสฺส อุปาทินนสฺส จ อนุปาทินนสฺส จ
กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๖๐] อนุปาทินโน ฐมโม อนุปาทินนสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
อนุปาทินฺนา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจานานญจ รูปานํ อาหาร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินโน กพฺพีการโ อหาโร อิมสฺส อนุปาทินนสฺส กายสฺส
อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินโน ฐมโม อุปาทินนสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินโน
กพฺพีการโ อหาโร อิมสฺส อุปาทินนสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินโน ฐมโม อุปาทินนสฺส จ อนุปาทินนสฺส จ ฐมมสฺส อาหาร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินโน กพฺพีการโ อหาโร อิมสฺส อุปาทินนสฺส จ
อนุปาทินนสฺส จ กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมา อุปาทินฺนสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน
ปจฺจโย. อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ กพฺพีการโ อาหาโร อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส
กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมา อนุปาทินฺนสฺส ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน
ปจฺจโย. อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ กพฺพีการโ อาหาโร อิมสฺส อนุปาทินฺนสฺส
กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมา อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ
ฐมมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ กพฺพีการโ
อาหาโร อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ กายสฺส อาหารปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๓)

อินฺทริยาที

[๔๖๑] อุปาทินฺโน ฐโม อุปาทินฺนสฺส ฐมมสฺส อินฺทริยปจฺจเยน ปจฺจโย.
อุปาทินฺนา อินฺทริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อินฺทริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ อุปาทินฺนา อินฺทริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏฺฐตา จ
รูปานํ อินฺทริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขณฺทริยํ จกฺขวิมฺภวณฺสฺส ฯ เป ฯ กายินฺทริยํ
 ฯ เป ฯ รูปชีวิตินฺทริยํ กฏฺฐตารูปานํ อินฺทริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺโน ฐโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมมสฺส ฯ เป ฯ (อุปาทินฺนมฺลเก ทิณฺนิ,
ปจฺมสฺสเว รูปชีวิตินฺทริยํ, อิตเรสุ นตฺถิ.) (๓)

อนุปาทินฺโน ฐโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมมสฺส อินฺทริยปจฺจเยน ปจฺจโย.
อนุปาทินฺนา อินฺทริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อินฺทริย-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน ฐโม อุปาทินฺนสฺส ฐมมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ.
มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว.

วิปฺปยุตฺต

[๔๖๒] อุปาทินฺโน ฐโม อุปาทินฺนสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปฺเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา : ปฏิสนฺธิกฺขณฺเ อุปาทินฺนา ขนฺธา
กฏฺฐตารูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

วตฺถุ ขนฺธํ วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขายตํ จกฺขวิญฺญาณสฺส
 ๖ เป ๖ กายายตํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ อุปาทินฺนํ ขนฺธํ วิปฺยตฺต-
 ปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา : อุปาทินฺนา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส
 กายสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน ธมฺโม อนฺูปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. สหชาตา : อุปาทินฺนา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานํ
 รูปํ วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : วตฺถุ อนฺูปาทินฺนํ ขนฺธํ
 "จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ" วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา : อุปาทินฺนา
 ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนฺูปาทินฺนสฺส กายสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺโน ธมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนฺูปาทินฺนสฺส จ ธมฺมสฺส วิปฺยตฺต-
 ปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา : อุปาทินฺนา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส
 จ อนฺูปาทินฺนสฺส จ กายสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

[๔๖๓] อนฺูปาทินฺโน ธมฺโม อนฺูปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน
 ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. สหชาตา : อนฺูปาทินฺนา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานํ
 รูปํ วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา : อนฺูปาทินฺนา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส
 อิมสฺส อนฺูปาทินฺนสฺส กายสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อนฺูปาทินฺโน ธมฺโม อุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย.
 ปจฺฉาชาตา : อนฺูปาทินฺนา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส กายสฺส
 วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย (๒)

อนฺูปาทินฺโน ธมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนฺูปาทินฺนสฺส จ ธมฺมสฺส วิปฺยตฺต-
 ปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา : อนฺูปาทินฺนา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส
 จ อนฺูปาทินฺนสฺส จ กายสฺส วิปฺยตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

อตุตฺถิอาทิ

[๔๖๔] อุปาทินฺโน ธมฺโม อุปาทินฺนสฺส ธมฺมสฺส อตุตฺถิปจฺเจน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ. ยถา นิฏฺฐิตฺตปทานิ
 วิภชิตพฺพานิ ปริปฺณณานิ.) (๑)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ. (สงฺฆิตฺตํ. ยถา นิภฺขิตฺตปทานิ วิตุถาเรตฺตพฺพานิ.) (๒)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ. (สงฺฆิตฺตํ. ยถา นิภฺขิตฺตปทานิ วิตุถาเรตฺตพฺพานิ.) (๓)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ. (สงฺฆิตฺตํ. ยถา นิภฺขิตฺตปทานิ วิภฺขิตฺตพฺพานิ.) (๑)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ. ปุเรชาตํ: อนุปาทินฺเน รุเป ๖ เป ๖ สทฺเท ๖ เป ๖ กณฺเฐ ๖ เป ๖ รสเ ๖ เป ๖ โสณฺฑพฺเพ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตถารมฺมณฺตา อุปฺปชฺชติ. อนุปาทินฺนํ รุปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โสณฺฑพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ ปจฺจชาตาทา: อนุปาทินฺนา ขนฺธธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. อนุปาทินฺโน กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปจฺจชาตํ, อาหารํ. ปจฺจชาตาทา: อนุปาทินฺนา ขนฺธธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. อนุปาทินฺโน กพฺพีกาโร อาหาโร อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๓)

[๔๖๕] อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมฺมา อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. ปุเรชาตํ: อนุปาทินฺนํ รุปายตนญฺจ จกฺขายตนญฺจ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ อนุปาทินฺนํ โสณฺฑพฺพายตนญฺจ กายายตนญฺจ กายวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนํ รุปายตนญฺจ วตฺถุ จ ๖ ล ๖ โสณฺฑพฺพายตนญฺจ วตฺถุ จ อุปาทินฺนํ ขนฺธํ

อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา: อุปาทินฺนา ขนฺธา จ อนฺุปาทินฺโน กพฺพิกาโร
อาหาโร จ อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส กายสฺส อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา:
อนฺุปาทินฺนา ขนฺธา จ รูปฐีวิตฺติทฺริยญฺจ กญฺจตฺตารูปานํ อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน จ อนฺุปาทินฺโน จ ฐมฺมา อนฺุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อตุตฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาहारํ. สหชาตา: อุปาทินฺนา ขนฺธา
จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺจจานานํ รูปานํ อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาโต:
อนฺุปาทินฺโน เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ตินฺนณฺนํ ขนฺธานํ อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย
ว เป ว เทว ขนฺธา จ ว เป ว ปุเรชาตํ: อนฺุปาทินฺนํ รูปายตนญฺจ วตฺถุ จ
อนฺุปาทินฺนํ ขนฺธานํ อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย ว เป ว โผฏฺจพฺพายตนญฺจ วตฺถุ
จ อนฺุปาทินฺนํ ขนฺธานํ อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา: อุปาทินฺนา ขนฺธา
จ อนฺุปาทินฺโน กพฺพิกาโร อาหาโร จ อิมสฺส อนฺุปาทินฺนสฺส กายสฺส อตุตฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺโน จ อนฺุปาทินฺโน จ ฐมฺมา อุปาทินฺนสฺส จ อนฺุปาทินฺนสฺส จ
ฐมฺมสฺส อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อาहारํ: อุปาทินฺโน จ อนฺุปาทินฺโน จ กพฺพิกาโร
อาหาโร อิมสฺส อุปาทินฺนสฺส จ อนฺุปาทินฺนสฺส จ กายสฺส อตุตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)
นตฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยาวาร

สํว

[๔๖๖] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺติยา เทว, อนนฺตเร จตฺตาริ,
สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปญฺจ, อณฺณมณฺณเ เทว, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย
จตฺตาริ, ปุเรชาเต จ, ปจฺจนาชาเต จ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก จตฺตาริ,
อาหาเร นว, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มกุเ จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว,
วิปฺยุตฺเต จ, อตฺติยา นว, นตฺติยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต นว.

๒. ปจฺจนียฺยถาร

[๔๖๗] อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย.
สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย.
ปจฺจนาชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส สหชาต-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๔๖๘] อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
ปจฺจโย.^๑ ปจฺจนาชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย.
อุปนฺนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย.^๑ ปจฺจนาชาตปฺจายเณ ปจฺจโย.
กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ ฐมฺมสฺส ปจฺจนาชาต-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมฺมา อุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส ^๒ปุเรชาตปฺจายเณ
ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ
ปจฺจโย.^๒ (๑)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมฺมา อนุปาทินฺนสฺส ฐมฺมสฺส ^๓สหชาต-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหาร-
ปฺจายเณ ปจฺจโย.^๓ (๒)

อุปาทินฺโน จ อนุปาทินฺโน จ ฐมฺมา อุปาทินฺนสฺส จ อนุปาทินฺนสฺส จ
ฐมฺมสฺส อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

๑ ฉ.ม. อัย ปาโจ น ทิสฺสตี

๒-๒ ฉ.ม. ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ.

๓-๓ ฉ.ม. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ.

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

สูตร

[๔๖๘] นเหตุยา นว, นอวามมณเ นว, (สพฺพตฺถ นว,) นอาหาเร
อฏฺฐ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปยุตฺเต นว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนนตฺถิยา
นว, โนวิกเต นว, โนวิกเต จตฺตาริ.

๓. ปัจจัยานุโลมปัจจัยนัย

[๔๗๐] เหตุปัจจัยา นอวามมณเ จตฺตาริ ๖ เป ๖ นอณฺณมณเณ ตีณิ,
นอฺปนีสฺสเย จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ,
โนวิกเต จตฺตาริ.

๔. ปัจจัยปัจจัยนัยานุโลม

[๔๗๑] นเหตุปัจจัยา อวามมณเ จตฺตาริ, อธิปติยา เทว, (อนฺโลมมาติกา
กาตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

อุปาทินนํ กํ นิฏฺฐิตํ.

มหนฺตรํ กํ นิฏฺฐิตํ.

๑๑. อุปาทานโคจรก

๖๕. อุปาทานทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปัจจัยานุโลม ๑. วิภงฺกวาร

เหตุ

[๑] อุปาทานํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
ทิจฺจุปาทานํ ปฏิจฺจ กามุปาทานํ. กามุปาทานํ ปฏิจฺจ ทิจฺจุปาทานํ. สีสพฺพตฺตูปาทานํ
ปฏิจฺจ กามุปาทานํ. กามุปาทานํ ปฏิจฺจ สีสพฺพตฺตูปาทานํ. อตฺตวาทูปาทานํ ปฏิจฺจ
กามุปาทานํ. กามุปาทานํ ปฏิจฺจ อตฺตวาทูปาทานํ. (๑)

อุปาทานํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
อุปาทาเน ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูฏานญจ รูป. (๒)

อุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจิตฺตํ อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา อุปุปชชนฺติ
 เหตุปัจจัยา. ทิฏฐุปาทานํ ปฏิจิตฺตํ กามุปาทานํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
 รูปํ. กามุปาทานํ ๖ เป ๖ (สพฺพํ จกฺกํ กาทพฺพํ.) (๓)

[๒] โนอุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจิตฺตํ โนอุปาทาโน ฐมโม อุปุปชชนฺติ เหตุปัจจัยา.
 โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจิตฺตํ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
 ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๑ โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจิตฺตํ ตโย ขนฺธา
 กณฺฐตา จ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ขนฺธ ปฏิจิตฺตํ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจิตฺตํ
 ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูต ปฏิจิตฺตํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ, กณฺฐตารูปํ,
 อุปาทารูปํ. (๑)

โนอุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจิตฺตํ อุปาทาโน ฐมโม อุปุปชชนฺติ เหตุปัจจัยา.
 โนอุปาทาน ๑ ขนฺธ ปฏิจิตฺตํ อุปาทานา. (๒)

โนอุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจิตฺตํ อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา อุปุปชชนฺติ
 เหตุปัจจัยา. โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจิตฺตํ ตโย ขนฺธา อุปาทานา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
 รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ปฏิจิตฺตํ เทว ขนฺธา อุปาทานา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. (๓)

[๓] อุปาทานนฺจ โนอุปาทานนฺจ ฐมมํ ปฏิจิตฺตํ อุปาทาโน ฐมโม อุปุปชชนฺติ
 เหตุปัจจัยา. ทิฏฐุปาทานนฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธ ปฏิจิตฺตํ กามุปาทานํ. (สพฺพํ
 จกฺกํ กาทพฺพํ.) (๑)

อุปาทานนฺจ โนอุปาทานนฺจ ฐมมํ ปฏิจิตฺตํ โนอุปาทาโน ฐมโม อุปุปชชนฺติ
 เหตุปัจจัยา. โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธนฺจ อุปาทานนฺจ ปฏิจิตฺตํ ตโย ขนฺธา
 จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ อุปาทานนฺจ มหาภูต จ ปฏิจิตฺตํ
 จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. (๒)

อุปาทานนฺจ (วตฺถุนฺจ ปฏิจิตฺตํ โนอุปาทานา ขนฺธา. อุปาทานนฺจ)^๑
 โนอุปาทานนฺจ ฐมมํ ปฏิจิตฺตํ อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา อุปุปชชนฺติ
 เหตุปัจจัยา. โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธนฺจ ทิฏฐุปาทานนฺจ ปฏิจิตฺตํ ตโย ขนฺธา
 กามุปาทานนฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (จกฺกํ กาทพฺพํ.) (๓)

อารมมณ

[๕] อุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ อารมมณปจฺจยา.
(นวปี ปณฺหา กาทพฺพา. รูปํ จทฺเทตพฺพ.)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๕] เหตฺุยา นว, อารมมณ นว, อธิปฺติยา นว, (สพฺพตฺถ นว.)
วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิภงฺกวาร

นเหตุ

[๖] โนอุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุ-
ปจฺจยา. อเหตุกํ โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ
รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ ขนฺธเ ปฏิจฺจ
วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ
รูปํ, กณฺฐตารูปํ, อุปาหารูปํ. พาหิรํ ๖ เป ๖ อาหารสมฺภูจฺจานํ ๖ เป ๖ อตุสมฺภูจฺจานํ
๖ เป ๖ อสณฺณสตฺถานํ ๖ เป ๖ วิจิกิณฺหาสทฺทเ อุทฺทจฺจสทฺทเ ขนฺธเ ปฏิจฺจ
วิจิกิณฺหาสทฺทเ อุทฺทจฺจสทฺทเ โมนเ. (๑)

นอารมมณาทิ

[๗] อุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอารมมณ-
ปจฺจยา. อุปาทาเน ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. (๑)

โนอุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอารมมณปจฺจยา.
โนอุปาทาเน ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. ปฏิสฺสนธิกฺขณเ โนอุปาทาเน ขนฺธเ
ปฏิจฺจ กณฺฐตารูปํ. ขนฺธเ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ
๖ เป ๖ (ยว อสณฺณสตฺถา.) (๑)

อุปาทานญจ โนอุปาทานญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นอารมมณปจฺจยา. อุปาทาเน จ สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ
รูปํ. อุปาทาเน จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. (๑)

นอธิปฺติปจฺจยา. นอนนฺตรปจฺจยา ๖ เป ๖ นอุปนิสฺสยปจฺจยา.

นปฺเรชาต

[๘] อุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน ฐมโม อุปปชฺชติ นปฺเรชาต-
ปจฺจยา. อรูปเ อตฺตวาทูปาทานํ ปฏิจฺจ กามูปาทานํ. กามูปาทานํ ปฏิจฺจ
อตฺตวาทูปาทานํ. (๑)

อุปาทานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน ฐมโม อุปปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺจยา.
อรูปเ อุปาทาเน ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. อุปาทาเน ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ
รูปํ. (สงฺขิตฺตํ. นวปี ปญฺหา อรูปเ เทว อุปาทานา.)

๒. ปัจจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร**สํทฺธ**

[๙] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอริปัตติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ
ฯ เป ฯ นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว,
นกกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ,
นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ. นวิปยุตฺเต นว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๓. ปัจจยानุโลมปจฺจนีเย

[๑๐] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ตีณิ, นอริปัตติยา นว ฯ เป ฯ นอุปนิสฺสเย
ตีณิ, นปฺเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก
นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต นว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปัจจยปจฺจนียานุโลม

[๑๑] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) มกฺเค เอกํ ฯ เป ฯ
อวิกเต เอกํ.

(สหชาตวาโร ปฏิจฺจวารสทิสฺ. วิภชฺชนฺเตน ทิฏฺฐูปาทานํ สหชาตํ
กามูปาทานนฺติ กาทพฺพ.)

๖๕. อุปาทานทุก ๓. ปัจจยวาร**๑. ปัจจยानุโลมาทิ****เหตุ**

[๑๒] อุปาทานํ ฐมมํ ปจฺจยา อุปาทาโน ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ทิฏฺฐูปาทานํ ปจฺจยา กามูปาทานํ. ตีณิ. (ปฏิจฺจสทิสฺ.)

โนอุปาทานํ ธมฺมํ ปจฺจยา โนอุปาทาโน ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
โนอุปาทานํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ ชนฺธ ๖ ปจฺจยา วตฺถุ ๖ เป ๖ (ยาว
อชฺฌตฺตติกา มหาภูตา.) วตฺถุ ปจฺจยา โนอุปาทานา ชนฺธา. (๑)

โนอุปาทานํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทาโน ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
โนอุปาทาน ๖ ชนฺธ ๖ ปจฺจยา อุปาทานา. วตฺถุ ปจฺจยา อุปาทานา. (๒)

โนอุปาทานํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ธมฺมา อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. โนอุปาทานํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา อุปาทานา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ
รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ วตฺถุ ปจฺจยา อุปาทานา. มหาภูเต ปจฺจยา
จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูป. วตฺถุ ปจฺจยา อุปาทานา สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา. (๓)

[๑๓] อุปาทานญจ โนอุปาทานญจ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทาโน ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทิฏฺฐุปาทานญจ สมฺปยุตฺตเก จ ชนฺธ ๖ ปจฺจยา กามุปาทานํ.
กามุปาทานญจ สมฺปยุตฺตเก จ ชนฺธ ๖ ปจฺจยา ทิฏฺฐุปาทานํ. (จกฺกํ กาทพฺพ.)
ทิฏฺฐุปาทานญจ วตฺถุญจ ปจฺจยา กามุปาทานํ. (จกฺกํ กาทพฺพ.) (๑)

อุปาทานญจ โนอุปาทานญจ ธมฺมํ ปจฺจยา โนอุปาทาโน ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. โนอุปาทานํ เอกํ ชนฺธญจ อุปาทานญจ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา จิตฺต-
สมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (จกฺกํ กาทพฺพ.) อุปาทาน ๖
มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูป. อุปาทานญจ วตฺถุญจ ปจฺจยา โนอุปาทานา
ชนฺธา. (๒)

อุปาทานญจ โนอุปาทานญจ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ
ธมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โนอุปาทานํ เอกํ ชนฺธญจ ทิฏฺฐุปาทานญจ ปจฺจยา
ตโย ชนฺธา กามุปาทานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ (จกฺก.) ทิฏฺฐุปาทานญจ
วตฺถุญจ ปจฺจยา กามุปาทานํ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา ๖ เป ๖ (จกฺก.) (๓)

อารมฺมณปจฺจยา. (อารมฺมณ ๖ โนอุปาทานมฺมูตเก ปณฺจายตนญจ วตฺถุ จ
กาทพฺพา.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตยา นว, (สพฺพตฺถ นว.) วิปาเก เอกํ
 ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

อนฺโถมํ.

[๑๔] โนอุปาทานํ ฐมฺมํ ปจฺจยา โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิภูมฺเณ ๖ เป ๖
 (ยาว อสณฺณสตฺถา.) จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา จกฺขวิณฺณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปจฺจยา
 กายวิณฺณํ. วตฺถํ ปจฺจยา อเหตุกา โนอุปาทานา ขนฺธา. วิจิกิณฺณาสทฺทเท
 อุตฺตรจฺจสทฺทเท ขนฺธเ จ วตฺถญจ ปจฺจยา วิจิกิณฺณาสทฺทโต อุตฺตรจฺจสทฺทโต โมโห.

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปัตยา นว, นอนนฺตร ตีณิ,
 นสมนฺนฺตร ตีณิ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต นว ๖ เป ๖ นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว,
 (ปฏิจฺจสทฺท.) ๖ เป ๖ โนวิกเต ตีณิ.

ปจฺจณฺยํ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณนาเป นิสฺสยวาโรเป กาทพฺพา.)

๖๙. อุปาทานทุก ๕. สัมมัจจวาร

๑. ปจฺจยานฺโถมาถิ

เหตุ

[๑๕] อุปาทานํ ฐมฺมํ สัมมัจฺจ โอุปาทาโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
 ทิฏฺฐอุปาทานํ สัมมัจฺจํ กามูปาทานํ. กามูปาทานํ สัมมัจฺจํ ทิฏฺฐอุปาทานํ. (จกฺก. เอวํ
 นวปี ปณฺหา กาทพฺพา.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปัตยา นว, (สพฺพตฺถ นว.) วิปาเก
 เอกํ ๖ เป ๖ วิกเต นว, อวิกเต นว.

อนฺโถมํ.

[๑๖] โนอุปาทานํ ฐมฺมํ สัมมัจฺจ โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุ-
 ปจฺจยา. อเหตุกํ โนอุปาทานํ เอกํ ขนฺธํ สัมมัจฺจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว

ชนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสหคเต อฺทฺทฺจฺจสหคเต
ชนฺธ สํสฺสฺสฺส วิจิกิจฺจาสหคโต อฺทฺทฺจฺจสหคโต โมโน.

นเหตุยา เอกํ, นอธิปัตติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ,
นวิปฺปยุตฺเต นว.

ปัจจนีโย.

(เอวํ อิตฺเร เทว กณฺหาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๖๕. อุปาทานทุก ๗. ปญฺหาวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๑. วิภังฺกวาร

เหตุ

[๑๗] อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจยฺเนน ปจฺจโย.
อุปาทานา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ อุปาทานานํ เหตุปัจจยฺเนน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
อุปาทานา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจยฺเนน
ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) อุปาทานา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ชนฺธานํ อุปาทานานญจ
จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปัจจยฺเนน ปจฺจโย. (๓)

[๑๘] โนอุปาทาโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจยฺเนน ปจฺจโย.
โนอุปาทานา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจยฺเนน
ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจยฺเนน ปจฺจโย. โนอุปาทานา
เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ อุปาทานานํ เหตุปัจจยฺเนน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) โนอุปาทานา
เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ชนฺธานํ อุปาทานานญจ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปัจจยฺเนน
ปจฺจโย. (๓)

[๑๙] อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมฺมา อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจยฺเนน
ปจฺจโย. อุปาทานา จ โนอุปาทานา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ อุปาทานานํ เหตุปัจจยฺเนน

ปัจจโย. (มฺลฺ กาทพฺพ.) อุปาทนา จ โนอุปาทนา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (มฺลฺ กาทพฺพ.) อุปาทนา
 จ โนอุปาทนา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ อุปาทนานญจ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ
 รูปานํ เหตุปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

อารมฺมณ

[๒๐] อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย.
 อุปาทาเน อารพฺภ อุปาทนา อุปฺปชฺชติ. ตีณิ. (อารพฺภ กาทพฺพา.)

โนอุปาทาโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย.
 ทานํ ททฺวา, สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กทฺวา ตํ ปัจจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ,
 ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. วิจิกิจฺฉา ๖ เป ๖ อุทฺธจํ ๖ เป ๖
 โทมนสฺส อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจิตฺตานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ปัจจเวกฺขติ.
 อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปัจจเวกฺขณฺติ. ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ปัจจเวกฺขณฺติ.
 นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปัจจเยน
 ปัจจโย. อริยา โนอุปาทาเน ปหิเน กิเลเส ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตฺเต กิเลเส ปัจจเวกฺขณฺติ,
 ปุพฺเพ สมฺมาจิตฺตเณ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ โนอุปาทาเน ขนฺธเ อธิจฺจโต
 ๖ เป ๖ โทมนสฺส อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาคฺคยา
 สทฺทํ สฺสณฺติ. เจโตปริยญาณเณ โนอุปาทานจิตฺตสมฺภิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาसानญายตนํ
 วิญฺญาณญายตนสฺส ๖ เป ๖ อากิณฺจณญายตนํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส ๖ เป ๖
 รูปายตนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖
 โนอุปาทานา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส,
 ยถากมฺมูปกคฺคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. ทานํ
 ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กทฺวา ตํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ
 ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจิตฺตานิ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖
 จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ โนอุปาทาเน ขนฺธเ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค
 อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๒)

โนอุปาทาโน รมโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ รมมสฺส อารมมณ-
ปัจจุเณน ปัจจุโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ๖ เป ๖ ปุพฺเพ
สุจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ โนอุปาทาเน
ชนฺธเ อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา
อุปฺปชฺชติ. (๓)

อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ รมมา อุปาทานสฺส รมมสฺส อารมมณ-
ปัจจุเณน ปัจจุโย. ตีณิ. (อารพฺภ กาทพฺพา.)

อธิปติ

[๒๑] อุปาทาโน รมโม อุปาทานสฺส รมมสฺส อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย.
อารมมณฺธธิปติ : อุปาทาเน ญํ กตฺวา อุปาทานา อุปฺปชฺชติ. ตีณิ.
(อารมมณฺธธิปติเยว.)

[๒๒] โนอุปาทาโน รมโม โนอุปาทานสฺส รมมสฺส อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย.
อารมมณฺธธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมมณฺธธิปติ : ทานํ ทตฺวา, สีสํ ๖ เป ๖
อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ญํ กตฺวา
ปัจจุเวกฺขติ, อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ญํ กตฺวา
ปัจจุเวกฺขติ ๖ เป ๖ ผลสฺส อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ
โนอุปาทาเน ชนฺธเ ญํ กตฺวา อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ญํ กตฺวา ราโค
อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สหชาตฺธิปติ : โนอุปาทานา อธิปติ สมฺปยุตฺตกา
ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย. (๑)

โนอุปาทาโน รมโม อุปาทานสฺส รมมสฺส อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย.
อารมมณฺธธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมมณฺธธิปติ : ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖
อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ญํ กตฺวา อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ญํ กตฺวา ราโค
อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ
โนอุปาทาเน ชนฺธเ ญํ กตฺวา อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ญํ กตฺวา ราโค
อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สหชาตฺธิปติ : โนอุปาทานา อธิปติ สมฺปยุตฺตกา
อุปาทานานํ อธิปติปัจจุเณน ปัจจุโย. (๒)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมมสฺส อธิปติ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปติ, สหชาตฺธาธิปติ. อารมฺมณฺณธิปติ : ทานํ ๖ เป ๖
 สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺพเพ ๖ เป ๖ ฉานํ ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖
 วตฺถุํ โนอุปาทาเน ขนฺธเ ครุํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ครุํ กตฺวา
 อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปปชฺชนฺติ. สหชาตฺธาธิปติ : โนอุปาทานา
 อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปาทานานญจ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปติ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมฺมา อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อธิปติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ตีณิ. อารมฺมณฺณธิปติ. ตีณิ. (อารพฺภ กาทพฺพา, อารมฺมณฺณธิปติเยว.)

อนนฺตราทิ

[๒๓] อุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา อุปาทานา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อุปาทานานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 (มฺถํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา อุปาทานา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ โนอุปาทานานํ
 ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานํ วฏฺฏจฺจานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 (มฺถํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา อุปาทานา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อุปาทานานํ
 สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๔] โนอุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา โนอุปาทานา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ โนอุปาทานานํ
 ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺถโลมํ โคตฺตฺรภุสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา
 ปุริมา โนอุปาทานา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อุปาทานานํ ขนฺธานํ อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อวชฺชนา อุปาทานานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมมสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา โนอุปาทานา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ

อุปาทานานํ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. อวชฺชนา
อุปาทานานํ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๒๕] อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมฺมา อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส
อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา
ปฺจณฺเฒานํ ปฺจณฺเฒานํ อุปาทานานํ อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา
ปุริมา อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปฺจณฺเฒานํ ปฺจณฺเฒานํ โนอุปาทานานํ
ขนฺธานํ อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา วุฏฺฐจฺจนสฺส
อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา
จ ขนฺธา ปฺจณฺเฒานํ ปฺจณฺเฒานํ อุปาทานานํ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธานํ อนนฺตรปฺจายเณ
ปจฺจโย. (๓)

สมนฺนตรปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. (ปฏฺิจฺจสทิสฺ.)
อณฺณมณฺณปฺจายเณ ปจฺจโย. (ปฏฺิจฺจสทิสฺ.) นิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (ปจฺจยสทิสฺ.)

อุปนิสฺสย

[๒๖] อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย.
อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย:
อุปาทานา อุปาทานานํ อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ.

[๒๗] โนอุปาทาโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ
ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย:
สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติํ อุปปาเทติ. มานํ ชปะเปติ.
ทิกฺขจํ คณฺหาติ. สีสํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ ๖ เป ๖ รากํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ. กายิกํ
สุขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติํ อุปปาเทติ.
มานํ ชปะเปติ. ทิกฺขจํ คณฺหาติ. ปาณํ หนติ ๖ เป ๖ สํขํ ภินฺหาติ. สทฺธา
๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย.
ปกตูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปะเปติ, ทิกฺขจํ คณฺหาติ. สีสํ
๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย อทฺธินํ ๖ เป ๖ มุสา ๖ เป ๖ ปีสฺสณํ ๖ เป ๖

สมุหิ ๖ เป ๖ สหุรี ๖ เป ๖ นิลุโลป ๖ เป ๖ เอกการิกิ ๖ เป ๖ ปริปนฺเถ
 ๖ เป ๖ พรทาร์ ๖ เป ๖ คามฆาติ ๖ เป ๖ นิกมฆาติ กโรติ. สทฺธา ๖ เป ๖
 เสนาสนํ อุปาทานานํ อุปนิสฺสยปัจเจน ปจฺจโย. (มูลํ กาทพฺพ.) สทฺธํ อุปนิสฺสย
 มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สิลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสย อทินฺนํ
 อาทียติ. มุสา ๖ เป ๖ ปิสฺสํ ๖ เป ๖ สมุหิ ๖ เป ๖ สหุรี ๖ เป ๖ นิลุโลป
 ๖ เป ๖ เอกการิกิ ๖ เป ๖ ปริปนฺเถ ๖ เป ๖ พรทาร์ ๖ เป ๖ คามฆาติ ๖ เป ๖
 นิกมฆาติ กโรติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปาทานานํ สมฺปยุตฺตกานญจ
 ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปัจเจน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมฺมา อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปัจเจน
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺณุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย:
 ตินฺนิ.

ปุเรชาต

[๒๘] โนอุปาทาโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปัจเจน
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ: จกฺขุ ๖ เป ๖
 วตฺถุ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูโป ปสฺสติ.
 ทิพฺพาย สโตธาทุยา สทฺทํ สฺสนาติ. รุปรายตฺนํ จกฺขุวิมฺวณฺณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตฺนํ
 กายวิมฺวณฺณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ: จกฺขายตฺนํ จกฺขุวิมฺวณฺณสฺส ๖ เป ๖
 กายายตฺนํ กายวิมฺวณฺณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ โนอุปาทานานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปัจเจน
 ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปัจเจน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ: จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. วตฺถุปุเรชาตํ:
 วตฺถุ อุปาทานานํ ปุเรชาตปัจเจน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปัจเจน
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ: จกฺขุ ๖ เป ๖
 วตฺถุ อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา
 อุปฺปชฺชนฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ อุปาทานานํ สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ
 ปุเรชาตปัจเจน ปจฺจโย. (๓)

ปัจฉาชาตเสวน

[๒๙] อุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส ปัจฉาชาตปัจจุเณน
ปัจจุโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนอุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส ปัจฉาชาตปัจจุเณน ปัจจุโย.
(สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส ปัจฉาชาตปัจจุเณน
ปัจจุโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑) อาเสวนปัจจุเณน ปัจจุโย.

กมฺม

[๓๐] โนอุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจุเณน ปัจจุโย.
สหชาตา, นานาชนิดิกา. สหชาตา: โนอุปาทานา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ
จิตฺตสมุฏฺฐานนญจ รูปานํ กมฺมปัจจุเณน ปัจจุโย. ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖
นานาชนิดิกา: โนอุปาทานา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กมฺมุตฺตา จ รูปานํ
กมฺมปัจจุเณน ปัจจุโย. (๑)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจุเณน ปัจจุโย. โนอุปาทานา
เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ อุปาทานานํ กมฺมปัจจุเณน ปัจจุโย. (๒)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมมสฺส กมฺมปัจจุเณน
ปัจจุโย. โนอุปาทานา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ อุปาทานนญจ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ
รูปานํ กมฺมปัจจุเณน ปัจจุโย. (๓)

วิปากาทิ

[๓๑] โนอุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส วิปากปัจจุเณน ปัจจุโย.
วิปากโก โนอุปาทาโน เอโก ขนฺโธ ๖ เป ๖ เอกํ.

โนอุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส อาหารปัจจุเณน ปัจจุโย.
ตีณิ. (เอโกเยว กพฺพิกาโร อาหาโร.) อินฺทฺริยปัจจุเณน ปัจจุโย. ตีณิ. (รูปวีวิตินฺทฺริยํ
เอกํเยว.) ฌานปัจจุเณน ปัจจุโย. ตีณิ.

อุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส มกฺกปจฺเจน ปจฺจโย. อุปาทานานิ มกฺกญฺจคานิ สมฺปยุตฺตกาณิ อุปาทานานิ มกฺกปจฺเจน ปจฺจโย. (อิมินา การณเณ นว ปญฺหา กาทพฺพา.) สมฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. นว.

วิปฺปยุตฺต

[๓๒] อุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา: อุปาทานา จิตฺตสมฺภูจฺจานานิ รูปานิ วิปฺปยุตฺต-ปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺจชาตํ: ปจฺจชาตา อุปาทานา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทาโน ฐมโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ อุปาทานานิ วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺต-ปจฺเจน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ อุปาทานานิ สมฺปยุตฺตกาณญฺจ ขนฺธานิ วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

[๓๓] อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา: อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานานิ รูปานิ วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อตุฏฺฐิ

[๓๔] อุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อตุฏฺฐิปจฺเจน ปจฺจโย. ทิฏฺฐุปาทานํ กามุปาทานสฺส อตุฏฺฐิปจฺเจน ปจฺจโย. (จกฺกํ.) (๑)

อุปาทานโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา: อุปาทานา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: อุปาทานา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ. ปฏิจฺจุสทิสํ.) (๓)

[๓๕] โนอุปาทานโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ. วิตุถาเรตพฺพํ.) (๑)

โนอุปาทานโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: (สหชาตสทิสํ.) ปุเรชาตํ: (ปุเรชาตสทิสํ.) (๒)

โนอุปาทานโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตสทิสํ. สหชาตํ วิภิจิตพฺพํ. ปุเรชาตสทิสํ ปุเรชาตํ.) (๓)

[๓๖] อุปาทานโน จ โนอุปาทานโน จ ฐมฺมา อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ทิฏฺฐูปาทานญจ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา กามูปาทานสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (จกฺกํ.) สหชาตํ: ทิฏฺฐูปาทานญจ วตฺถุ จ กามูปาทานสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (จกฺกํ.) (๑)

อุปาทานโน จ โนอุปาทานโน จ ฐมฺมา โนอุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาโต: โนอุปาทานโน เอโก ขนฺธो จ อุปาทานา จ ทิณฺณณฺ्हํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา ๖ เป ๖ สหชาตา: อุปาทานา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตา: อุปาทานา จ วตฺถุ จ โนอุปาทานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา กพฺพิกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: อุปาทานา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา รูปชีวิตินฺทฺริยญจ กมฺมุตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมา อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมมสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: โนอุปาทาโน เอโก ชนฺโร จ ทิฏฺฐุปาทานญจ ติณฺณนํ ชนฺธานํ กามุปาทานสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย ฯ เป ฯ เทว ชนฺธา จ ฯ เป ฯ (จกฺก.) สหชาตํ: ทิฏฺฐุปาทานญจ วตฺถุ จ กามุปาทานสฺส สมฺปยุตฺตกานญจ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. (จกฺก.) (๓)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํวท

[๓๗] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺตียา นว, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อญฺญมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ติณฺณิ, ปจฺจชาเต ติณฺณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ติณฺณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ติณฺณิ, อินฺทฺริเย ติณฺณิ, ฉาเน ติณฺณิ, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถียา นว, นตฺถียา นว, วิคเต นว. อวิกเต นว.

อนฺโลมํ.

๒. ปจฺจนียุทฺธาร

[๓๘] อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทาโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณ-ปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๓)

[๓๙] โนอุปาทาโน ฐมฺโม โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. กมฺมปจฺเจเนน ปจฺจโย. อาหารปจฺเจเนน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๑)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนอุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ ฐมมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๐] อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา อุปาทานสฺส ฐมมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา โนอุปาทานสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตปจฺจเยน
ปจฺจโย. °อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทวฺรียปจฺจเยน ปจฺจโย.° (๒)

อุปาทาโน จ โนอุปาทาโน จ ฐมมา อุปาทานสฺส จ โนอุปาทานสฺส จ
ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

[๔๑] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพตฺถ นว.) โนอวิกเต นว.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีย

[๔๒] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณ นว, นอธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ นอดฺดมณฺเณ
ตฺถิ, นอุปนิสฺสเย นว, (สพฺพตฺถ นว.) นสมฺปยุตฺเต ตฺถิ, นวิปยุตฺเต นว,
โนนตฺถิยา นว, โนอวิกเต นว.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๔๓] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา นว. (อนฺุโลมมาตฺติกา
กาตพฺพา.) ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

อุปาทานทกํ นิฏฺฐิตํ.

๗๐. อุปาทานียทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๔๔] อุปาทานียํ ฐมํ ปฏิจจ อุปาทานียํ ฐมํ อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
อุปาทานียํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
ชนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖ ชนฺธเ ปฏิจจ วตฺถุ, วตฺถุํ ปฏิจจ ชนฺธา.
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยถา โลกียทุกํ, เอวํ กาทพฺพํ. นินฺนํ นานากรณี.)

อุปาทานียทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๗๑. อุปาทานสมุปยุตฺตทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจยฺยานุโลม ๑. วิภิงคฺวาร

เหตุ

[๔๕] อุปาทานสมุปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ อุปาทานสมุปยุตฺโต ฐมํ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. อุปาทานสมุปยุตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว
ชนฺธเ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทานสมุปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมํ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. อุปาทานสมุปยุตฺเต ชนฺธเ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. ทิฏฺฐิจิตฺต-
วิปยุตฺตโลภสทฺคเต ชนฺธเ ปฏิจจ โลภ จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ. (๒)

อุปาทานสมุปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ อุปาทานสมุปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต
จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อุปาทานสมุปยุตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา
จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺคตํ เอกํ
ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา โลภ จ จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ (๓)

[๔๖] อุปาทานวิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมํ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. อุปาทานวิปยุตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ
รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตํ โลภํ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ
รูปํ. ปฏิสนธิกฺขณเ อุปาทานวิปยุตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา กตฺตทา
จ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ ชนฺธเ ปฏิจจ วตฺถุ, วตฺถุํ ปฏิจจ ชนฺธา.
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทานวิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตํ โลภํ ปฏิจฺจ สมยุตฺตกา ขนฺธา. (๒)

อุปาทานวิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต
จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตํ โลภํ ปฏิจฺจ สมยุตฺตกา
ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รูป. (๓)

[๔๗] อุปาทานสมยุตฺตนฺจ อุปาทานวิปยุตฺตนฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ
อุปาทานสมยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทํ
เอกํ ขนฺธนฺจ โลภนฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทานสมยุตฺตนฺจ อุปาทานวิปยุตฺตนฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อุปาทานสมยุตฺเต ขนฺธ ๖ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ
จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทเต ขนฺธ ๖ จ โลภนฺจ ปฏิจฺจ
จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. (๒)

อุปาทานสมยุตฺตนฺจ อุปาทานวิปยุตฺตนฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมยุตฺโต
จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทํ
เอกํ ขนฺธนฺจ โลภนฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รูป ๖ เป ๖
เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๔๘] อุปาทานสมยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปัจจัยา. อุปาทานสมยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา
๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทานสมยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
อารมฺมณปัจจัยา. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทเต ขนฺธ ปฏิจฺจ โลภ. (๒)

อุปาทานสมยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต
จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปัจจัยา. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทํ เอกํ ขนฺธํ
ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา โลภ จ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

[๔๙] อุปาทานวิปยุตต์ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทานวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปจจา. อุปาทานวิปยุตต์ เอกํ ขนฺธํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ วตถุํ ปฏิจจ ขนฺธา. (๑)

อุปาทานวิปยุตต์ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทานสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปจจา. ทิฏฐิตวิปยุตต์ โลภํ ปฏิจจ สมปยุตตกา ขนฺธา. (๒)

อุปาทานสมปยุตตฉจ อุปาทานวิปยุตตฉจ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทานสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ อารมมณปจจา. ทิฏฐิตวิปยุตตโลกสหคํ เอกํ ขนฺธฉจ โลกฉจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓) (สงฆิตถํ.)

๑. ปจฺจยานโลม ๒. สงฺขยาวาร

สุทฺธ

[๕๐] เหตุยา นว, อารมมณ ๖, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร ๖, สมฺนนฺตเร ๖, สหชาเต นว, อณฺณมณเณ ๖, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย ๖, ปุเรชาเต ๖, อาเสวเน ๖, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, (สพฺพตฺถ นว,) มกฺเค นว, สมฺปยุตเต ๖, วิปฺปยุตเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ๖, วิคเต ๖, อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิภงฺกวาร

นเหตุ

[๕๑] อุปาทานวิปยุตต์ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทานวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปจจา. นเหตุกํ อุปาทานวิปยุตต์ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺฉจ รุปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ นเหตุกปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสทฺธา.) วิจิจฺฉาสทฺคเต อุกฺกจฺฉสทฺคเต ขนฺธ ปฏิจจ วิจิจฺฉาสทฺคโต อุกฺกจฺฉสทฺคโต โมโห. (๑)

นอารมมณาทิ

[๕๒] อุปาทานสมปยุตต์ ฐมมํ ปฏิจจ อุปาทานวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ นอารมมณปจจา. อุปาทานสมปยุตเต ขนฺธ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจฺฉจ รุป. (๑)

อุปาทานวิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมโม อุปปชฺชติ
นอวรมณฺณปจฺจยา. อุปาทานวิปยุตฺเต ชนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐปํ. ทิฏฺฐิ-
จิตฺตวิปยุตฺตํ โลกํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (ยาว
อสนฺณสฺสตา.) (๑)

อุปาทานสมฺปยุตฺตญฺจ อุปาทานวิปยุตฺตญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต
ฐมโม อุปปชฺชติ นอวรมณฺณปจฺจยา. อุปาทานสมฺปยุตฺเต ชนฺธํ จ มหาภูเต จ
ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐปํ. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทกเต ชนฺธํ จ โลภญฺจ ปฏิจฺจ
จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐปํ. (๑)

นอริปฺติปจฺจยา. นอนฺนตรปจฺจยา. นสมนฺนตรปจฺจยา. นอุปนิสฺสยปจฺจยา.

นปฺเรชาตาทิ

[๕๓] อุปาทานสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปปชฺชติ
นปฺเรชาตปจฺจยา. อรฺุเป อุปาทานสมฺปยุตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖
เทว ชนฺธํ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทานสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมโม อุปปชฺชติ
นปฺเรชาตปจฺจยา. อรฺุเป ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทกเต ชนฺธํ ปฏิจฺจ โลภ.
อุปาทานสมฺปยุตฺเต ชนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐปํ. (๒)

อุปาทานสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต
จ ฐมฺมา อุปปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺจยา. อรฺุเป ทิฏฺฐิจิตฺตสมฺปยุตฺตโลภสฺสทกํ เอกํ
ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา โลภ จ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธํ ๖ เป ๖ (๓)

[๕๔] อุปาทานวิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมโม อุปปชฺชติ
นปฺเรชาตปจฺจยา. อรฺุเป อุปาทานวิปยุตฺตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖
เทว ชนฺธํ ๖ เป ๖ อุปาทานวิปยุตฺเต ชนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐปํ.
ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตํ โลกํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐปํ. ปฏิสนธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (ยาว
อสนฺณสฺสตา.) (๑)

อุปาทานวิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปปชฺชติ
นปฺเรชาตปจฺจยา. อรฺุเป ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตํ โลกํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. (๒)

อุปาทานสมปยุตตจ อุปาทานวิปยุตตจ ฐมัม ปฏิจ อุปาทานสมปยุตโต
 ฐมโม อุปุปชชติ นปุเรชาตปจจา. อรูปปฏิจิตตวิปยุตตโลกสหคัม เอกัม ขนฺธจ
 โลกจ ปฏิจ ติโย ขนฺธา ะ เป ะ เทว ขนฺธ ะ เป ะ (๑)

อุปาทานสมปยุตตจ อุปาทานวิปยุตตจ ฐมัม ปฏิจ อุปาทานวิปยุตโต
 ฐมโม อุปุปชชติ นปุเรชาตปจจา. อุปาทานวิปยุตเต ขนฺธ จ มหาภูเต จ
 ปฏิจ จิตตสมุฏจัน รุป. ปฏิจิตตวิปยุตตโลกสหคเต ขนฺธ จ โลกจ ปฏิจ
 จิตตสมุฏจัน รุป. (๒)

นปจจาชาตปจจา. นอาเสวนปจจา.

นกมม

[๕๕] อุปาทานสมปยุตตัม ฐมัม ปฏิจ อุปาทานสมปยุตโต ฐมโม อุปุปชชติ
 นกมมปจจา. อุปาทานสมปยุตเต ขนฺธ ปฏิจ สมปยุตตกา เจตนา. (๑)

อุปาทานวิปยุตตัม ฐมัม ปฏิจ อุปาทานวิปยุตโต ฐมโม อุปุปชชติ
 นกมมปจจา. อุปาทานวิปยุตเต ขนฺธ ปฏิจ สมปยุตตกา เจตนา ะ เป ะ
 พาหิร ะ เป ะ อาหารสมุฏจัน ะ เป ะ อุตสมุฏจัน ะ เป ะ (๑)

อุปาทานวิปยุตตัม ฐมัม ปฏิจ อุปาทานสมปยุตโต ฐมโม อุปุปชชติ
 นกมมปจจา. ปฏิจิตตวิปยุตตัม โลภ ปฏิจ สมปยุตตกา เจตนา. (๒)

อุปาทานสมปยุตตจ อุปาทานวิปยุตตจ ฐมัม ปฏิจ อุปาทานสมปยุตโต
 ฐมโม อุปุปชชติ นกมมปจจา. ปฏิจิตตวิปยุตตโลกสหคเต ขนฺธ จ โลกจ
 ปฏิจ สมปยุตตกา เจตนา. (๑) (สงฺขิตต.)

๒. ปจยปจณีย ๒. สงฺขยวาร

สัทธ

[๕๖] นเหตุยา เอกัม, นอารมมณ ตีณิ, นอธิปัตติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
 นสมนฺตเร ตีณิ, นอญมณเณ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต สตฺต,
 นปจจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตุตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร

เอกัง, นอินทวิเย เอกัง, นฉาเน เอกัง, นมคฺเค เอกัง, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต
จ, โนนฺทณฺธิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(อิติเร เทว คณนาปี กาทพฺพา. สหชาตวาโร ปฏิจฺจวารสทิสฺส.)

๗๑. อุปาทานสมฺปยุตฺตทก ๓. ปจฺจยวาร์

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๕๗] อุปาทานสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทานสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (ปฏิจฺจสทิสฺส.)

อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทานวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ เอกัง ขนฺธํ ปจฺจยา ๖ เป ๖ (ยาว อชฺฌตฺติกา
มหาฏฺฐตา.) วตฺถุํ ปจฺจยา อุปาทานวิปฺปยุตฺตา ขนฺธา. วตฺถุํ ปจฺจยา ทิฏฺฐิจิต-
วิปฺปยุตฺโต โลโก. (๑)

อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทานสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา อุปาทานสมฺปยุตฺตา ขนฺธา. ทิฏฺฐิจิตวิปฺปยุตฺตํ โลกํ
ปจฺจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. (๒)

อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต
จ ธมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา อุปาทานสมฺปยุตฺตา ขนฺธา.
มหาฏฺฐเต ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รุปํ. ทิฏฺฐิจิตวิปฺปยุตฺตํ โลกํ ปจฺจยา สมฺปยุตฺตกา
ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รุปํ. วตฺถุํ ปจฺจยา ทิฏฺฐิจิตวิปฺปยุตฺตโลกสทกฺตา ขนฺธา
จ โลโก จ. (๓)

[๕๘] อุปาทานสมฺปยุตฺตญฺจ อุปาทานวิปฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทาน-
สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานสมฺปยุตฺตํ เอกัง ขนฺธญฺจ
วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิจิตวิปฺปยุตฺตโลก-
สทกฺตํ เอกัง ขนฺธญฺจ โลกญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖
๖ เป ๖ (๑)

อุปาทานสมุပ္ปัตตมจ อุปาทานวิปยุตตมจ ฐมัม ปัจจยา อุปาทานวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อุปาทานสมุပ္ปัตเต ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทเ ขนฺธเ จ โลภมฺจ ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทเ ขนฺธเ จ วตฺถมฺจ ปัจจยา โลภ.

อุปาทานสมุပ္ปัตตมจ อุปาทานวิปยุตตมจ ฐมัม ปัจจยา อุปาทานสมุပ္ปัตโต จ อุปาทานวิปยุตโต จ ฐมฺมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อุปาทานสมุပ္ปัตตํ เอกํ ขนฺธมฺจ วตฺถมฺจ ปัจจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ อุปาทานสมุပ္ปัตเต ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทํ เอกํ ขนฺธมฺจ วตฺถมฺจ ปัจจยา ตโย ขนฺธา โลภเ จ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ (๓)

(สงฺฆิตฺตํ. อารมฺมณปฺจยมฺหิ ปญจ วิญฺญาณา กาทพฺพา.)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๕๙] เหตุยา นว, อารมฺมณเ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว, (สพฺพตฺถ นว,) วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒. ปัจจยปจฺจนีเย ๑. วิภังควาร

นเหตุ

[๖๐] อุปาทานวิปยุตฺตํ ฐมัม ปัจจยา อุปาทานวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปัจจยา. อเหตุกํ อุปาทานวิปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปัจจยา ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสทฺธา.) จกฺขายตฺถํ ปัจจยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ๖ เป ๖ วตฺถํ ปัจจยา อเหตุกา อุปาทานวิปยุตฺตา ขนฺธา. วิจิกิฉาสทฺทเ อทฺตรจฺจสทฺทเ ขนฺธเ จ วตฺถมฺจ ปัจจยา วิจิกิฉาสทฺทโต อทฺตรจฺจสทฺทโต โมโห. (สงฺฆิตฺตํ.)

๒. ปัจจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

[๖๑] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณเ ตีณิ, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเ ตีณิ, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ, นปรฺชาเต สทฺท,

นปฺจฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ,
 นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต จ,
 โนนฺตฺถิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๗๑. อุปาทานสมฺปยุตฺตทุก ๕. สํสฺสจฺวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลมาทิ

[๖๒] อุปาทานสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ สํสฺสจฺโจ อุปาทานสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อุปาทานสมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ สํสฺสจฺจา ๖ เป ๖ ตีณิ.

อุปาทานวิปฺยุตฺตํ ฐมฺมํ สํสฺสจฺโจ อุปาทานวิปฺยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (ปฏฺิจฺจสทิสฺ. อรูปฺเยว กาทพฺพ.)

อุปาทานวิปฺยุตฺตํ ฐมฺมํ สํสฺสจฺโจ อุปาทานสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (ปฏฺิจฺจสทิสฺ. อรูปฺเยว กาทพฺพ.)

อุปาทานสมฺปยุตฺตญฺจ อุปาทานวิปฺยุตฺตญฺจ ฐมฺมํ สํสฺสจฺโจ อุปาทานสมฺปยุตฺโต
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ปฏฺิจฺจสทิสฺ. อรูปฺเยว กาทพฺพ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณฺ จ, อธิปฺติยา จ, (สพฺพทฺถ จ,) วิปาเก เอกํ
 ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนฺุโลมํ.

อุปาทานวิปฺยุตฺตํ ฐมฺมํ สํสฺสจฺโจ อุปาทานวิปฺยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปฺติยา จ, นปฺเรชาเต จ, นปฺจฉาชาเต จ, นอาเสวเน
 จ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นวิปฺยุตฺเต จ.

ปจฺจนียํ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี สมฺปยุตฺตวโรปี กาทพฺพา.)

๗๑. อุปาทานสมปยุตฺตทุก ๗. ปญฺหาวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๖๓] อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานสมปยุตฺตา เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานสมปยุตฺตา เหตุ จิตฺตสมุฏฺฏาณานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺส หกฺกา เหตุ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตสฺส โลภสฺส จิตฺตสมุฏฺฏาณานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺถํ กาทพฺพ.) อุปาทานสมปยุตฺตา เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏาณานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺส หกฺกา เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ โลภสฺส จ จิตฺตสมุฏฺฏาณานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๔] อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานวิปยุตฺตา เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏาณานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต โลภ จิตฺตสมุฏฺฏาณานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสันธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (มฺถํ กาทพฺพ.) ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต โลภ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺถํ กาทพฺพ.) ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต โลภ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏาณานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๕] อุปาทานสมปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺส หกฺกา โมโห จ โลภ จ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺถํ กาทพฺพ.) ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺส หกฺกา โมโห จ โลภ จ จิตฺตสมุฏฺฏาณานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานสมปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปาทานสมปยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺส หกฺกา โมโห จ โลภ จ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏาณานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อารมมณ

[๖๖] อุปาทานสมปยุตโต ฐโม อุปาทานสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส อารมมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานสมปยุตเต ชนฺธ อารพฺภ อุปาทานสมปยุตฺตา ชนฺธา
 อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) อุปาทานสมปยุตเต ชนฺธ อารพฺภ อุปาทานวิปยุตฺตา
 ชนฺธา จ โลภ จ อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) อุปาทานสมปยุตเต ชนฺธ อารพฺภ
 ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺกตา ชนฺธา จ โลภ จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๖๗] อุปาทานวิปยุตโต ฐโม อุปาทานวิปยุตตสฺส ฐมมสฺส อารมมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ
 สจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ ตํ
 อารพฺภ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต ราโค ๖ เป ๖ วิจิกิฉฺชา ๖ เป ๖ อุทฺธจํ ๖ เป ๖ ฌาเน
 ปรีเทเน วิปฺปฏิสํวริสฺส โทมนสฺส อุปฺปชฺชนฺติ. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ
 ปจฺจเวกฺขณฺติ, ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขณฺติ, นิพฺพานํ โคตฺวรสฺส, โวทานสฺส,
 มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา อุปาทานวิปยุตเต
 ปรีเทเน กิเลเส ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตฺเต กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖
 วตฺถุ อุปาทานวิปยุตเต ชนฺธ จ โลภจ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ
 อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต ราโค ๖ เป ๖ วิจิกิฉฺชา ๖ เป ๖
 อุทฺธจํ ๖ เป ๖ โทมนสฺส ๖ เป ๖ (สพฺพํ ปริปฺณฺณ.) ทิพฺเพน จกฺขนา. (ยาว
 กายวิญฺญาณ.) อุปาทานวิปยุตฺตา ชนฺธา อิทธิวิธฌาณสฺส, เจโตปริยฌาณสฺส,
 ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติฌาณสฺส, ยถากมฺมูปคฌาณสฺส, อนาคตสฌาณสฺส, อวชฺชนาย
 อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานวิปยุตโต ฐโม อุปาทานสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ทานํ ๖ เป ๖ ฌานํ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อุปาทานวิปยุตเต ชนฺธ
 จ โลภจ อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชนฺติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชนฺติ. (๒)

อุปาทานวิปยุตโต ฐโม อุปาทานสมปยุตตสฺส จ อุปาทานวิปยุตตสฺส จ
 ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อุปาทานวิปยุตเต ชนฺธ จ
 โลภจ อารพฺภ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺกตา ชนฺธา จ โลภ จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๖๘] อุปาทานสมปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปาทาน-
สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทฺเต ชนฺธ
จ โลภจ อารพฺภ อุปาทานสมปยุตฺตา ชนฺธฺวา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลฺ กาทพฺพ.)
ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทฺเต ชนฺธฺว จ โลภจ อารพฺภ อุปาทานวิปยุตฺตา ชนฺธฺวา
จ โลภ จ อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลฺ กาทพฺพ.) ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทฺเต ชนฺธฺว จ
โลภจ อารพฺภ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทฺตา ชนฺธฺวา จ โลภ จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

อธิปฺติ

[๖๙] อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธิปฺติ, สหชาตฺธิปฺติ. อารมฺมณฺธิปฺติ: อุปาทาน-
สมปยุตฺเต ชนฺธฺว กรฺกฺ กตฺวา อุปาทานสมปยุตฺตา ชนฺธฺวา อุปฺปชฺชนฺติ. สหชาตฺธิปฺติ:
อุปาทานสมปยุตฺตา อธิปฺติ สมปยุตฺตกานํ ชนฺธฺวานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลฺ
กาทพฺพ.) อารมฺมณฺธิปฺติ, สหชาตฺธิปฺติ. อารมฺมณฺธิปฺติ: อุปาทานสมปยุตฺเต
ชนฺธฺว กรฺกฺ กตฺวา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต โลภ จ อุปฺปชฺชนฺติ. สหชาตฺธิปฺติ: อุปาทาน
สมปยุตฺตา อธิปฺติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺต-
โลภสฺสทฺตา อธิปฺติ โลภสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
(มฺลฺ กาทพฺพ.) อารมฺมณฺธิปฺติ, สหชาตฺธิปฺติ. อารมฺมณฺธิปฺติ: อุปาทานสมปยุตฺเต
ชนฺธฺว กรฺกฺ กตฺวา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทฺตา ชนฺธฺวา จ โลภ จ อุปฺปชฺชนฺติ.
สหชาตฺธิปฺติ: อุปาทานสมปยุตฺตา อธิปฺติ สมปยุตฺตกานํ ชนฺธฺวานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสทฺตา อธิปฺติ สมปยุตฺตกานํ
ชนฺธฺวานํ โลภสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๐] อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณฺธิปฺติ, สหชาตฺธิปฺติ. อารมฺมณฺธิปฺติ: ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ
๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ กรฺกฺ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสสาเทติ อภินฺนฺหติ,
ตํ กรฺกฺ กตฺวา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชนฺติ ๖ เป ๖ อริยา มกฺคา วุฏฺฐหิตฺวา
๖ เป ๖ ผลสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อุปาทานวิปยุตฺเต
ชนฺธฺว จ โลภจ กรฺกฺ กตฺวา อสฺสสาเทติ อภินฺนฺหติ, ตํ กรฺกฺ กตฺวา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต

ราโค อุปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ : อุปาทานวิปฺปยุตฺตา อริปีติ สมฺปยุตฺตกาณํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูฏจานานนฺจ รูปานํ อริปีติปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อริปีติปจฺเจน
 ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ : ทานํ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 อุปาทานวิปฺปยุตฺเต ขนฺธเ จ โลภนฺจ กรฺ กตฺวา อสฺสเทติ อภินฺนทติ, ตํ กรฺ
 กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๒)

อุปาทานวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปฺปยุตฺตสฺส จ
 ธมฺมสฺส อริปีติปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ : จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อุปาทาน-
 วิปฺปยุตฺเต ขนฺธเ จ โลภนฺจ กรฺ กตฺวา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺตา ขนฺธา จ
 โลโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๗๑] อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ อุปาทานวิปฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส
 ธมฺมสฺส อริปีติปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ : ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺเต
 ขนฺธเ จ โลภนฺจ กรฺ กตฺวา อุปาทานสมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺถํ กาทพฺพ.)
 ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺเต ขนฺธเ จ โลภนฺจ กรฺ กตฺวา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺโต โลโก
 อุปฺปชฺชติ. (มฺถํ กาทพฺพ.) ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺเต ขนฺธเ จ โลภนฺจ กรฺ
 กตฺวา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺตา ขนฺธา จ โลโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

อนนฺตร

[๗๒] อุปาทานสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตร-
 ปจฺเจน ปจฺจโย. ปริมา ปริมา อุปาทานสมฺปยุตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ
 อุปาทานสมฺปยุตฺตานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. (มฺถํ กาทพฺพ.) ปริมา
 ปริมา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตสฺส
 โลภสฺส อนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. อุปาทานสมฺปยุตฺตา ขนฺธา วฏฺฏจานสฺส อนนฺตร-
 ปจฺเจน ปจฺจโย. (มฺถํ กาทพฺพ.) ปริมา ปริมา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺตา ขนฺธา
 ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลภสฺสทกฺตานํ ขนฺธานํ โลภสฺส จ อนนฺตร-
 ปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

[๗๓] อุปาทานวิปยุตโต ฐมโม อุปาทานวิปยุตตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริโม ปุริโม ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตโต โลโก ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส
 ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตตสฺส โลกสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อุปาทาน-
 วิปยุตฺตา ขนฺธธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อุปาทานวิปยุตฺตานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตโต โลโก วุฏฺฏจฺฉานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺโตมํ
 โคตฺตฺรภุสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
 ปุริโม ปุริโม ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตโต โลโก ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺต-
 โลกสฺสทกฺขานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อวชฺชชา อุปาทานสมปยุตฺตกานํ
 ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริโม ปุริโม ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตโต
 โลโก ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสฺสทกฺขานํ ขนฺธานํ โลกสฺส จ
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อวชฺชชา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสฺสทกฺขานํ ขนฺธานํ โลกสฺส
 จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๔] อุปาทานสมปยุตโต จ อุปาทานวิปยุตโต จ ฐมมา อุปาทาน-
 สมปยุตตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺต-
 โลกสฺสทกฺขา ขนฺธธา จ โลโก จ ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสฺสทกฺขานํ
 ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺต-
 โลกสฺสทกฺขา ขนฺธธา จ โลโก จ ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตตสฺส โลกสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสฺสทกฺขา ขนฺธธา จ โลโก จ วุฏฺฏจฺฉานสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสฺสทกฺขา
 ขนฺธธา จ โลโก จ ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสฺสทกฺขานํ ขนฺธานํ
 โลกสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมนฺตฺราที

[๗๕] อุปาทานสมปยุตโต ฐมโม อุปาทานสมปยุตตสฺส ฐมมสฺส สมนฺตฺร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏฺฐิจสฺสทิสฺ.) นว. อณฺณมณฺณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (ปฏฺฐิจสฺสทิสฺ.) ฉ. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปจฺจยวาทสฺสทิสฺ.) นว.

อุปนิสสย

[๗๖] อุปาทานสมุပ္ปัตโต ฐมโม อุปาทานสมุပ္ปัตตสส ฐมมสส อุปนิสสย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺเฐปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกฺคูปนิสฺสโย : อุปาทานสมุပ္ปัตตา ขนฺธธา อุปาทานสมุပ္ปัตตกาณํ ขนฺธธาณํ
 อุปนิสสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) อุปาทานสมุပ္ปัตตา ขนฺธธา อุปาทาน-
 วิปฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธธาณํ โลกสฺส จ อุปนิสสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
 อุปาทานสมุပ္ปัตตา ขนฺธธา ทิฏฺฐิจิตฺตวิปฺปยุตฺตโลกสทกฺคธาณํ ขนฺธธาณํ โลกสฺส จ
 อุปนิสสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๗] อุปาทานวิปฺปยุตฺโต ฐมโม อุปาทานวิปฺปยุตฺตสส ฐมมสส อุปนิสสย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺเฐปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทาณํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺตี อุปฺปาเทติ,
 มานํ ชปฺเปติ. สึลล์ ๖ เป ๖ ปณฺณํ. อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ รากํ. มานํ. ปตฺถณํ
 ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทาณํ เทติ ๖ เป ๖ สํมํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖
 เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย อุปาทานวิปฺปยุตฺตสส รากสฺส. มานสฺส. ปตฺถนาย.
 กายิกสฺส สฺขสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานวิปฺปยุตฺโต ฐมโม อุปาทานสมุပ္ปัตตสส ฐมมสส อุปนิสสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (ตีณิ อุปนิสฺสยา.) สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. สึลล์
 ๖ เป ๖ ปณฺณํ. อุปาทานวิปฺปยุตฺตํ รากํ. มานํ. ปตฺถณํ. เสนาสนํ อุปนิสฺสาย
 อทินฺนํ อาทียติ. มุสา ๖ เป ๖ ปีสฺสณํ ๖ เป ๖ สมฺผํ ๖ เป ๖ สหฺวี ๖ เป ๖
 นิลฺโลโป ๖ เป ๖ เอกาการิกํ ๖ เป ๖ ปริปนฺเถ ๖ เป ๖ ปรทาวํ ๖ เป ๖
 คามฆาตํ ๖ เป ๖ นิคมฆาตํ กโรติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปาทานสมุပ္ปัตตสส
 รากสฺส. โมหสฺส. มานสฺส. ทิฏฺฐิยา. ปตฺถนาย อุปนิสสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานวิปฺปยุตฺโต ฐมโม อุปาทานสมุပ္ปัตตสส จ อุปาทานวิปฺปยุตฺตสส
 จ ฐมมสส อุปนิสสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺเฐปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย,
 ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปฺเปติ. สึลล์

ว เป ๖ ปณฺณํ. อุปาทานวิปยุตฺตํ ราคํ ๖ เป ๖ เสนาสํ อุปนิสฺสาย ๖ เป ๖
 ความชาติ กโรติ. นิคมชาติ กโรติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสํ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺต-
 โลกสทฺทธานํ ขนฺธานํ โลกสฺส จ อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๗๘] อุปาทานสมปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปาทาน-
 สมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสทฺททา ขนฺธา
 จ โลโก จ อุปาทานสมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ
 กาทพฺพ.) ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสทฺททา ขนฺธา จ โลโก จ อุปาทานวิปยุตฺตกาณํ
 ขนฺธานํ โลกสฺส จ อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺต-
 โลกสทฺททา ขนฺธา จ โลโก จ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสทฺทกาณํ ขนฺธานํ โลกสฺส
 จ อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

ปุเรชาติ

[๗๙] อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาติ-
 ปจฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาติ, วตฺถุปุเรชาติ. อารมฺมณปุเรชาติ: จกฺขํ
 ๖ เป ๖ วตฺถุ อธิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปปชฺชติ. ทิพฺเพณ จกฺขนา รูปี
 ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาคฺคยา สทฺทํ สฺสนาติ. รุปายตน์ จกฺขวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖
 ใญฺจพฺพายตน์ ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาติ: จกฺขายตน์ จกฺขวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖
 กายายตน์ ๖ เป ๖ วตฺถุ อุปาทานวิปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ โลกสฺส จ ปุเรชาติปจฺจายเณ
 ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาติปจฺจายเณ
 ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาติ, วตฺถุปุเรชาติ. อารมฺมณปุเรชาติ: จกฺขํ ๖ เป ๖
 วตฺถุ อสฺสาเทติ อภินฺนทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปปชฺชติ.
 วตฺถุปุเรชาติ: วตฺถุ อุปาทานสมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ ปุเรชาติปจฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
 จ ฐมฺมสฺส ปุเรชาติปจฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาติ, วตฺถุปุเรชาติ.
 อารมฺมณปุเรชาติ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อารพฺภ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสทฺททา
 ขนฺธา จ โลโก จ อุปปชฺชติ. วตฺถุปุเรชาติ: วตฺถุ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลกสทฺทกาณํ
 ขนฺธานํ โลกสฺส จ ปุเรชาติปจฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

ปัจฉาชาตาเสวน

[๘๐] อุปาทานสมุပ္ปัตโต ฐมโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส ปัจฉาชาต-
ปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส ปัจฉาชาตปัจจเยน
ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อุปาทานสมุပ္ปัตโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมมา อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
ฐมมสฺส ปัจฉาชาตปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑) อาเสวนปัจจเยน ปัจจโย.

กมฺมวิปาก

[๘๑] อุปาทานสมุပ္ปัตโต ฐมโม อุปาทานสมุပ္ปัตตสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจเยน
ปัจจโย. อุปาทานสมุပ္ปัตตา เจตนา สมุပ္ปัตตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อุปาทานสมุပ္ปัตโต ฐมโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: อุปาทานสมุပ္ปัตตา เจตนา
จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสเจตนา
โลภสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญจ รูปานํ กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. นานาขณิกา:
อุปาทานสมุပ္ปัตตา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏฺฏตา จ รูปานํ กมฺมปัจจเยน
ปัจจโย. (๒)

อุปาทานสมุပ္ปัตโต ฐมโม อุปาทานสมุပ္ปัตตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
จ ฐมมสฺส กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. อุปาทานสมุပ္ปัตตา เจตนา สมุပ္ปัตตกานํ ขนฺธานํ
จิตฺตสมุฏฺฐานานญจ รูปานํ กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสฺสเจตนา
เจตนา สมุပ္ปัตตกานํ ขนฺธานํ โลภสฺส จ จิตฺตสมุฏฺฐานานญจ รูปานํ กมฺมปัจจเยน
ปัจจโย. (๓)

[๘๒] อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: อุปาทานวิปยุตฺตา เจตนา สมุပ္ปัตตกานํ
ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญจ รูปานํ กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖
นานาขณิกา: อุปาทานวิปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏฺฏตา จ รูปานํ
กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน
ปจฺจโย. วิปากโก อุปาทานวิปยุตฺโต เอโก ๖ เป ๖ เอกํ.

อาหาราหิ

[๘๓] อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อาหาร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. มกฺกปจฺจเยน
ปจฺจโย. (อิมํสุ จตุสฺสปี ยถากมฺมปจฺจเย ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺโต โลโก ทสฺสํโต, เอวํ
ทสฺสํเตตฺตพฺโพ. จตฺตาริ จตฺตาริ ปณฺหา.) สมปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. จ.

วิปยุตฺต

[๘๔] อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปยุตฺต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ อุปาทานสมปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
จ ฐมฺมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภ-
สหคทานํ ขนฺธานํ โลภสฺส จ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทานสมปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
ฐมฺมสฺส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. สหชาตา: ทิฏฺฐิจิต-
ตวิปยุตฺตโลภสหคตา ขนฺธา จ โลภ จ จิตฺตสมฺมูจฺจานานํ รูปานํ วิปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: ๖ เป ๖ (๑)

อตุถิอาหิ

[๘๕] อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. เอกํ. (ปฏิจฺจสทิสํ.) (๑)

อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (๒)

อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส จ
ฐมฺมสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสํ.) (๓)

[๘๖] อุปาทานวิปยุตฺโต ธมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อุปาทานวิปยุตฺโต ธมฺโม อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

อุปาทานวิปยุตฺโต ธมฺโม อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส จ
ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (อิมสฺส สหชาตํ สหชาตสทิสํ.
ปุเรชาตํ ปุเรชาตสทิสํ.) (๓)

[๘๗] อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ธมฺมา อุปาทาน-
สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต:
อุปาทานสมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ตินฺนุณฺณํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ สหชาโต: ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทโต
เอโก ขนฺโธ จ โลภ จ ตินฺนุณฺณํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธา จ ๖ เป ๖ (๑)

อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ธมฺมา อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ.
สหชาตา: อุปาทานสมฺปยุตฺตา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ
อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา: ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทตา ขนฺธา จ โลภ จ
จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา: ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทตา
ขนฺธา จ วตฺถุ จ โลภสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภ-
สทฺทตา ขนฺธา จ โลภ จ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปจฺจชาตา: ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทตา ขนฺธา จ โลภ จ กพฺพีการโ อาหาโร
จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทตา
ขนฺธา จ โลภ จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กงฺกตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ธมฺมา อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส จ
อุปาทานวิปยุตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต:
ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทโต เอโก ขนฺโธ จ โลภ จ ตินฺนุณฺณํ ขนฺธานํ

จิตฺตสมุฏฺฐานานนฺจ รุปํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๗ เป ๗ เทว ขนฺธา จ ๗ เป ๗
 สหชาโต : ทิฏฺฐิจิตฺตวิปยุตฺตโลภสทฺทโต เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ทิณฺณนํ
 ขนฺธํ โลภสฺส จ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๗ เป ๗ เทว ขนฺธา จ ๗ เป ๗ (๓)
 นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

สุทฺธ

[๘๘] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
 สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
 ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ,
 อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฉาเน จตฺตาริ, มคฺเค จตฺตาริ, สมปยุตฺเต
 จ, วิปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว.

๒. ปจฺจนียุทฺธาร

[๘๙] อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานสมปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส จ
 ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๓)

[๙๐] อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานวิปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาต-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๒)

อุปาทานวิปยุตฺโต ฐมโม อุปาทานสมยุตฺตสฺส จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
จ ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจโย. อุปนีสฺสยปฺจายเณ
ปฺจโย. ปฺเรชาตปฺจายเณ ปฺจโย. (๓)

[๙๑] อุปาทานสมยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมมา อุปาทานสมยุตฺตสฺส
ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจโย. อุปนีสฺสยปฺจายเณ
ปฺจโย. (๑)

อุปาทานสมยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมมา อุปาทานวิปยุตฺตสฺส
ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจโย. อุปนีสฺสยปฺจายเณ
ปฺจโย. ปฺจนาชาตปฺจายเณ ปฺจโย. ^๑อาหารปฺจายเณ ปฺจโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ
ปฺจโย. ^๑ (๒)

อุปาทานสมยุตฺโต จ อุปาทานวิปยุตฺโต จ ฐมมา อุปาทานสมยุตฺตสฺส
จ อุปาทานวิปยุตฺตสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจโย. สหชาตปฺจายเณ
ปฺจโย. อุปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

[๙๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณเ นว, นอธิปฺติยา นว, (สพฺพทฺถ นว.)
โนอวิกเต นว.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีเย

[๙๓] เหตุปจฺจยา นอารมฺมณเ นว, นอธิปฺติยา นว, นอนฺนตฺเร นว,
นสนฺนตฺเร นว, นอญฺฉมณเ ตีณิ, นอุปนีสฺสเย นว, (สพฺพทฺถ นว.) นสมฺยุตฺเต
ตีณิ, นวิปยุตฺเต จ, โนนฺตฺติยา นว, โนอวิกเต นว.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๙๔] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณเ นว, อธิปฺติยา นว. (อนฺุโลมมาติกา.)
๖ เป ๖ อวิกเต นว.

อุปาทานสมยุตฺตทกํ นิฏฺฐิตํ.

๓๒. อุปาทานอุปาทานียทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๔๕] อุปาทานญฺเจว อุปาทานียญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน เจว
อุปาทานียโย จ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทิฏฺฐุปาทานํ ปฏิจฺจ กามุปาทานํ.
กามุปาทานํ ปฏิจฺจ ทิฏฺฐุปาทานํ. (จกฺก.) (๑)

อุปาทานญฺเจว อุปาทานียญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานียโย เจว โน จ อุปาทาโน
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทาเน ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธฯ จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ
รูป. (๒)

อุปาทานญฺเจว อุปาทานียญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน เจว อุปาทานียโย จ
อุปาทานียโย เจว โน จ อุปาทาโน จ ฐมฺมา อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทิฏฺฐุปาทานํ
ปฏิจฺจ กามุปาทานํ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธฯ จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูป. (จกฺก.) (๓)

[๔๖] อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานียโย เจว โน
จ อุปาทาโน ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ
เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธฯ จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูป ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อชฺฌตฺติกา มหาภูตา.) (๑)

อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน เจว อุปาทานียโย
จ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานียเย เจว โน จ อุปาทาเน ขนฺธ
ปฏิจฺจ อุปาทานา. (๒)

อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน เจว อุปาทานียโย
จ อุปาทานียโย เจว โน จ อุปาทาโน จ ฐมฺมา อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธฯ อุปาทานา
จ จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูป ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

[๔๗] อุปาทานญฺเจว อุปาทานียญฺจ อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานญฺจ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน เจว อุปาทานียโย จ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ทิฏฺฐุปาทานญฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธ ปฏิจฺจ กามุปาทานํ. (จกฺก.) (๑)

อุปาทานญฺเจว อุปาทานียญฺจ อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานญฺจ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ อุปาทานียํ เจว โน จ อุปาทานํ ธมฺโม อุปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ เอกํ ขนฺธญฺจ อุปาทานํ จ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา
 จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ อุปาทานํ จ มหาภูเต
 จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. (๒)

อุปาทานญฺเจว อุปาทานียญฺจ อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานญฺจ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ อุปาทานํ เจว อุปาทานียํ จ อุปาทานียํ เจว โน จ อุปาทานํ จ ธมฺมา
 อุปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานียญฺเจว โน จ อุปาทานํ เอกํ ขนฺธญฺจ
 วิญฺญูอุปาทานญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กาญฺอุปาทานญฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูปํ ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (จกฺก.) (๓)

(เอวํ ยถา อุปาทานทุกํ. เอวํ ปฏิจฺจวาโรปี สหชาตวาโรปี ปจฺจยวาโรปี
 นิสฺสยวาโรปี สํสฺสยวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาสพฺพา. นินฺนนานาภรณํ, อามสํ
 นานาภรณํ.)

๗๒. อุปาทานอุปาทานียทุก ๗. ปญฺหาวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๙๘] อุปาทานํ เจว อุปาทานียํ จ ธมฺโม อุปาทานสฺส เจว อุปาทานียสฺส
 จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานา เจว อุปาทานียา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ
 อุปาทานานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานํ เจว อุปาทานียํ จ ธมฺโม อุปาทานียสฺส เจว โน จ อุปาทานสฺส
 ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานา เจว อุปาทานียา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (อุปาทานทุกสทิสฺสา,
 นินฺนนานา. นว ปญฺหา.)

อารมฺมณ

[๙๙] อุปาทานํ เจว อุปาทานียํ จ ธมฺโม อุปาทานสฺส เจว อุปาทานียสฺส
 จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทานา อารพฺภ อุปาทานา อุปปชฺชนฺติ.
 ตถิ.

อุปาทานีย โจว โน จ อุปาทาโน ฐมโม อุปาทานียสฺส โจว โน จ
 อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ะ เป ะ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา
 ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค ะ เป ะ ทิฏฺฐิ ะ เป ะ
 วิจิจฺจนา ะ เป ะ อุตฺตรจฺจ ะ เป ะ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อริยา โคตฺตรภุ
 ปจฺจเวกฺขนฺติ, โวทานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. ปเทิเน กิเลเส ะ เป ะ วิกฺขมฺภิตเ กิเลเส
 ะ เป ะ ปุพฺเพ สมฺมาจิณฺเณ ะ เป ะ จกฺขุ ะ เป ะ วตฺถุ ะ เป ะ (สงฺขิตฺตํ.)
 อนาคตฺสณฺณสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทานีย โจว โน จ อุปาทาโน ฐมโม อุปาทานสฺส โจว อุปาทานียสฺส
 จ ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ. อิตเร เทว อุปาทานทุกสทิสฺสา.) (๓)

อุปาทาโน โจว อุปาทานีย จ อุปาทานีย โจว โน จ อุปาทาโน จ
 ฐมฺมา อุปาทานสฺส โจว อุปาทานียสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ตีณิ. (เหฏฺฐา อธิปฺติ. ตีณิ. อุปาทานทุกสทิสฺสา.)

อธิปติ

[๑๐๐] อุปาทานีย โจว โน จ อุปาทาโน ฐมโม อุปาทานียสฺส โจว
 โน จ อุปาทานสฺส ฐมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธิปฺติ, สหชาตฺธิปฺติ.
 อารมฺมณฺธิปฺติ: ทานํ ะ เป ะ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ญํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ,
 อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ญํ กตฺวา ราโค ะ เป ะ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. เสกฺขา
 โคตฺตรภุ ญํ กตฺวา ะ เป ะ โวทานํ ะ เป ะ จกฺขุ ะ เป ะ วตฺถุ อุปาทานีย โจว
 โน จ อุปาทาเน ขนฺธเ ญํ กตฺวา ๑ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ ญํ กตฺวา ราโค
 อุปฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ ๑ ะ เป ะ อุปาทานียา โจว โน จ อุปาทานา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ.
 สหชาตฺธิปฺติ: อุปาทานียา โจว โน จ อุปาทานา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ
 ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (อวเสสา เทวปี
 อารมฺมณฺธิปฺติปี สหชาตฺธิปฺติปี อุปาทานทุกสทิสฺสา.) (๓)

(ฉฺฌนา อธิปฺติปี ตีณิ. อุปาทานทุกสทิสฺสา. สพฺเพ ปจฺจยา อุปาทานทุกสทิสฺสา.
 อุปาทานีย โลกุตฺตร นตฺถิ, ปจฺจนียมฺปิ อิตเร เทว คณฺหาปี อุปาทานทุกสทิสฺสา.)

อุปาทานอุปาทานียทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๗๓. อุปาทานอุปาทานสมปยุตตทุก ๑. ปฏิจวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑๐๑] อุปาทานญฺเจว อุปาทานสมปยุตตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน เจว
อุปาทานสมปยุตฺโต จ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทิฏฺฐุปาทานํ ปฏิจฺจ
กามุปาทานํ. (จกฺกํ กาทพฺพ.) (๑)

อุปาทานญฺเจว อุปาทานสมปยุตตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทานสมปยุตฺโต เจว
โน จ อุปาทาโน ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทาเน ปฏิจฺจ สมปยุตตกา
ชนฺธา. (๒)

อุปาทานญฺเจว อุปาทานสมปยุตตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน เจว
อุปาทานสมปยุตฺโต จ อุปาทานสมปยุตฺโต เจว โน จ อุปาทาโน จ ฐมฺมา
อุปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ทิฏฺฐุปาทานํ ปฏิจฺจ กามุปาทานํ สมปยุตตกา จ ชนฺธา.
(จกฺก.) (๓)

อุปาทานสมปยุตตญฺเจว โน จ อุปาทานํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖

(สงฺขิตฺตํ. อามสฺสํ นานากรรมํ, อุปาทานทุกสทิสํ. นว ปญฺหา. รูปํ นตฺถิ.
เอวํ สพฺเพปี วารว วิตุถาเรตพฺพา. อรูปเยว.)

๗๓. อุปาทานอุปาทานสมปยุตตทุก ๑. ปญฺหาวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑๐๒] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมปยุตฺโต จ ฐมฺโม อุปาทานสฺส เจว
อุปาทานสมปยุตตสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยเน ปจฺจโย. อุปาทานา เจว
อุปาทานสมปยุตฺตา จ เหตุ สมปยุตตกานํ อุปาทานานํ เหตุปจฺจเยเน ปจฺจโย.
(มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทานา เจว อุปาทานสมปยุตฺตา จ เหตุ สมปยุตตกานํ ชนฺธานํ
เหตุปจฺจเยเน ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทานา เจว อุปาทานสมปยุตฺตา จ
เหตุ สมปยุตตกานํ ชนฺธานํ อุปาทานานญฺจ เหตุปจฺจเยเน ปจฺจโย. (๓)

[๑๐๓] อุปาทานสมปยุตโต เจว โน จ อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทาน-
สมปยุตตสฺส เจว โน จ อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. อุปาทาน-
สมปยุตฺตา เจว โน จ อุปาทานา เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปัจจเยน
ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทานสมปยุตฺตา เจว โน จ อุปาทานา เหตุ
สมปยุตฺตกาณํ อุปาทานานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทาน-
สมปยุตฺตา เจว โน จ อุปาทานา เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ อุปาทานานญจ
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๐๔] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมปยุตโต จ อุปาทานสมปยุตโต เจว
โน จ อุปาทาโน จ ฐมฺมา อุปาทานสฺส เจว อุปาทานสมปยุตตสฺส จ ฐมฺมสฺส
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. อุปาทานา เจว อุปาทานสมปยุตฺตา จ อุปาทานสมปยุตฺตา
เจว โน จ อุปาทานา จ เหตุ สมปยุตฺตกาณํ อุปาทานานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
(มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทานา เจว อุปาทานสมปยุตฺตา จ อุปาทานสมปยุตฺตา เจว
โน จ อุปาทานา จ เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ
ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทานา เจว อุปาทานสมปยุตฺตา จ อุปาทานสมปยุตฺตา เจว โน
จ อุปาทานา จ เหตุ สมปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ อุปาทานานญจ เหตุปัจจเยน
ปจฺจโย. (๓)

อารมฺมณ

[๑๐๕] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมปยุตโต จ ฐมฺโม อุปาทานสฺส เจว
อุปาทานสมปยุตตสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. อุปาทาเน อารพฺภ
อุปาทานา อุปปชฺชนฺติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทาเน อารพฺภ อุปาทานสมปยุตฺตา
เจว โน จ อุปาทานา ขนฺธา อุปปชฺชนฺติ. (มฺลํ ปุจฺฉิตพฺพ.) อุปาทาเน อารพฺภ
อุปาทานา จ สมปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปปชฺชนฺติ. (๓)

อุปาทานสมปยุตโต เจว โน จ อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสมปยุตตสฺส
เจว โน จ อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. อุปาทานสมปยุตเต
เจว โน จ อุปาทาเน ขนฺธ อารพฺภ อุปาทานสมปยุตฺตา เจว โน จ อุปาทานา
ขนฺธา อุปปชฺชนฺติ. (ตีณิปี กาทพฺพา, ฆณฺเณ ตีณิปี กาทพฺพา.)

อธิปติ

[๑๐๖] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ ฐมฺโม อุปาทานสฺส เจว อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (๓)

อุปาทานสมฺปยุตฺโต เจว โน จ อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส เจว โน จ อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. (ตีณิปี, ตีสฺสปี เทวปี อธิปติ กาทพฺพา, ฆณฺณนาธิปติปี ตีณิ.)

อนนฺตร

[๑๐๗] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ ฐมฺโม อุปาทานสฺส เจว อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อุปาทานา เจว อุปาทานสมฺปยุตฺตา จ ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อุปาทานานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (เอวํ นวปี ปญฺหา กาทพฺพา, อวชฺชานาปี วุฏฺฏจานมฺปี นตฺถิ.)

สมนฺนตฺราทิ

[๑๐๘] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ ฐมฺโม อุปาทานสฺส เจว อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส สมนฺนตฺรปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. อณฺณมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

อุปนิสฺสย

[๑๐๙] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมฺปยุตฺโต จ ฐมฺโม อุปาทานสฺส เจว อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ ตีณิ.

อุปาทานสมฺปยุตฺโต เจว โน จ อุปาทาโน ฐมฺโม อุปาทานสมฺปยุตฺตสฺส เจว โน จ อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺฐูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย : อุปาทานสมฺปยุตฺตา เจว โน จ อุปาทานา ขนฺธา อุปาทานสมฺปยุตฺตานณฺเจว โน จ อุปาทานานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ตีณิ ฆณฺณูปนิสฺสเยปี ตีณิ.) อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

กมฺมาทิ

[๑๑๐] อุปาทานสมปยุตฺโต เจว โน จ อุปาทาโน ฐมฺโฆ อุปาทาน-
สมปยุตฺตสฺส เจว โน จ อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. ฌานปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ. มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. สมปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. อตฺถิ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. วิกตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.
อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร**สฺสทุ**

[๑๑๑] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
สมนฺนตเร นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, อาหารเ ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌานเ ตีณิ, มกฺเก
นว, สมปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยไญยฺหาร

[๑๑๒] อุปาทาโน เจว อุปาทานสมปยุตฺโต จ ฐมฺโฆ อุปาทานสฺส เจว
อุปาทานสมปยุตฺตสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทาโน เจว อุปาทานสมปยุตฺโต จ ฐมฺโฆ อุปาทานสมปยุตฺตสฺส เจว
โน จ อุปาทานสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทาโน เจว อุปาทานสมปยุตฺโต จ ฐมฺโฆ อุปาทานสฺส เจว อุปาทาน-
สมปยุตฺตสฺส จ อุปาทานสมปยุตฺตสฺส เจว โน จ อุปาทานสฺส จ ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
(เอวมฺปิ นว กาทพฺพา, เอเกกสฺส มฺเญ ตีณิ ตีณิ ปณฺหา.)

๒. ปจฺจยปจฺจไนย ๒. สงฺขยวาร

[๑๑๓] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, นอธิปฺติยา นว, (สพฺพตฺถ นว.)
โนอวิกเต นว.

๓. ปจฺจยฺยานุโลมปจฺจนีเย

[๑๑๔] เหตุปจฺจยา นารมฺมณ นว, นอธิปฺติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสฺมนนฺตเร นว, นอฺปนฺนิสฺสเย นว, (สพฺพตฺต นว.) นมกฺเต นว, นสฺมปฺยตฺเต นว, โนนฺตฺติยา นว, โนวีกเต นว.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๑๑๕] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ นว, นอธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ (อนฺุโลมมาตฺติกา กาทพฺพา.)

อุปาทานอุปาทานสฺมปฺยตฺตํ นิจฺจํ.

๓๔. อุปาทานวิปฺยตฺตอุปาทานียํ ๑. ปฏฺิจวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลมา

เหตุ

[๑๑๖] อุปาทานวิปฺยตฺตํ อุปาทานียํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อุปาทานวิปฺยตฺโต อุปาทานียํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานวิปฺยตฺตํ อุปาทานียํ เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสฺมฏฺจจํ รุปํ ๆ เป ๆ เทว ขนฺธํ ๆ เป ๆ ปฏฺิสนฺธิขณํ ๆ เป ๆ เอกํ มหาภูตํ ๆ เป ๆ มหาภูเต ปฏฺิจจ จิตฺตสฺมฏฺจจํ รุปํ, กณฺฐตารุปํ, อุปาหารุปํ. (๑)

อุปาทานวิปฺยตฺตํ อุปาทานียํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อุปาทานวิปฺยตฺโต อุปาทานียํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานวิปฺยตฺตํ อุปาทานียํ เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจจ ตโย ขนฺธา ๆ เป ๆ เทว ขนฺธํ ๆ เป ๆ (๑)

อุปาทานวิปฺยตฺตํ อุปาทานียํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อุปาทานวิปฺยตฺโต อุปาทานียํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานวิปฺยตฺเต อุปาทานียํ ขนฺธํ ปฏฺิจจ จิตฺตสฺมฏฺจจํ รุปํ. (๒)

อุปาทานวิปฺยตฺตํ อุปาทานียํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อุปาทานวิปฺยตฺโต อุปาทานียํ จ อุปาทานวิปฺยตฺโต อุปาทานียํ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทานวิปฺยตฺตํ อุปาทานียํ เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสฺมฏฺจจํ รุปํ ๆ เป ๆ (๓)

อุปาทานวิปยุตฺตํ อุปาทานียญจ อุปาทานวิปยุตฺตํ อนุปาทานียญจ ฐมมํ
 ปฏิจจ อุปาทานวิปยุตฺตโต อุปาทานียโม ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจฺจยา.
 อุปาทานวิปยุตฺเต อนุปาทานียเ ชนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ
 รูป. (๑)

เหตุยา ปญจ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปญจ.

(อิมํ ทกํ จุฬนฺตรทฺเ โลกียทฺกสทิสํ. นินฺนนานกรณ.)

อุปาทานวิปยุตฺตอุปาทานียทกํ นิฏฺฐิตํ.

อุปาทานโคจจกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๒. กิเลสโคจจก

๗๕. กิเลสทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปจฺจขานโลม ๑. วิภจฺจวาร

เหตุ

[๑] กิเลสํ ฐมมํ ปฏิจจ กิเลสํ ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจฺจยา. โลภํ
 ปฏิจจ โมห, ทิฏฺฐิ, ถีนํ, อุกฺกจจํ, อหิริกํ, อนนฺตตปฺป. โลภํ ปฏิจจ โมห,
 ทิฏฺฐิ, อุกฺกจจํ, อหิริกํ, อนนฺตตปฺป. โลภํ ปฏิจจ โมห, มาน, ถีนํ, อุกฺกจจํ,
 อหิริกํ, อนนฺตตปฺป. โลภํ ปฏิจจ โมห, มาน, อุกฺกจจํ, อหิริกํ, อนนฺตตปฺป.
 โลภํ ปฏิจจ โมห, ถีนํ, อุกฺกจจํ, อหิริกํ, อนนฺตตปฺป. โลภํ ปฏิจจ โมห,
 อุกฺกจจํ, อหิริกํ, อนนฺตตปฺป. โส ปฏิจจ โมห, ถีนํ, อุกฺกจจํ, อหิริกํ,
 อนนฺตตปฺป. โส ปฏิจจ โมห, อุกฺกจจํ, อหิริกํ, อนนฺตตปฺป. วิจิจฺจํ ปฏิจจ
 โมห, อุกฺกจจํ, อหิริกํ, อนนฺตตปฺป. อุกฺกจจํ ปฏิจจ โมห, อหิริกํ,
 อนนฺตตปฺป. (๑)

กิเลสํ ฐมมํ ปฏิจจ โนกิเลสํ ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจฺจยา. กิเลสํ ปฏิจจ
 สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูป. (๒)

กิลេส ฐมมํ ปฏิจจ กิลេโส จ โนกิลេโส จ ฐมมา อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
โลภํ ปฏิจจ โมหํ, ทิฏฐิ, ถีนํ, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อนนฺตฺตปํ สมนฺยตฺตกา จ
ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รุปํ. (จกํ.) (๓)

[๒] โนกิลេส ฐมมํ ปฏิจจ โนกิลេโส ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
โนกิลេสํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รุปํ ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิขณ ๖ เป ๖ ขนฺธ ปฏิจจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจจ ขนฺธา.
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

โนกิลេส ฐมมํ ปฏิจจ กิลេโส ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. โนกิลេส
ขนฺธ ปฏิจจ กิลេสา. (๒)

โนกิลេส ฐมมํ ปฏิจจ กิลេโส จ โนกิลេโส จ ฐมมา อุปุปชชติ
เหตุปัจจยา. โนกิลេสํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา กิลេสา จ จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ
รูปํ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

[๓] กิลេสนฺจ โนกิลេสนฺจ ฐมมํ ปฏิจจ กิลேโส ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปัจจยา. โลภนฺจ สมนฺยตฺตเก จ ขนฺธ ปฏิจจ โมหํ, ทิฏฐิ, ถีนํ, อุทฺธจํ,
อหิริกํ, อนนฺตฺตปํ. (จกํ.) (๑)

กิลេสนฺจ โนกิลេสนฺจ ฐมมํ ปฏิจจ โนกิลேโส ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
โนกิลេสํ เอกํ ขนฺธนฺจ กิลេเส จ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รุปํ
๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ กิลេเส จ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานนฺ
รูปํ. (๒)

กิลេสนฺจ โนกิลេสนฺจ ฐมมํ ปฏิจจ กิลேโส จ โนกิลேโส จ ฐมมา
อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. โนกิลេสํ เอกํ ขนฺธนฺจ โลภนฺจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา
โมหํ, ทิฏฐิ, ถีนํ, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อนนฺตฺตปํ จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รุปํ ๖ เป ๖
เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (จกํ, สงฺขิตํ.)

๑. ปัจจัยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๔] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
สมนฺตเร นว, (สพฺพตฺถ นว,) วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒. ปัจจยปัจจนี ๑. วิภังควาร

นเหตุ

[๕] กิเลส ฐมมัม ปฏิจจ กิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา. วิจิจจัน
ปฏิจจ โมโห. อุทฺธจจัม ปฏิจจ โมโห. (๑)

โนกิเลส ฐมมัม ปฏิจจ โนกิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา. อเหตุกัม
โนกิเลส เอกัม ขนฺธัม ปฏิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณตฺตา.) (๑)

โนกิเลส ฐมมัม ปฏิจจ กิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา. วิจิจจาสหคเต
อุทฺธจจาสหคเต ขนฺธ ๖ ปฏิจจ วิจิจจาสหคโต อุทฺธจจาสหคโต โมโห. (๒)

กิเลสญจ โนกิเลสญจ ฐมมัม ปฏิจจ กิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา.
วิจิจจาสหคเต ขนฺธ ๖ จ วิจิจจญจ ปฏิจจ วิจิจจาสหคโต โมโห. อุทฺธจจาสหคเต
ขนฺธ ๖ จ อุทฺธจจญจ ปฏิจจ อุทฺธจจาสหคโต โมโห. (๑)

นอารมมณาทิ

[๖] กิเลส ฐมมัม ปฏิจจ โนกิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นอารมมณปัจจยา.
กิเลส ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. (๑)

โนกิเลส ฐมมัม ปฏิจจ โนกิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นอารมมณปัจจยา.
โนกิเลส ขนฺธ ๖ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสฺสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ ขนฺธ ๖ ปฏิจจ
วตฺถ. (ยาว อสณฺณตฺตา.) (๑)

กิเลสญจ โนกิเลสญจ ฐมมัม ปฏิจจ โนกิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นอารมมณ-
ปัจจยา. กิเลส ๖ สมฺปยุตฺตเก ๖ ขนฺธ ๖ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. กิเลส ๖
มหาภูเต ๖ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. (๑)

นอธิปติปัจจยา. นอนนฺตรปัจจยา. นสมนฺตรปัจจยา. นอณฺณมณฺณปัจจยา.
นอุปนิสฺสยปัจจยา.

นปุเรชาตาทิ

[๗] กิเลส ฐมมัม ปฏิจจ กิเลส ฐมโม อุปุปชชติ นปุเรชาตปัจจยา.
อรุเป โลกัม ปฏิจจ โมโห, ทิฏฺฐิ, ถีน, อุทฺธจจัม, อหิริก, อนินฺทปโป. โลกัม

ปฏิจจ โมโห, ทิฏฐิ, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อโนตฺตปโป. โลกํ ปฏิจจ โมโห, มาโน, ถีนํ, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อโนตฺตปโป. โลกํ ปฏิจจ โมโห, มาโน, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อโนตฺตปโป. โลกํ ปฏิจจ โมโห, ถีนํ, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อโนตฺตปโป. โลกํ ปฏิจจ โมโห, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อโนตฺตปโป. วิจิกิณฺณํ ปฏิจจ โมโห, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อโนตฺตปโป. อุทฺธจํ ปฏิจจ โมโห, อหิริกํ, อโนตฺตปโป. (อรูปเป ไทสมฺมลกํ นตฺถิ.) (๑)

กิลเลสํ ฐมฺมํ ปฏิจจ โนกิลเลโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺจยา. อรูปเป กิลเลเส ปฏิจจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธธา. กิลเลเส ปฏิจจ จิตฺตสมฺมูจฺจํ รูปํ. (เอวํ นวปี ปณฺหา กาทพฺพา.) นปฺจฺจชาตปจฺจยา. นอาเสวเนปจฺจยา.

นกมฺม

[๘] กิลเลสํ ฐมฺมํ ปฏิจจ โนกิลเลโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กิลเลเส ปฏิจจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา. (๑)

โนกิลเลสํ ฐมฺมํ ปฏิจจ โนกิลเลโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. โนกิลเลเส ขนฺธธ ปฏิจจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา. พาหิรํ ๖ เป ๖ อาหารสมฺมูจฺจํ ๖ เป ๖ อุตุสมฺมูจฺจํ ๖ เป ๖ (๑)

กิลเลสฺสา โนกิลเลสฺสา ฐมฺมํ ปฏิจจ โนกิลเลโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺม-
ปจฺจยา. กิลเลเส จ สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธธ ปฏิจจ สมฺปยุตฺตกา เจตนา. (๑)
(เอวํ สพฺเพ ปจฺจยา กาทพฺพา.)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สุทฺธ

[๙] นนฺตฺตยา จตฺตาริ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอริปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนตฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺณเย ตีณิ, นอฺปนฺนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต นว, นปฺจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต นว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี สหชาตวาโรปี กาทพฺพา.)

๗๕. กิเลสทุก ๓. ปรุจยวาร

๑. ปรุจยฆานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๐] กิเลสํ ฐมมํ ปรุจยฆา กิเลสํ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรุจยฆา. ตีณิ.
(ปฏิจาสทิสสา.)

โนกิเลสํ ฐมมํ ปรุจยฆา โนกิเลสํ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรุจยฆา. โนกิเลสํ
เอกํ ขนธํ ปรุจยฆา ตโย ขนธธา ฆ เป ฆ (ยฆว อชฌตติกา มหาภูตา.) วตถุํ
ปรุจยฆา โนกิเลสธา ขนธธา. (๑)

โนกิเลสํ ฐมมํ ปรุจยฆา กิเลสํ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรุจยฆา. โนกิเลส
ขนธเร ปรุจยฆา กิเลสธา. วตถุํ ปรุจยฆา กิเลสธา. (๒)

โนกิเลสํ ฐมมํ ปรุจยฆา กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมมา อุปปชชติ
เหตุปรุจยฆา. โนกิเลสํ เอกํ ขนธํ ปรุจยฆา ตโย ขนธธา กิเลสธา จ จิตตสมุฏฏจฆานญจ
รูปํ ฆ เป ฆ เทว ขนธเร ฆ เป ฆ วตถุํ ปรุจยฆา กิเลสธา. มหาภูเต ปรุจยฆา
จิตตสมุฏฏจฆานํ รูปํ. วตถุํ ปรุจยฆา กิเลสธา จ สมุပ္ยตตกา จ ขนธธา. (๓)

[๑๑] กิเลสญจ โนกิเลสญจ ฐมมํ ปรุจยฆา กิเลสํ ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปรุจยฆา. โลกญจ สมุပ္ยตตเก จ ขนธเร ปรุจยฆา โฆโ. ทิฏฐิ, ตีณํ, อุททจจํ,
อหิริกํ, อนนตตปป์. (จกุก.) โลกญจ วตถุญจ ปรุจยฆา กิเลสธา. (๑)

กิเลสญจ โนกิเลสญจ ฐมมํ ปรุจยฆา โนกิเลสํ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปรุจยฆา.
โนกิเลสํ เอกํ ขนธญจ กิเลสญจ ปรุจยฆา ตโย ขนธธา จิตตสมุฏฏจฆานญจ รูปํ
ฆ เป ฆ เทว ขนธเร ฆ เป ฆ กิเลส จ มหาภูเต จ ปรุจยฆา จิตตสมุฏฏจฆานํ รูปํ.
กิเลส จ วตถุญจ ปรุจยฆา โนกิเลสธา ขนธธา. (๒)

กิเลสญจ โนกิเลสญจ ฐมมํ ปรุจยฆา กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมมา
อุปปชชติ เหตุปรุจยฆา. โนกิเลสํ เอกํ ขนธญจ โลกญจ ปรุจยฆา ตโย ขนธธา
โฆโ, ทิฏฐิ, ตีณํ, อุททจจํ, อหิริกํ, อนนตตปป์, จิตตสมุฏฏจฆานญจ รูปํ ฆ เป ฆ
เทว ขนธเร จ ฆ เป ฆ (จกุก.) โลกญจ วตถุญจ ปรุจยฆา โฆโ, ทิฏฐิ, ตีณํ,
อุททจจํ, อหิริกํ, อนนตตปป์ สมุပ္ยตตกา จ ขนธธา. (จกุก.) (๓)

(อฆรรฆณปรุจยเย โนกิเลสสมุเล ปณจ วิณณณณ กาทพพพา.)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๑๒] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปัตติยา นว, (สพฺพตฺถ นว,) วิปาเก เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

๒. ปัจจยปจฺจนี ๑. วิภังควาร**นเหตุ**

[๑๓] กิเลสํ ธมฺมํ ปัจจยา กิเลสํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจํ ปัจจยา วิจิกิจฺจาสหคโต โมโห. อุทฺธจํ ปัจจยา อุทฺธจาสหคโต โมโห. (๑)

โนกิเลสํ ธมฺมํ ปัจจยา โนกิเลสํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปฺจฺจยา. (ยาว อสณฺณตฺตฺตา.) จกฺขยตฺนํ ปัจจยา จกฺขวิมฺบฺหานํ ฯ เป ฯ กายายตฺนํ ฯ เป ฯ วตฺถุํ ปัจจยา อเหตุกา โนกิเลสสา ขนฺธา. (๑)

โนกิเลสํ ธมฺมํ ปัจจยา กิเลสํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจาสหคเต อุทฺธจาสหคเต ขนฺธเ จ วตฺถุญฺจ ปัจจยา วิจิกิจฺจาสหคโต อุทฺธจาสหคโต โมโห. (๒)

กิเลสญฺจ โนกิเลสญฺจ ธมฺมํ ปัจจยา กิเลสํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจญฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธเ วตฺถุญฺจ ปัจจยา วิจิกิจฺจาสหคโต โมโห. อุทฺธจญฺจ สมฺปยุตฺตเก จ ขนฺธเ วตฺถุญฺจ ปัจจยา อุทฺธจาสหคโต โมโห. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๒. ปัจจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

[๑๔] นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมณ ทิณฺณิ, นอธิปัตติยา นว ฯ เป ฯ นกมฺเม ทิณฺณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ ฯ เป ฯ โนวิกเต ทิณฺณิ.

(เอวํ อิทเร เทว คณฺณปิ นิสฺสยวโรปิ กาทพฺพา.)

๑๕. กิเลสทุก ๕. สัมมจฺวาร**๑. ปัจจยานุโลมาทิ**

[๑๕] กิเลสํ ธมฺมํ สัมมจฺโจ กิเลสํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. โลกํ สัมมจฺโจ โมโห, ทิณฺณิ, ถีนํ, อุทฺธจํ, อหิริกํ, อนินฺตปฺปํ. (จกฺกํ. เอวํ นว ปณฺหา กาทพฺพา.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว, (สพฺพตฺถ นว,) วิปาเก เอกํ ฯ เป ฯ
อวิกเต นว.

อนฺโถมํ.

กิเลสํ ฐมฺมํ สํสฺสฺสํ กิเลสํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (เอวํ
นเหตุปญฺหา จตฺตาริ กาทพฺพา.)

นเหตุยา จตฺตาริ, นอธิปตฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว,
นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ,
นวิปฺปยุตฺเต นว.

ปจฺจนียํ.

(เอวํ อิตฺเร เทว ถณนาเป สมนฺยุตฺตวโรเป กาทพฺพา.)

๗๕. กิเลสทุก ๗. ปัญหาวาร

๑. ปจฺจยานฺโถม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๖] กิเลสํ ฐมฺโม กิเลสสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กิเลสา
เหตุ สมนฺยุตฺตกานํ กิเลสานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ ปุจฺจิตฺตพฺพ.) กิเลสา เหตุ
สมนฺยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ
ปุจฺจิตฺตพฺพ.) กิเลสา เหตุ สมนฺยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กิเลสานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ
รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

โนกิเลสํ ฐมฺโม โนกิเลสสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. โนกิเลสา เหตุ
สมนฺยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปฏิสนฺธิกฺขณํ ฯ เป ฯ (๑)

อารมมณ

[๑๗] กิเลสํ ฐมฺโม กิเลสสฺส ฐมฺมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. กิเลส
อารพฺภ กิเลสา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ ปุจฺจิตฺตพฺพ.) กิเลส อารพฺภ โนกิเลสา อุปฺปชฺชนฺติ.
(มฺลํ ปุจฺจิตฺตพฺพ.) กิเลส อารพฺภ กิเลสา จ สมนฺยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๑๘] โนกิเลโส ฐมโม โนกิเลสสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจุเณน ปัจจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สीलํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สัจฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ปัจจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิञฺชา ๖ เป ๖ อุทฺธจฺจํ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมมณปัจจุเณน ปัจจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุํ โนกิเลสํ ขนฺธํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพเน จกฺขุณา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาคฺคยา สทฺทํ สฺสณฺณํ ๖ เป ๖ อนาคคํสฺสณฺณสฺส, อวชฺชนาย อารมมณปัจจุเณน ปัจจโย. (๑)

โนกิเลโส ฐมโม กิเลสสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจุเณน ปัจจโย. ทานํ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิञฺชา ๖ เป ๖ อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ. ฌานํ ปริเทเณ วิปฺปฏิสํวริสฺส โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุํ โนกิเลสํ ขนฺธํ อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. (๒)

โนกิเลโส ฐมโม กิเลสสฺส จ โนกิเลสสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจุเณน ปัจจโย. ทานํ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุํ โนกิเลสํ ขนฺธํ อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ กิเลสํ จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

กิเลโส จ โนกิเลโส จ ฐมมา กิเลสสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจุเณน ปัจจโย. ตีณิ.

อธิปติ

[๑๙] กิเลโส ฐมโม กิเลสสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจุเณน ปัจจโย. อารมมณฺณธิปติ: กิเลสํ ๑ รุํ กถฺวา กิเลสํ อุปฺปชฺชนฺติ. ตีณิ. (อารมมณฺณธิปติเยว.) (๓)

โนกิเลโส ฐมโม โนกิเลสสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจุเณน ปัจจโย. อารมมณฺณธิปติ, สหชาตฺถาธิปติ. อารมมณฺณธิปติ: ทานํ ๖ เป ๖ สीलํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กถฺวา ตํ ๑ รุํ กถฺวา ปัจจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ. ตํ ๑ รุํ กถฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ

ପା. ୧୦/୩୧

[๒๑] โนกิเลส ฐมโม โนกิเลสสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา โนกิเลสา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ โนกิเลสานํ ขนฺธานํ
 อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺล-
 กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา โนกิเลสา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ กิเลสานํ
 อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. อวชฺชนา กิเลสานํ อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺล กาทพฺพ.)
 ปุริมา ปุริมา โนกิเลสา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ กิเลสานํ สมฺปยุตฺตกานญจ
 ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. อวชฺชนา กิเลสานํ สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ
 อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๒] กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมฺมา กิเลสสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺเจยน
 ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กิเลสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ
 กิเลสานํ อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺล กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา กิเลสา จ
 สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ โนกิเลสานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺเจยน
 ปจฺจโย. กิเลสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย.
 (มฺล กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา กิเลสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา ปจฺจิมานํ
 ปจฺจิมานํ กิเลสานํ สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

สมนฺนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อณฺณมณฺณปจฺเจยน
 ปจฺจโย. นิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย.

อุปนิสฺสย

[๒๓] กิเลสํ ฐมฺโม กิเลสสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย:
 กิเลสา กิเลสานํ อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. ตีณิ.

[๒๔] โนกิเลสํ ฐมฺโม โนกิเลสสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย:
 สทฺธํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สัลล ๖ เป ๖
 ปณฺณํ ๖ เป ๖ รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ทิฏฺฐิ. ปตฺถนํ. กายิกํ สุขํ ๖ เป ๖
 เสนาสนํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สัมมํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ
 สทฺธาย ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

โนกิเลส ฐมโม กิเลสสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ ฅณฺหติ. สึลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํมํ ภินฺหนฺติ, สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ กิเลสํ อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนกิเลส ฐมโม กิเลสสฺส จ โนกิเลสสฺส จ ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ ฅณฺหติ. สึลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํมํ ภินฺหนฺติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ กิเลสํ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธํ อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

กิเลส จ โนกิเลส จ ฐมมา กิเลสสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

ปุเรชาต

[๒๕] โนกิเลส ฐมโม โนกิเลสสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปัจจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมมณฺปุเรชาตํ: จกฺขุํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา รุปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตุยา สทฺทํ สฺสณฺหติ. รุปรายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายทณํ ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ: จกฺขายตนํ ๖ เป ๖ วตฺถุ โนกิเลสํ ขนฺธํ ปุเรชาตปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

โนกิเลส ฐมโม กิเลสสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปัจจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมมณฺปุเรชาตํ: จกฺขุํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อสฺสเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ กิเลสํ ปุเรชาตปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนกิเลส ฐมโม กิเลสสฺส จ โนกิเลสสฺส จ ฐมมสฺส ปุเรชาตปัจจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมมณฺปุเรชาตํ: จกฺขุํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อสฺสเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ กิเลส จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ กิเลสํ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธํ ปุเรชาตปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปัจฉาชาตาสวณ

[๒๖] กิเลโส ธมฺโม โนกิเลสสฺส ธมฺมสฺส ปัจฉาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
(สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนกิเลโส ธมฺโม โนกิเลสสฺส ธมฺมสฺส ปัจฉาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
(สงฺขิตฺตํ.) (๑)

กิเลโส จ โนกิเลโส จ ธมฺมา โนกิเลสสฺส ธมฺมสฺส ปัจฉาชาตปฺจายเณ
ปฺจายโย. (สงฺขิตฺตํ.) อาสวณปฺจายเณ ปฺจายโย. นว.

กมฺม

[๒๗] โนกิเลโส ธมฺโม โนกิเลสสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย.
สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: โนกิเลสา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ
จิตฺตสมุฏฺฏจานานญจ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฏิสนธิกฺขณเ ๖ เป ๖
นानาขณิกา: โนกิเลสา เจตนา วิปากาณํ ขนฺธานํ กฺกฺกตฺตา จ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ
ปฺจายโย. (๑)

โนกิเลโส ธมฺโม กิเลสสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. โนกิเลสา
เจตนา กิเลสานํ กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

โนกิเลโส ธมฺโม กิเลสสฺส จ โนกิเลสสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย.
โนกิเลสา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กิเลสานํ จิตฺตสมุฏฺฏจานานญจ รูปานํ
กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

วิปากาภิ

[๒๘] โนกิเลโส ธมฺโม โนกิเลสสฺส ธมฺมสฺส วิปากปฺจายเณ ปฺจายโย. เอกํ.
อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. ตีณิ. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. ตีณิ. ฌานปฺจายเณ
ปฺจายโย. ตีณิ. มคฺคปฺจายเณ ปฺจายโย. นว. สมฺปยุตฺตปฺจายเณ ปฺจายโย. นว.

วิปฺปยุตฺต

[๒๙] กิเลโส ธมฺโม โนกิเลสสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปฺจายโย.
สหชาตํ, ปฺจฉาชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนกิเลส รมโม โนกิเลสสุส รมมสุส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนกิเลส รมโม กิเลสสุส รมมสุส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ กิเลสํ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

โนกิเลส รมโม กิเลสสุส จ โนกิเลสสุส จ รมมสุส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ กิเลสํ สมฺปยุตฺตกานณฺจ ขนฺธํ วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

กิเลส จ โนกิเลส จ รมมา โนกิเลสสุส รมมสุส วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ. วิตุถาเวตพฺพํ.)

อตุถิอาทิ

[๓๐] กิเลส รมโม กิเลสสุส รมมสุส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ. (ปฏิจฺจสทิสํ.) (๑)

กิเลส รมโม โนกิเลสสุส รมมสุส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

กิเลส รมโม กิเลสสุส จ โนกิเลสสุส จ รมมสุส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสํ.) (๓)

โนกิเลส รมโม โนกิเลสสุส รมมสุส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

โนกิเลส รมโม กิเลสสุส รมมสุส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ. สหชาตํ สหชาตสทิสํ. ปุเรชาตํ ปุเรชาตสทิสํ.) โนกิเลส รมโม กิเลสสุส จ โนกิเลสสุส จ รมมสุส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, (สหชาตํ สหชาตสทิสํ. ปุเรชาตํ ปุเรชาตสทิสํ.) (๓)

[๓๑] กิเลส จ โนกิเลส จ รมมา กิเลสสุส รมมสุส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: โลภ จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา โมหสุส, ทิฏฺฐิยา, ถีนสุส, อุทฺธจฺจุสฺส, อหิริกสุส, อนินฺตฺตปฺปสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (จกฺกํ.) สหชาโต: โลภ จ วตฺถุ จ โมหสุส, ทิฏฺฐิยา, ถีนสุส, อุทฺธจฺจุสฺส, อหิริกสุส, อนินฺตฺตปฺปสฺส อตุถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (จกฺกํ.) (๑)

กิลเโส จ โนกิลเโส จ ฐมา โนกิลสสุส ฐมสสุส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาโต: โนกิลเโส เอโก
 ชนฺโห จ กิลเโส จ ตินฺนุณฺณํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน
 ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ สหชาตา: กิลเสา จ มหาภูตา จ
 จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตา: กิลเสา จ วตฺถุ จ
 โนกิลเสฺวานํ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: กิลเสา จ สมฺปยุตฺตกา
 จ ชนฺธา ปุเรชาตฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: กิลเสา
 จ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเน
 ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: กิลเสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ชนฺธา รูปชีวิตินฺทฺริยญจ
 กญฺจตารูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (๒)

กิลเโส จ โนกิลเโส จ ฐมา กิลสสุส จ โนกิลสสุส จ ฐมสสุส
 อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: โนกิลเโส เอโก ชนฺโห จ
 โลโก จ ตินฺนุณฺณํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ โมหสฺส จ, ทิฏฺฐิยา,
 ถีนสฺส, อุทฺธจฺจสฺส, อหิริกสฺส, อนนฺตฺตปฺปสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ สหชาโต: โลโก จ วตฺถุ จ โมหสฺส, ทิฏฺฐิยา, ถีนสฺส,
 อุทฺธจฺจสฺส, อหิริกสฺส, อนนฺตฺตปฺปสฺส สมฺปยุตฺตกานญจ ชนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเน
 ปจฺจโย. (จกฺก.) (๓)

นตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. วิคตปจฺเจเน ปจฺจโย. อวิคตปจฺเจเน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยานุกรม ๒. สงฺขยวาร

สํหุ

[๓๒] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมเณ นว, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
 สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนฺนิสฺสเย นว,
 ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ,
 อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฉาเน ตีณิ, มกุเเต นว, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต
 ปญจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

๒. ปัจจนียุทธธาร

[๓๓] กิเลสํ ฐมฺโม กิเลสํ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

กิเลสํ ฐมฺโม โนกิเลสํ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปจฺจชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

กิเลสํ ฐมฺโม กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

[๓๔] โนกิเลสํ ฐมฺโม โนกิเลสํ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. ปจฺจชาตปัจจเยน ปัจจโย. กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. อาหารปัจจเยน ปัจจโย. อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

โนกิเลสํ ฐมฺโม กิเลสํ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาต-
ปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

โนกิเลสํ ฐมฺโม กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน
ปัจจโย. (๓)

[๓๕] กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมฺมา กิเลสํ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมฺมา โนกิเลสํ ฐมฺมํ อารมฺมณฺปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปจฺจชาตปัจจเยน
ปัจจโย. "อาหารปัจจเยน ปัจจโย. อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย." (๒)

กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมฺมา กิเลสํ จ โนกิเลสํ จ ฐมฺมํ
อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

๒. ปัจจยปัจจนี ๒. สงฺขยวาร

[๓๖] นหตฺถา นว, นอารมฺมณฺ นว, นอธิปฺติยา นว, (สพฺพตฺถ นว,
โนววิกเต นว.

๓. ปัจจยานุโลมปัจจนีย

[๓๗] เหตุปัจจยา นารมมณ จตุตทริ, นอธิปัตติยา จตุตทริ, นอนนตเร จตุตทริ, นสมนตเร จตุตทริ, นอญมมณเฑ เทว, นอุปนิสฺสเย จตุตทริ, (สพฺพตฺถ จตุตทริ,) นสมฺปยุตฺเต เทว, นวิปฺปยุตฺเต จตุตทริ, โนนตฺติยา จตุตทริ, โนวิกเต จตุตทริ.

๔. ปัจจปัจจนียานุโลม

[๓๘] นเหตุปัจจยา อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, (อนุโลมมาติกา กาทพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

กิลสทกํ นิฏฺฐิตํ.

๗๖. สงฺกิลสฺสีกทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๓๙] สงฺกิลสฺสีกํ ฐมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลสฺสีกอ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.

(ยถา โลกียทกํ, เอวํ นินฺนนานาการณ.)

สงฺกิลสฺสีกทกํ นิฏฺฐิตํ.

๗๗. สงฺกิลฺลิจทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๔๐] สงฺกิลฺลิจํ ฐมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลฺลิจอ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. สงฺกิลฺลิจํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

สงฺกิลฺลิจํ ฐมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลฺลิจอ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. สงฺกิลฺลิจ ฆนฺธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจํ รุป. (๒)

สงฺกิลฺลิจํ ฐมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลฺลิจอ จ อสงฺกิลฺลิจอ จ ฐมมา อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. สงฺกิลฺลิจํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจํ รุป ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

อสงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อสงฺกิลิฏฺจํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺมุจฺจานนฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ ขนฺธเ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุํ ปฏิจฺจ ขนฺธา.
เอกํ มหาวฺยํ ๖ เป ๖ (๑)

สงฺกิลิฏฺจนฺจ อสงฺกิลิฏฺจนฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สงฺกิลิฏฺเจ ขนฺธเ จ มหาวฺยเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ.
(สงฺกิลิฏฺจํ.) (๑)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๔๑] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร เทว,
สมนฺตเร เทว, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเญ เทว, นิสฺสเย ปณฺจ, อปฺนิสฺสเย
เทว, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ปณฺจ,
(สงฺกิลิฏฺจํ.) อวิกเต ปณฺจ.

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๑. วิภังกวาร

นเหตุ

[๔๒] สงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
วิจิจฺจาสหคเต อุตฺตจฺจาสหคเต ขนฺธเ ปฏิจฺจ วิจิจฺจาสหคโต อุตฺตจฺจาสหคโต
โมโห. (๑)

อสงฺกิลิฏฺจํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺโจ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
อเหตุกํ อสงฺกิลิฏฺจํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺมุจฺจานนฺจ รูปํ ๖ เป ๖
เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสตฺตา.) (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

[๔๓] นเหตุยา เทว, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปฺติยา ปณฺจ, นอนนฺตเร
ตีณิ, นสมนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเญ ตีณิ, นอปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต จตฺตาริ,
นปฺจฺจชาเต ปณฺจ, นอาเสวเน ปณฺจ, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปณฺจ, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต
เทว, โนนฺทฺธิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตเร เทว คณฺหาปี สหชาตวโรปี กาทพฺพา.)

๗๗. สงฺกิลิฏฺฐทุก ๓. ปรุจยวาร

๑. ปรุจยยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๔๔] สงฺกิลิฏฺฐํ ฐมมํ ปรุจยยา สงฺกิลิฏฺฐโจ ฐมโม อปรุชชติ เหตุปรุจยยา.
ทีณิ. (ปรุจยาสทิส.)

อสงฺกิลิฏฺฐํ ฐมมํ ปรุจยยา อสงฺกิลิฏฺฐโจ ฐมโม อปรุชชติ เหตุปรุจยยา.
อสงฺกิลิฏฺฐํ เอกํ ขนฺธํ ปรุจยยา ตโย ขนฺธธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ รุปํ ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกขณ ๖ เป ๖ (ยาว อชฺฉตฺติกา มหาภูตา.) วตฺถุํ ปรุจยยา
อสงฺกิลิฏฺฐา ขนฺธธา. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐํ ฐมมํ ปรุจยยา สงฺกิลิฏฺฐโจ ฐมโม อปรุชชติ เหตุปรุจยยา. วตฺถุํ
ปรุจยยา สงฺกิลิฏฺฐา ขนฺธธา. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐํ ฐมมํ ปรุจยยา สงฺกิลิฏฺฐโจ จ อสงฺกิลิฏฺฐโจ จ ฐมมา อปรุชชติ
เหตุปรุจยยา. วตฺถุํ ปรุจยยา สงฺกิลิฏฺฐา ขนฺธธา. มหาภูเต ปรุจยยา จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ
รูปํ. (๓)

[๔๕] สงฺกิลิฏฺฐจฺฉว อสงฺกิลิฏฺฐจฺฉว ฐมมํ ปรุจยยา สงฺกิลิฏฺฐโจ ฐมโม อปรุชชติ
เหตุปรุจยยา. สงฺกิลิฏฺฐํ เอกํ ขนฺธจฺฉว วตฺถุจฺฉว ปรุจยยา ตโย ขนฺธธา ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธธ จ ๖ เป ๖ (๑)

สงฺกิลิฏฺฐจฺฉว อสงฺกิลิฏฺฐจฺฉว ฐมมํ ปรุจยยา อสงฺกิลิฏฺฐโจ ฐมโม อปรุชชติ
เหตุปรุจยยา. สงฺกิลิฏฺฐเจ ขนฺธธ จ มหาภูเต จ ปรุจยยา จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ รุปํ. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐจฺฉว อสงฺกิลิฏฺฐจฺฉว ฐมมํ ปรุจยยา สงฺกิลิฏฺฐโจ จ อสงฺกิลิฏฺฐโจ จ
ฐมมา อปรุชชติ เหตุปรุจยยา. สงฺกิลิฏฺฐํ เอกํ ขนฺธจฺฉว วตฺถุจฺฉว ปรุจยยา ตโย
ขนฺธธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธธ จ ๖ เป ๖ สงฺกิลิฏฺฐเจ ขนฺธธ จ มหาภูเต จ ปรุจยยา
จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ รุปํ. (สงฺขิตฺต.) (๓)

๑. ปรุจยยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๔๖] เหตุยา นว, อารมฺมณ ๖ จตฺตาริ, อธิปตียา นว, อนนฺตเร จตฺตาริ,
สมนฺนตเร จตฺตาริ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณ ๖ จตฺตาริ, นิสฺสเย นว, อปรินิสฺสเย

จตุตถาริ, ปุเรชาเต จตุตถาริ, อาเสวเน จตุตถาริ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว ฯ เป ฯ วิคเต จตุตถาริ, อวิคเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๑. วิงฺกวาร

นเหตุ

[๔๗] สงฺกิลฺลิจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา สงฺกิลฺลิจํ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกฺกณาสหคเต อุตฺตรจฺจสหคเต ขนฺธํ ปจฺจยา วิจิกฺกณาสหคโต อุตฺตรจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อสงฺกิลฺลิจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา อสงฺกิลฺลิจํ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อสงฺกิลฺลิจํ ฯ เป ฯ (ยาว อสฺสณฺณสฺสตา.) จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา จกฺขวิณฺณมฺหาณํ ฯ เป ฯ กายายตฺถํ ปจฺจยา กายวิณฺณมฺหาณํ. วตฺถุํ ปจฺจยา อเหตุกา อสงฺกิลฺลิจา ขนฺธา. (๑)

อสงฺกิลฺลิจํ ฐมฺมํ ปจฺจยา สงฺกิลฺลิจํ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา วิจิกฺกณาสหคโต อุตฺตรจฺจสหคโต โมโห. (๒)

สงฺกิลฺลิจญฺจ อสงฺกิลฺลิจญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา สงฺกิลฺลิจํ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกฺกณาสหคเต อุตฺตรจฺจสหคเต ขนฺธํ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา วิจิกฺกณาสหคโต อุตฺตรจฺจสหคโต โมโห. (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

[๔๘] นเหตุยา จตุตถาริ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอริปฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเณ ตีณิ, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต จตุตถาริ, นปุจฺจณฺชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตุตถาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๗๗. สงฺกิลฺลิจทุก ๕. สํสฺสจวาร

๑. ปจฺจยานุโลมาทิ

เหตุ

[๔๙] สงฺกิลฺลิจํ ฐมฺมํ สํสฺสจํ สงฺกิลฺลิจํ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลฺลิจํ เอกํ ขนฺธํ สํสฺสจํ ทโย ขนฺธา ฯ เป ฯ เทว ขนฺธํ ฯ เป ฯ (๑)

อสงฺกิติฏฺจํ ฌมมํ สํสฏฺโง อสงฺกิติฏฺโง ฌมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อสงฺกิติฏฺจํ เอกํ ขนฺธํ สํสฏฺจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖
 ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๑)

เหตุยา เทว, อารมมณ เทว, อธิปัตติยา เทว, (สัพพตฺต เทว.) วิปาเก
 เอกํ, อวิคเต เทว.

อนโถม.

[๕๐] สงฺกิลิฏฺฐํ ธมฺมํ สํสฺสุจโ จ สงฺกิลิฏฺฐโ จ ธมฺโม อุปปชฺชติ นหตุปฺปจยา.
 วิจิกิจฺจนาสหคเต อุกุทฺตจฺจนาสหคเต ขนฺธเส สํสฺสุจโ วิจิกิจฺจนาสหคโต อุกุทฺตจฺจนาสหคโต
 โมโห. (๑)

อสงกิติฏฺจํ ฌมมํ สํสญฺโจ อสงกิติฏฺจํ ฌมโม อุปปชฺชติ นนฺเตปจฺจยา.
 อเหตุกํ อสงกิติฏฺจํ เอกํ ขนฺธํ สํสญฺจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖
 อเหตุกปฏิสนธิภูมิมํ ๖ เป ๖ (๑)

นhetuya tɕɛw, nɔrɨpɨtɨya tɕɛw, nɔpɨraetɛ tɕɛw, nɔpɨnaɕaetɛ tɕɛw,
nɔaɕɛwɛn tɕɛw, nɔgmɛ tɕɛw, nɔwɨpaɛ tɕɛw, nɔmaɛn ɛkɨ, nɔmkɛtɛ ɛkɨ,
nɔsmɔpɨtɛ tɕɛw,^๑ nɔwɨpɨtɛ tɕɛw.

๘๐.
ปัจจุบันนี้.

(เอวี่ อิตเร เทวู คณนาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๓๓. สงกิลิจทุก ๓. ปณฺหาวาร

๑. ปจฺจุชานฺโณ ๑. วิภงฺกวาร

เหตุ

[๕๑] สงฺกิลฺภฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺภฺจสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
สงฺกิลฺภฺจา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

สงฺกิลฺลิจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลจฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลฺลิจา
เหตุ จิตฺตสมฺภูจฺจานานิ ฐปานิ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

๑ จ.ม. อยู่ ปาโจ น ทิสสติ.

สงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส จ อสงฺกิลฺลฺจสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. สงฺกิลฺลฺจา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)

อสงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อสงฺกิลฺลฺจา
เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

อามมณ

[๕๒] สงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อามมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ราคํ อสฺสาทฺเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺฉา
๖ เป ๖ อุทฺธจํ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อสฺสาทฺเทติ ๖ เป ๖
(กฺุสฺสทฺทิกสฺส.) วิจิกิจฺฉํ อารพฺภ ๖ เป ๖ อุทฺธจํ อารพฺภ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ
อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺฉา ๖ เป ๖ อุทฺธจํ อุปฺปชฺชติ. (๑)

สงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อามมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อริยา
ปทีเน กิเลเส ปจฺจาเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิตฺเต กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺทาจินฺเณ
๖ เป ๖ สงฺกิลฺลฺเจ ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสนฺติ. เจโตปริยญาณเณ
สงฺกิลฺลฺจจิตฺตสมฺภิสฺส จิตฺตํ ขานนฺติ, สงฺกิลฺลฺจา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส,
ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมุปกฺกณสฺส, อนาคตฺสณฺณสฺส, อวชฺชนาย
อามมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

[๕๓] อสงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อามมณปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖
ฉานา วุฏฺฐหิตฺวา ฉานํ ปจฺจาเวกฺขติ. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจาเวกฺขนฺติ
๖ เป ๖ อวชฺชนาย อามมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อสงฺกิลฺลฺเจ
ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา ๖ เป ๖ อนาคตฺสณฺณสฺส,
อวชฺชนาย อามมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

อสงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อามมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ทานํ
๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ ฉานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อสงฺกิลฺลฺเจ
ขนฺธเ อสฺสาทฺเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. (๒)

อธิปติ

[๕๔] สงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺณธิปติ: รากํ คุรํ กตฺวา อสฺสทาเทติ
 อภินนฺทติ, ตํ คุรํ กตฺวา ราโก อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ คุรํ กตฺวา
 อสฺสทาเทติ อภินนฺทติ, ตํ คุรํ กตฺวา ราโก อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ สหชาตฺธิปติ:
 สงฺกิลฺลฺจา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตฺธิปติ: สงฺกิลฺลฺจา อธิปติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รุปานํ อธิปติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส จ อสงฺกิลฺลฺจสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตฺธิปติ: สงฺกิลฺลฺจา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ
 รุปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๕๕] อสงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺณธิปติ: ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖
 อโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐิตฺวา ฌานํ คุรํ กตฺวา
 ปจฺจเวกฺขติ. อริยา มคฺคา วุฏฺฐิตฺวา มคฺคํ คุรํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ ๖ เป ๖
 นิพฺพานํ ผลสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตฺธิปติ: อสงฺกิลฺลฺจา อธิปติ
 สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รุปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณธิปติ: ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ
 ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐิตฺวา ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อสงฺกิลฺลฺเจ ขนฺธ คุรํ
 กตฺวา อสฺสทาเทติ อภินนฺทติ, ตํ คุรํ กตฺวา ราโก อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อปฺปชฺชติ. (๒)

อนนฺตราทิ

[๕๖] สงฺกิลฺลฺโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา สงฺกิลฺลฺจา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ สงฺกิลฺลฺจํ ขนฺธานํ
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลฺลโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลจสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
สงฺกิลฺลจา ขนฺธา วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

[๕๗] อสงฺกิลฺลโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลจสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ปริมา ปริมา อสงฺกิลฺลจา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อสงฺกิลฺลจानํ ขนฺธานํ
ว เป ว ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

อสงฺกิลฺลโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลจสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อวชฺชนา สงฺกิลฺลจानํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

สมนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จตฺตารี. สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปญฺจ.
อญฺญมญฺญปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เทว. นิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สตฺต.

อุปนิสฺสย

[๕๘] สงฺกิลฺลโจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลจสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อวรมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ว เป ว ปกฺคูปนิสฺสโย :
ราคํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ว เป ว สํฆํ ภินฺทติ. โทสํ ว เป ว ปตฺถนํ
อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ว เป ว สํฆํ ภินฺทติ. ราโค ว เป ว ปตฺถนา รากสฺส
ว เป ว ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

สงฺกิลฺลโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลจสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ว เป ว ปกฺคูปนิสฺสโย : รากํ อุปนิสฺสาย ทานํ
เทติ ว เป ว สฺมาปตฺติ อุปฺปาเทติ. โทสํ ว เป ว ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ
ว เป ว สฺมาปตฺติ อุปฺปาเทติ. ราโค ว เป ว ปตฺถนา สทฺธาย. ปญฺญา. กายิกสฺส
สุขสฺส. กายิกสฺส ทฺวขสฺส. มคฺคสฺส. ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

[๕๙] อสงฺกิลฺลโจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลจสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อวรมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ว เป ว ปกฺคูปนิสฺสโย :
สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ว เป ว สฺมาปตฺติ อุปฺปาเทติ. สีสํ ว เป ว ปญฺญํ.
กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทฺวขํ. อุตฺตํ. โกชนํ. เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ว เป ว
สฺมาปตฺติ อุปฺปาเทติ. สทฺธา ว เป ว เสนาสนํ สทฺธาย ว เป ว ผลสฺมาปตฺติยา
อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย (๑)

อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส ธมฺมสฺส อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อารมฺมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนฺตรปฺนิสฺสโย, ปกฺตฺยปฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺตฺยปฺนิสฺสโย : สทฺธํ
 อฺปนีสฺสย มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สีสํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ. กายิกํ สฺขํ.
 กายิกํ ทฺกขํ. อุตฺมํ. โภชนํ. เสนาสนํ อฺปนีสฺสย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํ
 ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ รากฺสสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย อฺปนีสฺสยปฺจายเณ
 ปฺจายโย. (๒)

ปุเรชาต

[๖๐] อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส
 ธมฺมสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

ปจฺจาสาทาเสวน

[๖๑] อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจาสาทปฺจายเณ ปฺจายโย.
 (สงฺขิตฺตํ.) อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจาสาทปฺจายเณ ปฺจายโย.
 (สงฺขิตฺตํ.) อาเสวนปฺจายเณ ปฺจายโย. เทว.

กมฺม

[๖๒] อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อสงฺกิลิฏฺจา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย, สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา : อสงฺกิลิฏฺจา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฏจานานํ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ
 ปฺจายโย. นานาขณิกา : อสงฺกิลิฏฺจา เจตนา วิปាកานํ ขนฺธานํ กฏฺฏตา จ รูปานํ
 กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (มฺลํ กาทพฺพํ.) อสงฺกิลิฏฺจา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
 จิตฺตสมุฏฺฏจานานญจ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺโจ ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺจสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา : อสงฺกิลิฏฺจา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺต-
 สมุฏฺฏจานานญจ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฏฺฐิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา :
 อสงฺกิลิฏฺจา เจตนา วิปាកานํ ขนฺธานํ กฏฺฏตา จ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

วิปากาหิ

[๖๓] อสงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ. สงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

วิปฺปยุตฺต

[๖๔] สงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อสงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อสงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : วตฺถุ สงฺกิลฺลฺจจํ ขนฺธํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อตุตฺถิอาหิ

[๖๕] สงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อตุตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) สงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อตุตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) สงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส จ อสงฺกิลฺลฺจสฺส จ ฐมฺมสฺส อตุตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสํ.) (๓)

อสงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อตุตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) อสงฺกิลฺลฺจ ฐมฺโม สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อตุตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,^๑ ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๒)

[๖๖] สงฺกิลฺลฺจ จ อสงฺกิลฺลฺจ จ ฐมฺมา สงฺกิลฺลฺจสฺส ฐมฺมสฺส อตุตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต : สงฺกิลฺลฺจ เอกํ ขนฺธํ จ วตฺถุ จ ทิณฺณนํ ขนฺธํ อตุตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ เป ฯ เทว ขนฺธา ฯ เป ฯ (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

สงฺกิลฺลิจฺ จ อสงฺกิลฺลิจฺ จ ฐมฺมา อสงฺกิลฺลิจฺสส ฐมฺมสฺส อตฺถปิฏฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา: สงฺกิลฺลิจฺ ฆนฺธา
 จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฏานานํ รูปานํ อตฺถปิฏฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา:
 สงฺกิลฺลิจฺ ฆนฺธา จ กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถปิฏฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจชาตา: สงฺกิลฺลิจฺ ฆนฺธา จ รูปชรีวิทนฺทฺริยณฺจ กมฺมตฺตารูปานํ อตฺถปิฏฺจเยน
 ปจฺจโย. (๒)

นตฺถปิฏฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปิฏฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตปิฏฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยानุกรม ๒. สงฺขยวาร

สํยท

[๖๗] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร
 จตฺตาริ, สมฺนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณเ เทว, นิสฺสเย สยฺย,
 อุนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม
 จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มกฺเค
 จตฺตาริ, สมฺบยุตฺเต เทว, วิปฺยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สยฺย, นตฺถิยา จตฺตาริ,
 วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต สยฺย.

๒. ปจฺจนียฺยทฺธาร

[๖๘] สงฺกิลฺลิจฺ ฐมฺโม สงฺกิลฺลิจฺสส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปิฏฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปิฏฺจเยน ปจฺจโย. อุนิสฺสยปิฏฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลฺลิจฺ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลิจฺสส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปิฏฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปิฏฺจเยน ปจฺจโย. อุนิสฺสยปิฏฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปิฏฺจเยน ปจฺจโย.
 กมฺมปิฏฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลฺลิจฺ ฐมฺโม สงฺกิลฺลิจฺสส จ อสงฺกิลฺลิจฺสส จ ฐมฺมสฺส สหชาตปิฏฺจเยน
 ปจฺจโย. (๓)

[๖๙] อสงฺกิลฺลิจฺ ฐมฺโม อสงฺกิลฺลิจฺสส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปิฏฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปิฏฺจเยน ปจฺจโย. อุนิสฺสยปิฏฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปิฏฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจชาตปิฏฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปิฏฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปิฏฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริย-
 ปิฏฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลฺลิจ ฐมโม สงฺกิลฺลิจสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเนน ปฺจายโย.
อุปฺนิสฺสยปฺจายเนน ปฺจายโย. ปฺเรชาตปฺจายเนน ปฺจายโย. (๒)

สงฺกิลฺลิจ จ อสงฺกิลฺลิจ จ ฐมฺมา สงฺกิลฺลิจสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจายเนน
ปฺจายโย. ปฺเรชาตปฺจายเนน ปฺจายโย. (๑)

สงฺกิลฺลิจ จ อสงฺกิลฺลิจ จ ฐมฺมา อสงฺกิลฺลิจสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปฺจายเนน
ปฺจายโย. ปฺจณฺชาตปฺจายเนน ปฺจายโย. อาหารปฺจายเนน ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเนน
ปฺจายโย. (๒)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

สฺสทฺธ

[๗๐] นเหตุยา สฺสทฺธ, นอรรมฺมณฺเ สฺสทฺธ, นอธิปฺติยา สฺสทฺธ, นอนนฺตเร
สฺสทฺธ, นสมฺมณฺตเร สฺสทฺธ, นสหชาเต ปญฺจ, นอญฺฉมฺมญฺฉเ ปญฺจ, นนิสฺสเย ปญฺจ,
นอุปฺนิสฺสเย สฺสทฺธ, นปฺเรชาเต จ, นปฺจณฺชาเต สฺสทฺธ ๖ เป ๖ นมกฺเค สฺสทฺธ,
นสมฺมปฺยฺตฺเต ปญฺจ, นวิปฺยฺตฺเต จตฺตาริ, โนหฺตฺติยา จตฺตาริ, โนนฺตฺติยา สฺสทฺธ,
โนวิกเต สฺสทฺธ, โนวิกเต จตฺตาริ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีเย

[๗๑] เหตุปฺจายา นอรรมฺมณฺเ จตฺตาริ, นอธิปฺติยา จตฺตาริ, นอนนฺตเร
จตฺตาริ, นสมฺมณฺตเร จตฺตาริ, นอญฺฉมฺมญฺฉเ เทว, นอุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ ๖ เป ๖
นสมฺมปฺยฺตฺเต เทว, นวิปฺยฺตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา จตฺตาริ, โนวิกเต จตฺตาริ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๗๒] นเหตุปฺจายา อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปญฺจ, (อนฺุโลมมาติกา.)
๖ เป ๖ อวิกเต สฺสทฺธ.

สงฺกิลฺลิจทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๗๘. กิเลสสมุပ္ปัตตทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๗๓] กิเลสสมุပ္ปัตตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กิเลสสมุပ္ปัตตโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจายา. กิเลสสมุပ္ปัตตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

กิลเลสสมุပ္ปัตตัม ฐมมํ ปฏิจฺจ กิลเลวิปฺปัตตโต ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กิลเลสสมุပ္ปัตเต ชนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. (๒)

(กิลเลสสมุပ္ปัตตทุกํ สงฺกิลฺลิตฺตทุกสทิสํ นินฺนนานากรณี.)

กิลเลสสมุပ္ปัตตทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๗๕. กิลเลสสงฺกิลเลสิกทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

เหตุ

[๗๔] กิลเลสญฺเจว สงฺกิลเลสิกญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ กิลเลโส เจว สงฺกิลเลสิโก
จ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โลกํ ปฏิจฺจ โมโห, ทิฏฺฐิ, ถีนํ, อหฺมิจฺจ, อหิริกํ, อนินฺตตปฺป. (จกํ.) (๑)

กิลเลสญฺเจว สงฺกิลเลสิกญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลเลสิโก เจว โน จ กิลเลโส
ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กิลเลส ปฏิจฺจ สมุပ္ปัตตกา ชนฺธํ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ
รูป. (๒)

กิลเลสญฺเจว สงฺกิลเลสิกญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ กิลเลโส เจว สงฺกิลเลสิโก จ
สงฺกิลเลสิโก เจว โน จ กิลเลโส จ ฐมมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โลกํ ปฏิจฺจ
โมโห, ทิฏฺฐิ, ถีนํ, อหฺมิจฺจ, อหิริกํ, อนินฺตตปฺป สมุပ္ปัตตกา จ ชนฺธํ
จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูป. (๓)

(เอวํ ปฏิจฺจวารोปี สหชาตวโรปี ปจฺจยวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี
สมุပ္ปัตตวโรปี กิลเลตฺตทุกสทิสํ. นินฺนนานากรณี. อามสํ นาน.)

๗๕. กิลเลสสงฺกิลเลสิกทุก ๗. ปณฺหาวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๑. วิภังฺกวาร

เหตุ

[๗๕] กิลเลโส เจว สงฺกิลเลสิโก จ ฐมโม กิลเลสฺส เจว สงฺกิลเลสิกฺสฺส จ
ฐมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กิลเลสา เจว สงฺกิลเลสิกา จ เหตุ สมุပ္ปัตตกา
กิลเลसानํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (เอวํ จตฺตาริ, กิลเลตฺตทุกสทิส.) (๔)

อารมฺมณ

[๗๖] กิเลสํ เจว สงฺกิลสิโก จ ฐมโม กิเลสสฺส เจว สงฺกิลสิกกสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. กิเลสเ อารพฺภ กิเลสา ขนฺธธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพํ.) กิเลสเ อารพฺภ สงฺกิลสิกา เจว โน จ กิเลสา ขนฺธธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพํ.) กิเลสเ อารพฺภ กิเลสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๗๗] สงฺกิลสิโก เจว โน จ กิเลสํ ฐมโม สงฺกิลสิกกสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สฺสัจฉณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชนฺติ ๖ เป ๖ อุตฺตรจํ ๖ เป ๖ ฌาเน ปริธีเน วิปฺปฏิสาริสฺส โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชนฺติ. อริยา โคตฺตวํ ปจฺจเวกฺขณฺติ, โวทานํ ปจฺจเวกฺขณฺติ. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ สงฺกิลสิเก เจว โน จ กิเลสเ ขนฺธเ อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพเน จกฺขนา รูปี ปสฺสติ ๖ เป ๖ อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. (อิตเร เทว กิเลสทกฺสทิสฺสา, ฆฏฺเณนารมฺมณปฺปี กิเลสทกฺสทิสฺสา.)

อธิปฺติ

[๗๘] กิเลสํ เจว สงฺกิลสิโก จ ฐมโม กิเลสสฺส เจว สงฺกิลสิกกสฺส จ ฐมมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ. ตีณิ.

สงฺกิลสิโก เจว โน จ กิเลสํ ฐมโม สงฺกิลสิกกสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส ฐมมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. อารมฺมณฺธาธิปฺติ: ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สฺสัจฉณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ๘ กฺวํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. เสกฺขา โคตฺตวํ ๘ กฺวํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ, โวทานํ ๘ กฺวํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ สงฺกิลสิเก เจว โน จ กิเลสเ ขนฺธเ ๘ กฺวํ กตฺวา สงฺกิลสิกา เจว โน จ กิเลสา ขนฺธธา อุปฺปชฺชนฺติ. สหชาตาธิปฺติ: สงฺกิลสิกา เจว โน จ กิเลสธาธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺมูจฺจานนญฺจ รูปานํ อธิปฺติปฺจายเณ ปจฺจโย. (อิตเร เทวปฺปี กิเลสทกฺสทิสฺสา. ฆฏฺเณนารมฺมณปฺปี.)

อนนตราทิ

[๗๙] กิเลส เจว สงกิลีสโก จ ฐโม กิเลสสฺส เจว สงกิลีสกสฺส จ ฐมสฺส อนนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (กิเลสทุกสทิส.)

สงกิลีสโก เจว โน จ กิเลส ฐโม สงกิลีสกสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส ฐมสฺส อนนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา สงกิลีสกา เจว โน จ กิเลส ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ สงกิลีสกานญฺเจว โน จ กิเลสํ ขนฺธานํ อนนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺโลมํ โกตุรฺกสฺส. อนฺโลมํ โวทานสฺส. อวชฺชนา สงกิลีสกานญฺเจว โน จ กิเลสํ ขนฺธานํ อนนตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

(อิตเร เทว อนนตรกิเลสทุกสทิส, นินฺนนานาภรณา. ฆฏฺฏานนฺตรมฺปิ สพฺเพ ปจฺจยา กิเลสทุกสทิส, นินฺนนานาภรณา. อุปนิสฺสเย โลกุตฺตรํ นตฺถิ, อิทํ ทุกํ กิเลสทุกสทิสํ, นินฺนนานาภรณํ.)

กิเลสสงกิลีสกทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๐. กิเลสสงกิลิฏฺฐทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๘๐] กิเลสญฺเจว สงกิลิฏฺฐญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ กิเลส เจว สงกิลิฏฺฐโ จ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โลกํ ปฏิจฺจ โมโห, ทิฏฺฐิ, ถีนํ, อุทฺธจฺจํ, อหิริกํ, อนนฺตคฺคปฺป. (จกฺก.) (๑)

กิเลสญฺเจว สงกิลิฏฺฐญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ สงกิลิฏฺฐโ เจว โน จ กิเลส ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กิเลส ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. (๒)

กิเลสญฺเจว สงกิลิฏฺฐญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ กิเลส เจว สงกิลิฏฺฐโ จ สงกิลิฏฺฐโ เจว โน จ กิเลส จ ฐมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โลกํ ปฏิจฺจ โมโห, ทิฏฺฐิ, ถีนํ, อุทฺธจฺจํ, อหิริกํ, อนนฺตคฺคปฺป สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา. (จกฺก.) (๓)

[๘๓] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, (สพฺพทถ นว,) กมฺเม นว, อาหาเร นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๑. วิภังคาวาร

นเหตุ

[๘๔] กิเลสญฺเจว สงฺกิลฺลญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสํ เจว สงฺกิลฺลํ จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. วิจฺจิจฺจํ ปฏฺิจฺจ วิจฺจิจฺจนาสหคโต โมโห. อุตฺตรจฺจํ ปฏฺิจฺจ อุตฺตรจฺจนาสหคโต โมโห. (๑)

สงฺกิลฺลญฺเจว โน จ กิเลสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสํ เจว สงฺกิลฺลํ จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. วิจฺจิจฺจนาสหคเต อุตฺตรจฺจนาสหคเต ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ วิจฺจิจฺจนาสหคโต อุตฺตรจฺจนาสหคโต โมโห. (๑)

กิเลสญฺเจว สงฺกิลฺลญฺจ สงฺกิลฺลญฺเจว โน จ กิเลสญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสํ เจว สงฺกิลฺลํ จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปัจจัยา. วิจฺจิจฺจนาสหคเต อุตฺตรจฺจนาสหคเต ขนฺธํ จ วิจฺจิจฺจนญฺจ อุตฺตรจฺจนญฺจ ปฏฺิจฺจ วิจฺจิจฺจนาสหคโต อุตฺตรจฺจนาสหคโต โมโห. (๑)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

[๘๕] นเหตุยา ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นปุเรชาเต นว, นปัจจุชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมุเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นวิปฺปยุตฺเต นว.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณนํปํ สหชาตวโรปํ ปัจจยวโรปํ นิสฺสยวโรปํ สํสฺสยวโรปํ สมฺปยุตฺตวโรปํ ปฏฺิจฺจวารสทิสฺส.)

๘๐. กิเลสสงฺกิลฺลญฺจทุก ๑. ปญฺหาวาร

๑. ปัจยานุกรม ๑. วิภังคาวาร

เหตุ

[๘๖] กิเลสํ เจว สงฺกิลฺลํ จ ฐมฺโม กิเลสสฺส เจว สงฺกิลฺลสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจโย. กิเลสา เจว สงฺกิลฺลสา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ กิเลสานํ เหตุปัจจัยเณน ปัจจโย. (๑)

กิเลสฺ เจว สงฺกิลิฏฺโจ จ ฐมฺโม สงฺกิลิฏฺจสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กิเลสา เจว สงฺกิลิฏฺจา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กิเลสฺ เจว สงฺกิลิฏฺโจ จ ฐมฺโม กิเลสสฺส เจว สงฺกิลิฏฺจสฺส จ สงฺกิลิฏฺจสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กิเลสา เจว สงฺกิลิฏฺจา จ เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กิเลสานญฺจ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อารมฺมณ

[๘๗] กิเลสฺ เจว สงฺกิลิฏฺโจ จ ฐมฺโม กิเลสสฺส เจว สงฺกิลิฏฺจสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. กิเลสํ อารพฺภ กิเลสา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพํ.) กิเลสํ อารพฺภ สงฺกิลิฏฺจา เจว โน จ กิเลสา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพํ.) กิเลสํ อารพฺภ กิเลสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๘๘] สงฺกิลิฏฺโจ เจว โน จ กิเลสฺ ฐมฺโม สงฺกิลิฏฺจสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺเจ เจว โน จ กิเลสํ ขนฺธํ อารพฺภ สงฺกิลิฏฺจา เจว โน จ กิเลสา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพํ.) สงฺกิลิฏฺเจ เจว โน จ กิเลสํ ขนฺธํ อารพฺภ กิเลสา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพํ.) สงฺกิลิฏฺเจ เจว โน จ กิเลสํ ขนฺธํ อารพฺภ กิเลสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓) (อิตเรปี ตีณิ กาทพฺพา.)

อธิปฺติ

[๘๙] กิเลสฺ เจว สงฺกิลิฏฺโจ จ ฐมฺโม กิเลสสฺส เจว สงฺกิลิฏฺจสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ. ตีณิ.

สงฺกิลิฏฺโจ เจว โน จ กิเลสฺ ฐมฺโม สงฺกิลิฏฺจสฺส เจว โน จ กิเลสสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. อารมฺมณฺธาธิปฺติ: สงฺกิลิฏฺเจ เจว โน จ กิเลสํ ขนฺธํ อารพฺภ กิเลสา จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพํ.) อิตเร เทวปี ตีณิ กาทพฺพา.

อนนตราทิ

[๙๐] กิเลส เจว สงฺกิลิฏฺโฐ จ ฐมโม กิเลสฺส เจว สงฺกิลิฏฺฐสฺส จ ฐมมฺสฺส อนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. (นวิ กาทพฺพา. อวชฺชนาปี วุฏฺฏจฺฉนํปี นตฺถิ.) สมนนฺตรปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อณฺณมณฺณปฺจายเณ ปจฺจโย. นิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. นว ปณฺหา (ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย ปจฺจนาชาตปฺจายเณ ปจฺจโยปี นตฺถิ.) อาเสวนปฺจายเณ ปจฺจโย.

กมฺมาทิ

[๙๑] สงฺกิลิฏฺโฐ เจว โน จ กิเลส ฐมโม สงฺกิลิฏฺฐสฺส เจว โน จ กิเลสฺส ฐมมฺสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐา เจว โน จ กิเลสา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลิฏฺโฐ เจว โน จ กิเลส ฐมโม กิเลสฺส เจว สงฺกิลิฏฺฐสฺส จ ฐมมฺสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐา เจว โน จ กิเลสา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ กิเลสานํ กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺโฐ เจว โน จ กิเลส ฐมโม กิเลสฺส เจว สงฺกิลิฏฺฐสฺส จ สงฺกิลิฏฺฐสฺส เจว โน จ กิเลสฺส จ ฐมมฺสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐา เจว โน จ กิเลสา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กิเลสานญฺจ กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ. ฌานปฺจายเณ ปจฺจโย. ตีณิ. มกฺคปฺจายเณ ปจฺจโย. นว. สมฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. นว. อตฺถิปปฺจายเณ ปจฺจโย. นว. นตฺถิปปฺจายเณ ปจฺจโย. วิคตปฺจายเณ ปจฺจโย. อวิคตปฺจายเณ ปจฺจโย. นว.

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๒. สงฺขยวาท**สํหุต**

[๙๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตรเณ นว, สมนนฺตรเณ นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว,

อาเสวเน นว, กมุเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินทริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มกุเ
นว, สมุပ္ปัตเต นว, อุตฺติยา นว, นุตฺติยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว.

๒. ปัจจนียุทธาร

[๙๓] กิเลส เจว สงฺกิลฺโล จ ฐมฺโม กิเลสสฺส เจว สงฺกิลฺโลจฺจสฺส จ
ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเนน ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเนน ปฺจายโย. อูปนิสฺสยปฺจายเนน
ปฺจายโย. (นวปี, ตีณิเยว ปทา กาทพฺพา.)

๒. ปัจจยปฺจณีย ๒. สงฺขยวาร

[๙๔] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพตฺถ นว,) โนอวิกเต นว.

๓. ปัจจยยานุโลมปฺจณีย

[๙๕] เหตุปฺจายา นอารมฺมณ ตีณิ, นอริปฺติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสมนฺนตเร ตีณิ, นอูปนิสฺสยเย ตีณิ ๖ เป ๖ นมกุเ ตีณิ ๖ เป ๖ นวปีปฺปัตเต
ตีณิ, โนนุตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปัจจยปฺจณียานุโลม

[๙๖] นเหตุปฺจายา อารมฺมณ นว, (อนฺโลมมาติกา กาทพฺพา.) ๖ เป ๖
อวิกเต นว.

กิเลสสงฺกิลฺโลจฺจกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๑. กิเลสกิเลสสมุပ္ปัตตทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๙๗] กิเลสญฺเจว กิเลสสมุပ္ปัตตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กิเลส เจว กิเลสสมุပ္ปัตโต
จ ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปฺจายา. โลกํ ปฏิจฺจ โมโห, ทิฏฺฐิ, ถีนํ, อุตฺถจฺจ,
อหิริกํ, อนินฺตปโป.

(กิเลสสงฺกิลฺโลจฺจกสฺส นินฺนนานากรณี, สพฺเพ วารว วิตุถาเรตพฺพา.)

กิเลสกิเลสสมุပ္ปัตตทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๒. กิเลสวิปยุตตสงกิเลสีกทุก ๑. ปฏิจวาร

[๘๘] กิเลสวิปยุตตํ สงกิเลสํ ฌมํ ปฏิจํ กิเลสวิปยุตโต สงกิเลโส ฌโม อูปัชชติ เหตุปัจจยา. กิเลสวิปยุตตํ สงกิเลสํ เอกํ ฆนํ ปฏิจํ ตโย ฆนธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ฆนฺธ ๖ เป ๖

(ยถา โลกียทุกํ, เหว นินฺนํ นานากรณี.)

กิเลสวิปยุตตสงกิเลสีกทุกํ นิฏฺฐิตํ.

กิเลสโวจนํ นิฏฺฐิตํ.

๑๓. ปิฏฺฐทุก

๘๓. ทสฺสเนนปฬาทฬทุก ๑. ปฏิจวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑] ทสฺสเนน ปฬาทฬํ ฌมํ ปฏิจํ ทสฺสเนน ปฬาทฬโ ฌโม อูปัชชติ เหตุปัจจยา. ทสฺสเนน ปฬาทฬํ เอกํ ฆนํ ปฏิจํ ตโย ฆนธา ๖ เป ๖ เทว ฆนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปฬาทฬํ ฌมํ ปฏิจํ นทสฺสเนน ปฬาทฬโ ฌโม อูปัชชติ เหตุปัจจยา. ทสฺสเนน ปฬาทฬเ ฆนฺธ ปฏิจํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

ทสฺสเนน ปฬาทฬํ ฌมํ ปฏิจํ ทสฺสเนน ปฬาทฬโ จ นทสฺสเนน ปฬาทฬโ จ ฌมา อูปัชชติ เหตุปัจจยา. ทสฺสเนน ปฬาทฬํ เอกํ ฆนํ ปฏิจํ ตโย ฆนธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ฆนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

นทสฺสเนน ปฬาทฬํ ฌมํ ปฏิจํ นทสฺสเนน ปฬาทฬโ ฌโม อูปัชชติ เหตุปัจจยา. นทสฺสเนน ปฬาทฬํ เอกํ ฆนํ ปฏิจํ ตโย ฆนธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ฆนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ ฆนฺธ ปฏิจํ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจํ ฆนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๔)

ทสฺสเนน ปฬาทพฺพจ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นทสฺสเนน ปฬาทพฺโพ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺยา. ทสฺสเนน ปฬาทพฺเพ ชนฺธเร จ มหาภฺยเต จ ปฏฺิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รຸປ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปจฺยยานุโลม ๒. สงฺขยวาว

[๒] เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณฺ เทว, อธิปฺติยา ปญฺจ, อนนฺตเร เทว, สมนนฺตเร เทว, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเฒ เทว, นิสฺสเย ปญฺจ, อปฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ.

๒. ปจฺยปจฺจนีเย ๑. วิภงฺกาว

นเหตุ

[๓] ทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ ทสฺสเนน ปฬาทพฺโพ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺยา. วิจฺจิจฺจาสหคเต ชนฺธเร ปฏฺิจจ วิจฺจิจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

นทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นทสฺสเนน ปฬาทพฺโพ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺยา. อเหตุกํ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ เอกํ ชนฺธํ ๖ เป ๖ อเหตุก-ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) อทุตฺตจฺจาสหคเต ชนฺธเร ปฏฺิจจ อทุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

๒. ปจฺยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาว

[๔] นเหตุยา เทว, นอารมฺมณฺ ตีณิ, นอธิปฺติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเฒ ตีณิ, นอปฺนิสฺสเย ตีณิ. นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปุจฺจาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ. นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ. นวิปฺยุตฺเต เทว, นินฺทิตฺยา ตีณิ, นอวิกเต ตีณิ.

(อิตเร เทว คณนาปี สหชาตวาโรปี กาทพฺพา.)

๘๓. ทสฺสเนนปฬาทพฺพทก ๓. ปจฺยวาว

๑. ปจฺยยานุโลม ๑. วิภงฺกาว

เหตุ

[๕] ทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ ฐมฺมํ ปจฺยา ทสฺสเนน ปฬาทพฺโพ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺยา. ตีณิ. (ปฏฺิจจสทฺธิสา.)

[๖] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา
 จิตฺตสมุฏฺฏาณญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกุชฺฌ ๖ เป ๖
 (ยาว อชฺฌตฺติกา มหาภูตา.) วตฺถุํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ชนฺธา. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ชนฺธา. (๒)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ จ นทสฺสเนน
 ปหาตพฺพํ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ
 ชนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฏาณํ รูปํ. (๓)

[๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺพญจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพญจ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน
 ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ เอกํ ชนฺธญจ
 วตฺถุญจ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพญจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพญจ ฐมฺมํ ปจฺจยา นทสฺสเนน
 ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ชนฺธ จ มหาภูเต
 จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฏาณํ รูปํ. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพญจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพญจ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน
 ปหาตพฺพํ จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน
 ปหาตพฺพํ เอกํ ชนฺธญจ วตฺถุญจ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖
 ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฏาณํ รูปํ. (๓)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๘] เหตุยา นว, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๙] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิจฺจาสทฺทเต ชนฺธ ปจฺจยา วิจิจฺจาสทฺทโต โมโห. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ

นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา
จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสตฺตา.) จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา
จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุํ ปจฺจยา อเหตุกา
นทสฺสเนน ปฬาทพฺพา ชนฺธา. อุทฺธจฺจสทฺทเต ชนฺธ ปจฺจยา อุทฺธจฺจสทฺทโต โมโห.
วตฺถุํ ปจฺจยา อุทฺธจฺจสทฺทโต โมโห. (๑)

นทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปฬาทพฺพโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา วิจิกิจฺจสทฺทโต โมโห. (๒)

ทสฺสเนน ปฬาทพฺพนฺจ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพนฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน
ปฬาทพฺพโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺจสทฺทเต ชนฺธ จ วตฺถนฺจ
ปจฺจยา วิจิกิจฺจสทฺทโต โมโห. (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาท

สํสฺส

[๑๐] นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตเร
ตีณิ, นสมนฺนตฺเร ตีณิ, นอณฺณมณฺณเว ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต จตฺตาริ,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต
เทว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(อิทฺเร เทว คณนาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๘๓. ทสฺสเนนปฬาทพฺพทุก ๕. สํสฺสจฺวาร

๑. ปจฺจยानุโลมาทิ

[๑๑] ทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ ฐมฺมํ สํสฺสจฺ ทสฺสเนน ปฬาทพฺพโ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺต.) (๑)

นทสฺสเนน ปฬาทพฺพํ ฐมฺมํ สํสฺสจฺ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา (สงฺขิตฺต.) (๑)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปัตติยา เทว, (สพฺพตฺต เทว,) วิปาเก
เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

อนฺโลมํ.

[๑๒] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ สํสฺสฺสจฺจํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺจาสทฺทเต ชนฺธํ สํสฺสฺสจฺจํ วิจิกิจฺจาสทฺทโต โมโห. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ สํสฺสฺสจฺจํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

นเหตุยา เทว, นอธิปัตติยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปุจฺจชาเต เทว,
นอาเสวเน เทว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก เทว, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ,
นวิปฺปยุตฺเต เทว.

ปจฺจนฺยํ.

(เอวํ อิตเร เทว คณฺหาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๘๓. ทสฺสเนนปหาตพฺพทุก ๑. ปญฺหาวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๓] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ
รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

อารมฺมณ

[๑๔] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ราคํ อสฺสทาเทติ อภินฺนํ, ตํ
อารพฺก ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ราคํ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจ ๖ เป ๖
ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ทิฏฺฐิ อสฺสทาเทติ

อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖
 วิจิกิจฺฉา ๖ เป ๖ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. วิจิกิจฺฉํ อารพฺภ
 วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ
 โทมนสฺสํ อารพฺภ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.
 วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
 ปฺจายเณ. อริยา ทสฺสเนน ปหาตพฺเพ ปหิเน กิเลเส ปฺจเวกฺขนฺติ. ปุพฺเพ
 สมฺมาจิณฺเณ ๖ เป ๖ ทสฺสเนน ปหาตพฺเพ ขนฺธ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสนฺติ.
 เจโตปริยญาณเณ ทสฺสเนน ปหาตพฺพจิตฺตสมฺภวสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. ทสฺสเนน
 ปหาตพฺพา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส,
 อนาคตสฺสญาณสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายเณ. (๒)

[๑๕] นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส
 อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายเณ. ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อูโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ
 ปฺจเวกฺขนฺติ, อสฺสาทฺเต อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ราโค
 อุปฺปชฺชติ. อุตฺถจํ ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ
 สฺสจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปฺจเวกฺขนฺติ
 ๖ เป ๖ ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายเณ. อริยา นทสฺสเนน
 ปหาตพฺเพ ปหิเน กิเลเส ปฺจเวกฺขนฺติ. วิกฺขมฺภิตฺวา กิเลเส ปฺจเวกฺขนฺติ. ปุพฺเพ
 ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นทสฺสเนน ปหาตพฺเพ ขนฺธ อนิจฺจโต ๖ เป ๖
 วิปฺสฺสนฺติ, อสฺสาทฺเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ราโค
 อุปฺปชฺชติ. อุตฺถจํ ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน
 จกฺขนา ๖ เป ๖ อนาคตสฺสญาณสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายเณ. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ธมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
 ปฺจายเณ. ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อูโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖

ฉานา ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นทสฺสเนน ปหาตพฺเพ ชนฺธ อสฺสาเทติ
 อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ทสฺสเนน ปหาตพฺโ พราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖
 วิจิจฺฉา ๖ เป ๖ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. (๒)

อธิปติ

[๑๖] ทสฺสเนน ปหาตพฺโ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส
 อธิปติปจฺเจเนน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธาธิปติ:
 ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ราโค กรฺกํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ กรฺกํ กตฺวา
 ทสฺสเนน ปหาตพฺโ พราโค ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ กรฺกํ กตฺวา ๖ เป ๖
 สหชาตาธิปติ: ทสฺสเนน ปหาตพฺพา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ อธิปติปจฺเจเนน
 ปจฺจโย. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺโ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺเจเนน
 ปจฺจโย. สหชาตาธิปติ: ทสฺสเนน ปหาตพฺพา อธิปติ จิตฺตสมฺมูจฺจานานํ รูปานํ
 อธิปติปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺโ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส
 จ ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตาธิปติ: ทสฺสเนน ปหาตพฺพา อธิปติ
 สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺมูจฺจานานนฺจ รูปานํ อธิปติปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๓)

[๑๗] นทสฺสเนน ปหาตพฺโ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส
 อธิปติปจฺเจเนน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธาธิปติ: ทานํ
 ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฉานา
 วุฏฺฐหิตฺวา ฉานํ กรฺกํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ กรฺกํ กตฺวา
 นทสฺสเนน ปหาตพฺโ พราโค อุปฺปชฺชติ. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ กรฺกํ
 กตฺวา ๖ เป ๖ ผลสฺส อธิปติปจฺเจเนน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นทสฺสเนน
 ปหาตพฺเพ ชนฺธ กรฺกํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ กรฺกํ กตฺวา นทสฺสเนน
 ปหาตพฺโ พราโค อุปฺปชฺชติ. สหชาตาธิปติ: นทสฺสเนน ปหาตพฺพา อธิปติ
 สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺมูจฺจานานนฺจ รูปานํ อธิปติปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อธิปฺติปฺจายเณ
ปฺจายโย. อารมฺมณฺณธิปฺติ: ทานํ ททฺวา ๖ เป ๖ ฌานํ ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖
วตฺถุํ นทสฺสเนน ปหาตพฺเพ ชนฺธเร กรฺกํ ททฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนทฺติ, ตํ กรฺกํ
ททฺวา ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อปฺปชฺชติ. (๒)

อนนฺตร

[๑๘] ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส
อนนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุริมา ปุริมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ชนฺธา ปจฺฉิมา
ปจฺฉิมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพานํ ชนฺธานํ อนนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปฺจายเณ
ปฺจายโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ชนฺธา วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. (มฺล
กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา นทสฺสเนน ปหาตพฺพา ชนฺธา ๖ เป ๖ ผลสฺมาปฺตติยา
อนนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. (มฺล กาทพฺพ.) อวชฺชานา ทสฺสเนน ปหาตพฺพานํ
ชนฺธานํ อนนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

สมนฺนฺตรปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปณฺจ. อณฺณมณฺณปฺจายเณ
ปฺจายโย. เทว. นิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. สกฺต.

อุปนิสฺสย

[๑๙] ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส
อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. อารมฺมณฺณอุปนิสฺสโย, อนนฺตรอุปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย
๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : ทสฺสเนน ปหาตพฺพ รากํ อุปนิสฺสย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖
สํฆํ ภินฺทติ. ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม ๖ เป ๖ โธมํ ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖
ปฏฺถนํ อุปนิสฺสย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม
๖ เป ๖ ปฏฺถนา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส รากสฺส ๖ เป ๖ ปฏฺถนาย อุปนิสฺสย-
ปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธมโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ
ปฺจายโย. อนนฺตรอุปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : ทสฺสเนน
ปหาตพฺพ รากํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปฺตติ อปฺปาทติ. ทสฺสเนน

ปหาตพฺพํ โทสํ ๖ เป ๖ โมหํ ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อุปฺปาเทติ. ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ราโค ๖ เป ๖ ปตฺถนา สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส รากสฺส. โทสสฺส. โมหสฺส. มานสฺส. ปตฺถนาย. กายิกสฺส สขสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

[๒๐] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. สิลํ ๖ เป ๖ ปญฺญํ ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ปตฺถนํ. กายิกํ สขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. สทฺธา ๖ เป ๖ ปญฺญา ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ราโค ๖ เป ๖ ปตฺถนา ๖ เป ๖ กายิกํ สขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย. กายิกสฺส สขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สิลํ ๖ เป ๖ ปญฺญํ อุปนิสฺสาย ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ปตฺถนํ. กายิกํ สขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺหาติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส รากสฺส. โทสสฺส. โมหสฺส. ทิฏฺฐิยา. ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาต

[๒๑] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ราโค ๖ เป ๖ อุทฺธจํ ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ

โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา ๖ เป ๖. โผฏฺฐพฺพายตน์ กายวิมฺภวณสฺส ๖ เป ๖. วตฺถุปฺปเรชาติ : จกฺขายตน์ จกฺขวิมฺภวณสฺส ๖ เป ๖. กายายตน์ ๖ เป ๖. วตฺถุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพานํ ขนฺธานํ ปฺเรชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพโท ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ปฺเรชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปฺเรชาติ, วตฺถุปฺปเรชาติ. อารมฺมณปฺเรชาติ : จกฺขํ ๖ เป ๖. วตฺถุ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโท ราโค ๖ เป ๖. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖. วิจิเกจฺจา ๖ เป ๖. ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. วตฺถุปฺปเรชาติ : วตฺถุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพานํ ขนฺธานํ ปฺเรชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปจฺจชาตาเสวน

[๒๒] ทสฺสเนน ปหาตพฺพโท ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตาปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพโท ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตา-ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว.

กมฺม

[๒๓] ทสฺสเนน ปหาตพฺพโท ธมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพชา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพโท ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : ทสฺสเนน ปหาตพฺพชา เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นานาขณิกา : ทสฺสเนน ปหาตพฺพชา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏฺฐตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพโท ธมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพชา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๔] นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส
กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : นทสฺสเนน ปหาตพฺพา
เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย.
ปฏิสันธิกฺขณเ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : นทสฺสเนน ปหาตพฺพา เจตนา วิปากานํ
ขนฺธานํ กงฺกตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย.

วิปากาหิ

[๒๕] นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส
วิปากปจฺเจน ปจฺจโย. เอกํ, อาหารปจฺเจน ปจฺจโย. จตฺตาริ. อินฺทฺริยปจฺเจน
ปจฺจโย. จตฺตาริ. ฌานปจฺเจน ปจฺจโย. จตฺตาริ. มกฺกปจฺเจน ปจฺจโย. จตฺตาริ.
สมฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. เทว.

วิปยุตฺต

[๒๖] ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส
วิปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส วิปยุตฺตปจฺเจน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปฺเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส วิปยุตฺตปจฺเจน
ปจฺจโย. ปฺเรชาตํ : วตฺถุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพานํ ขนฺธานํ วิปยุตฺตปจฺเจน
ปจฺจโย. (๒)

อติถิอาหิ

[๒๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อติถิปจฺเจน
ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสํ.) ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส
ฐมฺมสฺส อติถิปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ
ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส จ ฐมฺมสฺส อติถิปจฺเจน
ปจฺจโย. (ปฏิจฺจวารสทิสํ.) (๓)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) นทสฺสเนน
ปหาตพฺพ โธ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ. ปุเรชาตสทิสํ.) (๒)

[๒๘] ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธ จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธ จ ฐมฺมา ทสฺสเนน
ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต :
ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธ เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ตินฺนํ ขนฺธํ อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธ จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธ จ ฐมฺมา นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส
ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา :
ทสฺสเนน ปหาตพฺพ ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ อตฺถิปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : ทสฺสเนน ปหาตพฺพ ขนฺธา จ กพฺพีกาโร อาหารโร จ
อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : ทสฺสเนน ปหาตพฺพ ขนฺธา จ
รูปชฺวีตินฺทฺริยญฺจ กญฺจตารูปํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๒๙] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปตฺติยา ปญฺจ, อนนฺตเร
จตฺตาริ, สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺจมณฺณเย เทว, นิสฺสเย สตฺต,
อุปนฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม
จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหารเ จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มคฺเค
จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตินฺนิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต
จตฺตาริ, อวิกเต สตฺต.

๒. ปจฺจนียฺยทฺธาร

[๓๐] ทสฺสเนน ปหาตพฺพ โธ ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ
ปฺจายโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ธมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส
จ ธมฺมสฺส สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๓)

[๓๑] นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส
อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย.
อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ธมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปฺจายเณ ปฺจายโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ จ นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ จ ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส
ธมฺมสฺส สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ จ นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ จ ธมฺมา นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส
ธมฺมสฺส สหชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปฺจณาชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. อาหารปฺจายเณ
ปฺจายโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

สํหฤ

[๓๒] นเหตฺยา สํหฤ, นอารมฺมณเ สํหฤ, นอธิปฺติยา สํหฤ, นอนนฺตเร
สํหฤ, นสมนฺนฺตเร สํหฤ, นสหชาเต ปญฺจ, นอญฺฉมมญฺฉเ ปญฺจ, นนิสฺสเย ปญฺจ,
นอุปนิสฺสเย สํหฤ, นปุเรชาเต จ, นปฺจณาชาเต สํหฤ ๖ เป ๖ นมกฺเค สํหฤ,
นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺยุตฺเต จตฺตาริ, โนตฺถติยา จตฺตาริ, โนนฺตฺติยา สํหฤ,
โนวิกเต สํหฤ, โนอวิกเต จตฺตาริ.

๓. ปจฺจนานโลมปจฺจนีเย

[๓๓] เหตุปจฺจยา นารมมณฺเ จตฺตาริ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนฺนฺตเร จตฺตาริ, นอณฺณมณฺเ เทว, นอฺปนิสฺสเย จตฺตาริ, (สพฺพตฺถ จตฺตาริ.) นสมฺปยุตฺเต เทว, นวิปฺยุตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา จตฺตาริ, โนวิกเต จตฺตาริ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๓๔] นเหตุปจฺจยา อารมมณฺเ จตฺตาริ, อธิปติยา ปณฺจ, (อนฺุโลมมาติกา กาทพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต.

ทสฺสเนนปหัตตพทุทกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๔. ภาวนายปหัตตพทุทก ๑. ปฏิจวาร

๑. ปจฺจนานโลมาทิ

[๓๕] ภาวนาย ปหัตตพฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺ ภาวนาย ปหัตตพฺ ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ยถา ทสฺสเนนปหัตตพทุทกํ, ๑ เอวํ วิตุถาเรตพฺ, นินฺนํนากรณ.)

เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

อนฺุโลมํ.

ภาวนาย ปหัตตพฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺ ภาวนาย ปหัตตพฺ ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อฺทฺธจฺจสฺสทเต ขนฺธํ ปฏิจฺ อฺทฺธจฺจสฺสทโต โมโห.

นภาวนาย ปหัตตพฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺ นภาวนาย ปหัตตพฺ ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ นภาวนาย ปหัตตพฺ เอกํ ขนฺธํ ๖ เป ๖ (ยว อสณฺณสฺสทตา.) วิจิจฺจาสฺสทเต ขนฺธํ ปฏิจฺ วิจิจฺจาสฺสทโต โมโห. (สงฺขิตํ.)

นเหตุยา เทว ๖ เป ๖ โนวิกเต ตีณิ.

ปจฺจนีเย.

(ปจฺจวารปจฺจนีเย นเหตุปจฺจเย อฺทฺธจฺจสฺสทเต ตีณิ, โมโห อฺทฺธวริตพฺ, สพฺเพปี ววรา ทสฺสเนนปหัตตพทุทกสฺสทิสฺสา, อฺทฺธจฺจนีเยมฺปี นาน.)

๘๔. ภาวนายปหาดพพทุก ๗. ปญหาวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๓๖] ภาวนาย ปหาดพโพ ฐมโม ภาวนาย ปหาดพพสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ภาวนาย ปหาดพพา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

นภาวนาย ปหาดพโพ ฐมโม นภาวนาย ปหาดพพสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

อารมฺมณ

[๓๗] ภาวนาย ปหาดพโพ ฐมโม ภาวนาย ปหาดพพสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ภาวนาย ปหาดพพํ ราโค อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ภาวนาย ปหาดพโพ ราโค ๖ เป ๖ อุทฺธจฺจํ ๖ เป ๖ ภาวนาย ปหาดพพํ โทมนสฺสํ ๖ เป ๖ อุทฺธจฺจํ อารพฺภ อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ. ภาวนาย ปหาดพพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ภาวนาย ปหาดพพํ โทมนสฺสํ อารพฺภ ภาวนาย ปหาดพพํ โทมนสฺสํ ๖ เป ๖ อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ. (๑)

ภาวนาย ปหาดพโพ ฐมโม นภาวนาย ปหาดพพสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา ภาวนาย ปหาดพเพ ปหิเน กิเลเส ๖ เป ๖ วิกุขมฺภิตเ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺทาจินฺเณ ๖ เป ๖ ภาวนาย ปหาดพเพ ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสนฺติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ นภาวนาย ปหาดพโพ ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิจฺจนา ๖ เป ๖ นภาวนาย ปหาดพพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. เจโตปริยวาทเน ภาวนาย ปหาดพพจิตฺตสมฺภิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. ภาวนาย ปหาดพพา ขนฺธา เจโตปริยวาทนสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติวาทนสฺส, ยถากมฺมูปกวาทนสฺส, อนาคตสวาทนสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๓๘] นภาวนาย ปทาตพพุท ฐมฺโม นภาวนาย ปทาตพพุต ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ นภาวนาย ปทาตพพุท ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิจฺฉา ๖ เป ๖ นภาวนาย ปทาตพพุท โทมนสฺส อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. อริยา นภาวนาย ปทาตพพุท ปหิเน กิเลเส ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นภาวนาย ปทาตพพุท ชนฺธะ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสนฺติ, อสฺสาทะนฺติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ นภาวนาย ปทาตพพุท ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิจฺฉา ๖ เป ๖ นภาวนาย ปทาตพพุท โทมนสฺส อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขนา รุปํ ปสฺสตี ๖ เป ๖ ยถากมฺมูปคฌานสฺส, อนาคตํสฌานสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

นภาวนาย ปทาตพพุท ฐมฺโม ภาวนาย ปทาตพพุต ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ ฌานํ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นภาวนาย ปทาตพพุท ชนฺธะ อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ภาวนาย ปทาตพพุท ราโค อุปฺปชฺชติ. อุทฺธจํ ๖ เป ๖ ภาวนาย ปทาตพพุท โทมนสฺส อุปฺปชฺชติ. (๒)

อธิปติ

[๓๙] ภาวนาย ปทาตพพุท ฐมฺโม ภาวนาย ปทาตพพุต ฐมฺมสฺส อธิปติ-ปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณอธิปติ, สหชาตอธิปติ. อารมฺมณอธิปติ : ภาวนาย ปทาตพพุท รากํ ฅรํ กตฺวา อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ฅรํ กตฺวา ภาวนาย ปทาตพพุท ราโค อุปฺปชฺชติ. สหชาตอธิปติ : ภาวนาย ปทาตพพุท อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ อธิปติปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

ภาวนาย ปทาตพพุท ฐมฺโม นภาวนาย ปทาตพพุต ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณอธิปติ, สหชาตอธิปติ. อารมฺมณอธิปติ : ภาวนาย ปทาตพพุท รากํ ฅรํ กตฺวา อสฺสาทะติ อภินฺนุทฺติ. ตํ ฅรํ กตฺวา นภาวนาย ปทาตพพุท ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สหชาตอธิปติ : ภาวนาย ปทาตพพุท อธิปติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปติปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

ภาวนาย ปหาตพุโพ ฐมฺโม ภาวนาย ปหาตพุพฺส จ นภาวนาย ปหาตพุพฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปฺติปฺจฺเยน ปฺจฺโย. สหชาตาริปีติ : ภาวนาย ปหาตพุพา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปฺจฺเยน ปฺจฺโย. (๓)

[๔๐] นภาวนาย ปหาตพุโพ ฐมฺโม นภาวนาย ปหาตพุพฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปฺจฺเยน ปฺจฺโย. อารมฺมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ : ทานํ กตฺวา, สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ญํ กตฺวา ปฺจฺเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ญํ กตฺวา นภาวนาย ปหาตพุโพ ราโค อุปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ : นภาวนาย ปหาตพุพา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปฺจฺเยน ปฺจฺโย. (๑)

นภาวนาย ปหาตพุโพ ฐมฺโม ภาวนาย ปหาตพุพฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปฺจฺเยน ปฺจฺโย. อารมฺมณาริปีติ : ทานํ ๖ เป ๖ ฌานํ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นภาวนาย ปหาตพุเพ ขนฺธเ ญํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ญํ กตฺวา ภาวนาย ปหาตพุโพ ราโค อุปฺปชฺชติ. (๒)

อนนตราริ

[๔๑] ภาวนาย ปหาตพุโพ ฐมฺโม ภาวนาย ปหาตพุพฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตร- ปฺจฺเยน ปฺจฺโย. จตฺตาริ. (ทสฺสเนนปหาตพุทกสฺสทิสฺสา ภาวนา นินฺนํนํกรณํ.) สมฺนนฺตรปฺจฺเยน ปฺจฺโย. จตฺตาริ. สหชาตปฺจฺเยน ปฺจฺโย. ปญฺจ. อญฺจมณฺณ- ปฺจฺเยน ปฺจฺโย. เทว. นิสฺสยปฺจฺเยน ปฺจฺโย. สทฺต.

อุปนิสฺสย

[๔๒] ภาวนาย ปหาตพุโพ ฐมฺโม ภาวนาย ปหาตพุพฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปฺจฺเยน ปฺจฺโย. อารมฺมณฺณุปนิสฺสโย, อนนฺตรุปนิสฺสโย, ปกตฺอุปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตฺอุปนิสฺสโย : ภาวนาย ปหาตพุโพ ราโค. โทโส. โมโห. มาโน. ปตฺถนา ภาวนาย ปหาตพุพฺส วากสฺส. โทสสฺส. โมหสฺส. มานสฺส. ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปฺจฺเยน ปฺจฺโย. (๑)

ภาวนาย ปทาตพพุโท ธมฺโม นภาวนาย ปทาตพพุตฺส ธมฺมสฺส อฺปนีสฺสย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกฺคูปนิสฺสโย : ภาวนาย ปทาตพพุ รากํ อฺปนีสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖
 สฺมาปตฺติ อฺปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. ภาวนาย ปทาตพพุ
 โทสํ ๖ เป ๖ โมหํ ๖ เป ๖ มานํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ อฺปนีสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖
 สฺมาปตฺติ อฺปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. ภาวนาย ปทาตพพุ
 ราโค ๖ เป ๖ ปตฺถนา สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา. นภาวนาย ปทาตพพุตฺส
 รากสฺส. โทสสฺส. โมหสฺส. ทิฏฺฐิจฺยา. ปตฺถนาย. กายิกสฺส สฺขสฺส ๖ เป ๖ กายิกสฺส
 ทฺกฺขสฺส ๖ เป ๖ มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๔๓] นภาวนาย ปทาตพพุโท ธมฺโม นภาวนาย ปทาตพพุตฺส ธมฺมสฺส
 อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อฺปนีสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อฺปฺปาเทติ.
 ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สีลํ ๖ เป ๖ ปญฺญํ ๖ เป ๖ นภาวนาย ปทาตพพุ รากํ ๖ เป ๖
 โทสํ ๖ เป ๖ โมหํ ๖ เป ๖ มานํ ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ ๖ เป ๖
 กายิกํ สฺขํ ๖ เป ๖ กายิกํ ทฺกฺขํ ๖ เป ๖ เสนาสฺนํ อฺปนีสฺสาย ๖ เป ๖ ปาณํ
 หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสฺนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา
 ๖ เป ๖ นภาวนาย ปทาตพพุตฺส รากสฺส ๖ เป ๖ โทสสฺส ๖ เป ๖ โมหสฺส
 ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิจฺยา ๖ เป ๖ ปตฺถนาย ๖ เป ๖ กายิกสฺส สฺขสฺส ๖ เป ๖ กายิกสฺส
 ทฺกฺขสฺส ๖ เป ๖ มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นภาวนาย ปทาตพพุโท ธมฺโม ภาวนาย ปทาตพพุตฺส ธมฺมสฺส อฺปนีสฺสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อฺปนีสฺสาย มานํ ชปฺเปติ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ ปญฺญํ
 ๖ เป ๖ รากํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ ๖ เป ๖ กายิกํ สฺขํ ๖ เป ๖ กายิกํ ทฺกฺขํ ๖ เป ๖
 เสนาสฺนํ อฺปนีสฺสาย มานํ ชปฺเปติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสฺนํ ภาวนาย ปทาตพพุตฺส
 รากสฺส ๖ เป ๖ โทสสฺส ๖ เป ๖ โมหสฺส ๖ เป ๖ มานสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย
 อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาตาทิ

[๔๔] นภาวนาย ปหาตพโพ ฐโม นภาวนาย ปหาตพพสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขั ๖ เป ๖ วตฺถุ อธิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํหติ, ตํ อารพภ นภาวนาย ปหาตพโพ ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. วิจิกิฉณา อุปฺปชฺชติ. นภาวนาย ปหาตพพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขณา รูปํ ปสฺสติ ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตน์ กายวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ : จกฺขายตน์ จกฺขวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ กายายตน์ กายวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ นภาวนาย ปหาตพพานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

นภาวนาย ปหาตพโพ ฐโม นภาวนาย ปหาตพพสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาต-
ปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขั
๖ เป ๖ วตฺถุ อสฺสาเทติ อภินฺนํหติ, ตํ อารพภ นภาวนาย ปหาตพโพ ราโค
อุปฺปชฺชติ. อุทฺธจํ อุปฺปชฺชติ. นภาวนาย ปหาตพพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ.
วตฺถุปุเรชาตํ : วตฺถุ นภาวนาย ปหาตพพานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

[๔๕] ปจฺจชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. เทว. อาเสวนปจฺเจยน ปจฺจโย. เทว.
กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. นภาวนาย ปหาตพพฯ เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺม-
ปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) นภาวนาย ปหาตพพฯ เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ
รูปานํ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) นภาวนาย ปหาตพพฯ เจตนา
สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

นภาวนาย ปหาตพโพ ฐโม นภาวนาย ปหาตพพสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺเจยน
ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : นภาวนาย ปหาตพพฯ เจตนา
สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย.
ปฏิสันฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาขณิกา : นภาวนาย ปหาตพพฯ เจตนา วิปากานํ
ขนฺธานํ กฏฺฐตา จ รูปานํ กมฺมปจฺเจยน ปจฺจโย. วิปากปจฺเจยน ปจฺจโย. เอกํ
๖ เป ๖ อวิคตปจฺเจยน ปจฺจโย. (สพฺพปจฺจยา ทสฺสเนนปหาตพพทุกสทิสฯ.
ภาวนา นินฺนนานาภรณา.)

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหต

[๔๖] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปตฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนฺนตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อุนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฉานเ จตฺตาริ, มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิกเต สตฺต.

(ปจฺจเนยฺยวิภังโก ทสฺสเนนปฬาทพฺพทุกสทิสฺส วิภจฺติทฺทฺ. เอวํ ตีณิ กณฺณนํปี คณฺเฑทฺทฺ.)

ภาวนายนปฬาทพฺพทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๕. ทสฺสเนนปฬาทพฺพเหตุกทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๔๗] ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุเก ชนฺธ ๖ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปิ. (๒)

ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปิ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

[๔๘] นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย

ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสหคํ โมหํ
ปฏฺิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูปํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อชฺฌตฺติกา มหาฏฺฐา.) (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจาสหคํ โมหํ ปฏฺิจจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. (๒)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุโก จ ธมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจาสหคํ โมหํ ปฏฺิจจ
สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูปํ. (๓)

[๔๙] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญจ ธมฺมํ
ปฏฺิจจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจาสหคํ
เอกํ ชนฺธญจ โมหญจ ปฏฺิจจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ
นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุก
ชนฺธ จ มหาฏฺฐา จ ปฏฺิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูปํ. วิจิกิจฺจาสหคเต ชนฺธ จ
โมหญจ ปฏฺิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูปํ. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ ธมฺมา อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจาสหคํ เอกํ ชนฺธญจ โมหญจ ปฏฺิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ
รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๕๐] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺิจจ
ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺจฺจยา. วิจิกิจฺจาสหคเต ชนฺธ ปฏฺิจจ วิจิกิจฺจาสหคโต
โมโห. (๒)

ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ
นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิจิจฺจาสหคํ
เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา โมโห จ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

[๕๑] นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย
ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิจิจฺจาสหคํ โมหํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. (๒)

ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิจิจฺจาสหคํ
เอกํ ชนฺธญฺจ โมหญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)
(สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๕๒] เหตุยา นว, อารมฺมณ ๖, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร ๖, สมฺนนฺตเร
๖, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ ๖, นิสฺสเย นว, อุนิสนฺสเย ๖, ปุเรชาเต ๖,
อาเสวเน ๖, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว,
มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ๖, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ๖, วิคเต ๖,
อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๑. วิภังกวาร

นเหตุ

[๕๓] ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิจฺจาสหคเต ชนฺธ ปฏิจฺจ วิจิจฺจาสหคโต
โมโห. (๑)

นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ
ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รุปํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสสฺสตา.) อุตฺตรจฺจสหคเต
ชนฺธ ปฏิจฺจ อุตฺตรจฺจสหคโต โมโห. (๑)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

[๕๔] นเหตุยา เทว, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเอยํ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต สตฺต, นปัจจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต จ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๓. ปัจจัยานุโลมปัจจัยนัย

[๕๕] เหตุปัจจัยา นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว ๖ เป ๖ นปุเรชาเต สตฺต ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

๔. ปัจจัยปัจจัยนัยานุโลม

[๕๖] นเหตุปัจจัยา อารมฺมณํ เทว, อนนฺตเร เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ มกฺเค เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

(สหชาตวโร ปฏิจฺจวารสฺสโส.)

๔๕. ทสฺสเนนปฬาทพฺพเหตุกทุก ๓. ปัจจัยวาร

๑. ปัจจัยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๕๗] ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปัจจัยา ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปัจจัยา นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ เอกํ ขนฺธํ ปัจจัยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ (ยาว อชฺฌตฺติกา มหาภูตา.) วตฺถุํ ปัจจัยา นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกา ขนฺธา. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา. วิจิกิฉาสหคํ
โมหํ ปจฺจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. (๒)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ
นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา. มหฺกฺกเต ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. วิจิกิฉาสหคํ
โมหํ ปจฺจยา สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ. (๓)

[๕๘] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ
เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖
วิจิกิฉาสหคํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ
จ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา
นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก
ขนฺธ จ มหฺกฺกเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. วิจิกิฉาสหคเต ขนฺธ จ
โมหญฺจ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย
ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก ขนฺธ จ
มหฺกฺกเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. วิจิกิฉาสหคํ เอกํ ขนฺธญฺจ โมหญฺจ
ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ จ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๕๙] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตึณิ. (ปฏิจฺจสทฺธา.)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา
 ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ จกฺขายตนํ
 ปจฺจยา จกฺขวิมฺวณํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ชนฺธา.
 วตฺถุํ ปจฺจยา วิจิกิณฺณสทฺทโมโห. นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา
 ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา
 ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ชนฺธา. วิจิกิณฺณสทฺทโมหํ ปจฺจยา สมฺปยุตฺตกา
 ชนฺธา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ
 นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา
 วิจิกิณฺณสทฺทกา ชนฺธา จ โมโห จ. (๓)

[๖๐] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ
 ปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ทสฺสเนน
 ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว
 ชนฺธ ๖ เป ๖ วิจิกิณฺณสทฺทํ เอกํ ชนฺธญฺจ โมหญฺจ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา
 นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิจิกิณฺณสทฺท
 ชนฺธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา วิจิกิณฺณสทฺทโมโห. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา
 ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ
 อารมฺมณปจฺจยา. ๑ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย
 ชนฺธา เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ ๑ วิจิกิณฺณสทฺทํ เอกํ ชนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา
 ตโย ชนฺธา โมโห จ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (๓)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๖๑] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปติยา นว, (สพฺพตฺถ นว.)
 วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๑. วิภังฺกาว

นเหตุ

[๖๒] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิณฺณาสหคเต ชนฺธเร ปจฺจยา วิจิกิณฺณาสหคโต โมโห. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) จกฺขายตฺถํ ปจฺจยา จกฺขวิณฺณานิ ๖ เป ๖ อุกฺคจฺจสหคเต ชนฺธเร จ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา อุกฺคจฺจสหคโต โมโห. (๑)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกณฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกณฺจ ฐมํ ปจฺจยา นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิณฺณาสหคเต ชนฺธเร จ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา วิจิกิณฺณาสหคโต โมโห. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาท

[๖๓] นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมณฺ ตีณิ, นอธิปฺตียา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺนตฺเร ตีณิ, นอณฺณมณฺณเว ตีณิ, นอฺปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต สฺสท, นปจฺจนาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต จ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๘๕. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกฺก ๕. สํสฺสจฺวาร

ปจฺจยจตฺตก

เหตุ

[๖๔] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ สํสฺสจฺ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ สํสฺสจฺา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเร ๖ เป ๖ (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ สํสฺสฺสจฺจํ
 ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิจิกิฉาสหคํ โมหํ สํสฺสฺสจฺจํ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ
 ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิจิกิฉาสหคํ เอกํ
 ชนฺธญฺจ โมหญฺจ สํสฺสฺสจฺจํ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ (๑)

อารมฺมณ

[๖๕] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 ฐมโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ. (ปฏิจฺจสทิส.)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม
 อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ สํสฺสฺสจฺจํ ตโย
 ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม
 อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (ปฏิจฺจสทิส.) (๒)

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกญฺจ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ
 ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (ปฏิจฺจสทิส.
 สงฺขิตฺต.) (๑)

[๖๖] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ ๓, อธิปตฺติยา เทว, อนนฺตเร ๓,
 (สพฺพตฺต ๓) วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ๓.

อนฺโลมํ.

[๖๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ สํสฺสฺสจฺจํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 ฐมโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิฉาสหคเต ชนฺธ สํสฺสฺสจฺจํ วิจิกิฉาสหคโต
 โมโห. (๑)

นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ ฐมฺโม สํสฺสฺสจฺจ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกํ เอกํ ชนฺธํ สํสฺสฺสจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสนธิกุชฺเณ ๖ เป ๖ อทุทจสทกเต ชนฺธ สํสฺสฺสจฺจ อทุทจสทกโต โมโห. (๑)

นเหตุยา เทว, นอธิปติยา จ, นปุเรชาเต จ, นปจฺจชาเต จ, นอาเสวเน จ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นวิปฺปยฺตเต จ. ปจฺจณฺเอยํ.

เหตุทุก

เหตุปจฺจยา นอธิปติยา จตฺตาริ, นปุเรชาเต จตฺตาริ ๖ เป ๖ นวิปฺปยฺตเต จตฺตาริ.

นเหตุทุก

นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทว, อนนฺตเร เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

(สมฺปยฺตตวโร สํสฺสฺสจฺจวารสทิสฺโส.)

๘๕. ทสฺสเนนปฬาทพฺพเหตุกทุก ๗. ปญฺหาวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๖๘] ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกา เหตุ สมฺปยฺตตกานํ ชนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกา เหตุ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกา เหตุ สมฺปยฺตตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๙] นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุโก ฐมฺโม นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นทสฺสเนน ปฬาทพฺพเหตุกา เหตุ สมฺปยฺตตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิจิจฺจสทกโต โมโห

จิตตสมุฏฐานานํ รูปานํ เหตุปัจจุเจน ปัจจโย. ปฏิสนธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (มูล กาทพฺพ.)
 วิจิกิจฺจาสหคโต โมโห สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปัจจุเจน ปัจจโย. (มูล กาทพฺพ.)
 วิจิกิจฺจาสหคโต โมโห สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฐานานญจ รูปานํ เหตุปัจจุเจน
 ปัจจโย. (๓)

อารมฺมณ

[๗๐] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปัจจุเจน ปัจจโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก ขนฺธํ อารพฺภ ทสฺสเนน
 ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มูล กาทพฺพ.) ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก
 ขนฺธํ อารพฺภ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา จ โมโห จ อุปฺปชฺชนฺติ.
 (มูล กาทพฺพ.) ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก ขนฺธํ อารพฺภ วิจิกิจฺจาสหคตา ขนฺธา
 จ โมโห จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๗๑] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส
 ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเจน ปัจจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา
 ตํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ราโค
 อุปฺปชฺชนฺติ. อุทฺธจํ อุปฺปชฺชนฺติ. นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชนฺติ.
 ปุพฺเพ สจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา
 มคฺคํ ปจฺจเวกฺขณฺติ ๖ เป ๖ อวชฺชนาย อารมฺมณปัจจุเจน ปัจจโย. อริยา
 นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก ปิเณ กิเลเส ปจฺจเวกฺขณฺติ. วิกฺขมฺภิตํ กิเลเส ๖ เป ๖
 ปุพฺเพ สมฺมาจิตฺตํ กิเลเส ชานฺนฺติ. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพ-
 เหตุเก ขนฺธํ จ โมหญจ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ,
 ตํ อารพฺภ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ราโค อุปฺปชฺชนฺติ. อุทฺธจํ อุปฺปชฺชนฺติ.
 นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขนา รูปํ ๖ เป ๖
 อนาคตฺสณฺณสฺส, อวชฺชนาย, โมหสฺส จ อารมฺมณปัจจุเจน ปัจจโย. นทสฺสเนน
 ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเจน
 ปัจจโย. ทานํ ๖ เป ๖ ฌานํ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ นทสฺสเนน
 ปหาตพฺพเหตุเก ขนฺธํ จ โมหญจ อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ ทสฺสเนน

ปาหตพฺพเหตุโก ราโก อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิจฺจนา ๖ เป ๖ ทสฺสเนน
 ปาหตพฺพเหตุโก โทมนสฺส อุปฺปชฺชติ. นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน
 ปาหตพฺพเหตุกสฺส จ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
 ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุเก ชนฺธะ จ โมหฺยจ อารพฺก
 วิจิจฺจนาสทฺกตา ชนฺธา จ โมโห จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๗๒] ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา
 ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. วิจิจฺจนาสทฺกเต
 ชนฺธะ จ โมหฺยจ อารพฺก ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกา ชนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ.
 (มฺลํ กาทพฺพ.) วิจิจฺจนาสทฺกเต ชนฺธะ จ โมหฺยจ อารพฺก นทสฺสเนน ปาหตพฺพ-
 เหตุกา ชนฺธา จ โมโห จ อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) วิจิจฺจนาสทฺกเต ชนฺธะ
 จ โมหฺยจ อารพฺก วิจิจฺจนาสทฺกตา ชนฺธา จ โมโห จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

อธิปติ

[๗๓] ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
 อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธาธิปติ : ทสฺสเนน
 ปาหตพฺพเหตุเก ชนฺธะ คุรุ กตฺวา ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกา ชนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ.
 สหชาตาธิปติ : ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ
 อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
 อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตาธิปติ : ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกา อธิปติ
 จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกสฺส จ นทสฺสเนน
 ปาหตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตาธิปติ : ทสฺสเนน
 ปาหตพฺพเหตุกา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
 อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๗๔] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปฺติ, สหชาตาริปฺติ. อารมฺมณฺณธิปฺติ : ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ๑ ๖ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาทะติ อภินนฺทติ, ตํ ๑ ๖ กตฺวา นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ราโค อปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ๑ ๖ กตฺวา ๖ เป ๖ ผลสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก ขนฺธ ๑ ๖ กตฺวา อสฺสาทะติ อภินนฺทติ, ตํ ๑ ๖ กตฺวา นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ราโค อปฺปชฺชติ. สหชาตาริปฺติ : นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณธิปฺติ : ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุเก ขนฺธ ๑ ๖ กตฺวา อสฺสาทะติ อภินนฺทติ, ตํ ๑ ๖ กตฺวา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ราโค อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ (๒)

อนนฺตร

[๗๕] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา วิจิกิฉฺฉาสหคฺคา ขนฺธา ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิจิกิฉฺฉาสหคฺคสฺส โมหสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา วุฏฺฐจฺจานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา วิจิกิฉฺฉาสหคฺคา ขนฺธา ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ วิจิกิฉฺฉาสหคฺคานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๖] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริโม ปุริโม วิจิกิฉฺฉาสหคฺโค โมโห ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิจิกิฉฺฉาสหคฺคสฺส โมหสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
(มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริโม ปุริโม วิจิกิจฺจาสหคโต โมโห ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ
วิจิกิจฺจาสหคทานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อวชฺชนา ทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริโม ปุริโม
วิจิกิจฺจาสหคโต โมโห ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ วิจิกิจฺจาสหคทานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อวชฺชนา วิจิกิจฺจาสหคทานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา
วิจิกิจฺจาสหคตา ขนฺธา จ โมโห จ ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ วิจิกิจฺจาสหคทานํ
ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา วิจิกิจฺจาสหคตา
ขนฺธา จ โมโห จ ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิจิกิจฺจาสหคตสฺส โมหสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย. วิจิกิจฺจาสหคตา ขนฺธา จ โมโห จ ฐมฺมานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
(มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา วิจิกิจฺจาสหคตา ขนฺธา จ โมโห จ ปจฺฉิमानํ
ปจฺฉิमानํ วิจิกิจฺจาสหคทานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมนฺนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.
อณฺณมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. จ. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

อุปนิสฺสย

[๗๘] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย
๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย: ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกานํ
ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (อวเสสฺส ทฺวิสฺส อนนฺตรูปนิสฺสโย จ
ปกตูปนิสฺสโย จ.) (มฺลํ กาทพฺพ.) ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา นทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุกานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา ขนฺธา วิจิกิจฺจาสหคทานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ
อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๙] นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมโม นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สmapตฺตํ อุปปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. สีสํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกํ รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ปตฺถนํ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทุกฺขํ. อุตฺตํ. โกชนํ. เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สmapตฺตํ อุปปาเทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย ผลสmapตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมโม ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. สีสํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ. นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกํ รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ปตฺถนํ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทุกฺขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส รากสฺส. โทสสฺส. โมหสฺส. ทิฏฺฐิยา. ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมโม ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส จ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย: สทฺธา ๖ เป ๖ ปณฺณา ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก รากโก. โทโส. โมโห. มาโน. ปตฺถนา. กายิกํ สุขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ. วิจิกิฉาสหคทานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)

[๘๐] ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก จ ฐมมา ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย: วิจิกิฉาสหคตา ขนฺธา จ โมโห จ ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) วิจิกิฉาสหคตา ขนฺธา จ โมโห จ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ

อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) วิจิกิณฺณสทฺทตา ขนฺธา จ โมโห จ
วิจิกิณฺณสทฺททํ ขนฺธํ โมหสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

ปุเรชาต

[๘๑] นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ธมฺโม นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุสฺส ธมฺมสฺส
ปุเรชาตปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ:
จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ
นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ราโค อุปฺปชฺชติ. อุกฺคจํ ๖ เป ๖ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก
โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ. วตฺถุปุเรชาตํ. สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ธมฺโม ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุสฺส ธมฺมสฺส
ปุเรชาตปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ:
จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ราโค
อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิณฺณ ๖ เป ๖ ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก โทมนสฺสํ
อุปฺปชฺชติ. (วตฺถุปุเรชาตํ. สงฺฆิตฺตํ.) (๒)

นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ธมฺโม ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุสฺส จ นทสฺสเนน
ปาหตพฺพเหตุสฺส จ ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุ-
ปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อารพฺภ วิจิกิณฺณสทฺทตา
ขนฺธา จ โมโห จ อุปฺปชฺชนฺติ. (วตฺถุปุเรชาตํ. สงฺฆิตฺตํ.) (๓)

ปจฺจชาตาเสวน

[๘๒] ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ธมฺโม นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุสฺส ธมฺมสฺส
ปจฺจชาตปจฺเจน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ธมฺโม นทสฺสเนน
ปาหตพฺพเหตุสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) ทสฺสเนน
ปาหตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ ธมฺมา นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุสฺส
ธมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺเจน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อาเสวนปจฺเจน ปจฺจโย.

กมฺมาที

[๘๓] ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ธมฺโม ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุสฺส ธมฺมสฺส
กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุกา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ

กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สหชาตา, นานาชนิดิกา. สหชาตา :
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
นानาชนิดิกา : ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏฺฏตา จ รูปานํ
กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ
นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา
เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาชนิดิกา. สหชาตา : นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา
เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจฺฉานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปฏิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ นานาชนิดิกา : นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา เจตนา วิปากานํ
ขนฺธานํ กฏฺฏตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.
ฉานปจฺจเยน ปจฺจโย. มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. จ.
วิปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจ.

อติอาทิ

[๘๔] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
อติปจฺจเยน ปจฺจโย. ติณิ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
อติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺฆิตฺต.)
นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อติปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺฆิตฺต.) นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมฺมสฺส อติปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺฆิตฺต.) (๓)

[๘๕] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา
ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ.
สหชาโต : ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณณฺณํ ขนฺธานํ

อตุฏฺฐิปัจจเยน ปัจจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖ วิจิจิจฺฉาสทฺทโก เอโก ชนฺโธ จ
 โมโห จ ตินฺนุณฺณํ ชนฺธานํ อตุฏฺฐิปัจจเยน ปัจจโย ๖ เป ๖ เทว ชนฺธา จ ๖ เป ๖
 ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา นทสฺสเนน
 ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส อตุฏฺฐิปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ,
 อินฺทฺริยํ. (สงฺฆิตฺตํ.) ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา
 ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส จ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส อตุฏฺฐิปัจจเยน
 ปัจจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) (๓)

นตุฏฺฐิปัจจเยน ปัจจโย. วิคตปัจจเยน ปัจจโย. อวิคตปัจจเยน ปัจจโย.

๑. ปจฺจยानุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๘๖] เหตุยา ฉ, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา ปญฺจ, อนนฺตรํ นว,
 สมนนฺตรํ นว, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเ ฉ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
 ปุเรชาเต ตินฺนิ, ปจฺจชาเต ตินฺนิ, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ,
 อาหารํ จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต
 ฉ, วิปยุตฺเต ปญฺจ, อตุฏฺฐิยา นว, นตุฏฺฐิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

๒. ปจฺจนียุทธาร

[๘๗] ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย.
 ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺ-
 ปจฺจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปจฺจชาต-
 ปจฺจเยน ปัจจโย. กมฺมปัจจเยน ปัจจโย. ทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน
 ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส จ นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปัจจเยน
 ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

[๘๘] นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺโม นทสฺสเนน ปาหตพฺพเหตุโก ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณฺปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. อุปฺนิสฺสยปัจจเยน
 ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. ปจฺจชาตปัจจเยน ปัจจโย. กมฺมปัจจเยน ปัจจโย.

อาหารปัจจุเณน ปัจจโย. อินทริยปัจจุเณน ปัจจโย. นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก
 ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจโย. สหชาต-
 ปัจจุเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจุเณน ปัจจโย. นทสฺสเนน
 ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมฺโม ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส จ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส
 จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจโย. สหชาตปัจจุเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเณน
 ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจุเณน ปัจจโย. (๓)

[๘๘] ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา
 ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจโย. สหชาต-
 ปัจจุเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจโย. ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก จ
 นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก จ ฐมฺมา นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจโย. สหชาตปัจจุเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจโย.
 ปุเรชาตปัจจุเณน ปัจจโย. ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก จ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก
 จ ฐมฺมา ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส จ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกสฺส จ
 ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเณน ปัจจโย. สหชาตปัจจุเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเณน
 ปัจจโย. (๓)

๒. ปัจจุยปัจจนีย ๒. สงฺขยวาร

[๘๐] นเหตุยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพตฺถ นว,) โนวิกเต นว.

๓. ปัจจยानุโลมปัจจนีย

[๘๑] เหตุปัจจุยา นอารมฺมณ จ, นอธิปฺติยา จ, นอนฺตเร จ, นสมฺมณฺตเร
 จ, นอญฺญมญฺเฒ เทว, นอุปนิสฺสเย จ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต เทว, นวิปฺปยุตฺเต
 ตีณิ, โนนฺตฺติยา จ, โนวิกเต จ.

๔. ปัจจุยปัจจนียานุโลม

[๘๒] นเหตุปัจจุยา อารมฺมณ นว, อธิปฺริยา ปญฺจ, (อนฺุโลมมาตिका
 วิตุถาเรตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

ทสฺสเนนปหัตตพฺพเหตุกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๖. ภวานายปหาดพพเหตุกทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๘๓] ภวานาย ปหาดพพเหตุกั ฐมมัม ปฏิจจ ภวานาย ปหาดพพเหตุโก ฐมโม อุปุปฺชติ เหตุปจฺจยา. ภวานาย ปหาดพพเหตุกั เอกัง ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธธ ๖ เป ๖

(เอวํ ปฏิจจวโรปี สหชาตวโรปี ปจฺจวโรปี นิสฺสยวโรปี สํสฺสจวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี ทสฺสเนน ปหาดพพเหตุกทุกสทิสสา. อุทฺธจฺจสทโท โมโห, วิจิจฺจนา-สททโมหฺจฺจนาเน จเปตพฺพา.)

๘๖. ภวานายปหาดพพเหตุกทุก ๗. ปญฺหารว

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังคว

เหตุ

[๘๔] ภวานาย ปหาดพพเหตุโก ฐมโม ภวานาย ปหาดพพเหตุกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. จ ๖ เป ๖ (ทสฺสเนนปหาดพพเหตุกทุกสทิสสา.)

อารมฺมณ

[๘๕] ภวานาย ปหาดพพเหตุโก ฐมโม ภวานาย ปหาดพพเหตุกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (อารพฺภ. ทสฺสเนนปหาดพพเหตุกทุกสทิสสา.)

[๘๖] นภวานาย ปหาดพพเหตุโก ฐมโม นภวานาย ปหาดพพเหตุกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ๖ เป ๖ สัลลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ นภวานาย ปหาดพพเหตุโก ราโก อุปุปฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิจฺจนา ๖ เป ๖ นภวานาย ปหาดพพเหตุกั โทมนสฺสํ อุปุปฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจฺฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฉานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา ๖ เป ๖ ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา นภวานาย ปหาดพพเหตุเก ปหิเน กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺมาจิจฺฉเณ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ นภวานาย ปหาดพพเหตุเก ขนฺธธ จ โมหฺจฺจ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ นภวานาย ปหาดพพเหตุโก ราโก อุปุปฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิจฺจนา ๖ เป ๖ นภวานาย ปหาดพพเหตุกั โทมนสฺสํ อุปุปฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขนา ๖ เป ๖ อนาคตฺสณฺณสฺส, อวชฺชนาย, โมหฺสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อภิ. ๑๐/๓๙

นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ทานํ ๖ เป ๖ สัลลํ ๖ เป ๖ ฉานํ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖
 วตฺถุํ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ขนฺธเ จ โมหญจ อสฺสาเทติ อภินฺนทติ, ตํ อารพฺภ
 ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ราโค อุปฺปชฺชติ. อุทฺธจจํ ๖ เป ๖ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ
 โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. (๒)

นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ นภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ
 นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ขนฺธเ จ โมหญจ อารพฺภ อุทฺธจจสฺสทคฺคา ขนฺธจ จ
 โมโห จ อุปฺปชฺชติ. (ขมฺมณารมฺมณา ตีณิปี กาทพฺพา.) (๓)

อธิปตฺยาหิ

[๔๗] ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมมสฺส
 อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. อารมฺมณธิปฺติ :
 ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ รากํ คุรํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนทติ, ตํ คุรํ กตฺวา
 ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ราโค อุปฺปชฺชติ. สหชาตาธิปฺติ : ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกา
 อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมมสฺส อธิปฺติ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณธิปฺติ, สหชาตาธิปฺติ. อารมฺมณธิปฺติ : ภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุกํ รากํ คุรํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนทติ, ตํ คุรํ กตฺวา นภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุโก ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ สหชาตาธิปฺติ : ภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุกา อธิปฺติ จิตฺตสมฺมูจฺจานานํ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ นภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาธิปฺติ : ภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุกา อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺมูจฺจานานญจ รูปานํ อธิปฺติ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๘๘] ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฐมฺโม ภาวนาย ปหัตตพหุทุกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺธิปติ: ทานํ ๖ เป ๖ สํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฆนฺธํ คุรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ สหชาตฺธิปติ: ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ฆนฺธานํ จิตฺตสมฺมูจฺจานานญจ รูปานํ อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฐมฺโม ภาวนาย ปหัตตพหุทุกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธิปติ: ทานํ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฆนฺธํ คุรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ราโค อุปฺปชฺชติ. (๒)

(อนนฺตรปจฺจเย ภาวนาย ปหัตตพหุทุกการณา วิจิจฺจาสทฺทโก โมโห น กาทพฺโพ, อุทฺตจฺจสทฺทโก โมโห กาทพฺโพ.) สมนฺนตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตฺธิปติ ปจฺจโย. นว. อณฺณมณฺณปจฺจเยน ปจฺจโย. จ. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

อุปนิสฺสย

[๘๙] ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฐมฺโม ภาวนาย ปหัตตพหุทุกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรอุปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฆนฺธา ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฆนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺล กาทพฺพ.) ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฆนฺธา ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฆนฺธานํ โมหสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. สกภณฺเต จนฺทราคโค ปรภณฺเต จนฺทรากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. สกปริกฺคเห จนฺทราคโค ปรปริกฺคเห จนฺทรากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺล กาทพฺพ.) ภาวนาย ปหัตตพหุทุกโก ฆนฺธา อุทฺตจฺจสทฺทกานํ ฆนฺธานํ โมหสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๐๐] นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนฺตรปฺนิสฺสโย, ปกฺคฺตฺปนฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคฺตฺปนฺนิสฺสโย : สทฺธํ อฺปนีสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺตี อฺปฺปาเทติ. ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สีสํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ ๖ เป ๖ นภานาย ปหาตพฺพเหตุกํ รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ทิฏฺฐิ. ปตฺถนํ. กายิกํ สฺขํ. กายิกํ ทฺกฺขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อฺปนีสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย ๖ เป ๖ นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส รากสฺส. โทสสฺส. โมหสฺส. ทิฏฺฐิยา. ปตฺถนาย. กายิกสฺส สฺขสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนฺตรปฺนิสฺสโย, ปกฺคฺตฺปนฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคฺตฺปนฺนิสฺสโย : สทฺธํ อฺปนีสฺสย มานํ ชปฺเปติ ๖ เป ๖ สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส รากสฺส โทสสฺส. โมหสฺส. มานสฺส. ปตฺถนาย อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส จ ฐมฺมสฺส อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนฺตรปฺนิสฺสโย, ปกฺคฺตฺปนฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคฺตฺปนฺนิสฺสโย : สทฺธา ๖ เป ๖ ปณฺณาย ๖ เป ๖ กายิกํ สฺขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อฺทฺทจฺจุสฺสทคฺคานํ ขนฺธานํ โมหสฺส จ อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ขมฺมณฺณปฺนิสฺสยปี ตีณฺปิ กาทพฺพา.) (๓)

ปุเรชาตาทิ

[๑๐๑] นภานาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม นภานาย ปหาตพฺพเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณฺ. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณฺ. อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (นภานาย ปหาตพฺพภาชนการณนนาชณฺิกา ลพฺภติ.) ๖ เป ๖ โนวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ. ยถา ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ, เอวํ นภานาย ปหาตพฺพเหตุกปจฺจยาปี ปจฺจนียาปี วิภาโคปี คณฺหาปี นินฺนนากรณ.)

นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ ฐมฺโม นทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส ฯ เป ฯ
(ปรนฺเตน สกภณฺทณฺทราโคปี กาทพฺโพ.)

ภาวนาย ปหาตพฺโพ ฐมฺโม นภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ฐมฺมสฺส ฯ เป ฯ
(ปรนฺเตน สกภณฺทณฺทราโคปี กาทพฺโพ.)

ภาวนายปหาตพฺพเหตุกกฺกํ นิฏฺฐิตํ.

๘๗. สวิตกกฤต ๑. ปฏิจวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๑๐๒] สวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
สวิตกกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ฯ เป ฯ เทว ชนฺธ ๒ เป ฯ ปฏิสนฺธิกฺขณ
๒ เป ฯ สวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สวิตกก
ชนฺธ ปฏิจฺจ วิตกกโก จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๒ เป ฯ สวิตกกํ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ สวิตกกโก จ อวิตกกโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สวิตกกํ เอกํ ชนฺธํ
ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา วิตกกโก จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปํ ๒ เป ฯ ปฏิสนฺธิกฺขณ
๒ เป ฯ (๓)

[๑๐๓] อวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อวิตกกํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปํ ๒ เป ฯ เทว
ชนฺธ ๒ เป ฯ วิตกกํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ อวิตกกํ เอกํ
ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา กฏฺฏตา จ รุปํ ๒ เป ฯ เทว ชนฺธ ๒ เป ฯ วิตกกํ
ปฏิจฺจ กฏฺฏตารุปํ. ชนฺธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ชนฺธา. วิตกกํ ปฏิจฺจ
วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ วิตกกโก. เอกํ มหาภูตํ ๒ เป ฯ (๑)

อวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิตกกํ
ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ วิตกกํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ชนฺธา.
ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถุ ปฏิจฺจ สวิตกกโก ชนฺธา. (๒)

อวิตกกัม ฐมมัม ปฏิจจ สวิตกกโก จ อวิตกกโก จ ฐมมา อูปุปชชติ
 เหตุปัจจยา. วิตกกัม ปฏิจจ สมปยุตตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูป. วิตกกัม
 ปฏิจจ สวิตกกกา ขนฺธา. มหาภูเต ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ
 วิตกกัม ปฏิจจ สมปยุตตกา ขนฺธา กถฺตกา จ รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ วิตกกัม ปฏิจจ
 สวิตกกกา ขนฺธา. มหาภูเต ปฏิจจ กถฺตการูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถํ ปฏิจจ สวิตกกกา
 ขนฺธา. มหาภูเต ปฏิจจ กถฺตการูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถํ ปฏิจจ วิตกกโก
 สมปยุตตกา จ ขนฺธา. (๓)

[๑๐๔] สวิตกกกญจ อวิตกกกญจ ฐมมัม ปฏิจจ สวิตกกโก ฐมโม อูปุปชชติ
 เหตุปัจจยา. สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ วิตกกกญจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว
 ขนฺธ ปฏิจจ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ วิตกกกญจ ปฏิจจ ตโย
 ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ปฏิจจ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ
 วตฺถญจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

สวิตกกกญจ อวิตกกกญจ ฐมมัม ปฏิจจ อวิตกกโก ฐมโม อูปุปชชติ เหตุปัจจยา.
 สวิตกกเก ขนฺธ จ วิตกกกญจ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ
 สวิตกกเก ขนฺธ จ วิตกกกญจ มหาภูเต จ ปฏิจจ กถฺตการูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ
 สวิตกกเก ขนฺธ จ วตฺถญจ ปฏิจจ วิตกกโก. (๒)

สวิตกกกญจ อวิตกกกญจ ฐมมัม ปฏิจจ สวิตกกโก จ อวิตกกโก จ ฐมมา
 อูปุปชชติ เหตุปัจจยา. สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ วิตกกกญจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา
 จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูป ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ วิตกกกญจ
 ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ สวิตกกเก ขนฺธ จ วิตกกกญจ
 มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสนฺธิกฺขณ สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ
 วิตกกกญจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา กถฺตกา จ รูป ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
 ปฏิสนฺธิกฺขณ สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ วิตกกกญจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ สวิตกกเก ขนฺธ จ วิตกกกญจ มหาภูเต จ ปฏิจจ กถฺตการูป.
 ปฏิสนฺธิกฺขณ สวิตกกกํ เอกํ ขนฺธญจ วตฺถญจ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา วิตกกโก จ
 ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๓) (สงฺขิตฺต.)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๑๐๕] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปตียา นว ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต จ, อาเสวเน จ, กมฺเม นว, วิปาเก นว, (สพฺพตฺต นว.) อวิกเต นว.

๒. ปัจจยปจฺจนี ๑. วิภังกวาร

นเหตุ

[๑๐๖] สวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ สวิตกกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสหคเต อุตฺตจฺจาสหคเต ขนฺธ ๖ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺจาสหคโต อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (สวิตกกมฺมูลกา อวเสสา เทว ปณฺหา กาทพฺพา. อเหตุกํ นินฺนํ.) (๓)

อวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อวิตกกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกํ อวิตกกํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ อวิตกกํ ปฏิจฺจ กมฺมุตฺตารูปํ. อวิตกกํ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ อวิตกกโก. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

อวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อวิตกกํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ อวิตกกํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ วตฺถุ ปฏิจฺจ อเหตุกา สวิตกกา ขนฺธา. อวิตกกํ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺจาสหคโต อุตฺตจฺจาสหคโต โมโห. (๒)

อวิตกกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกโก จ อวิตกกโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺ. เหตุปจฺจยสทิสฺ. อเหตุกนฺติ นียาเมตพฺพ.) (๓)

สวิตกกมฺภ จ อวิตกกมฺภ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ สวิตกกํ เอกํ ขนฺธมฺภ ๖ อวิตกกมฺภ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณ สวิตกกํ เอกํ ขนฺธมฺภ ๖ อวิตกกมฺภ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณ สวิตกกํ เอกํ ขนฺธมฺภ ๖ อวิตกกมฺภ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖

วิจิกิจฺจาสหคเต อุกฺขจฺจสหคเต ชนฺธเร จ วิตกกมฺมจ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺจาสหคโต
 อุกฺขจฺจสหคโต โมโห. (อวเสสา เทว ปญฺหา เหตุปัจจัยสทิสสา นินฺนानา, อเหตุกนฺติ
 นียาเมตพฺพ.) (๓)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

[๑๐๗] นเหตุยา นว, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตรํ
 ตีณิ ฯ เป ฯ นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปัจฉาชาเต นว, นอาเสวเน
 นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน
 เอกํ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต ๖, นโนตฺติยา ตีณิ, นโนวีกเต ตีณิ.

๓. ปัจจัยานุโลมปัจจัยนัย

[๑๐๘] เหตุปัจจัยา นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปตฺติยา นว, นอนนฺตรํ ตีณิ
 ฯ เป ฯ นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต ๖,
 นโนตฺติยา ตีณิ, นโนวีกเต ตีณิ.

๔. ปัจจัยปัจจัยนัยานุโลม

[๑๐๙] นเหตุปัจจัยา อารมฺมณํ นว ฯ เป ฯ นอนนฺตรํ นว ฯ เป ฯ
 ปุเรชาเต ๖, อาเสวเน ปญฺจ, กมฺเม นว ฯ เป ฯ มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต นว.
 (สพฺพตฺต นว.)

(สหชาตวโร ปฏิจฺจวารสทิส.)

๔๗. สวิตกกทุก ๓. ปัจจัยวาร

๑. ปัจจัยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๑๐] สวิตกกํ ฐมฺมํ ปัจจัยา สวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.
 (ปฏิจฺจวารสทิส.)

อวิตกกํ ฐมฺมํ ปัจจัยา อวิตกกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อวิตกกํ
 เอกํ ชนฺธํ ปัจจัยา ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ ฯ เป ฯ เทว ชนฺธ
 ฯ เป ฯ วิตกกํ ปัจจัยา จิตฺตสมฺภูจฺจานนํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณํ อวิตกกํ เอกํ ชนฺธํ
 ปัจจัยา ตโย ชนฺธา กฺกตฺตา จ รูปํ ฯ เป ฯ เทว ชนฺธ ฯ เป ฯ ปฏิสนฺธิกฺขณํ

วิตกกัม ปรุจยว ภูฏทการูป. ขนฺธ ปรุจยว วตฺถ, วตฺถ ปรุจยว ขนฺธ. วิตกกัม ปรุจยว วตฺถ, วตฺถ ปรุจยว วิตกกโก. เอกํ มหาภูตํ ปรุจยว ตโย มหาภูตา ๖ เป ๖ วตฺถ ปรุจยว อวิตกกกา ขนฺธ. วตฺถ ปรุจยว วิตกกโก. อวิตกกัม ฐมฺม ปรุจยว สวิตกกโก ฐมฺโม อปรุชฺชติ เหตุปรุจยว. วิตกกัม ปรุจยว สมฺปยุตฺตกา ขนฺธ. วตฺถ ปรุจยว สวิตกกกา ขนฺธ. (ปฏิสนฺธิยาปํ เทว.) อวิตกกัม ฐมฺม ปรุจยว สวิตกกโก จ อวิตกกโก จ ฐมฺมา อปรุชฺชติ เหตุปรุจยว. วิตกกัม ปรุจยว สมฺปยุตฺตกา ขนฺธ. จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูป. วิตกกัม ปรุจยว สมฺปยุตฺตกา ขนฺธ. มหาภูเต ปรุจยว จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูป. วตฺถ ปรุจยว สวิตกกกา ขนฺธ. มหาภูเต ปรุจยว จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูป. วตฺถ ปรุจยว วิตกกโก สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธ. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ปฏิสนฺธิยาปํ ปวตฺติสทิสายว.) (๓)

[๑๑๑] สวิตกกมฺจ อวิตกกมฺจ ฐมฺม ปรุจยว สวิตกกโก ฐมฺโม อปรุชฺชติ เหตุปรุจยว. สวิตกกัม เอกํ ขนฺธมฺจ วิตกกมฺจ ปรุจยว ตโย ขนฺธ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ สวิตกกัม เอกํ ขนฺธมฺจ วตฺถมฺจ ปรุจยว ตโย ขนฺธ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (ปฏิสนฺธิกฺขณ. เทว กาทพฺพา.) (๑)

สวิตกกมฺจ อวิตกกมฺจ ฐมฺม ปรุจยว อวิตกกโก ฐมฺโม อปรุชฺชติ เหตุปรุจยว. สวิตกกเก ขนฺธ จ วิตกกมฺจ ปรุจยว จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูป. สวิตกกเก ขนฺธ จ วิตกกมฺจ มหาภูเต จ ปรุจยว จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูป. สวิตกกเก ขนฺธ จ วตฺถมฺจ ปรุจยว วิตกกโก. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ทีณิ. ปฏิสนฺธิยาปํ.) (๒)

สวิตกกมฺจ อวิตกกมฺจ ฐมฺม ปรุจยว สวิตกกโก จ อวิตกกโก จ ฐมฺมา อปรุชฺชติ เหตุปรุจยว. สวิตกกัม เอกํ ขนฺธมฺจ วิตกกมฺจ ปรุจยว ตโย ขนฺธ จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูป ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ สวิตกกัม เอกํ ขนฺธมฺจ วิตกกมฺจ วตฺถมฺจ ปรุจยว ตโย ขนฺธ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ สวิตกกเก ขนฺธ จ วิตกกมฺจ มหาภูเต จ ปรุจยว จิตฺตสมฺภูจฺจณญจ รูป. สวิตกกัม เอกํ ขนฺธมฺจ วตฺถมฺจ ปรุจยว ตโย ขนฺธ วิตกกโก จ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

๑. ปัจจัยานุกรม ๒. สงฺขยวาร

[๑๑๒] เหตุยา นว, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, (สพฺพตฺถ นว.)
อวิกเต นว.

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๑. วิภังการ

[๑๑๓] สวิตกกัม ธรรมํ ปัจจยา สวิตกกโก ธรรมโม อูปปชฺชติ นเหตุปัจจัยา.
(นว ปญฺหา กาทพฺพา. อเหตุกาติ นียาเมตพฺพา. ตีณิเยว. โมโห อุตฺตริตพฺโพ,
ยถา ปฏิจฺจาวเร เหตุปัจจัยสทิสายะว ปญฺหา ปญฺจวิมฺวณฺณา อติเรกา โมโห
วิตกกัม.)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงฺขยวาร

[๑๑๔] นเหตุยา นว, นอารมมณ ตีณิ, นอธิปัตติยา นว, นอนนฺตเร
ตีณิ ๖ เป ๖ นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปัจจชาเต นว, นอาเสวเน
นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน
เอกํ, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต จ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต
ตีณิ.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๘๘. สวิตกกทุก ๕. สัมมจวาร

๑. ปัจจัยานุกรม

เหตุ

[๑๑๕] สวิตกกัม ธรรมํ สัมมจ สวิตกกโก ธรรมโม อูปปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
สวิตกกัม เอกํ ขนฺธํ สัมมจจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ สวิตกกัม ธรรมํ สัมมจจ อวิตกกโก ธรรมโม อูปปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. สวิตกกเก ขนฺธ สัมมจจ วิตกกโก. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ สวิตกกัม
ธรรมํ สัมมจจ สวิตกกโก จ อวิตกกโก จ ธรรมมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. สวิตกกัม
เอกํ ขนฺธํ สัมมจจา ตโย ขนฺธา วิตกกโก จ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

อวิตกกัม ฐมัม สัสสจโจ อวิตกกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจจา. อวิตกกัม
เอกัม ฆนธัม สัสสจจา ตโย ฆนธา ๖ เป ๖ เทว ฆนธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖
อวิตกกัม ฐมัม สัสสจโจ สวิตกกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจจา. อวิตกกัม สัสสจจา
สมปยุตตกา ฆนธา. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๒)

สวิตกกกญจ อวิตกกกญจ ฐมัม สัสสจโจ สวิตกกโก ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปจจา. สวิตกกัม เอกัม ฆนธญจ อวิตกกกญจ สัสสจจา ตโย ฆนธา ๖ เป ๖ เทว
ฆนธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๑) (สงขิตต.)

เหตุยา จ, อารมมณ ฌ, อธิปัตติยา ฌ, (สพพตฺต ฌ.) อวิกเต ฌ.

อนุลอม.

สวิตกกัม ฐมัม สัสสจโจ สวิตกกโก ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปจจา. (เอว
ฌ ปญหา กาทพฺพา, อนุลอมสทิสสา, อเหตุกาติ นียาเมตพฺพา. ตินิเยว, โมโห
อุทฺทริตพฺโพ.)

นเหตุยา ฌ, นอธิปัตติยา ฌ, นปุเรชาเต ฌ, นปจจาชาเต ฌ, นอาเสวเน
ฌ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก ฌ, นฉาเน เอกัม, นมกฺเค ฌ, นวิปยุตฺเต ฌ.

ปัจจนี.

(เอว อิตเร เทว คณนาปี สมปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๘๗. สวิตกกทุก ๗. ปญหาวาร

๑. ปจฺจานุลอม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๑๖] สวิตกกโก ฐมโม สวิตกกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
สวิตกกกา เหตุ สมปยุตฺตกานํ ฆนฺธานํ เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖
สวิตกกโก ฐมโม อวิตกกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สวิตกกกา เหตุ
อวิตกกสฺส จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖
(มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกกกา เหตุ สมปยุตฺตกานํ ฆนฺธานํ อวิตกกสฺส จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ
รูปานํ เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ (๓)

อวิตกโก ฐมโม อวิตกกุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. อวิตกกา เหตุ
สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจानานญจ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

อารมฺมณ

[๑๑๗] สวิตกโก ฐมโม สวิตกกุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย.
สวิตกเก ขนฺธเ อารพฺภ สวิตกกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกเก
ขนฺธเ อารพฺภ อวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกเก
ขนฺธเ อารพฺภ สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๑๑๘] อวิตกโก ฐมโม อวิตกกุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย.
อริยา อวิตกกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา อวิตกํ ฌานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา
มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ.
นิพฺพานํ อวิตกกุสฺส มคฺคสฺส, ผลสฺส, วิตกกุสฺส จ อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ
๖ เป ๖ วตฺถุ อวิตกเก ขนฺธเ จ วิตกกณฺจ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ,
อสุสฺสาทติ อภินฺนฺทติ, ตํ อารพฺภ วิตกโก อุปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา รูปํ ปสฺสติ.
ทิพฺพาย สโตธาทฺตยา สทฺทํ สฺสณฺติ. เจโตปรียฺยาณเณ อวิตกกจิตฺตสมฺภิสฺส จิตฺตํ ชานาติ.
อาภาสานญฺจายตนํ ๖ เป ๖ อากิญจณฺญายตนํ ๖ เป ๖ รูปายตนํ จกฺขฺวิณฺณฺณสฺส
๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ ๖ เป ๖ อวิตกกา ขนฺธา อิทฺธิวิธฌานสฺส, เจโตปรียฺยาณสฺส,
ปฺพเพณิवासานุสฺสติฌานสฺส, ยถากมฺมุปกฌานสฺส, อนาคตฺสฌานสฺส, วิตกกุสฺส จ
อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. อวิตกเก ขนฺธเ จ วิตกกณฺจ อารพฺภ อวิตกกา ขนฺธา
จ วิตกโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๑)

อวิตกโก ฐมโม สวิตกกุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. อริยา
อวิตกกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลา
วุฏฺฐหิตฺวา ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรกุสฺส,
โวทานสฺส, สวิตกกุสฺส มคฺคสฺส, ผลสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย.
จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อวิตกเก ขนฺธเ จ วิตกกณฺจ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ,
อสุสฺสาทติ อภินฺนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชนฺติ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชนฺติ.
อวิตกเก ขนฺธเ จ วิตกกณฺจ อารพฺภ สวิตกกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๒)

อวิตกกฤต ฐมฺโม สวิตกกฤต จ อวิตกกฤต จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
 ปจฺจโย. อริยา อวิตกฺกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ มกฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มกฺคํ
 ปจฺจเวกฺขนฺติ, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ
 โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, สวิตกกฤต มกฺคสฺส, ผลสฺส, อาวชฺชนาย, วิตกกฤต จ
 อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถํ อวิตกฺเก ขนฺธเ จ วิตกกฤต
 อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาทฺเทติ อภินฺนฺตฺติ, ตํ อารพฺภ สวิตกฺกา
 ขนฺธา จ วิตกฺโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. อวิตกฺเก ขนฺธเ จ วิตกกฤต อารพฺภ สวิตกฺกา
 ขนฺธา จ วิตกฺโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๑๑๙] สวิตกกฤต จ อวิตกกฤต จ ฐมฺมา สวิตกกฤต ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
 ปจฺจโย. สวิตกฺเก ขนฺธเ จ วิตกกฤต อารพฺภ สวิตกฺกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ.
 (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกฺเก ขนฺธเ จ วิตกกฤต อารพฺภ อวิตกฺกา ขนฺธา จ
 วิตกฺโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกฺเก ขนฺธเ จ วิตกกฤต อารพฺภ
 สวิตกฺกา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

อธิปติ

[๑๒๐] สวิตกกฤต ฐมฺโม สวิตกกฤต ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธาธิปติ: สวิตกฺเก ขนฺธเ คุรํ กตฺวา
 สวิตกฺกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. สหชาตาธิปติ: สวิตกฺกา อธิปติ สมฺปยุตฺตกาณํ
 ขนฺธานํ อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย. (๑)

สวิตกกฤต ฐมฺโม อวิตกกฤต ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปติ,
 สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธาธิปติ: สวิตกฺเก ขนฺธเ คุรํ กตฺวา วิตกฺโก อุปฺปชฺชนฺติ.
 สหชาตาธิปติ: สวิตกฺกา อธิปติ วิตกกฤต จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
 อธิปติปจฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

สวิตกกฤต ฐมฺโม สวิตกกฤต จ อวิตกกฤต จ ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจายเณ
 ปจฺจโย. อารมฺมณฺธาธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธาธิปติ: สวิตกฺเก ขนฺธเ คุรํ
 กตฺวา สวิตกฺกา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. สหชาตาธิปติ: สวิตกฺกา
 อธิปติ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ วิตกกฤต จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อธิปติปจฺจายเณ
 ปจฺจโย. (๓)

[๑๒๑] อวิตกโก ฌมโม อวิตกกุสส ฌมมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
 อารมมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมมณาริปีติ : อริยา อวิตกกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา
 ๖ เป ๖ มกฺกา วุฏฺฐหิตฺวา มกฺกํ ๖ เป ๖ ผลา วุฏฺฐหิตฺวา ผลํ ฅรํ กตฺวา
 ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ฅรํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ อวิตกกุสส มกฺกสฺส,
 ผลสฺส, วิทกกุสส จ อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อวิตกเก ขนฺธ
 จ วิทกกุญฺจ ฅรํ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนฺตฺติ, ตํ ฅรํ กตฺวา วิทกโก อฺปฺปชฺชติ.
 สหชาตาริปีติ : อวิตกกา อธิปติ สมฺปยุตฺตทกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญฺจ รูปานํ
 อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑) ^๑อวิตกเก ขนฺธ จ วิทกกุญฺจ ฅรํ กตฺวา วิทกโก
 อฺปฺปชฺชติ. ^๑

อวิตกโก ฐมโม สวิตกกุสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจนเณ ปัจจโย. อารมมณชาติปติ:
 อริยา อวิตกกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ๖ เป ๖ มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ๖ เป ๖
 ผลา วุฏฺฐหิตฺวา ผลํ ๑ ๑ กตฺวา ปัจจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ๑ ๑ กตฺวา ปัจจเวกฺขนฺติ.
 นิพฺพานํ โคตฺวรุสฺส, โวทานสฺส, สวิตกกุสฺส มคฺคสฺส, ผลสฺส อธิปติปัจจนเณ
 ปัจจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อวิตกเก ขนฺธเ จ วิตกกุญฺจ ๑ ๑ กตฺวา อสฺสาเทติ
 อภินนฺหติ, ตํ ๑ ๑ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. อวิตกเก ขนฺธเ
 จ วิตกกุญฺจ ๑ ๑ กตฺวา สวิตกกา ขนฺธา อุปฺปชฺชติ. (๒)

อวิตกโก ฌมโม สวิตกกุสส จ อวิตกกุสส จ ฌมมสฺส อธิปติปัจเจยเน
 ปจฺจโย. อารมมณาริปีติ: อริยา อวิตกกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ มกฺคา
 วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลา วุฏฺฐหิตฺวา ผลํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนติ, นิพฺพานํ คุรุ
 กตฺวา ปจฺจเวกฺขนติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺวสฺส, โวทานสฺส, สวิตกกุสส มกฺกสฺส, ผลสฺส,
 วิตกกุสส จ อธิปติปัจเจยเน ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อวิตกเก ขนฺธเ จ
 วิตกกุญฺจ คุรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนทติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ
 อุปฺปชฺชติ. อวิตกเก ขนฺธเ จ วิตกกุญฺจ คุรุ กตฺวา สวิตกกา ขนฺธา จ
 วิตกโก จ อปฺปชฺชนติ. (๓)

สวิตกุกโก จ อวิตกุกโก จ ฐมฺมา สวิตกุกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. อารมฺมมณาริปีติ : สวิตกุกเก ขนฺธเ จ วิตกุกกฺขจฺจํ คุรฺํ กตฺวา สวิตกุกกา
ขนฺธธา อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกุกเก ขนฺธเ จ วิตกุกกฺขจฺจํ คุรฺํ กตฺวา
วิตกุกโก อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกุกเก ขนฺธเ จ วิตกุกกฺขจฺจํ คุรฺํ กตฺวา
สวิตกุกกา ขนฺธธา จ วิตกุกโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

อนนฺตรราที

[๑๒๒] สวิตกุกโก ฐมฺโม สวิตกุกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ปฺริมา ปฺริมา สวิตกุกกา ขนฺธธา ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ สวิตกุกกานํ ขนฺธธานํ อนนฺตร-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๑)

สวิตกุกโก ฐมฺโม อวิตกุกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปฺริมา ปฺริมา
สวิตกุกกา ขนฺธธา ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส อวิตกุกสฺส^๑ อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สวิตกุกโก
จุตฺติจฺจํ อวิตกุกสฺส อุปฺปตฺติจฺจํ อวิตกุกสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อวชฺชนา ปณฺจณฺ
วิณฺณณานํ อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สวิตกุกกา ขนฺธธา อวิตกุกสฺส ฐมฺมจฺจํ
อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ทฺติยสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ทฺติยสฺส ฌานสฺส อนนฺตร-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตฺติยสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ๖ เป ๖ เวนฺสณฺณานาสณฺณายตนสฺส
ปริกมฺมํ เวนฺสณฺณานาสณฺณายตนสฺส ๖ เป ๖ ทิพฺพสฺส จกฺขุสฺส ปริกมฺมํ ๖ เป ๖
ทิพฺพาย โสตราตฺถยา ปริกมฺมํ ๖ เป ๖ อิทฺธิวิธมฺมสฺส ปริกมฺมํ ๖ เป ๖
เจโตปฺริยมฺมสฺส ๖ เป ๖ ปุพฺพเพนิวาสานุสฺสติมฺมสฺส ๖ เป ๖ ยถากมฺมูปคมฺมสฺส
ปริกมฺมํ ยถากมฺมูปคมฺมสฺส ๖ เป ๖ อนาคตฺสณฺณมฺมสฺส ปริกมฺมํ อนาคตฺสณฺณมฺมสฺส
อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. โคตฺตฺรํ อวิตกุกสฺส มคฺคสฺส. โวทานํ อวิตกุกสฺส มคฺคสฺส.
อนฺโถมํ อวิตกุกกาย ฌลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

สวิตกุกโก ฐมฺโม สวิตกุกสฺส จ อวิตกุกสฺส จ ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. ปฺริมา ปฺริมา สวิตกุกกา ขนฺธธา ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ สวิตกุกกานํ ขนฺธธานํ
วิตกุกสฺส จ อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)

[๑๒๓] อวิตกุกโก ฐมฺโม อวิตกุกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ปฺริโม ปฺริโม วิตกุกโก ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิตกุกสฺส อนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย.

ปริมา ปริมา อวิตกกา ขนฺธา ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ อวิตกกานํ ขนฺธานํ อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิตกโก มคฺโค อวิตกกสฺส ผลสฺส ฯ เป ฯ อวิตกํ ผลํ
 อวิตกกสฺส ผลสฺส ฯ เป ฯ นิโรธา วุฏฺฐจหนฺตสฺส เนวสณฺณานาสณฺณายตนํ อวิตกกาย
 ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อวิตกโก ฐมฺโม สวิตกกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ๑ ปริมา
 ปริมา อวิตกกา ขนฺธา ๑ ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ สวิตกกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อวิตกํ จุติจิตฺตํ สวิตกกสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส. อวิตกํ ภวํ อวชฺชชานย.
 อวิตกกา ขนฺธา สวิตกกสฺส วุฏฺฐจหนฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อวิตกโก ฐมฺโม สวิตกกสฺส จ อวิตกกสฺส จ ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปริโม ปริโม วิตกโก ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ สวิตกกานํ ขนฺธานํ วิตกกสฺส จ
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๒๔] สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมฺมา สวิตกกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปริมา ปริมา สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ ปจฺฉิमानํ ปจฺฉิमानํ
 สวิตกกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมฺมา อวิตกกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปริมา ปริมา สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิตกกสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สวิตกํ จุติจิตฺตํ วิตกโก จ อวิตกกสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส
 ฯ เป ฯ อวชฺชชานา จ วิตกโก จ ปณฺจหนํ วิญฺญาณานํ ฯ เป ฯ สวิตกกา ขนฺธา
 จ วิตกโก จ อวิตกกสฺส วุฏฺฐจหนฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุตฺตสฺส ฌานสฺส
 ปริกมฺมมฺว จ วิตกโก จ ฯ เป ฯ (เหฏฺฐาลิขิตเลขํ อิมินา การณฺเน ทวฺหาพฺพ.)
 อนฺุโลมมฺว จ วิตกโก จ อวิตกกาย ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมฺมา สวิตกกสฺส จ อวิตกกสฺส จ ฐมฺมสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปริมา ปริมา สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ ปจฺฉิमानํ
 ปจฺฉิमानํ สวิตกกานํ ขนฺธานํ วิตกกสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมนฺนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. อณฺณมณฺณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. นว. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

อุปนิสฺสย

[๑๒๕] สวิตกโก ฐมโม สวิตกทุกสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย : สวิตกกา ขนฺธา สวิตกกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกกา ขนฺธา อวิตกกานํ ขนฺธานํ วิตกทุกสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกกา ขนฺธา สวิตกกานํ ขนฺธานํ วิตกทุกสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๒๖] อวิตกโก ฐมโม อวิตกทุกสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย : อวิตกกํ สทฺธํ อุปนิสฺสย อวิตกกํ ฌานํ อุปฺปาเทติ, มกฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิณฺณํ อุปฺปาเทติ, สmapตฺตี อุปฺปาเทติ. อวิตกกํ สึลํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ ๖ เป ๖ กายิกํ สุขํ ๖ เป ๖ กายิกํ ทุกฺขํ ๖ เป ๖ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ วิตกกํ อุปนิสฺสย อวิตกกํ ฌานํ ๖ เป ๖ มกฺคํ ๖ เป ๖ อภิณฺณํ ๖ เป ๖ สmapตฺตี อุปฺปาเทติ. อวิตกกา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ วิตกโก จ อวิตกกาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย. กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทุกฺขสฺส. อวิตกทุกสฺส มกฺคสฺส, ผลสmapตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อวิตกโก ฐมโม สวิตกทุกสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ทีณิปี อุปนิสฺสยา สพฺพตฺถ กาทพฺพา.) อวิตกกํ สทฺธํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ, สึลํ สmapทียติ, อโปสถกมฺมํ กโรติ. สวิตกกํ ฌานํ ๖ เป ๖ วิปสฺสณํ ๖ เป ๖ มกฺคํ ๖ เป ๖ อภิณฺณํ ๖ เป ๖ สmapตฺตี อุปฺปาเทติ, มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิ จณฺหาติ. อวิตกกํ สึลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ วิตกกํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สmapตฺตี อุปฺปาเทติ, ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺนํ. อวิตกกา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ วิตกโก จ สวิตกกาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย ๖ เป ๖ รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนํ สวิตกทุกสฺส มกฺคสฺส, ผลสmapตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อวิตกโก ฐโม สวิตกกุสส จ อวิตกกุสส จ ฐมมสส อุปนิสสยปัจจเยน
 ปัจจโย. อวิตกโก สทฐ์ อุปนิสสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ (ทุตยวาเร ลิตฺติปา
 สพะเพ กาทพฺพา.) สสมาปตฺตี อุปฺปาเทติ, มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิ คณฺหาติ. สีสํ
 ๖ เป ๖ ปณฺณํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ วิตกโก อุปนิสสย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ ปาณํ
 หนฺติ ๖ เป ๖ สํมํ ภินฺนํ. อวิตกกา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ วิตกโก จ
 สวิตกกาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย ๖ เป ๖ รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนํ สวิตกกุสส
 มกฺกสฺส, ผลสสมาปตฺติยา วิตกกุสส จ อุปนิสสยปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

[๑๒๗] สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมา สวิตกกุสส ฐมมสส อุปนิสสย-
 ปัจจเยน ปัจจโย. สวิตกกา ฆนฺธา จ วิตกโก จ สวิตกกานํ ฆนฺธานํ อุปนิสสย-
 ปัจจเยน ปัจจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกกา ฆนฺธา จ วิตกโก จ อวิตกกานํ
 ฆนฺธานํ วิตกกุสส จ อุปนิสสยปัจจเยน ปัจจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สวิตกกา ฆนฺธา
 จ วิตกโก จ สวิตกกานํ ฆนฺธานํ วิตกกุสส จ อุปนิสสยปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

ปุเรชาต

[๑๒๘] อวิตกโก ฐโม อวิตกกุสส ฐมมสส ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย.
 อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 อนิจุโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ วิตกโก อุปฺปชฺชนฺติ.
 ทิพฺเพน ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตน์ กายวิณฺณณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ:
 จกฺขายตน์ จกฺขวิณฺณณสฺส ๖ เป ๖ กายายตน์ ๖ เป ๖ วตฺถุ อวิตกกานํ ฆนฺธานํ
 วิตกกุสส จ ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. อวิตกโก ฐโม สวิตกกุสส ฐมมสส
 ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ:
 จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อนิจุโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ
 สวิตกกา ฆนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ สวิตกกานํ ฆนฺธานํ ปุเรชาต-
 ปัจจเยน ปัจจโย. อวิตกโก ฐโม สวิตกกุสส จ อวิตกกุสส จ ฐมมสส ปุเรชาต-
 ปัจจเยน ปัจจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: จกฺขํ
 ๖ เป ๖ วตฺถุ อนิจุโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ
 สวิตกกา ฆนฺธา จ วิตกโก จ อุปฺปชฺชนฺติ. วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ สวิตกกานํ
 ฆนฺธานํ วิตกกุสส จ ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

ปจฺจาทาเสวน

[๑๒๙] สวิตกโก ฐมฺโม อวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส ปจฺจาทาปจฺจเยน ปจฺจโย.
(ตีณิ, ปจฺจาทา.) อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

กมฺมาทิ

[๑๓๐] สวิตกโก ฐมฺโม สวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตา, นานาชนิดิกา. สหชาตา : สวิตกฺกา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ
กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ นานาชนิดิกา : สวิตกฺกา เจตนา
วิปากานํ สวิตกฺกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (เอวํ จตฺตาริ, สหชาตาปี
นानาชนิดิกายิ กาทพฺพา.)

วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. อินฺทฺริย-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย.
นว. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ฉ.

[๑๓๑] สวิตกโก ฐมฺโม สวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปจฺจาทา. (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

อวิตกโก ฐมฺโม อวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
ปุเรชาตํ, ปจฺจาทา. (สงฺฆิตฺตํ.) อวิตกโก ฐมฺโม สวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) อวิตกโก ฐมฺโม สวิตกฺกสฺส จ
อวิตกฺกสฺส จ ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตา :
ปฏิสนธิกฺขณ ๖ ตฺถ วิตกฺกสฺส สมฺปยุตฺตกาณญฺจ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปุเรชาตา : ๖ ตฺถ วิตกฺกสฺส สมฺปยุตฺตกาณญฺจ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมฺมา อวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจาทา. (สงฺฆิตฺตํ.)

อติฏฺฐาทิ

[๑๓๒] สวิตกโก ฐมฺโม สวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. (เอกํ,
ปฏฺฐิจสฺสทิสฺ.) สวิตกโก ฐมฺโม อวิตกฺกสฺส ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ,
ปจฺจาทา. (สงฺฆิตฺตํ.) สวิตกโก ฐมฺโม สวิตกฺกสฺส จ อวิตกฺกสฺส จ ฐมฺมสฺส
อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏฺฐิจสฺสทิสฺ.) (๓)

อวิตกโก ฐมโม อวิตกกุสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) อวิตกโก ฐมโม สวิตกกุสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) อวิตกโก ฐมโม สวิตกกุสฺส จ อวิตกกุสฺส จ ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต : วิตกโก สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิขณฺเณ วิตกโก สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฺขตฺตา จ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิขณฺเณ วตฺถุ วิตกกุสฺส สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํหติ, ตํ อารพฺภ วิตกโก จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุมฺปชฺชนฺติ. วตฺถุ วิตกกุสฺส สมฺปยุตฺตกานญจ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (๓)

[๑๓๓] สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมฺมา สวิตกกุสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต : สวิตกโก เอโก ขนฺโธ จ วิตกโก จ ตินฺดณฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ สหชาโต : สวิตกโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ตินฺดณฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ (ปฏิสนฺธิขณฺเณ สหชาตาปี เทว กาทพฺพา.) (๑)

สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมฺมา อวิตกกุสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา : สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตา : สวิตกกา ขนฺธา จ วตฺถุ จ วิตกกุสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (ปฏิสนฺธิขณฺเณ. ตีณิ.) ปจฺจชาตา : สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ ปุเรชาตฺสฺส อิมฺสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ กพฺพีการโ อหาโร จ อิมฺสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา : สวิตกกา ขนฺธา จ วิตกโก จ รูปชีวิตินฺทฺริยญจ กฺขตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. (๒)

สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมฺมา สวิตกกุสฺส จ อวิตกกุสฺส จ ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต : สวิตกโก เอโก ขนฺโธ จ วิตกโก จ ตินฺดณฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเน ปจฺจโย

ว เป ว เทว ขนฺธา จ ว เป ว สหชาโต : สวิตกกโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถ จ
 ติณฺณนํ ขนฺธํ วิตกกฺกสฺส จ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ว เป ว เทว ขนฺธา
 จ ว เป ว (ปฏิสนฺธิยาปี เทว.) (๓)

นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิตกกจฺจเยน ปจฺจโย. อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํว

[๑๓๔] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
 สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
 ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจนาชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก นว,
 อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฉาเน นว, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต จ,
 วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิกเต นว, อวิกเต นว.

อนฺโลมํ.

๒. ปจฺจนียฺยถาร

[๑๓๕] สวิตกกโก ฐมฺโฆ สวิตกกฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สวิตกกโก
 ฐมฺโฆ อวิกตกกฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สวิตกกโก ฐมฺโฆ สวิตกกฺกสฺส จ อวิกตกกฺกสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๓๖] อวิกตกกโก ฐมฺโฆ อวิกตกกฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิกตกกโก ฐมฺโฆ สวิตกกฺกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน

ปัจจุโย. อวิตกโก ฐโม สวิตกกุสฺส จ อวิตกกุสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเยน
 ปัจจุโย. สหชาตปัจจุเยน ปัจจุโย. อุปนิสฺสยปัจจุเยน ปัจจุโย. ปุเรชาตปัจจุเยน
 ปัจจุโย. (๓)

[๑๓๗] สวิตกโก จ อวิตกโก จ ฐมา สวิตกกุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
 ปัจจุเยน ปัจจุโย. สหชาตปัจจุเยน ปัจจุโย. อุปนิสฺสยปัจจุเยน ปัจจุโย. สวิตกโก
 จ อวิตกโก จ ฐมา อวิตกกุสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเยน ปัจจุโย. สหชาต-
 ปัจจุเยน ปัจจุโย. อุปนิสฺสยปัจจุเยน ปัจจุโย. ปุเรชาตปัจจุเยน ปัจจุโย. สวิตกโก
 จ อวิตกโก จ ฐมา สวิตกกุสฺส จ อวิตกกุสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเยน
 ปัจจุโย. สหชาตปัจจุเยน ปัจจุโย. อุปนิสฺสยปัจจุเยน ปัจจุโย. (๓)

๒. ปัจจุยปัจจนี ๒. สงฺขยวาร

[๑๓๘] นหตฺถยา นว, นอารมฺมณ นว, (สพฺพตฺถ นว,) โนอวิกเต นว.

๓. ปัจจยानุโลมปัจจนี

[๑๓๙] เหตุปัจจุยา นอารมฺมณ จตฺตาริ ๖ เป ๖ นสมนฺนตเร จตฺตาริ,
 นอญมฺมณฺเฑ เทว, นอุปนิสฺสย จตฺตาริ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต เทว, นวิปยุตฺเต
 จตฺตาริ, โนนตฺถียา จตฺตาริ, โนอวิกเต จตฺตาริ.

๔. ปัจจุยปัจจนียานุโลม

[๑๔๐] นเหตุปัจจุยา อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, (อนุโลมมาติกา
 วิตุลาเรตฺตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

สวิตกกุทฺถํ นิฏฺฐิตํ.

๘๘. สวิจารทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๑๔๑] สวิจาร์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิจาโร ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา.
 สวิจาร์ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ
 ๖ เป ๖ (ยถา สวิตกกุทฺถํ, เอวํ กาทพฺพํ, นินฺนนานากรณี. อิท มคฺเค จตฺตาริ
 กาทพฺพานิ. สวิจารทุเก อิมํ นานากรณี.)

สวิจารทุทํ นิฏฺฐิตํ.

๔๕. สປປຶຕິກທຸກ ໑. ປຼືຈຸຈາວາຣ

໑. ປຈຸຍານຸໂລມ ໑. ວິກງຄວາຣ

ເທຕຸ

[໑໔໒] ສປປຶຕິກໍ ຣມໍ ປຼືຈຸຈ ສປປຶຕິໂກ ຣມໍໂມ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ ເທຕຸປຈຸຈາ. ສປປຶຕິກໍ ເອກໍ ພຸຸຸ ປຼືຈຸຈ ຕໂຍ ພຸຸຸຸ າ ເປ າ ເທວ ພຸຸຸຸ າ ເປ າ ປຼືສຸຸຸຸຸຸ າ ເປ າ ສປປຶຕິກໍ ຣມໍ ປຼືຈຸຈ ອປປຶຕິໂກ ຣມໍໂມ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ ເທຕຸປຈຸຈາ. ສປປຶຕິໂກ ພຸຸຸ ປຼືຈຸຈ ປຶຕິ ຈ ຈິຕຸສມຸຸຸຸຸຸ ຮຸປໍ. ປຼືສຸຸຸຸຸຸ າ ເປ າ ສປປຶຕິກໍ ຣມໍ ປຼືຈຸຈ ສປປຶຕິໂກ ຈ ອປປຶຕິໂກ ຈ ຣມໍມາ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ ເທຕຸປຈຸຈາ. ສປປຶຕິກໍ ເອກໍ ພຸຸຸ ປຼືຈຸຈ ຕໂຍ ພຸຸຸຸ ປຶຕິ ຈ ຈິຕຸສມຸຸຸຸຸຸ ຮຸປໍ າ ເປ າ ເທວ ພຸຸຸຸ າ ເປ າ ປຼືສຸຸຸຸຸຸ າ ເປ າ (໓)

ອປປຶຕິກໍ ຣມໍ ປຼືຈຸຈ ອປປຶຕິໂກ ຣມໍໂມ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ ເທຕຸປຈຸຈາ. ອປປຶຕິກໍ ເອກໍ ພຸຸຸ ປຼືຈຸຈ ຕໂຍ ພຸຸຸຸ ຈິຕຸສມຸຸຸຸຸຸ ຮຸປໍ າ ເປ າ ປຶຕິ ປຼືຈຸຈ ຈິຕຸສມຸຸຸຸຸຸ ຮຸປໍ. ປຼືສຸຸຸຸຸຸ ອປປຶຕິກໍ ເອກໍ ພຸຸຸ ປຼືຈຸຈ ຕໂຍ ພຸຸຸຸ ກຸຸຸຸ ຈ ຮຸປໍ. ເທວ ພຸຸຸຸ າ ເປ າ ປຶຕິ ປຼືຈຸຈ ກຸຸຸຸ ຮຸປໍ. ພຸຸຸ ປຼືຈຸຈ າຕຸຸ, າຕຸຸ ປຼືຈຸຈ ພຸຸຸຸ. ປຶຕິ ປຼືຈຸຈ າຕຸຸ, າຕຸຸ ປຼືຈຸຈ ປຶຕິ. ເອກໍ ມາກຸຸ ປຼືຈຸຈ າ ເປ າ

(ຍຕາ ສວິຕຸກຸກໍ ສພຸພຸຕຸ, ເວ້ ສປປຶຕິກທຸກໍ ກາຕພຸພໍ. ສພຸພຸຕຸ ປາຕຸຕິ ປຼືສຸຸຸ ນາວີ ປພຸາ.)

໑. ປຈຸຍານຸໂລມ ໒. ສຈຸຍາວາຣ

[໑໔໓] ເທຕຸຸ ນາວ, ອາຣມຸເນ ນາວ, ອຣິປຕິຸ ນາວ າ ເປ າ ປຸຣາເຕ ຈ າ ເປ າ ກມເນ ນາວ, ວິປາເຕ ນາວ າ ເປ າ ອວິເຕ ນາວ.

໒. ປຈຸຍປຈຸນີຍ ໑. ວິກງຄວາຣ

ເທຕຸ

[໑໔໔] ສປປຶຕິກໍ ຣມໍ ປຼືຈຸຈ ສປປຶຕິໂກ ຣມໍໂມ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ ນເທຕຸປຈຸຈາ. ອເທຕຸກໍ ສປປຶຕິກໍ ເອກໍ ພຸຸຸ ປຼືຈຸຈ ຕໂຍ ພຸຸຸຸ າ ເປ າ ເທວ ພຸຸຸຸ າ ເປ າ ສປປຶຕິກໍ ຣມໍ ປຼືຈຸຈ ອປປຶຕິໂກ ຣມໍໂມ ອຸປປຸຸຸຸຸຸຸ ນເທຕຸປຈຸຈາ. ອເທຕຸເກ ສປປຶຕິໂກ

ชนธะ ปฏิจฺจ ปิฏฺติ จ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ. สบฺปปีตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สบฺปปีตโก จ
 อปฺปปีตโก จ ฐมฺมา อปฺปชฺชชฺติ นนฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ สบฺปปีตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ
 ตโย ชนฺธา ปิฏฺติ จ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธธ ๖ เป ๖ (๓)

อปฺปปีตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อปฺปปีตโก ฐมฺโม อปฺปชฺชชฺติ นนฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ
 อปฺปปีตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
 ชนฺธธ ๖ เป ๖ ปิฏฺติ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณฺเ อปฺปปีตํ
 เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา กฺกตฺตา จ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธธ ปฏิจฺจ เทว
 ชนฺธา กฺกตฺตา จ รูปํ. ชนฺธธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ชนฺธา. เอกํ มหาภูตํ
 ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสทฺตาปี.) วิจิจฺจาสทฺทเท อุตฺตจฺจสทฺทเท ชนฺธธ ปฏิจฺจ
 วิจิจฺจาสทฺทเท อุตฺตจฺจสทฺทเท โมโห. อปฺปปีตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สบฺปปีตโก ฐมฺโม
 อปฺปชฺชชฺติ นนฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ ปิฏฺติ ปฏิจฺจ สบฺปปีตโก ชนฺธา. (มฺลํ กาทพฺพ.)
 ปิฏฺติ ปฏิจฺจ สบฺปปีตโก ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ. (๓)

[๑๔๕] สบฺปปีตณฺจ อปฺปปีตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สบฺปปีตโก ฐมฺโม อปฺปชฺชชฺติ
 นนฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ สบฺปปีตํ เอกํ ชนฺธณฺจ ปิฏฺติจ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธธ ๖ เป ๖ สบฺปปีตณฺจ อปฺปปีตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อปฺปปีตโก ฐมฺโม
 อปฺปชฺชชฺติ นนฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ สบฺปปีตโก ชนฺธธ จ ปิฏฺติจ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺ
 รูปํ. อเหตุกํ สบฺปปีตโก ชนฺธธ จ มหาภูตํ จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺ รูปํ.
 สบฺปปีตณฺจ อปฺปปีตณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สบฺปปีตโก จ อปฺปปีตโก จ ฐมฺมา อปฺปชฺชชฺติ
 นนฺตฺตปจฺจยา. อเหตุกํ สบฺปปีตํ เอกํ ชนฺธณฺจ ปิฏฺติจ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา
 จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธธ จ ๖ เป ๖ อเหตุกํ สบฺปปีตํ เอกํ
 ชนฺธณฺจ ปิฏฺติจ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธธ จ ๖ เป ๖ อเหตุกํ
 สบฺปปีตโก ชนฺธธ จ ปิฏฺติจ มหาภูตํ จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺ รูปํ. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

สํหุต

[๑๔๖] นนฺตฺตยา นว, นนฺตฺตมณฺเ ตีณิ, นนฺตฺตปติยา นว, นนฺตฺตเร
 ตีณิ ๖ เป ๖ นนฺตฺตสย ตีณิ, นนฺตฺตเรชาเต นว, นนฺตฺตชาเต นว, นนฺตฺตเสวเน

นว, นกมเม จตุตถาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอก, นอินทริเย เอก, นฉาเน เอก, นมคเค นว, นสมปยุตเต ตีณิ, นวิปยุตเต จ, นนตฺติยา ตีณิ, นนวิคเต ตีณิ.

(เอว อิตเร เทว คณนาปี สหชาตวโรปี กาทพพา.)

๘๘. สบปีติกทุก ๓. ปจยวาร

๑. ปจยानุโลมาทิ

[๑๔๗] สบปีติก รมม ปจยยา สบปีติโก รมโม อุปปชชติ เหตุปจยยา. (สงฺฆิตฺ. ยถา สวิตกกทุกเก อนฺโลมปจยวาร, เอว ปวตฺติ ปฏิสนฺธิ นว ปญฺหา ปริณฺดา ปีติ นินฺนาณกรณา.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปติยา นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว.

อนฺโลม.

สบปีติก รมม ปจยยา สบปีติโก รมโม อุปปชชติ นเหตุปจยยา. ตีณิ. (ปฏิจจสทิส.)

สบปีติก รมม ปจยยา สบปีติโก รมโม อุปปชชติ นเหตุปจยยา. (ปวตฺติ ปฏิสนฺธิ กาทพพา. ปฏิจจวารสทิส. ยาว อสณฺณสทฺตา.) จกฺขายตํ ปจยยา จกฺขวิณฺณํ ๖ เป ๖ กายายตํ กายวิณฺณํ. วตฺถํ ปจยยา อเหตุกา สบปีติกา ขนฺธา ปีติ จ. วิจิจฺจาสทฺเต อทฺธจฺจสทฺเต ขนฺธ จ วตฺถุญจ ปจยยา วิจิจฺจาสทฺโท อทฺธจฺจสทฺโท โมโห. (อนฺโลมสทิส. นว ปญฺหา ปวตฺติเยว. ปฏิสนฺธิ นตฺติ. เอโกเยว โมโห.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ ๖ เป ๖ นอณฺณณณ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอก, นอินทริเย เอก, นฉาเน เอก, นมคเค นว, นสมปยุตเต ตีณิ, นวิปยุตเต จ, นนตฺติยา ตีณิ, นนวิคเต ตีณิ.

ปจฺจนี.

(เอว อิตเร เทว คณนาปี นิสฺสยวโรปี กาทพพา.)

๔๕. สປປຶຕິກທຸກ ໕. ສໍສຸຈຸວາຣ

໑. ປຈຸຍານໂລມາທິ

[໑໔໔] ສປປຶຕິກໍ ຣມໍ ສໍສຸຈຸ ສປປຶຕິໂກ ຣມໂມ ອຸປປຸຊຸທິ ເຕຸປຈຸຍາ
ໆ ເປ ໆ

ເຕຸຍາ ຈ, ອາຣມມເນ ຈ, (ສພຸທຸ ຈ,) ອວິກເຕ ຈ.

ອນໂລມໍ.

ນເຕຸຍາ ຈ, ນອຣິປຕິຍາ ຈ, ນປຸຣາເຕ ຈ, ນປຈຸຈາເຕ ຈ, ນອາເສວເນ
ຈ, ນກມເມ ຈຕຸຕາວິ, ນວິປາເກ ຈ, ນຜາເນ ເອກໍ, ນມຄເຕ ຈ, ນວິປຸຍຸຕເຕ ຈ.

ປຈຸນີຍໍ.

(ເອວໍ ອິຕເວ ເທຸ ຕຸນນາປີ ສມປຸຕຸຕວາໂຣປີ ກາຕພຸພາ.)

๔๕. สປປຶຕິກທຸກ ໖. ປຸຸຸວາຣ

໑. ປຈຸຍານໂລມ ໑. ວິກຸວາຣ

ເຕຸ

[໑໔໕] ສປປຶຕິໂກ ຣມໂມ ສປປຶຕິກສຸ ຣມມສຸ ເຕຸປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ.
ສປປຶຕິກ ເຕຸ ສມປຸຕຸຕກາ ນຸຣາ ເຕຸປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ. ປຸສນຣິກຸເນ ໆ ເປ ໆ
ສປປຶຕິໂກ ຣມໂມ ອປປຶຕິກສຸ ຣມມສຸ ເຕຸປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ. ສປປຶຕິກ ເຕຸ ປິຕິຍາ
ຈ ຈິຕຸສມຸຈຸຈານາ ນຸຣາ ຮຸປາ ເຕຸປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ. ປຸສນຣິກຸເນ ໆ ເປ ໆ (ມຸ່
ກາຕພຸພໍ.) ສປປຶຕິກ ເຕຸ ສມປຸຕຸຕກາ ນຸຣາ ປິຕິຍາ ຈ ຈິຕຸສມຸຈຸຈານາ ນຸຣາ
ຮຸປາ ເຕຸປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ. ປຸສນຣິກຸເນ ໆ ເປ ໆ (໓)

ອປປຶຕິໂກ ຣມໂມ ອປປຶຕິກສຸ ຣມມສຸ ເຕຸປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ. ອປປຶຕິກ
ເຕຸ ສມປຸຕຸຕກາ ນຸຣາ ຈິຕຸສມຸຈຸຈານາ ນຸຣາ ຮຸປາ ເຕຸປຈຸຍເນ ປຈຸຍໂຍ.
ປຸສນຣິກຸເນ ໆ ເປ ໆ (໑)

อารมมณ

[๑๕๐] สปปิติกโก ฐมโม สปปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สปปิติกเก ขนฺธเ อารพฺภ สปปิติกา ขนฺธา อูปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สปปิติกเก ขนฺธเ อารพฺภ อูปฺปิติกา ขนฺธา จ ปิตี จ อูปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สปปิติกเก ขนฺธเ อารพฺภ สปปิติกา ขนฺธา จ ปิตี จ อูปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๑๕๑] อูปฺปิติกโก ฐมโม อูปฺปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อูปฺปิติกเกน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สัลลํ ๖ เป ๖ อูโปสถกมฺมํ กตฺวา อูปฺปิติกเกน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาทเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ อูปฺปิติกโก ราโค อูปฺปชฺชนฺติ. ทิฏฺฐิ อูปฺปชฺชนฺติ, วิจิจฺฉา อูปฺปชฺชนฺติ. อุตฺตรจํ อูปฺปชฺชนฺติ. โทมนสฺสํ อูปฺปชฺชนฺติ. อูปฺปิติกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลา วุฏฺฐหิตฺวา อูปฺปิติกเกน จิตฺเตน ผลํ ปจฺจเวกฺขติ. อริยา อูปฺปิติกเกน จิตฺเตน นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ อูปฺปิติกสฺส โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อาวชฺชนาย ปิตฺติยา จ อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา สปปิติกเกน จิตฺเตน อูปฺปิติกเก ปเทเน กิเลเส ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตเ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อูปฺปิติกเก ขนฺธเ จ ปิตฺติจ อูปฺปิติกเกน จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาทเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ อูปฺปิติกโก ราโค อูปฺปชฺชนฺติ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อูปฺปชฺชนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขนา รูโป ปสฺสติ ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตน์ กายวิญฺญาณสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อูปฺปิติกา ขนฺธา อิทฺธิวิธวณฺสฺส, เจโตปฺริยวณฺสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตีวณฺสฺส, ยถากมฺมุปกวณฺสฺส, อนาคตํวณฺสฺส, อาวชฺชนาย, ปิตฺติยา จ อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อูปฺปิติกเก ขนฺธเ จ ปิตฺติจ อารพฺภ อูปฺปิติกา ขนฺธา จ ปิตี จ อูปฺปชฺชนฺติ. (๑)

อูปฺปิติกโก ฐมโม สปปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อูปฺปิติกเกน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สัลลํ ๖ เป ๖ อูโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ สปปิติกเกน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาทเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ สปปิติกโก ราโค อูปฺปชฺชนฺติ. ทิฏฺฐิ อูปฺปชฺชนฺติ. อูปฺปิติกา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ ผลา วุฏฺฐหิตฺวา สปปิติกเกน จิตฺเตน ผลํ ปจฺจเวกฺขติ. อริยา สปปิติกเกน จิตฺเตน นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ สปปิติกสฺส โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส

อามมณปะจายเณ ปจโย. อริยา สปะปัตติเกน จิตฺเตน อปะปัตติเก ปหิเน กิเลเส
 ๖ เป ๖ วิกุขมฺภิตะ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อปะปัตติเก
 ขนฺธะ จ ปัตติญจ สปะปัตติเกน จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปัสฺสติ, อสฺสาเทติ
 อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ สปะปัตติโก ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. อปะปัตติเก
 ขนฺธะ จ ปัตติญจ อารพฺภ สปะปัตติกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๒)

อปะปัตติโก ฐมโม สปะปัตติกสฺส จ อปะปัตติกสฺส จ ฐมฺมสฺส อามมณปะจายเณ
 ปจโย. อปะปัตติเกน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สิลํ ๖ เป ๖ อโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖
 สปะปัตติเกน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ สปะปัตติกา
 ขนฺธา จ ปัตติ จ อุปฺปชฺชนฺติ. อปะปัตติกา ฌานา ๖ เป ๖ มคฺคา ๖ เป ๖ ผลา
 วุฏฺฐหิตฺวา สปะปัตติเกน จิตฺเตน ผลํ ปจฺจเวกฺขติ. อริยา สปะปัตติเกน จิตฺเตน นิพฺพานํ
 ปจฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ สปะปัตติกสฺส โคตฺตฺวสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส,
 ปัตติยา จ อามมณปะจายเณ ปจโย. อริยา สปะปัตติเกน จิตฺเตน อปะปัตติเก ปหิเน
 กิเลเส ปจฺจเวกฺขณฺติ, วิกุขมฺภิตะ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖
 วตฺถุ อปะปัตติเก ขนฺธะ จ ปัตติญจ สปะปัตติเกน จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปัสฺสติ,
 อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ สปะปัตติโก ราโค อุปฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ
 อปะปัตติเก ขนฺธะ จ ปัตติญจ อารพฺภ สปะปัตติกา ขนฺธา จ ปัตติ จ อุปฺปชฺชนฺติ.
 ๒ อปะปัตติเก ขนฺธะ จ ปัตติญจ อารพฺภ สปะปัตติกา ขนฺธา จ ปัตติ จ อุปฺปชฺชนฺติ. ๒ (๓)

[๑๕๒] สปะปัตติโก จ อปะปัตติโก จ ฐมฺมา สปะปัตติกสฺส ฐมฺมสฺส อามมณปะจายเณ
 ปจโย. สปะปัตติเก ขนฺธะ จ ปัตติญจ อารพฺภ สปะปัตติกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ.
 (มฺลํ กาทพฺพ.) สปะปัตติเก ขนฺธะ จ ปัตติญจ อารพฺภ อปะปัตติกา ขนฺธา จ ปัตติ จ
 อุปฺปชฺชนฺติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สปะปัตติเก ขนฺธะ จ ปัตติญจ อารพฺภ สปะปัตติกา ขนฺธา
 จ ปัตติ จ อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

อธิปติ

[๑๕๓] สปะปัตติโก ฐมโม สปะปัตติกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปะจายเณ ปจโย.
 อามมณธัธิปติ, สหชาตาธิปติ. อามมณธัธิปติ: สปะปัตติเก ขนฺธะ อรุ กตฺวา
 สปะปัตติกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. สหชาตาธิปติ: สปะปัตติกา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ
 ขนฺธานํ อธิปติปะจายเณ ปจโย. (๑)

๑-๑ ฉ.ม. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ. ๒-๒ ฉ.ม. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

สบปีติโก ฐมโม อปปีติกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ : สบปีติเก ขนฺธํ คุรุ กตฺวา อปปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ อูปฺปชฺชนฺติ. สหชาตาริปีติ : สบปีติกา อธิปติ ปีติยา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ อธิปติ ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สบปีติโก ฐมโม สบปีติกสฺส จ อปปีติกสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ : สบปีติเก ขนฺธํ คุรุ กตฺวา อปปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ อูปฺปชฺชนฺติ. สหชาตาริปีติ : สบปีติกา อธิปติ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ ปีติยา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๕๔] สบปีติโก ฐมโม อปปีติกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ : อปปีติเกน จิตฺเตน ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อูโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ อปปีติเกน จิตฺเตน ตํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสทาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา อปปีติโก ราโค อูปฺปชฺชนฺติ, ภิฏฺฐิ อูปฺปชฺชนฺติ. อปปีติกา ฌานา ๖ เป ๖ มคฺคา ๖ เป ๖ ผลา วุฏฺฐิหิตฺวา อปปีติเกน จิตฺเตน ผลํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. อริยา อปปีติเกน จิตฺเตน นิพฺพานํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ อปปีติกสฺส โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ๑ ผลสฺมาปตฺติยา ปีติยา จ ๑ อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อปปีติเก ขนฺธํ จ ปีติญจ อปปีติเกน จิตฺเตน คุรุ กตฺวา อสฺสทาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา อปปีติโก ราโค อูปฺปชฺชนฺติ. ภิฏฺฐิ อูปฺปชฺชนฺติ. อปปีติเก ขนฺธํ จ ปีติญจ คุรุ กตฺวา อปปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ อูปฺปชฺชนฺติ. สหชาตาริปีติ : อปปีติกา อธิปติ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานนญจ รูปานํ อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อปปีติโก ฐมโม สบปีติกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ : อปปีติเกน จิตฺเตน ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อูโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ (สฺงฺขิตฺตํ.) นิพฺพานํ สบปีติกสฺส โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ อปปีติเก ขนฺธํ จ ปีติญจ สบปีติเกน จิตฺเตน คุรุ กตฺวา อสฺสทาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา สบปีติโก ราโค อูปฺปชฺชนฺติ. ภิฏฺฐิ อูปฺปชฺชนฺติ. อปปีติเก ขนฺธํ จ ปีติญจ คุรุ กตฺวา สบปีติกา ขนฺธา อูปฺปชฺชนฺติ. (๒)

สพฺเปตฺติโก ฐมฺโม สพฺเปตฺติกสฺส จ อปฺเปตฺติกสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณชาติปฺติ : ทานํ ๖ เป ๖ (สงฺฆิตฺตํ.) นิพฺพานํ สพฺเปตฺติกสฺส
 โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มกฺกสฺส, ผลสฺส, ปิทยิยา จ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ อปฺเปตฺติเก ขนฺธเ จ ปิทยิยาจ สพฺเปตฺติเกน จิตฺเตน คุรํ
 กตฺวา อสฺสทาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรํ กตฺวา สพฺเปตฺติโก^๑ ราโค ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ
 อปฺปชฺชติ, อปฺเปตฺติเก ขนฺธเ จ ปิทยิยาจ คุรํ กตฺวา สพฺเปตฺติกา ขนฺธา จ ปิทยิ
 อปฺปชฺชติ. (๓)

[๑๕๕] สพฺเปตฺติโก จ อปฺเปตฺติโก จ ฐมฺมา สพฺเปตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณชาติปฺติ : สพฺเปตฺติเก ขนฺธเ จ ปิทยิยาจ คุรํ กตฺวา สพฺเปตฺติกา
 ขนฺธา อปฺปชฺชติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สพฺเปตฺติเก ขนฺธเ จ ปิทยิยาจ คุรํ กตฺวา
 อปฺเปตฺติกา ขนฺธา จ ปิทยิ จ อปฺปชฺชติ. (มฺลํ กาทพฺพ.) สพฺเปตฺติเก ขนฺธเ จ
 ปิทยิยาจ คุรํ กตฺวา สพฺเปตฺติกา ขนฺธา จ ปิทยิ จ อปฺปชฺชติ. (๓)

อนนฺตราทิ

[๑๕๖] สพฺเปตฺติโก ฐมฺโม สพฺเปตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา สพฺเปตฺติกา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ สพฺเปตฺติกาณํ ขนฺธานํ อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา สพฺเปตฺติกา ขนฺธา ปจฺจิมสฺส
 ปจฺจิมสฺส อปฺเปตฺติกสฺส ปิทยิยา จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สพฺเปตฺติกํ จตฺติจิตฺตํ
 อปฺเปตฺติกสฺส อปฺปตฺติจิตฺตสฺส. สพฺเปตฺติกํ ภวํกํ อวชฺชชานาย. สพฺเปตฺติกา ขนฺธา
 อปฺเปตฺติกสฺส วุฏฺฏจฺฉานสฺส. ปิทยิสหคฺคา วิปากมโนวิญฺญาณธาตุ กิริยมโนวิญฺญาณธาตุยา.
 สพฺเปตฺติกํ ภวํกํ อปฺเปตฺติกสฺส ภวํกสฺส. สพฺเปตฺติกํ กุสลากุสลํ อปฺเปตฺติกสฺส วุฏฺฏจฺฉานสฺส.
 กิริยํ วุฏฺฏจฺฉานสฺส. ผลํ วุฏฺฏจฺฉานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
 ปุริมา ปุริมา สพฺเปตฺติกา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ สพฺเปตฺติกาณํ ขนฺธานํ ปิทยิยา
 จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๕๗] อปฺเปตฺติโก ฐมฺโม อปฺเปตฺติกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา ปิทยิ ปจฺจิมาย ปจฺจิมาย ปิทยิยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา
 ปุริมา อปฺเปตฺติกา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อปฺเปตฺติกาณํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน

ปัจจโย. อนฺโถมํ โคตฺตฺรํสุตฺตํ ๖ เป ๖ อปฺปีติกาย ผลสฺมาปฺตฺติยา ปีติยา จ
อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปฺริมา ปฺริมา ปีติ ปฺจฺจิมานํ ปฺจฺจิมานํ
สบปีติกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. อปฺปีติกํ จุติจิตฺตํ สบปีติกสฺส
อุปฺปตฺติจิตฺตสฺส. อวชฺชนา สบปีติกานํ ขนฺธานํ. อปฺปีติกา ขนฺธา สบปีติกสฺส
วฺฏฺฏจฺฉานสฺส. วิปํกมโนธาตํ สบปีติกาย วิปํกมโนวิญฺญาณธาตฺยา. อปฺปีติกํ ภวํ
สบปีติกสฺส ภวํคฺคสฺส. อปฺปีติกํ กุสฺลาภุสฺสํ สบปีติกสฺส วฺฏฺฏจฺฉานสฺส. กิริยํ วฺฏฺฏจฺฉานสฺส.
ผลํ วฺฏฺฏจฺฉานสฺส อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. นิโรธา วฺฏฺฏจฺฉานสฺส เหนวสฺสณฺณานาสฺสณฺณายตฺนํ
สบปีติกาย ผลสฺมาปฺตฺติยา อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. (๒)

อปฺปีติโก ฐมฺโม สบปีติกสฺส จ อปฺปีติกสฺส จ ฐมฺมสฺส อนนฺตรปฺจฺเจเนน
ปฺจฺจโย. ปฺริมา ปฺริมา ปีติ ปฺจฺจิมานํ ปฺจฺจิมานํ สบปีติกานํ ขนฺธานํ ปีติยา จ
อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. (๓)

[๑๕๘] สบปีติโก จ อปฺปีติโก จ ฐมฺมา สบปีติกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตร-
ปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. ปฺริมา ปฺริมา สบปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ ปฺจฺจิมาย ปฺจฺจิมาย
สบปีติกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. (๑)

สบปีติโก จ อปฺปีติโก จ ฐมฺมา อปฺปีติกสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปฺจฺเจเนน
ปฺจฺจโย. ปฺริมา ปฺริมา สบปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ ปฺจฺจิมาย ปฺจฺจิมาย ปีติยา
อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. สบปีติกํ จุติจิตฺตํ ปีติ จ อปฺปีติกสฺส อุปฺปตฺติจิตฺตสฺส.
สบปีติกํ ภวํคฺคจ ปีติ จ อวชฺชนาย. สบปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ อปฺปีติกสฺส
วฺฏฺฏจฺฉานสฺส. สบปีติกา วิปํกมโนวิญฺญาณธาตํ จ ปีติ จ กิริยมโนวิญฺญาณธาตฺยา.
สบปีติกํ ภวํคฺคจ ปีติ จ อปฺปีติกสฺส ภวํคฺคสฺส. สบปีติกํ กุสฺลาภุสฺสํ ปีติ จ
อปฺปีติกสฺส วฺฏฺฏจฺฉานสฺส. กิริยํ วฺฏฺฏจฺฉานสฺส. ผลํ วฺฏฺฏจฺฉานสฺส. อนนฺตรปฺจฺเจเนน
ปฺจฺจโย. (๒)

สบปีติโก จ อปฺปีติโก จ ฐมฺมา สบปีติกสฺส จ อปฺปีติกสฺส จ ฐมฺมสฺส
อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. ปฺริมา ปฺริมา สบปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ ปฺจฺจิมานํ
ปฺจฺจิมานํ สบปีติกานํ ขนฺธานํ ปีติยา จ อนนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. (๓)

สมนฺนฺตรปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. นว. สหชาตปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. นว. อณฺณมณฺณ-
ปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. นว. นิสฺสยปฺจฺเจเนน ปฺจฺจโย. นว.

อุปนิสฺสย

[๑๕๔] สปัปปีติโก ธมฺโม สปัปปีติกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สปัปปีติกา ขนฺธา สปัปปีติกาณํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สปัปปีติกา ขนฺธา สปัปปีติกาณํ ขนฺธานํ ปีติยา จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สปัปปีติกา ขนฺธา สปัปปีติกาณํ ขนฺธานํ ปีติยา จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๖๐] สปัปปีติโก ธมฺโม สปัปปีติกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สปัปปีติโก สทฺธํ อุปนิสฺสย สปัปปีติเกน จิตฺเตน ทานํ เทติ, สีลํ สมายิตฺติ, อูโปสถกมฺมํ กโรติ. สปัปปีติโก ฌานํ ๖ เป ๖ วิปัสสนํ ๖ เป ๖ มคฺคํ ๖ เป ๖ อภิญฺจํ ๖ เป ๖ สมายิตฺติ อูปปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ จิตฺตํ. สปัปปีติโก สีลํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ ๖ เป ๖ อภิญฺจํ. รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ทิฏฺฐิ. ปตฺตณฺ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทุกฺขํ. อุตฺ. โกชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ ปีติ อุปนิสฺสย สปัปปีติเกน จิตฺเตน ทานํ ๖ เป ๖ สมายิตฺติ อูปปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํมํ ภิณฺหนฺติ. สปัปปีติกา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ ปีติ จ สปัปปีติกาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปตฺตณาย. กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทุกฺขสฺส. มคฺคสฺส. ผลสมายิตฺติยา ปีติยา จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สปัปปีติโก ธมฺโม สปัปปีติกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ตีณิ อุปนิสฺสยา.) สปัปปีติโก สทฺธํ อุปนิสฺสย สปัปปีติเกน จิตฺเตน ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สปัปปีติกา ฌานา ๖ เป ๖ มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ จิตฺตํ. สปัปปีติโก สีลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ ปีติ อุปนิสฺสย สปัปปีติเกน จิตฺเตน ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สมายิตฺติ อูปปาเทติ. สปัปปีติเกน จิตฺเตน อทินฺนํ ๖ เป ๖ มุสา ๖ เป ๖ ปีสฺสณํ ๖ เป ๖ สมฺมํ ๖ เป ๖ สนฺธิ ๖ เป ๖ นิลฺโลปํ ๖ เป ๖ เอกการิกํ ๖ เป ๖ ปริปนฺนํ ๖ เป ๖ ปรทวารํ ๖ เป ๖ กามฆาตํ ๖ เป ๖ นิคมฆาตํ กโรติ สปัปปีติกา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ ปีติ จ สปัปปีติกาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย. รากสฺส. โมหสฺส. มานสฺส. ทิฏฺฐิยา. ปตฺตณาย. มคฺคสฺส. ผลสมายิตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อปปีติโก ฐโม สบปีติกสฺส จ อปปีติกสฺส จ ฐมฺมสฺส อฺปนีสฺสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (ตีณิ อฺปนีสฺสยา.) อปปีติกํ สทฺธํ อฺปนีสฺสย สบปีติเกน จิตฺเตน ทานํ
 เทติ ๖ เป ๖ สมาสฺสํ อฺปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ ถนฺหาติ. อปปีติกํ สิตํ
 ๖ เป ๖ เสนาสนํ ปีติ อฺปนีสฺสย สบปีติเกน จิตฺเตน ทานํ เทติ ๖ เป ๖
 สมาสฺสํ อฺปฺปาเทติ. สบปีติเกน จิตฺเตน อทินฺนํ อาภยติ ๖ เป ๖ (ทุตฺตยวาทสทฺธิ.)
 นิคมฆาตํ กโรติ. อปปีติกา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ ปีติ จ สบปีติกา สทฺธา
 ๖ เป ๖ ปญฺญา ๖ เป ๖ รากสฺส ๖ เป ๖ โมหสฺส ๖ เป ๖ มานสฺส ๖ เป ๖
 ทิฏฺฐิยา ๖ เป ๖ ปตฺตุนาย ๖ เป ๖ มกฺกสฺส, ผลสมาสฺส ปัตติยา จ อฺปนีสฺสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๓)

สบปีติโก จ อปปีติโก จ ฐมา สบปีติกสฺส ฐมฺมสฺส อฺปนีสฺสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (ตีณิปี อฺปนีสฺสยา.) สบปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ สบปีติกา ขนฺธานํ
 อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สบปีติกา ขนฺธา จ ปีติ จ อปปีติกา
 ขนฺธานํ ปัตติยา จ อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สบปีติกา ขนฺธา
 จ ปีติ จ สบปีติกา ขนฺธานํ ปัตติยา จ อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปุเรชาต

[๑๖๑] อปปีติโก ฐโม อปปีติกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺตปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺตํ
 อปปีติเกน จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนํ, ตํ อารมฺม
 อปปีติโก ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ ๖ เป ๖ ปีติ อฺปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขฺนา
 รูปํ ปสฺสติ ๖ เป ๖ โสภณพฺพายตน์ กายวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ วตฺตปุเรชาตํ :
 จกฺขยตน์ จกฺขวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ กายายตน์ กายวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ วตฺต
 อปปีติกา ปัตติยา จ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อปปีติโก ฐโม สบปีติกสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณ-
 ปุเรชาตํ, วตฺตปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺตํ อปปีติเกน^๑

จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาทฺเต อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ สบฺบปีติโก
ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. วตฺถุปรุเรชาตํ : วตฺถุ สบฺบปีติกานํ ขนฺธานํ
ปรุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปฺปติโก ธมฺโม สบฺบปีติกสฺส จ อุปฺปติกสฺส จ ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณปรุเรชาตํ, วตฺถุปรุเรชาตํ. อารมฺมณปรุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖
วตฺถุ อุปฺปติเกน^๑ จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาทฺเต อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ
ปีติ จ สมฺปยุตฺตกา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชติ. วตฺถุปรุเรชาตํ : วตฺถุ สบฺบปีติกานํ
ขนฺธานํ ปีติยา จ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปจฺจชาตาหิ

[๑๖๒] สบฺบปีติโก ธมฺโม อุปฺปติกสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ทีณิ. อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. จ. (สหชาตาปี
นानาขณิกายี กาทพฺพา, เทว นานาขณิกา.) วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. อาหาร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย.
นว. มกฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. จ. วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปณฺจ. อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. (สงฺฆิตฺตํ. สวิตกฺกทุกฺสทิสํ กาทพฺพ.)
นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๑๖๓] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ นว, อธิปติยา นว, อนนฺตเร นว,
สมนฺนตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
ปรุเรชาเต ทีณิ, ปจฺจชาตาเต ทีณิ, อาเสวน นว, กมฺเม จ, วิปาก นว, อาหาร
จตฺตาริ, อินฺทฺริย จตฺตาริ, ฌาน นว, มกฺเก จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต จ, วิปฺปยุตฺเต
ปณฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิคเต นว.

อนฺโลม.

๒. ปจันนียสูตร

[๑๖๔] สปปิติกโก ฐมโม สปปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. สปปิติกโก ฐมโม อปฺปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. สปปิติกโก ฐมโม สปปิติกสฺส จ อปฺปิติกสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๑๖๕] อปฺปิติกโก ฐมโม อปฺปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. อปฺปิติกโก ฐมโม สปปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อปฺปิติกโก ฐมโม สปปิติกสฺส จ อปฺปิติกสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๑๖๖] สปปิติกโก จ อปฺปิติกโก จ ฐมฺมา สปปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณ-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. สปปิติกโก
จ อปฺปิติกโก จ ฐมฺมา อปฺปิติกสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาต-
ปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. สปปิติกโก
จ อปฺปิติกโก จ ฐมฺมา สปปิติกสฺส จ อปฺปิติกสฺส จ ฐมมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ
ปจฺจโย. สหชาตปฺจายเณ ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตปฺจายเณ
ปจฺจโย.^๑

(ปจันนียวิภังคคณนาปี สวิตกกฤตทุกสทิสสา. ยทิปี น สมเอติ อิมํ อนฺโถมํ
ปจฺจเวกฺขิตฺวา กณฺเฑทพฺพํ. อิตเร เทว กณฺเฑทพฺพวา.)

สปปิติกทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๑ จ.ม. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

๕๐. ปิติสหคตทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๑๖๗] ปิติสหคตํ ฐมํ ปฏิจจ ปิติสหคโต ฐมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา.
ปิติสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ว เป ว เทว ขนฺธเ ว เป ว

(เอวํ ปิติสหคตทุกํ วิตุถาเรตพพํ. สปปิติกทุกสทิสํ, นินฺนนานาภรณํ, อามสนํ
นินฺนนานํ.)

ปิติสหคตทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๑. สุขสหคตทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจยานุโลมาทิ

เหตุ

[๑๖๘] สุขสหคตํ ฐมํ ปฏิจจ สุขสหคโต ฐมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา.
สุขสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา, เทว ขนฺธเ ปฏิจจ เอโก ขนฺธโ.
ปฏิสนฺธิกฺขณเ ว เป ว สุขสหคตํ ฐมํ ปฏิจจ นสุขสหคโต ฐมโม อูปปชชติ
เหตุปัจจยา. สุขสหคเต ขนฺธเ ปฏิจจ สุขํ จิตฺตสมฺภุจฺจานณฺจ รูปํ. (เอวํ สุขสหคตทุกํ
วิตุถาเรตพพํ. ยถา สปปิติกทุกสฺส อนฺโถมํ ปฏิจจวาโร.)

เหตุยา นว, อารมฺมณเ นว ว เป ว ปุเรชาเต จ, อาเสวเน จ, กมฺเม
นว ว เป ว อวิกเต นว.

อนฺโถมํ.

[๑๖๙] สุขสหคตํ ฐมํ ปฏิจจ สุขสหคโต ฐมโม อูปปชชติ นเหตุปัจจยา.
อเหตุกํ สุขสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา, เทว ขนฺธเ ว เป ว (มุลํ
กาตพพํ.) อเหตุเก สุขสหคเต ขนฺธเ ปฏิจจ สุขณฺจ จิตฺตสมฺภุจฺจานณฺจ รูปํ. สุขสหคตํ
ฐมํ ปฏิจจ สุขสหคโต จ นสุขสหคโต จ ฐมมา อูปปชชติ นเหตุปัจจยา.
อเหตุกํ สุขสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ เทว ขนฺธา สุขณฺจ จิตฺตสมฺภุจฺจานณฺจ รูปํ.
เทว ขนฺธเ ว เป ว (๓)

นสฺสสหคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺสสหคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ นสฺสสหคํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖
 เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกํ สฺขํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. อเหตุกปฏิสฺสณฺธิกฺขณ
 นสฺสสหคํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฺกตฺตา จ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ
 ๖ เป ๖ ขนฺธ ปฏิจฺจ วตฺถ, วตฺถํ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว
 อสฺสณฺสสฺสทา.) วิจิจฺจาสหคเต อุตฺตรจฺจสหคเต ขนฺธ ปฏิจฺจ วิจิจฺจาสหคโต
 อุตฺตรจฺจสหคโต โมโห. (ยถา สบฺบปีติเก นเหตุปจฺจยสฺสทิสํ, นินฺนํ, สพฺพทฺถเมว
 นว ปญฺหา.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ นอปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต
 นว, นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาร
 เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน จ, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต จ,
 โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

ปจฺจนีโย.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี สหชาตวโรปี ปฏิจฺจวารสฺสทิส. ปจฺจยวเร
 ปวตฺติปี ปฏิสฺสณฺธิปี วิตฺถาเรตพฺพา, ยถา สบฺบปีติกทุกปจฺจยวโรปจฺจนีโยปี ปวตฺเต
 วตฺถ จ วิตฺถาเรตพฺพํ, ยถา สบฺบปีติกทุกเก เอโกเยว โมโห, เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี
 นิสฺสยวโรปี สํสฺสยวโรปี สมฺปยุตฺตวโรปี ยถา สบฺบปีติกทุกํ, เอวํ กาทพฺพา.)

๙๑. สุขสหคตทุก ๗. ปญหาวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๗๐] สุขสหคโต ฐมฺโม สุขสหคตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 จตฺตาริ. (อารมฺมณํ อธิปฺติยาปี สบฺบปีติกทุกสฺสทิส. สฺขนฺติ นานากรณี.)

อนนฺตรราหิ

[๑๗๑] สุขสหคโต ฐมฺโม สุขสหคตสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา สุขสหคตา ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ สุขสหคตานํ ขนฺธานํ
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา สุขสหคตา ขนฺธา

ปัจฉิมสฺส ปัจฉิมสฺส นสฺสสทกตสฺส^๑ อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. สฺสสทกํ จุติจิตฺตํ
 นสฺสสทกตสฺส อปฺปตฺติจิตฺตสฺส. สฺสสทกํ ภวํ อวชฺชชนายน. สฺสสทกํ กายวิมฺภวณํ
 วิปากมโนธาทูยา. สฺสสทกตา วิปากมโนวิมฺภวณธาทู กิริยมโนวิมฺภวณธาทูยา. สฺสสทกํ
 ภวํ นสฺสสทกตสฺส ภวํกสฺส. สฺสสทกํ กุสลากุสลํ นสฺสสทกตสฺส วุฏฺฐานสฺส.
 กิริยํ วุฏฺฐานสฺส. ผลํ วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปริมา
 ปริมา สฺสสทกตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สฺสสทกตานํ ขนฺธานํ สฺสสฺส จ
 อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

นสฺสสทกโต ฐมโม นสฺสสทกตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. ปริมา
 ปริมา นสฺสสทกตา ๖ เป ๖ (มฺลํ ตีณปี สปัฏฺฐิกทกตทิสฺสา.)

[๑๗๒] สฺสสทกโต จ นสฺสสทกโต จ ฐมมา สฺสสทกตสฺส ฐมมสฺส
 อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. ปริมา ปริมา สฺสสทกตา ขนฺธา จ สฺสขญจ ปจฺฉิมานํ
 ปจฺฉิมานํ สฺสสทกตานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปริมา
 ปริมา สฺสสทกตา ขนฺธา จ สฺสขญจ ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส สฺสสฺส อนนฺตรปจฺเจยน
 ปจฺจโย. สฺสสทกํ จุติจิตฺตญจ สฺสขญจ นสฺสสทกตสฺส อปฺปตฺติจิตฺตสฺส. สฺสสทกํ
 ภวํกญจ สฺสขญจ อวชฺชชนายน. สฺสสทกํ กายวิมฺภวณญจ สฺสขญจ วิปากมโนธาทูยา.
 สฺสสทกตา วิปากมโนวิมฺภวณธาทู จ สฺสขญจ กิริยมโนวิมฺภวณธาทูยา. สฺสสทกํ
 ภวํกญจ สฺสขญจ นสฺสสทกตสฺส ภวํกสฺส. สฺสสทกํ กุสลากุสลญจ สฺสขญจ
 นสฺสสทกตสฺส วุฏฺฐานสฺส. กิริยํ วุฏฺฐานสฺส. ผลํ วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺเจยน
 ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปริมา ปริมา สฺสสทกตา ขนฺธา จ สฺสขญจ ปจฺฉิมานํ
 ปจฺฉิมานํ สฺสสทกตานํ ขนฺธานํ สฺสสฺส จ อนนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

สมนฺตรปจฺเจยน ปจฺจโย. สทฺชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. อญฺจมณญญปจฺเจยน
 ปจฺจโย. นิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย.

อุปนิสฺสย

[๑๗๓] สฺสสทกโต ฐมโม สฺสสทกตสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย.
 ตีณ.

นสฺสสหคโต ฐมฺโม นสฺสสหคตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย :
 นสฺสสหคตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย นสฺสสหคเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ. สीलํ ๖ เป ๖
 สฺมาปตฺติํ อุปฺปาเทติ, มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. นสฺสสหคตํ สीलํ ๖ เป ๖
 ปณฺณํ ๖ เป ๖ รากํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ ๖ เป ๖ กายิกํ สุขํ ๖ เป ๖
 กายิกํ ทุกฺขํ ๖ เป ๖ อุตฺตํ ๖ เป ๖ โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ สุขํ อุปนิสฺสาย
 นสฺสสหคเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติํ อุปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ
 ๖ เป ๖ สํหํ ภินฺหนฺติ. นสฺสสหคตา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ สุขญจ นสฺสสหคตาย
 สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย ๖ เป ๖ รากสฺส ๖ เป ๖ โทสสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย
 ๖ เป ๖ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา สุขสฺส จ
 อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นสฺสสหคโต ฐมฺโม สุขสหคตสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย :
 นสฺสสหคตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย สุขสหคเตน จิตฺเตน ทานํ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติํ
 อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. นสฺสสหคตํ สीलํ ๖ เป ๖ ปณฺณํ
 ๖ เป ๖ รากํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ ๖ เป ๖ กายิกํ สุขํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ สุขํ
 อุปนิสฺสาย สุขสหคเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติํ อุปฺปาเทติ.
 สุขสหคเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทียติ. มุสา ๖ เป ๖ ปีสฺสณํ ๖ เป ๖ สมุผํ ๖ เป ๖
 สนฺธิ ๖ เป ๖ นิลุโลปํ ๖ เป ๖ เอกาคาริกํ ๖ เป ๖ ปริปนฺเถ ๖ เป ๖ พรทาร์
 ๖ เป ๖ คามฆาตํ ๖ เป ๖ นิคมฆาตํ กโรติ. นสฺสสหคตา สทฺธา ๖ เป ๖
 เสนาสนํ สุขญจ สุขสหคตาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปณฺณาย ๖ เป ๖ รากสฺส ๖ เป ๖
 มานสฺส ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิยา ๖ เป ๖ ปตฺถนาย ๖ เป ๖ กายิกสฺส สุขสฺส ๖ เป ๖
 มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นสฺสสหคโต ฐมฺโม สุขสหคตสฺส จ นสฺสสหคตสฺส จ ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกฺคูปนิสฺสโย : นสฺสสหคตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย สุขสหคเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ

ว เป ๖ (ทุติยกมนสทิส.) มานํ ชปะเปติ, ทิฏฐิ กณฺหาติ. นสฺสทหคํ สึลํ ๖ เป ๖
 เสนาสนํ สฺขํ อุนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สมาเป็นฺตี อุนฺปาเทติ. สฺสทหคเตน
 จิตฺเตน อทินฺนํ อาทียติ ๖ เป ๖ นสฺสทหคตา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ สฺขณฺจ
 สฺสทหคตาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปตฺถนาย กายิกสฺส สฺสสฺส, มกฺกสฺส, ผลสฺมาปตฺติยา
 สฺสสฺส จ อุนิสฺสยปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

สฺสทหคโต จ นสฺสทหคโต จ ฐมฺมา สฺสทหคตสฺส ฐมฺมสฺส อุนิสฺสย-
 ปจฺเจยน ปจฺจโย. ตีณิ.

ปุเรชาตาทิ

[๑๗๔] นสฺสทหคโต ฐมฺโม นสฺสทหคตสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 นสฺสทหคเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนทติ, ตํ
 อารพฺภ นสฺสทหคโต ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุนฺปชฺชติ, สฺขํ อุนฺปชฺชติ. ทิพฺเพน
 จกฺขุณา รุปํ ปสฺสติ ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ:
 จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ
 นสฺสทหคตานํ ขนฺธานํ สฺสสฺส จ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๑)

นสฺสทหคโต ฐมฺโม สฺสทหคตสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 สฺสทหคเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินฺนทติ, ตํ อารพฺภ
 สฺสทหคโต ราโค อุนฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุนฺปชฺชติ. วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ สฺสทหคตานํ
 ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๒)

นสฺสทหคโต ฐมฺโม สฺสทหคตสฺส จ นสฺสทหคตสฺส จ ฐมฺมสฺส ปุเรชาต-
 ปจฺเจยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: จกฺขํ
 ๖ เป ๖ วตฺถุ สฺสทหคเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ
 อภินฺนทติ, ตํ อารพฺภ สฺสทหคโต ราโค อุนฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วตฺถุ-
 ปุเรชาตํ: วตฺถุ สฺสทหคตานํ ขนฺธานํ สฺสสฺส จ ปุเรชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

ปจฺจนาชาตปจฺเจยน ปจฺจโย. ตีณิ. อาเสวนปจฺเจยน ปจฺจโย. นว.

กมฺมาที

[๑๗๕] สุขสทกโต ฐมโม สุขสทกตสฺส ฐมมสฺส กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สหชาตา, นานาชนิกา. (จ. กมฺมานิ จตุตฺตาริ สหชาตาปี นานาชนิกาปี กาทพฺพา. เทว นานาชนิกา.) วิปากปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว. อาหารปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จตุตฺตาริ. อินฺทฺริยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว. ฌานปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว. มกฺกปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จตุตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จ. วิปฺปยุตฺตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปญฺจ. อตฺถิปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว. นตฺถิปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว. วิคตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว. อวิกตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นว.

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สฺสท

[๑๗๖] เหตุยา จตุตฺตาริ, อารมฺมณ นว, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตร นว, สมฺนนฺตร นว, สหชาเต นว, อญฺจมมญฺเฒ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม จ, วิปาก นว, อาหาร จตุตฺตาริ, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มกฺเก จตุตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต จ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว.

(เอวํ ปจฺจนียวิภังโกปี คณฺณปี สปริตฺติกทฺทสทิสสา กาทพฺพา, ยถีปี วิมตฺติ อตฺถิ, อนฺโลมํ ปสฺสิตฺวา คณฺณทพฺพ.)

สุขสทกทกํ นิฉฺจิตํ.

๙๒. อุปุทธาสหคตทุก ๑. ปฏิจวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๗๗] อุปุทธาสหคตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปุทธาสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจา. อุปุทธาสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิขณฺ ๖ เป ๖ อุปุทธาสหคตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอุปุทธาสหคโต

ธมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจัยา. อุปเพกขาสหคเต ชนฺธ ปฏิจฺจ อุปเพกขา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ
 รูป. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ อุปเพกขาสหคตํ ธมมํ ปฏิจฺจ อุปเพกขาสหคโต จ
 นอุปเพกขาสหคโต จ ธมฺมา อุปุปชชติ เหตุปัจจัยา. อุปเพกขาสหคตํ เอกํ ชนฺธ
 ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา อุปเพกขา จ จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูป. เทว ชนฺธ ๖ เป ๖
 ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

นอุปเพกขาสหคตํ ธมมํ ปฏิจฺจ นอุปเพกขาสหคโต ธมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจัยา.
 นอุปเพกขาสหคตํ เอกํ ชนฺธ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูป ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ อุปเพกขํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสนธิกฺขณ
 นอุปเพกขาสหคตํ เอกํ ชนฺธ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา กฏฺตฺตา จ รูป ๖ เป ๖ เทว
 ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ อุปเพกขํ ปฏิจฺจ กฏฺตฺตารูป. ชนฺธ ปฏิจฺจ วตฺถุ,
 วตฺถุ ปฏิจฺจ ชนฺธา. อุปเพกขํ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ อุปเพกขา, เอกํ มหาภูตํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สเปตีกทุกสทิส. อนุลอเม นวปี ปณฺหา.)

๑. ปัจจัยานุลอเม ๒. สงฺขยวาร

[๑๗๘] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
 ฉ, อาเสวเน ฉ, กมฺเม นว, (สพฺพตฺถ นว.) อวิกเต นว.

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๑. วิภังการ

นเหตุ

[๑๗๙] อุปเพกขาสหคตํ ธมมํ ปฏิจฺจ อุปเพกขาสหคโต ธมโม อุปุปชชติ
 นเหตุปัจจัยา. นเหตุกํ อุปเพกขาสหคตํ เอกํ ชนฺธ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา. เทว ชนฺธ
 ๖ เป ๖ นเหตุกปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ วิจิจฺจณาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ชนฺธ
 ปฏิจฺจ วิจิจฺจณาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. อุปเพกขาสหคตํ ธมมํ ปฏิจฺจ
 นอุปเพกขาสหคโต ธมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจัยา. นเหตุเก อุปเพกขาสหคเต ชนฺธ
 ปฏิจฺจ อุปเพกขา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูป. นเหตุกปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ อุปเพกขาสหคตํ
 ธมมํ ปฏิจฺจ อุปเพกขาสหคโต จ นอุปเพกขาสหคโต จ ธมฺมา อุปุปชชติ
 นเหตุปัจจัยา. นเหตุกํ อุปเพกขาสหคตํ เอกํ ชนฺธ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา อุปเพกขา จ
 จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูป. เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ นเหตุกปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๑๘๐] นอเพกขาสหคตัม ฐมมํ ปฏิจจ นอเพกขาสหคโต ฐมโม อุปปชชติ
 นเหตุปจจา. อเหตุกํ นอเพกขาสหคตํ เอกํ ชนธํ ปฏิจจ ตโย ชนธา จิตตสมุฏฐานญ
 รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนธ ๖ เป ๖ อเหตุกํ อุปเพกขํ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานํ รูป.
 อเหตุกปฏิสนธิขณ ๖ เป ๖ อุปเพกขํ ปฏิจจ วตถุ, วตถุ ปฏิจจ อุปเพกขา. เอกํ
 มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณณตตทา.) นอเพกขาสหคตัม ฐมมํ ปฏิจจ อุปเพกขาสหคโต
 ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปจจา. อเหตุกํ อุปเพกขํ ปฏิจจ สมปยุตตกา ชนธา.
 อเหตุกปฏิสนธิขณ อุปเพกขํ ปฏิจจ สมปยุตตกา ชนธา. อเหตุกปฏิสนธิขณ
 ๑ อุปเพกขํ ปฏิจจ วตถุ ๑ วตถุ ปฏิจจ อุปเพกขาสหคตา ชนธา. วิจิจจาสหคตํ
 อุทฺธจฺจสหคตํ อุปเพกขํ ปฏิจจ วิจิจจาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. นอเพกขาสหคตัม
 ฐมมํ ปฏิจจ อุปเพกขาสหคโต จ นอเพกขาสหคโต จ ฐมมา อุปปชชติ นเหตุ-
 ปจจา. อเหตุกํ อุปเพกขํ ปฏิจจ สมปยุตตกา ชนธา จิตตสมุฏฐานญ รูป.
 อเหตุกํ อุปเพกขํ ปฏิจจ สมปยุตตกา ชนธา. มหาภูเต ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานํ
 รูป. อเหตุกปฏิสนธิขณ อุปเพกขํ ปฏิจจ สมปยุตตกา ชนธา กฏตทา จ รูป.
 อเหตุกปฏิสนธิขณ อุปเพกขํ ปฏิจจ สมปยุตตกา ชนธา. มหาภูเต ปฏิจจ
 กฏตทารูป. อเหตุกปฏิสนธิขณ วตถุ ปฏิจจ อุปเพกขาสหคตา ชนธา. มหาภูเต
 ปฏิจจ กฏตทารูป. อเหตุกปฏิสนธิขณ วตถุ ปฏิจจ อุปเพกขา จ สมปยุตตกา
 จ ชนธา. (๓)

[๑๘๑] อุปเพกขาสหคตญจ นอเพกขาสหคตญจ ฐมมํ ปฏิจจ อุปเพกขาสหคโต
 ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปจจา. อเหตุกํ อุปเพกขาสหคตํ เอกํ ชนธญจ อุปเพกขญจ
 ปฏิจจ เทว ชนธา. เทว ชนธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิขณ อุปเพกขาสหคตํ
 เอกํ ชนธญจ อุปเพกขญจ ปฏิจจ เทว ชนธา. เทว ชนธ ๖ เป ๖ อเหตุก-
 ปฏิสนธิขณ อุปเพกขาสหคตํ เอกํ ชนธญจ วตถุญจ ปฏิจจ เทว ชนธา.
 เทว ชนธ ๖ เป ๖ วิจิจจาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ชนธ จ อุปเพกขญจ ปฏิจจ
 วิจิจจาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. อุปเพกขาสหคตญจ นอเพกขาสหคตญจ ฐมมํ
 ปฏิจจ นอเพกขาสหคโต ฐมโม อุปปชชติ นเหตุปจจา. อเหตุเก อุปเพกขาสหคเต
 ชนธ จ อุปเพกขญจ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานํ รูป. อเหตุเก อุปเพกขาสหคเต ชนธ

จ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานํ รูป. อเหตุกปฏิสนธิภูเขณ อุเปกขาสหคเต
 ขนฺธเ จ อุเปกขณจ ปฏิจจ กกุตตารูป. อเหตุกปฏิสนธิภูเขณ อุเปกขาสหคเต
 ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏิจจ กกุตตารูป. อเหตุกปฏิสนธิภูเขณ อุเปกขาสหคเต
 ขนฺธเ จ วตฺถุณจ ปฏิจจ อุเปกขา. อุเปกขาสหคตณจ นอุเปกขาสหคตณจ ธรรมํ
 ปฏิจจ อุเปกขาสหคโต จ นอุเปกขาสหคโต จ ธรรมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ อุเปกขาสหคํ เอกํ ขนฺธณจ อุเปกขณจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา จิตตสมุฏฐานณจ
 รูป. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุกํ อุเปกขาสหคํ เอกํ ขนฺธณจ อุเปกขณจ
 ปฏิจจ เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุเก อุเปกขาสหคเต ขนฺธเ
 จ อุเปกขณจ มหาภูเต จ ปฏิจจ จิตตสมุฏฐานํ รูป. อเหตุกปฏิสนธิภูเขณ
 อุเปกขาสหคํ เอกํ ขนฺธณจ อุเปกขณจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา กกุตตา จ รูป.
 เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อุเปกขาสหคํ เอกํ ขนฺธณจ อุเปกขณจ ปฏิจจ
 เทว ขนฺธา. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ อเหตุเก อุเปกขาสหคเต ขนฺธเ จ
 อุเปกขณจ มหาภูเต จ ปฏิจจ กกุตตารูป. อเหตุกปฏิสนธิภูเขณ อุเปกขาสหคํ
 เอกํ ขนฺธณจ วตฺถุณจ ปฏิจจ เทว ขนฺธา อุเปกขา จ. เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖
 (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

สํหะ

[๑๘๒] นเหตุยา นว, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร
 ตีณิ, นอณฺณมณฺเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปจฺจชาเต นว,
 นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ,
 นฉาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต ๑, นนฺตฺติยา ตีณิ,
 โนวีกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี สหชาตวาโรปี กาทพฺพา.)

๔๒. อุปะกัษาสหคตทุก ๓. ปัจจยวาร

๑. ปัจจยานุโลมาทิ

เหตุ

[๑๘๓] อุปะกัษาสหคตัม ฐมัม ปัจจยา อุปะกัษาสหคโต ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. อุปะกัษาสหคตัม เอกัม ชนธัม ปัจจยา เทว ชนธา. เทว ชนธะ ะ เป ะ ปฏิสนธิกุชเณ ะ เป ะ (ยถา สวิตกุกทุกสทิสฺส, ปัจจยวาระ นานากรรม, อุปะกัษนฺติ นวปี ปณฺหา กาทพฺพา. ปฏิสนธิปี ปวตฺติปี วตฺตปี.)

เหตุยา นว, อารมฺมเณ นว ะ เป ะ ปุเรชาเต นว, อาเสวเน นว, (สพฺพตฺถ นว.) อวิกเต นว.

อนฺโลม.

[๑๘๔] อุปะกัษาสหคตัม ฐมัม ปัจจยา อุปะกัษาสหคโต ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา. นเหตุกัม อุปะกัษาสหคตัม เอกัม ชนธัม ปัจจยา เทว ชนธา. เทว ชนธะ ะ เป ะ นเหตุกปฏิสนธิกุชเณ ะ เป ะ วิจิกิณฺณสทฺทเต อุตฺตจฺจสทฺทเต ชนธะ ปัจจยา วิจิกิณฺณสทฺทโต อุตฺตจฺจสทฺทโต โมโห. (เอวํ นวปี ปณฺหา ปวตฺติปฏิสนธิโย ยถา สวิตกุกทุกสฺส เอวํ กาทพฺพา. ตีณฺเวยว โมโห. ปวตฺเต วตฺตปี กาทพฺพา.)

นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเณ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นปฺจจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหारे เอกัม, นอินฺทริเย เอกัม, นฉาเน เอกัม, นมกฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต ฌ, โนนฺตติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

ปจฺจนี.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณนาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๕๒. อุปเภชาสทกตทก ๕. สัสมุจวาร

๑. ปจยยานุโลมาท

เหตุ

[๑๘๕] อุปเภชาสทกต ฐมม สัสมุจ อุปเภชาสทกโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจยยา. อุปเภชาสทกต เอก ฆนธ สัสมุจ เทว ฆนธา. เทว ฆนธ ะ เป ะ ปฏิสนธิกขณ ะ เป ะ (ยถา สวิตกกทก สมนุยุตฺตวโร, เอว กาทพพ.)

เหตุยา จ, อารมมณ จ, (สพพตฺต จ.) อวิกเต จ.

อนุโลม.

อุปเภชาสทกต ฐมม สัสมุจ อุปเภชาสทกโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจยยา. เหตุก อุปเภชาสทกต เอก ฆนธ สัสมุจ เทว ฆนธา. เทว ฆนธ ะ เป ะ เหตุกปฏิสนธิกขณ ะ เป ะ วิจิกจาสทกเต อุตฺตจาสทกเต ฆนธ สัสมุจ วิจิกจาสทกโต อุตฺตจาสทกโต โมโห. (เอว ปญจ ปญหา ยถา สวิตกกทก, เอว กาทพพา.)

นเหตุยา จ, นอธิปัตติยา จ, นปุเรชาเต จ, นปจจาชาเต จ, นอาเสวเน จ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จ, นฉานเน จ, นมกฺเก จ, นวิปยุตเต จ.

ปจยนี้.

(เอว อิตเร เทว กณนเป สมนุยุตฺตวโรเป กาทพพา.)

๕๒. อุปเภชาสทกตทก ๖. ปญหาวาร

๑. ปจยยานุโลม ๑. วิงกวาร

เหตุอาท

[๑๘๖] อุปเภชาสทกโต ฐมโม อุปเภชาสทกตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจยเยน ปจยโย. อุปเภชาสทกตา เหตุ สมนุยุตฺตกาน ฆนธาน เหตุปจยเยน ปจยโย. ปฏิสนธิกขณ ะ เป ะ (เอว จตฺตาริ ปญหา ยถา สวิตกกทกสฺส.)

อุปะกัซาสหคโต ฐมโม อุปะกัซาสหคตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (ยถา สปัฏฺติกทุกํ, เอวํ อารมฺมณมฺปิ อธิปติปี
 วิตุถาเรตพฺพา, อุปะกัซาทิ นานํ.)

อนนตราทิ

[๑๘๗] อุปะกัซาสหคโต ฐมโม อุปะกัซาสหคตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อุปะกัซาสหคตา ขนฺธธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อุปะกัซาสหคตานํ
 ขนฺธธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปะกัซาสหคโต ฐมโม นอุปะกัซาสหคตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา อุปะกัซาสหคตา ขนฺธธา ปจฺจิมาย ปจฺจิมาย อุปะกัซาย อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อุปะกัซาสหคตํ จุติจิตฺตํ นอุปะกัซาสหคตสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส. อวชฺชนา
 นอุปะกัซาสหคตานํ ขนฺธธานํ. วิปากมโนธาตุ นอุปะกัซาสหคตาย วิปากมโนวิญฺญาณ-
 ธาตุยา. อุปะกัซาสหคตํ ภาวํ นอุปะกัซาสหคตสฺส ภาวํ นอุปะกัซาสหคตํ
 กุสลากุสลํ นอุปะกัซาสหคตสฺส วุฏฺฏาณสฺส. กิริยํ วุฏฺฏาณสฺส. ผลํ วุฏฺฏาณสฺส. นิโรธา
 วุฏฺฏาณสฺส เวนฺสณฺณานาสณฺณายตน์ นอุปะกัซาสหคตาย ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปะกัซาสหคโต ฐมโม อุปะกัซาสหคตสฺส จ นอุปะกัซาสหคตสฺส จ ฐมมสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อุปะกัซาสหคตา ขนฺธธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ
 อุปะกัซาสหคตานํ ขนฺธธานํ อุปะกัซาย จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๘๘] นอุปะกัซาสหคโต ฐมโม นอุปะกัซาสหคตสฺส ฐมมสฺส อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อุปะกัซา ปจฺจิมาย ปจฺจิมาย อุปะกัซาย
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา นอุปะกัซาสหคตา ขนฺธธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ
 นอุปะกัซาสหคตานํ ขนฺธธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺโถมํ โคตฺตวสฺส ๖ เป ๖
 อนฺโถมํ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา
 อุปะกัซา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อุปะกัซาสหคตานํ ขนฺธธานํ อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. นอุปะกัซาสหคตํ จุติจิตฺตํ อุปะกัซาสหคตสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส. นอุปะกัซาสหคตํ
 ภาวํ อวชฺชนาย. กายวิญฺญาณธาตุ วิปากมโนธาตุยา. นอุปะกัซาสหคตา

วิปากมโนวิญญานธาตุ กิริยมโนวิญญานธาตุยา. นอุเปกขาสหคัมภี กวณฺคํ
 อุเปกขาสหคตสฺส กวณฺคสฺส. นอุเปกขาสหคัมภี กุสลากุสลํ อุเปกขาสหคตสฺส วุฏฺฐจฺานสฺส.
 กิริยํ วุฏฺฐจฺานสฺส. ผลํ วุฏฺฐจฺานสฺส อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. (๒)

นอุเปกขาสหคโต ฐมโม อุเปกขาสหคตสฺส จ นอุเปกขาสหคตสฺส จ ฐมมสฺส
 อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. ปุริมา ปุริมา อุเปกขา ปจฺาณิมาํ ปจฺาณิมาํ อุเปกขาสหคตาํ
 ขนฺธธาํ อุเปกขาย จ อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. (๓)

[๑๘๙] อุเปกขาสหคโต จ นอุเปกขาสหคโต จ ฐมมา อุเปกขาสหคตสฺส
 ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. ปุริมา ปุริมา อุเปกขาสหคตา ขนฺธา จ อุเปกขา
 จ ปจฺาณิมาํ ปจฺาณิมาํ อุเปกขาสหคตาํ ขนฺธธาํ อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. (มฺลํ
 กาทพฺพ.) ปุริมา ปุริมา อุเปกขาสหคตา ขนฺธา จ อุเปกขา จ ปจฺาณิมา ย ปจฺาณิมา ย
 อุเปกขาย อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. อุเปกขาสหคัมภี จุติจิตฺตมฺภจ อุเปกขา จ
 นอุเปกขาสหคตสฺส อุปฺปตฺติจิตฺตสฺส. อวชฺชนา จ อุเปกขา จ นอุเปกขาสหคตาํ
 ขนฺธธาํ. วิปากมโนธาตุ จ อุเปกขา จ นอุเปกขาสหคตยา วิปากมโนวิญญานธาตุยา.
 นอุเปกขาสหคัมภี กวณฺคมฺภจ อุเปกขา จ นอุเปกขาสหคตสฺส กวณฺคสฺส. อุเปกขาสหคัมภี
 กุสลากุสลมฺภจ อุเปกขา จ นอุเปกขาสหคตสฺส วุฏฺฐจฺานสฺส. กิริยมฺภจ อุเปกขา จ วุฏฺฐจฺานสฺส.
 ผลมฺภจ อุเปกขา จ วุฏฺฐจฺานสฺส. นิโรธา วุฏฺฐจฺานสฺส เนวสณฺณานาสณฺณายตนมฺภจ อุเปกขา
 จ นอุเปกขาสหคตยา ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) ปุริมา
 ปุริมา อุเปกขาสหคตา ขนฺธา จ อุเปกขา จ ปจฺาณิมาํ ปจฺาณิมาํ อุเปกขาสหคตาํ
 ขนฺธธาํ อุเปกขาย จ อนนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. (๓)

สมนฺตรปจฺาเยน ปจฺาโย. สหชาตปจฺาเยน ปจฺาโย. นว. อณฺณมมณฺณปจฺาเยน
 ปจฺาโย. นว. นิสฺสยปจฺาเยน ปจฺาโย. นว.

อุปนิสฺสย

[๑๙๐] อุเปกขาสหคโต ฐมโม อุเปกขาสหคตสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺาเยน
 ปจฺาโย. ตีณิ.

นอุเปกขาสหคโต ฐมโม นอุเปกขาสหคตสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺาเยน
 ปจฺาโย. อารมฺมณฺอุปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๆ เป ๆ ปกฺคูปนิสฺสโย :

๑ จ.ม. อุเปกขาสหคัมภี

นอุปเพกขาสหคตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย นอุปเพกขาสหคเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ. สัลลํ
 ๖ เป ๖ อุปสธกมฺมํ ๖ เป ๖ นอุปเพกขาสหคตํ ฌานํ ๖ เป ๖ วิปัสฺสนํ ๖ เป ๖
 มคฺคํ ๖ เป ๖ สสมาปตฺติ อูปปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ จณฺหาติ. นอุปเพกขาสหคตํ สัลลํ
 ๖ เป ๖ ปญฺณํ ๖ เป ๖ รากํ. โทสํ. โมหํ. มานํ. ทิฏฺฐิ. ปตฺถนํ. กายิกํ สุขํ.
 กายิกํ ทุกฺขํ. อุตฺ. โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปเพกฺขํ อุปนิสฺสาย นอุปเพกขาสหคเตน
 จิตฺเตน ทานํ ๖ เป ๖ สสมาปตฺติ อูปปาเทติ. ปาณํ หนติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺนํ.
 นอุปเพกขาสหคตา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปเพกฺขา จ นอุปเพกขาสหคตาย สทฺธาย
 ๖ เป ๖ ปญฺณาย ๖ เป ๖ รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย ๖ เป ๖ กายิกสฺส สุขสฺส
 ๖ เป ๖ กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ๖ เป ๖ มคฺคสฺส, ผลสสมาปตฺติยา อุปเพกฺขาย จ
 อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นอุปเพกขาสหคโต ธมฺโม อุปเพกขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (ตีณิปี อุปนิสฺสยา.) นอุปเพกขาสหคตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย นอุปเพกขาสหคเตน
 จิตฺเตน ทานํ ๖ เป ๖ สสมาปตฺติ อูปปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิ จณฺหาติ.
 นอุปเพกขาสหคตํ สัลลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปเพกฺขํ อุปนิสฺสาย นอุปเพกขาสหคเตน
 จิตฺเตน ทานํ ๖ เป ๖ สสมาปตฺติ อูปปาเทติ. นอุปเพกขาสหคเตน จิตฺเตน อทินฺนํ
 อาทียติ, มุสา ภณฺติ. ปิสุณํ ๖ เป ๖ ผรุสํ ๖ เป ๖ สมฺผํ ๖ เป ๖ สนฺธิ ๖ เป ๖
 นิลุโลปํ ๖ เป ๖ เอกาคาริกํ ๖ เป ๖ ปริปนฺเน ๖ เป ๖ พรทาร์ ๖ เป ๖
 คามฆาตํ ๖ เป ๖ นิคมฆาตํ กโรติ. นอุปเพกขาสหคตา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ^๑
 นอุปเพกขาสหคตาย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปตฺถนาย ๖ เป ๖ มคฺคสฺส, ผลสสมาปตฺติยา
 อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

นอุปเพกขาสหคโต ธมฺโม อุปเพกขาสหคตสฺส จ นอุปเพกขาสหคตสฺส จ ธมฺมสฺส
 อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (ตีณิ อุปนิสฺสยา, ทุตฺติยคณฺนสทฺธิสา.) (๓)

อุปเพกขาสหคโต จ นอุปเพกขาสหคโต จ ธมฺมา อุปเพกขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส
 อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

ปุเรชาต

[๑๙๑] นอุเปกฺขาสหคโต ฐมโม นอุเปกฺขาสหคตสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (สปปิตฺติกทกฺกสทิสฺสา.)

ปจฺจชาตาทิ

[๑๙๒] ออุเปกฺขาสหคโต ฐมโม นอุเปกฺขาสหคตสฺส ฐมมสฺส ปจฺจชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. จ.
(จตุตฺตาริ สหชาตา นานาชนิกกา กาทพฺพา. เทว นานาชนิกกา จ.) วิปากปจฺจเยน
ปจฺจโย. นว. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. จตุตฺตาริ. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. นว.
ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. มกฺกปจฺจเยน ปจฺจโย. จตุตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย. จ. วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺจ. อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. นว. นตฺถิ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย. (อิมะ ปจฺจยา
สปปิตฺติกกรณเณ วิภชิตพฺพา.)

๑. ปจฺจยฺานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํทฺธ

[๑๙๓] เหตุยา จตุตฺตาริ, อารมฺมเณ นว, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร นว,
สมนฺนตเร นว, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเณ นว, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย นว,
ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวน นว, กมฺเม จ, วิปากเณ นว, อาหารเณ
จตุตฺตาริ, อินฺทฺริยเณ นว, ฌานเณ นว, มกฺเก จตุตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต จ, วิปฺปยุตฺเต
ปณฺจ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา นว, วิคเต นว, อวิกเต นว.

(เอวํ ปจฺจเนยฺวิภงฺโกปี อิตเร ตีณิ คณนาปี สปปิตฺติกทกฺกสทิสฺสา กาทพฺพา.)

อุเปกฺขาสหคตทกฺกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๓. กามาวจรทุก ๑. ปฏิจจุจวาร

๑. ปัจจยานโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๑๔๔] กามาวจร ฌมมํ ปฏิจจุ กามาวจโร ฌมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. กามาวจรํ เอกํ ชนธํ ปฏิจจุ ตโย ชนธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.) กามาวจรํ ฌมมํ ปฏิจจุ นกามาวจโร ฌมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ วตฺถุ ปฏิจจุ นกามาวจรา ชนฺธา. กามาวจรํ ฌมมํ ปฏิจจุ กามาวจโร จ นกามาวจโร จ ฌมมา อูปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ วตฺถุ ปฏิจจุ นกามาวจรา ชนฺธา. มหาภูเต ปฏิจจุ กฏฺฐตารูป. (๓)

[๑๔๕] นกามาวจรํ ฌมมํ ปฏิจจุ นกามาวจโร ฌมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. นกามาวจรํ เอกํ ชนธํ ปฏิจจุ ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ นกามาวจรํ ฌมมํ ปฏิจจุ กามาวจโร ฌมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. นกามาวเร ชนฺธ ปฏิจจุ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสนธิกฺขณ นกามาวเร ชนฺธ ปฏิจจุ กฏฺฐตารูป. นกามาวจรํ ฌมมํ ปฏิจจุ กามาวจโร จ นกามาวจโร จ ฌมมา อูปปชชติ เหตุปัจจยา. นกามาวจรํ เอกํ ชนธํ ปฏิจจุ ตโย ชนธา จิตฺตสมุฏฺฐานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๑๔๖] กามาวจรญจ นกามาวจรญจ ฌมมํ ปฏิจจุ กามาวจโร ฌมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. นกามาวเร ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจจุ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. ปฏิสนธิกฺขณ นกามาวเร ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจจุ กฏฺฐตารูป. กามาวจรญจ นกามาวจรญจ ฌมมํ ปฏิจจุ นกามาวจโร ฌมโม อูปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ นกามาวจรํ เอกํ ชนธญจ วตฺถุญจ ปฏิจจุ ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ กามาวจรญจ นกามาวจรญจ ฌมมํ ปฏิจจุ กามาวจโร จ นกามาวจโร จ ฌมมา อูปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ นกามาวจรํ เอกํ ชนธญจ วตฺถุญจ ปฏิจจุ ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ นกามาวเร ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจจุ กฏฺฐตารูป. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาท

สห

[๑๙๗] เหตุยา นว, อารมมณ จตุตาริ, อธิปัตยา ปญจ, อนนฺตเร
จตุตาริ, สมนนฺตเร จตุตาริ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเ ฉ, นิสฺสเย นว,
อุปนิสฺสเย จตุตาริ, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม นว, วิปาเก นว,
อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฉาเน นว, มกฺเค นว, สมฺปยุตฺเต จตุตาริ,
วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา จตุตาริ, วิกเต จตุตาริ, อวิกเต นว.

๒. ปรุจยปรุจน้อย ๑. วิกฤควาร

บทที่ ๑

[๑๙๘] กามาวจร ฌมมํ ปฏิจุจ กามาวโร ฌมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ กามาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจุจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณจ รูปํ ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสฺสฺสฺส.) วิจิจฺจาสหคเต
 อฺภูทจฺจสหคเต ชนฺธ ๖ ปฏิจุจ วิจิจฺจาสหคโต อฺภูทจฺจสหคโต โมโห. (๑)
 นอารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ.

นอติปัตยาธิ

[๑๙๙] กามาวจร ฌมัม ปฏิจจ กามาวโร ฌมโม อูปปชฺชติ นอริปติ-
ปจายา. ทีณิ.

นกามาวจร ฌมัม ปฏิจจ นกามาวโร ฌมโม อุปุปชชติ นอธปติปจฺจยา.
 นกามาวเร ชนฺธะ ปฏิจจ นกามาวรา อธิปติ. วิปากํ นกามาวโร เอกํ ชนฺธํ
 ปฏิจจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธะ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖
 นกามาวจร ฌมัม ปฏิจจ กามาวโร ฌมโม อุปุปชชติ นอธปติปจฺจยา. วิปาเก
 นกามาวเร ชนฺธะ ปฏิจจ จิตฺตสมฺมุจฺจานํ รูปํ. ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ นกามาวจร
 ฌมัม ปฏิจจ กามาวโร จ นกามาวโร จ ฌมมา อุปุปชชติ นอธปติปจฺจยา.
 วิปากํ นกามาวโร เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺมุจฺจานนฺจ รูปํ ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธะ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ (๓)

กามาวจรญจ นกามาวจรญจ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ กามาวจโร ฐมฺโม อุปปชฺชติ
 นอริปติปจฺจยา. วิปาเก นกามาวเร ชนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏฺฐิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ
 รูปํ. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (อิทเร เทว ปากฏิกิ.) นอนนฺตรปจฺจยา ๖ เป ๖
 นปุเรชาตปจฺจยา. นปจฺจนาชาตปจฺจยา.

นอาเสวน

[๒๐๐] กามาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ กามาวจโร ฐมฺโม อุปปชฺชติ นอาเสวน-
 ปจฺจยา. ตีณิ.

นกามาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ นกามาวจโร ฐมฺโม อุปปชฺชติ นอาเสวนปจฺจยา.
 วิปากํ นกามาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปฏฺฐิจจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖
 ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ นกามาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ กามาวจโร ฐมฺโม อุปปชฺชติ
 นอาเสวนปจฺจยา. นกามาวเร ชนฺธเ ปฏฺฐิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ
 ๖ เป ๖ (มฺลํ กาทพฺพ.) วิปากํ นกามาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปฏฺฐิจจ ตโย ชนฺธา
 จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓)
 (อวเสสา ตีณิ ปากฏิกิ. สงฺขิตํ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

[๒๐๑] นเหตฺยา เอกํ, นอารมฺมณเ ตีณิ, นอริปติยา นว, นอนนฺตรเ
 ตีณิ, นสมนฺนฺตรเ ตีณิ, นอญฺฉมญฺฉเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
 นปจฺจนาชาเต นว, นอาเสวนเ นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร
 เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต
 เทว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกิตเ ตีณิ.

(อวเสสา คณฺหาปี สหชาตวโรปี กาทพฺพา.)

๙๓. กามาวจรทุก ๓. ปจฺจยวาร

๑. ปจฺจยานุโลมาทิ

เหตุ

[๒๐๒] กามาวจโร ฐมฺมํ ปจฺจยา กามาวจโร ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 กามาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ ๖ เป ๖ เทว

ชนฺธะ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อชฺฌตฺติกา มหาฏฺฐา.) วตฺถุํ ปจฺจยา
 กามาวจฺรา ชนฺธา. กามาวจฺรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา นกามาวจฺโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา นกามาวจฺรา ชนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ กามาวจฺรํ
 ฐมฺมํ ปจฺจยา กามาวจฺโร จ นกามาวจฺโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 วตฺถุํ ปจฺจยา นกามาวจฺรา ชนฺธา. มหาฏฺฐเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป.
 ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

นกามาวจฺรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา นกามาวจฺโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (ปฏิจฺจสทฺธิสา.)

กามาวจฺรณฺจ นกามาวจฺรณฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา กามาวจฺโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (ปฏิจฺจสทฺธิสา.) กามาวจฺรณฺจ นกามาวจฺรณฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา นกามาวจฺโร
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกามาวจฺรํ เอกํ ชนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา ตโย
 ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ กามาวจฺรณฺจ
 นกามาวจฺรณฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา กามาวจฺโร จ นกามาวจฺโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. นกามาวจฺรํ เอกํ ชนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖
 เทว ชนฺธ ๖ ๖ เป ๖ นกามาวจฺเร ชนฺธ ๖ มหาฏฺฐเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ
 รูป. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ ๖ จตฺตาริ, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร จตฺตาริ,
 สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว ๖, นิสฺสเย นว, อปฺนิสฺสเย
 จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม นว ๖ เป ๖ อวิคเต นว.
 อนฺโลม.

นเหตุ

[๒๐๓] กามาวจฺรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา กามาวจฺโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.
 อเหตุกํ กามาวจฺรํ เอกํ ชนฺธํ ปจฺจยา ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว
 อสณฺณสฺสทฺธา.) จกฺขายตฺนํ ปจฺจยา จกฺขวิมฺวณฺณํ ๖ เป ๖ กายายตฺนํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ
 ปจฺจยา อเหตุกา กามาวจฺรา ชนฺธา. วิจิกิฉฺฉาสหคเต อุกฺกฏฺจสหคเต ชนฺธ ๖
 วตฺถุณฺจ ปจฺจยา วิจิกิฉฺฉาสหคโต อุกฺกฏฺจสหคโต โมโห. (๑) นอารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ.

นอติปัตยาทิ

[๒๐๔] กามาวจร ฐมมํ ปจฺยยา กามาวโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอติปัตติ-
ปจฺยยา. เอกํ. (ยาว อสณฺณสฺสตา.) กามาวจร ฐมมํ ปจฺยยา นกามาวโร ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นอติปัตติปจฺยยา. วตฺถุํ ปจฺยยา นกามาวรา อธิปัตติ. วตฺถุํ ปจฺยยา
วิปากา นกามาวรา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ กามาวจร ฐมมํ ปจฺยยา
กามาวโร จ นกามาวโร จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ นอติปัตติปจฺยยา. วตฺถุํ ปจฺยยา
วิปากา นกามาวรา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺยยา จิตฺตสมฺภูจํ รุปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณเ
๖ เป ๖ (๓)

นกามาวจร ฐมมํ ปจฺยยา นกามาวโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอติปัตติปจฺยยา.
ตีณิ. (ปฏิจฺจสทิส.)

กามาวจรณฺจ นกามาวจรณฺจ ฐมมํ ปจฺยยา กามาวโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ
นอติปัตติปจฺยยา. (ปฏิจฺจสทิส. มุลํ กาทพฺพ.) นกามาวเร ขนฺธเ จ วตฺถุณฺจ
ปจฺยยา นกามาวรา อธิปัตติ. วิปากํ นกามาวจรํ เอกํ ขนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปจฺยยา
ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (มุลํ กาทพฺพ.)
วิปากํ กามาวจรํ^๑ เอกํ ขนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปจฺยยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ วิปากเ นกามาวเร ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปจฺยยา จิตฺตสมฺภูจํ รุปํ.
ปฏิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (มุลํ กาทพฺพ.) (๓) นอุปนิสฺสยปจฺยยา. ตีณิ. นอาเสวนปจฺยยา.
(สฺสทฺธเก อรูปมิสฺสเก จ วิปากนฺติ นิยามेतพฺพ. รูปมิสฺสเก นตฺถิ. สฺสชิตฺต.)

สฺสทฺธ

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณเ ตีณิ, นอติปัตติยา นว, นอนนฺตเร ตีณิ,
นสนนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวนเ นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปากเ นว, นอาหาเร
เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต
เทว, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

ปจฺจณฺเ.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี นิสฺสยวาโรปี กาทพฺพา.)

๑ จ.ม. นกามาวจรํ

๕๓. กามาวจรทุก ๕. สัมมัจฉา

๑. ปัจจยานุโลมาธิ

เหตุ

[๒๐๕] กามาวจร ฐมมัม สัมมัจฉา กามาวจร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กามาวจร เอกัม ขนฺธํ สัมมัจฉา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสันฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

น กามาวจร ฐมมัม สัมมัจฉา น กามาวจร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
น กามาวจร เอกัม ขนฺธํ สัมมัจฉา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสันฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปฺตยา เทว, (สพฺพตฺถ เทว,) อวิกเต เทว.

อนฺโถม.

กามาวจร ฐมมัม สัมมัจฉา กามาวจร ฐมโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกัม
กามาวจร เอกัม ขนฺธํ สัมมัจฉา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
อเหตุกปฏิสันฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺจาสทฺทเท อุตฺตจฺจาสทฺทเท ขนฺธ สัมมัจฉา
วิจิกิจฺจาสทฺทเท อุตฺตจฺจาสทฺทเท โมโห.

นเหตุยา เอกัม, นอธิปฺตยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปจฺจชาเต เทว,
นอาเสวเน เทว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก เทว, นฉาเน เอกัม, นมกฺเค เอกัม,
นวิปฺปยุตฺเต เทว.

ปจฺจณีย.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๓. กามาวจรทุก ๖. ปญฺหาวจร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๐๖] กามาวจร ฐมโม กามาวจรสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
กามาวจรา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺมูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปฏิสันฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

นกามาวจโร ฐมฺโหม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. นกามาวจรา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ นกามาวจโร ฐมฺโหม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. นกามาวจรา เหตุ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (มฺลํ กาทพฺพ.) นกามาวจรา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓)

อารมฺมณ

[๒๐๗] กามาวจโร ฐมฺโหม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา, สීลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สฺสัจฺจนานิ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อริยา โคตรภํ ปจฺจเวกฺขณฺติ, โวทานํ ปจฺจเวกฺขณฺติ. ปหิเน กิเลเส ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตะ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สฺสัจฺจนานิ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ กามาวเร ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. รูปายตนํ จกฺขุวิมฺบวณสฺส ๖ เป ๖ โสภณพฺพายตนํ ภายวิมฺบวณสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปจฺจโย. (๑)

กามาวจโร ฐมฺโหม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปจฺจโย. ทิพฺเพน จกฺขุชา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณฺทติ. เจโตปริยวาทเณน กามาวจรจิตฺตสมฺภุจฺจิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. กามาวจรา ขนฺธชา อิทฺธิวิธวณสฺส, เจโตปริยวณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตีวณสฺส, ยถากมฺมุปกวณสฺส, อนาคตฺสวณสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปจฺจโย. (๒)

[๒๐๘] นกามาวจโร ฐมฺโหม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปจฺจโย. นิพฺพานํ มคฺคสฺส, ผลสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปจฺจโย. เจโตปริยวาทเณน นกามาวจรจิตฺตสมฺภุจฺจิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาสานญฺจายตนํ วิมฺบวณญฺจายตนสฺส ๖ เป ๖ อากิญจญฺจายตนํ เนวสญฺจนาสนญฺจายตนสฺส ๖ เป ๖ นกามาวจรา ขนฺธชา อิทฺธิวิธวณสฺส, เจโตปริยวณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตีวณสฺส, ยถากมฺมุปกวณสฺส, อนาคตฺสวณสฺส อารมฺมณปัจจายเณ ปจฺจโย. (๑)

นกกามาวโร ฐโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจโย. ฌานา
 วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ปฺจเวกฺขติ, อสฺสาทิ อภินฺนํ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ.
 ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปฺจเวกฺขณฺติ. ผลํ
 ๖ เป ๖ นิพฺพานํ ปฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภฺสฺส, โวทานํ, อวชฺชนาย
 อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจโย. อากาสาณญฺายตํ ปฺจเวกฺขติ. วิญฺญาณญฺายตํ
 ปฺจเวกฺขติ. อากิณฺณญฺายตํ ปฺจเวกฺขติ. เนวสณฺณานาสณฺณายตํ ปฺจเวกฺขติ.
 ทิพฺพํ จกฺขํ ปฺจเวกฺขติ. ทิพฺพํ โสตรํ ปฺจเวกฺขติ. อิทฺธิวิธมฺณํ ปฺจเวกฺขติ.
 เจโตปริยมฺณํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติมฺณํ ๖ เป ๖ ยถากมฺมูปคมฺณํ ๖ เป ๖
 อนาคตฺสณฺณํ ปฺจเวกฺขติ. นกกามาวโร ชนฺธ อธิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ
 อุปฺปชฺชติ. (๒)

อธิปติ

[๒๐๙] กามาวโร ฐโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ ปฺจโย.
 อารมฺมณฺธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺธิปติ : ทานํ ๖ เป ๖ สิลล์ ๖ เป ๖
 อโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สฺสจฺจนฺนิ ๑ ๖ กตฺวา ปฺจเวกฺขติ, อสฺสาทิ
 อภินฺนํ, ตํ ๑ ๖ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. เสกฺขา โคตฺตฺรภฺ
 ๑ ๖ กตฺวา ปฺจเวกฺขณฺติ. โวทานํ ๑ ๖ กตฺวา ปฺจเวกฺขณฺติ. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 กามาวโร ชนฺธ ๑ ๖ กตฺวา อสฺสาทิ อภินฺนํ, ตํ ๑ ๖ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ.
 ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สหชาตฺธิปติ : กามาวรา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ
 จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อธิปติปฺจายเณ ปฺจโย. (๑)

[๒๑๐] นกกามาวโร ฐโม นกกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ ปฺจโย.
 อารมฺมณฺธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺธิปติ : นิพฺพานํ มคฺคสฺส, ผลสฺส
 อธิปติปฺจายเณ ปฺจโย. สหชาตฺธิปติ : นกกามาวรา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ
 อธิปติปฺจายเณ ปฺจโย. นกกามาวโร ฐโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ
 ปฺจโย. อารมฺมณฺธิปติ, สหชาตฺธิปติ. อารมฺมณฺธิปติ : ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา
 ฌานํ ๑ ๖ กตฺวา ปฺจเวกฺขติ, อสฺสาทิ อภินฺนํ, ตํ ๑ ๖ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ.
 ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ๑ ๖ กตฺวา ปฺจเวกฺขณฺติ. ผลํ

ว เป ๖ นิพพานํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส
 อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อากาสาณญายตนํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. วิญฺญาณญายตนํ
 ว เป ๖ อากิณฺณญายตนํ ว เป ๖ เนวสณฺณานาสณฺณายตนํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. ทิพฺพ
 จกฺขุ ว เป ๖ ทิพฺพํ โสทธาตุํ ว เป ๖ อิทฺธิวิธวณฺณํ ว เป ๖ อนาคทํสวณฺณํ คุรุ กตฺวา
 ปจฺจเวกฺขนฺติ. นกามาวจร ฆนฺธ คุรุ กตฺวา อสฺสทาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโค
 อฺปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อฺปฺปชฺชติ. สหชาตาริปีติ: นกามาวจรา อธิปติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ
 รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. นกามาวโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส จ นกามาวจรสฺส
 จ ฐมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาริปีติ: นกามาวจรา อธิปติ
 สมฺปยุตฺตกาณํ ฆนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนนฺตราทิ

[๒๑๑] กามาวโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา กามาวจรา ฆนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ กามาวจรานํ ฆนฺธานํ อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺโลมํ โคตฺตฺรภุสฺส. อนฺโลมํ โวทานสฺส. อาวชฺชนา กามาวจรานํ
 ฆนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. กามาวโร ฐมฺโม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตร-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. กามาวโร จตฺติจิตฺตํ นกามาวจรสฺส อฺปฺปตฺติจิตฺตสฺส. อาวชฺชนา
 นกามาวจรานํ ฆนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. กามาวจรา ฆนฺธา นกามาวจรสฺส
 วุฏฺฐจฺจานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปจฺมสฺส ฌานสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ว เป ๖ จตฺตฺตสฺส ฌานสฺส ว เป ๖ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส
 ปริกมฺมํ ว เป ๖ ทิพฺพสฺส จกฺขุสฺส ว เป ๖ ทิพฺพาย โสทธาตุยา ว เป ๖
 อิทฺธิวิธวณฺณสฺส ว เป ๖ เจโตปริยวณฺณสฺส ว เป ๖ ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตีวณฺณสฺส
 ว เป ๖ ยถากมฺมฺปควณฺณสฺส ว เป ๖ อนาคทํสวณฺณสฺส ปริกมฺมํ อนาคทํสวณฺณสฺส
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. โคตฺตฺรภุ มคฺคสฺส. โวทานํ มคฺคสฺส. อนฺโลมํ ผลสมฺปาตฺติยา
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๒๑๒] นกามาวโร ฐมฺโม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา นกามาวจรา ฆนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ นกามาวจรานํ
 ฆนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มคฺโค ผลสฺส. ผลํ ผลสฺส. นิโรธา วุฏฺฐจฺจานสฺส

แนวสณฺณานาสณฺณายตน์ ผลิตสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. นกามาจโร ฐมฺโหม
 กามาจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. นกามาจโร จุติจิตฺตํ กามาจรสฺส
 อุปฺปตฺติจิตฺตสฺส. นกามาจโร ภวํกํ อวชฺชุนาย. นกามาจรา ขนฺธวํ กามาจรสฺส
 วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สมนंतरปัจฉาเยน ปัจฉโย. สหชาติปัจฉาเยน ปัจฉโย. สत्ต. อณฺณมณฺณ-
 ปัจฉาเยน ปัจฉโย. จ. นิสฺสยปัจฉาเยน ปัจฉโย. สत्ต.

อุปนิสัย

๒๑๓] กามาวจร ฌมโม กามาวจรสูตร ฌมมสูตร อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺณปนิสฺสโย, อนนตฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺกูปนิสฺสโย ฯ เป ฯ ปกฺกูปนิสฺสโย :
 กามาวจรํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯ เป ฯ สีลํ ฯ เป ฯ อุโปสถกมฺมํ ฯ เป ฯ
 วิปฺสฺสนํ อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ ฌนฺนฺหติ. กามาวจรํ สีลํ ฯ เป ฯ ปณฺณํ
 ฯ เป ฯ ราคํ ฯ เป ฯ ปตฺตณฺํ ฯ เป ฯ กายิกํ สุขํ ฯ เป ฯ กายิกํ ทุกฺขํ ฯ เป ฯ
 อุตฺตํ ฯ เป ฯ โภชนํ ฯ เป ฯ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯ เป ฯ วิปฺสฺสนํ
 อุปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ฯ เป ฯ สํมํ ภินฺนฺหติ. กามาวจฺรา สทฺธา ฯ เป ฯ เสนาสนํ
 กามาวจฺราย สทฺธาย ฯ เป ฯ ปตฺตณฺาย. กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทุกฺขสฺส
 อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปจฺจโย. (๑)

กามาวจร ฌมโม นกามาวจรุตต ฌมมุตต อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย.
 อนนฺตรุปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : กามาวจร สทฺธํ
 อุปนิสฺสาย นกามาวจร ฌานํ อุปฺปาเทติ. มคฺคํ ๖ เป ๖ อภิณฺณํ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺตี
 อุปฺปาเทติ. กามาวจร สีสํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย นกามาวจร ฌานํ
 อุปฺปาเทติ. มคฺคํ ๖ เป ๖ อภิณฺณํ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺตี อุปฺปาเทติ. กามาวจรา
 สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ นกามาวจราย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญาย. มคฺคสฺส,
 ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. ปจฺมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปจฺมสฺส
 ฌานสฺส ๖ เป ๖ จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ๖ เป ๖ อากาसानญายตนสฺส ๖ เป ๖
 ปจฺมสฺส มคฺคสฺส ๖ เป ๖ จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส
 อุปนิสฺสยปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๒๑๔] นกามาวโร ฐมโม นกามาวจรสฺส ฐมมสฺส อฺปนีสฺสยปฺจายเณ
 ปฺจายโย. อารมฺมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนฺตรปฺนิสฺสโย, ปกฺตฺยปฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺตฺยปฺนิสฺสโย :
 นกามาวจรํ สทฺธํ อฺปนีสฺสย ฌานํ อฺปฺปาเทติ. มกฺคํ ๖ เป ๖ อภิณฺณํ
 ๖ เป ๖ สฺมาปฺตํ อฺปฺปาเทติ. นกามาวจรํ สํลํ ๖ เป ๖ ปญฺณํ อฺปนีสฺสย
 นกามาวจรํ ฌานํ อฺปฺปาเทติ ๖ เป ๖ มกฺคํ ๖ เป ๖ อภิณฺณํ ๖ เป ๖ สฺมาปฺตํ
 อฺปฺปาเทติ. นกามาวจรา สทฺธา ๖ เป ๖ ปญฺญา นกามาวจราย สทฺธาย ๖ เป ๖
 ปญฺญาย. มกฺกสฺส, ผลสฺมาปฺตฺติยา อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺมํ ฌานํ ทฺตฺยสฺส
 ฌานสฺส อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย ๖ เป ๖ ตฺตฺยํ ฌานํ ๖ เป ๖ จตฺตํ ฌานํ
 ๖ เป ๖ อากาสาณญฺจายทนํ วิญฺญาณญฺจายทนสฺส ๖ เป ๖ อากิณฺณญฺจายทนํ
 เวนสณฺณานาสณฺณายทนสฺส อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ปจฺโม มกฺโก ทฺตฺยสฺส มกฺกสฺส
 ๖ เป ๖ ทฺตฺยโย มกฺโก ตฺตฺยสฺส มกฺกสฺส ๖ เป ๖ ตฺตฺยโย มกฺโก จตฺตสฺส มกฺกสฺส
 อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. มกฺโก ผลสฺมาปฺตฺติยา อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๑)

นกามาวโร ฐมโม กามาวจรสฺส ฐมมสฺส อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อารมฺมณฺณปฺนิสฺสโย, อนนฺตรปฺนิสฺสโย, ปกฺตฺยปฺนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺตฺยปฺนิสฺสโย :
 นกามาวจรํ สทฺธํ อฺปนีสฺสย ทานํ เทติ. สํลํ ๖ เป ๖ อฺโปสฺสณฺณํ ๖ เป ๖
 วิปฺสฺสนํ อฺปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. นกามาวจรํ สํลํ ๖ เป ๖
 ปญฺณํ อฺปนีสฺสย ทานํ เทติ. สํลํ ๖ เป ๖ อฺโปสฺสณฺณํ ๖ เป ๖ วิปฺสฺสนํ อฺปฺปาเทติ.
 มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. นกามาวจรา สทฺธา ๖ เป ๖ ปญฺญา กามาวจราย
 สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญาย. รากสฺส. ปตฺถนาย. กายิกสฺส สฺขสฺส. กายิกสฺส ทฺกฺขสฺส
 อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. อริยา มกฺคํ อฺปนีสฺสย สงฺขาร อนิจฺจาโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสนํ.
 มกฺโก อริยานํ อตฺถปฏฺฐิมภิกาย. ฐมมปฏฺฐิมภิกาย. นිරุตฺติปฏฺฐิมภิกาย. ปฏฺฐิภาณ-
 ปฏฺฐิมภิกาย. จานาจาณโกสฺสสฺส อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. ผลสฺมาปฺตฺติ กายิกสฺส
 สฺขสฺส อฺปนีสฺสยปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

ปุเรชาตาทิ

[๒๑๕] กามาวโร ฐมโม กามาวจรสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อารมฺมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปุเรชาตํ : จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ

อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. รุปรายตํ จกฺขุวิญญานสฺส ๖ เป ๖
 ใญฺจพฺพายตํ กายวิญญานสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปรุเรชาตํ: จกฺขายตํ จกฺขุวิญญานสฺส
 ๖ เป ๖ กายายตํ กายวิญญานสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ กามาวจรานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปฺจายเณ
 ปฺจายโย. กามาวจโร ฐมฺโม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย.
 อารมฺมณฺณปรุเรชาตํ, วตฺถุปรุเรชาตํ. อารมฺมณฺณปรุเรชาตํ: ทิพฺเพน จกฺขุณา รูโป ปสฺสติ.
 ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา สทฺทํ สุนาติ. วตฺถุปรุเรชาตํ: วตฺถุ นกามาวจรานํ ขนฺธานํ
 ปุเรชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

ปฺจณฺชาตปฺจายเณ ปฺจายโย. เทว. อาเสวนปฺจายเณ ปฺจายโย. ตีณิ.

กมฺมาทิ

[๒๑๖] กามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. (สงฺขิตฺตํ.)

นกามาวจโร ฐมฺโม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. (สงฺขิตฺตํ.) นกามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ
 ปฺจายโย. สหชาตา, นานาขณิกา. (สงฺขิตฺตํ.) นกามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส จ
 นกามาวจรสฺส จ ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตา, นานาขณิกา.
 (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

วิปากปฺจายเณ ปฺจายโย. จตฺตาริ. อาหารปฺจายเณ ปฺจายโย. จตฺตาริ. อินฺทฺริย-
 ปฺจายเณ ปฺจายโย. จตฺตาริ. ฌานปฺจายเณ ปฺจายโย. จตฺตาริ. มกฺคปฺจายเณ ปฺจายโย.
 จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปฺจายเณ ปฺจายโย. เทว.

วิปฺยุตฺต

[๒๑๗] กามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺยุตฺตปฺจายเณ ปฺจายโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปฺจณฺชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) กามาวจโร ฐมฺโม นกามาวจรสฺส
 ฐมฺมสฺส วิปฺยุตฺตปฺจายเณ ปฺจายโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: (สงฺขิตฺตํ.)
 ปฏฺฐิสฺสธิกฺขณเณ วตฺถุ นกามาวจรานํ ขนฺธานํ วิปฺยุตฺตปฺจายเณ ปฺจายโย. ปุเรชาตํ:
 วตฺถุ นกามาวจรานํ ขนฺธานํ วิปฺยุตฺตปฺจายเณ ปฺจายโย. (๒)

นกกามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. สหชาตา : นกกามาวจรา ขนฺธรา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ
 วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ ปจฺจนาชาตา : นกกามาวจรา
 ขนฺธรา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อติฏฺฐาติ

[๒๑๘] กามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺฆิตฺตํ.) กามาวจโร ฐมฺโม
 นกกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตา :
 ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณฺเ วตฺถุ นกกามาวจรานํ ขนฺธรานํ อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตา :
 ทิพฺพเพน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสตี ๖ เป ๖ (ปุเรชาตสทิสํ.) (๒)

นกกามาวจโร ฐมฺโม นกกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ.
 (สงฺฆิตฺตํ.) นกกามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. (วิปฺปยุตฺตสทิสํ.) นกกามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส จ
 นกกามาวจรสฺส จ ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. (ปฏฺฐิจสทิสํ.) (๓)

[๒๑๙] กามาวจโร จ นกกามาวจโร จ ฐมฺมา กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส
 อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา :
 นกกามาวจรา ขนฺธรา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ ปจฺจนาชาตา : นกกามาวจรา ขนฺธรา จ กพฺพีกาโร อาหาโร
 จ อิมสฺส กายสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา : นกกามาวจรา ขนฺธรา จ
 รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กถฺจฺจตารูปานํ อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. กามาวจโร จ นกกามาวจโร
 จ ฐมฺมา นกกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ.
 สหชาโต : นกกามาวจโร เอโก ขนฺธโร จ วตฺถุ จ ตินฺนุณฺณํ ขนฺธรานํ อติฏฺฐปจฺจเยน
 ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธรา จ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสฺสณฺธิกฺขณฺเ ๖ เป ๖ (๒)

นติฏฺฐปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๒. สงฺขยฺยาวาร

สํทฺธ

[๒๒๐] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺตียา จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมฺนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต สตฺต, อณฺณมณฺณเ จ, นิสฺสเย สตฺต, อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฉาเน จตฺตาริ, มกฺเก จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิกเต จตฺตาริ, อวิกเต สตฺต.

๒. ปจฺจนียฺกถาร

[๒๒๑] กามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. กามาวจโร ฐมฺโม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺ-ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๒๒๒] นกามาวจโร ฐมฺโม นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. นกามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นกามาวจโร ฐมฺโม กามาวจรสฺส จ นกามาวจรสฺส จ ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

กามาวจโร จ นกามาวจโร จ ฐมฺมา กามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส สหชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. กามาวจโร จ นกามาวจโร จ ฐมฺมา นกามาวจรสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

๒. ปัจจัยปัจจัยนัย ๒. สงขยวาร

สูตร

[๒๒๓] นหตุยา สตุต, นอารมมณ สตุต, นอธิปัตติยา สตุต, นอนนุตเร สตุต, นสมนนุตเร สตุต, นสหาเต จ, นอญมมญเย จ, นนิสฺสเย จ, นอฺปนิสฺสเย สตุต, นปุเรชาเต จ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปฺปยุตฺเต ปญจ, โนตฺถติยา ปญจ, โนนฺตฺถติยา สตุต, โนวิกเต สตุต, โนวิกเต ปญจ.

๓. ปัจจัยยานุโลมปัจจัยนัย

[๒๒๔] เหตุปัจจัยา นอารมมณ จตุตาริ, นอธิปัตติยา จตุตาริ, นอนนุตเร จตุตาริ, นสมนนุตเร จตุตาริ, นอญมมญเย เทว, นอฺปนิสฺสเย จตุตาริ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต เทว, นวิปฺปยุตฺเต เทว, โนนฺตฺถติยา จตุตาริ, โนวิกเต จตุตาริ.

๔. ปัจจัยปัจจัยนัยยานุโลม

[๒๒๕] นเหตุปัจจัยา อารมมณ จตุตาริ, อธิปัตติยา จตุตาริ, (อนฺโลมมาติกา กาทพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต สตุต.

กามาวจรทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๙๔. ฐปาวจรทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจัยยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๒๖] ฐปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏิจจ ฐปาวโร ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ฐปาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ ฐปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏิจจ นฐปาวโร ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ฐปาวเร ชนฺธ ๖ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจํ ฐปํ. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ ฐปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏิจจ ฐปาวโร จ นฐปาวโร จ ฐมฺมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ฐปาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจํ ฐปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๒๗] นรฺปาวจโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นรฺปาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ นรฺปาวจโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถุํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร ชนฺธา. นรฺปาวจโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร จ นรฺปาวจโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณ วตฺถุํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร ชนฺธา. มหาภูเต ปฏิจฺจ กณฺฐการูป. (๓)

[๒๒๘] นรฺปาวจโร นรฺปาวจโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณ นรฺปาวจโร เอกํ ชนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ นรฺปาวจโร นรฺปาวจโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นรฺปาวจโร ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณ นรฺปาวจโร ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กณฺฐการูป. นรฺปาวจโร นรฺปาวจโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร จ นรฺปาวจโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณ นรฺปาวจโร เอกํ ชนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ นรฺปาวจโร ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กณฺฐการูป. (สงฺฆิตฺต.) (๓)

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

สํหต

[๒๒๙] เหตุยา นว, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเย จ, นิสฺสเย นว, อปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มกุเต นว, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺติยา นว, นตฺติยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต นว.

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๑. วิภังการ

นเหตุ นอารมฺมณ

[๒๓๐] นรฺปาวจโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. นเหตุกํ นรฺปาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญฺจ รูปํ ๖ เป ๖

เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ ชนฺธ ปฏิจ วตฺถุ, วตฺถุ
ปฏิจ ชนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) วิจิจฺจาสหคเต
อุทฺทจฺจสหคเต ชนฺธ ปฏิจ วิจิจฺจาสหคโต อุทฺทจฺจสหคโต โมโห. (๑)
นอรรम्मณปจฺจยา. ตีณิ.

นอติปตฺยาทิ

[๒๓๑] ฐปาวจรํ ฐมํ ปฏิจ ฐปาวโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอติปติปจฺจยา.
ฐปาวเร ชนฺธ ปฏิจ ฐปาวรา อติปติ. วิปากํ ฐปาวจรํ เอกํ ชนฺธ ปฏิจ
ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ ฐปาวจรํ ฐมํ
ปฏิจ นฐปาวโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอติปติปจฺจยา. วิปาก ฐปาวเร ชนฺธ
ปฏิจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐป. ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ ฐปาวจรํ ฐมํ ปฏิจ ฐปาวโร
จ นฐปาวโร จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ นอติปติปจฺจยา. วิปากํ ฐปาวจรํ เอกํ ชนฺธ
ปฏิจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ ฐป ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกุชเณ
๖ เป ๖ (๓)

นฐปาวจรํ ฐมํ ปฏิจ นฐปาวโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอติปติปจฺจยา.
นฐปาวจรํ เอกํ ชนฺธ ปฏิจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานนฺจ ฐป ๖ เป ๖ เทว
ชนฺธ ๖ เป ๖ ตีณิ. (นคามาวจรํ ปฏิจวารสทิสํ นินฺนํ, อธิ สพฺเพ มหาภูตา
กาตพฺพา.) (๓)

[๒๓๒] ฐปาวจรณฺจ นฐปาวจรณฺจ ฐมํ ปฏิจ ฐปาวโร ฐมโม
อุปฺปชฺชติ นอติปติปจฺจยา. ปฏิสนธิกุชเณ ฐปาวจรํ เอกํ ชนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปฏิจ
ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ จ ๖ เป ๖ ฐปาวจรณฺจ นฐปาวจรณฺจ ฐมํ ปฏิจ
นฐปาวโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ นอติปติปจฺจยา. วิปาก ฐปาวเร ชนฺธ จ
มหาภูเต จ ปฏิจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ ฐป. ปฏิสนธิกุชเณ ๖ เป ๖ ฐปาวจรณฺจ นฐปาวจรณฺจ
ฐมํ ปฏิจ ฐปาวโร จ นฐปาวโร จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ นอติปติปจฺจยา.
ปฏิสนธิกุชเณ ฐปาวจรํ เอกํ ชนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปฏิจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว
ชนฺธ จ ๖ เป ๖ ฐปาวเร ชนฺธ จ มหาภูเต จ ปฏิจ กฏฺฐตารูป. (๓)
นอสนฺตรปจฺจยา ๖ เป ๖ นอสนฺตฺสยปจฺจยา.

นปฺเรชาตาทิ

[๒๓๓] รุปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ รุปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นปฺเรชาต-
ปจฺจยา. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ รุปาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว
ชนฺธ ๖ เป ๖ รุปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นปฺเรชาต-
ปจฺจยา. รุปาวจเร ชนฺธ ๖ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รุปํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖
รุปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ รุปาวจโร จ นรฺปาวจโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ นปฺเรชาต-
ปจฺจยา. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ รุปาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ชนฺธา กณฺณตฺตา จ รุปํ
๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ (๓)

นรฺปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นปฺเรชาตปจฺจยา.
อรุเป นรฺปาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖
นรฺปาวจเร ชนฺธ ๖ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รุปํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (ยาว
อสนฺณตฺตา. อิตเร ปณฺจปี ปณฺหา. อนฺโลมํ กาทพฺพ.) นปฺจณฺชาตปจฺจยา. นว.

นอาเสวนาทิ

[๒๓๔] รุปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ รุปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอาเสวน-
ปจฺจยา. วิปากํ รุปาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ
๖ เป ๖ ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ รุปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ นอาเสวนปจฺจยา. รุปาวจเร ชนฺธ ๖ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสมฺมุจฺจํ รุปํ.
ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ รุปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ รุปาวจโร จ นรฺปาวจโร จ
ฐมฺมา อปฺปชฺชติ นอาเสวนปจฺจยา. วิปากํ รุปาวจรํ เอกํ ชนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย
ชนฺธา จิตฺตสมฺมุจฺจํ รุปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ ๖ เป ๖ (๓)

นรฺปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอาเสวนปจฺจยา. ตีณิ.

รุปาวจรณฺจ นรฺปาวจรณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ รุปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
นอาเสวนปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ. มฺลํ. อิตเรปี ปณฺหา กาทพฺพา.) นกมฺมปจฺจยา. เทว
๖ เป ๖ นสฺมปฺยตฺตปจฺจยา.

[๒๓๕] นรฺูปาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺูปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นวิปฺปยฺตฺต-
ปจฺจยา. อรฺุเป นรฺูปาวจโร เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธะ
๖ เป ๖ พาหิโร. อาหารสมฺภูจฺจํ. อุตฺตสมฺภูจฺจํ. อสณฺณสฺสทฺตจฺจํ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาระ

สฺสทฺธ

[๒๓๖] นหฺเตยฺยา เอกํ, นอวรมมฺเณ ตีณิ, นอริปฺติยฺยา นว, นอนนฺตเร
ตีณิ, นสมนฺนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเณ ตีณิ, นอฺปนฺนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต นว,
นปจฺจชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปณฺจ, นอาหาเร เอกํ,
นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยฺตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยฺตฺเต
เอกํ, โนนฺตฺติยฺยา ตีณิ, โนวิคฺเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี สหชาตวโรปี กาทพฺพา.)

๙๔. รูปาวจรทุก ๓. ปจฺจยวาระ

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภงฺกวาระ

เหตุ

[๒๓๗] รูปาวจโร ฐมฺมํ ปจฺจยา รูปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ. (ปฏฺิจฺจสทฺธิสา.)

นรฺูปาวจโร ฐมฺมํ ปจฺจยา นรฺูปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นรฺูปาวจโร เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ นว รฺูปํ ๖ เป ๖
เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖ (ยวํ อชฺฌตฺติกา มหาภูตา) วตฺถุํ ปจฺจยา นรฺูปาวจรา ขนฺธา.
นรฺูปาวจโร ฐมฺมํ ปจฺจยา รูปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา
รูปาวจรา ขนฺธา. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ นรฺูปาวจโร ฐมฺมํ ปจฺจยา รูปาวจโร
จ นรฺูปาวจโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา รูปาวจรา ขนฺธา
มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รฺูปํ. ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๓๘] รุปราวจรณจ นรุปราวจรณจ ธมฺมํ ปจฺจยา รุปราวจโร ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. รุปราวจโร เอกํ ขนฺธณจ วตฺถุณจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา
 ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเจ ๖ ป ๖ ปฏิสันธิกฺขณเ ๖ เป ๖ รุปราวจรณจ นรุปราวจรณจ
 ธมฺมํ ปจฺจยา รุปราวจโร ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. รุปราวจเร ขนฺธเจ จ
 มหาภฺเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. ปฏิสันธิกฺขณเ ๖ เป ๖ รุปราวจรณจ
 นรุปราวจรณจ ธมฺมํ ปจฺจยา รุปราวจโร จ นรุปราวจโร จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. รุปราวจโร เอกํ ขนฺธณจ วตฺถุณจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว
 ขนฺธเจ ๖ เป ๖ รุปราวจเร ขนฺธเจ จ มหาภฺเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ.
 ปฏิสันธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๓) (สงฺขิตถ.)

๑. ปัจจัยภายนอก ๒. สงฆ์ฆราวาส

[๒๓๙] เหตุยา นว, อารมฺมณ จตุตาริ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร จตุตาริ, สมนนฺตเร จตุตาริ, สหชาเต นว, อญฺณมญฺเฒ จ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย จตุตาริ, ปุเรชาเต จตุตาริ, อาเสวเน จตุตาริ, กมุเม นว ฯ เป ฯ อวิคเต นว.

๒. ปรุจยปรุจน้อย ๑. วิกุงควาร

บทที่ ๑

๒๔๐] นรฺปาวจโร ฐมฺมิ ปจฺจยา นรฺปาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นนฺเต-
 ปจฺจยา. อเหตุกํ นรฺปาวจโร เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสุมฺมจฺจนนฺจ-
 รุปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏฺฐิสนฺธิกขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสสฺสตา.)
 จกฺขายตน์ ปจฺจยา จกฺขวิมฺบวณํ ๖ เป ๖ กายายตน์ ปจฺจยา กายวิมฺบวณํ วตฺถุ-
 ปจฺจยา อเหตุกา นรฺปาวจรา ขนฺธา. วิจิกิฉฺฉาสหคเต อุกฺกจฺจสหคเต ขนฺธ ๖
 วตฺถวจ ปจฺจยา วิจิกิฉฺฉาสหคโต อุกฺกจฺจสหคโต โมโห. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

นอติปติ

[๒๔๑] ฐปาวจํ ฐมํ ปจฺยา ฐปาวโร ฐโม อပ္ປສຸສຸຕິ ນອຣປຕີ-
ປຈຍາ. ຕິຖີ. (ປຣົຈຈາວສທິສາ.)

นรฺูปาวจรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา นรฺูปาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปฺติปจฺจยา.
(ปฏิจฺจวารสทิสฺ.) นรฺูปาวจรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา รฺูปาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปฺติ-
ปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา รฺูปาวจรา อริปฺติ. วตฺถุํ ปจฺจยา วิปากา รฺูปาวจรา ขนฺธธา.
ปฏิสนฺธิกฺขณฺ ๖ เป ๖ นรฺูปาวจรํ ฐมฺมํ ปจฺจยา รฺูปาวโร จ นรฺูปาวโร จ
ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ นอริปฺติปจฺจยา. วตฺถุํ ปจฺจยา วิปากา รฺูปาวจรา ขนฺธธา. มหาภูเต
ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจํ รฺูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณฺ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๔๒] รฺูปาวจรณฺจ นรฺูปาวจรณฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา รฺูปาวโร ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ นอริปฺติปจฺจยา. รฺูปาวเร ขนฺธฺ จ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา รฺูปาวจรา อริปฺติ.
วิปากํ รฺูปาวจรํ เอกํ ขนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ
จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณฺ รฺูปาวจรํ เอกํ ขนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธธา
๖ เป ๖ เทว ขนฺธฺ จ ๖ เป ๖ รฺูปาวจรณฺจ นรฺูปาวจรณฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา นรฺูปาวโร
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ นอริปฺติปจฺจยา. วิปากे รฺูปาวเร ขนฺธฺ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา
จิตฺตสมฺภูจํ รฺูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณฺ ๖ เป ๖ รฺูปาวจรณฺจ นรฺูปาวจรณฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา
รฺูปาวโร จ นรฺูปาวโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ นอริปฺติปจฺจยา. วิปากํ รฺูปาวจรํ
เอกํ ขนฺธณฺจ วตฺถุณฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธฺ จ ๖ เป ๖ วิปาก
รฺูปาวเร ขนฺธฺ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมฺภูจํ รฺูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขณฺ
๖ เป ๖ (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนึ ๒. สงฺขยวาระ

สํหะ

[๒๔๓] นหะตฺยา เอกํ, นอรัมมณฺ ตีณิ, นอริปฺติยา นว, นอนนฺตเร
ตีณิ ๖ เป ๖ นอฺปนฺนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต นว, นปฺจฺจชาเต นว, นอาเสวเน
นว, (สํหะติเก อรฺุเป จ มิสฺสเก จ วิปากนฺติ นียาเมตพฺพํ.) นกมฺเม จตฺตาริ,
นวิปากे นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเต เอกํ,
นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺยุตฺเต เอกํ, โนนฺตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺนาปี นิสฺสยวโรปี กาทพฺพา.)

๕๔. รูปาวจรทุก ๕. สัมภูจวาร

๑. ปัจจยานุโลมาทิ

เหตุ

[๒๔๔] รูปาวจร ฐมมํ สัมภูโจ รูปาวจโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
รูปาวจโร เอกํ ขนฺธํ สัมภูจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

นรูปาวจร ฐมมํ สัมภูโจ นรูปาวจโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
นรูปาวจโร เอกํ ขนฺธํ สัมภูจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธะ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, (สพฺพตฺถ เทว.) อวิกเต เทว.

อนฺโลมํ.

นรูปาวจร ฐมมํ สัมภูโจ นรูปาวจโร ฐมโม อุปุปชชติ นเหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอธิปตฺติยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปจฺจนาชาเต เทว,
นอาเสวเน เทว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก เทว, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ,
นวิปฺปยุตฺเต เอกํ.

ปัจจนียํ.

(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๔. รูปาวจรทุก ๖. ปญฺหาวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๔๕] รูปาวจโร ฐมโม รูปาวจรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
รูปาวจรา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖
(มฺลํ กาทพฺพ.) รูปาวจรา เหตุ จิตฺตสมฺภูจानานํ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (มฺลํ กาทพฺพ.) รูปาวจรา เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ
จิตฺตสมฺภูจानานญจ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๓)

นรูปาวจโร ฐมโม นรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. นรูปาวจรา
เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย.
ปฏิสันนิกฺขเณ ๖ เป ๖ (๑)

อามมณ

[๒๔๖] รูปาวจโร ฐมโม รูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อามมณปัจจายเณ ปจฺจโย.
เจโตปริยญาณเณ รูปาวจรจิตฺตสมฺภวิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. รูปาวจรา ขนฺธา
อิทฺธิวิธมณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปกมณสฺส,
อนาคตมณสฺส อามมณปัจจายเณ ปจฺจโย. รูปาวจโร ฐมโม นรูปาวจรสฺส
ฐมมสฺส อามมณปัจจายเณ ปจฺจโย. ปจฺจํ ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ ๖ เป ๖ จตฺตํ ฌานํ
ปจฺจเวกฺขติ. ทิพฺพํ จกฺขํ ปจฺจเวกฺขติ. ทิพฺพํ โสตรธาตํ ๖ เป ๖ อิทฺธิวิธมณํ
๖ เป ๖ เจโตปริยญาณํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณํ ๖ เป ๖ ยถากมฺมูปกมณํ
๖ เป ๖ อนาคตมณํ ปจฺจเวกฺขติ. รูปาวจเร ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ
อุปฺปชฺชติ. (๒)

[๒๔๗] นรูปาวจโร ฐมโม นรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อามมณปัจจายเณ
ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา, สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สัจฉิณฺณานิ
ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโก ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ.
อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ
ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตรกฺขสฺส, ไวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย
อามมณปัจจายเณ ปจฺจโย. อริยา ปเทเน กิเลเส ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตเ กิเลเส ๖ เป ๖
ปุพฺเพ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ นรูปาวจเร ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ
อุปฺปชฺชติ. อากาสานญฺจายตนํ วิญฺญาณญฺจายตนสฺส ๖ เป ๖ อากิญจญฺจายตนํ
เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส ๖ เป ๖ รูปายตนํ จกฺขวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โสณฺณจพฺพายตนํ
กายวิญฺญาณสฺส อามมณปัจจายเณ ปจฺจโย. (๑)

นรูปาวจโร ฐมโม รูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อามมณปัจจายเณ ปจฺจโย. ทิพฺเพน
จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ, ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณาติ. เจโตปริยญาณเณ นรูปาวจร-

จิตฺตสมมฺภุสฺส จิตฺตํ ชานาติ. นรฺปาวจรา ชนฺธา อิทฺธิวิธฺधानสฺส, เจโตปริยฺधानสฺส, ปุพฺพเพนิวาสนํสฺสตีฆานสฺส, ยถากมฺมุปกฺคฆานสฺส, อนาคตํสฺสฆานสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

อธิปติ

[๒๔๘] รฺปาวจโร ธมฺโม รฺปาวจรสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตาทิปติ: รฺปาวจรา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. รฺปาวจโร ธมฺโม นรฺปาวจรสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปติ, สหชาตาทิปติ. อารมฺมณาทิปติ: ปจฺมํ ฌานํ คุรฺ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรฺ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ จตุตฺถํ ฌานํ ๖ เป ๖ ทิพฺพํ จกฺขุ ๖ เป ๖ ทิพฺพํ โสตรธาคุ ๖ เป ๖ อิทฺธิวิธฺधानํ ๖ เป ๖ เจโตปริยฺधानํ ๖ เป ๖ ปุพฺพเพนิวาสนํสฺสตีฆานํ ๖ เป ๖ ยถากมฺมุปกฺคฆานํ ๖ เป ๖ อนาคตํสฺสฆานํ คุรฺ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรฺ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ รฺปาวจเร ชนฺธเ คุรฺ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรฺ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อฺปฺปชฺชติ. สหชาตาทิปติ: รฺปาวจรา อธิปติ จิตฺตสมฺภุจฺจานานํ รฺปานํ อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. รฺปาวจโร ธมฺโม รฺปาวจรสฺส จ นรฺปาวจรสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตาทิปติ: รฺปาวจรา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมฺภุจฺจานานญจ รฺปานํ อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

[๒๔๙] นรฺปาวจโร ธมฺโม นรฺปาวจรสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปติ, สหชาตาทิปติ. อารมฺมณาทิปติ: ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อฺโปสฺถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สฺสจฺฉิณฺหานิ คุรฺ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรฺ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อฺปฺปชฺชติ. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ คุรฺ กตฺวา ๖ เป ๖ ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ คุรฺ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ โคตฺวรสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส อธิปติปฺจายเณ ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ นรฺปาวจเร ชนฺธเ คุรฺ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ คุรฺ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อฺปฺปชฺชติ. อากาसानญายตณํ คุรฺ กตฺวา

ปัจจเวกฺขติ ฯ เป ฯ เวนสณฺณานาสณฺณายตํ ญํ กตฺวา ปัจจเวกฺขติ. สหชาตาริปีติ:
 นรฺฐปาวจรา อริปีติ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ ฐปานิ อริปีติปัจจเยน
 ปัจจโย. (๑)

อนนฺตราทิ

[๒๕๐] ฐปาวโร ฐมฺโม ฐปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย.
 ปริมา ปริมา ฐปาวจรา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ฐปาวจรานํ ขนฺธานํ
 อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. ฐปาวโร ฐมฺโม นรฺฐปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจเยน
 ปัจจโย. ฐปาวโร จตฺติจิตฺตํ นรฺฐปาวจรสฺส อุปฺปตฺติจิตฺตสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย.
 ฐปาวโร ภาวํ อวชฺชนาย. ฐปาวจรา ขนฺธา นรฺฐปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตร-
 ปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

[๒๕๑] นรฺฐปาวโร ฐมฺโม นรฺฐปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจเยน
 ปัจจโย. ปริมา ปริมา นรฺฐปาวจรา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ นรฺฐปาวจรานํ
 ขนฺธานํ อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. อนฺโถมํ โกตฺรภุสฺส ฯ เป ฯ เวนสณฺณา-
 นาสณฺณายตํ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. นรฺฐปาวโร ฐมฺโม ฐปาวจรสฺส
 ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. นรฺฐปาวโร จตฺติจิตฺตํ ฐปาวจรสฺส อุปฺปตฺติจิตฺตสฺส
 อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. นรฺฐปาวจรา ขนฺธา ฐปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปัจจเยน
 ปัจจโย. ปจฺมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปจฺมสฺส ฌานสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย
 ฯ เป ฯ จตฺตสฺส ฌานสฺส ฯ เป ฯ ทิพฺพสฺส จกฺขสฺส ฯ เป ฯ ทิพฺพาย โสธธาตฺตยา
 ฯ เป ฯ อิทฺธิวิธฺมาณสฺส ฯ เป ฯ เจโตปริยฺมาณสฺส ฯ เป ฯ ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติ-
 ฌานสฺส ฯ เป ฯ ยถากมฺมูปกฌานสฺส ฯ เป ฯ อนาคตฺสฌานสฺส ปริกมฺมํ
 อนาคตฺสฌานสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

สมนฺนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตปัจจเยน ปัจจโย. สตฺต. อณฺณมณฺณปัจจเยน
 ปัจจโย. จ. นิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. สตฺต.

อุปนิสฺสย

[๒๕๒] ฐปาวโร ฐมฺโม ฐปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย.
 อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ฯ เป ฯ ปกฺคูปนิสฺสโย: ฐปาวโร สทฺธํ

อุปนิสฺสาย รุปาวจรํ ฌานํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺ ๖ เป ๖ สmapตฺตี อุปฺปาเทติ.
 รุปาวจรํ สึลํ ๖ เป ๖ ปญฺ ๖ อุปนิสฺสาย รุปาวจรํ ฌานํ ๖ เป ๖ อภิญฺ ๖ เป ๖
 สmapตฺตี อุปฺปาเทติ. รุปาวจรา สทฺธา ๖ เป ๖ ปญฺ ๖ รุปาวจราย สทฺธาย ๖ เป ๖
 ปญฺ ๖ อุปนิสฺสยปจฺเยน ปจฺโย. ปจฺมํ ฌานํ ทฺตยสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺเยน
 ปจฺโย. ทฺตยํ ฌานํ ทฺตยสฺส ฌานสฺส ๖ เป ๖ ทฺตยํ ฌานํ จตฺตสฺส ฌานสฺส
 อุปนิสฺสยปจฺเยน ปจฺโย. (๑)

รุปาวจโร ธมฺโม นรุปาวจรสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเยน ปจฺโย.
 อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย:
 รุปาวจรํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ. สึลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กโรติ.
 รุปาวจรํ ฌานํ ๖ เป ๖ วิปสฺสนํ ๖ เป ๖ มคฺคํ ๖ เป ๖ อภิญฺ ๖ เป ๖
 สmapตฺตี อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. รุปาวจรํ สึลํ ๖ เป ๖
 ปญฺ ๖ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. รุปาวจรา
 สทฺธา ๖ เป ๖ ปญฺ ๖ นรุปาวจราย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺ ๖ ๖ เป ๖ รากสฺส
 ๖ เป ๖ ปตฺถนาย. กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทุกฺขสฺส. มคฺคสฺส. ผลสmapตฺติยา
 อุปนิสฺสยปจฺเยน ปจฺโย. (๒)

[๒๕๓] นรุปาวจโร ธมฺโม นรุปาวจรสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเยน
 ปจฺโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖
 ปกตูปนิสฺสโย: นรุปาวจรํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ ๖ เป ๖ สึลํ ๖ เป ๖
 อุโปสถกมฺมํ กโรติ. นรุปาวจรํ ฌานํ ๖ เป ๖ วิปสฺสนํ ๖ เป ๖ มคฺคํ ๖ เป ๖
 อภิญฺ ๖ เป ๖ สmapตฺตี อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ.
 นรุปาวจรํ สึลํ ๖ เป ๖ ปญฺ ๖ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ ๖ เป ๖
 ๑ มานํ ชปฺเปติ ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. ๑ นรุปาวจรา สทฺธา ๖ เป ๖ ปญฺ ๖ ๖ เป ๖
 นรุปาวจราย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺ ๖ ๖ เป ๖ รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย
 กายิกสฺส สุขสฺส ๖ เป ๖ กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ๖ เป ๖ มคฺคสฺส, ผลสmapตฺติยา
 อุปนิสฺสยปจฺเยน ปจฺโย. (๑)

นรุปาวจโร ธมฺโม รุปาวจรสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเยน ปจฺโย.
 อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกตูปนิสฺสโย: นรุปาวจรํ สทฺธํ

อุปนิสฺสหาย รูปาวจรํ ฌานํ ว เป ๖ อภิญฺญํ ว เป ๖ สสมาปตฺติ อูปปาเทติ.
 นรูปาวจรํ สีสํ ว เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสหาย รูปาวจรํ ฌานํ ว เป ๖
 อภิญฺญํ ว เป ๖ สสมาปตฺติ อูปปาเทติ. นรูปาวจรา สทฺธา ว เป ๖ เสนาสนํ
 รูปาวจราย สทฺธาย ว เป ๖ ปญฺญาย อุปนิสฺสยปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปจฺมสฺส
 ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปจฺมสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจเนน ปจฺจโย ว เป ๖ จตุตฺถสฺส
 ฌานสฺส ว เป ๖ ทิพฺพสฺส จกฺขุสฺส ปริกมฺมํ ว เป ๖ ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา
 ว เป ๖ อิทฺธิวิธวณสฺส ว เป ๖ เจโตปริยวณสฺส ว เป ๖ ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติ-
 วณสฺส ว เป ๖ ยถากมฺมุปกวณสฺส ว เป ๖ อนาคตฺสวณสฺส ปริกมฺมํ
 อนาคตฺสวณสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาตาทิ

[๒๕๔] นรูปาวโร ฐมฺโฆ นรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจเนน
 ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: จกฺขุ ว เป ๖
 วตฺถุ อนิจฺจโต ว เป ๖ โทมนสฺสํ อูปปชฺชติ. รูปายตนํ จกฺขุวิธวณสฺส ว เป ๖
 ใฝฏฺจพฺพายตนํ กายวิธวณสฺส ปุเรชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. วตฺถุปุเรชาตํ: จกฺขายตนํ
 จกฺขุวิธวณสฺส ว เป ๖ กายายตนํ ว เป ๖ วตฺถุ นรูปาวจรานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺเจเนน
 ปจฺจโย. นรูปาวโร ฐมฺโฆ รูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย.
 อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ: ทิพฺพเพณ จกฺขฺนา รูปํ ปสฺสติ.
 ทิพฺพาย โสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณฺทติ. วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ รูปาวจรานํ ขนฺธานํ
 ปุเรชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. (๒)

ปจฺจนาชาตปจฺเจเนน ปจฺจโย. เทว. อาเสวนปจฺเจเนน ปจฺจโย. ตีณิ.

กมฺมาทิ

[๒๕๕] รูปาวโร ฐมฺโฆ รูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปจฺเจเนน ปจฺจโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: รูปาวจรา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
 กมฺมปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขณเณ ว เป ๖ นานาขณิกา: รูปาวจรา เจตนา
 วิปากานํ รูปาวจรานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺเจเนน ปจฺจโย. รูปาวโร ฐมฺโฆ

นรฺปาวจรสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา:
 รฺปาวจรา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานนํ รฺปํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชฺเฌ
 ๖ เป ๖ นานาขณิกา: รฺปาวจรา เจตนา กฺขตฺตารฺปํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย.
 รฺปาวจโร ธมฺโม รฺปาวจรสฺส จ นรฺปาวจรสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย.
 สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: รฺปาวจรา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
 จิตฺตสมุฏฺฐานนญจ รฺปํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชฺเฌ ๖ เป ๖
 นานาขณิกา: รฺปาวจรา เจตนา วิปากานํ รฺปาวจรานํ ขนฺธานํ กฺขตฺตา จ
 รฺปํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. (๓)

นรฺปาวจโร ธมฺโม นรฺปาวจรสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตา,
 นานาขณิกา. สหชาตา: นรฺปาวจรา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
 จิตฺตสมุฏฺฐานนญจ รฺปํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกุชฺเฌ ๖ เป ๖
 นานาขณิกา: นรฺปาวจรา เจตนา วิปากานํ นรฺปาวจรานํ ขนฺธานํ กฺขตฺตา จ
 รฺปํ กมฺมปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

วิปากปจฺเจน ปจฺจโย. จตฺตาริ. อาหารปจฺเจน ปจฺจโย. จตฺตาริ.
 อินฺทฺริยปจฺเจน ปจฺจโย. จตฺตาริ. ฌานปจฺเจน ปจฺจโย. จตฺตาริ. มคฺคปจฺเจน
 ปจฺจโย. จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. เทว.

วิปฺปยุตฺต

[๒๕๖] รฺปาวจโร ธมฺโม นรฺปาวจรสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน
 ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

นรฺปาวจโร ธมฺโม นรฺปาวจรสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) นรฺปาวจโร ธมฺโม รฺปาวจรสฺส
 ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: ปฏิสนธิกุชฺเฌ
 วตฺถุ รฺปาวจรานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ
 รฺปาวจรานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

อตุถิอาทิ

[๒๕๗] รูปาวโร ฌโม รูปาวจรสฺส ฌมฺมสฺส อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย.
(ปฏิจฺจสทิสฺ.) รูปาวโร ฌโม นรูปาวจรสฺส ฌมฺมสฺส อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย.
สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ. รูปาวโร ฌโม รูปาวจรสฺส จ นรูปาวจรสฺส จ
ฌมฺมสฺส อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. (ปฏิจฺจสทิสฺ.) (๓)

นรูปาวโร ฌโม นรูปาวจรสฺส ฌมฺมสฺส อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. สหชาตํ,
ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) นรูปาวโร ฌโม
รูปาวจรสฺส ฌมฺมสฺส อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ:
ปฏิสนฺธิกฺขณเณ วตฺถุ รูปาวจฺจรานํ ขนฺธานํ อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตํ:
ทิวฬเณ จกฺขณา รูปํ ปสฺสตี. ทิวฬาย สโตธาคฺคยา สทฺทํ สฺสนาตี. วตฺถุ
รูปาวจฺจรานํ ขนฺธานํ อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. (๒)

[๒๕๘] รูปาวโร จ นรูปาวโร จ ฌมฺมา รูปาวจรสฺส ฌมฺมสฺส
อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาตํ: รูปาวโร เอโก ขนฺธโร จ
วตฺถุ จ ทิณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณเณ ๖ เป ๖ รูปาวโร จ นรูปาวโร จ ฌมฺมา นรูปาวจรสฺส
ฌมฺมสฺส อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา:
รูปาวจฺจรา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย.
เทว ขนฺธา^๑ จ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณเณ ๖ เป ๖ ปจฺจนาชาตา: รูปาวจฺจรา ขนฺธา จ
กฬฬีกาโร อาหารโร จ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย.
ปจฺจนาชาตา: รูปาวจฺจรา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยณฺจ กณฺฐตฺตารูปานํ อตุถิปัจจนเณ
ปจฺจโย. (๒)

นตุถิปัจจนเณ ปจฺจโย. วิคตปัจจนเณ ปจฺจโย. อวิคตปัจจนเณ ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยฺยานโลม ๒. สงฺขยวาร

สฺมฺม

[๒๕๙] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณเณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร
จตฺตาริ, สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต สตฺต, อณฺณมณฺณเณ ฉ, นิสฺสเย สตฺต,

๑ ฉ.ม. อัย ปาโจ น ทิสฺสตี.

อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจาชาเต เทว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม
 จตฺตาริ, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ,
 มกุเเต จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา จตฺตาริ,
 วิกเต จตฺตาริ, อวิกเต สตฺต.

๒. ปจฺจนียุทฺธาร

[๒๖๐] รูปาวจรโร ฐมฺโม รูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
 สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. รูปาวจร
 ฐมฺโม นรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
 อุปฺนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปจฺจาชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
 รูปาวจรโร ฐมฺโม รูปาวจรสฺส จ นรูปาวจรสฺส จ ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
 กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๓)

[๒๖๑] นรูปาวจรโร ฐมฺโม นรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน
 ปจฺจาโย. สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปุเรชาตปจฺจาเยน
 ปจฺจาโย. ปจฺจาชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. กมฺมปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อาหารปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
 อินฺทฺริยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นรูปาวจรโร ฐมฺโม รูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน
 ปจฺจาโย. สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อุปฺนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปุเรชาตปจฺจาเยน
 ปจฺจาโย. (๒)

รูปาวจรโร จ นรูปาวจรโร จ ฐมฺมา รูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจาเยน
 ปจฺจาโย. ปุเรชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. รูปาวจรโร จ นรูปาวจรโร จ ฐมฺมา นรูปาวจรสฺส
 ฐมฺมสฺส สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปจฺจาชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อาหารปจฺจาเยน
 ปจฺจาโย. อินฺทฺริยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

๒. ปจฺจยปจฺจаний ๒. สงฺขยวาร

[๒๖๒] นหตฺถยา สตฺต, นอารมฺมณเ สตฺต, นอธิปตฺติยา สตฺต, นอนนฺตเร
 สตฺต, นสมนฺนตฺตเร สตฺต, นสฺสหาเต จ, นอญฺฉมญฺฉเ จ, นนฺนิสฺสเย จ, นอุปฺนิสฺสเย
 สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺจาชาเต สตฺต ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต จ, นวิปฺปยุตฺเต
 ปณฺจ, นอตฺถิยา ปณฺจ, นนตฺถิยา สตฺต, นวิกเต สตฺต, นอวิกเต ปณฺจ.

๓. ปัจจยานโลมปัจจนี

[๒๖๓] เหตุปัจจยา นารมมณ จตุตาริ, นอธิปัตติยา จตุตาริ, นอนนตเร จตุตาริ, นสมนนตเร จตุตาริ, นอณณมณเฏ เทว, นอปปนิสเสย จตุตาริ ๖ เป ๖ นสมปยุตเต เทว, นวิปยุตเต เทว, โนนตติยา จตุตาริ, โนวิกเต จตุตาริ.

๔. ปัจจปัจจนียานโลม

[๒๖๔] นเหตุปัจจยา อารมมณ จตุตาริ, อธิปัตติยา จตุตาริ. (อนุโลมมาติกา วิตุถาเรตพพา.^๑) ๖ เป ๖ อวิกเต สตุต. รูปาวจรทุก นิฐิต.

๕๕. อรูปาวจรทุก ๑. ปฏิจุจวาร

๑. ปัจจยานโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๖๕] อรูปาวจร ธรรม ปฏิจุจ อรูปาวจร ธรรม อรูปชชติ เหตุปัจจยา. อรูปาวจร เอก ฆนธ ปฏิจุจ ตโย ฆนธา ๖ เป ๖ เทว ฆนธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกขณ ๖ เป ๖ อรูปาวจร ธรรม ปฏิจุจ นอรูปาวจร ธรรม อรูปชชติ เหตุปัจจยา. อรูปาวจร ฆนธ ปฏิจุจ จิตตสมุฏฐาน รุป. อรูปาวจร ธรรม ปฏิจุจ อรูปาวจร จ นอรูปาวจร จ ธรรม อรูปชชติ เหตุปัจจยา. อรูปาวจร เอก ฆนธ ปฏิจุจ ตโย ฆนธา จิตตสมุฏฐาน รุป ๖ เป ๖ เทว ฆนธ ๖ เป ๖ (๓)

[๒๖๖] นอรูปาวจร ธรรม ปฏิจุจ นอรูปาวจร ธรรม อรูปชชติ เหตุปัจจยา. นอรูปาวจร เอก ฆนธ ปฏิจุจ ตโย ฆนธา จิตตสมุฏฐาน รุป ๖ เป ๖ เทว ฆนธ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกขณ นอรูปาวจร เอก ฆนธ ปฏิจุจ ตโย ฆนธา กตตุตา จ รุป ๖ เป ๖ เทว ฆนธ ๖ เป ๖ ฆนธ ปฏิจุจ วตถุ, วตถุ ปฏิจุจ ฆนธา. เอก มหาภูต ๖ เป ๖ (๑)

อรูปาวจร ธรรม นอรูปาวจร ธรรม ธรรม ปฏิจุจ นอรูปาวจร ธรรม อรูปชชติ เหตุปัจจยา. อรูปาวจร ฆนธ จ มหาภูต จ ปฏิจุจ จิตตสมุฏฐาน รุป. (๑) (สงขิต.)

๑. ปฏฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๖๘] เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว, อธิปตฺติยา ปณฺจ, อนนฺตร เทว, สมฺนนฺตร เทว, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺณ เทว, นิสฺสเย ปณฺจ, อุปฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม ปณฺจ, วิปาเก เทว, อาหาเร ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๒. ปฏฺจยปฏฺจนีย ๑. วิภงฺกาว

นเหตุ นอารมฺมณ

[๒๖๘] นอรุปาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นอรุปาวจโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุ-
ปฏฺจยา. อเหตุกํ นอรุปาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปฏฺจิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
รูปํ ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏฺธิสํนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา.)
วิจิกฺกฉาสหคเต อุตฺตรจฺจสหคเต ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺธิสํนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา.)
วิจิกฺกฉาสหคโต อุตฺตรจฺจสหคโต ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา.) (๑) นอารมฺมณปฏฺจยา. ตีณิ.

นอธิปตฺตยา

[๒๖๙] อรุปาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺจิจฺจ อรุปาวจโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิป-
ตฺติยา. อรุปาวจเร ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺธิสํนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา.) (๑) นอนนฺตรปฏฺจยา.
๖ เป ๖ นอุปฺนิสฺสยปฏฺจยา.

นอรุปาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นอรุปาวจโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปตฺติยา.
นอรุปาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปฏฺจิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว
ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺธิสํนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา.) (๑) นอนนฺตรปฏฺจยา
๖ เป ๖ นอุปฺนิสฺสยปฏฺจยา.

นปุเรชาตาทิ

[๒๗๐] อรุปาวจโร ฐมฺมํ ปฏฺจิจฺจ อรุปาวจโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นปุเรชาตปฏฺจยา. อรุเป อรุปาวจโร เอกํ ชนฺธํ ปฏฺจิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เป ๖
เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺธิสํนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (มฺล กาทพฺพ.) อรุปาวจเร ชนฺธ
๖ เป ๖ ปฏฺธิสํนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (มฺล กาทพฺพ.) (๒)

นอรูปาวจร ฌมัม ปฏิจวาร นอรูปาวจร ฌมโม อรูปชชติ นปฺเรชาตปจฺจยา.
อรูปเป นอรูปาวจร เอกํ ฌนํ ปฏิจวาร ตโย ฌนธา ๖ เป ๖ เทว ฌนธ ๖ เป ๖
ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) (๑)

อรูปาวจรนจ นอรูปาวจรนจ ฌมัม ปฏิจวาร นอรูปาวจร ฌมโม อรูปชชติ
นปฺเรชาตปจฺจยา. อรูปาวจร ฌนธ จ มหาภูเต จ ปฏิจวาร จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. (๑)
นปจฺจชาตปจฺจยา.

นอเสวน

[๒๗๑] อรูปาวจร ฌมัม ปฏิจวาร นอรูปาวจร ฌมโม อรูปชชติ นอเสวน-
ปจฺจยา. วิปากํ อรูปาวจร เอกํ ฌนํ ปฏิจวาร ตโย ฌนธา ๖ เป ๖ เทว ฌนธ
๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ อรูปาวจร ฌมัม ปฏิจวาร นอรูปาวจร ฌมโม
อรูปชชติ นอเสวนปจฺจยา. อรูปาวจร ฌนธ ปฏิจวาร จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูป. (๒)

นอรูปาวจร ฌมัม ปฏิจวาร นอรูปาวจร ฌมโม อรูปชชติ นอเสวนปจฺจยา.
นอรูปาวจร เอกํ ฌนํ ปฏิจวาร ตโย ฌนธา จิตฺตสมุฏฺฐานนจ รูป ๖ เป ๖ เทว
ฌนธ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) (๑)

อรูปาวจรนจ นอรูปาวจรนจ ฌมัม ปฏิจวาร นอรูปาวจร ฌมโม อรูปชชติ
นอเสวนปจฺจยา. อรูปาวจร ฌนธ จ มหาภูเต จ ปฏิจวาร จิตฺตสมุฏฺฐานํ
รูป. (๑) (สงฺขิตฺ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนีย ๒. สงฺขยวาร

[๒๗๒] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปติยา เทว, นอนนฺตเร
ตีณิ, นสมนฺตเร ตีณิ, นอณฺณมณฺเ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปฺเรชาเต จตฺตาริ,
นปจฺจชาเต ปณฺจ, นอเสวนเ จตฺตาริ, นกมฺเม เทว, นวิปาเก ปณฺจ, นอหาเร
เอกํ, นอินฺทวฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต
เทว, โนนฺตติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตเร เทว กณฺหาปี สหชาตวโรปี กาทพฺพา.)

๕๕. อรูปาวจรทุก ๓. ปัจจยวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิภังควาร

เหตุ

[๒๗๓] อรูปาวจโร ฐมัม ปัจจยา อรูปาวจโร ฐมโม อรูปชชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ. (ปฏิจัสติสา.)

นอรูปาวจโร ฐมัม ปัจจยา นอรูปาวจโร ฐมโม อรูปชชติ เหตุปัจจยา.
นอรูปาวจโร เอกัง ชนธัง ว เป ๖ (ยาว อชฺฌตฺติกา มหาภูตา.) วตฺถุ ปัจจยา
นอรูปาวจรา ชนธา. นอรูปาวจโร ฐมัม ปัจจยา อรูปาวจโร ฐมโม อรูปชชติ
เหตุปัจจยา. วตฺถุ ปัจจยา อรูปาวจรา ชนธา. นอรูปาวจโร ฐมัม ปัจจยา
อรูปาวจรา ชนธา. นอรูปาวจโร ฐมัม ปัจจยา อรูปาวจโร จ นอรูปาวจโร จ
ฐมมา อรูปชชติ เหตุปัจจยา. วตฺถุ ปัจจยา อรูปาวจรา ชนธา. มหาภูเต
ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปิ. (๓)

[๒๗๔] อรูปาวจรณจ นอรูปาวจรณจ ฐมัม ปัจจยา อรูปาวจโร ฐมโม
อรูปชชติ เหตุปัจจยา. อรูปาวจโร เอกัง ชนธณจ วตฺถุณจ ปัจจยา. ตโย ชนธา
๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ อรูปาวจรณจ นอรูปาวจรณจ ฐมัม ปัจจยา
นอรูปาวจโร ฐมโม อรูปชชติ เหตุปัจจยา. อรูปาวจเร ชนฺธ จ มหาภูเต จ
ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปิ. อรูปาวจรณจ นอรูปาวจรณจ ฐมัม ปัจจยา อรูปาวจโร
จ นอรูปาวจโร จ ฐมมา อรูปชชติ เหตุปัจจยา. อรูปาวจโร เอกัง ชนธณจ
วตฺถุณจ ปัจจยา ตโย ชนธา ๖ เป ๖ เทว ชนฺธ ๖ เป ๖ อรูปาวจเร ชนฺธ
จ มหาภูเต จ ปัจจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปิ. (๓)

๑. ปัจจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๗๕] เหตุยา นว, อารมมณฺเ จตฺตาริ, อธิปตฺติยา นว, อนนฺตเร
จตฺตาริ, สมนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ จตฺตาริ, นิสฺสเย นว,
อุนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม นว, วิปาเก
เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒. ปัจจยปัจจนี ๑. วิภังการ

นหัตถวาที

[๒๗๖] นอรูปาวจร ฐมมัม ปัจจยา นอรูปาวจโร ฐมโม อูปุปฺพชฺชติ นหตุปัจจยา. อเหตุกัม นอรูปาวจร เอกัม ขนฺธํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา.) จกฺขายตณฺ्ह ปัจจยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตณฺ्ह ๖ เป ๖ วตฺถุํ ปัจจยา อเหตุกา นอรูปาวจรา ขนฺธธา. วิจิกิณฺณสทฺทเต อุกฺกฏจสทฺทเต ขนฺธเ จ วตฺถุณฺจ ปัจจยา วิจิกิณฺณสทฺโท อุกฺกฏจสทฺโท โมโห. (๑) นอรรมฺมณฺ ปัจจยา. ตีณิ.

อรูปาวจร ฐมมัม ปัจจยา อรูปาวจโร ฐมโม อูปุปฺพชฺชติ นอริปฺติปัจจยา. อรูปาวจเร ขนฺธเ ปัจจยา อรูปาวจรา อริปฺติ. วิปากัม อรูปาวจร เอกัม ขนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (๑)

นอรูปาวจร ฐมมัม ปัจจยา นอรูปาวจโร ฐมโม อูปุปฺพชฺชติ นอริปฺติปัจจยา. นอรูปาวจร เอกัม ขนฺธํ ๖ เป ๖ ปฏฺฐิสนฺธิกฺขณเ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสทฺตา.) จกฺขายตณฺ्ह ปัจจยา จกฺขวิญฺญาณํ ๖ เป ๖ กายายตณฺ्ह ปัจจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุํ ปัจจยา นอรูปาวจรา ขนฺธธา. (๑)

๒. ปัจจยปัจจนี ๒. สงฺขยวาร

[๒๗๗] นหตุยา เอกัม, นอรรมฺมณเ ตีณิ, นอริปฺติยา จตฺตาริ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสฺมนนฺตเร นอณฺณมณฺเ นอฺปนฺนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปุณฺณาชาเต นว, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกัม, นอินฺทฺริเย เอกัม, นฉาเน เอกัม, นมกฺเค เอกัม, นสฺมปฺยตฺเต ตีณิ, นวิปฺยตฺเต เทว, โนนฺทฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี นิสฺสยวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๕. อรูปาวจรทุก ๕. สัมมชวาร

๑. ปัจจยานุโลมาทิ

เหตุ

[๒๗๘] อรูปาวจร ฌมัม สัมมชวโร อรูปาวจร ฌมโม อรูปุชชติ เหตุปัจจยา.
อรูปาวจร เอกัง ขนฺธํ สัมมชวา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

นอรูปาวจร ฌมัม สัมมชวโร นอรูปาวจร ฌมโม อรูปุชชติ เหตุปัจจยา.
นอรูปาวจร เอกัง ขนฺธํ สัมมชวา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (อนุโลม.)

นเหตุยา เอกัง, นอริปัตติยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปัจจชาเต เทว,
นอาเสวเน เทว, นกมเม เทว, นวิปาเก เทว, นฉาเน เอกัง, นมคฺเค เอกัง,
นวิปยุตฺเต เทว. (ปัจจนี.)

(เอวํ อิตเร เทว กณฺหาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๕. อรูปาวจรทุก ๗. ปญฺหาวาร

๑. ปัจจยานุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๒๗๙] อรูปาวจร ฌมโม อรูปาวจรสฺส ฌมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
อรูปาวจร เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖
(มฺลํ กาทพฺพ.) อรูปาวจร เหตุ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
(มฺลํ กาทพฺพ.) อรูปาวจร เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ
เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

นอรูปาวจร ฌมโม นอรูปาวจรสฺส ฌมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย.
นอรูปาวจร เหตุ สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ เหตุปัจจเยน
ปจฺจโย. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

อารมมณ

[๒๘๐] อรูปาวจรโร ฐมโม อรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน
 ปจฺจโย. อากาसानญายตนํ วิญฺเฒาณญายตนสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย.
 อากิญจัญญายตนํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. อรูปาวจร
 ฐมโม นอรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. อากาसानญายตนํ
 ปจฺจเวกฺขติ. วิญฺเฒาณญายตนํ ๖ เป ๖ อากิญจัญญายตนํ ๖ เป ๖ เนวสณฺณา-
 นาสณฺณายตนํ ปจฺจเวกฺขติ. อรูปาวจร ฆนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ.
 เจโตปริยญาณेณ อรูปาวจรจิตฺตสมํกคฺส จิตฺตํ ชานาติ. อรูปาวจรา ฆนฺธธา
 เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคฺคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส,
 อวชฺชนาย อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๒)

นอรูปาวจรโร ฐมโม นอรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย.
 ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาทเทติ
 อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจุณฺธานิ
 ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, ผลํ
 ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, ไวทานสฺส,
 มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. อริยา ปเทเน กิเลเส
 ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิภวมฺภิตเ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ จกฺขํ ๖ เป ๖
 วตฺถุํ นอรูปาวจร ฆนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา
 รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สโตธาทฺตยา สทฺทํ สฺสณาติ. เจโตปริยญาณेณ นอรูปาวจรจิตฺต-
 สมํกคฺส จิตฺตํ ชานาติ. รูปายตนํ จกฺขุวิญฺเฒาณสฺส ๖ เป ๖ โสภณพฺพายตนํ
 กายวิญฺเฒาณสฺส ๖ เป ๖ นอรูปาวจรา ฆนฺธธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส,
 ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคฺคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อวชฺชนาย
 อารมมณปัจจเยน ปจฺจโย. (๑)

อธิปติ

[๒๘๑] อรูปาวจรโร ฐมโม อรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตาทิปติ: อรูปาวจรา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ฆนฺธานํ อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย.
 อรูปาวจรโร ฐมโม นอรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อธิปติปัจจเยน ปจฺจโย. อารมมณาทิปติ,

สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ: อากาสนนุญายตนํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ ๖ เป ๖
 เนวสณฺณานาสณฺณายตนํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. อรูปาวจรเ ชนฺธ คุรุ กตฺวา
 อสฺสาทะติ อภินนฺทติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.
 สหชาตาริปีติ: อรูปาวจรา อริปีติ จิตฺตสมุฏฺฏจานานํ รูปานํ อริปีติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) อรูปาวจรา อริปีติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺต-
 สมุฏฺฏจานานนฺจ รูปานํ อริปีติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๘๒] นอรูปาวโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อริปีติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมฺมณาริปีติ, สหชาตาริปีติ. อารมฺมณาริปีติ: ทานํ ๖ เป ๖ สัลล
 ๖ เป ๖ อฺโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาทะติ อภินนฺทติ, ตํ คุรุ
 กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ปุพฺเพ สจฺจิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖
 อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ, ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ
 คุรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ โคตฺวรสฺส. โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส
 อริปีติปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุํ นอรูปาวจรเ ชนฺธ คุรุ กตฺวา
 อสฺสาทะติ อภินนฺทติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.
 สหชาตาริปีติ: นอรูปาวจรา อริปีติ สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฏจานานนฺจ
 รูปานํ อริปีติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนนฺตราทิ

[๒๘๓] อรูปาวโร ฐมฺโม อรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุริมา ปุริมา อรูปาวจรา ชนฺธา ปจฺจนิมานํ ปจฺจนิมานํ อรูปาวจรานํ ชนฺธานํ
 อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อรูปาวโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อรูปาวจรํ จุติจิตฺตํ นอรูปาวจรสฺส อุปฺปตฺติจิตฺตสฺส. อรูปาวจรํ ภวํ
 อวชฺชชานาย. อรูปาวจรา ชนฺธา นอรูปาวจรสฺส วุฏฺฐจานสฺส. นิโรธา วุฏฺฐนฺทสฺส
 เนวสณฺณานาสณฺณายตนํ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๒๘๔] นอรูปาวจรโร ฐมโม นอรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา นอรูปาวจรา ชนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ นอรูปาวจรานํ ชนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนฺโถมํ โคตฺตฺรภุสฺส ๖ เป ๖ อนฺโถมํ ผล-
สมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. นอรูปาวจรโร ฐมโม อรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. นอรูปาวจโร จตฺติจิตฺตํ อรูปาวจรสฺส อปฺปตฺติจิตฺตสฺส
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. นอรูปาวจรา ชนฺธา อรูปาวจรสฺส วุจฺจานสฺส อนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อากาसानญายตนสฺส ปริกมฺมํ อากาसानญายตนสฺส อนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. วิญฺญาณญายตนสฺส ๖ เป ๖ อากิณฺณญายตนสฺส ๖ เป ๖
เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส ปริกมฺมํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๒)

สมนฺนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจ. อญฺจมณฺณ-
ปจฺจโย. เทว. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. สกฺต.

อุปนิสฺสย

[๒๘๕] อรูปาวจรโร ฐมโม อรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: อากาसानญายตนํ
วิญฺญาณญายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วิญฺญาณญายตนํ อากิณฺณญายตนสฺส
๖ เป ๖ อากิณฺณญายตนํ เนวสณฺณานาสณฺณายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
อรูปาวจรโร ฐมโม นอรูปาวจรสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณ-
นิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: อรูปาวจโร
สทฺธํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ. สิลํ ๖ เป ๖ อโปสถกมฺมํ กโรติ. นอรูปาวจโร
ฌานํ อุปปาเทติ. วิปสฺสนํ ๖ เป ๖ มคฺคํ ๖ เป ๖ อภิญฺณํ ๖ เป ๖ สมาปตฺติํ อุปปาเทติ.
มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ ถนฺหาติ. อรูปาวจโร สิลํ ๖ เป ๖ ปญฺณํ อุปนิสฺสย ทานํ
เทติ ๖ เป ๖ สมาปตฺติํ อุปปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ ถนฺหาติ. อรูปาวจรา
สทฺธา ๖ เป ๖ ปญฺญา นอรูปาวจราย สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา. ราคสฺส ๖ เป ๖
ปตฺตนาถ กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทฺถุสฺส, มคฺคสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสย-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๒๘๖] นอรุปาวาโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย:
 นอรุปาวจรํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ. สีสํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กโรติ.
 นอรุปาวจรํ ฌานํ อุปฺปาเทติ. วิปสฺสนํ ๖ เป ๖ มกฺคํ ๖ เป ๖ อภิฉินฺทํ ๖ เป ๖
 สมาปตฺติํ อุปฺปาเทติ. มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. นอรุปาวจรํ สีสํ ๖ เป ๖
 ปณฺณํ ๖ เป ๖ รากํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ ๖ เป ๖ กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทุกฺขํ. อุตฺตํ. โภชนํ.
 เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สમાปตฺติํ อุปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖
 สัมมํ ภิณฺทติ. นอรุปาวจรา สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ นอรุปาวจราย สทฺธาย ๖ เป ๖
 ปตฺถนาย. กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, มกฺคสฺส, ผลสมาปตฺติยา
 อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นอรุปาวาโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย: อากาसानนฺวายตนสฺส
 ปริกมฺมํ อากาसानนฺวายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เนวสณฺณวา-
 นาสณฺณายตนสฺส ปริกมฺมํ เนวสณฺณวานาสณฺณายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาต

[๒๘๗] นอรุปาวาโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อารมมณฺณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมมณฺณปุเรชาตํ: จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺถุ
 อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุณา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย
 โสตรธาตุยา สทฺธํ สุณาติ. รุปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺฐพฺพายตนํ
 กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุปุเรชาตํ: จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ กายายตนํ
 กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ วตฺถุ นอรุปาวจรานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 นอรุปาวาโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุปุเรชาตํ:
 วตฺถุ นอรุปาวจรานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว. อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

กมฺม

[๒๘๘] อรูปาวจรโร ฐมฺโม อรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา ฯ เป ฯ อรูปาวจรโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. อรูปาวจรา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ ^๑อรูปาวจรานํ ^๑ชนฺธานํ^๑ กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (มฺลํ กาศพฺพํ.) อรูปาวจรา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญจ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (๓)

นอรูปาวจรโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: นอรูปาวจรา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ชนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญจ รูปานํ กมฺมปฺจายเณ ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

วิปากาภิ

[๒๘๙] อรูปาวจรโร ฐมฺโม อรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปฺจายเณ ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

นอรูปาวจรโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส วิปากปฺจายเณ ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อาหารปฺจายเณ ปจฺจโย. จตฺตาริ. อินฺทฺริยปฺจายเณ ปจฺจโย. จตฺตาริ. ฌานปฺจายเณ ปจฺจโย. จตฺตาริ. มกฺคปฺจายเณ ปจฺจโย. จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. เทว.

วิปฺปยุตฺต

[๒๙๐] อรูปาวจรโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

นอรูปาวจรโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) นอรูปาวจรโร ฐมฺโม อรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ อรูปาวจรานํ ชนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปฺจายเณ ปจฺจโย. (๒)

อตุฏฺฐิอาภิ

[๒๙๑] อรูปาวจรโร ฐมฺโม อรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อตุฏฺฐิปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตํ ฯ เป ฯ อรูปาวจรโร ฐมฺโม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อตุฏฺฐิปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ ฯ เป ฯ อรูปาวจรโร ฐมฺโม อรูปาวจรสฺส จ นอรูปาวจรสฺส จ ฐมฺมสฺส อตุฏฺฐิปฺจายเณ ปจฺจโย. สหชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๓)

นอรุปาวจโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺขิตฺตํ.) นอรุปาวจโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ: วตฺถุ นอรุปาวจฺจรานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๒๙๒] นอรุปาวจโร จ นอรุปาวจโร จ ฐมา นอรุปาวจรสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. สหชาโต: นอรุปาวจโร เอโก ขนฺธโร จ วตฺถุ จ ทิณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา จ ๖ เป ๖ นอรุปาวจโร จ นอรุปาวจโร จ ฐมา นอรุปาวจรสฺส ฐมมฺสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา: นอรุปาวจฺจรา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฏจฺจานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: นอรุปาวจฺจรา ขนฺธา จ กพฺพิกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตา: นอรุปาวจฺจรา ขนฺธา จ รูปชีวิตฺติณฺทฺริยญฺจ กมฺมตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิกตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๒๙๓] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปตฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺณมณฺเฑ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อุนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เทว, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มกุเ จตฺตาริ, สมปฺยุตฺเต เทว, วิปฺยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิกเต จตฺตาริ, อวิกเต สตฺต.

๒. ปจฺจนียทุฏฺฐาร

[๒๙๔] นอรุปาวจโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นอรุปาวจโร ฐโม นอรุปาวจรสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

สหชาติปัจจุเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจโย. ปจฺจชาติปัจจุเณน ปัจจโย.
 อรูปาวจรโร ฐมฺโหม อรูปาวจรสฺส จ นอรูปาวจรสฺส จ ฐมฺมสฺส สหชาติปัจจุเณน
 ปัจจโย. (๓)

[๒๔๕] นอรูปาวจรโร ฐมฺโหม นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจุเณน
 ปัจจโย. สหชาติปัจจุเณน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจโย. ปุเรชาติปัจจุเณน
 ปัจจโย. ปจฺจชาติปัจจุเณน ปัจจโย. กมฺมปัจจุเณน ปัจจโย. อาหารปัจจุเณน
 ปัจจโย. อินฺทริยปัจจุเณน ปัจจโย. นอรูปาวจรโร ฐมฺโหม อรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส
 อุปนิสฺสยปัจจุเณน ปัจจโย. ปุเรชาติปัจจุเณน ปัจจโย. (๒)

อรูปาวจรโร จ นอรูปาวจรโร จ ฐมฺมา อรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส สหชาติปัจจุเณน
 ปัจจโย. ปุเรชาติปัจจุเณน ปัจจโย. อรูปาวจรโร จ นอรูปาวจรโร จ ฐมฺมา
 นอรูปาวจรสฺส ฐมฺมสฺส สหชาติปัจจุเณน ปัจจโย. ปจฺจชาติปัจจุเณน ปัจจโย.
 อาหารปัจจุเณน ปัจจโย. อินฺทริยปัจจุเณน ปัจจโย. (๒)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาร

[๒๔๖] นเหตุยา สत्ตฺ, นอรรมฺมณฺเ สत्ตฺ, นอธิปฺติยา สत्ตฺ, นอนนฺตเร
 สत्ตฺ, นสมฺมณฺตเร สत्ตฺ, นสฺสชาติเต ปญฺจ, นอญฺจมฺมญฺเ ปญฺจ, นนิสฺสเย ปญฺจ,
 นอุปนิสฺสเย สत्ตฺ, นปุเรชาติเต จ, นปจฺจชาติเต สत्ตฺ ๖ เป ๖ นสมฺมปฺยฺตฺเต
 ปญฺจ, นวิปฺปยฺตฺเต จตฺตาริ, โนหฺตฺติยา จตฺตาริ, โนนฺตฺติยา สत्ตฺ, โนวิกเต
 สत्ตฺ, โนอวิกเต จตฺตาริ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีเย

[๒๔๗] เหตุปจฺจยา นอรรมฺมณฺเ จตฺตาริ, นอธิปฺติยา จตฺตาริ, นอนนฺตเร
 นสมฺมณฺตเร จตฺตาริ, นอญฺจมฺมญฺเ เทว, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ ๖ เป ๖
 นสมฺมปฺยฺตฺเต เทว, นวิปฺปยฺตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา จตฺตาริ, โนวิกเต จตฺตาริ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๒๔๘] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปฺติยา จตฺตาริ. (อนฺุโลมมาติกา
 วิตุถาเรตฺตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต สत्ตฺ.

อรูปาวจรทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๖. ปริยาปนทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๒๙๙] ปริยาปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ ปริยาปนโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ปริยาปนํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปํ
๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยถา จุฬนฺตรทุก
โลกียทุกํ. เอวํ อิมมปิ ทุกํ กาทพฺพํ, นินฺนํ นานากรรม.)

ปริยาปนทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๕๗. นิยุยานิกทุก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๑. วิภังควาร

[๓๐๐] นิยุยานิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นิยุยานิกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นิยุยานิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖
นิยุยานิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นิยุยานิก
ขนฺธเ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปํ. นิยุยานิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นิยุยานิกโก จ
อนิยุยานิกโก จ ฐมมา อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นิยุยานิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย
ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ (๓)

อนิยุยานิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อนิยุยานิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปํ ๖ เป ๖ เทว
ขนฺธเ ๖ เป ๖ ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ ขนฺธเ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุํ ปฏิจฺจ ขนฺธา.
เอกํ มหาภูตํ ๖ เป ๖ (๑)

นิยุยานิกญจ อนิยุยานิกญจ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นิยุยานิก ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ ฐปํ. (๑)

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๓๐๑] เหตุยา ปญจ, อารมฺมณ เทว, อธิปฺติยา ปญจ, อนนฺตเร เทว,
สมนฺตเร เทว, สหชาเต ปญจ, อณฺณมณฺเญ เทว, นิสฺสเย ปญจ, อูปนิสฺสเย
เทว, ปุเรชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม ปญจ, วิปาเก เอกํ, อาหาร
ปญจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญจ.

๒. ปัจจยปัจจนี ๑. วิภังการ

นเหตุนอารมณ์

[๓๐๒] อนิยุยานิกัม ฐมัม ปฏิจจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อุปุปชติ นเหตุปจายา. อเหตุกัม อนิยุยานิกัม เอกัม ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏิสฺสนธิขณ ๖ เป ๖ ขนฺธ ๖ ปฏิจจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจจ ขนฺธา. เอกัม มหาภูตํ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) วิจิกิฉาสหคเต อุตฺตรจฺจสหคเต ขนฺธ ๖ ปฏิจจ วิจิกิฉาสหคโต อุตฺตรจฺจสหคโต โมโห. (๑) นอารมณ์นปจายา. ตีณิ.

นอธิปตฺยาทิ

[๓๐๓] นิยุยานิกัม ฐมัม ปฏิจจ นิยุยานิกโก ฐมโม อุปุปชติ นอธิปติปจายา. นิยุยานิกโก ขนฺธ ๖ ปฏิจจ นิยุยานิกา อธิปติ. (๑)

อนิยุยานิกัม ฐมัม ปฏิจจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อุปุปชติ นอธิปติปจายา. อนิยุยานิกัม เอกัม ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏิสฺสนธิขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา กาทพฺพา.) (๑)

นอสนฺตรปจายา. นสมนฺตรปจายา. นอณฺณมณฺณปจายา ๖ เป ๖

นปุเรชาต

[๓๐๔] นิยุยานิกัม ฐมัม ปฏิจจ นิยุยานิกโก ฐมโม อุปุปชติ นปุเรชาตปจายา. อรูปเป นิยุยานิกัม เอกัม ขนฺธํ ๖ เป ๖ นิยุยานิกัม ฐมัม ปฏิจจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อุปุปชติ นปุเรชาตปจายา. นิยุยานิกโก ขนฺธ ๖ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. (๒)

อนิยุยานิกัม ฐมัม ปฏิจจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อุปุปชติ นปุเรชาตปจายา. อรูปเป อนิยุยานิกัม เอกัม ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ นิยุยานิกโก ขนฺธ ๖ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. ปฏิสฺสนธิขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) (๑)

นิยุยานิกญจ อนิยุยานิกญจ ฐมัม ปฏิจจ อนิยุยานิกโก ฐมโม อุปุปชติ นปุเรชาตปจายา. นิยุยานิกโก ขนฺธ จ มหาภูต จ ปฏิจจ จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. (๑)

๒. ปัจจัยปัจจัยนี้ ๒. สงขยวาร

[๓๐๕] นเหตุยา เอกัง, นอารมมณเ ตีณิ, นอธิปติยา เทว, นอนนตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปัจฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน เอกัง, นกมฺเม เทว, นวิปาคเ ปญฺจ, นอาหารเ เอกัง, นอินฺทฺริเย เอกัง, นฉาเน เอกัง, นมกฺเต เอกัง, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว, โนเนตฺติยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.
(เอวํ อิตเร เทว คณนาปี สหชาตวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๗. นิยุยานิกทุก ๓. ปัจจยวาร

๑. ปัจจยानุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๓๐๖] นิยุยานิกํ ธรรมํ ปัจจยา นิยุยานิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (ปฏิจจสทฺธา.)

อนิยุยานิกํ ธรรมํ ปัจจยา อนิยุยานิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อนิยุยานิกํ เอกัง ขนฺธํ ปัจจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานํจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ ๖ เป ๖ (ยาว อชฺชตฺติกา มหาภูตา.) วตฺถุํ ปัจจยา อนิยุยานิกา ขนฺธา. อนิยุยานิกํ ธรรมํ ปัจจยา นิยุยานิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. วตฺถุํ ปัจจยา นิยุยานิกา ขนฺธา ๖ เป ๖ อนิยุยานิกํ ธรรมํ ปัจจยา นิยุยานิโก จ อนิยุยานิโก จ ธรรมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. วตฺถุํ ปัจจยา นิยุยานิกา ขนฺธา. มหาภูเต ปัจจยา จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. (๓)

[๓๐๗] นิยุยานิกญจ อนิยุยานิกญจ ธรรมํ ปัจจยา นิยุยานิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นิยุยานิกํ เอกัง ขนฺธญจ วตฺถุญจ ปัจจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ นิยุยานิกญจ อนิยุยานิกญจ ธรรมํ ปัจจยา อนิยุยานิโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นิยุยานิกเ ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปัจจยา จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. นิยุยานิกญจ อนิยุยานิกญจ ธรรมํ ปัจจยา นิยุยานิโก จ อนิยุยานิโก จ ธรรมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. นิยุยานิกํ เอกัง ขนฺธญจ วตฺถุญจ ปัจจยา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธเ จ ๖ เป ๖ นิยุยานิกเ ขนฺธเ จ มหาภูเต จ ปัจจยา จิตฺตสมฺภูจฺจานํ รูปํ. (๓)

๑. ปจฺยยานุโลม ๒. สงฺขยวาร

[๓๐๘] เหตุยา นว, อารมฺมณ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา นว, อนนฺตเร จตุตฺตาริ, สมฺนนฺตเร จตุตฺตาริ, สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว จตุตฺตาริ, นิสฺสเย นว, อุปฺนิสฺสเย จตุตฺตาริ, ปุเรชาเต จตุตฺตาริ, อาเสวเน จตุตฺตาริ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒. ปจฺยปจฺจนี ๑. วิงฺกวาร

นเหตุ

[๓๐๙] อนิยุยานิกํ ฐมฺมํ ปจฺยา อนิยุยานิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺยา. อเหตุกํ อนิยุยานิกํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธา ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) จกฺขายตฺถํ ปจฺยา จกฺขวิณฺณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปจฺยา กายวิณฺณํ. วตฺถํ ปจฺยา อเหตุกา อนิยุยานิกา ขนฺธา. วิจิกฺกาสหคเต อเหตุจฺจสหคเต ขนฺธเ จ วตฺถญจ ปจฺยา วิจิกฺกาสหคโต อเหตุจฺจสหคโต โมโห. (๑)

นอารมฺมณาทิ

[๓๑๐] นิยุยานิกํ ฐมฺมํ ปจฺยา อนิยุยานิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณ-
ปจฺยา. ตีณิ.

นิยุยานิกํ ฐมฺมํ ปจฺยา นิยุยานิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปฺติปจฺยา.
นิยุยานิกเก ขนฺธเ ปจฺยา นิยุยานิกา อธิปฺติ. (๑)

อนิยุยานิกํ ฐมฺมํ ปจฺยา อนิยุยานิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปฺติปจฺยา.
อนิยุยานิกํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺยา ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสฺสตา.) จกฺขายตฺถํ ปจฺยา
จกฺขวิณฺณํ ๖ เป ๖ กายายตฺถํ ปจฺยา กายวิณฺณํ. วตฺถํ ปจฺยา อนิยุยานิกา
ขนฺธา. อนิยุยานิกํ ฐมฺมํ ปจฺยา นิยุยานิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปฺติปจฺยา.
วตฺถํ ปจฺยา นิยุยานิกา อธิปฺติ. (๒)

นิยุยานิกญจ อนิยุยานิกญจ ฐมฺมํ ปจฺยา นิยุยานิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
นอธิปฺติปจฺยา. นิยุยานิกเก ขนฺธเ จ วตฺถญจ ปจฺยา นิยุยานิกา อธิปฺติ. (๑)

๒. ปจฺยปจฺจนี ๒. สงฺขยวาร

[๓๑๑] นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ตีณิ, นอธิปฺตียา จตุตฺตาริ, นอนนฺตเร
ตีณิ ๖ เป ๖ นอุปฺนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต จตุตฺตาริ, นปจฺจาชาเต นว, นอาเสวเน

เอกํ, นกฺขเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทริเย เอกํ, นฉาเน
เอกํ, นมกฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปยุตฺเต เทว, โนนฺตฺติยา ตีณิ,
โนวิกเต ตีณิ.

(เอวํ อิตฺเร เทว ถณนาปี นิสฺสยวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๗. นิยุยานิกทุก ๕. สัมภูจวาร

๑. ปจฺจยानุโลมาทิ

[๓๑๒] นิยุยานิกํ ฐมํ สัมภูจํ นิยุยานิกํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นิยุยานิกํ เอกํ ขนฺธํ สัมภูจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ (๑)

อนิยุยานิกํ ฐมํ สัมภูจํ อนิยุยานิกํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อนิยุยานิกํ เอกํ ขนฺธํ สัมภูจา ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖
ปฏิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, (สพฺพตฺต เทว,) วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เทว.

อนุโลมํ.

นเหตุยา เอกํ, นอริปฺติยา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปจฺฉาชาเต เทว,
นอาเสวเน เอกํ, นกฺขเม เทว, นวิปาเก เทว, นฉาเน เอกํ, นมกฺเค เอกํ,
นวิปยุตฺเต เทว.

ปจฺจยํ.

(เอวํ อิตฺเร เทว ถณนาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๕๗. นิยุยานิกทุก ๖. ปญฺหาวาร

๑. ปจฺจยानุโลม ๑. วิภังการ

เหตุ

[๓๑๓] นิยุยานิกํ ฐมํ นิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
นิยุยานิกา เหตุ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มุลํ กาทพฺพ.)

นิยุยานิกา เหตุ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.)
 นิยุยานิกา เหตุ สมฺปยุตฺตทกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๓)

อนิยุยานิกโก ฐมฺโม อนิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อนิยุยานิกา
 เหตุ สมฺปยุตฺตทกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปฏฺฐิสฺสธฺมฺมิกฺขณ ๖ เป ๖ (๑)

อารมฺมณ

[๓๑๔] นิยุยานิกโก ฐมฺโม อนิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. เจโตปริยฺวาณเณ นิยุยานิกจิตฺตสมฺภุสฺส
 จิตฺตํ ชานนฺติ. นิยุยานิกา ขนฺธา เจโตปริยฺวาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตีวณสฺส,
 อนาคตฺสวณสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนิยุยานิกโก ฐมฺโม อนิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ
 ๖ เป ๖ สัลล ๖ เป ๖ อโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ,
 ตํ อารพฺภ ราโก ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสจิตฺตณานิ ๖ เป ๖ ฌานา
 ๖ เป ๖ อริยา ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส,
 ไวทานสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา ปหิเน กิเลเส
 ๖ เป ๖ วิกฺขมฺภิตฺเต กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺทาจิตฺตณ ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖
 วตฺถุ อนิยุยานิกเก ขนฺธเ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน
 จกฺขุชา รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย สฺสตรธาตฺยา สทฺทํ สฺสณฺาติ. เจโตปริยฺวาณเณ
 อนิยุยานิกจิตฺตสมฺภุสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาसानนฺจายตนํ วิญฺญาณนฺจายตนสฺส
 ๖ เป ๖ อากิณฺจณนฺจายตนํ เนวสณฺญาณาสณฺจายตนสฺส ๖ เป ๖ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส
 ๖ เป ๖ โสภณนฺจายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ๖ เป ๖ อนิยุยานิกา ขนฺธา อิทธิวิธวณสฺส,
 เจโตปริยฺวาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตีวณสฺส, ยถากมฺมูปกวณสฺส, อนาคตฺสวณสฺส,
 อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อนิยุยานิกโก ฐมฺโม นิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นิพฺพานํ มคฺคสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อริยปติ

[๓๑๕] นิยุยานิกโก ฐมโม นิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตาริยปติ: นิยุยานิกา อริยปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. นิยุยานิกโก ฐมโม อนิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณาริยปติ, สหชาตาริยปติ. อารมมณาริยปติ: อริยา มกฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มกฺคํ คุรุ กตฺวา ปัจจเวกฺขนฺติ. สหชาตาริยปติ: นิยุยานิกา อริยปติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) นิยุยานิกา อริยปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

[๓๑๖] อนิยุยานิกโก ฐมโม อนิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณาริยปติ, สหชาตาริยปติ. อารมมณาริยปติ: ทานํ ๖ เป ๖ สิลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ คุรุ กตฺวา ปัจจเวกฺขนฺติ, อสฺสาทะเทติ อภินนฺทติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโค ๖ เป ๖ ทิฏฺฐิ อปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สฺสัจฉิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ๖ เป ๖ อริยา ผลํ คุรุ กตฺวา ปัจจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ คุรุ กตฺวา ปัจจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตวฺรทฺสฺส, โวทานสฺส, ผลสฺส อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อนิยุยานิกเก ขนฺธเ คุรุ กตฺวา อสฺสาทะเทติ อภินนฺทติ, ตํ คุรุ กตฺวา ราโค อปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อปฺปชฺชติ. สหชาตาริยปติ: อนิยุยานิกา อริยปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. อนิยุยานิกโก ฐมโม นิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณาริยปติ: นิพฺพานํ มกฺคสฺส อริยปติปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

อนนฺตรราที

[๓๑๗] นิยุยานิกโก ฐมโม อนิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. มกฺโค ผลสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. (๑)

อนิยุยานิกโก ฐมโม อนิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. ปุริมา ปุริมา อนิยุยานิกา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อนิยุยานิกานํ ขนฺธานํ อนนฺตร-ปัจจเยน ปัจจโย. อนฺโลมํ โคตฺตวฺรทฺสฺส. อนฺโลมํ โวทานสฺส. ผลํ ผลสฺส. อนฺโลมํ ผลสฺมาปตฺติยา. นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสณฺณานาสณฺณายตนํ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. อนิยุยานิกโก ฐมโม นิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. โคตฺตวฺร มกฺคสฺส. โวทานํ มกฺคสฺส อนนฺตรปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

สมนฺนุตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สหชาติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปณฺจ. อณฺณมณฺณปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. เทว. นิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สตุต.

อุปนิสฺสย

[๓๑๘] นิยุยานิกโก ฐมฺโม นิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
ปกฺคูปนิสฺสโย : ปจฺจโม มกุโค ทุทฺติยสฺส มกุคฺสสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย ฯ เป ฯ
ตฺติโย มกุโค จตุตฺถสฺส มกุคฺสสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นิยุยานิกโก ฐมฺโม
อนิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย,
ปกฺคูปนิสฺสโย ฯ เป ฯ ปกฺคูปนิสฺสโย : อริยา มกุคฺคํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนํ
สมาปตฺติํ อุปฺปาเทติ, อุปฺปนํ สมาปชฺชนฺติ, สงฺขารे อนิจฺจาโต ฯ เป ฯ วิปฺสฺสนฺติ.
มกุโค อริยานํ อตฺถปฏฺฐิมภิกาย. ฐมฺมปฏฺฐิมภิกาย. นිරุตฺติปฏฺฐิมภิกาย.
ปฏฺฐิภาณปฏฺฐิมภิกาย. จานาจानโกสลลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. มกุโค
ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

[๓๑๙] อนิยุยานิกโก ฐมฺโม อนิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ฯ เป ฯ ปกฺคูปนิสฺสโย :
อนิยุยานิกํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ ฯ เป ฯ สํลํ ฯ เป ฯ อุโปสฺสณมฺมํ กโรติ
ฌานํ อุปฺปาเทติ วิปฺสฺสนํ ฯ เป ฯ อภิญฺจํ ฯ เป ฯ สมาปตฺติํ อุปฺปาเทติ. มานํ
ชฺชเปติ. ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. อนิยุยานิกํ สํลํ ฯ เป ฯ ปณฺณํ ฯ เป ฯ รากํ ฯ เป ฯ
ปตฺถนํ ฯ เป ฯ อุทฺธํ ฯ เป ฯ โภชนํ ฯ เป ฯ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ
ฯ เป ฯ สมาปตฺติํ อุปฺปาเทติ. ปาณํ หนฺติ ฯ เป ฯ สํมํ ภินฺทติ. อนิยุยานิกา สทฺธา
ฯ เป ฯ เสนาสนํ อนิยุยานิกาย สทฺธาย ฯ เป ฯ ปตฺถนาย ฯ เป ฯ กายิกสฺส
สุขสฺส ฯ เป ฯ กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ฯ เป ฯ ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. อนิยุยานิกโก ฐมฺโม นิยุยานิกสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ฯ เป ฯ ปกฺคูปนิสฺสโย :
ปจฺจมสฺส มกุคฺสสฺส ปริกมฺมํ ปจฺจมสฺส มกุคฺสสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย ฯ เป ฯ
จตุตฺถสฺส มกุคฺสสฺส ปริกมฺมํ จตุตฺถสฺส มกุคฺสสฺส อุปนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (๒)

ปุเรชาตาทิ

[๓๒๐] อนินิยุยานิกโก ฐมโม อนินิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส ปุเรชาตปัจจเยน
ปัจจโย. เทว. (อรูปทุกสทิสสา กาทพฺพา.) ปจฺจชาตปัจจเยน ปจฺจโย. เทว.
อาเสวนปัจจเยน ปจฺจโย. เทว.

กมฺม

[๓๒๑] นิยุยานิกโก ฐมโม นิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย.
นิยุยานิกา เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย. นิยุยานิกโก ฐมโม
อนินิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา:
นิยุยานิกา เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย. นานาขณิกา:
นิยุยานิกา เจตนา ผลสฺส กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) นิยุยานิกา
เจตนา สมฺปยุตฺตกาณํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๓๒๒] อนินิยุยานิกโก ฐมโม อนินิยุยานิกสฺส ฐมมสฺส กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย.
สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา: (สงฺขิตฺตํ.) นานาขณิกา: อนินิยุยานิกา เจตนา
ผลสฺส^๑ กมฺมปัจจเยน ปจฺจโย. วิปากปัจจเยน ปจฺจโย. เอกฺกเยว. อาหารปัจจเยน
ปัจจโย. จตฺตาริ. อินฺทฺริยปัจจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. ฌานปัจจเยน ปจฺจโย.
จตฺตาริ. มกฺกปัจจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปัจจเยน ปจฺจโย. เทว.
วิปฺปยุตฺตปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (อรูปทุกสทิสสา กาทพฺพา.) อตฺถิปัจจเยน ปจฺจโย.
สตฺต. (อรูปทุกสทิสสา กาทพฺพา. อามสฺนา นานาปทาเยว.) นตฺถิปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ. วิคตปัจจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. อวิคตปัจจเยน ปจฺจโย. สตฺต.

๑. ปจฺจยฺยานุโลม ๒. สงฺขยวาท

[๓๒๓] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปตฺติยา ปญฺจ, อนนฺตเร
ตีณิ, สมฺนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เทว, นิสฺสเย สตฺต,
อุปฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม
จตฺตาริ, วิปากํ เอกํ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ,
มกฺเก จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา ตีณิ,
วิกเต ตีณิ, อวิกเต สตฺต.

อนฺโลม.

๑ ฉ.ม. วิปากานํ ขนฺธานํ กฏฺฐตา จ รูปานํ

๔. ปจฺยปจฺจนียานุโลม

[๓๒๘] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ ตีณิ, อธิปตฺติยา ปณฺจ, (อนุโลมมาตฺติกา วิตุถาเรตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต สत्ต.

นียฺยานิกทกํ นิฏฺจิทํ.

๕๘. นียตทุก ๑-๖. ปฏิจฺจาทิวาร

[๓๒๙] นียํ ฐมํ ปฏิจฺจ นียโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นียํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ นียํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนียโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นียเต ขนฺธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺจจํ ฐปํ. (สงฺขิตฺ. ปณฺจปี ปณฺหา กาทพฺพา, ยถา นียฺยานิกทกํ. เอวํ ปฏิจฺจวาโรปี สหชาตวาโรปี ปจฺจวาโรปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา. นินฺนํ นานากรรมํ อามสํ นาน.)

๕๙. นียตทุก ๗. ปณฺหาวาร

๑. ปจฺจยานุโลม ๑. วิภังฺกวาร

เหตุ

[๓๓๐] นียโต ฐมโม นียตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. (นียฺยานิกทกตฺติสา นินฺนํ นานากรรม.)

อารมฺมณ

[๓๓๑] นียโต ฐมโม อนียตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺกํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นียเต ปธีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ. ปุพฺเพ สมฺมาจิตฺตํ ๖ เป ๖ นียเต ขนฺธ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปฺสฺสติ เจโตปริยฺวาณเณ นียตจิตฺตสมฺภุสฺส จิตฺตํ ชานาติ. นียตา ขนฺธา เจโตปริยฺวาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานสฺส ติณาสฺส, ยถากมฺมูปกฺวาณสฺส, อนาคตฺส ติณาสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนียโต ฐมโม อนียตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา ๖ เป ๖
 สีลํ ๖ เป ๖ อุโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สฺสัจฺจนานิ ๖ เป ๖ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา
 ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ อนียโต ราโค อุปฺปชฺชติ.
 ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิฉฺชา ๖ เป ๖ อุตฺถจํ ๖ เป ๖ อนียตํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ.
 อริยา ผลํ ปจฺจเวกฺขณฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขณฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺวสฺส, ไวทานสฺส,
 ผลสฺส, อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา อนียเต ปเทเน กิเลเส
 ปจฺจเวกฺขณฺติ. วิกฺขมฺภิตะ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ สมฺมาจิณฺเณ ๖ เป ๖ จกฺขุ
 ๖ เป ๖ วตฺถํ อนียเต ขนฺธะ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทณฺติ
 อภินฺนุทฺติ, ตํ อารพฺภ อนียโต ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน
 จกฺขฺนา รุปํ ปสฺสติ ๖ เป ๖ อวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อนียโต ฐมโม นียตสฺส
 ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นิพฺพานํ มคฺคสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 รูปชีวิตินฺทฺริยํ มาตฺตฺมาตกมฺมสฺส.^๑ ปิตฺตฺมาตกมฺมสฺส. อรหฺนฺตฺมาตกมฺมสฺส.
 รุหิรฺรูปาทกมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ยํ วตฺถํ อามสฺนตฺสฺส มิจฺฉตฺตนิยฺทา ขนฺธา
 อุปฺปชฺชณฺติ, ตํ วตฺถํ มิจฺฉตฺตนิยฺทานํ ขนฺธานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อธิปติ

[๓๓๒] นียโต ฐมโม นียตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา-
 ธิปติ: นียตา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. นียโต
 ฐมโม อนียตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺธิปติ, สหชาตาธิปติ.
 อารมฺมณฺธิปติ: อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ฅรํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ.
 สหชาตาธิปติ: นียตา อธิปติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รุปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 นียโต ฐมโม นียตสฺส จ อนียตสฺส จ ฐมมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตาธิปติ: นียตา อธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รุปานํ
 อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๓๓๓] อนียโต ฐมโม อนียตสฺส ฐมมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณฺธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณฺธิปติ: ทานํ ทตฺวา ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖
 อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ฅรํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขณฺติ, อสฺสาเทติ อภินฺนุทฺติ, ตํ ฅรํ

๑ จ.ม. โทส

รูปชีวิตินทริยํ มาตฺตมาตกมฺมสฺส. ปิตฺตมาตกมฺมสฺส. อรหฺนฺตมาตกมฺมสฺส. รุหิรฺรุปาทกมฺมสฺส. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุปุเรชาติ : วตฺถุ นียทานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว. อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว.

กมฺม

[๓๓๘] นียโต ธมฺโม นียตสฺส ธมฺมสฺส. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นียตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นียโต ธมฺโม อนียตสฺส ธมฺมสฺส. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : นียตา เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นานาขณิกา : นียตา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กงฺกตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) นียตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนียโต ธมฺโม อนียตสฺส ธมฺมสฺส. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. (สงฺขิตฺตํ.)

วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. อินฺทริย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. มกฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทว. วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. (อฺรฺูปทกฺสทิสฺ.) อตฺถิปปจฺจเยน ปจฺจโย. สตฺต. (อฺรฺูปาวจรทกฺสทิสฺ.) นตฺถิปปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิกตปจฺจเยน ปจฺจโย. สตฺต.

๑. ปจฺจยานุโลม ๒. สงฺขยวาท

[๓๓๙] เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ปญฺจ, อนนฺตเร ตีณิ, สมฺนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ปญฺจ, อดฺยมณฺเฑ เทว, นิสฺสเย สตฺต, อฺปนฺนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจนาชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปากे เอกํ, อาหารे จตฺตาริ, อินฺทริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิกเต สตฺต.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๓๔๔] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ ตีณิ, อธิปติยา ปณฺจ, (อนุโลมมาติกา วิตฺถาเรตพฺพา.) ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺต.

นียตํ นินฺจติ.

๕๕. สอฺตฺตรทุก ๑. ปฏฺิจจวาร

[๓๔๕] สอฺตฺตรํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สอฺตฺตรโร ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สอฺตฺตรํ เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อชฺฌตฺติกา มหาภูตา. ยถา จฺพนฺตรทุก โลกียทุกสทิสํ, นินฺนนานาการณ.)

สอฺตฺตรทุกํ นินฺจติ.

๑๐๐. สรณทุก ๑. ปฏฺิจจวาร

๑. ปจฺจยยานุโลมาทิ

เหตุ

[๓๔๖] สรณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สรณํ เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖

(ปณฺจ ปณฺหา อรูปาวจรทุกสทิสสา. อนุโลมปฏฺิจฺจสทิสสา.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

อนุโลม.

สรณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิจฺจนาสทฺทเท อทฺทจฺจนาสทฺทเท ขนฺธ ๖ เป ๖ ปฏฺิจฺจ วิจิจฺจนาสทฺทเท อทฺทจฺจนาสทฺทเท โมโห. (๑)

อรณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อรณํ เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานณฺจ รูปํ ๖ เป ๖ เทว ขนฺธ ๖ เป ๖ อเหตุกปฏฺิสนฺธิกฺขณ ๖ เป ๖ (ยาว อสณฺณสทฺทตา.) (๑)

สรณญฺจ อรณญฺจ ฐมฺมํ ปจฺจยา สรโณ ฐมโณ อุปฺปชฺชติ นฺนเหตุปจฺจยา.
 วิจิกิจฺจาสหคเต อุกฺกุฏจฺจาสหคเต ชนฺธเร จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา วิจิกิจฺจาสหคโต
 อุกฺกุฏจฺจาสหคโต โมโห. (๑)

นฺนเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมณฺเ ตีณิ, นอริปตียา นว, นอนฺนตเร ตีณิ,
 นสมนฺนตเร ตีณิ, นอญฺฉมญฺฉเว ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต จตฺตาริ,
 นปจฺจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร
 เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต
 เทว, โนนฺตฺถิยา ตีณิ, โนวิกเต ตีณิ.

ปจฺจนียํ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี นิสฺสยวาโรปี สํสฺสจฺจวาโรปี กาทพฺพา เทว
 ปญฺหา กาทพฺพา. สพฺพตฺถ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ เทว, (สพฺพตฺถ เทว.) วิปาเก เอกํ, อวิกเต เทว.

อนฺุโลมํ.

นฺนเหตุยา เทว, นอริปตียา เทว, นปุเรชาเต เทว, นปจฺจาชาเต เทว,
 นอาเสวเน เทว, นกมฺเม เทว, นวิปาเก เทว, นฉาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ,
 นวิปฺปยุตฺเต เทว.

ปจฺจนียํ.

(เอวํ อิตฺเร เทว คณฺหาปี สมฺปยุตฺตวาโรปี กาทพฺพา.)

๑๐๐. สรรณทุก ๗. ปญฺหาวาร

๑. ปจฺจยานฺุโลม ๑. วิงฺกวาร

เหตุ

[๓๔๙] สรโณ ฐมโณ สรณสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (อรฺุบทกฺกสฺสํ,
 จตฺตาริ.)

อารมมณ

[๓๕๐] สรโณ ฐมโม สรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. รากํ
 อสฺสาทะเทติ อภินนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺฉา
 ๖ เป ๖ อุตฺถจฺจ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อสฺสาทะเทติ อภินนุทฺติ, ตํ
 อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺฉา ๖ เป ๖ อุตฺถจฺจ ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ
 อารพฺภ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ วิจิกิจฺฉา ๖ เป ๖ อุตฺถจฺจ อุปฺปชฺชติ.
 สรโณ ฐมโม อรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา ปิเณ กิเลเส
 ๖ เป ๖ วิกขมฺภิตะ กิเลเส ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ สรณะ ชนฺธะ อนิจฺจโต
 ๖ เป ๖ วิปสฺสนฺติ. เจโตปริยญาณเณ สรณจิตฺตสมฺภวสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ.
 สรณา ชนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปกมาณสฺส,
 อนาคตฺสมาณสฺส อวชฺชนาย อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๓๕๑] สรโณ ฐมโม อรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ
 ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุปฺปสฺสกกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา
 ๖ เป ๖ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ
 ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส, อวชฺชนาย
 อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อรณะ ชนฺธะ อนิจฺจโต ๖ เป ๖
 วิปสฺสนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขุชา ๖ เป ๖ อนาคตฺสมาณสฺส, อวชฺชนาย อารมมณ-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. สรโณ ฐมโม สรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ทานํ ๖ เป ๖ สีลํ ๖ เป ๖ อุปฺปสฺสกกมฺมํ กตฺวา ตํ อสฺสาทะเทติ อภินนุทฺติ, ตํ
 อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ๖ เป ๖ ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖
 วตฺถุ. อรณะ ชนฺธะ อสฺสาทะเทติ อภินนุทฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค ๖ เป ๖ โทมนสฺสํ
 อุปฺปชฺชติ. (๒)

อธิปติ

[๓๕๒] สรโณ ฐมโม สรณสฺส ฐมมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมมณ-
 ธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมมณฺธาธิปติ : รากํ กรุํ กตฺวา อสฺสาทะเทติ อภินนุทฺติ,

ตํ คุรุํ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ อฺปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ คุรุํ กตฺวา อสฺสาทะเทติ
 อภินนฺทติ. สหชาตาทิปฺติ : สรณํ อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปฺติปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สรณํ ฐมฺโม อรณสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาทิปฺติ :
 สรณํ อธิปฺติ จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สรณํ ฐมฺโม
 สรณสฺส จ อรณสฺส จ ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาทิปฺติ : สรณํ
 อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๓๕๓] อรณํ ฐมฺโม อรณสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อารมฺมณาทิปฺติ, สหชาตาทิปฺติ. อารมฺมณาทิปฺติ : ทานํ ๖ เป ๖ สीलํ ๖ เป ๖
 อฺปฺปสทกมฺมํ กตฺวา ตํ คุรุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖
 อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ คุรุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. ผลํ ๖ เป ๖ นิพฺพานํ
 คุรุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺตฺวสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส, ผลสฺส
 อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาทิปฺติ : อรณํ อธิปฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
 จิตฺตสมฺภูจฺจานานนฺจ รูปานํ อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อรณํ ฐมฺโม สรณสฺส ฐมฺมสฺส
 อธิปฺติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาทิปฺติ : ทานํ ๖ เป ๖ สीलํ ๖ เป ๖ อฺปฺปสท-
 กมฺมํ กตฺวา ตํ คุรุํ กตฺวา อสฺสาทะเทติ อภินนฺทติ, ตํ คุรุํ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ ๖ เป ๖
 ทิฏฺฐิ อฺปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สจฺจิณฺณานิ ๖ เป ๖ ฌานา ๖ เป ๖ จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อรณํ ขนฺธ
 คุรุํ กตฺวา อสฺสาทะเทติ อภินนฺทติ, ตํ คุรุํ กตฺวา ราโค อฺปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐิ ๖ เป ๖ (๒)

อนนฺตราทิ

[๓๕๔] สรณํ ฐมฺโม สรณสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา
 ปุริมา สรณํ ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ สรณานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. สรณํ ฐมฺโม อรณสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สรณํ ขนฺธา
 วุฏฺฐจฺจานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๓๕๕] อรณํ ฐมฺโม อรณสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา
 ปุริมา อรณํ ขนฺธา ปจฺจิมานํ ปจฺจิมานํ อรณานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อนฺโลมํ โคตฺตฺวสฺส ๖ เป ๖ ผลสฺมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อรณํ ฐมฺโม สรณสฺส ฐมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อวชฺชชฺชา สรณานํ
 ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สมนนฺตรปจฺเจน ปจฺจโย. สหชาตปจฺเจน ปจฺจโย. ปญฺจ. อญฺญมญฺญ-
ปจฺเจน ปจฺจโย. เทว. นิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. สตุต.

อุปนิสฺสย

[๓๕๖] สรโณ ฐมฺโม สรรณสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : รากํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. โทสํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. ราโค ๖ เป ๖ ปตฺถนา รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. สรโณ ฐมฺโม อรรณสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : รากํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ. สีลํ ๖ เป ๖ อูโปสถกมฺมํ ๖ เป ๖ ฌานํ ๖ เป ๖ วิปสฺสนํ ๖ เป ๖ มกฺกํ ๖ เป ๖ อภิณฺโณ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อูปปาเทติ. โทสํ ๖ เป ๖ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ทานํ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อูปปาเทติ. ราโค ๖ เป ๖ ปตฺถนา สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา. กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทฺภขสฺส. มกฺกสฺส. ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

[๓๕๗] อรโณ ฐมฺโม อรรณสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อูปปาเทติ. สีลํ ๖ เป ๖ ปญฺญํ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทฺภขํ. อุตฺตํ. โภชนํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ๖ เป ๖ สฺมาปตฺติ อูปปาเทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ สทฺธาย ๖ เป ๖ ปญฺญา. กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทฺภขสฺส. มกฺกสฺส. ผลสฺมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๑)

อรโณ ฐมฺโม สรรณสฺส ฐมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. อารมฺมณฺณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกฺคูปนิสฺสโย ๖ เป ๖ ปกฺคูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชบฺเปติ. ทิฏฺฐิํ คณฺหาติ. สีลํ ๖ เป ๖ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนฺติ ๖ เป ๖ สํฆํ ภินฺทติ. สทฺธา ๖ เป ๖ เสนาสนํ รากสฺส ๖ เป ๖ ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺเจน ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาตาทิ

[๓๕๘] อรโณ ธมโม อรณสฺส ธมมสฺส ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณปุเรชาตํ, วตฺตปุเรชาตํ. อารมมณปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺตํ อนิจฺจโต ๖ เป ๖ วิปสฺสติ ๖ เป ๖ ทิพฺเพน จกฺขนา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตรธาตุยา สทฺทํ สฺสนาติ. รูปายตนํ จกฺขวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ โผฏฺจพฺพายตนํ ๖ เป ๖ วตฺตปุเรชาตํ : จกฺขายตนํ จกฺขวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ กายายตนํ กายวิมฺวณสฺส ๖ เป ๖ วตฺตํ อรณํ ขนฺธํ ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. อรโณ ธมโม สรณสฺส ธมมสฺส ปุเรชาตปัจจเยน ปัจจโย. อารมมณปุเรชาตํ, วตฺตปุเรชาตํ. อารมมณ-ปุเรชาตํ : จกฺขํ ๖ เป ๖ วตฺตํ อสฺสาเทติ อภินฺนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อฺปฺปชฺชติ ๖ เป ๖ โทมนสฺส อฺปฺปชฺชติ. วตฺตปุเรชาตํ : วตฺตํ สรณํ ขนฺธํ ปุเรชาต-ปัจจเยน ปัจจโย. (๒)

ปัจฉาชาตปัจจเยน ปัจจโย. เทว. อาเสวนปัจจเยน ปัจจโย. เทว.

กมม

[๓๕๙] สรโณ ธมโม สรณสฺส ธมมสฺส กมมปัจจเยน ปัจจโย. สรณา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธํ กมมปัจจเยน ปัจจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : สรณา เจตนา จิตฺตสมฺภูจฺจานานํ รูปานํ กมมปัจจเยน ปัจจโย. นานาขณิกา : สรณา เจตนา วิปากานํ ขนฺธํ กฏฺฐตา จ รูปานํ กมมปัจจเยน ปัจจโย. (มฺลํ กาทพฺพ.) สรณา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธํ จิตฺตสมฺภูจฺจานานญจ รูปานํ กมมปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

อรโณ ธมโม อรณสฺส ธมมสฺส กมมปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. สหชาตา : (สงฺฆิตฺตํ.) (๑)

วิปากปัจจเยน ปัจจโย. เอกํ. อาหารปัจจเยน ปัจจโย. จตฺตาริ. อินฺทฺริยปัจจเยน ปัจจโย. จตฺตาริ. ฌานปัจจเยน ปัจจโย. จตฺตาริ. มกฺคปัจจเยน ปัจจโย. จตฺตาริ. สมฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย. เทว. วิปฺปยุตฺตปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ. (อรฺุพฺทกสฺทิสฺสา.)

อตุถิ

[๓๖๐] สรโณ ธมโม สรณสฺส ธมมสฺส อตุถิปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) สรโณ ธมโม อรณสฺส ธมมสฺส อตุถิปัจจเยน ปัจจโย. สหชาตํ, ปัจฉาชาตํ. (สงฺฆิตฺตํ.) สรโณ ธมโม สรณสฺส จ อรณสฺส จ ธมมสฺส อตุถิปัจจเยน ปัจจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) (๓)

[๓๖๑] อรโณ ฐโม อรณสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺจนาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (สงฺฆิตฺตํ.) อรโณ ฐโม สรณสฺส ฐมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ.^๑ ปุเรชาตํ : จกฺขุ ๖ เป ๖ วตฺถุ อสฺสาเทติ อภินฺนํหติ, ตํ อารพฺภ ราโค อฺปฺปชฺชติ ๖ เป ๖ โทมนสฺส อฺปฺปชฺชติ. วตฺถุ สรณานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สรโณ จ อรโณ จ รมุมา สรณสฺส รมมุสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย.
 สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (สงฺขิตฺตํ.) สรโณ จ อรโณ จ รมุมา อรณสฺส รมมุสฺส
 อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺจชาตํ, อาहारํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา : สรณา
 ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฏจानานํ รูปานํ อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย. ปจฺจนาชาตา :
 สรณา ขนฺธา จ กพฺพีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺเจเนน ปจฺจโย.
 ปจฺจนาชาตา : สรณา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กมฺมุตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺเจเนน
 ปจฺจโย. (๒)

๑. ปัจจุบันุโลม ๒. สงุขยาวาร

ศัพท์

[๓๖๒] เหตุยา จตุตถาริ, อารมมณฺเ จตุตถาริ, อธิปติยา ปณฺจ, อนนฺตเร
จตุตถาริ, สมนฺนตเร จตุตถาริ, สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเ เทว, นิสฺสเย สตฺต,
อุปฺนิสฺสเย จตุตถาริ, ปุเรชาเต เทว, ปจฺจชาเต เทว, อาเสวเน เทว, กมฺเม
จตุตถาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร จตุตถาริ, อินฺทฺริเย จตุตถาริ, ฌาเน จตุตถาริ, มกฺเค
จตุตถาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ติณิ, อตฺติยา สตฺต, นตฺติยา จตุตถาริ,
วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต สตฺต.

๒. ปัจจัยยุทธศาสตร์

[๓๖๓] สรโณ ฐโม สรณสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. สรโณ ฐโม อรณสฺส ฐมมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. อฺปนีสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สรโณ ฐโม สรณสฺส จ
 อรณสฺส จ ฐมมสฺส สหชาติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

๑ น.ม. สหชาตานุติ ปกั น ทิสฺสติ.

[๓๖๔] อรโณ ฐมโม อรณสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อูปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. อรโณ ฐมโม สรณสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
 อูปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สรโณ จ อรโณ จ ฐมฺมา สรณสฺส ฐมมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. สรโณ จ อรโณ จ ฐมฺมา อรณสฺส ฐมมสฺส สหชาต-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

๒. ปจฺจยปจฺจนีเย ๒. สงฺขยวาท

สํวท

[๓๖๕] นหตฺถยา สत्ตฺต, นอรรมฺมณ, นอริปฺตียา, นอนนฺตเร, นสมนฺนตเร
 สत्ตฺต, นสหชาเต ปญฺจ, นอญฺฉมญฺฉเว ปญฺจ, นนิสฺสเย ปญฺจ, นอูปนิสฺสเย สत्ตฺต,
 นปุเรชาเต จ, นปจฺจชาเต สत्ตฺต ฯ เป ฯ นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺยุตฺเต จตฺตาริ,
 โนหตฺถียา จตฺตาริ, โนนตฺถียา สत्ตฺต, โนวิกเต สत्ตฺต, โนอวิกเต จตฺตาริ.

๓. ปจฺจยानุโลมปจฺจนีเย

[๓๖๖] เหตุปจฺจยา นอรรมฺมณ จตฺตาริ, นอริปฺตียา จตฺตาริ ฯ เป ฯ
 นสมนฺนตเร จตฺตาริ, นอญฺฉมญฺฉเว เทว, นอูปนิสฺสเย จตฺตาริ ฯ เป ฯ นสมฺปยุตฺเต
 เทว, นวิปฺยุตฺเต เทว, โนนตฺถียา จตฺตาริ, โนวิกเต จตฺตาริ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลม

[๓๖๗] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ จตฺตาริ, อริปฺตียา ปญฺจ, อนนฺตเร
 จตฺตาริ, (อนุโลมมาติกา กเหตุพฺพา.) ฯ เป ฯ อวิกเต สत्ตฺต.

สรณทํ นิฏฺฐิตํ.

ปิฏฺฐิตํ นิฏฺฐิตํ.

ธมฺมานุโลม ทุกปฏฺจานํ นิฏฺฐิตํ.

ปรุฏจันปาลิย์ จตุตถภาเก ปทานุฏโกโม

ปทานุฏโกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุฏโกโม	ปพเพ/องเก
[อ]		อตุทวาทูปาทาน	๑/๑๘๘; ๘/๑๙๑
อชฎตฤทิก	๓๑๘/๒๒๑	อตุฏิปจายเณ	๒๗/๒๗๘; ๓๐/๒๔๕;
อชฎตฤทิกโก	๓๑๘/๑๒๑;		๓๔/๒๐๑; ๔๑/๑๓;
	๓๒๓/๑๒๓; ๓๒๖/๑๒๕;		๖๕/๒๕๗; ๘๔/๓๐๒;
	๓๓๕/๑๒๘; ๓๔๒/๑๓๒;		๘๕/๒๒๑; ๘๕/๓๐๓;
	๓๔๗/๑๓๔; ๓๕๕/๑๓๘;		๙๑/๒๖๖; ๑๑๐/๒๕๑;
	๓๖๖/๑๔๔		๑๓๔/๕๑; ๑๗๗/๖๖;
อญมมญญปจายา	๓๗๓/๑๔๖		๑๖๒/๓๓๘; ๑๗๕/๓๔๕;
อญมมญญปจายเณ	๑๘/๒๗๕;		๓๓๘/๔๑๒; ๓๖๐/๑๔๑;
	๒๒/๒๔๒; ๔๑/๒๘๔;		๔๐๗/๑๖๑; ๔๖๕/๑๘๖
	๕๗/๒๕๕; ๗๕/๒๑๗;	อตุฏิปฏิสมฤททาย	๓๑๘/๔๐๕
	๗๗/๒๙๙; ๙๐/๒๖๖;	อตุฏิยา	๓๗/๒๐๓; ๘๘/๒๒๓;
	๑๐๘/๒๓๐; ๑๒๔/๓๒๐;		๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗;
	๑๒๘/๔๗; ๑๕๘/๓๓๕;		๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖
	๑๖๘/๖๓; ๓๔๓/๑๓๓;	อทินน	๗๗/๒๑๘
	๓๙๕/๑๕๗; ๔๕๐/๑๗๘	อริปติ	๑๖/๒๗๔; ๑๙/๒๔๑;
อญมมญญปจายโย	๒๘๔/๓๙๓		๒๒/๑๙๖; ๓๐/๑๐;
อญมมญญเณ	๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๐;		๓๙/๒๘๓; ๕๔/๒๕๔;
	๘๘/๒๒๓; ๒๕๙/๓๘๓;		๖๙/๒๑๕; ๗๓/๒๙๗;
	๓๖๓/๑๔๓; ๓๘๕/๑๕๑;		๗๔/๒๗; ๙๗/๓๐๖;
	๓๘๘/๑๕๒; ๔๑๐/๑๖๓;		๙๙/๒๒๗; ๑๒๐/๓๑๗;
	๔๑๙/๑๖๖; ๔๓๓/๑๗๐		๑๒๔/๔๖; ๑๕๓/๓๓๒;

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

๑๖๖/๖๒; ๑๙๙/๒๕๖;
๒๓๑/๓๗๑; ๒๔๑/๓๗๔;
๒๔๘/๓๗๘; ๒๖๙/๓๘๖;
๒๗๖/๓๘๙; ๒๘๑/๓๙๑;
๓๐๓/๓๙๙; ๓๑๕/๔๐๔;
๓๓๒/๔๐๙

อธิปทีปจายา

๓๔๒/๑๓๒;

๓๗๒/๑๔๖; ๔๑๘/๑๖๖;
๔๓๖/๑๗๒

อธิปทีปจายเน

๑๖/๒๗๔;

๑๙/๒๔๐; ๓๑/๑๐;
๓๙/๒๘๓; ๕๔/๒๕๔;
๖๙/๒๑๕; ๗๘/๒๖๑;
๘๙/๒๖๕; ๑๐๐/๒๒๗;
๑๐๖/๒๓๐; ๑๒๐/๓๑๗;
๑๒๑/๓๑๘; ๑๕๓/๓๓๒;
๑๘๖/๓๕๑; ๒๔๘/๓๗๘;
๓๙๖/๑๕๖

อธิปทียา

๕/๑๙๐; ๑๑/๒๗๒;

๑๒/๒๓๘; ๒๔/๘;
๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๐;
๔๖/๒๘๗; ๕๒/๒๘๙;
๕๙/๒๑๑; ๖๖/๒๙๔;
๖๗/๒๕๘; ๘๖/๓๐๓;
๘๘/๒๒๓; ๙๒/๓๐๔;
๑๐๕/๓๑๑; ๑๑๒/๓๑๔;
๑๑๖/๔๓; ๑๔๐/๓๒๖;

๑๔๓/๓๒๗; ๑๖๓/๓๓๘;
๑๗๘/๓๔๖; ๑๙๓/๓๕๔;
๑๙๗/๓๕๖; ๒๐๒/๒๕๘;
๒๒๕/๓๖๙; ๒๓๙/๓๗๔;
๒๕๙/๓๘๓; ๒๖๗/๓๘๖;
๒๗๕/๓๘๘; ๒๙๓/๓๙๖;
๓๐๑/๓๙๘; ๓๐๘/๔๐๑;
๓๒๓/๔๐๖; ๓๒๘/๔๐๘;
๓๓๙/๔๑๒; ๓๔๔/๔๑๔;
๓๖๓/๑๔๓; ๓๖๙/๑๔๔;
๓๗๔/๑๔๗; ๓๘๘/๑๕๒;
๓๙๓/๑๕๕; ๔๑๐/๑๖๓;
๔๑๕/๑๐๕; ๔๑๙/๑๖๖;
๔๔๓/๑๗๔; ๔๗๑/๑๘๘

อนนุกรปจายา

๓๗๒/๑๔๖

อนนุกรปจายเน

๑๘/๒๗๕;

๒๐/๒๔๑; ๒๓/๑๙๗;
๔๑/๒๘๔; ๕๗/๒๕๕;
๗๒/๒๑๖; ๗๕/๒๙๘;
๗๖/๒๘; ๗๙/๒๖๒;
๙๐/๒๖๖; ๑๐๗/๒๓๐;
๑๒๒/๓๑๙; ๑๒๓/๓๒๐;
๑๒๖/๔๗; ๑๕๖/๓๓๔;
๑๗๑/๓๔๑; ๑๘๗/๓๕๑;
๒๑๔/๘๑; ๒๕๐/๓๗๙;
๓๔๓/๑๓๒; ๓๙๗/๑๕๗;
๔๕๐/๑๗๘

ปทานุกรกโม

๔๒๕

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
อนนทรูปนิสสัย	๑๙/๒๗๕; ๒๓/๒๔๒; ๒๖/๑๙๘; ๓๓/๑๑; ๔๒/๒๘๔; ๕๘/๒๕๕; ๗๖/๒๑๘; ๗๗/๒๘; ๗๘/๒๙๙; ๑๐๐/๓๐๘; ๑๐๙/๒๓๐; ๑๒๕/๓๒๑; ๑๒๗/๔๗; ๑๕๙/๓๓๖; ๑๖๙/๖๓; ๑๗๓/๓๔๓; ๑๙๐/๒๕๒; ๒๕๒/๓๘๐; ๒๕๓/๓๘๐; ๒๘๕/๓๙๓; ๓๔๔/๑๓๓; ๓๙๘/๑๕๘; ๔๕๑/๑๗๘	๒๔๖/๓๗๗; ๒๕๑/๓๗๙; ๒๕๓/๓๘๑; ๒๘๐/๓๙๑; ๓๑๔/๔๐๓; ๓๓๑/๔๐๘; ๓๕๐/๔๑๗ อนากทิสยานิ ๒๔๘/๓๗๘ อนารมมโณ ๑/๑; ๓/๒ อนิจจโต ๑๘/๒๔๐; ๒๕/๒๔๓; ๕๓/๒๕๓; ๖๗/๒๑๔; ๗๙/๒๑๙; ๑๗๗/๖๖; ๓๔๑/๑๓๑; ๓๔๕/๑๓๓; ๓๖๐/๑๔๑; ๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๙/๑๕๘; ๔๐๗/๑๖๑; ๔๐๘/๑๖๒	
อนนทเว	๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๐; ๕๙/๒๑๑; ๘๘/๒๒๓; ๒๕๙/๓๘๓; ๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗; ๓๘๕/๑๕๑; ๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖; ๔๓๓/๑๗๐	๔๐๘/๑๖๒ อนิยุยานิกิจิตตสมมุติส ๓๑๔/๔๐๓ อนิยุยานิกา ๓๑๓/๔๐๓ อนิยุยานิกิ ๓๐๐/๓๙๘; ๓๐๖/๔๐๐; ๓๐๙/๔๐๑; ๓๑๖/๔๐๔; ๓๒๐/๔๐๖; ๓๒๕/๔๐๗	
อนากทิสยานิส	๑๔/๒๗๓; ๑๘/๒๔๐; ๒๐/๑๙๕; ๒๘/๑๐; ๓๗/๒๘๒; ๕๒/๒๕๓; ๖๗/๒๑๔; ๗๑/๒๙๖; ๗๒/๒๖; ๙๖/๓๐๕; ๙๙/๒๒๗; ๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๔; ๑๒๒/๓๑๙; ๑๖๔/๖๒;	๓๒๕/๔๐๗ อนุปาทานิโย ๑๑๖/๒๓๒ อนุปาทินโน ๔๑๖/๑๖๕; ๔๒๐/๑๖๗; ๔๒๘/๑๖๙; ๔๓๔/๑๗๑; ๔๔๔/๑๗๕; ๔๕๐/๑๗๘; ๔๕๔/๑๘๐; ๔๖๐/๑๘๒; ๔๖๓/๑๘๔; ๔๖๕/๑๘๖	

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

อวิคตปจายเนน

๒๘/๒๗๙;

อสนมุตตทานัน

๗/๓; ๓๒๘/๑๒๕;

๓๑/๒๔๖; ๔๕/๒๘๖;

๓๗๓/๑๔๖; ๓๗๕/๑๔๗;

๖๖/๒๕๗; ๘๗/๒๒๓;

๓๗๙/๑๔๙; ๓๘๒/๑๕๐;

๙๑/๒๖๖; ๑๖๒/๓๓๘;

๓๙๑/๑๕๔; ๔๒๒/๑๖๗;

๑๗๕/๓๔๕; ๑๙๒/๓๕๕;

๔๒๖/๑๖๘

๒๕๘/๓๘๓; ๓๒๒/๔๐๖;

อสนมุตตทานัน

๑๔/๒๗๒; ๑๘/๒๔๐;

๓๓๘/๔๑๒; ๓๖๒/๑๔๒

๒๐/๑๙๕; ๒๑/๒๗๖;

อวิคต

๑๒/๒๓๘; ๓๗/๒๐๓;

๒๒/๑๙๖; ๒๕/๒๔๓;

๔๖/๒๕๑; ๕๙/๒๑๑;

๘๘/๒๒๓; ๑๑๐/๒๓๑;

๒๐๒/๓๕๘; ๒๒๕/๓๖๙;

๒๘/๙; ๒๘/๑๙๙;

๓๘/๒๘๒; ๔๐/๒๘๔;

๒๕๙/๓๘๔; ๓๓๙/๑๒๙;

๔๔/๒๘๖; ๕๒/๒๕๓;

๓๖๙/๑๔๔; ๓๗๔/๑๔๗;

๖๗/๒๑๔; ๗๑/๒๙๖;

๓๘๕/๑๕๑; ๓๙๓/๑๕๕;

๗๔/๒๗; ๗๔/๒๙๘;

๔๑๐/๑๖๓; ๔๓๓/๑๗๐;

๗๗/๒๖๑; ๗๙/๒๑๙;

๔๓๗/๑๗๒; ๔๖๕/๑๘๖

๘๑/๓๐๑; ๙๖/๓๐๕;

อวิคตกจิตรสมงกิสฺส

๑๑๘/๓๑๖

๙๘/๓๐๗; ๙๙/๒๒๗;

อวิคตโก

๑๐๒/๓๐๙; ๑๐๔/๓๑๐;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๔๕/๑๓๓;

๑๐๖/๓๑๑; ๑๑๐/๓๑๒;

๓๙๖/๑๕๖; ๔๔๘/๑๗๗

๑๑๕/๓๑๔; ๑๑๘/๓๑๖;

๑๒๑/๓๑๘; ๑๒๖/๓๒๑;

๑๓๒/๓๒๔; ๑๓๗/๓๒๖

อเจตสีโก

๙๒/๓๔; ๙๕/๓๖;

๙๙/๓๗; ๑๑๕/๔๓;

๑๒๑/๔๔; ๑๒๔/๔๖;

๑๓๓/๕๐

อสนมุตตทานัน

๖๔/๒๕๗

อสนมุตตทานัน

๖๓/๒๕๗; ๔๐/๒๔๘;

๔๒/๒๔๙; ๔๗/๒๕๑;

๕๑/๒๕๓; ๖๒/๒๕๖;

๖๙/๒๕๘; ๖๙/๒๕๙

อเหตุกปฏิสนธิกฤษณ

๕/๒๓๘; ๖/๓;

๖/๑๙๐; ๑๔/๑๙๓;

๑๙/๗; ๔๒/๒๔๙;

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

๕๐/๒๕๒; ๕๑/๒๐๗;

๕๓/๑๘; ๖๔/๒๓;

๖๗/๒๗๕; ๑๐๐/๓๗;

๑๐๖/๓๑๑; ๑๔๔/๓๒๘;

๑๔๙/๕๖; ๑๕๘/๕๙;

๑๖๙/๓๔๑; ๑๙๘/๓๕๖;

๒๐๓/๓๕๘; ๒๓๐/๓๗๐;

๒๔๐/๓๗๔; ๒๔๓/๙๓;

๒๔๖/๑๐๗; ๓๐๒/๓๙๙;

๓๒๓/๑๒๓; ๓๒๕/๑๒๔;

๓๔๘/๔๑๕; ๓๗๔/๑๔๗;

๔๒๐/๑๖๖; ๔๓๘/๑๗๒;

๔๔๔/๑๗๔

อิทธิ

๑/๒๓๓; ๗/๒๓๕;

๑๑/๒๓๗; ๗๔/๒๖๐;

๘๐/๒๖๒; ๘๒/๒๖๓;

๙๗/๒๖๗

อิทธิ

๑๙/๗; ๑๔๕/๓๒๘;

๑๗๙/๓๔๖; ๓๒๕/๑๒๔;

๓๗๕/๑๔๗; ๓๙๓/๑๕๕

อิทธิ

๙/๒๗๑; ๑๘/๗;

๖๐/๒๑๑; ๓๘๙/๑๕๒;

๒๔๐/๓๗๔; ๒๗๖/๓๘๙;

๔๓๘/๑๗๒

อิทธิ

๓๗๕/๑๔๗

[๑]

อามมณปจายา

๔/๒; ๔/๑๙๐;

๑๓/๑๙๒; ๑๖/๖;

๕๐/๒๘๘; ๕๑/๑๗;

๕๙/๒๙๑; ๖๒/๒๒;

๖๕/๒๙๔; ๙๖/๓๖;

๑๔๗/๕๕; ๑๔๙/๙๕;

๒๙๑/๑๑๐; ๓๒๑/๑๒๒;

๓๓๔/๑๒๗; ๓๘๗/๑๕๑;

๔๑๗/๑๖๖; ๔๓๕/๑๗๑

อามมณปจายา

๑๔/๒๗๒;

๑๗/๒๓๙; ๓๐/๒๗๙;

๓๓/๒๔๗; ๓๗/๒๘๒;

๔๕/๑๕; ๕๒/๒๕๓;

๖๖/๒๑๔; ๖๘/๒๕๘;

๗๖/๒๖๑; ๘๗/๓๓;

๘๙/๓๐๔; ๙๓/๒๖๗;

๙๕/๓๐๕; ๑๑๘/๓๑๖;

๑๒๐/๔๔; ๑๓๕/๓๒๕;

๑๓๘/๕๓; ๑๖๖/๓๓๙;

๒๓๓/๘๙; ๒๗๒/๑๐๓;

๒๔๖/๓๗๗; ๒๖๐/๓๔๐;

๓๒๔/๔๐๗; ๓๔๐/๔๑๓;

๓๔๓/๑๓๐; ๓๖๔/๑๔๓;

๓๙๕/๑๕๖; ๔๑๑/๑๖๔

ປາທານຸກຸໂມ

໔໒໙

ປາທານຸກຸໂມ

ປພເພ/ອງເກ

ປາທານຸກຸໂມ

ປພເພ/ອງເກ

ບາຣມຸມຖປຸຣະຊາຕິ

໒໑/໒໑໒;

໒໕/໒໔໓; ໒໖/໑໙໙;

໓໔/໑໑; ໔໔/໒໖໒;

໒໐/໒໕໒; ໖໖/໒໖;

໖໖/໒໖໖; ໖໖/໓໐໑;

໑໒໖/໓໒໒; ໑໒໖/໔໖;

໑໒໑/໓໓໖; ໑໖໐/໒໓;

໑໖໔/໓໔໔; ໒໑໖/໖໓;

໓໔໕/໑໓໓; ໓໖໖/໑໕໖;

໔໕໓/໑໖໖; ໔໕໔/໑໖໐

ບາຣມຸມຖາຣິປຕິ

໑໒/໒໖໖;

໑໖/໒໔໐; ໒໑/໑໙໒;

໓໐/໑໐; ໓໖/໒໖໓;

໔໔/໒໕໔; ໒໖/໒໑໕;

໖໖/໒໖໖; ໖໖/໒໖໖;

໖໖/໒໖໖; ໖໖/໒໖໖;

໖໖/໒໖໖; ໖໖/໓໐໒;

໖໖/໓໐໖; ໑໐໐/໒໖໖;

໑໐໒/໒໖໖; ໑໒໐/໓໖໖;

໑໒໔/໔໒; ໑໕໓/໓໖໖;

໑໕໕/໓໖໖; ໑໒໒/໒໖໖;

໒໖໑/໓໖໖; ໓໐໒/໑໑໔;

໓໔໒/໑໓໖; ໓໖໒/໑໕໒;

໔໔໖/໑໖໖

ບາຣມຸມຖປັນຊະສິຍ໌

໑໖/໒໖໖;

໒໖/໒໖໖; ໒໖/໑໙໖;

໓໓/໑໑; ໔໒/໒໖໖;

໕໖/໒໕໕; ໖໒/໒໖໖;

໖໖/໒໖໖; ໖໖/໒໖໖;

໖໖/໓໐໐; ໖໖/໓໐໖;

໑໐໐/໓໐໖; ໑໐໖/໒໖໖;

໑໒໖/໔໖; ໑໕໖/໓໖໖;

໑໒໖/໒໖໖; ໑໖໖/໓໖໖;

໒໖໒/໖໖; ໓໔໔/໑໓໖;

໓໖໖/໑໕໖; ໔໕໒/໑໖໖

ບາຣມຸມຖ

໑໒/໒໖໖; ໓໖/໒໖໖;

໔໒/໒໕໐; ໕໖/໒໖໖;

໖໖/໒໖໖; ໒໕໖/໓໖໖;

໓໖໖/໑໒໖; ໓໖໖/໑໔໖;

໓໖໖/໑໔໖; ໓໖໖/໑໕໖;

໓໖໖/໑໕໖; ໔໑໐/໑໒໖;

໔໑໖/໑໒໖; ໔໑໖/໑໒໖;

໔໓໖/໑໖໐

ບາຣມຸມຖນາ

໑໖/໒໖໖; ໒໖/໒໕໕;

໖໖/໒໖໖; ໖໖/໒໖໖;

໖໖/໒໖໖; ໑໒໖/໓໖໖;

໑໒໖/໓໖໖; ໑໖໖/໓໖໖;

໓໖໖/໔໖໖; ໔໕໐/໑໖໖

ບາຣມຸມຖນາຍ

໑໖/໒໔໐; ໕໖/໒໕໖;

໒໖/໒໖໖; ໒໖໖/໓໖໖;

໓໖໖/໑໓໖; ໔໔໖/໑໖໖

ปทานุกรโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรโม	ปพเพ/องเก
อากาสานัญจายตนกุสลิ	๔๔๗/๑๗๗	อาเสวน	๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๑;
อากาสานัญจายตนสุส	๒๘๔/๓๙๓		๘๘/๒๒๓; ๓๖๓/๑๔๓;
อากาสานัญจายตน	๒๐/๑๙๕; ๒๘/๙;		๓๗๔/๑๔๗; ๓๘๕/๑๕๑;
	๗๒/๒๖; ๑๑๘/๓๑๖;		๓๘๘/๑๕๒; ๔๐๐/๑๕๙;
	๑๒๑/๔๔; ๑๖๔/๖๒;		๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๖/๑๖๖;
	๒๑๒/๗๙; ๒๔๗/๓๗๗;		๔๓๓/๑๗๐
	๒๔๙/๓๗๘; ๒๘๐/๓๙๑;	อาหารปัจจุเณ	๒๕/๒๔; ๒๘/๒๔๔;
	๒๘๕/๓๙๓; ๓๑๔/๔๐๓;		๓๐/๒๐๐; ๓๑/๘๐;
	๓๕๑/๑๓๑; ๓๙๕/๑๕๖;		๓๕/๒๔๗; ๓๙/๒๐๓;
	๔๔๗/๑๗๖		๖๓/๒๕๗; ๘๑/๓๑;
อากิญจัญญายตน	๒๐/๑๙๕;		๘๓/๓๐๒; ๘๗/๓๓;
	๒๘/๑๐; ๗๒/๒๖;		๘๘/๓๐๔; ๙๐/๒๒๓;
	๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๔;		๙๑/๒๖๖; ๑๑๐/๒๓๑;
	๑๖๔/๖๒; ๒๑๒/๗๙;		๑๓๐/๓๒๓; ๑๓๖/๓๒๕;
	๒๔๗/๓๗๗; ๓๔๑/๑๓๑;		๑๓๙/๔๓; ๑๗๒/๖๔;
	๓๙๕/๑๕๖; ๔๔๗/๑๗๖		๑๗๕/๓๔๕; ๑๘๑/๖๗;
อาทาศเปติ	๔๕๒/๑๗๙		๑๙๒/๓๕๔; ๒๒๔/๘๕;
อาทียติ	๗๗/๒๑๘; ๑๙๐/๓๕๓		๒๓๓/๙๙; ๒๕๕/๓๘๒;
อาเสวนปัจจุเณ	๒๒/๒๗๗;		๒๖๐/๓๘๔; ๓๑๐/๑๑๘;
	๒๖/๒๔๔; ๒๙/๒๐๐;		๓๑๑/๑๑๙; ๓๒๕/๔๐๗;
	๓๕/๑๒; ๔๕/๒๘๖;		๓๕๐/๑๓๖; ๓๖๐/๑๔๓;
	๖๑/๒๕๖; ๗๙/๓๐;		๓๖๖/๑๔๔; ๔๐๓/๑๕๙;
	๘๐/๒๒๐; ๘๒/๓๐๑;		๔๑๑/๑๖๓
	๙๐/๒๖๖; ๑๐๑/๓๐๘;	อาหารสมุฏฐาน	๖/๑๙๐; ๘/๒๓๖;
	๑๒๙/๓๒๓; ๑๖๒/๓๓๘;		๕๕/๒๐๙; ๕๗/๒๐;
	๑๗๔/๓๔๔; ๒๖๒/๙;		๒๓๕/๓๗๓; ๓๒๘/๑๒๕;
	๔๕๖/๑๘๑		

ปทานุกรกโม

๔๓๑

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

๓๗๗/๑๔๘; ๓๘๑/๑๔๙;

๓๘๒/๑๕๐; ๓๙๐/๑๕๓;

๓๙๑/๑๕๔; ๔๒๑/๑๖๗;

๔๒๕/๑๖๘; ๔๓๐/๑๗๐;

๔๓๙/๑๗๓

อาหาร

๒๗/๒๗๙; ๓๐/๒๔๕;

๓๕/๒๐๒; ๘๓/๓๒;

๘๔/๓๐๒; ๘๖/๒๒๒;

๑๓๓/๓๒๔; ๑๓๕/๕๑;

๑๗๗/๖๖; ๓๖๑/๑๔๑;

๓๖๒/๑๔๒; ๔๐๗/๑๖๑;

๔๐๙/๑๖๒; ๔๖๔/๑๘๔

อาหารา

๒๒๒/๘๕; ๓๕๐/๑๓๖

อาหารเ

๔๖/๒๕๑; ๘๘/๒๒๓;

๒๕๙/๓๘๔; ๓๖๓/๑๔๓;

๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖

อาหารโ

๓๑/๒๔๖; ๓๖/๒๐๒;

๓๗/๑๘; ๘๔/๓๒;

๘๗/๒๒๒; ๑๓๖/๕๒;

๑๗๘/๖๖; ๒๒๒/๘๕;

๒๓๑/๘๙; ๒๖๙/๑๐๒;

๓๐๘/๑๑๗; ๓๕๑/๑๓๖;

๓๖๒/๑๔๒; ๔๐๓/๑๕๙;

๔๐๗/๑๖๑; ๔๐๙/๑๖๓;

๔๕๙/๑๘๒; ๔๖๔/๑๘๕

[อี]

อิทธิวิธญาณสุต ๒๐/๑๙๕; ๒๙/๑๐;

๖๗/๒๑๔; ๗๒/๒๖;

๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๔;

๑๒๒/๓๑๙; ๑๕๑/๑๓๓;

๒๔๖/๓๗๗; ๒๕๑/๒๗๙;

๒๕๓/๓๘๑; ๒๕๕/๓๘๒;

๒๕๗/๓๘๓; ๒๖๑/๓๘๔;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๕๕/๑๕๖;

๔๔๖/๑๗๖

อินทวิธญาณ

๒๕/๒๗๘;

๒๘/๒๔๔; ๓๑/๒๐๐;

๓๑/๒๘๐; ๓๔/๒๔๗;

๓๘/๑๓; ๓๙/๒๐๓;

๔๖/๑๕; ๖๓/๒๕๗;

๘๑/๓๑; ๘๓/๒๒๑;

๘๓/๓๐๒; ๘๗/๓๓;

๙๐/๒๒๓; ๙๑/๒๖๖;

๑๑๐/๒๓๑; ๑๓๐/๓๒๓;

๑๓๖/๓๒๕; ๑๓๙/๕๓;

๑๖๒/๓๓๘; ๑๗๕/๓๔๕;

๑๘๐/๖๗; ๒๒๕/๘๖;

๒๖๔/๑๐๐; ๒๗๒/๑๐๓;

๓๑๑/๑๑๙; ๓๕๓/๑๓๗;

๓๕๕/๑๓๙; ๓๖๕/๑๔๓;

๓๖๖/๑๔๔; ๔๑๑/๑๖๓;

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

๔๖๑/๑๘๓; ๔๖๗/๑๘๖;

๔๖๘/๑๘๗

อินทวิริย

๒๗/๒๗๙; ๓๐/๒๔๕;

๓๕/๒๐๒; ๔๒/๑๔;

๖๕/๒๕๗; ๘๓/๓๒;

๘๔/๓๐๒; ๘๖/๒๒๒;

๑๓๒/๓๒๔; ๑๓๕/๕๑;

๑๗๗/๖๖; ๒๖๘/๑๐๒;

๓๐๗/๑๑๖; ๓๖๑/๑๔๑;

๔๐๔/๑๖๐; ๔๐๗/๑๖๑;

๔๐๙/๑๖๒; ๔๖๔/๑๘๔

อินทวิริยา

๒๒๕/๘๖; ๓๕๓/๑๓๗;

๓๕๔/๑๓๘; ๓๕๕/๑๓๙;

๔๖๑/๑๘๓

อินทวิริเย

๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๑;

๘๘/๒๒๓; ๑๓๔/๓๒๕;

๑๖๓/๓๓๘; ๓๖๓/๑๔๓;

๔๑๐/๑๖๔; ๔๑๙/๑๖๖

[อุ]

อุ

๒๔๔/๙๓; ๔๕๑/๑๗๘

อุตฺตมปฏิฐาน

๖/๑๙๐; ๘/๒๓๖;

๕๕/๒๐๙; ๕๗/๒๐;

๓๒๘/๑๒๕; ๓๗๗/๑๔๘;

๓๘๑/๑๔๙; ๓๘๒/๑๕๐;

๓๙๐/๑๕๓; ๓๙๑/๑๕๔;

๔๒๑/๑๖๗; ๔๒๕/๑๖๘;

๔๓๐/๑๗๐; ๔๓๙/๑๗๓

อุ

๕๙/๒๕๕; ๑๒๘/๔๘;

๒๑๖/๘๑; ๓๙๘/๑๕๘

อุทฺทจฺจสทกธา

๙๖/๓๐๖

อุทฺทจฺจสทกโ

๓/๒๖๙; ๕/๒๓๕;

๖/๓; ๖/๑๙๐;

๙/๒๗๑; ๑๓/๒๓๘;

๑๔/๑๙๓; ๑๙/๗;

๔๒/๒๔๙; ๔๗/๒๕๑;

๕๑/๒๐๗; ๕๓/๑๘;

๕๓/๒๘๙; ๖๐/๒๑๑;

๖๒/๒๙๓; ๘๔/๒๖๔;

๙๙/๓๗; ๑๐๖/๓๑๑;

๑๔๔/๓๒๘; ๑๔๙/๕๖;

๑๕๑/๓๓๑; ๑๕๘/๕๙;

๑๗๙/๓๔๖; ๑๙๓/๗๑;

๒๔๓/๙๓; ๒๘๒/๑๐๗;

๓๒๓/๑๒๓; ๓๗๕/๑๔๗;

๓๘๙/๑๕๒; ๓๙๓/๑๕๕

อุทฺทจฺจ

๑/๒๓๓; ๑๑/๒๓๗;

๑๘/๒๔๐; ๒๐/๑๙๕;

๓๗/๒๘๒; ๔๔/๒๘๖;

๕๒/๒๕๓; ๖๗/๒๑๔;

๗๑/๒๙๖; ๗๔/๒๖๐;

ปทานุกรกโม

๔๓๓

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องฺเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องฺเก

๘๐/๒๖๒; ๘๔/๒๖๔;

๙๖/๓๐๖; ๙๗/๒๖๗;

๙๙/๒๒๗; ๓๓๑/๔๐๙;

๓๕๐/๔๑๗

อุปนิสฺสยปจฺจเยน

๒๐/๒๗๖;

๒๓/๒๔๒; ๓๐/๒๗๙;

๓๓/๒๔๗; ๓๘/๒๐๓;

๔๒/๒๘๔; ๔๕/๑๕๕;

๕๘/๒๕๕; ๖๘/๒๕๘;

๗๖/๒๑๘; ๗๘/๒๑๙;

๗๘/๒๙๙; ๗๙/๓๐๐;

๘๗/๓๓; ๘๙/๒๒๓;

๘๙/๓๐๔; ๙๐/๒๖๖;

๑๐๙/๒๓๖; ๑๑๒/๒๓๑;

๑๒๗/๔๗; ๑๓๘/๕๓;

๑๘๑/๖๗; ๒๓๓/๘๙;

๒๕๓/๓๘๑; ๒๖๐/๓๘๔;

๒๗๑/๑๐๓; ๓๑๐/๑๑๘;

๓๒๔/๔๐๗; ๓๔๐/๔๑๓;

๓๔๔/๑๓๓; ๔๑๑/๑๖๓;

๔๖๗/๑๘๖; ๔๖๘/๑๘๗

อุปนิสฺสย

๑๗/๖; ๓๗/๒๐๓;

๔๖/๒๕๐; ๘๘/๒๒๓;

๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗;

๓๘๕/๑๕๑; ๔๑๐/๑๖๓;

๔๑๙/๑๖๖; ๔๓๓/๑๗๐;

๔๔๓/๑๗๔

อุปนิสฺสย

๕๘/๒๕๕; ๓๔๔/๑๓๓;

๓๙๘/๑๕๗

อุปาทา

๓๗๐/๑๔๕; ๓๗๕/๑๔๗;

๓๗๙/๑๔๙; ๓๘๖/๑๕๑;

๓๙๔/๑๕๕; ๓๙๕/๑๕๖;

๔๐๓/๑๕๙; ๔๐๖/๑๖๐;

๔๑๑/๑๖๓

อุปาทานวิปฺปยุตฺโต

๔๗/๒๐๖;

๕๑/๒๐๗; ๕๕/๒๐๙;

๕๘/๒๑๑; ๖๕/๒๑๓;

๗๓/๒๑๗; ๗๘/๒๑๙;

๘๔/๒๒๑; ๙๑/๒๒๔;

๑๑๖/๒๓๒

อุปาทานสมฺปยุตฺโต

๔๕/๒๐๕;

๔๗/๒๐๖; ๕๕/๒๐๙;

๕๘/๒๑๑; ๖๕/๒๑๓;

๗๒/๒๑๖; ๗๔/๒๑๗;

๗๗/๒๑๙; ๘๔/๒๒๑;

๙๑/๒๒๔; ๑๐๑/๒๒๘;

๑๐๓/๒๒๙; ๑๐๖/๒๓๐

อุปาทานีโย

๔๔/๒๐๕; ๙๕/๒๒๕;

๙๘/๒๒๖; ๑๑๖/๒๓๒

ปทานุกรโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรโม	ปพเพ/องเก
อุปาทานโน	๑๙/๑๙๔; ๓๑/๒๐๑; ๓๖/๒๐๒; ๓๘/๒๐๓; ๙๕/๒๒๕; ๙๗/๒๒๖; ๑๐๑/๒๒๘; ๑๐๓/๒๒๙; ๑๐๖/๒๓๐	อุเปกขาสหคทา	๑๘๐/๓๔๗; ๑๘๖/๓๕๐
อุปาหารูป	๒/๑; ๒/๑๘๙; ๖/๑๙๐; ๑๓/๕; ๙๓/๓๕; ๑๔๕/๕๕; ๑๘๗/๖๙; ๒๔๐/๙๑; ๓๑๙/๑๒๑; ๓๗๕/๑๔๗; ๓๗๙/๑๔๙; ๓๘๒/๑๕๐; ๔๑๖/๑๖๕; ๔๒๐/๑๖๗; ๔๓๔/๑๗๑; ๔๓๖/๑๗๒	อุเปกขาสหคโต	๑๗๗/๓๔๕; ๑๗๙/๓๔๖; ๑๙๒/๓๕๔
อุปาทินนจิตตสมงกิสฺส	๔๔๖/๑๗๖	อุเปกขินทุริย	๑๗๔/๖๕; ๒๒๖/๘๖; ๓๕๕/๑๓๕
อุปาทินน	๔๕๑/๑๗๘	อุโปสถกมม	๑๕/๒๗๓; ๑๘/๒๓๙; ๒๐/๑๙๕; ๒๘/๙; ๒๒/๑๙๖; ๓๘/๒๘๓; ๕๓/๒๕๓; ๗๑/๒๙๖; ๗๔/๒๙๘; ๗๗/๒๖๑; ๖๗/๒๑๔; ๗๔/๒๗; ๙๖/๓๐๕; ๙๘/๓๐๗; ๑๖๔/๖๑; ๓๑๔/๔๐๓; ๓๑๙/๔๐๕; ๓๓๑/๔๐๙; ๓๓๕/๔๑๑; ๓๔๑/๑๓๑; ๓๕๑/๔๑๗; ๓๕๖/๔๑๙; ๓๙๕/๑๕๖; ๔๔๗/๑๗๖; ๔๔๘/๑๗๗
อุปาทินนา	๔๓๔/๑๗๑; ๔๔๕/๑๗๕	อุปปชฺชติ	๑/๑; ๑๐/๒๓๗; ๓๕/๒๘๑; ๓๘/๒๘๓; ๔๔/๒๐๕; ๔๔/๒๘๖; ๔๗/๒๐๖; ๕๔/๑๙; ๕๔/๒๕๔; ๕๕/๒๐๙; ๕๘/๒๙๑; ๖๒/๒๑๒;
อุปาทินโน	๔๑๖/๑๖๕; ๔๒๐/๑๖๖; ๔๒๗/๑๖๙; ๔๓๔/๑๗๑; ๔๔๓/๑๗๔; ๔๖๕/๑๘๖		
อุเปกขา	๑๗๗/๓๔๖; ๑๘๐/๓๔๗; ๑๘๑/๓๔๘; ๑๘๘/๓๕๑; ๑๘๙/๓๕๒		
อุเปกขาสหคต	๑๗๗/๓๔๖; ๑๘๓/๓๔๙; ๑๘๔/๓๕๐		

ປທານຸກໂມ

໔໓໕

ປທານຸກໂມ

ປພເພ/ອງເກ

ປທານຸກໂມ

ປພເພ/ອງເກ

໒໗/໒໑໔; ໗໐/໒໑໒;

໗໓/໒໕໕; ໗໔/໒໕໔;

໗໕/໒໑໕; ໕໕/໒໒໕;

໕໒/໓໐໕; ໕໕/໒໒໗;

໑໐໑/໓໔; ໑໐໑/໒໒໒;

໑໐໒/໓໐໕; ໑໑໔/໓໑໒;

໑໒໑/໔໔; ໑໒໕/໔໔;

໑໔໕/໗໐; ໑໔໔/໓໓໕;

໒໑໓/໔໐; ໒໒໗/໓໗໐;

໒໓໓/໓໗໒; ໒໔໑/໕໒;

໒໔໔/໓໗໔; ໒໔໓/໑໐໗;

໓໑໔/໑໒໑; ໓໒໓/໑໒໓;

໓໓໕/໑໒໒; ໓໗໐/໑໔໕;

໔໑໒/໑໒໕; ໔໒໕/໑໒໕;

໔໓໔/໑໗໑; ໔໔໔/໑໗໗;

໔໒໔/໑໔໕

ອຸປະທັສ

໓/໑໔໕; ໒/໓;

໒໐/໑໔໕; ໗໒/໒໒໑;

໔໐/໒໒໒; ໔໗/໒໒໕

ອຸປະທັສ

໑໕/໒໒໕; ໓໓/໑໑;

໔໓/໒໒໕; ໕໔/໒໒໕;

໗໗/໒໒໕; ໗໕/໓໐໐;

໑໐໐/໓໐໔; ໒໕໒/໓໐໔;

໒໕໓/໓໐໑; ໓໔໔/໑໕໔;

໔໕໑/໑໗໔

[ເ]

ເອກາກິກິ

໒໗/໑໔໗; ໑໒໐/໓໓໒;

໑໗໓/໓໔໓; ໑໕໐/໓໕໓

[ກ]

ກຸກຸກຸກ

໒/໑໔໕; ໒໔/໒໒໕;

໒໗/໒໒໔; ໓໐/໒໒໐;

໓໒/໑໒໒; ໔໕/໒໒໒;

໔໒/໒໒໕; ໕໐/໑໗;

໕໓/໑໕; ໒໒/໒໒໒;

໔໐/໓໐; ໔໑/໒໒໐;

໔໓/໓໐໒; ໑໐໓/໓໐໕;

໑໐໔/໓໑໐; ໑໑໐/໓໑໒;

໑໓໑/໔໕; ໑໓໒/໓໒໔;

໑໗໒/໒໒; ໑໔໒/໒໒;

໒໒໒/໔໒; ໒໓໓/໓໗໒;

໒໓໔/໔໑; ໒໕໕/໓໒໒;

໒໗໔/໑໐໕; ໓໑໔/໑໒໑;

໓໒໕/໑໒໒; ໓໔໔/໑໓໕;

໔໑໒/໑໒໕; ໔໒໔/໑໒໕;

໔໓໔/໑໗໑; ໔໔໔/໑໗໗;

໔໕໗/໑໔໑; ໔໒໑/໑໔໓

ກຸກຸກຸກຸກ

໒/໒; ໒/໑໔໕;

໒/໑໔໐; ໗/໓;

໕໐/໑໗; ໕໓/໓໕;

໑໐໑/໓໔; ໑໐໓/໓໑໐;

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

๑๑๐/๓๑๓; ๑๑๖/๒๓๒;
๑๔๒/๓๒๒; ๑๔๔/๕๕;
๑๗๗/๓๔๖; ๑๘๗/๖๙;
๒๒๒/๓๗๐; ๒๔๐/๙๑;
๒๗๙/๑๐๕; ๒๘๓/๑๐๗;
๓๑๘/๑๒๑; ๓๒๕/๑๒๔;
๓๓๓/๑๒๗; ๓๗๐/๑๔๕;
๓๗๕/๑๔๗; ๓๘๒/๑๕๐;
๓๙๑/๑๕๔; ๔๒๐/๑๖๗;
๔๓๘/๑๗๒

กฏกฐการูปาน

๔๓/๑๔; ๘๔/๓๒;
๑๓๓/๕๐; ๑๗๘/๖๖;
๒๒๕/๓๘๒; ๒๒๘/๘๕;
๒๕๘/๓๘๓; ๓๒๓/๑๒๓;
๓๕๔/๑๓๘; ๔๐๑/๑๕๙;
๔๐๙/๑๖๓

กพพิกาโร

๓๑/๒๐๐; ๓๑/๒๔๖;
๓๖/๒๐๒; ๓๗/๑๓;
๖๖/๒๕๘; ๘๔/๓๒;
๘๗/๒๒๒; ๑๓๓/๓๒๔;
๑๓๖/๕๒; ๑๗๘/๖๖;
๒๒๒/๘๕; ๒๓๑/๘๙;
๒๖๙/๑๐๒; ๓๐๘/๑๑๗;
๓๕๑/๑๓๖; ๓๖๑/๔๒๑;
๔๐๓/๑๕๙; ๔๐๗/๑๖๑;
๔๐๙/๑๖๓; ๔๕๙/๑๘๒;
๔๖๔/๑๘๕; ๔๖๕/๑๘๖

กมุขปัจจเยน

๒๓/๒๗๗; ๒๔/๒๗๘;
๒๗/๒๔๔; ๓๐/๒๐๐;
๓๑/๒๘๐; ๓๔/๒๔๗;
๓๖/๑๒; ๓๙/๒๐๓;
๔๕/๑๕; ๔๕/๒๘๖;
๖๒/๒๕๖; ๖๘/๒๕๘;
๘๐/๓๐; ๘๑/๒๒๐;
๘๓/๓๐๑; ๘๗/๓๓;
๘๗/๓๐๓; ๘๙/๒๒๓;

๙๑/๒๖๖; ๑๐๑/๓๐๘;
๑๑๐/๒๓๑; ๑๓๐/๓๒๓;
๑๓๘/๕๓; ๑๖๒/๓๓๘;
๑๗๕/๓๔๕; ๑๘๐/๖๗;
๒๓๓/๘๙; ๒๖๓/๙๙;
๒๗๑/๑๐๓; ๓๑๐/๑๑๘;
๓๒๑/๔๐๖; ๓๔๙/๑๓๕;
๓๖๕/๑๔๓; ๔๐๑/๑๕๙;
๔๑๒/๑๖๔; ๔๕๗/๑๘๑

กมุขเม

๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๑;
๘๘/๒๒๓; ๓๖๓/๑๔๓;
๓๗๔/๑๔๗; ๓๘๘/๑๕๒;
๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖;
๔๓๓/๑๗๐

กามาวจโร

๑๙๔/๓๕๕; ๒๐๒/๓๕๗

กามุปาทานสฺส

๓๔/๒๐๑; ๓๖/๒๐๒

ปทานุกรกโม

๔๓๗

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
กามุปาทาน	๑/๑๘๘; ๓/๑๘๙; ๘/๑๙๑; ๑๓/๑๙๒; ๑๕/๑๙๓; ๙๕/๒๒๕; ๑๐๑/๒๒๘		๑๓๓/๕๐; ๓๔๗/๑๓๔; ๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๙/๑๕๘; ๔๐๔/๑๖๐; ๔๐๘/๑๖๒; ๔๐๙/๑๖๓; ๔๔๗/๑๗๗; ๔๕๔/๑๘๐; ๓๕๕/๑๓๙; ๓๕๗/๑๓๙; ๔๖๒/๑๘๔; ๔๖๔/๑๘๕
กายสมุปกัม	๓๙๘/๑๕๗		
กายสุต	๓๓/๒๐๑; ๘๗/๒๒๒; ๔๐๖/๑๖๑; ๔๐๘/๑๖๒	กายวิญญาณ	๙/๒๗๑; ๑๖/๖; ๑๘/๗; ๓๘/๑๓; ๔๗/๒๕๑; ๖๒/๒๒; ๑๐๘/๔๑; ๑๔๗/๓๒๙; ๑๗๑/๓๔๒; ๒๐๓/๗๕; ๒๔๐/๓๗๔; ๒๗๖/๓๘๙; ๓๐๒/๔๐๑; ๓๒๘/๑๒๕; ๓๒๘/๑๒๖; ๓๘๙/๑๕๒; ๓๙๑/๑๕๓; ๔๓๕/๑๗๑; ๔๓๘/๑๗๒
กายวิญญาณธาทู	๑๘๘/๓๕๑		
กายวิญญาณสหคัม	๑๖/๖; ๑๙/๗; ๒๙๒/๑๑๑; ๓๒๘/๑๒๕; ๓๘๙/๑๕๓		
กายวิญญาณสหคทา	๖๒/๒๒๒; ๒๐๓/๗๕; ๒๓๑/๘๘; ๒๖๙/๑๐๒	กาย	๒๑๘/๘๓; ๓๔๕/๑๓๓; ๓๖๐/๑๔๑; ๓๖๒/๑๔๒; ๓๙๖/๑๕๖
กายวิญญาณสหคทานัม	๓๘/๑๓; ๗๒/๒๖; ๗๘/๒๙; ๘๒/๓๑; ๑๒๑/๔๕; ๑๒๙/๔๘; ๑๓๓/๕๐; ๓๔๕/๑๓๓; ๓๔๗/๑๓๕; ๓๕๓/๑๓๘; ๓๕๕/๑๓๙	กายายทานัม	๙/๒๗๑; ๑๓/๒๓๘; ๑๔/๑๙๓; ๑๖/๖; ๑๘/๗; ๒๘/๑๙๙; ๔๒/๑๔; ๔๔/๒๘๖; ๔๗/๒๕๑; ๖๐/๒๑๑; ๖๒/๒๒๒; ๗๘/๒๒๙
กายวิญญาณสหคโท	๔๓/๑๔; ๑๓๖/๕๒; ๓๐๘/๑๑๗		
กายวิญญาณสุต	๒๐/๑๙๕; ๒๘/๑๙๙; ๔๒/๑๔; ๔๔/๒๘๖; ๑๒๑/๔๔;		

๔๓๘

ปฏิฐานปาลิย์ จตุตตภาเก

ปทานุกโกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโกโม

ปพเพ/องเก

๗๘/๒๑๙; ๘๒/๓๑;

๑๐๘/๔๑; ๑๒๘/๓๒๒;

๑๒๙/๔๙; ๑๔๗/๓๒๙;

๑๕๘/๕๙; ๑๖๑/๓๓๗;

๑๗๐/๖๔; ๑๗๔/๓๔๔;

๑๗๘/๖๖; ๒๐๓/๗๕;

๒๐๓/๓๕๘; ๒๑๘/๘๓;

๒๔๐/๓๗๔; ๒๔๙/๙๕;

๒๕๕/๓๘๑; ๒๖๖/๑๐๐;

๒๗๖/๓๘๙; ๒๘๙/๓๙๔;

๒๙๑/๑๑๑; ๓๐๖/๑๑๕;

๓๐๙/๔๐๑; ๓๓๔/๑๒๗;

๓๔๕/๑๓๓; ๓๕๗/๑๓๙;

๓๕๘/๔๒๐; ๓๖๒/๑๔๒;

๓๘๙/๑๕๒; ๓๙๙/๑๕๘;

๔๓๘/๑๗๑; ๔๕๓/๑๗๙

กายินทุริย์

๓๘/๑๓; ๑๗๔/๖๕;

๒๒๕/๘๖; ๓๕๓/๑๓๗;

๓๕๕/๑๓๙; ๔๐๔/๑๖๐;

๔๖๑/๑๘๓

กายิกิ

๒๐/๒๗๖; ๒๔/๒๔๒;

๓๓/๑๑; ๔๓/๒๘๕;

๕๙/๒๕๕; ๗๙/๓๐๐;

๑๐๐/๓๐๘; ๑๒๖/๓๒๑;

๑๖๐/๒๓๖; ๑๖๙/๖๓;

๑๗๓/๓๔๓; ๑๙๐/๓๕๓;

๓๓๖/๔๑๑; ๓๕๗/๔๑๙;

๓๙๘/๑๕๘; ๔๕๑/๑๗๘

กิริยมโนวิญญานธาตุนยา ๑๕๖/๓๓๔;

๑๗๒/๓๔๒; ๔๔๙/๑๗๘

กิลีสวิปยุตฺโต ๙๘/๒๖๘; ๗๓/๒๖๐

กิลีสสมฺปยุตฺโต ๗๓/๒๕๙; ๙๗/๒๖๗

กิลีสสา ๗๕/๒๖๐; ๙๑/๒๖๖

กิลีสสาธิปติ ๗๘/๒๖๑

กิลีสเส ๒๘/๙; ๕๒/๒๕๓;

๖๗/๒๑๔; ๙๙/๒๒๗;

๑๖๔/๖๑; ๒๔๗/๓๗๗;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๙๕/๑๕๖

กิลีสโส ๑/๒๓๓; ๒/๒๓๔;

๗/๒๓๕; ๑๐/๒๓๗;

๑๙/๒๔๐; ๑๙/๒๔๑;

๒๖/๒๔๔; ๓๓/๒๔๗;

๗๔/๒๖๐; ๗๖/๒๖๑;

๗๙/๒๖๒; ๘๑/๒๖๓;

๘๔/๒๖๔; ๘๖/๒๖๕

กุสลาคุสลิ

๑๕๗/๓๓๕

[ข]

ขุฑฐา

๑/๑; ๑/๑๘;

๔/๒; ๑๐/๒๓๗;

๑๒/๑๙๒; ๑๖/๖;

๑๘/๒๗๕; ๒๑/๒๔๒;

ปทานุกรกโม

๔๓๙

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องฺเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องฺเก

๒๔/๑๙๗; ๒๕/๙;
 ๒๘/๑๙๙; ๓๓/๒๐๑;
 ๔๓/๑๔; ๔๔/๒๐๕;
 ๕๓/๑๙; ๕๓/๒๐๙;
 ๕๓/๒๒๙; ๖๑/๒๑;
 ๖๔/๒๙๔; ๖๗/๒๑๔;
 ๗๐/๒๙๖; ๗๑/๒๑๖;
 ๗๑/๒๙๗; ๗๓/๒๑๗;
 ๗๓/๒๑๗; ๗๗/๒๙๙;
 ๘๑/๒๖๓; ๘๑/๓๐๑;
 ๘๒/๓๑; ๘๔/๒๒๑;
 ๘๕/๓๐๓; ๘๗/๒๖๕;
 ๙๓/๓๐๕; ๙๖/๓๖;
 ๙๗/๒๒๖; ๙๙/๒๖๙;
 ๙๙/๓๐๗; ๑๐๔/๓๑๐;
 ๑๐๕/๒๒๙; ๑๑๕/๓๑๕;
 ๑๒๐/๔๔; ๑๒๑/๓๑๙;
 ๑๒๓/๔๕; ๑๒๙/๔๙;
 ๒๓๙/๙๑; ๒๖๕/๑๐๐;
 ๒๙๙/๑๑๐; ๓๑๙/๑๒๑;
 ๓๒๓/๑๒๓; ๓๓๒/๑๒๗;
 ๓๕๗/๑๔๐; ๓๗๓/๑๔๖;
 ๓๘๖/๑๕๑; ๓๙๕/๑๕๖;
 ๔๐๖/๑๖๑; ๔๒๐/๑๖๖;
 ๔๓๔/๑๗๐; ๔๕๐/๑๗๙;
 ๔๖๓/๑๙๔

ขฺนฺโท

๓๑/๒๔๖; ๓๖/๒๐๒;
 ๔๓/๑๔; ๕๐/๑๖;
 ๙๗/๒๒๒; ๑๓๖/๕๒;
 ๑๗๙/๖๖; ๒๕๙/๓๙๓;
 ๒๖๙/๑๐๑; ๓๐๙/๑๑๗;
 ๔๐๒/๑๕๙; ๔๐๙/๑๖๒;
 ๔๐๙/๑๖๓

[ก]

กณฺหฺวาที

๒๐/๒๗๖; ๒๔/๒๔๒;
 ๓๓/๑๑; ๕๙/๒๕๖;
 ๗๗/๒๑๙; ๗๙/๓๐๐;
 ๑๐๐/๓๐๙; ๑๖๙/๖๓;
 ๒๕๒/๓๙๐; ๓๔๔/๑๓๓;
 ๓๙๙/๑๕๙

กนฺธสมฺปทา

๓๙๙/๑๕๗

กนฺธายทนี

๔๔๖/๑๗๖; ๔๕๓/๑๗๙

กวิ

๓๐/๑๐; ๑๐๐/๒๒๗;
 ๒๑๓/๙๐; ๓๔๒/๑๓๒;
 ๓๙๖/๑๕๖

คามฆาที

๒๗/๑๙๙; ๗๗/๒๑๙;
 ๑๙๐/๓๕๓

โกศฺวรุ

๑๒๒/๓๑๙; ๓๑๗/๔๐๔;
 ๓๓๔/๔๑๐

โกศฺวรุสฺส

๒๐/๑๙๕; ๒๔/๑๙๗;
 ๑๕๔/๓๓๓; ๑๖๐/๓๓๖;

๔๔๐

ปฏิฐานปาลิย์ จตุตถภาเถ

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

๑๖๕/๖๒; ๑๗๓/๓๔๓;

๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๗/๑๕๗;

๔๔๗/๑๗๖; ๔๔๘/๑๗๗

โกศุรภูมิ

๒๘/๙; ๙๙/๒๒๗

[จ]

จากขายทาน

๙/๒๗๑; ๑๔/๑๙๓;

๑๖/๖; ๒๘/๑๙๙;

๔๒/๑๔; ๔๔/๒๘๖;

๕๙/๒๙๒; ๖๒/๒๒;

๗๘/๒๙; ๗๘/๓๐;

๘๒/๓๒; ๑๐๘/๔๑;

๑๑๖/๔; ๑๒๙/๔๘;

๑๓๖/๕๒; ๑๕๘/๕๙;

๑๗๐/๖๔; ๑๗๘/๖๖;

๒๐๓/๗๕; ๒๑๘/๘๓;

๒๔๐/๓๗๔; ๒๔๙/๙๕;

๒๕๔/๓๘๑; ๒๖๖/๑๐๐;

๒๗๖/๓๘๙; ๒๙๑/๑๑๑;

๓๐๖/๑๑๕; ๓๓๔/๑๒๗;

๓๓๗/๑๒๘; ๓๔๕/๑๓๓;

๓๕๗/๑๓๙; ๓๖๒/๑๔๒;

๓๘๗/๑๕๑; ๔๓๕/๑๗๑;

๔๕๓/๑๗๙

จากขนา

๖๗/๒๑๔; ๗๒/๒๖;

๒๕๗/๓๘๓

จากขุนทวี

๓๘/๑๓; ๑๗๔/๖๕;

๒๒๕/๘๖; ๓๕๓/๑๓๗;

๓๕๕/๑๓๙; ๔๐๔/๑๖๐;

๔๖๑/๑๘๓

จากขวิญญานสหคัม

๑๖/๖;

๓๒๘/๑๒๕; ๓๓๕/๑๒๘;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๘๙/๑๕๒;

๓๙๑/๑๕๔

จากขวิญญานสหคทา

๖๒/๒๒;

๑๐๘/๔๑; ๒๐๓/๗๕;

๒๓๑/๘๘; ๒๙๑/๑๑๑;

๓๖๒/๑๔๒

จากขวิญญานสหคทาน

๗๒/๒๖;

๘๒/๓๑; ๑๒๑/๔๕;

๑๒๙/๔๘; ๑๓๓/๕๐;

๓๔๕/๑๓๓; ๓๔๗/๑๓๕;

๓๕๓/๑๓๘; ๓๕๕/๑๓๙;

๔๐๔/๑๖๐

จากขวิญญานสหคโต

๔๓/๑๔;

๘๘/๑๙; ๑๓๖/๕๑;

๒๖๙/๑๐๒; ๓๐๘/๑๑๗;

๓๖๙/๑๔๒; ๔๐๙/๑๖๒

จากขวิญญาน

๑๔/๑๙๓; ๑๖/๖;

๖๒/๒๒; ๑๐๘/๔๑;

๒๐๓/๗๕; ๒๔๙/๙๕;

๒๖๙/๑๐๒; ๒๙๒/๑๑๑;

๓๐๘/๑๑๗; ๓๒๘/๑๒๖;

ປາທານຸກຸໂມ

໔໔໑

ປາທານຸກຸໂມ

ປພເພ/ອງເກ

ປາທານຸກຸໂມ

ປພເພ/ອງເກ

໓໓໕/໑໒໖; ໓໖໗/໑໕໑;

໓໖໑/໑໕໓; ໔໓໕/໑໖໑;

໔໓໖/໑໖໒

ຈຸທຸສມຸປາທິ

໓໖໖/໑໕໖

ຈຸທຸສມຸປາທາ

໓໖໖/໑໕໖

ຈຸທຸປິ

໑໖/໒໔໐; ໒໔/໒໔໓;

໓໑/໑໑; ໕໓/໒໔໓;

໒໖/໒໑໔; ໖໖/໒໒໖;

໖໖/໒໑໖; ໖໖/໒໒໖;

໖໖/໒໒໖; ໒໔໖/໒໒໖;

໒໔໖/໒໒໖; ໓໔໕/໑໓໓;

໓໒໐/໑໔໑; ໓໖໕/໑໕໒

ຈິຕຸທຸວິປັປຸທຸໂທ

໑໔໔/໕໕;

໑໔໕/໕໕; ໑໕໐/໕໖;

໑໖໔/໖໕; ໑໖໖/໖໖

ຈິຕຸທຸສມຸຈຸຈຸນິ

໑/໑; ໑/໒໒໖;

໒/໑໖໖; ໒/໓;

໒/໑໖໐; ໒/໒໒໖;

໒/໒໒໐; ໖/໑໖໑;

໑໒/໑໖໒; ໑໖/໖;

໓໒/໑໒໒; ໔໐/໒໒໖;

໔໔/໒໒໐; ໔໕/໒໒໐;

໔໖/໒໒໖; ໕໐/໑໒;

໕໒/໒໒໖; ໕໓/໑໖;

໕໖/໒໒໐; ໕໖/໒໒໑;

໒໓/໒໑໓; ໖໑/໒໒໐;

໖໒/໒໒໖; ໖໓/໒໒໖;

໖໖/໒໒໖; ໖໖/໒໒໖;

໑໐໒/໒໒໖; ໑໐໓/໒໒໖;

໑໑໐/໒໒໒; ໑໑໒/໒໒໒;

໑໒໒/໒໒໖; ໑໒໔/໕໕;

໑໒໕/໒໒໖; ໑໒໖/໕໕;

໑໕໐/໕໖; ໑໕໖/໕໖;

໑໖໑/໒໒໖; ໑໖໒/໒໒໖;

໒໒໒/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໖

ຈິຕຸທຸສມຸຈຸຈຸນິ

໓໒/໒໒໖;

໓໒/໒໒໒; ໒໒/໒໒໖;

໑໓໓/໒໒໒; ໒໒໖/໒໒໖;

໒໒໖/໒໒໒; ໓໓໖/໒໒໒;

໔໔໕/໑໖໕

๔๔๒

ปฏิฐานปาลิย์ จตุตถภาเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

จิตตสมุฏจาโน

๑๘๖/๖๘;

เจตนา

๘/๒๓๖; ๒๓/๒๗๗;

๑๘๗/๖๙; ๒๑๒/๗๙;

๒๗/๒๔๔; ๓๖/๑๒;

๒๑๐/๗๘; ๒๒๒/๘๕;

๕๕/๒๐๙; ๕๗/๒๐;

๒๓๕/๙๐

๖๕/๒๕๖; ๘๐/๓๐;

จิตตสมุပ္ปัตตกา

๑๔๕/๕๕;

๘๑/๒๒๐; ๘๓/๓๐๑;

๑๗๘/๖๖

๙๑/๒๖๖; ๑๗๒/๖๔;

จิตตสมุပ္ปัตตสมังคิสฺส

๑๖๔/๖๒

๒๒๑/๘๔; ๒๔๔/๙๓;

จิตตสมุပ္ปัตตโท

๑๔๔/๕๔;

๒๕๕/๓๘; ๒๖๓/๙๙;

๑๔๖/๕๕; ๑๕๔/๕๗;

๓๒๑/๔๐๖; ๓๓๘/๔๑๒;

๑๗๒/๖๔; ๑๗๖/๖๖;

จิตตสมุฏ

๒๓๙/๙๑; ๒๔๗/๙๔;

๓๔๙/๑๓๕; ๓๕๙/๔๒๐;

๒๕๗/๙๗; ๒๖๗/๑๐๑

๓๗๗/๑๔๘; ๓๙๐/๑๕๐;

จิตฺ

๒๕/๙; ๕๐/๑๖;

๔๐๑/๑๕๙

๕๒/๒๑๓; ๕๓/๑๘;

เจตสีโก

๙๒/๓๔; ๙๕/๓๖;

๕๖/๑๙; ๒๔๖/๓๗๗;

๙๙/๓๗; ๑๑๕/๔๓;

๒๗๙/๑๐๕; ๓๑๙/๑๒๑;

๑๑๙/๔๔; ๑๒๕/๔๗;

๓๒๓/๑๒๓; ๓๓๒/๑๒๗;

๑๓๑/๔๙

๓๓๙/๑๒๙; ๓๔๒/๑๓๒;

๓๙๕/๑๕๖

เจโตปริยญาณสฺส

๑๔/๒๗๓;

จิตฺตาริปปิ

๗๓/๒๗; ๓๔๒/๑๓๒

๒๐/๑๙๕; ๖๗/๒๑๔;

จิตฺตานุปริวตฺติ

๒๗๗/๑๐๔

๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๔;

จิตฺโต

๗๓/๒๗; ๕๐/๑๗;

๑๒๒/๓๑๙; ๑๕๑/๓๓๑;

๖๙/๒๔; ๗๖/๒๘;

๒๔๗/๓๗๘; ๒๕๑/๓๗๙;

๗๙/๓๐

๒๕๓/๓๘๑; ๒๘๐/๓๙๑;

จิตฺติจิตฺ

๑๒๒/๓๑๙; ๑๒๓/๓๒๐;

๓๑๔/๔๐๓; ๓๕๐/๔๑๗;

๑๕๗/๓๓๕; ๑๗๑/๓๔๒;

๔๔๖/๑๗๖

๑๘๘/๓๕๑; ๒๕๐/๓๗๙;

๒๘๓/๓๙๒; ๒๘๔/๓๙๓

เจโตปริยญาณํ

๒๔๘/๓๗๘

ปทานุกรกโม

๔๔๓

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

เจโตปริยญาณเนน ๒๘/๙; ๓๗/๒๘๒;

๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๔;

๑๖๔/๖๒; ๒๑๒/๗๙;

๒๔๖/๓๗๗; ๓๔๑/๑๓๑;

๓๙๕/๑๕๖

[ฦ]

ฉนทราโก

๙๙/๓๐๗

[ฦ]

ชปเปติ

๒๐/๒๗๖; ๒๔/๒๔๒;

๒๗/๑๙๘; ๔๓/๒๘๕;

๕๙/๒๕๖; ๗๗/๒๑๘;

๗๙/๓๐๐; ๑๒๖/๓๒๑;

๑๖๐/๓๓๖; ๑๗๓/๓๔๓;

๑๙๐/๓๕๓; ๒๕๒/๓๘๐;

๒๘๕/๓๙๓; ๓๑๙/๔๐๕;

๓๓๖/๔๑๑; ๓๔๔/๑๓๓;

๓๕๗/๔๑๙; ๓๙๘/๑๕๘;

๔๕๒/๑๗๙

ชานาติ

๒๔๖/๓๗๗

ชานนติ

๕๒/๒๕๓; ๓๔๑/๑๓๑;

๓๙๕/๑๕๖

ชีวหาวิญญานสุต

๓๙๕/๑๕๖;

๓๙๙/๑๕๘

[ฦ]

ฦานปัจจาเยน ๒๕/๒๗๘; ๒๘/๒๔๔;

๓๑/๒๐๐; ๖๓/๒๕๗;

๘๑/๓๑; ๘๓/๒๒๑;

๘๓/๓๐๒; ๙๑/๒๖๖;

๑๑๐/๒๓๑; ๑๖๒/๓๓๘;

๑๗๔/๖๕; ๑๗๕/๓๔๕;

๑๙๒/๓๕๔; ๒๕๕/๓๘๒;

๓๒๒/๔๐๖; ๓๕๖/๑๓๙;

๔๐๕/๑๖๐; ๔๖๑/๑๘๓

ฦานสุต

๒๕๑/๓๗๙

ฦาน

๒๔๖/๓๗๗; ๒๔๘/๓๗๘;

๒๕๒/๓๘๐; ๒๕๓/๓๘๑

ฦานา

๑๘/๒๔๐; ๒๘/๙;

๕๓/๒๕๓; ๕๕/๒๕๔;

๖๗/๒๑๔; ๗๐/๒๑๕;

๗๔/๒๗; ๙๙/๒๒๗;

๑๖๔/๖๑; ๑๖๖/๖๒;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๙๕/๑๕๖;

๓๙๖/๑๕๗; ๔๔๗/๑๗๖

ฦาเน

๓๗/๒๐๓; ๘๘/๒๒๓;

๒๕๙/๓๘๔; ๓๖๓/๑๔๓;

๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖

[ฦ]

จนาจนาโกสสุต

๓๑๘/๔๐๕;

๓๓๕/๔๑๑

๔๔๔

ปฏิฐานปาลิย์ จตุตถภาเถ

ปทานกโม

ปพเพ/องฺเก

ปทานกโม

ปพเพ/องฺเก

[ถ]

๘๒/๒๖๓; ๘๖/๓๐๕;

ณีน

๑/๒๓๓; ๗/๒๓๕;

๘๗/๒๖๗; ๘๘/๓๐๗;

๑๑/๒๓๗; ๗๔/๒๖๐;

๘๙/๒๒๗; ๑๒๑/๓๑๘;

๘๐/๒๖๒; ๘๒/๒๖๓;

๑๕๑/๓๓๑; ๑๕๔/๓๓๓;

๘๗/๒๖๗

๑๖๑/๓๓๘; ๑๖๖/๖๒;

๑๗๔/๓๔๔; ๒๑๓/๘๐;

[ท]

๒๔๘/๓๗๘; ๒๘๒/๓๙๒;

ทาน

๑๘/๒๔๐; ๒๔/๒๔๒;

๓๑๖/๔๐๔; ๓๓๑/๔๐๙;

๓๓/๑๑; ๕๓/๒๕๓;

๓๓๓/๔๑๐; ๓๕๐/๔๑๗;

๕๕/๒๕๕; ๖๗/๒๑๔;

๓๙๖/๑๕๖; ๔๔๘/๑๗๗

๗๐/๒๑๕; ๗๗/๒๒๙;

ทิจจิกทวิปยุตฺตโลกสหคํ ๔๕/๒๐๕;

๗๗/๒๑๘; ๘๙/๒๒๗;

๔๗/๒๐๖; ๕๓/๒๐๘;

๑๖๔/๖๑; ๒๑๖/๘๑;

๕๔/๒๐๙; ๕๘/๒๑๑

๓๔๑/๑๓๑; ๓๔๔/๑๓๓;

ทิจจิกทวิปยุตฺตโลกสหคทา

๓๙๖/๑๕๖; ๔๒๗/๓๗๗

๕๗/๒๑๐; ๖๓/๒๑๓;

ทิจจ

๑/๒๓๓; ๗/๒๓๕;

๖๖/๒๑๔; ๖๙/๒๑๕;

๑๑/๒๓๗; ๑๔/๒๗๒;

๗๔/๒๑๗; ๗๙/๒๑๘;

๑๗/๒๗๕; ๑๘/๒๔๐;

๘๑/๒๒๐; ๘๔/๒๒๑

๑๙/๒๔๑; ๒๐/๑๙๕;

ทิจจิกทวิปยุตฺตโลกสหคโต

๒๑/๒๗๗; ๒๒/๑๙๖;

๖๕/๒๑๓; ๘๗/๒๒๒

๒๘/๑๙๙; ๓๗/๒๘๒;

ทิจจิกทวิปยุตฺตํ

๔๖/๒๐๕;

๔๔/๒๘๖; ๕๒/๒๕๓;

๔๙/๒๐๗; ๕๔/๒๐๘;

๕๔/๒๕๕; ๖๗/๒๑๔;

๕๗/๒๑๐

๗๐/๒๑๖; ๗๑/๒๙๗;

ทิจจิกทวิปยุตฺโต

๖๔/๒๑๓;

๗๔/๒๙๘; ๗๙/๒๑๙;

๖๗/๒๑๔; ๗๐/๒๑๕;

๘๐/๒๖๒; ๘๑/๓๐๑;

๗๑/๒๑๖; ๗๓/๒๑๗

ปทานุกรกโม

๔๔๕

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
ทิจจุปาทานิ	๑/๑๘๘; ๑๒/๑๙๒; ๑๕/๑๙๓; ๓๔/๒๐๑; ๓๖/๒๐๓; ๙๕/๒๒๕; ๑๐๑/๒๒๘	๑๖๕/๖๒; ๑๗๔/๓๔๔; ๒๑๒/๗๙; ๒๔๖/๓๗๗; ๒๕๔/๓๘๑; ๒๘๐/๓๙๑; ๒๘๗/๓๙๔; ๓๑๔/๔๐๓; ๓๓๑/๔๐๙; ๓๓๖/๔๑๑; ๓๔๑/๔๓๑; ๓๔๖/๔๓๔; ๓๕๐/๔๑๗; ๓๕๘/๔๒๐; ๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๙/๑๕๘; ๔๐๘/๑๖๒; ๔๔๖/๑๗๖; ๔๕๔/๑๘๐; ๔๖๔/๑๘๕	
ทิจพัพ	๒๔๖/๓๗๗; ๒๔๘/๓๗๘	โทสั	๑/๒๓๓; ๕๘/๒๕๕
ทิจพพาย	๒๕๓/๓๘๑; ๓๔๑/๑๓๑; ๓๔๖/๑๓๔	โทโส	๔๒/๒๘๔
ทิจพเพน	๑๘/๒๔๐; ๖๗/๒๑๔; ๗๙/๒๑๙; ๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๙/๑๕๘		
ทักขสฺส	๕๘/๒๕๕; ๒๕๒/๓๘๐		
ทักขิ	๕๙/๒๕๕; ๓๙๘/๑๕๘		
ทักขินทริย	๑๗๔/๖๕; ๒๒๖/๘๖; ๓๕๕/๑๓๙		
โทมนสฺส	๑๔/๒๗๒; ๑๕/๒๗๓; ๑๘/๒๔๐; ๒๐/๑๙๕; ๒๑/๒๗๗; ๒๕/๒๔๓; ๒๘/๙; ๒๘/๑๙๙; ๓๔/๑๒; ๓๗/๒๘๒; ๔๔/๒๘๖; ๕๒/๒๕๓; ๖๗/๒๑๔; ๗๑/๒๙๖; ๗๗/๒๖๑; ๗๘/๒๙; ๗๙/๒๑๙; ๙๖/๓๐๕; ๙๙/๒๒๗; ๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๕; ๑๒๙/๔๘; ๑๕๑/๓๓๑; ๑๖๑/๓๓๗; ๑๕๑/๓๓๑; ๑๖๑/๓๓๗;		

[๖]

๔๔๖

ปฏิฐานปาลิย์ จตุตถภาเย

ปทานุกรโม

ปพเพ/องฺเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องฺเก

ธมฺโม

๑/๑; ๖/๓;

[น]

๑๑/๒๓๗; ๒๖/๒๔๔;
๓๙/๒๐๔; ๔๗/๒๐๖;
๕๑/๒๕๒; ๕๕/๒๐๙;
๖๓/๒๑๓; ๗๐/๒๑๖;
๗๓/๒๒; ๗๕/๒๑๗;
๘๕/๒๒๑; ๙๕/๓๖;
๙๕/๒๒๕; ๑๐๖/๒๓๐;
๑๑๙/๔๔; ๑๗๒/๖๔;
๒๒๗/๓๗๐; ๒๓๑/๓๗๑;
๒๓๔/๓๒๗; ๒๓๗/๓๗๓;
๒๒๔/๓๗๖; ๒๔๖/๓๗๗;
๒๕๓/๓๘๑; ๒๕๗/๓๘๓;
๒๖๐/๓๘๔; ๒๗๘/๑๐๕;
๒๘๕/๑๐๙; ๓๑๘/๑๒๑;
๓๒๐/๑๒๒; ๓๒๘/๑๒๖;
๓๓๕/๑๒๘; ๓๔๒/๑๓๒;
๓๔๙/๑๓๕; ๓๕๑/๑๓๗;
๓๕๖/๑๓๙; ๓๖๐/๑๔๑;
๓๖๕/๑๔๓; ๓๗๐/๑๔๕;
๓๗๘/๑๔๙; ๓๘๖/๑๕๑;
๓๙๕/๑๕๕; ๓๙๖/๑๕๗;
๔๐๔/๑๖๐; ๔๑๑/๑๖๓;
๔๑๖/๑๖๕; ๔๒๕/๑๖๘;
๔๓๔/๑๗๐

นอญมมญฺญปจฺจยา ๖/๒๓๕;
๔๒๓/๑๖๘
นอญมมญฺญ ๙/๒๓๖; ๓๒/๒๘๐;
๓๗/๒๔๘; ๔๒/๒๐๔;
๔๘/๑๖; ๔๘/๒๕๑;
๕๖/๒๐๙; ๖๑/๒๑๑;
๗๑/๒๕๙; ๙๓/๒๒๕;
๒๖๒/๓๘๔; ๒๒๔/๓๖๙;
๓๖๘/๑๔๔; ๓๘๓/๑๕๐;
๔๑๔/๑๖๕; ๔๔๐/๑๗๓;
๔๗๐/๑๘๘
นอญปฏิปจฺจยา ๖/๒๓๕; ๗/๑๙๐;
๕๒/๒๐๘; ๕๕/๑๙;
๑๙๙/๓๕๖; ๒๓๑/๓๗๑;
๒๔๑/๓๗๔; ๒๖๙/๓๘๖;
๒๗๖/๓๘๙; ๓๑๐/๔๐๑;
๓๗๖/๑๔๘; ๔๒๓/๑๖๘
นอญปฏิยา ๔/๒๖๙; ๙/๑๙๑;
๙/๒๓๖; ๑๐/๔;
๑๐/๒๗๑; ๑๒/๒๗๒;
๑๕/๒๓๙; ๓๓/๒๘๑;
๓๖/๒๔๗; ๔๒/๒๐๔;
๔๘/๑๖; ๔๘/๒๕๑;
๕๔/๒๙๐; ๕๖/๒๐๙;
๖๑/๒๑๑; ๖๓/๒๖๓;

ปทานุกรกโม

๔๔๗

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

๖๗/๒๕๕; ๗๐/๒๕๕;

๘๕/๒๖๔; ๙๑/๓๐๔;

๙๒/๒๒๔; ๑๐๗/๓๑๒;

๑๑๔/๒๓๒; ๑๑๔/๓๑๔;

๑๔๖/๓๒๘; ๑๘๒/๓๔๘;

๒๐๑/๓๕๗; ๒๒๓/๓๖๙;

๒๓๖/๓๗๓; ๒๔๒/๓๗๕;

๒๖๒/๓๘๔; ๒๗๒/๓๘๗;

๒๙๖/๓๙๗; ๓๐๕/๔๐๐;

๓๑๑/๔๐๑; ๓๒๖/๔๐๗;

๓๓๙/๔๓๐; ๓๔๒/๔๑๓;

๓๔๘/๔๑๖; ๓๖๕/๔๒๒;

๓๖๘/๔๔๔; ๓๘๓/๔๕๐;

๓๙๒/๔๕๔; ๔๑๔/๑๖๕;

๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓

นอมนนทรปจายา ๖/๒๓๕; ๗/๑๙๐;

๕๒/๒๐๘; ๕๕/๑๙;

๑๙๙/๓๕๗; ๒๓๒/๓๗๑;

๒๖๙/๓๘๖; ๓๗๖/๔๔๘;

๔๒๓/๑๖๘

นอมนนทรโร ๙/๒๓๖; ๓๒/๒๘๐;

๓๗/๒๔๘; ๔๘/๒๕๑;

๕๖/๒๐๙; ๖๑/๒๑๐;

๗๐/๒๕๕; ๙๓/๒๒๔;

๑๑๔/๒๓๒; ๒๒๔/๓๖๙;

๒๖๒/๓๘๔; ๓๖๘/๔๔๔;

๓๘๓/๑๕๐; ๔๑๔/๑๖๕;

๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓

นอมนนทรปจายา ๒๘๐/๓๙๑

นอมนนทรปจายา ๒๖๘/๓๘๖; ๒๗๘/๓๙๐

นอมนนทรปจายา ๒๗๓/๓๘๘;

๒๘๔/๓๙๓

นอมนนทรปจายา ๒๖๖/๓๘๕;

๒๗๐/๓๘๗; ๒๗๔/๓๘๘;

๒๙๐/๓๙๕; ๒๙๕/๓๙๗

นอมนนทรปจายา ๖/๒๓๕;

๗/๑๙๐; ๙/๔;

๕๒/๒๐๘; ๕๕/๑๙;

๑๐๒/๓๙; ๑๙๗/๗๓;

๑๙๘/๓๕๖; ๒๓๐/๓๗๑;

๓๑๐/๔๐๑; ๓๒๖/๔๒๔;

๓๗๖/๔๔๓; ๔๒๒/๑๖๗

นอมนนทรปจายา ๙/๑๙๑; ๓๖/๒๔๗;

๔๑/๒๐๔; ๔๘/๑๖;

๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๐๙;

๖๐/๒๑๑; ๗๐/๒๕๕;

๙๒/๒๒๔; ๑๑๔/๒๓๒;

๒๒๔/๓๖๙; ๒๖๒/๓๘๔;

๓๖๗/๔๔๔; ๓๘๓/๔๕๐;

๔๑๓/๑๖๔; ๔๓๑/๑๗๐;

๔๔๐/๑๗๓; ๔๖๙/๑๘๘

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

นอาเสวนปจฺจยา

๗/๒๓๖;

๑๘๒/๓๔๘; ๒๐๑/๓๕๗;

๕๕/๒๐๙; ๕๖/๒๐;

๒๓๖/๓๗๓; ๒๗๒/๓๘๗;

๒๐๐/๓๕๗; ๒๓๔/๓๗๒;

๒๗๗/๓๘๙; ๓๔๘/๔๑๖;

๒๗๑/๓๘๗; ๔๗๖/๑๔๘;

๓๘๓/๑๕๐; ๓๙๒/๑๕๔;

๔๒๔/๑๖๘

๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓

นอาเสวนเน

๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑;

นอุปนีสฺสยปจฺจยา

๖/๒๓๕;

๑๕/๑๕๙; ๔๘/๒๕๑;

๗/๑๙๐; ๕๒/๒๐๘;

๕๖/๒๐๙; ๖๑/๒๑๒;

๕๕/๑๙; ๒๓๒/๓๗๑;

๘๕/๒๖๔; ๒๔๔/๓๗๖;

๒๖๙/๓๘๖; ๓๗๖/๑๔๘;

๓๓๙/๑๓๐; ๓๘๓/๑๕๐;

๔๒๓/๑๖๘

๓๙๓/๑๕๕; ๔๓๑/๑๗๐;

นอุปนีสฺสเย

๙/๑๙๑; ๙/๒๓๖;

๔๔๐/๑๗๓; ๔๔๑/๑๗๔

๓๒/๒๘๐; ๓๗/๒๔๘;

นอาหารปจฺจยา

๓๙๐/๑๕๓

๔๒/๒๐๔; ๔๘/๑๖;

นอาหาเร

๙/๒๓๖; ๔๘/๒๕๑;

๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๐๙;

๕๖/๒๐๙; ๖๑/๒๑๒;

๖๑/๒๑๑; ๗๐/๒๕๙;

๓๗๙/๑๔๙; ๓๘๓/๑๕๐;

๙๓/๒๒๔; ๑๑๔/๒๓๒;

๓๙๒/๑๕๕; ๔๒๗/๑๖๙;

๒๒๔/๓๖๙; ๒๖๒/๓๘๔;

๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓;

๓๖๘/๑๔๔; ๓๘๓/๑๕๐;

๔๖๙/๑๘๘

๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓;

๔๗๐/๑๘๘

นอินฺทฺริยปจฺจยา

๓๘๐/๑๔๙;

นอุเปกฺขาสหคํ

๑๗๗/๓๔๖;

๓๙๐/๑๕๓; ๔๒๘/๑๖๙

๑๘๐/๓๔๗

นอินฺทฺริยา

๑๐๗/๓๑๒

นอุเปกฺขาสหคทา

๑๘๘/๓๕๑

นอินฺทฺริเย

๙/๒๓๖; ๔๘/๒๕๑;

นอุเปกฺขาสหคโต

๑๗๗/๓๔๕;

๕๖/๒๑๐; ๖๑/๒๑๒;

๑๗๙/๓๔๖; ๑๘๑/๓๔๗;

๑๔๖/๓๒๙; ๑๖๙/๓๔๑;

๑๘๙/๓๕๒; ๑๙๑/๓๕๔

ปทานุกรกโม

๔๔๙

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
นกกมมปจฺจยา	๘/๒๓๖; ๕๕/๒๐๙; ๕๗/๒๐; ๒๓๔/๓๗๒; ๒๔๔/๙๓; ๓๗๗/๑๔๘; ๓๙๐/๑๕๓; ๔๒๕/๑๖๘	นกกมมปจฺจยา	๒๕๘/๓๘๓; ๓๒๒/๔๐๖; ๓๓๘/๔๑๒; ๓๖๒/๑๔๒; ๔๖๕/๑๘๖
นกกมม	๙/๒๓๖; ๑๕/๒๓๙; ๔๘/๑๕๑; ๕๖/๒๐๙; ๖๑/๒๑๒; ๘๕/๒๖๔; ๒๓๔/๓๗๒; ๒๔๔/๓๗๖; ๓๓๙/๑๓๐; ๓๘๓/๑๕๐; ๓๙๒/๑๕๔; ๓๙๓/๑๕๕; ๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓	นกกมม	๒๕๙/๓๘๔; ๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗; ๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖
นกกมมวจฺจ	๑๙๖/๓๕๕; ๑๙๙/๓๕๖; ๒๐๒/๓๕๘	นกกมมวจฺจ	๓๒/๒๓๐; ๗๐/๒๕๙; ๒๖๒/๓๘๔
นกกมมปจฺจยา	๓๒๘/๑๒๕; ๓๘๑/๑๔๙; ๓๙๑/๑๕๓; ๔๒๙/๑๖๙	นกกมมปจฺจยา	๗/๒๓๖; ๕๔/๒๐๙; ๕๖/๒๐;
นกกมม	๙/๒๓๖; ๑๕/๒๓๙; ๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๑๐; ๖๑/๒๑๒; ๒๔๔/๓๗๖; ๓๓๙/๑๓๐; ๓๘๓/๑๕๐; ๓๙๒/๑๕๔; ๓๙๓/๑๕๕; ๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓	นกกมม	๑๙๙/๓๕๗; ๒๓๓/๓๗๒; ๒๗๑/๓๘๖; ๓๗๖/๑๔๘; ๔๒๔/๑๖๘
นกกมม	๙/๒๓๖; ๑๕/๒๓๙; ๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๑๐; ๖๑/๒๑๒; ๒๔๔/๓๗๖; ๓๓๙/๑๓๐; ๓๘๓/๑๕๐; ๓๙๒/๑๕๔; ๓๙๓/๑๕๕; ๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓	นกกมม	๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑; ๑๕/๒๓๙; ๓๒/๒๓๐; ๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๑๐; ๖๑/๒๑๒; ๗๐/๒๕๙; ๘๕/๒๖๔; ๒๔๔/๓๗๖; ๒๖๒/๓๘๔; ๓๓๙/๑๓๐; ๓๘๓/๑๕๐; ๓๙๓/๑๕๕; ๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓; ๔๔๑/๑๗๔
นกกมมปจฺจเยน	๒๘/๒๗๙; ๓๑/๒๔๖; ๖๖/๒๕๘; ๘๗/๒๒๓; ๙๑/๒๖๖; ๑๑๐/๒๓๑; ๑๖๒/๓๓๘; ๑๗๕/๓๔๕;	นกกมมปจฺจเยน	๗/๒๓๕; ๘/๑๙๑; ๕๖/๑๙๙; ๑๙๙/๓๕๗; ๒๓๓/๓๗๒; ๒๗๐/๓๘๗;

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

๓๐๔/๓๙๙; ๓๗๖/๑๔๘;

๔๒๔/๑๖๘

นปฺเรชาเท

๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑;

๓๒/๒๘๐; ๔๘/๒๕๑;

๕๖/๒๐๙; ๖๑/๒๑๑;

๗๐/๒๕๙; ๘๕/๒๖๔;

๒๔๔/๓๗๖; ๒๖๒/๓๘๔;

๓๓๙/๑๓๐; ๓๘๓/๑๕๐;

๓๙๓/๑๕๕; ๔๓๑/๑๗๐;

๔๔๐/๑๗๓

นมกฺกปจฺจยา

๓๘๑/๑๕๐;

๓๙๑/๑๕๔; ๔๒๙/๑๖๙

นรฺปาวจจิตฺตสมฺภุสฺส

๒๔๗/๓๗๘

นรฺปาวจรา

๒๓๗/๓๗๓;

๒๔๕/๓๗๗; ๓๔๙/๓๗๙

นรฺปาวจโร

๒๒๖/๓๖๙;

๒๒๘/๓๗๐; ๒๓๗/๓๗๓;

๒๔๔/๓๗๖; ๒๔๗/๓๗๗;

๒๔๙/๓๗๘; ๒๕๑/๓๗๙;

๒๕๒/๓๘๐; ๒๕๖/๓๘๒;

๒๕๗/๓๘๓; ๒๖๑/๓๘๔

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา

๒๓๕/๓๗๓;

๓๘๒/๑๕๐; ๓๙๑/๑๕๔;

๔๓๐/๑๖๙

นวิปฺปยุตฺเต

๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑;

๑๕/๒๓๙; ๓๒/๒๘๐;

๓๗/๒๔๘; ๔๒/๒๐๔;

๔๘/๑๖; ๔๘/๒๕๑;

๕๘/๒๑๐; ๖๑/๒๑๒;

๗๑/๒๕๙; ๘๕/๒๖๔;

๙๓/๒๒๔; ๒๒๔/๓๖๙;

๒๔๔/๓๗๖; ๒๖๒/๓๘๔;

๓๓๙/๑๓๐; ๓๖๘/๑๔๔;

๓๘๓/๑๕๐; ๓๙๒/๑๕๔;

๔๑๓/๑๖๔; ๔๓๑/๑๗๐;

๔๔๐/๑๗๓; ๔๔๑/๑๗๔;

๔๖๙/๑๘๘; ๔๗๐/๑๘๘

นวิปากปจฺจยา

๓๗๘/๑๔๙;

๓๙๐/๑๕๓; ๔๒๖/๑๖๕

นวิปาก

๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑;

๑๕/๒๓๙; ๔๘/๒๕๑;

๕๖/๒๐๙; ๖๑/๒๑๒;

๘๕/๒๖๔; ๒๔๔/๓๗๖;

๓๓๙/๑๓๐; ๓๘๓/๑๕๐;

๓๙๒/๑๕๔; ๓๙๓/๑๕๕;

๔๑๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓;

๔๔๑/๑๗๔

นสฺมนนฺตรปจฺจยา

๖/๒๓๕;

๕๒/๒๐๘; ๔๒๓/๑๖๘

นสฺมนนฺตโร

๙/๒๓๖; ๓๒/๒๘๐;

๓๗/๒๔๘; ๔๘/๑๖;

ปทานุกรกโม

๔๕๑

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องฺเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องฺเก

๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๐๙;

๖๑/๒๑๑; ๙๓/๒๒๔;

๑๑๔/๒๓๒; ๒๒๔/๓๖๙;

๒๖๒/๓๘๔; ๓๖๘/๑๔๔;

๓๘๓/๑๕๐; ๔๑๔/๑๖๕;

๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓

นสฺมปฺยฺยฺยฺย

๒๓๔/๓๗๒;

๓๘๑/๑๕๐; ๓๙๑/๑๕๔

นสฺมปฺยฺยฺย

๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑;

๓๒/๒๘๐; ๓๗/๒๔๘;

๔๒/๒๐๔; ๔๘/๑๖;

๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๑๐;

๖๑/๒๑๒; ๗๐/๒๕๙;

๙๓/๒๒๔; ๑๖๙/๑๘๘;

๒๒๔/๓๖๙; ๒๖๒/๓๘๔;

๓๘๓/๑๕๐; ๓๖๘/๑๔๔;

๓๘๓/๑๕๐; ๓๙๒/๑๕๔;

๔๑๓/๑๖๔; ๔๓๑/๑๗๐;

๔๔๐/๑๗๓; ๔๗๐/๑๘๘

นสฺสหาเท

๓๒/๒๘๐; ๗๐/๒๕๙;

๒๖๒/๓๘๔

นสฺสสฺสหาเท

๑๖๙/๑๘๘;

๑๗๒/๓๘๒; ๑๗๓/๓๘๓;

๑๗๔/๓๘๔

นสฺสสฺสหาเท

๕/๒๓๕; ๖/๓;

๖/๑๙๐; ๙/๒๗๐;

๑๒/๕; ๑๒/๒๗๒;

๑๓/๒๓๘; ๑๔/๑๙๓;

๑๕/๒๓๘; ๑๘/๗;

๑๙/๗; ๓๔/๒๘๑;

๔๒/๒๐๔; ๔๒/๒๔๙;

๕๑/๒๐๗; ๕๓/๒๘๙;

๖๐/๒๑๑; ๖๐/๒๑๑;

๖๒/๒๙๓; ๗๒/๒๕๙;

๘๔/๒๔๖; ๙๔/๒๒๔;

๙๖/๒๖๗; ๑๐๖/๓๑๑;

๑๑๓/๓๑๔; ๑๑๕/๒๓๒;

๑๔๐/๓๒๖; ๑๕๘/๕๙;

๑๖๙/๓๔๐; ๑๗๙/๓๔๖;

๑๘๓/๓๔๙; ๑๙๓/๗๑;

๒๓๐/๓๗๐; ๒๔๔/๓๗๖;

๒๖๔/๓๘๕; ๒๘๒/๑๐๗;

๓๐๙/๔๐๑; ๓๒๓/๑๒๓;

๓๒๘/๔๐๘; ๓๓๗/๑๒๘;

๓๓๙/๑๓๐; ๓๔๔/๔๑๔;

๓๔๘/๔๑๖; ๓๖๙/๑๔๔;

๓๗๕/๑๔๗; ๓๘๕/๑๕๑;

๓๙๓/๑๕๕; ๔๑๕/๑๖๕;

๔๒๐/๑๖๖; ๔๓๓/๑๗๐;

๔๓๘/๑๗๒; ๔๔๒/๑๗๔;

๔๗๑/๑๘๘

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

นเหตฺยา

๙/๑๙๑; ๙/๒๓๖;

นิพฺพานํ

๒๙/๑๐; ๖๗/๒๑๔;

๑๕/๒๓๙; ๓๖/๒๔๗;

๗๒/๒๖; ๑๒๑/๔๔;

๔๑/๒๐๔; ๔๘/๒๕๑;

๑๖๕/๖๒; ๑๖๗/๖๓;

๕๖/๒๐๙; ๖๐/๒๑๑;

๒๑๒/๗๙; ๒๔๙/๓๗๘;

๗๐/๒๕๙; ๘๕/๒๖๔;

๓๐๑/๑๑๔; ๓๑๔/๔๐๓;

๙๒/๒๒๔; ๒๔๔/๓๗๖;

๓๓๓/๔๑๐; ๓๔๑/๑๓๑;

๒๖๒/๓๘๔; ๓๒๖/๔๐๗;

๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๖/๑๕๗

๓๓๙/๑๓๐; ๓๔๒/๔๑๓;

นียตจิตฺตสมํกฺกิสฺส

๓๓๑/๔๐๘

๓๖๗/๑๔๔; ๓๘๓/๑๕๐;

นียตมิจฺฉาทิกฺกิชฺชา

๓๓๕/๔๑๑

๓๙๒/๑๕๔; ๓๙๓/๑๕๕;

นียยานิกจิตฺตสมํกฺกิสฺส

๓๑๔/๔๐๓

๔๑๓/๑๖๔; ๔๓๑/๑๗๐;

นียยานิกา

๓๑๓/๔๐๓

๔๖๙/๑๘๕

นียยานิก

๓๐๐/๓๙๘;

นानาขณิกา

๒๓/๒๗๗; ๒๗/๒๔๔;

๓๐๓/๓๙๙; ๓๐๖/๔๐๐;

๓๐/๒๐๐; ๗๖/๑๒;

๓๑๐/๔๐๑; ๓๑๕/๔๐๔;

๔๕/๒๘๖; ๖๒/๒๕๖;

๓๒๑/๔๐๖; ๓๒๔/๔๐๗

๘๐/๓๐; ๘๑/๒๒๐;

นิริตฺตปฏิสมฺภิกาย

๓๑๘/๔๐๕

๘๓/๓๐๒; ๑๓๐/๓๒๓;

นิโรธา

๑๒๓/๓๒๐; ๑๘๗/๓๕๑;

๑๓๑/๔๙; ๑๗๒/๖๔;

๑๘๙/๓๕๒; ๒๑๔/๘๑;

๑๗๕/๓๔๕; ๒๒๑/๘๔;

๒๘๓/๓๙๒; ๓๑๗/๔๔๓;

๒๕๕/๓๘๑; ๒๖๓/๙๙;

๓๓๔/๔๑๐

๓๔๙/๑๓๕; ๔๐๑/๑๕๙;

นิตฺถิโก

๒๗/๑๙๙; ๗๗/๒๑๘;

๔๕๗/๑๘๑

๑๖๐/๓๓๖; ๑๗๓/๓๔๓;

๑๙๐/๓๕๓

นิคมฆาตํ

๒๗/๑๙๙; ๗๗/๒๑๘;

นิตฺถยปจฺจเยน

๑๘/๒๗๕;

๑๖๐/๓๓๖; ๑๗๓/๓๔๓;

๒๒/๒๔๒; ๔๑/๒๘๔;

๑๙๐/๓๕๓; ๓๓๖/๔๑๑

๕๗/๒๕๕; ๗๕/๒๑๗;

ปทานุกรกโม

๔๕๓

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

๗๗/๒๙๙; ๙๐/๒๖๖;
๑๐๘/๒๓๐; ๑๒๔/๓๒๐;
๑๒๖/๔๗; ๑๕๘/๓๓๕;
๑๗๒/๓๔๒; ๑๘๙/๓๕๒;
๒๕๑/๓๗๙; ๓๔๓/๑๓๓;
๓๙๗/๑๕๗

นิสฺสเย

๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๐;
๘๘/๒๒๓; ๒๕๙/๓๘๓;
๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗;
๓๘๕/๑๕๑; ๓๙๘/๑๕๒;
๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖;
๔๓๓/๑๗๐

เนวสณฺณานาสณฺณายทณฺวิปากสฺส

๔๔๗/๑๗๗

เนวสณฺณานาสณฺณายทณฺสฺส ๒๐/๑๙๕;

๒๘/๑๐; ๑๒๑/๔๕;
๑๒๒/๓๑๙; ๒๔๗/๓๗๗;
๒๘๐/๓๙๑; ๒๘๔/๓๙๓;
๓๔๑/๑๓๑; ๓๙๕/๑๕๖;
๔๔๗/๑๗๖

เนวสณฺณานาสณฺณายทณฺ ๑๒๓/๓๒๐;

๑๕๗/๓๓๕; ๑๘๗/๓๕๑;
๒๑๔/๘๑; ๒๔๙/๓๗๙;
๒๘๑/๓๙๒; ๓๑๗/๔๐๔;
๓๓๔/๔๑๐

โนอตุถิยา

๓๒/๒๘๐; ๔๗/๑๖;

๑๘๒/๖๘; ๒๖๒/๓๘๔;

๒๒๓/๓๖๙; ๔๑๓/๑๖๔

โนอวิทเท

๓๒/๒๘๐; ๔๑/๒๐๔;

๔๗/๑๖; ๙๐/๓๐๔;

๙๒/๒๒๔; ๑๓๘/๓๒๖;

๒๒๓/๓๖๙; ๓๒๖/๔๐๗;

๓๔๒/๔๑๓; ๓๖๕/๔๒๒;

๓๖๗/๑๔๔; ๔๑๓/๑๖๔

โนอุปาทา

๓๗๐/๑๔๕; ๓๗๓/๑๔๖;

๓๗๕/๑๔๗; ๔๗๘/๑๔๙;

๓๘๖/๑๕๑; ๓๙๔/๑๕๕;

๓๙๗/๑๕๗; ๔๐๖/๑๖๐;

๔๐๙/๑๖๒; ๔๑๒/๑๖๔

โนอุปาทาจิตฺตมํกิสฺส

๓๙๕/๑๕๖

โนอุปาทาธิปติ

๓๙๖/๑๕๗

โนอุปาทานิ

๑/๑๘๘; ๒/๑๘๙;

๑๓/๑๙๒; ๑๘/๑๙๔;

๒๒/๑๙๖; ๓๒/๒๐๑;

๓๖/๒๐๒; ๓๙/๒๐๓

โนกิลโส

๑/๒๓๓; ๕/๒๓๕;

๗/๒๓๖; ๑๐/๒๓๗;

๑๙/๒๔๑; ๒๖/๒๔๔;

๓๔/๒๔๗

โนจิตฺตมํกิสฺส

๗๒/๒๖

๔๕๔

ปฏิฐานปาลิย จตุตถภาเก

ปทานุภกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุภกโม

ปพเพ/องเก

โนจิตุสสมุฏฐานจิตุสสมังคิสุส

๓๖๘/๑๔๔; ๓๘๓/๑๕๐;

๒๑๒/๗๙

๓๙๒/๑๕๔; ๔๑๓/๑๖๔;

โนจิตุสสมุฏจาโน

๑๘๖/๖๙;

๔๓๑/๑๗๐; ๔๔๐/๑๗๓;

๒๑๒/๗๙; ๒๒๓/๘๕;

๔๔๑/๑๗๔; ๔๗๐/๑๘๘

๒๓๘/๙๐

โนวิกตปจายา

๓๘๒/๑๕๐;

โนจิตุสสมุฏฐานจิตุสสมังคิสุส

๒๗๘/๑๐๕;

๓๙๑/๑๕๔; ๔๓๐/๑๗๐

๒๘๒/๑๐๗; ๒๙๑/๑๑๑;

โนวิกเต

๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑;

๓๐๖/๑๑๕; ๓๑๒/๑๑๙

๓๒/๒๘๐; ๔๒/๒๐๔;

โนจิตุสสมุฏฐานจิตุสสมังคิสุส

๒๓๙/๙๑; ๒๔๗/๙๔;

๔๗/๑๖; ๔๘/๒๕๑;

๒๖๗/๑๐๑

๕๕/๒๙๐; ๕๖/๒๑๐;

โนจิตุส

๕๖/๒๐

๖๑/๒๑๒; ๖๓/๒๙๓;

โนจิตุส

๖๑/๒๑; ๗๐/๒๕;

๙๑/๓๐๔; ๙๓/๒๒๔;

๗๒/๒๖

๑๐๗/๓๑๒; ๑๑๔/๒๓๒;

โนจิตุส

๕๐/๑๖; ๕๓/๑๘;

๑๑๔/๓๑๔; ๑๔๖/๓๒๙;

๗๖/๒๘

๑๖๙/๓๔๑; ๑๘๒/๖๘;

โนนตฺถิปปจายา

๓๙๑/๑๕๔;

๑๘๔/๓๔๙; ๒๐๑/๓๕๗;

๔๓๐/๑๗๐

๒๒๓/๓๖๙; ๒๓๖/๓๗๓;

โนนตฺถิยา

๙/๒๓๖; ๑๐/๑๙๑;

๒๔๓/๓๗๕; ๒๖๒/๓๘๔;

๓๒/๒๘๐; ๓๗/๒๔๘;

๒๗๒/๓๘๗; ๒๗๗/๓๘๙;

๔๒/๒๐๔; ๔๗/๑๖;

๓๐๕/๔๐๐; ๓๒๗/๔๐๗;

๔๘/๒๕๑; ๕๖/๒๑๐;

๓๔๓/๔๑๓; ๓๔๘/๔๑๖;

๖๑/๒๑๒; ๙๓/๒๒๔;

๓๖๖/๔๒๒; ๓๖๘/๔๔๔;

๑๑๔/๒๓๒; ๑๔๒/๕๕;

๓๘๓/๔๕๐; ๓๙๒/๔๕๔;

๑๘๒/๖๘; ๑๘๒/๓๔๘;

๔๑๓/๑๖๔; ๔๓๑/๑๗๐;

๒๒๔/๓๖๙; ๒๖๒/๓๘๕;

๔๔๐/๑๗๓; ๔๗๐/๑๘๘

ปทานุกรโม

๔๕๕

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

[ป]

ปกตฺยปนิสฺสโย ๑๙/๒๗๕; ๒๓/๒๔๒;
 ๒๖/๑๙๘; ๓๓/๑๑;
 ๔๒/๒๙๔; ๔๓/๒๙๕;
 ๕๙/๒๕๕; ๗๖/๒๑๙;
 ๗๗/๒๙๙; ๗๘/๒๙๙;
 ๙๙/๓๐๗; ๑๐๐/๓๐๘;
 ๑๐๙/๒๓๐; ๑๒๕/๓๒๑;
 ๑๕๙/๓๓๖; ๑๗๓/๓๔๓;
 ๑๙๙/๓๕๒; ๑๒๗/๔๗;
 ๒๑๖/๙๑; ๒๕๒/๓๗๙;
 ๒๕๓/๓๘๐; ๒๙๕/๓๙๓;
 ๓๔๔/๑๓๓; ๓๙๙/๑๕๗;
 ๔๕๑/๑๗๙; ๔๕๒/๑๗๙

ปจฺจยา ๖/๒๗๐; ๑๐/๒๓๗;
 ๑๔/๕; ๔๕/๒๕๐;
 ๕๖/๒๕๔; ๕๗/๒๑๐;
 ๖๑/๒๑; ๒๓๗/๓๗๓;
 ๒๔๒/๓๗๕; ๒๔๙/๙๕;
 ๒๕๑/๓๗๙; ๒๙๑/๑๑๑;
 ๓๓๒/๑๒๖; ๓๓๓/๑๒๗;
 ๓๙๖/๑๕๑; ๓๙๐/๑๕๓;
 ๔๓๔/๑๗๐; ๔๓๖/๑๗๒

ปจฺจโย ๒๖/๒๔๔; ๒๗/๙;
 ๓๑/๒๔๖; ๓๒/๒๐๑;

๓๔/๑๑; ๓๖/๒๐๒;
 ๓๙/๒๐๔; ๔๕/๑๕;
 ๕๑/๒๕๓; ๖๒/๒๕๖;
 ๖๓/๒๑๓; ๗๐/๒๕;
 ๗๒/๒๑๖; ๗๓/๒๗;
 ๗๓/๒๑๗; ๗๙/๒๑๙;
 ๘๑/๒๒๐; ๙๙/๒๒๖;
 ๑๑๙/๔๔; ๑๓๑/๔๙;
 ๑๖๔/๖๑; ๑๗๒/๖๔;
 ๑๗๙/๖๖; ๒๒๔/๙๕;
 ๒๔๕/๓๗๖; ๒๕๒/๓๘๐;
 ๒๖๖/๑๐๐; ๓๑๒/๑๑๙;
 ๓๔๐/๑๓๐; ๓๔๔/๑๓๓;
 ๓๔๙/๑๓๕; ๓๖๑/๑๔๑;
 ๓๖๔/๑๔๓; ๓๙๔/๑๕๕;
 ๓๙๖/๑๕๗; ๔๐๑/๑๕๙;
 ๔๐๗/๑๖๑; ๔๑๑/๑๖๓;
 ๔๔๕/๑๗๕; ๔๕๒/๑๗๙

ปจฺจเวทฺธิ ๑๕/๒๗๓; ๑๙/๒๔๐;
 ๒๐/๑๙๕; ๒๙/๙;
 ๓๙/๒๙๓; ๕๓/๒๕๓;
 ๖๗/๒๑๔; ๗๑/๒๙๖;
 ๗๒/๒๖; ๗๔/๒๙๙;
 ๗๗/๒๖๑; ๙๖/๓๐๕;
 ๙๙/๒๒๗; ๑๕๑/๓๓๑;

๔๕๖

ปฏิจานปาลิย จตุตถภาเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

๑๕๔/๓๓๓; ๑๖๔/๖๑;

๓๕๗/๑๓๙; ๔๐๖/๑๖๐;

๒๔๖/๓๗๗; ๓๑๖/๔๐๔;

๔๖๔/๑๘๔

๓๓๑/๔๐๘; ๓๓๓/๔๐๙

ปฏิจนาชาทา

๒๘/๒๗๙; ๓๗/๒๐๓;

ปฏิจนาชาตปจายเน

๒๒/๒๗๗;

๔๓/๑๔; ๔๕๕/๑๘๐;

๒๖/๒๔๔; ๒๙/๒๐๐;

๔๖๕/๑๘๖

๓๑/๒๘๐; ๓๓/๒๔๗;

ปฏินิมานิ

๒๕๑/๓๗๙

๓๕/๑๒; ๓๘/๒๐๓;

ปฏิจวิญญาณสหกัม

๓๘๑/๑๔๙;

๔๕/๑๕; ๔๕/๒๘๖;

๓๙๑/๑๕๓; ๔๒๙/๑๖๙

๖๑/๒๕๖; ๗๙/๓๐;

ปฏิจวิญญาณิ

๔๔๙/๑๗๗

๘๐/๒๒๐; ๘๒/๓๐๑;

ปญญิ

๒๔/๒๔๒; ๓๓/๑๑;

๘๗/๓๓; ๘๗/๓๐๓;

๕๙/๒๕๕; ๗๗/๒๑๘;

๘๙/๒๒๓; ๘๙/๓๐๔;

๒๕๒/๓๘๐; ๓๙๘/๑๕๘

๙๑/๒๒๔; ๑๓๓/๓๒๔;

ปญญา

๒๕๒/๓๘๐

๑๓๗/๓๒๖; ๑๓๘/๕๓;

ปญหา

๙๐/๒๖๖

๑๖๒/๓๓๘; ๑๘๑/๖๗;

ปฏิสนธิกฏาณ

๑/๑; ๖/๒๓๕;

๑๙๒/๓๕๔; ๒๓๓/๘๙;

๒๗/๒๔๔; ๔๔/๒๐๕;

๓๒๕/๔๐๗; ๓๔๐/๔๑๓;

๔๔/๒๕๐; ๕๐/๑๗;

๓๔๘/๑๓๕; ๓๖๔/๑๔๓;

๕๑/๒๕๓; ๕๔/๑๙;

๔๐๐/๑๕๘; ๔๑๒/๑๖๓;

๖๒/๒๕๖; ๘๒/๓๑;

๔๕๕/๑๘๑; ๔๖๗/๑๘๖

๘๒/๒๒๐; ๙๖/๓๖;

ปฏิจนาชาทิ

๒๖/๒๗๘; ๒๙/๒๔๕;

๙๖/๒๒๕; ๑๑๙/๔๔;

๓๒/๒๐๑; ๔๑/๑๔;

๑๓๕/๕๑; ๒๒๖/๓๖๙;

๖๔/๒๕๗; ๘๒/๓๑;

๒๒๘/๓๗๐; ๒๓๒/๓๗๑;

๘๔/๒๒๑; ๘๔/๓๐๒;

๒๔๑/๙๒; ๒๔๑/๓๗๕;

๑๓๓/๕๐; ๒๒๗/๘๗;

๒๔๕/๓๗๖; ๒๕๕/๓๘๒;

๒๕๗/๓๘๓; ๓๐๗/๑๑๖;

๒๖๓/๙๙; ๓๐๖/๑๑๕;

ปทานุกรกโม

๔๕๗

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

๓๓๓/๑๒๗; ๓๖๒/๑๔๒;

๒๔๗/๓๗๗; ๒๕๔/๓๘๑;

๓๘๓/๑๕๔; ๔๑๖/๑๖๕;

๒๕๗/๓๘๓; ๒๔๑/๑๓๑;

๔๒๔/๑๖๘

๓๙๕/๑๕๖; ๔๔๗/๑๗๖

ปทุณ

๒๐/๒๗๖; ๓๓/๑๑;

ปหาตพพิทตสมงกิสฺส

๑๔/๒๗๓;

๗๗/๒๑๘; ๑๐๐/๓๐๘;

๓๗/๒๙๒

๑๗๓/๓๔๓; ๑๙๐/๓๕๓;

ปหาตพพเหตุกา

๖๘/๒๙๕;

๓๑๙/๔๐๕; ๓๓๖/๔๑๑;

๗๐/๒๙๖; ๗๓/๒๙๗;

๓๙๘/๑๕๘

๙๗/๓๐๖

ปทุณา

๓๓/๑๑; ๕๘/๒๕๕;

ปหาตพพเหตุโก

๔๗/๒๙๗;

๓๕๖/๔๑๙; ๔๕๒/๑๗๙

๕๐/๒๙๘; ๖๗/๒๙๔;

ปทุณาย

๒๕๒/๓๘๐

๗๒/๒๙๗; ๗๗/๒๙๙;

ปรทาว

๒๗/๑๙๙; ๗๗/๒๑๘;

๘๓/๓๐๑; ๘๙/๓๐๔;

๑๖๐/๓๓๖; ๑๗๓/๓๔๓;

๙๓/๓๐๕; ๙๙/๓๐๗;

๑๙๐/๓๕๓

๑๐๐/๓๐๘

ปริกมม

๒๕๑/๓๗๙; ๒๕๓/๓๘๑;

ปหาตพโพ

๑/๒๖๘; ๖/๒๗๐;

๒๘๔/๓๙๓; ๒๘๖/๓๙๔;

๑๑/๒๗๑; ๑๖/๒๗๔;

๓๑๙/๔๐๕; ๓๓๖/๔๑๑

๑๘/๒๗๕; ๒๐/๒๗๖;

ปริทาเปติ

๔๕๒/๑๗๙

๒๘/๒๗๙; ๓๕/๒๘๑;

ปริปนุเถ

๗๗/๒๑๓; ๑๗๓/๓๔๓

๓๖/๒๘๑; ๔๐/๒๘๔

ปริยาปนโน

๒๙๙/๓๙๘

ปทีเน

๕๒/๒๕๓; ๖๗/๒๑๔;

ปริยัญจิมุลก

๔๕๒/๑๗๙

๙๙/๒๒๗; ๓๔๑/๑๓๑

ปริทีเน

๑๘/๒๔๐; ๖๗/๒๑๔

ปาณ

๒๔/๒๔๓; ๕๘/๒๕๕

ปสฺสติ

๒๕/๒๔๓; ๓๔/๑๒;

ปิตุฆาตกมมฺสฺส

๓๓๑/๔๐๙;

๗๒/๒๖; ๗๙/๒๑๙;

๓๓๕/๔๑๐; ๓๓๗/๔๑๒

๑๒๑/๔๕; ๑๒๙/๔๘;

ปัสสณ

๒๗/๑๙๙; ๗๗/๒๑๘;

๑๗๐/๖๔; ๑๗๔/๓๔๔;

๑๖๐/๓๓๖; ๑๗๓/๓๔๓

ปทานุกกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกกโม	ปพเพ/องเก
ปีติ	๑๔๒/๓๒๗; ๑๔๔/๓๒๘; ๑๕๐/๓๓๑; ๑๕๘/๓๓๕; ๑๖๐/๓๓๗	๘๘/๓๐๓; ๑๐๑/๓๐๘; ๑๒๘/๓๒๒; ๑๒๙/๔๘; ๑๒๙/๔๙; ๑๓๖/๓๒๕;	
ปีติสทกทา	๑๕๖/๓๓๔	๑๖๑/๓๓๗; ๑๖๖/๓๓๙;	
ปีติสทกโ	๑๖๗/๓๔๐	๑๘๑/๖๗; ๒๑๘/๘๓;	
ปพเพ	๙๙/๒๒๗; ๓๔๑/๑๓๑; ๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๖/๑๕๗	๒๓๓/๘๙; ๒๕๔/๓๘๑; ๒๖๑/๓๘๔; ๒๗๒/๑๐๓;	
ปพเพนิวาสนุสสุตติมาณิสสุ	๑๔/๒๗๓; ๒๐/๑๙๕; ๒๘/๑๐; ๓๗/๒๘๒; ๕๒/๒๕๓; ๖๗/๒๑๔; ๗๒/๒๖; ๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๔; ๑๒๒/๓๑๙; ๑๕๑/๓๓๑; ๑๖๔/๖๒; ๒๑๒/๗๙; ๒๔๖/๓๗๗; ๒๘๐/๓๙๑; ๓๑๔/๔๐๓; ๓๓๑/๔๐๘; ๓๔๑/๑๓๑; ๓๕๐/๔๑๗; ๓๙๕/๑๕๖; ๔๔๗/๑๗๖	๓๑๑/๑๑๙; ๓๒๕/๔๐๗; ๓๔๑/๔๑๓; ๓๖๔/๑๔๓; ๓๖๔/๔๒๒; ๓๖๖/๑๔๔; ๓๙๙/๑๕๘; ๔๑๑/๑๖๔; ๔๕๔/๑๘๐; ๔๖๘/๑๘๗	
ปริมา	๒๑/๒๔๒; ๗๒/๒๑๖; ๑๐๗/๒๓๐; ๒๕๑/๓๗๙; ๓๔๓/๑๓๒; ๓๙๗/๑๕๗	๒๙/๒๔๕; ๓๒/๒๐๑; ๔๒/๑๔; ๖๔/๒๕๗; ๘๒/๓๑; ๘๔/๓๐๒; ๘๔/๒๒๑; ๑๓๓/๕๐; ๑๗๕/๖๕; ๒๒๘/๘๗; ๒๕๗/๓๘๓; ๓๐๗/๑๑๖; ๔๖๔/๑๘๔; ๔๖๕/๑๘๖	
ปุเรชาตปัจจุเนน	๒๑/๒๗๗; ๒๕/๒๔๓; ๓๑/๒๘๐; ๓๔/๑๑; ๖๐/๒๕๖; ๖๘/๒๕๘; ๗๙/๒๑๙; ๘๑/๓๐๑; ๘๗/๓๓;	ปุเรชาตํ ๒๙/๒๔๕; ๓๒/๒๐๑; ๔๒/๑๔; ๖๔/๒๕๗; ๘๒/๓๑; ๘๔/๓๐๒; ๘๔/๒๒๑; ๑๓๓/๕๐; ๑๗๕/๖๕; ๒๒๘/๘๗; ๒๕๗/๓๘๓; ๓๐๗/๑๑๖; ๔๖๔/๑๘๔; ๔๖๕/๑๘๖	
		ปุเรชาตเ ๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๑; ๘๘/๒๒๒; ๒๕๙/๓๘๔; ๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗; ๓๘๕/๑๕๑; ๓๘๘/๑๕๒; ๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖; ๔๓๓/๑๗๐; ๔๔๓/๑๗๔	

ปทานุกรกโม

๔๕๙

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

[ฝ]

ผรุส

๑๙๐/๓๕๓

ผลสมาปทุติยา

๒๑/๒๔๒; ๓๒/๑๑;

๕๗/๒๕๕; ๕๙/๒๕๕;

๗๓/๒๑๗; ๗๖/๒๙;

๗๗/๒๙; ๗๗/๒๑๘;

๑๒๖/๔๗; ๑๖๘/๖๓;

๒๑๔/๙๑; ๒๕๑/๓๗๙;

๒๕๒/๓๘๐; ๓๔๔/๑๓๓;

๓๙๗/๑๕๗; ๓๙๘/๑๕๗

ผลสุส

๑๘/๒๔๐; ๗๐/๒๑๕

ผลิ

๒๙/๙; ๖๗/๒๑๔;

๗๒/๒๖; ๑๒๑/๔๔;

๑๖๔/๖๑; ๒๑๒/๗๙;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๙๕/๑๕๖;

๓๙๖/๑๕๗

ผลา

๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๓๑๘

โผฏฐพพายทนี

๒๐/๑๙๕;

๒๕/๒๔๓; ๒๙/๑๙๙;

๒๙/๑๐; ๔๒/๑๔;

๔๔/๒๙๖; ๗๒/๒๖;

๗๘/๒๙; ๗๙/๒๑๙;

๑๑๘/๓๑๖; ๑๒๑/๔๔;

๑๒๙/๓๒๒; ๑๒๙/๔๘;

๑๒๙/๔๙; ๑๕๑/๓๓๑;

๑๖๑/๓๓๗; ๑๖๕/๖๒;

๑๗๔/๓๔๔; ๒๑๒/๗๙;

๒๑๗/๙๒; ๒๔๗/๓๗๗;

๒๕๔/๓๘๑; ๒๘๐/๓๙๑;

๒๘๗/๓๙๔; ๓๑๔/๔๐๓;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๕๘/๔๒๐;

๓๙๕/๑๕๖; ๔๐๘/๑๖๒;

๔๔๖/๑๗๖; ๔๕๓/๑๗๙;

๔๕๔/๑๘๐; ๔๖๔/๑๘๕

โผฏฐพเพ

๓๔๖/๑๓๔;

๓๙๕/๑๕๖; ๓๙๙/๑๕๘;

๔๐๘/๑๖๒

[พ]

พาหิรจิตุสทมนุสิส

๓๔๑/๑๓๑

พาหิร

๙/๒๓๖; ๕๕/๒๐๙;

๒๓๕/๓๗๓; ๓๗๗/๑๔๘;

๓๙๑/๑๕๔; ๔๒๑/๑๖๗;

๔๓๐/๑๗๐; ๔๓๙/๑๗๓

พาหิโร

๓๑๘/๑๒๑; ๓๒๐/๑๒๒;

๓๔๒/๑๓๒; ๓๔๗/๑๓๔;

๓๕๑/๑๓๖; ๓๖๑/๑๔๑;

๓๖๕/๑๔๓

[ภ]

ภางิ

๑๘๘/๓๕๑; ๒๕๐/๓๗๙;

๔๔๙/๑๗๙

ប្រាសាទក្រុង

ប្រាសាទក្រុង

ប្រាសាទក្រុង

ប្រាសាទក្រុង

ភិក្ខុភិក្ខុ

២៧/១៩៩; ៤៣/២៩៩;

៤៩/២៩៩; ៧៧/២៩;

៧៩/៣០០; ១២៦/៣២១;

១២៩/៤៩; ១៦៩/៦៣;

២១៦/៨១; ៣៤៤/១៣៣;

៣៩៩/១៩៩; ៤៩៩/១៧៩

ភិក្ខុ

៣៣/១១; ៤៩/២៩៩;

១២៦/៣២១; ១២៩/៤៩;

១៦៩/៦៣; ១៩០/៣៩៣;

២១៦/៨១; ៣១៩/៤០៩;

៣៩៩/១៩៩

មកុកា

១៩/២៤០; ២០/១៩៩;

២៩/៩; ៤៩/២៩៩;

៦៧/២១៤; ៧២/២៦;

៧៤/២៧; ១១៩/៣១៦;

១២១/៤៤; ១២១/៣១៩;

១២៤/៤៦; ១៦៤/៦១;

២១២/៧៩; ២៤៧/៣៧៧;

៣៤១/១៣១; ៣៩៩/១៩៦

មហាភិក្ខុ

២/១; ៦/១៩០;

១៩/៧; ៤០/២៩៩;

៤២/១៤; ៤៤/២០៩;

៤៦/២០៩; ៩៣/៣៩;

១០០/៣៧; ១០៣/៣០៩;

១០៦/៤០; ២២៧/៣៧០;

២៦៦/៣៩៩; ៣២៦/១២៩;

៣៧៣/១៤៦; ៣៩៩/១៩២;

៤២១/១៦៧; ៤៣៤/១៧១

មហាភិក្ខុ

៣១/២៤៦; ៣៦/២០២;

៤៤/៣២; ៤៧/២២២;

១៣៦/៤២; ១៧៩/៦៦;

២៩៩/៣៩៣; ២៦៩/១០២;

៣០៩/១១៧; ៣៧០/១៤៩;

៣៧៧/១៤៩; ៣៩២/១៩០;

៣៩០/១៩៣; ៤០៩/១៦២;

៤៦៩/១៩៦

[៣]

មកុកុកុកុ

៣១/២០១

មកុកុកុកុកុ

២៩/២៧៩; ២៩/២៤៤;

៣១/២០១; ៣៩/១៣;

៦៣/២៩៧; ៨១/៣១;

៨៣/២២១; ៨៣/៣០២;

៩១/២៦៦; ១១០/២៣១;

១៣០/៣២៣; ១៦២/៣៩៩;

១៧៩/៣៤៩; ១៩២/៣៤៩;

២២៦/៨៧; ២៩៩/៣៩២;

៣៩៩/៤១២; ៣៤៦/១៣៩;

៤០៩/១៦០; ៤៦១/១៩៣

មកុកុ

២៩២/៣៩០

ปทานุกรกโม

๔๖๑

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

มหาภูโต

๓/๒๓๔; ๑๐/๒๓๗;

๔๔/๒๕๐; ๕๕/๑๙;

๕๔/๒๐๙; ๕๗/๒๑๐;

๙๗/๒๒๖; ๒๓๒/๓๗๑;

๒๔๑/๓๗๔; ๓๒๕/๑๒๔;

๓๓๓/๑๒๗; ๔๑๖/๑๖๕;

๔๑๙/๑๖๖; ๔๒๐/๑๖๗

มาตุฆาตกมมุตฺต

๓๓๑/๔๐๙;

๓๓๗/๔๑๒

มาตุฆาตกมมฺ

๓๓๕/๔๑๐

มานปฺจเยน

๒๒๖/๙๗

มานํ

๒๔/๒๔๒; ๓๓/๑๑;

๕๙/๒๕๖; ๗๗/๒๙;

๗๗/๒๑๙; ๑๖๙/๖๓;

๒๕๒/๓๙๐; ๓๔๔/๑๓๓;

๓๙๙/๑๕๙

มาโน

๑/๒๓๓; ๗/๒๓๖;

๔๒/๒๙๔

มิจุณฑุทนิยทา

๓๓๑/๔๐๙

มิจุณฑุทนิย

๓๓๔/๔๑๐

มุตฺตา

๗๗/๒๑๙; ๑๗๓/๓๔๓

โมโห

๑/๒๓๓; ๓/๒๖๙;

๕/๒๓๕; ๖/๓;

๖/๑๙๐; ๑๑/๒๓๗;

๑๒/๒๗๒; ๑๓/๒๓๙;

๑๔/๑๙๓; ๑๙/๗;

๔๒/๒๔๙; ๔๒/๒๙๔;

๔๗/๒๕๑; ๕๑/๒๐๗;

๕๓/๑๙; ๕๓/๒๙๙;

๖๐/๒๑๑; ๖๐/๒๙๒;

๖๕/๒๑๓; ๖๗/๒๙๔;

๗๖/๒๙๙; ๙๐/๒๖๒;

๙๐/๓๐๐; ๙๑/๓๐๑;

๙๒/๒๖๓; ๙๖/๓๐๖;

๙๗/๒๖๗; ๙๙/๑๓๗;

๑๐๖/๓๑๑; ๑๔๔/๓๒๙;

๑๔๗/๓๒๙; ๑๔๙/๕๖;

๑๕๙/๕๙; ๑๗๙/๓๔๖;

๑๙๑/๓๔๗; ๑๙๓/๗๑;

๑๙๙/๓๕๖; ๒๐๓/๓๕๙;

๒๓๐/๓๗๑; ๒๔๐/๓๗๔;

๒๔๓/๙๓; ๒๗๖/๓๙๙;

๒๙๒/๑๐๗; ๓๐๙/๔๐๑;

๓๒๓/๑๒๓; ๓๔๙/๔๑๖;

๓๗๕/๑๔๗; ๓๙๙/๑๕๒;

๓๙๓/๑๕๕; ๔๒๑/๑๖๗;

๔๓๙/๑๗๓; ๔๔๔/๑๗๕

[ย]

ยถากมฺมูปกฺขณํ

๒๔๙/๓๗๙

[ส]

สยฺยทฺทโร

๓๔๕/๔๑๔

สงฺกิลฺลิจฺจุทฺตสมฺกิลฺล

๕๒/๒๕๓

๔๖๒

ปฏิจานปาลิย จตุตถภาเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรโม

ปพเพ/องเก

สงฺกิลฺลิจฺจสฺส

๖๕/๒๕๗

๑๗๓/๓๔๓; ๑๙๐/๓๕๓;

สงฺกิลฺลิจฺจา

๘๘/๒๖๕; ๙๑/๒๖๖

๒๕๒/๓๘๐; ๓๔๔/๑๓๓;

สงฺกิลฺลิจฺโจ

๔๐/๒๔๘; ๔๔/๒๕๐;

๓๕๗/๔๑๙; ๓๙๘/๑๕๘

๕๑/๒๕๒; ๕๔/๒๕๔;

สปปิตฺติกา

๑๕๐/๓๓๑

๖๒/๒๕๖; ๖๘/๒๕๘;

สปปิตฺติโก

๑๔๒/๓๒๗; ๑๔๔/๓๒๘;

๘๑/๒๖๓; ๘๖/๒๖๕;

๑๔๕/๓๒๘; ๑๔๗/๓๒๙;

๙๑/๒๖๖

๑๕๒/๓๓๒; ๑๕๕/๓๓๔;

สงฺกิลฺลิสฺสิกา

๗๕/๒๖๐; ๗๙/๒๖๒

๑๕๘/๓๓๕; ๑๖๔/๓๓๙

สงฺกิลฺลิสฺสิกโก

๓๙/๒๔๘; ๗๔/๒๖๐;

สมนฺนุสรปจฺจา

๓๗๒/๑๔๖

๗๖/๒๖๑; ๗๙/๒๖๒;

สมฺปยุตฺตปจฺจาเยน

๒๕/๒๗๘;

๙๘/๒๖๘

๒๘/๒๔๔; ๓๙/๑๓;

สทฺทสมฺปทํ

๓๙๘/๑๕๗

๖๓/๒๕๗; ๘๓/๒๒๑;

สทฺทสมฺปทา

๓๙๘/๑๕๗

๘๓/๓๐๒; ๙๑/๒๖๖;

สทฺทํ

๑๘/๒๔๐; ๒๕/๒๔๓;

๑๑๐/๒๓๑; ๑๓๐/๓๒๓;

๔๒/๑๔; ๗๙/๒๑๙;

๑๖๒/๓๓๘; ๑๗๕/๓๔๕;

๒๔๗/๓๗๗; ๒๕๒/๓๗๙;

๑๙๒/๓๕๔; ๒๕๕/๓๘๒;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๔๖/๑๓๔;

๓๓๘/๔๑๒; ๓๕๖/๑๓๙;

๓๙๕/๑๕๖

๔๐๕/๑๖๐; ๔๑๑/๑๖๔;

สทฺททายชนํ

๔๔๗/๑๗๗; ๔๕๔/๑๘๐

๔๖๑/๑๘๓

สทฺทํ

๓๓/๑๑; ๗๗/๒๑๘;

สมนฺนุสฺสเว

๓๗/๒๐๓; ๔๖/๒๕๐;

๓๔๔/๑๓๓

๘๘/๒๒๓; ๒๕๙/๓๘๓;

สทฺทํ

๒๔/๒๔๓; ๕๙/๒๕๕;

๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗;

๕๙/๒๕๖; ๗๗/๒๒๙;

๓๘๕/๑๕๑; ๓๘๘/๑๕๒;

๗๗/๒๑๘; ๗๗/๒๑๙;

๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖;

๑๒๖/๓๒๑; ๑๖๐/๓๓๖;

๔๓๓/๑๗๐

ປາຫນຸກໂມ

໔໒໓

ປາຫນຸກໂມ

ປພເປ/ອງເ

ປາຫນຸກໂມ

ປພເປ/ອງເ

ສມປຸຍຸທຸກາ

໑/໒໓໓; ໗/໒໓໒;

໑໒/໑໙໒; ໒໒/໑໙໑;

໒໔/໑໙໑; ໒໔/໒໔໓;

໓໓/໒໐໑; ໓໒/໒໐໒;

໔໔/໒໒໑; ໔໔/໒໐໑;

໕໐/໑໒; ໕໑/໑໑;

໕໑/໒໒໑; ໕໓/໑໑;

໕໔/໒໐໑; ໕໗/໒໐໑;

໒໔/໒໑໑; ໒໑/໒໑;

໗໓/໒໑; ໗໔/໒໑;

໑໐/໒໑໒; ໑໔/໓໓;

໑໗/໒໑໑; ໑໔/໒໑໑;

໑໒/໓໑; ໑໐໑/໒໑໑;

໑໐໓/໓໐໑; ໑໐໒/໓໑໑;

໑໑໐/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໑໑; ໒໑໑/໑໑;

໒໑໐/໑໑; ໒໑໑/໑໑;

໒໑໑/໑໑; ໒໑໑/໑໑;

໒໑໑/໑໑; ໒໑໑/໑໑;

໒໑໑/໑໑; ໒໑໑/໑໑;

໒໑໑/໑໑; ໒໑໑/໑໑;

໒໑໑/໑໑; ໒໑໑/໑໑;

ສມປຸຍຸທຸການີ

໒໑/໑; ໓໐/໑໐;

໒໑໑/໓໑໑; ໒໑໑/໓໑໑;

໓໑໑/໑໑໑

ສມປຸຍຸທຸກາ

໓໑/໒໐໑; ໑໑/໒໑໑;

໒໑໑/໓໑໑; ໓໑໑/໑໑໑;

໓໑໑/໑໑໑; ໑໑໑/໑໑໑;

໑໑໑/໑໑໑; ໑໑໑/໑໑໑;

ສມປຸຍຸ

໑໑/໓໑໑; ໒໑/໑໑໑;

໑໑/໒໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໓໑໑

ສມາທິຍາ

໑໑໑/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໓໑໑/໑໑໑

ສມາທິຍາ

໑໑/໒໑໑; ໑໑/໒໑໑;

໒໑໑/໓໑໑; ໓໑໑/໑໑໑;

ສມາທິຍາ

໑໑/໑; ໑໑/໒໑໑;

໑໑/໒໑໑; ໑໑໑/໑໑໑;

໓໑໑/໑໑໑; ໓໑໑/໑໑໑;

໓໑໑/໑໑໑

ສມາທິຍາ

໓໑໑/໑໑໑

ສມາທິຍາ

໓໑໑/໑໑໑; ໓໑໑/໑໑໑;

໓໑໑/໑໑໑; ໓໑໑/໑໑໑;

ສມາທິຍາ

໑໑໑/໓໑໑

ສມາທິຍາ

໑໑໑/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໓໑໑; ໑໑໑/໓໑໑;

໑໑໑/໓໑໑

ปทานุฏโกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุฏโกโม

ปพเพ/องเก

สหชาตปัจจุยา

ณ๗/๒/๑๔๖

๒๒๒/๗๗; ๒๕๗/๓๘๓;

สหชาตปัจจุเยน

๑๘/๒๗๕;

๓๕๗/๑๓๙; ๓๕๙/๑๔๑;

๒๒/๒๔๒; ๓๐/๒๗๙;

๓๖๒/๑๔๒; ๔๐๖/๑๖๐;

๓๑/๒๘๐; ๓๓/๒๔๗;

๔๐๘/๑๖๒; ๔๖๒/๑๘๓;

๓๘/๒๐๓; ๔๑/๒๘๔;

๔๖๔/๑๘๔; ๔๖๕/๑๘๖;

๔๕/๑๕; ๕๗/๒๕๕;

สหชาตภา

๒๓/๒๗๗; ๒๗/๒๔๔;

๖๘/๒๕๘; ๗๕/๒๑๗;

๒๘/๒๗๙; ๓๐/๒๐๐;

๗๗/๒๙๙; ๘๗/๓๓;

๓๖/๑๒; ๔๕/๒๘๖;

๘๗/๓๐๓; ๘๙/๒๒๓;

๖๒/๒๕๖; ๖๖/๒๕๘;

๘๙/๓๐๔; ๙๐/๒๖๖;

๘๐/๓๐; ๘๑/๒๒๐;

๙๓/๒๖๗; ๑๐๘/๒๓๐;

๘๓/๓๐๒; ๑๓๐/๓๒๓;

๑๑๒/๒๓๑; ๑๒๔/๓๒๐;

๑๒๖/๔๗; ๑๓๕/๓๒๕;

๑๓๑/๔๙; ๑๗๒/๖๔;

๑๓๘/๕๓; ๑๖๖/๓๓๙;

๑๗๕/๓๔๕; ๒๒๑/๘๔;

๑๘๐/๖๗; ๑๘๙/๓๕๒;

๒๕๕/๓๘๑; ๒๖๓/๙๙;

๒๓๓/๘๙; ๒๕๑/๓๗๙;

๓๒๐/๔๐๖; ๓๔๙/๑๓๕;

๒๖๐/๓๘๔; ๒๗๑/๑๐๓;

๓๖๐/๑๔๑; ๔๐๑/๑๕๙;

๓๑๐/๑๑๘; ๓๒๔/๔๐๗;

๔๖๒/๑๘๓; ๔๖๓/๑๘๔

๓๔๐/๔๑๓; ๓๔๓/๑๓๒;

๓๖๔/๑๔๓; ๓๖๖/๑๔๔;

สหชาตวิปที ๑๖/๒๗๔; ๑๙/๒๔๐;

๓๙๗/๑๕๗; ๔๖๗/๑๘๖;

๒๒/๑๙๖; ๓๐/๑๐;

๔๖๘/๑๘๗

๓๙/๒๘๓; ๕๔/๒๕๕;

สหชาต

๒๖/๒๗๖; ๒๙/๒๔๕;

๖๙/๒๑๕; ๗๓/๒๗;

๓๒/๒๐๑; ๖๔/๒๕๗;

๗๓/๒๙๗; ๗๔/๒๙๘;

๘๔/๒๒๑; ๘๔/๓๐๒;

๗๘/๒๖๑; ๘๙/๒๖๕;

๘๖/๒๒๒; ๑๓๑/๓๒๓;

๙๗/๓๐๖; ๙๘/๓๐๗;

ปทานุกรกโม

๔๖๕

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

๑๐๐/๒๒๗; ๑๐๖/๒๓๐;

๑๒๐/๓๑๗; ๑๒๑/๓๑๘;

๑๒๓/๔๕; ๑๒๔/๔๖;

๑๕๓/๓๓๒; ๑๕๔/๓๓๓;

๑๖๖/๖๒; ๒๑๓/๘๐;

๒๔๘/๓๗๘; ๒๔๙/๓๗๙;

๓๐๒/๑๑๔; ๓๑๕/๔๐๔;

๓๓๒/๔๐๙; ๓๔๒/๑๓๒;

๓๕๒/๔๑๗; ๓๕๓/๔๑๘;

๓๙๖/๑๕๖; ๔๔๘/๑๗๗

สหชาโต

๒๘/๒๗๙; ๔๓/๑๔;

๖๖/๒๕๗; ๑๓๒/๓๒๔

สัมภเวทกมมุต

๓๓๕/๔๑๐;

๓๓๖/๔๑๑

สัม

๑๙/๒๗๕; ๒๐/๒๗๖;

๒๔/๒๔๓; ๔๓/๒๘๕;

๕๘/๒๕๕; ๗๗/๒๑๘;

๑๒๖/๓๒๑; ๑๖๐/๓๓๖;

๓๑๙/๔๐๕; ๓๓๖/๔๑๑;

๓๔๔/๑๓๓; ๓๙๘/๑๕๗;

๔๕๑/๑๗๘

สัมภูจ

๖๔/๒๙๓; ๑๘๕/๓๕๐

สัมภูโจ

๑๑/๒๗๑; ๑๒/๒๗๒;

๑๕/๑๙๓; ๑๕/๒๓๘;

๒๓/๘; ๔๙/๒๕๑;

๕๐/๒๕๒; ๖๗/๒๙๕;

๖๙/๒๔; ๑๑๕/๔๓;

๑๑๕/๓๑๔; ๑๔๘/๓๓๐;

๑๖๒/๖๐; ๒๔๔/๓๗๖;

๒๕๕/๙๖; ๒๗๘/๓๙๐;

๒๙๖/๑๑๒; ๓๑๒/๔๐๒;

๓๓๙/๑๒๙; ๓๙๓/๑๕๔;

๔๔๓/๑๗๔

สารมมณจิตตสมงกิส

๒๘/๙

สารมมโน

๑/๑; ๔/๒;

๒๓/๘

สีลพพตูปาทาน

๑/๑๘๘

สีล

๑๘/๒๔๐; ๒๔/๒๔๒;

๕๓/๒๕๓; ๕๕/๒๕๔;

๖๗/๒๑๔; ๗๐/๒๑๕;

๗๗/๑๒๙; ๗๗/๒๑๘;

๑๖๔/๖๑; ๒๔๗/๓๗๗;

๒๕๒/๓๘๐; ๓๔๑/๑๓๑;

๓๔๔/๑๓๓; ๓๙๕/๑๕๖

สุขสหโก

๑๖๘/๓๔๐;

๑๗๐/๓๔๑; ๑๗๒/๓๔๒;

๑๗๕/๓๔๕

สุขสุ

๕๘/๒๕๕; ๗๗/๒๑๘;

๒๕๒/๓๘๐

สุ

๒๔/๒๔๒; ๕๙/๒๕๕;

๓๙๘/๑๕๘

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกโม

ปพเพ/องเก

สุชินทวิริย

๑๗๔/๖๕; ๒๒๖/๘๒;

๓๕๕/๑๓๙

๑๐๐/๓๐๘; ๑๒๖/๓๒๑;

๑๒๘/๔๘; ๑๖๙/๖๓;

สุจิตินานิ

๑๘/๒๔๐; ๒๘/๙;

๑๗๓/๓๔๓; ๑๙๐/๓๕๓;

๖๗/๒๑๔; ๗๒/๒๖;

๒๑๖/๘๑; ๒๕๓/๓๘๐;

๗๗/๒๖๑; ๒๔๗/๓๗๗;

๒๘๖/๓๙๔; ๓๓๖/๔๑๑;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๙๖/๑๕๗

๓๔๔/๑๓๓; ๓๕๗/๔๑๙;

สุณาติ

๑๘/๒๔๐; ๒๕/๒๔๓;

๓๙๘/๑๕๘

๗๘/๒๙; ๗๙/๒๑๙;

๒๑๒/๗๙; ๒๑๗/๘๒;

[ห.]

๒๔๗/๓๗๗; ๒๕๔/๓๘๑;

หนทิ

๒๔/๒๕๓; ๒๗/๑๙๘;

๓๔๑/๑๓๑; ๓๔๖/๑๓๔;

๔๓/๒๘๕; ๕๘/๒๕๕;

๓๙๕/๑๕๖

๗๙/๓๐๐; ๑๖๙/๖๓;

โสทธาตุยา

๑๘/๒๔๐; ๒๕/๒๔๓;

๑๗๓/๓๔๓

๒๙/๑๐; ๔๒/๑๔;

เหสุ

๒๕๙/๓๘๓

๗๒/๒๖; ๑๑๘/๓๑๖;

เหสุปจยา

๑/๒๖๘; ๗/๒๗๐;

๒๑๒/๗๙; ๑๒๒/๓๑๙;

๑๑/๔; ๑๔/๕;

๒๔๗/๓๗๗; ๒๕๓/๓๘๑;

๓๓/๒๘๑; ๔๔/๒๐๕;

๒๕๗/๓๘๓; ๓๔๑/๑๓๑;

๔๔/๒๕๐; ๔๗/๒๐๖;

๓๔๖/๑๓๔; ๓๙๕/๑๕๖;

๔๗/๒๘๗; ๔๙/๒๘๘;

๔๔๗/๑๗๖

๕๐/๑๖; ๕๗/๒๑๐;

โสทธาตุ

๒๔๖/๓๗๗; ๒๔๘/๓๗๘

๕๙/๒๐; ๗๓/๒๕๙;

เสกขา

๗๘/๒๖๑; ๙๙/๒๒๗

๗๔/๒๖๐; ๘๐/๒๖๒;

เสนาสนิ

๒๐/๒๗๖; ๒๔/๒๔๒;

๙๑/๓๐๔; ๙๓/๒๒๔;

๓๓/๑๑; ๔๓/๒๘๕;

๙๕/๒๒๕; ๙๕/๒๖๗;

๕๙/๒๕๕; ๗๗/๒๙;

๑๐๑/๒๒๘; ๑๐๔/๓๑๐;

๗๗/๒๑๘; ๗๙/๓๐๐;

๑๐๘/๓๑๒; ๑๑๔/๒๓๒;

ปทานุกรกโม

๔๖๗

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

๑๓๙/๓๒๖; ๑๔๔/๕๕;
๑๕๕/๕๗; ๑๘๓/๓๔๙;
๑๘๘/๖๙; ๒๒๔/๓๖๙;
๒๓๗/๓๗๓; ๒๔๔/๓๗๖;
๒๖๓/๓๘๕; ๓๒๐/๑๒๒;
๓๓๒/๑๒๖; ๓๓๙/๑๒๙;
๓๔๓/๔๑๓; ๓๖๘/๑๔๔;
๓๗๐/๑๔๕; ๓๘๔/๑๕๑;
๔๑๔/๑๖๕; ๔๓๒/๑๗๐;
๔๗๐/๑๘๘

เหตุปัจจุเณน

๒๗/๙; ๖๕/๒๑๓;
๘๖/๒๖๕; ๙๘/๒๒๖;
๑๐๔/๒๒๙; ๑๑๙/๔๔;
๓๐๐/๑๑๔; ๓๙๔/๑๕๕

เหตุยา

๑๒/๒๓๘; ๔๖/๒๕๐;
๘๘/๒๒๓; ๓๓๙/๑๒๙;

เหตุ

๓๖๓/๑๔๓; ๓๗๔/๑๔๗;
๓๘๘/๑๕๒; ๓๙๓/๑๕๕;
๔๑๐/๑๖๓; ๔๑๙/๑๖๖
๑๖/๒๓๙; ๑๗/๑๙๔;
๑๙/๑๙๕; ๓๖/๒๘๒;
๕๑/๒๕๒; ๖๓/๒๑๓;
๖๘/๒๙๕; ๗๕/๒๖๐;
๑๐๒/๒๒๘; ๑๐๔/๒๒๙;
๑๑๖/๓๑๕; ๑๑๙/๔๔;
๑๔๙/๓๓๐; ๑๖๓/๖๑;
๑๘๖/๓๕๐; ๒๑๐/๗๘;
๒๔๕/๓๗๖; ๒๕๗/๙๗;
๒๗๙/๓๙๐; ๓๐๐/๑๑๓;
๓๑๓/๔๐๒; ๓๔๐/๑๓๐;
๓๙๔/๑๕๕; ๔๔๕/๑๗๕

ปฏิฐานปาลิย์ จตุตถภาณ
โสธนปตฺตํ

อสุทฺธปาฐา	สุทฺธปาฐา	องฺเก/ปนฺตียํ
อนาคํสฺมาณสฺส	อนาคํสฺมาณสฺส	๑๓๒/๓
อนุปากทินฺนํ	อนุปาทินฺนํ	๑๗๗/๕
อเหตุกปฏิสฺสนธิกุขณ	อเหตุกปฏิสฺสนธิกุขณ	๑๒๔/๒
อาวชฺชานา	อาวชฺชานา	๒๗๕/๑๒
อุปฺปชฺชติ	อุปฺปชฺชติ	๒๙๗/๑
อุปฺปชฺชติ.	อุปฺปชฺชติ.	๔๐๔/๑๒
อุปฺปชฺชนฺต	อุปฺปชฺชนฺติ	๒๓๔/๑
กฏฺตฺตา	กฏฺตฺตา	๒๙๖/๒๔
กฏฺตฺตารูปานํ	กฏฺตฺตารูปานํ	๑๕๙/๗
กณฺหาติ	กณฺหาติ	๓๐๘/๔
จกฺขุวิญฺญาณญจ	จกฺขุวิญฺญาณญจ	๑๒๖/๓
ติกปฏิจฺจาน	ทุกปฏิจฺจาน	๘๘/๑
ธมฺมสฺส	ธมฺมสฺส	๑๘๕/๒๐
นอารมฺมณ	นอารมฺมณ	๑๕๔/๑๖
นเหตุปจฺจยา	นเหตุปจฺจยา.	๑๕๒/๒๔
ปณฺหา	ปณฺหา	๑๑๕/๓
ปฏิสฺสนธิกุขณ	ปฏิสฺสนธิกุขณ	๑๔๒/๖
ปุเรชาต	ปุเรชาต	๙๘/๒๒

โสรณปตฺตํ

๔๖๙

อสุทธปาจา

สุทธปาจา

องฺเก/ปณฺติยํ

รูปํ

รูปํ

๑๒๖/๒๓

วิจิกจนาสทกํ

วิจิกจนาสทกํ

๒๘๘/๑๗

๕. ปญฺหาวาร

๗. ปญฺหาวาร

๑๓๙/๑; ๑๔๑/๑;

๑๔๓/๑

๑๓. ปญฺจทุก

๑๓. ปญฺจทุก

๒๖๘/๘

๕๕. อรูปาวจรทุก

๕๕. อรูปาวจรทุก

๓๘๕/๑

๘๕. ทสฺสเนนปทาตพฺพเหตุทุก

๘๕. ทสฺสเนนปทาตพฺพเหตุทุก

๒๘๙/๑

พิมพ์ที่ :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดมหาธาตุ ท่าพระจันทร์ กทม. ๑๐๒๐๐

โทร. ๒๒๑๘๘๘๒, ๒๒๔๘๒๑๔